П 65
3438

УНИВ. БИБЛИОТЕКА
И. Бр. 57368

Број 1. У Новом Саду, 22. априла 1907. Год. I.

Излази сваког 1-ног и 16-тог.
—
Рукописи се шаљу на уредништво.

СТАРМЛАДИ

Претплата се шаље на администрацију „Стармладог“ у Нови Сад (Újvidék).

ХУМОРИСТИЧНО-САТИРИЧНИ ЛИСТ.

УРЕЂУЈЕ: СТАРМЛАДИ.

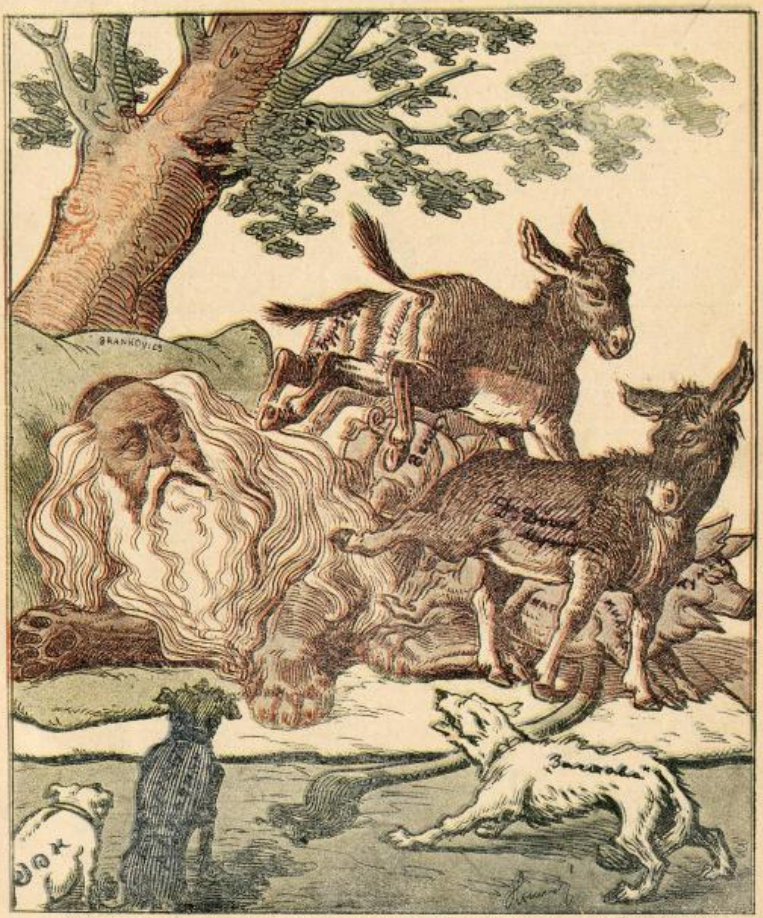

Остарео лав: *Ала урличу и ђурају се животиње једне, а недавно су ми још моје лизали.*
Стармлади: *Сад лажу народне и фондове — и још нешто, ал' ово је шајна.*

ИЗДАЈИЦИ.

— Посвећено **њему**, самом издајици. —

Свака ј' тица у свом јату,
Свако **тежи** своме брату,
Својим братом тугу блажи,
У свом јату срећу тражи,
А куд тебе носи крило,
Издајице, срам те било!

Кад неправда *јадом крутим* —
Стане **шибат' бичем** *мутим*,
Братац брату шапће тио:
Бич ме није одродио
— **А ти лижеш туђе биче,**
Издајице — **несретниче!**

Пропате се мукe живе
Док се *дични кули* **слоге**,
У њој олтар **наде живе** —
Душмани се на му **киве** —
Ти помажеш да је сруше,
Издајице, **кам' ти душе!**

У народу **срце здраво,**
На њ' се баца **врни ђаво,**
Ал' не стиже из даљине;
Ти си ближе, српски сине, —
Да ко би га тако уј'о!
Издајице, **мрска гујо!**

За чим деди **крвцу лише,**
За чиме ти **мајка дише,**
За чим сеј' **сузе лиje,**
За поносом Србадије:
Све то т' дере рука смела:
Издајице, **крв те клела!**

Српском сину цвет је мила,
Кад га народ благосиља,
За то **чува своје име,**
Да с' у души дични њиме.
А ти с' волиш **вуком звати,**
Издајице, **једна т' мати!**

Али **гутај меда клета**
Из **кошнице српских штета,**
Благуј, благуј, преме ти је,
Док ти народ чемер пије
Благуј брзо, благуј море,
Издајице, **слепи сгворе!**

Кад се **роди** сунце наше,
Попадаће тиран-паше,
На развали **вршних снага,**
Грлиће се браћа драга —
Ти ћеш **свиснут'** од срамоте,
Издајице, **не било те!**

† ЗМАЈ

Пилатов легеи.)*

(Себи у албум).

Ври основан'о петак! Пилат се већ буди,
Важан спор му треба данас да пресуди;
»Јутрос си се клео, да с правца не крећеш,
Да невином крвљу руке пръзат' не ћеш ...«
Сада виде, да се затрчао здраво,
Сад виде, да има Клавдија му право,
Затрч'о се здраво, не може да се врати,
То ће човек невин и главом да плати.
Тад се нечег сети, он мора умрети,
Ал' њега, Пилата неће људство клети;
Опраће се Пилат, опраће се знајте,

Гордо заповеда: „Леген воде дајте!“
У помоћ је Бога Јупитера звао,
Па је онда дуго, дуго руке прао,
И стиг'о је дома,**) па Клавдију***) тражи,
Хтео би да је смири, хоће да је блажи.
„Утишај се снагo, чедо моје драго!“
И приђе јој ближе, да јој образ мази,
Ал' Клавдију к'о да спопадоше врази,
Као гуја цикну, к'о х'јена се диже:
„*Крваве ти руке, не иди ми ближе*“.
Устукнуо Пилат! У чуду се нађе,
Види, што од мазне грлице изађе,
За збуњено онда бранити се стао:
„Чисте су ми руке, сад сам их баш прао.“
„Чисте су ти руке?! И ти гајиш веру,
Да се таке пеге у легену перу;
Те *крваве пеге*, о мој јадни друже,
Не може да *спере* нити да *остружe*
Ни *јорданска река*, ни *море дубоко*,
Ни генисаретско *језеро широко*,

Чак ни *вечности* таке пеге *не уграју*,
Јер нису **на телу**, него су **на души**.“

*

И Пилат би опет Клавдију да блажи:
Разна средстава проба и начине тражи.
Бадава јој мази диван образ бео.
Она само шапће: „Крваве си ми цео!“
— Али он се опет Клавдији окреће,
Поново јој кади, око ње облеће,
Али ипак, ипак кад баш толко воли,
Сад јој на ум пало, да га нешто моли,
Ако није много и није му жао,
Нек јој леген даде, где је руке прао,
Па да нико више тај леген не нађе,
Разбија га, смрви на ситно комађе,
Нек му нема трага, (неће бити шкоде,
Да догађај цели у заборав оде),

*

Ох, Клавдијо, жено, Римљанкињо*) мила,
Разбила си леген, то си учинила,
Ти си као жена и мушки и смело,
Осудила *бапско Пилатово* дело,
И данаске нико кад страном претрне,
Те са пута права *кукавички скрне*,
Не дохвата *леген*, нит се *водом пере*,
Ту су старе, давне прожвеле мере,
Сад се с оним пере, сад се с оним мије,
Што је и од саме воде јефтиније.
То су *речи, речи*; а палазна врата,
Управ *реби легем* данашњих Пилата,
То су *уста вештa, вештa на сву меру*;
Напуне их речма, па се онда перу...
У легени ти се свака *шуша мије* —
А никога нема да и *њих разбије*.

---

*) Песме Јаше Томића, писане у Ваљу, после „туциндана.“ — **) Из Ваца. — ***) Народ. Пр. Ур.

*) У овом случају Радикали. Пр. Ред.

Ускршња јаја.

По старом српском обичају, делимо и ми на Ускрс шарена ускршња јаја.

Почећемо са црвеним. То је радост. Еле црвено јаје дајемо пишпек-Габору. Он је и тако човек радостан и тежи за црвеном прест— овај хоћу рећи бојом. Нарочито од како је усљед своје »старе болести« — која се *поново појавила* изгубио *румен лица*, те је сасвим промењо боју. До душе мењао је он и до сада боју, — али сад је остао при црвеној. Та му к'о понајбоље пасује — од како је остао без ње.

Једно пола жуто а пола црно поделили смо славном уредништву „Нар. Гласника« у Земуну. Они ту швапску боју и тако воле — а друго и сами су »жути око кљуна«, па нека им је. Наравно да ми не мислимо, да су они обична перната живина — нити »тице грабљивице« и ако би Сремци могли рећи као она очерупана гуска кад је голуждрава дошла дома: Добро јутро фетер Клос, ево мене го и бос!" Главно је, да је њихов »роми даба« жив и здрав — и ако га његови »пријатељи«, којима је он обесио торбу за хљеб о врат — иза бусије гађају.

Модро јаје смо послали *радикалној* странци. Она ту фарбу сад најволије Просто погибе за њом. Није да кажете због тога, што се та боја сад подудара са њеним теном и модрицама, које су јој искочиле усљед пљуске од шамара са свију страна — него тако та јој боја најбоље стоји. И она при тој боји и даље остаје. На јајету има овај натпис:

„До сад **сваком** беше *и штете и срама*
Ко год се *погађо* још'те са *Угарима*!"
Песме Јаше Томића стр. 79.

Морасто јаје смо послали »тумачу«. Он је и онако сав мораст Сремцима. На јајету има натпис: »Ти нас »води«, ти нас брани — ти сарани — само наше кесе мани!«

Твоји „одани" и „продани".

Једно зелено јаје смо послали Бенину. Њему као »младом и зеленом« то најбоље кипира. До душе зелено је мађарска боја, а Бенин је ту боју недавно проклињао — али данас му је то »либлинг фарба«. Тако н. пр. кад види зелену траву — а он би је чисто загризао. А да му нос не смета — формално би је пасао као и друго марвинче. На јајету је кратак натпис: »Младост — лудост.«

Једно пепељиво јаје, шаљемо посланицима »туцинданског сабора«. Они и тако немају пепела у глави, и ако им је *00-м* посуо главу пепелом.

Једно у које је боја већ **издана** — дали смо »опсенарским посланицима« на угарском сабору. На јајету је натпис: „Ала смо се састали ..... па ни један за школе не мари!«

Једно »розло« јаје, које значи »љубав« послали смо — радикалским поповским туцинданским посланицима, с натписом:

„Ој брашнара, брашнара,
Ти си наша качара!«

Једно, не знам му боју, послали смо дру Радовановићу с натписом:

»То је просто,
двајест од сто."

Једно у националној (разуме се у мађарској боји) дичном слепчовоћи и — Милетићевом зету Јакову Сомићу. На истом јајету смо „*брицом*" запарали једино VI. заповест божју, и ако су неки за то били да додамо још: »*Mindnyájunk ell kell menni*«, рефрен из Кошутове химне.

Једно јако шарено јаје ми остало. »А шта ћемо с тим?« пита ме жена. »Хо, Боже мој, шта ћемо, па да га дам др. Влади Манојловићу ето, тај човек се и онако јако прошарао. На јајету је натпис: »Миљено, миљено, цвеће шарено . . .«

„А шта ћемо с овим пачијим?!« пита жена. »Лако ћемо с њим. Послаћемо га нашем пилићару Мркши, нека излеже из њега паче, које неће у воду. На јајету је натпис:

Ма да није доктор права,
У сабору спава.

Једно бело јаје — послали смо ра-

дикалским претплатницима „моргењаче“ и „петковаче“. Каже жена: А зашто њима баш бело? Е, рекох, за то, што ће они „фарбана“ и у „моргењачи“ добити, — а друго, та се фарба подудара са њиховом, која им је преко очију превучена — па им је, као слепим код очију, свеједно. Натпис има:

„Ала су нас наши оковали,
Оковали, школе потковали.“

Једно ровито јаје смо послали нашој слаткој теткици — која се налази у гостима код наше сеје. Тамо је и тако ровито стање. То има натпис:

„Устај, устај Србине,
Устај, не оклевај!«

Једно пресно смо послали овдашњем „Хатаркеру“. Он и онако воли „пресно“ да лаје. Ту смо ону народну написали: „Од крмаче лепше тице нема“.

Једно ољуштено јаје смо дали бечкеречком презешу црквене општине. Он и тако воли да љушти — ракију. На истом има кратак натпис: „Дубак, дубак!...“

А једно са свим огуљено до коже — послали смо — „случајном, пазоваčком становнику“ и спиритисти, ког лупа бански сто у главу. Огуљено смо му зато послали, да се не би морао човек као „неук“ око „гуљења“ мучити, а да ће кожу умети скинути за то јамче Сремци. Јаје има натпис:

«Синоћ *круна* у главу ме лупа,
Није крупа —
Већ је сто и клупа.«

Једно шупље јаје смо послали нашем шупљем оратору и председнику гњаваторског удружења дру Сосу. На јајету је натпис:

„Гњаважа је душевна масажа!“

Једно јаје од два лица, послали смо дру Рокнићу у Митровици. Исто у место натписа има насликан »ердељски тањир«.

Још је остао један мућак, који смо послали чика-Миши. Исти има наслов:

«Мућак ти —
Мућак ја,
То су два.«

Нама је остало овог ускрса свега **једно прно јаје,** које у место парте цедуље на успомену наших школа, „благовештенског збора“ — и »радикалског автономно-укопног друштва« — предајемо у аманет српском народу и поздрављамо га са:

Христос Воскресе!
Сети ме се!*)

Стармлади.

*) Т. ј. претплатом.

Вести из места и са стране.

Ухватили рибу. Овдашњи халаси Хаџадар Балић и Јожика Кицош, у друштву са неким халасима из Пеште, ухватили су на наше »Благовести« у Новом Саду једну велику рибу — управо сома. Пошто су јој провукли кроз ноздрве пруће — однета је у Пешту, да је као новосадско чудовиште тамо показују — а за тим ће је по свој прилици смештити у зверињак.

Откупили му патент. Јефти Душановићу, бившем гаумпу а садашњем бирташу у Руми, откупили су справу за кључање гусака. Како се справа показала врло практичном за кључање гусака, — то ће уредништво „Заставе«, које је патент откупило, обуставити »моргењачу« и кључаће своје претплатнике непосредно том справом. Прво брже иде, а друго и јефтиније је.

Чудо. Још увек се дешавају чуда у свету. Тако н. пр. један лист годинама „тера патријарха“ и труди се, да напише истину — па никако у том да успе. Па зар ово није чудо?

Дворски берберин. Овдашњем једном берберу поделила је »Његова Свјатост« дозволу, да сме употребљавати наслов »дворски берберин«. Он ће и даље путовати у Карловце бар двапут недељно, да брије патријарха.

Двобој. Између Бенина и Клицина је био ових дана двобој. Разлог двобоју је, што Клицин чим је прочитао изјаву Бенина, написао је признаницу као школски надзорник. У двобоју су обоје рањени, Бенин у главу а Клицин више пупа — у срце. Како дуелланти нису имали при себи енглеског фластера, то су Клицину признаницу поцепали и прилепили је сваки на *своју* рану. Погодара се, да ће Бенин и Кумана педагога познати на двобој због истог случаја.

Радикалан лек или лек од радикала.

Стрина: Лепо ми иде. И то ми је све *одн* израдио.

Са земунског збора.

На Цвети је био у Земуну радикалско-опсенарски збор. Новосадски опсенари су повели собом и Живка бостанџију, да покажу Сремцима »парче народа«. Научили су га били као папагаја — да држи и неки говор.

Ономад ће један пријатељ, којем је познато било, да је он требао држати тај папагајски говор, запитати га:

— Но, па како је, Живко? Како си провео у Земуну?

— Дивно! Не мож' бити боље! Нисам могао до речи доћи — тол'ко смо кркали.

Ушшшици.

— У „*Нашем (опсенарском) Колу*“ др. Резанца, колотера, у чланку: »Шта ми хоћемо“, вели: «Хоћемо *један другога* да **боље** упознамо, (Фино друштво!) »како би се **спасоносни** програм те демократске (recte опсенарске) странке све до **јоте** могао остварити.« Не знамо само, којег то Јоту мисле, да ли Јоту Сомића или Јоту Грујића.

— Неки Американац Александар Бел, пронашао је лађу, која плови по ваздуху. — Чудна ми чуда, радикали су већ одавна их притекли својим зградама и кулама у ваздуху.

— Опозиција у Србији непрекидно у завијеној форми пише, како ће се морати краљ Петар одрећи владавине. То није могуће, да се краљ Петар одрече владавине, јер он није никад ни владао, него су владали завереници.

— Орган старијих радикала »Одјек« довикује Јоти Сомићу, који је ради промене ваздуха почео у Србији, пошто је са свима другима свршио, и своју рођену браћу радикале да клевета: „не у извртање и клевету«! Јаша мисли, да им на то одговори у подужем чланку под насловом »А јасле?“

*

— Апоњи вели, да они за то желе завести наставу на мађарском језику у основним школама, да би деца научила мађарски говорити. — Канда он не мисли, да науче они баш толико мађарски колико, да — забораве српски говорити.

*

— Аустрија је отворила границу Србији за увоз свиња. Промет са марвом је отпочео. Ових дана је неколико чивутских хазафића походило Београд.

ЛИСТАК.

Берберова љубав.

— Чехов. —

Јутро. Још нема ни 7 часова, а берберница Макара Кузмића већ је отворена. Газда, своје 23 године, неумивен, пеглекан, заузет је распремањем.

У берберницу улази човек у годинама. Његова глава и врат замотани су шалом.

То је Ераст Иванович Залодов, кум Макара Кузмића. Некада је он служио у конзерваторији као чувар, сада живи око „Црвеног пруда" — а бави се бријарским занатом.

— Макарушка, здраво друже! — рече он.

Љубе се. Залодов скида с главе женски шал, крсти сеи седа.

— Каква је дављина! — говори уздишући. — Није шала! Од „Црвеног пруда" — па довде.

— На шта радите. Како сте?

— Врућица. Мезен дана сам лежао, мислио сам умрећу. Вршили су ми тајну јелоосвећења. Сада ми коса опада. Доктор ми је рекао, да се ошишам. Коса ће, вели, нова, јака, израсти. А ја мислим у себи: идем Макару. Ако је код ког другог, боље је код рођака. Урадиће боље а и новаца неће тражити. Мало је подаљеко, истина, али није то ништа! То је шетња.

— С драге воље; наволите!

Макар Кузмић, клањајући се, показа столицу. Залодов седа и гледа у огледало и изгледа да је задовољан том сликом: у огледалу се добија крива њушка, са татарским уснама, тупим широким носом и очима на чело. Макар Кузмић покрива рамена свога клијента белим чаршавом са жутим мрљама и почиње да шкљоца маказама.

— Ја ћу вас сасвим до главе. — говори он.

— Природно. Нека личим на Татарина, на бомбу. Коса ће брже расти.

— Тетка шта ради?

— Ништа, добро је. Неки дан је пила код мајорице која се породила. Рубљу су јој дали.

— Тако. Рубљу. Дрзните уво.

— Држим, немој да посечеш парче. Јао, боли! Ти ме чупаш!

— То није ништа. Без тога у нашем послу не може бити. А шта ради Ана Ераетовна?

— Кћи? Ништа, скаче. Прошле недеље смо је заручили за Шејкина. Зашто нисп дошао?

Макаре престаје да шкљоцају. Макар Кузмић, спушта руке и пита плашљиво:

— Кога заручили?

— Ану.

— Како то? За кога?

— За Шејкина. Хвала богу. Крз недељу дана је свадба. Дођи, веселићемо се!

— Па..! овај... — Како то, Ераете Иванићу? говори Макар Кузмић, блед, зачуђен и слеже раменима. Како је то могуће. То није, ни .... ни ... ни никако могуће. Па Ана Ераетовна... па ја... па ја сам осећао к њој симпатију, имао сам намеру. Како то тако?

— Да, тако. Узели и заручили. Човек је добар.

На лицу Макара Кузмића, појављује се хладан зној. Он оставља маказе на сто и почиње себи песницом да брише нос.

— Ја сам имао намеру.... говори он. То је немогуће, Ераете Иванићу! Ја.... ја сам залуђен и чинио сам предлог срца.... И тетка је обећала. Ја сам вас поштовао увек исто тако као родитеље.... Шишам вас увек џабе. Увек сте од мене узимали на зајам, а кад ми је отац умро, ви сте узели од мене диван и десет рубаља новаца а ниете ми их вратили. Памтите?

— Како да не памтим! Памтим! Али само какав си ти младожења. Ни новаца ни звања, а занат није никакав....

— А Шејкин је богат?

— Шејкин је у компанији. Положио је кацију од сто педесет хиљада. Тако је то, брате.... Шта ту вадан? Ствар је већ свршена. Натраг нећеш повратити, Макарушка. Другу себи тражи невесту... Има још девојака! Де шишај! Шта стојиш?

Макар Кузмић стоји непомично и ћути, за тим узима из џепа мараму и почиње да плаче.

— Де, шта је! — тешн га Ераст Иванић. — Престани! Ала плачо као баба! Сарши ти прво моју главу, па онда плачи. Узми маказе!

Макар Кузмић узима маказе, тренутак гледа на њих глупо и баца их на сто. Руке му дрхте.

— Не могу! говори он. — Не могу данас, спаге немам! Неспрнан сам ја човек! И она нереченица! Волели смо се, обећали се, а раздвојиће нас рђави људи без сваке жалости. Идите, Ераете Иванићу! Не могу да вас гледам!

— Онда ћу ја доћи сутра, Макарушка. Сутра ћеш ме дошишати!

— Добро.

— Умири се, а ја ћу теби сутра поранпје.

Код Ераста Иванића пола главе ошишано са сва по темена, и он личи на робијаша. Незгодно је остати са таком главом, али се другојаче не може. Он умотана главу и врат шалом и излази из берберице.

Оставши сам, Макар Кузмић седа и полако плаче.

Другог дана рано ујутро опет долази Ераст Иванић.

— Шта желите? — пита га хладно Макар Кузмић?

— Дошишај ме, Макарушка. Пола главе је још остало.

— Молим вас новац унапред. Цабе не шишам. Ераст Иванић не говорећи ништа одлази, и све досад му је на једној половини главе коса дугачка, а на другој кратка. Шишање за новац сматра он као лукуз и чека, док му на ошишаној половини наново коса израсте. Такав је и на свадби био.

С руског: **М. О. Г—ћ.**

АФОРИЗМИ

[У албум — тамо њему и њима].

— Прикупио и посвећује: **ЈАКШИЋЕРОВИЋ.** —

Већина људи *највећи део свога живота* употребе на то, да *виходе* другима.

(„Наши опсенари").

*

Већина људи, да би дошла до свог циља, више је *способна за један велик напоз* него за **дуго испаштање**.

(Карловачки суд.)

*

По неки човек покушава све, да скрене *главачки* — само да **ООи** *стане на ноге*.

(ООи).

*

Закрпљен лонац најдуже траје; *најмање истог најбоље лаје*.

(„Моргењача").

*

Ко се **много брине** о свом ближњему, *није увек добар човек*.

(Радикали.)

*

Они, који **пузе** *пред већима од себе*, увек **гњаве** *оне*, који стоје *ниже њих*.

(Српски коштуњави).

*

Најлепше је, *борити се* за ствар, која је већ *унапред изгубљена*, — најлепше је и **најлуђе**.

(Друштво за терање патријарха.)

*

Што **мањи** људи — тим **већа** уста.

(Сомићи.)

*

Непоштено побеђује, ко **оружјем** побеђује своје.

(Туцинданац.)

Њихову верност.

— Милостива, немојте се срдити, али ја ћу за 14 дана иступити.

— Зашто, ?Кужа, зар вам код мене није добро?

— Како да не, добро ми је али дошао ми је вереник из војске, па сад ћемо се венчати, узеће ме, јер сам му верна била, а богме већ три године се њиме видели.

— А имате ли што мираза?

— Богме имам! За ове три године већ сам два пут била дојила, па сам, хвала Богу, лепу свотицу заштедила.

МОДЕРНА КЊИЖЕВНОСТ.

Модеран писац: Јесте ли читали мој најновији роман?

Модеран критичар: Ја нисам, а ви?

Биће награђен.

Поп (човеку на умору): О, каква вас срећа чека, каква награда, ах да ви знате —

Човек на умору (разведри се): Реците, реците, оче мој.

Поп. Ујутру се отвара ново гробље и ви ћете први у њега бити сахрањени.

Позив на претплату.

Уредништво „Стармладог" позива српски свет на претплату. Цена је листу на целу годину К 8·—, на по године К 4·— а на ¼ год. К 2·— Уредништво се нада „безусловној наклоности" г. г. **пре(т)платника**, а што се г. г. *пошлатника* тиче, који лепо пишу, само мало дају, као н. пр. наши „опсенари", њих молимо учтиво, нека се за сада стрпе... доћи ће ред и на њих, тамо од куковог лета почевши добијаће редовно наш лист на руском језику: „Ничево!" — „Стармлади" ће доносити вештачки израђене карикатурне слике из живота »наших пузаваца«, „јеврејских Срба«, »народних уверитеља" и тако даље и тако ближе. Листу су обећали сарадњу многи књижевници — а и Фарисеји, на чак и **ООи** ће бити сталан сарадник нашег листа. Истина да његове ствари неће бити читаоцима по свеће него самом себи — али у толико је занимљивије другоме у душу загледати. За први број је одржао реч — и ми његову песму у изводу доносимо. Али биће тога још...

На поклетку јављамо свима и сваком, да претплату само у звечећој монети примамо — а никако у допискима, леним речима, поруци и т. д. Ко нам год није 3 претплатника, не *пошлатника*, добиће лист бесплатно. Продавци листа, које тражимо, добијаће 33⅓% рабата.

Уредништво и администрација
„СТАРМЛАДОГ".

Власник и издавалац: М. Крстоношић.
Одговорни уредник: Петар Крстоношић.
Уредништво се налази у Хаџић-Светићевој улици 8.

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА

J. T.: „Јесмо ли на добром путу?“

Куд ОЂи пређе ту трава не расте.
Нар. пословица.

Стармлади: Јесте, сад сте баш стигли давно жељеној мéти.

Штампарија д. д. Бранника, Н. Сад.

Број 2. У Новом Саду, 16. маја 1907. Год. I.

Излази сваког 1-вог и 16-тог.
—:—
Рукописи се шаљу на уредништво.

СТАРМЛАДИ

Претплата се шаље на администрацију »Стармлади« у Нови Сад (Újvidék).

ХУМОРИСТИЧНО-САТИРИЧНИ ЛИСТ.

УРЕЂУЈЕ: СТАРМЛАДИ.

„Такав нам пастир подобајет?“

(Приликом осветења новог патријарха Св. Јакова).

Кор анђела:

Весели се, српско православље,
Патријарх ти ево нови дође,
Да заузме престо Св. Саве,
Који реше дне анђелске главе.

Поврх петих символ св. Сома
И архангел Вишонтајн Шома.
Весели се и ти, Србадијо,
Све шовенство **ООн** је победио.

Шкоље српске све је посрбио
А за Србство сав је огрбио.
Автономну зграду дозидао.
Осана му — ав вао—ао!

Др. Сос

(Седне, управо чучне у несвест на тај кор).

Свети Јашо, Бали нек је хвала,
Што те нам је ова влада дала!
Јер »јуначка« дела твоја »славна«
Не мож' скрити — противничка тама.

./.

Просвету си српску проширио,
С Кошутовци нас си измирио,
С Јеврејима нас си побратио
А Јожику Срйство придобио.

Цри си образ роду побелио,
Сиротињи земљу поделио
Манастире у ред дотерао
„Крвопије“ у свет протерао.

Наклоност си владе задобио,
Гроф-Телета за нас придобио,
Сељака си српског просветио,
Све попове данно посветио.

Јеванђеље ново написао,
Заповести нове прописао,
Међ' ближњима љубав посејао,
Тој љубави сăм си пример дао.

Клевету си свуда укинуо
А истину свуда подметнуо,
Анархизма народ одучио
Од капута кожух одлучио.

Шовенство си у тикву сабио
А неправду на колац набио,
„Пиштолу“ си нашег узвисио,
Престо Савин нисн понизио,

Непослушност нисн ти учио,
Нит' послушне пузит' научио,
А левица, оче, твоја света,
Уклони нам оног, што нам смета.

Привреду си српску подигао
Нисн уз'о, већ си свуда дао.
Сетимо се само „Братства“ нилог
И с' забава народнијех — прилог.

Свуда с' види твоја рука света,
Зато слога Србу свуда цвета;
У Србији име твоје славно
Финанцијски познато је данно.

Хвала страници која те родила
И српскијем млеком задојила
Те ти данас српски народ нисн
Већ Србину јарко сунце ти си!

Да не беше тебе мом шајкашу
И дан данъи млавно би кашу;
А и ја бих таком' светог Штеве
По Вршцу бих свабио ја шеве.

Ој Јакове, слава теби, слава,
Ти си данас наше цркве глава,
Тебя не сме нико ни мукајет
„Такав нами пастир подобајет“

ООн:

Доста, Бранко, хвала на тој хвали!
Учинићу — што можемо мали,
Што сам поч'о то ћу довршити
Српство наше, ја ћу прославити.

Стармлади:

Док је њега и доктора Соса
— Сиротиња неће ини боса.
Гладнице је многе **наранио**,
— И џабе је многе **сахранио**.
Ој Србине, утуби му име
Свети Јаков, тако му се „еиме“.

На чика-Јовином гробу.

Срце ме је вукло — Змајевом гробу. Кад сам стигао тамо и видео „окићен самим ружама дивно уређени гроб“ — а мени клонуше ноге, клекнух, обгрлих крст а сузе ми грунуше и ркћу, ркћу...

»Ej рекох, нико нема, што Србин имаде!
— Нит' Србину равнога на свету!«

Ej наш мили Чика-Јово. Ти си после мајке нама био наше српско небо, наше српско жарко сунце.

И тако се сит исплачем к'о Јаков за мандатом, и таман онако опхрван да заспим — к'о пилићар у Сабору а ја чујем неки говор. Прислоним ухо јаче крсту и лепо чујем говор. Баш чика Јовин глас, познајем га. Чујем тежак уздах, и јасно речи чика-Јовине:

»Дижите школе, деца вас моле.«
Хоћемо, хоћемо, добри *чика-Јово*.
ООн, **ООн** се већ побринуо за њих.

Не треба деца наша да нас моле *оон* је то сам учинио и без молбе. ООн, и Јожика . . .

— Какав Јожика!?

— Мајер, чика-Јово. Наш »тазе побратим«. Буразер!

Шта казеш чика-Јово? »*Падајући*«.

Чујем, чујем:

„Српском сину цвет је мила,
Кад га народ благосиља,
За то чува своје име,
Да с' у души дичи њиме.
А ти с' волиш вуком звати,
Падајућо, једна т' мати!“

„Казаћу му, чика Јово. Управо казао сам му то већ. Него ако имаш што но-

није да му поручиш. То је за њега већ старо. Ако не њему, као нашем сунцу огрејаном а оно своју звезди Кести?

— Каквом Кести? Је ли Лери?

— Не, добри чика-Јово? Знам, ти мислиш на њега због твог »Невена«. Не бој се, у *добре је руке*. Води он **ДУПЛО** књиговодство. Питај само Тумача кад ти на гроб дође. Не бој се, чика Јово, мирно спавај, *чисти су рачуни* — само новаца нема. Кузман педагог га „фрај“ уређује, а и Милан га фрај штампа. Све је у реду. Она спротиња, што им у аманет остави приход »Невенов«, добија тачно сваког месеца 30 дана, где који месец и 31 дан. Све су то *ОО*н и Лера „удесили“. Питај само Тумача. Њему је књиговођа референсао.

— Па како стоји моје чедо »Невен“?

— Дивно, чика Јово, да не може боље бити.

Мале рачунске диференције постоје до душе, али то није ништа — загладиће *они* све то. Маленкост! Бивши књиговођа вели има 600 круна чисте зараде а Лера вели 600 круна штете. Као што видиш, мала диференција . . . 6 и 6 јесу: 12. Лак рачун.

Не љути се, не љути се, чика Јово. Не бој се, неће они скапати од глади, овај хоће реч: неће твоје чедо код њих скапати од глади, док га Лера храни, Јаков глади, Милан штампар џабе одева, а Кузман (за 600 круна годишње) чешља. Сви су они твоје сироче пригрлили . . . (и списају) ко дете мајку. Мало је омршавило — али главно је, да нам *ОО*н не омршави и да његов трбух не спадне.

— Да, каквог Кесту ми ти спомену?

— Кесту, не знаш Кесту. Нашег великана, побратима Јожикиног и — ваљевског преставника? — Брадваровића.

— Не знам!

— Ej, тужан нама: Кесту Брадваровића не знаш. Српску звезду „репату“, не знаш? Па кога знаш — кад њега не знаш?

На он ће да ти ових дана купи споменик и донесе на гроб. Наручио је већ. За сад је само фендован.

— Фендован. Ej Срби моји . . .

— Умири се, умири чика-Јово. Недељковић је добио већ акт — да плати. Он не зна мађарски до душе, али му је Јаков протумачио.

— Зар *ОО*н, тако сад мађара!?

— У, батали! — да га чујеш. Што рекао један Банаћанин, кад га је чуо о Благовештенском збору говорити. Није да дивани, већ све лаје . . .

— Гле, молим те. А пре но што ће он поћи у Ваљ, ја писам умео у суду да говорим мађарски.

— А Мадачева »Човекова трагедија«?

— Сад ли писам умео или хтео — не питај ме. Него реци ми, која српска рука ће ми камен отесати, који Србин име урезати? Разуме се, код Србина сто га купили?

— Но, хвала Богу, још питаш! Ваљда није Српство шупља фраза, што рекао Светомир. А ваљда ми нисмо одродили и издајице српског гесла »Свој своме«. Оно ми се можемо иноверцима љубити и грлити и у »трговинској вези« стојати — али тек такву показаност ваљда нећеш претпоставити ни од једног свињара српског — и тај се поносно лупи па груди и вичи: ја сам Србин! — а не рећи од једног »вицевође« српског народа и уредника Милетићеве „Заставе“. Зар *ОО*н да купи од Чивутла споменик.

Него **ОО**н се здраво срди на тебе, чика-Јово. Поклонио ти је толика његова дела. Па како ти је упаковао, — тако их је наишао после твоје смрти. Срце му се цепа. Бар да си прочитао »О узроцима злочина« — или књусе, на ком је јашио у ваљком парнасу — и сам се насмејао. Мислим: руке — од рендала. Наравно како »није више магарац« — то је после твоје смрти признао. Па болан Чика Јово, кад их већ ни распаковао ниси — а ти да си бар од милоште сир у њих увијао, пацове тровао . . . или тек за пешто употребио — него тако, остављо си, да га после српјанске новине — кефају.

Чика Јова уздахне:

»Хај што Србин живи
крај свих зала
Песна га је одржала
Њојза хвала!

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА СРБИЈЕ БЕОГРАД

— Тако је чика Јово. Кошутова песма! Она нас је одржала, њојзи хвала.

Чика Јова настави:

— »Кад помислим, да сам Србин прави
А кроз жене све пролазе мрави.

Тако је чика-Јово.

„Kosuth Lajos . . azt üzente
„Mindjajunknak el kell menni."

Нагледа да му грунуше сузе на очи и да јеца:

— Одлази, одлази, — у грлу им се —
— Казаћу им, чика Јово. С Богом!

За тим се чу нека ломњавина.

Биће да се чика Јова у гробу преврнуо.

УШТИПЦИ.

У XVII. веку живео је у варошици Валтони напредан трговац Честер. Но конкуренти створише толике сплетке, да се сва муштерија одби од Честра и он сасвим пропадне. Огорчен Честар тада купи гвоздену брњицу поклони је цркви на којој било урезано: „Честер поклања ову брњицу вернима града Валтоне, да их ставе на уста оних, који су сплеткарили год. 1613. — Боже мој! Хоће ли се наћи какав Честер у нас, да се сети наше срина-„Заставе"?

*

Неки архитект у Америци зида кућу од 100 спратова а у висину од 400 метера. Лечници веле, да су такове зграде здраве, пошто становници на највишем спрату имају праве ваздушне бање, те им је непотребно лети путовати у планинске крајеве и бање. — Хм! Како би било, да и радикали такву кућу подигну пишпек Габору, те да му заштеде ривијерску бању?

Мале шале — које пале.

Како су кормени да су бар близанци!

Мали Панта прође својој матери и уздахне:

— Баш бих волео да сам близанац.

— А зашто? — упита мати.

— Како: зашто? Онда бих другу половину послао у школу, а ова би половина пошла да пеца рибу. Јел'те да би то добро било? Рецимо да је нам Др. Сле којом срећом близанац, једна половина би била фишкал народних фондова, а друга би свабила шеве по Врњцу. Или нам Мркша, половина би спавала у сабору а половина легла пачиће и пилиће у Адп.

Забиберовић.

БОЉИ ГОВОРНИК.

Оби (ушао у једну апотеку, у којој газда има папагаја).

Папагај (кад је видео **њега**, наскострешп се и *закрешти*): Шта неш, шта неш?

Оби: Гле, па уме и да говори!

Апотекарски асистент. Богме лепше него господин на »благовештенском збору". Јер да тако говори, одавна би му заврнуо шију.

Веровали му.

Судац: Дакле оптужени социјалиста је тврдио, да су неки радикалски адвокати у Срему лажни народни пријатељи; рекао још и то, да земуњци, румљани и паловчани тобож кажу: да деру народу кожу?

Сведок: Јесте, од речи до речи је тако рекао. Шта више додао је још, да он то може и на писмено дати.

Судац: Па је ли дао писмену изјаву?

Сведок: Није, јер смо ми и тако веровали.

Пазувчанин.

Сомборске непристојности.

— Није пристојно говорити пред Др. Ресанцем о кулским вапарима, као ни о разним „говорима", па ма они били и не одржани.

— Није пристојно говорити пред сомборским катихетом о нечисту.

— Није пристојно говорити пред акционарима сомборске трговачке и занатлијске банке, по што се продају акције.

— Није пристојно говорити пред кр. саветником из Абације о интабулацији.

— Није пристојно говорити пред п(дсединим) сарадником „Нашег (опсенарског) Кола" — о антиалкохолизму.

— Није пристојно говорити пред сомборским радикалским црквеним одборницима о закључним рачунима од 1902. па до 1907. године.

— Није пристојно говорити пред сомборским Бре—Ићи Тугињу о ослобађању момака од војничке службе.

— Није пристојно говорити пред газда-Новом о успеху ђубрења — кад он случајно држи у руци „Моргењачу".

— Није пристојно пред Проком говорити о инструкторима, буктирању и приходу новачења.

— Није пристојно говорити, пред Стипанчетом Свирком — о роди.

Сиилапић.

Сретан случај.

Два новосадска писца се састала.

— На данашњи дан пропао ми је позоришни комад.

— Тешп се и мој је пропао.

— Какав сретан случај! А небил било добро да сад заједно напишемо један комад.

(Ова је згодна у албум саборској мањини од 1 гласа).

(стр. 18.)

»Не може ми нико рећи
Да ми стало за инатом,
Сваки човек, *па и баво*
Мора *ићи* **за занатом.**«

(стр. 19.)

Химна радикалне странке.

„Ој ђаволе, мој ђаволе!
Док је нами таког неба,
И без тога иду ствари —!
Куда треба ил' не треба.«

(стр. 18.)

Сам себи у албум.

»Шта ће ђаво, док у повци
Сваки хоће да се дави!
У тој трци **пре** а **после**
Мора да се стрмоглави.«

(стр. 11.)

Мојој странци, генералима, и једномишљеницима.

Ал' ни један од нас није
Учинио, што је мо'го.
Не *пружемо никад руке,*
Брату своме, који се дави,
Већ га **још те отиснули,**
Да се *дубље стрмоглави.*
Градили се као свеци
У очима јавног мњења,
А поред тог чинили смо
Најподлија непоштења.
На **друге** смо **хајку дигли,**
Да би **своје грехе скрили,**
Са недела да би грдних
Пажњу света отклонили.
А људи су увек људи,
Па нам још те венце вили,
А ми лепо све смо то даље —
Лисичили . . . . лисичили.

*) Ово су оригиналне Јаковљеве песме, у којима нисмо ни једно слово мењали, изузимајући што смо им доделили епитете, јер није право, да све носе госпе музе или виле име: »Ђаволица.«

Пр. уредн. „Стармладог."

Вести из места и са стране.

Украли им патент. Неки Ребић из Церље, оглашује у „Бранику" неки тобож свој наум „кућајте без патре" Чујемо, да су радикалски саборски посланици преко Др. Соса, поднели тужбу против Ребића ради крађе наума, јер вели да је још „мајски сабор" преко Беле Талијана на мађарском језику, поднео мађарској влади свој наум (на који тражи патент) „кућања без патре!"

Пацов као радник. „Моргењача" доноси вест о неком пацову као раднику. — Боже мој, ако је он пацов, не мора он и красти, може он и од рада живети. То тек није никаква „забава за народ".

Балош однео краву. „Моргењача" доноси „наузетно" препштампану вест, како је на беловарском вашару једној сељанки однео балош краву. Чудна ми чуда! На „Моргењачи" је тек познато да је о благовештенском вашару новосадски Балош једну грдну комшу, свиро од центе, понео — и чак у Пешти се с петом спустио пред Кошутов клуб.

И то ми је варварство. На Цвети су грађани покарењачки ноћу (вађда због „светог стања") окачили о десну руку споменика Милоша Великог — диван венац са тракама и натписом са златним словима. У ноћи је нека непозната дивља рука скинула тај венац. На то опозиционе новине вичу: Какво варварство! — И то ми је варварство. Та у Србији су скидали с краљева не само венце славе — него и главе, па није било варварство, а сад је ово бајаги неко варварство.

Промењене улоге. Пишу нам из Панчева: Српско народно позориште је једна погодила народну потребу са репертоаром. Интелигенцији даје сатиралкохолан комад „Ракију" — а народу „Врачару" и „Вештицу". И наравно, нити народ воли „Вештицу", нити интелигенција „Ракију".

Гњаваторско удружење. У Новом Саду је основано „I. српско гњаваторско удружење", којем је председник Паја Њора. — Против назива „прво" поднео је др. Сос приговор, јер прво је 60ти основано које већ годинама издаје разне гњаваже — па и „Заставу". За свој орган су прогласили вршачки „Продољуб". — У осталом ми се радујемо, да је, хвала Богу, већ и та потреба једном подмирена.

ПРИРОДНА СМРТ.

Сељака на умору пита господин попа, који је отишао да на селу проведе лето, зашто не зове лечника.

— Не дајемо ми нивта на доктоpе, одирати му сељак, ми овде на селу обично природном смрћу умиремо.

Из „гњаваторске поезије“.

„Ост'о би дома, али сигурно,
да није ње и њене звиждоље,
ципела нових, да их види свет,
јер у старина га, гледао је пре.“

(„Родољуб“ 16. за 1907.)

Одликовање.

Цинцар (на прислушању код црног владара): О краљу, већ четворо деце си ми појео, а ничим ме нисе наградио...

Краљ: Захвалан сам ти. Именујем те за дворског лиферанта.

Отворено писмо

Војину Јовановићу, цвећару

у Новом Саду.

Дознао сам, да имате справу за лежење пилића. Пошто ја не могу и у сабору бити и пилиће лећи, молим да ми пошту справу на рачун сабореких трошкова пошаљете.

Јаша Мркша,
пилићар.

ЕПИГРАМ.*)

Зашто „Sipos“ кука?
Зашт' га хвата мука?
Кад му тепа Јага:
„Ја сам твоја драга!“
А Стипанче Свирка,
Кад на бабу жмирка
Сто форинти даје
И љубави крај је.

Пита: **Рода.**

*) Важи за Сомбор.

Добар муж.

Муж: Донео сам ти две литре вина за рођен дан.

Жена: Али за Бога знаш, да ми је доктор забранио да пијем вина.

Муж: Не шкоди ништа попићу га ја у твоје здравље.

ДЕМАНТИ.

Није истина да сам ја хтео да бирам Јашу Сомића за председника занатл. певачког друштва „Невена“ — не само да га ја нисам хтео, него у опште ни један скупштинар.

Ово је јасно.* Мислим да је

Др. Миладин Свињарев

Јашин збуњач иначе лечник.

*) Сасвим! пр. Уред. „Стармлади“.

Одложена љубав.

Не знам шта је могло бити
Госпа Цвети,
Да ми љубав најављује —
Сада, лети.

Ал' на жалост, ја је одби'
Ево 'нако:
Врућина је, драга госпо!
Није лако.

Мало ли је једне ватре
Озго с' неба,
Него још нам и љубавне —
Ватре треба.

Оставимо то на зиму
Госпа-Цвето!
Нека од нас мирно прође —
Жарко лето.

А кад стане клета зима
Да нас бије;
Кад свак' тражи топлу пећну,
Да се згрије:

Онда и ја, у сред мраза,
У сред студи —
Место пећи загрлићу —
Ваше груди!

Г—ни М—ван. **Влада Л—вица.**

ОГЛАС.

Тражимо раднике.

Тражимо раднике и **наполичаре** ради склапања уговора за јесењу кукуружњу бербу на даљском спахилуку. Ове године ће се зацело берба одржати, — не као лане.

За уредништво »Заставе«

Коста Лера

»пацов и надзорник народних добара«.

ЛИСТАК.

ИЗ НОВИНАРСКЕ ШКОЛЕ.

ТЕМА:

Јуче у вече у главној улици пао је Јосиф Мајер и сломио ногу.

ИЗРАДА:

„*Радничке новине*:“ Комунално уређење и јавно здравствено стање дало је и јуче доказ свога еминентног управљања. Наравно кад је магистратско чиновништво заузето око фалсификовања бирачких листа, те бришења живих бирача, који имају право гласа, а пописивања мртвацa у бирачку листу, онда наравно да се не да спе. бринути се и за улице, о којима им је дужност старати се, да се у ред држе. Јуче је друг Јосиф Мајер, који се враћао кући са тешког рада — сломио ногу, у главној улици. Кад човек сломиће ногу у главној улици, онда је сасвим природно, да се у мањим улицама на сваком кораку сломиће врат. Наравно господа варошки представници, вирилци и трбушасти бирачи, они се возе у колима, на бициклу, па се не морају бојати, да ће врат сломити и спотаћи се о неравно камење по улицама. Но како да се томе злу на пут стане? Ево како. Другови, бирајте себи за варошке представнике људе, којима је стало до наших костију. С тога, другови, да живи: Др. Мезефи, прави народни пријатељ.

„*Обрана*“. Јуче смо се у главној улици слатко насмејали. Један наш „мирољубиви“ суграђанин Јосиф (Јанкеф?) Мајер, чије дуставбанлије (платфуе ноге) научене једино по сред пута ходати, куда обично марва ходи — нашао се чова вредан и он по тротоару да иде, наравно, да је на правом кораку, кад се с пута успентрао на тротоар, поклизнуо — услед чега му је једна од његових бангавих ногу отишла до ђавола. Дерњава тога Чивута — ај-нај! — изазвала је код једних пролазника саучешће, дочим се други ужасно јеђили на то вриштање и жалили зашто Чива није код куће сломио ногу, а било их је доста, који се слатко и од срца смејали целом том хецу. У осталом тај случај (?) или управо неочекивана несрећа (?) не ће много печалити тога „господина“, зашто „он“ је осигуран код једног осигуравајућег друштва, те ће тим „несретним случајем“ (?) сасвим лепо »варити« — ако му полиција не избије тај занат из руку. На име познато је ствар, да Чивути, пре но што одаиу, на изменце час једну час другу ногу сломиј, и тако леп новац зараде на премијама. Пошто нама фале докази, не можемо тврдити, да ће и Мајер на тај начин доћи до мало пара. Ову примедбу чинимо нарочито с тога, што хоћемо да пружимо прилике Чивутима, да нас туже, — а у суду неће ће бити тешко истину доказати, у колико ће и само по себи изнети дело на виделo. Ми смо већ и једну потајну истражну комисију саставили. Коме је што поближе познато о том „несретно-сретном случају“ молимо да извести наше уредништво. — И овом приликом, не можемо довољно нашем народу да доказемо, да се држи гесла: „Свој своме“ и пазари само код Хришћана!

„*Мештанске новине*“. Јуче је златно срце мештана било и опет у пријатном расположењу. У главној улици је пао човек који зацело не носи ретко презиме: Јосиф Мајер. У један мах се чуо као неки лом — и нога је била готова. Једни су понудили, да му притекну у помоћ, други су појурили по друштво за спасавање, а трећи су појурили да известе нашу полицију. Већина га је опколила и разговарала о несретном догађају. Уредник нашег листа, који се образовао у Пољској за новинара и којем је познато, како се таки догађаји радо читају, назадно је оловку и описао догађај. У исти мах је прошао туда један од наших фијакера — сигурно је хтео да се наће невољнику у помоћи, али кад је видео, да је то Мајер, а он је уздахнуо и рекао: „О сиромах, што је скрхао само једну ногу? — Ми знамо за нашим фијакерима, чивутски фијакери јако шкоде и конкуришу, — а као што је познато, ми се са Чивутима не љубимо, као што то чини воља странке буџоасаца — али толико у себи савести осећамо а и свести осећамо, да смемо сваконе смело и лице погледати и позвати српски народ да се заузме за младу нашу странку.

„*Јутарње новине*“. Наш уводни чланак доноси грозан догађај, који човеку потресе чак и срж у костима. На другој страни овог листа доносимо слику која је помоћу рентгенових зрака скинута и на којој се јасно могу видети изврдуване кости нашег уваженог грађанина Јосафа Мајера, који уживa велику љубав наше „Јединоспасавајуће странке“. Уједно доносимо слику и господин-Мајеровог оца и матере, који су ужасан страх претрпели, кад су чули да је њихов син пострадао. Они су сада у 60 година живота, а кроз 10 година, као што смо поуздано извештени, држаће сребрне свадове, којом приликом ће без сумње многе честитке са свију страна добити.

„*Барјак*“ — вечерњи лист »Јутарњих новина«. У позорујемо наше поштоване читаоце на оглас у нашем листу на 4-тој страни „Нове сигуриосне ципеле“, (поклизнути немогуће) и направе за бандажу (а нарочито сломљене ноге) као и Крафтолин, знакомито средство за болеснике, које нека је најтоплије препоручено. Као што нас извештавају сва три споменута средства употребљава Јосиф Мајер, који нас уверава, да он не би био ногу сломио, да је — имао сигуриосне ципеле, које ми и опет нашим читаоцима препоручујемо.

„*Ново Доба*“ (после три недеље): Јосифа Мајера данас истукли и сломили му ногу.

Прерада.

Изјава.

Услед тога што ми је **ОО**н на Благовести сасеко крила, престајем бити чланом овдашњег Српског Сокола — а уједно јављам, да сам се уписао у српско-јеврејско гимнастичко друштво „Пузавац."

Један професор српске гимназије
(који за сада неће своје име да каже) бивши »Соко« а сада »Пузавац«.

Афоризми.

— Тамо њему — и њима у успомену
бележи: Забиберовић.

Лажљивац мора бити *памтило*.

(Сомић).

*

Злурад увек свој отров гута.

(„Стрина").

*

Слободан треба да се сматра онај, који *никаквој срамоти не робује*.

Cicero (i ООn**).**

*

Несретна љубав се обично браком свршава. Љубопитни смо, чиме ће се свршити радикалско-кошутовачка љубав.

Српски народ.

*

Крадикали веле: Своја права, тућ новац, и „владину благонаклоност" — врло добро познајемо.

(Наставиће се, ако Бог да!).

Код њих ипак више има.

Мали Јоца забавља госте, док мати не уђе.
— Јели и ви имате, тато, лепе сватли тао ми?
— Имамо босне! Још и лепше!
— Хм, али ви немате толито стеница тао ми!

Позив на претплату.

Молимо све оне који не мисле наш лист држати да нам исти врате — а они који мисле држати опет да нам плате. И овај други број стаје изузетно 20 потура. Доцније ћемо одазвати се жељи претплатника те и три пут месечно излазити.

Наше пријатеље молимо да се заузму за наш лист — јер само тако ће лист моћи постојати. Цена је листу на годину 8 круна, на $^1/_2$ године 4 круне, а на $^1/_4$ год. 2 круне.

ОДГОВОРИ УРЕДНИШТВА.

Н. П. у Т. Жалите се, како се светском политиком« не бавимо. Извините, ми за сада морамо са нашом „светском" да пречистимо рачуне — а за Јапан и Тунгузију имамо врезана и доцније. Прво наши Тунгузи долазе...

Забиберовићу. На жалост слика управо Cliche закаснило за овај број.

Л. С. у К. Ако се тако настави, онда — идућим бројем зацело.

К. Р. у С. Једино Кикинда и Сомбор, што су ме поплавили претплатом. За Нови Сад и не питајте. Наравно да се *једино и марично новосадска интелигенција одазвала*. Тек ваљда не мислите, да ће се радикали претплатити. Они за сад раде на парче.

М. С. у В. Е гле јако, а што да не читају. Као од пекара из фуруне фришке кифле још га врућег носе. И прву претплату је радикал послао. Још је одсекао од петковаче штампану адресу — и послао. То је од прилике оно, као трговцу, кад бахне прва у зору она мушетерија коју је баш најмање очекивао — и прави сефте.

В. П. — Земун — Будимештва. Шта ко има то и даје. Кад је ООн-у намењено — пошљите му или донесите лично, ма у шакама или зубима. *ОО*н друго сад и не једе. То је његов „либлинг" шпајз.

Ето на банкету о „Благовештенском збору" — друго јело није ни окусио.

Младом Крадикалу у Т. Ковин.. Обратите се ради ваше жеље на вашег шефа. **ОО**н је у вези са Чивутима, па ако као њиховом савезнику није вам досада жеља испуњена, у које дозволите да сумњамо, осетићете благодети ваше жеље.

»Hazafi-k« szerkesztőség, Versecz. Као што видите удовољили смо вашој жељи донели смо оригиналну слику. А удовољићемо и другој жељи, да лист обуставимо за љубав „Врача" чим „Врач" за љубав Српства жигоше срамне потркуше и пезе кошутовачке — и донесе течину слику, да му Српство види сурлу. — Поздрав Јожики и „стрини".

Ј. М. у Т. Знаће га његов ђаво, да ли га *ОО*н чита. Обично му је немогуће доставити јер маказар све прво прегледи — и што би га могло довести у возбуђење — не даје му. Каже није дошло — нема ништа — у њему (т. ј. у том листу, где га обично поливају.)

П. М. у К. — Па наравна ствар, тек ваљда нисте очекивали — и од тих пузаваца морген-ћачиног прирепка, да наш лист препоручују. А што та Јашина упирача и мађарски „Хазафиљ", који се српски ваби: »Продољуб« вели за илустрације, ми се радујемо, што признају — да тако о њима и Мађари мисле, да су животиње и достигли до „рајског дрвета". Краја је на пр. то, кад славна „Крекетуша" редовно *преводи* политичке догађаје из »Мађарорсага« а по некад и уводне чланке — а нигде не спомиње да је превод. Мило нам је, што признају, да је у „Стармладом" његова песма „Пилатов леген« гњаважа, Змајев „Издајица" — све то не може годити њима.

Власник и издавалац: М. Крстоношић.
Одговорни уредник: Петар Крстоношић.
Уредништво се налази у Хаџић-Светићевој улици 8.

Штампарија д. д. Бранника, Н. Сад.

Стармлади

Хумористично-сатиричан лист.

Број 3. У Новом Саду, 1. јуна 1907. Год. I.

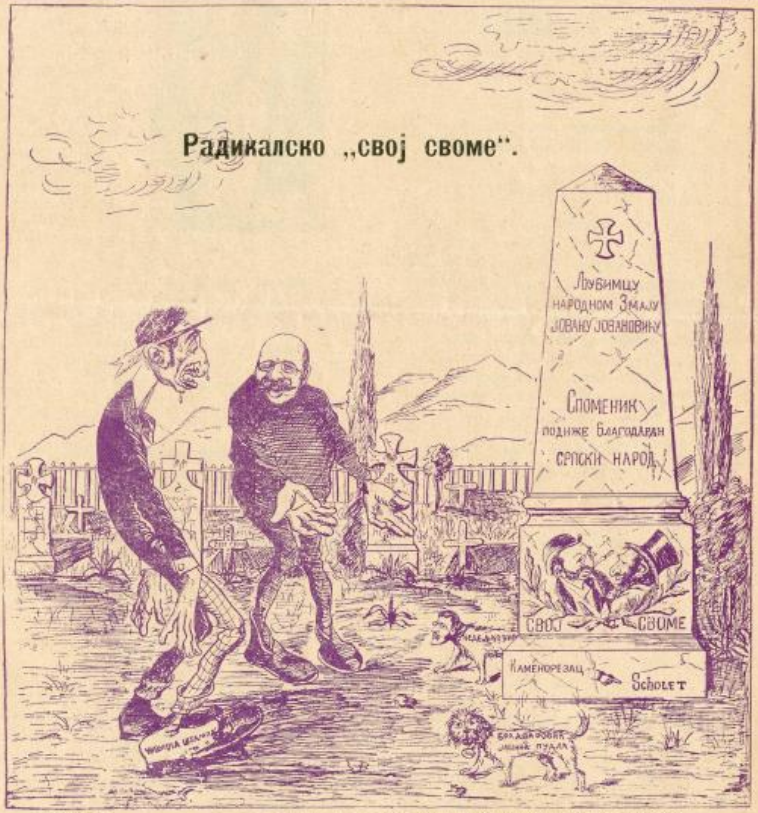

ЈАКОВ: Као што видиш, роде мој рођени, ове две моје пудле добро чувају наше пријатељство.
ЧИВА (ганут, ударе му сузе на очи и на нос): Вај брудерлебен, схад видим да Српство није шупла фраза, ни ти шупла клафа. Наша брудершафт с радикале ће трајати нафек. Елен српске Кошутовце!

Са освећења Змајева споменика.

— Уз слику на 1. стр. —

Српин.

Хеј Србине, јуначко колено,
Протри очи, ево споменика!
Од данаске па док траје света,
За све Сриство биће поное, дика.

Стармлади.

Све је лепо, слова су правична,
Само не знам, на што оне главе?
Потомцима ваљда да казују
Какве беху некад српске славе!?

Српин.

Да ли видиш тужни, чика Јоно,
Моју браћу, »твоје добре Србе«,
Да ли видиш како се под јармом
Хазафићским, превијају грбе.

Јадно Сриство, шта си дочекало;
Да ти туђин споменика гради,
Да се туђин твојим горким новцем,
Српском муком башкари и слади.

Стармлади.

Утеши се, мој Србине стари,
Тако данас теку наше ствари.
Та ко данас још за Сриство мари?
Још једино — српски вашељари!

Српин.

За овном је од вајкада стадо
По тмаџама ишло, тумарало,
За овном је и у саме бездне
Безобзирце на стење падало.

Али данас, када овна нема,
Кад се стадо и без њега креће,
Што да српско стадо још једнако
За магарцем лудо да с' окреће?

Стармлади.

Мам', Србине, ти тога магарца,
Зар не видиш с ким се договара?
Да радника српског закопава,
У тулипан »Свој своме« претвара.

Лице му је паклено дволичје,
У првом се теби улизује,
А у другом — то видео ниси, —
У другом се њима указује.

Српин.

Хеј Србине, јуначко колено,
Дични сине лозе Немањине!
Никад не ћеш дочекати бољи,
Да и тебе једном сунце сине!

„Фрајла моргењача" — и пеза.

Лакеј: Jó napot édes — моргењача kisasszony. Имате једно писмо од мог госе Балова.

Фрајла „моргења-ча:" Kezeit csókolom a nagyságos úrnak.

Лакеј: А што сте тако набусити, моргењачо kisasszony?

Фрајла „моргења-ча:" (Уздахне!) Ах ја сам једно несретно створење.

Лакеј: На против »моргењача« kisasszony, сви трче за вашом сукњом.

Фрајла „моргења": Ах молим вас, то је szemtelenség! Назвали ме проституткињом. Веле, да ја брезобразно диванним. Ја преко чијих уста soha једна szemtelen реч није прешла.

Лакеј: Eszem ezt az aranyos szájadat — та ја бар знам, како сте ви златоусти.

Фрајла „моргења:" И то ко? патријархова праља. А знате како ми изгледа?

Лакеј: Како aranyos piczisźáju morgenyacsa kisaszony?

Фрајла „моргења":" »Као она покварена женска, која прво говори о своме поштењу и брани се свакојако. За тим каља и напада друге. Али кад види, да су је прозрели, она на послетку дигне сукње на главу и бесомучно узвикне: — Е па таква сам, шта ми можете!" (*„Застава" јануарски број 115.*)

У незгоди.

(*Млади мати* са радосним поносом приказује госту свог шестонедељног наследника).

— Реците, молим Вас, зар ово дете није нешто мило и златно створење? Толико се свађам са мојим мужићем о томе, на кога личи...

Гост (у мучној запари). Заиста ја никог не познајем у вашем месту....

Забиберовић.

НОВОСАДСКЕ НЕПРИСТОЈНОСТИ.

— Не пристоји се, пред Пером Попадићем говорити о Гаври Нешковом.

— Не пристоји се, пред приређивачима народне забаве говорити о друштву „Невену“ и шишку, као и приходу и потрчини.

— Не пристоји се, пред Тошом Мартиновићем говорити о ратарској читаоници.

— Не пристоји се, пред Луфтиком говорити о „оперној представи“ у Новом Саду и „ресу“

— Не пристоји се, пред др. Сосом говорити — о гњаваторском удружењу.

— Не пристоји се, пред Јаковом говорити о Милетићу и србијанским јаслама.

— Не пристоји се, пред Брадваровићем говорити о Змајеву споменику и пантаљонама.

— Не пристоји се, пред друштвом „Змај“ говорити о „Свој своме“ — и ако оно није у Н. Саду.

Censor.

Епиграми.

???

„Зашто хрђикали
Људи од дивана,
Зашт' о школи ћуте?
Жалосна им вана!“

Што се опет људи
Чуде чуду том,
Где је још у свету
Говорио *сом?*

Гром.

„Свој своме!“

„Да не прича Србу
Упутство „Свој своме!“
Моске вељда опет —
Само какав *сом!*

Гром.

ЈАК ЧОВЕК.

Чуј, Момчило Тапавица!
Јеси Јапи шамар дао,
Ал *Ооп* није пао.

Али твој је шамар мали,
Спрам шамара, што га Србство
Сад њему опали.

А још већи шамар Јаков
Сам себи опали —
Тај ће да га свали!

Стармлади.

Младстари: Где се родио Јаков Сонић?
Стармлади: У Врпцу.
Младстари: А радикална странка?
Стармлади: У шустерници Саве клепетуше.

Светозар.

*

Младстари: Био ти мени зпао рећи синко шта су то политички гадови?
Стармлади: Знам.
Младстари: Но да чујем.
Стармлади: На пр. кад Кузман Дугоња каже пред једном напредном радикалском скупштином одговорном уреднику »Заставе“ Брадваровићу да је он једна хуља, једна трчилажа један клеветник који клевета своје другове и узгред му спомене и неке „туђе“ пантаљоне“ узгред му спомене и неке „туђе пантаљоне“ а после обећанија, да ће с таким човеком неће у једној странци седети — они и даље у најљепшој љубави живе, то су онда политички гадови.

Младстари: Живео. Погодио си.

Опасно псето.

— Имао сам једно псето, а то је толико паметно било, да је распознавало, које је поштен човек а које неваљалац.

— Па куд нестаде та паметна животиња?

— Смакао сам га са света.

— А што?

— Јер је и мене уједо.

Хм!

Постарао се.

Управитељ позоришта (писцу.) Искрено речено г. Докторе, држим да ће публика на престави ваше нове драме и опет спавати.

Писац (увређено.) То је немогуће! Та у сваком чину пуцају топови!

Вести из места и са стране.

Сајуз. Неки овдашњи кројачи и уредништво „Заставе“ склопили су савез. Наиме кројачи ће позајмљивати памети од главног уредника »Заставе« а споредни уредник ће од кројача узајмљивати опет маказе за писање чланака из србијанских новина.

Земљотрес. У југоамеричкој републици Еквадору осетила се три потреса земље.. Кажу да је потрес тако јак био да се чак у Србији заљуљала Пашићева фотеља, а земунски уредник „Народности“ — добио потрес мозга. (Тако што се већ Др. Сосу не би могло десити, јер он није никад мозга ни имао.)

И ми то кажемо. Кикиндски лист „Српски глас“ замера »Бранику,« зашто Јашу и Пашића у једна кола хвата. Па наравно ствар да се коњ и магарац не хватају у једна кола.

Голубачке мушице. На Србије су грдни ројеви голубачких мушица прекрилили целу југоисточну Угарску. Полиција је у многим жупанијама издала наредбу, којом забрањује терати марву на пашу, али они сад нападају људе, који су опасно својим отровним убодом изранављене. Једна од тих мајушних животињица мушица — спустила се чак у Карловце и „ујела је“ пашег патријарха.

Ође ли му запаприти? Јаков Томић је стављен под оптужбу ради клевете, коју је нашео Политу, па пошто се Јаков у последње време мађаризирао па Томић, то је затребао чак у Сегедин. Каже: кад ми суди, нек ми бар свој суди — лакше ће ми бити. Ово Сегедин има до душе добре паприке — па се може човек надати да ће и Томићу чорбу добро запаприти.

Дакле инак. Мађарски посланик Рајковски је рекао у Сабору, да је Јаков привезан за србијанске јасле. — Боже мој, а ми смо увек држали да он није животиња — а види, молим те, њега привезали за јасле. Дакле инак!

Освећење Змајева споменика. При освећењу Змајева споменика, које због незгодног времена а и људи — мало их је учествовало. Радикали се по примеру Чеха заклели овако: „Учитељу, заклињемо ти се, да ћемо све потребе код наше браће Чивута набављати. Доказ је твој споменик. Иначе није специјално имао нико нетаље да говори. Др. Сос је до душе у један мах запео — али га је у исти мах неко повукао за рукав, неко остраг мунуо а неко му заклопио уста. Међу тим он и није имао намеру да говори, него је на глупости зевао.

Ангажован. Пре две године је Јаша био ангажован у Белој Цркви као *магарац* а сад се ангажовао у Телекијеву менажерију, као неки морски коњ, којег сад терају и **јаше** по свима канцаријама и чивутским зборовима.

Потврђена правила. Као што смо известили, министар Халапчић изволео је потврдети правила „I. новосадског друштва против оговарања.“ И тако је „зелена клупа“ препета у »Јелисавету« и добија карактер јавности. За председника је изабрат једногласно дугогодишњи заслужни члан и познати ауторитет против оговарања Мушан Дилић. Нема сумње да ће сви али језици умукнути — осим председников, који уопште и нема језика.

Мало шале на вршачке мале.

Анта: Море Панто, шта је то с тобом да те од неког доба нема у цркви. Да нисн плопако постао пасиван хришћанин?

Панта: Недао ми Бог, нисам, ал ето тако...

Анта: Како тако? Зашт' не дођеш у цркву бар кад служи Габор пишпек.

Панта: Знаш право да ти кажем, пре сам био кад се оно пишпек зарнио с поп Божом, а не знам пре опет страдао Јаконов нос, а пре неколико недеља ћушнале деце... На рекох, кад је тако не ћу више у цркву. Сад или сам ја баксуз на увек тако потрефим — или пишпек није као што треба тек само брате не волим да сведочим.

*

Анта: А кажи ти мени Панто »како је то да се у вршачкој цркви увек сви радикали скалкају у леву певницу?

Панта: Хм, на то је врло проста ствар: *Он* је левак — па се људи држе његове стране.

*

Анта: А како је то опет да је поп Божа заборавио да окади Христов гроб на велики петак.

Панта: Знаш он кади онима у Новом Саду, — па не мож' чово на две стране.

Созврљонц.

Данас је то најбоље.

— Шта ћеш бити, Ђорђе?
— Радник.
— Какав!
— Штрајкач!

Новосадска биргерпартаја.

(У Кошутовој гарди.)

ХИМНА.

(Пева се на́ познату каћарску мелодију: »Szász zsidó egy sorban!).

Јожика (соло.)

Српске праћке, напред с'жно!
Нек се фиди, тха сме лу ..,
Схамо за мном hazafi-he
Кнопћа срца је у крди.

Оон (као хазафић у пандурском оделу).

Зар то није славно бити
Мађаронски синак прли,
За шовенство крвцу лити,
Ој Кошуте неумрли!
Милетићу, српски сине,
Зет се клања твојој сени!
»Ор'о клике са висине
Mindnyájuknak ell kell menni!«

Кор.

Mind jól tudjuk, да је свима,
Апоњијев закон мио,
Nem lesz од сад *Рација* више,
Hisz Он нас је збратимио.

(Српски Кошутовци.)

I. тенор: Живео нам шуца Сава!
Баритон: Па и Кузман Iгел-лија!
II. тенор: Брадваровић, бистра глава,
Бас: И остала тевабија!

Сви:

Хвала Творцу на висини!
Све шовенство ето кличе.
Слава, éljen Szomics Jakab.
Што нам такав Оон поничe.

Псећији дани.

(Уредништву једног бандитског листа.)

Уредник: *(Чије новине већ од неколико месеци јако се утапкале, не зна о чему да пише).* Ужасно! Србију не смеш нападати »због што се тиче« — Кошута због истог случаја и због патријарха; с патријархом смо се истромфали, не смеш ни њега напасти; самосталце, либерале, младосрпску странку — ти ће те у тикву сатерати. Чивуте не смеш нападати због »сојуза« — и због огласа у листу. Не смеш више чак ни »Привредник« нападати због »Свој своме« — Не смеш ни социјалисте грдити, јер си онда обр'о бостан. Једино што Црну Гору можеш грдити — а то се »не рентира«. Та то је да човек полуди.

Стармлади.

Експрес писмо „Стармладом".

Сп. Бечеј. Пошљите нам за нашу општину 18 комада целивача, новог патријарха Св. Јакова.

Вршац. За моју дијецу молим још 7000 ком. нових целивача. **Габор.**

Каменица. Да би украсили све радикалне домове, пошљите нам 50 ком. икона Његове Светости новог патријарха Св. Јакова.

* **Никетина.**

Н. Сад. Молим 1889 комада целивача Св. Јакова: Ако имате поправљено издање са »мироносним ножићем" у левој руци, то нам пошљите три пут толико.*) **Др. Сос, тутор.**

*) Извините, сликарска омашка. Сликар није знао да је *Оон* левак. Пр. Ур. „Стармлади".

СТАРЕ ПЕСМЕ НА НОВ ГЛАС.

— „*Скувала сам вечерицу, вечераши нећу!*“ — пева збор друштва за терање патријарха.

— „*Вечерај, мене не чекај!*“ — отпева им Габор Пиншек.

— „*Три рибе мола, мој се дика зола!*“ (По Пешти! Пр. ур.) — пева збор радикалне странке.

— „*Та нека га нек се зола, кући доки мора!* — отпевају они из Пеште.

— „*Ала су ме наши оковали!*“ српска школска песма — посвећена нашим опсенарима.

— „*Кажи ми, кажи, како да те зовем, какво име да ти дам?*“ — пешчани збор Срба, — пева радикалима.

— „*Без тебе драга, љубезна, не могу живети*“ — тугованка, посвећена автономији — пева збор радикалне странке.

— „*Ајде, драга, да ашикујемо!*“ — пева Јаков мађарској влади.

— „*Ој сви ми кажу, да ја љубим лажу!*“ — кор седања као серенада Јакову.

— „*На те мислим, када зора сване!*“ — радикалско коло, посвећено народним фондовима, пева збор народних глазница.

— „*Од крмаче лепше птице нема!*“ — химна радикалне странке, посвећена њему, он већ зна.

— „*Берберн су прави људи, то је стара ствар!*“ — свира под прозором патријархалним фрајла „жоргењача“.

— „*Ој „гарава“, „гарава“ — а што си ме сиромашила!*“ — пева мађарска влада једној „народној гадури“ која се продаје.

— „*Ја де си, дико, где си за толико!*“ — пева „бити имајућим“ претплатницима:

Стармлади.

Неучтивост.

— Безобразлук од тог Ружића! Ожењио се а у сватове ме није ни звао.

— Но, и зато се ти толико једиш?

— Како да не! Кад је он највише крило у мојим сватовима.

ОДБРАНА.

Судија: Шта можете навести у прилог своје одбране.

Оптужени: Литру и по — рума.

ЛАЖНО ЦВЕЋЕ

(или „наши опсенари“ —

На нами ти роде, рано,
Има крпа разна кроја,
Поврх крпа разних боја,
А све лепо дотерано.

Порицати нико неће,
У нами је *вредности нека*,
Јер и ми смо *неко* цвеће,
Кад нас гледаш издалека.

Ко нас гледа, тај не страда;
Ал' *преварен онај бива*,
Ко нас узме, *па се нада.*
Да мирише и ужива.

ПРИЧА О ПАЦОВУ.

— *Кад се нашао у вашком затвору.* —

Није тебе глава овамо довела,
Твоја глава слабо о овом је знала,
Него су ти чрева промишљати стала:
— Кад су чрева пуна, тада немај страве,
Тад се она правим својим послом баве,
Ал' када су празна, те без посла трају,
Онда већ и она мудровати стају.
Кад снег пејат' почне, увела је трава,
А кад чрева мисле, пропала је глава.«

КАДА СУДИШ

— *или у албум другу Соцу.* —

У несрећи још је срећа: мало зло,
Магарцима, филозоф је чак и во.

НАЈВЕЋЕ ЧУДО.

(*Загонетка*).

Нити море зна без река,
Нит' одојче мож' без млека,
Нити риба зна без воде:
Човек — може без слободе.

(Радикалска утопија, дојке народних фондова, сом и робијаш).

ГОВОР КИШОБРАНА.

Као год што има „говор цвећа“ и „говор бројева“ — тако има и „говор кишобрана“. Тај говор, као и много штошта друго, пронашли су, наравно, Американци. Ево најглавнијих црта из тога кишобранског разговора:

Кад когод, идући по киши са каквом женском, држи кишобран тако, да само њу заклања, а он при том кисне, онда то значи, колико и: „Љубим је, али није моја.“

Кад видиш човека, да иде са женском по киши, а кишобран само њега заклања, док жена кисне, онда то значи, да му је то венчана жена.

Кад опет когод узме, у место свог старог памучног, туђ свилени кишобран, он као да хоће тиме да каже: „Променити не значи украсти.“

Кад ко носи кишобран испод мишице у хоризонталном правцу, то значи: да је оном, ко буде за њим ишао, ископати очи.

Кад неко на киши узајми свој кишобран другоме, а сам остане без њега, онда је то као и признање: »Баш сам будала!“

Оставити свој нов кишобран у туђем предсобљу, рецимо о погребу или слави, међу друге разне кишобране, значи колико и: „Збогом, дико, писаћу ти!

— **„Стармлади“ на угарском сабору.** Да је наш „Стармлади“ и без мандата и плаћања гулаша доспео у угарски сабор, има да захвали свом протектору Лајошу Сомшу и заставашкој прангији грофу *Бабањију*, који је хтео *„новог патријарха“* као хазафиња да мало препоручи — а уједно за „Стармладог“ изради шовенску благонаклоност. Разуме се, да је „Стармлади“ са *„новим патријархом“* изазвао силан смеј код посланика, тако, да и сам председник дуго није могао од смеја да звони. Еле, кад се и Мађари смеју „Стармладовим“ шалама — а не знају српски, — а радикали га чак и угарском сабору препоручују — нема сумње, да је он потребан по радикале. Идући број доносиће опет *занимљиве карикатурне слике;* какве су, то је, наравно, тајна, и остаће за сваког тајна, ко не пошље претплату 4 круне на пола, или 2 круне на $^1/_4$ године, на *администрацију „Стармладог“ Нови Сад.*

ОГЛАС.

Јединствено и ненадмашимо лековито блатно купатило

„Русанда“

у Меленцима (торонталској жупанији у Угарској) које лечи болеснике од скрофула, отока у жљездама и кожи, костобоље, реуме и заостале тврдоће и укочености после запаљења у зглавцима и жилама (контрактуре); застарелих рана и отока, нарочито услед кошчаних болести (Caries, Necrosis); хроничних кожних болести, особито суве екземе, Prurigo, Psoriasis; даље од неуралгије и болести у живцима, код женскиња неуредан крвоток и др.

Отворено је: 1. (14.) маја 1907. г.

а траје до половине месеца септембра.

Поред чудне природне лековитости, купатило је по модерном укусу и данашњим захтевима удешено, тако, да гостима стоји на расположењу лепо удешен, пространи цветни парк са дебелим хладовима, три лепо намештена хотела са гостинским собама, пространи курсалон и трапезарија, особита музика под капелништвом Данијела Вагнера. Изврсна кухиња и тачна послуга.

Нужна навешћа даје бесплатно купалишно деловођство, а навешћа у погледу станова даје Ђорђе Бобек купалишни ресторатер.

За управу купатила „Русанде“:

У МЕЛЕНЦИМА, дана 15. (29.) марта 1907. год. 188 14-32

Каменко Пиперски, деловођа. **Ђена Петровић,** председник.

„Сабор јунак од мегдана".

Стармлади: Наши беже . . .
Дóте: А параграф стеже, и језик ме веже!

„Стармлади" излази сваког 1-ог и 16-тог. Рукописи се шаљу на уредништво. Претплата се шаље на администрацију „Стармладог" у Нови Сад (Ujvidék), Хаџић Светићева улица број 8.

УРЕЂУЈЕ: **СТАРМЛАДИ.** | Одговорни уредник: Петар Крстоношић.

Власник и издавалац: М. Крстоношић. Штампарија д. д. Браника, Н. Сад.

СТАРМЛАДИ

ХУМОРИСТИЧНО-САТИРИЧАН ЛИСТ.

Број 4. У Новом Саду, 15. јуна 1907. Год. I.

П—ћ: Да гу видим бре, тај твој дугачки језик! Видиш бре, што ти је се фаћа, кад се противу више власти жалиш!?...

Шовенима.

Слобода једнакост, братство,
Вели свуда сви Мађари,
Па како је онда можно,
Да шовенство измећари,

За свој језик борили сте с',
За команду — колко дана?
А народ је грб'о, плаћ'о,
Запитајте сиротана.

А Србима, Хрватима
Ви мислите језик сећи,
Тргните се, тргните се
Можете се — и опећи.

За веру и језик лепи,
Србин је на коцу гиб'о,
Ни свирепства азијатска
Не створише од њег' ино.

Па ко диже данас руку
На Словена, тог јунака?
Један Чива, ког би Словен
Ногом у тур, по сто така.

Нек Шомођи размисли се —
С Чикутима шта се збива,
Нека мало расхлади се
Тај патрени Мађар-Чива.

У свету се свашта збива,
Данас јесмо — сутра нисмо,
Мож' и сленац прогледати —
Нек' размисли мало Чива.

Нек' размисли мало Чива,
Тај побратим нашег Јаше,
У Румунској шта се збива
„Цињe минье" — Румуњаше.

Шта све Чиве с нама раде,
Данас слепци још не виде,
Мађар бежи Америци,
Зло не чека, напред иде.

На прагу је: потражиће
У слободи, братству спаса,
Потражиће и једнакост
За све — опште право гласа!

Стармлади.

МИЛИ НАРОДЕ!

Пре кукурузње бербе а за време упражњене патријаршке столице, када митрополијом буде управљало Његово Високопреосвештенство Г. господин епископ Гаврило, — кратко време још и владика вршачки — одржаће се у патријаршком двору, а у синодалној дворници велики народни радикални збор, са овим поучним предавањима:

I. Предавања свештених лица.

1. *Метод веронауке наставе* ..... говори поп Јоца Магарашевић.

Примедба: сам г. говорник држали целе године на часове веронауке, па ипак свако дете зна пред протом на једно питање да одговори; изузимају се кривене заповести, које је на стечајном испиту случајно и г. говорник „знао".

2. *Кабење у цркви, штетан утицај дима и ракије, као лек против свиње* ..... говори прота Сава Стојаковић.

Примедба: после предавања предложиће овај даровити члан саборског одбора, који је својим многостраним знањем помогао спремање законских предлога за прошли туциндански сабор, да се кађење у црквама укине. Предлог ће свој поткрепити говорник личничком следобом дра Продановића, који због „кађења" не може у цркву да иде, већ је код куће паљан члан своје цркве. — Моле се слушаоци, да овај предлог приме ма са цигло једним гласом већине.

3. *О најзанимљивијем и примернијем владању* ..... говоре најмање поп Милан пл. Младеновић и И. Аћимовић, чланови антиалкохолног друштва.

Примедба: ово ће предавање бити врло занимљиво. Говорници ће на молбу пререћивачког одбора гледати да се постарају и за очигледну наставу.

На том збору ће учествовати и један прота из једне вароши — који ће држати предавање из кибицовања.

4. Осим тога ће вршачки поп Божа држати говор: о арендирању „јефтине" земље, о архитектури, и напослетку и о „радикалском свој своме."

5. Др. Двоплатац ће држати предавање — о практичности прозора за бацање крош пети неког високог лица „о дуплој плати, гласовиру, о гушгеровој улици. и т. д."

6. Његова „бити имајућа" светост Г. Габор Пишпек ће држати предавање из „танц-шула." Нарочито ће се изнети велики значај „цицелполка" по Србство.

После ових предавања долазе:

II. Предавања световних лица.

1. *Како сиромашна кромпир, тако сиромашну адвокати — гуле*“ ..... говори Др. М. Милади новић, адвокат на расположењу.

Примедба: говорник ће бројевима показати, како „неки“ адвокати урачунавају дангубу, прилепљивање белега, резање артије, умакање пера у мастило и т. д. и напослетку ће навести један број, под који је данеки сто само једнога такога адвоката ставио писарима на расположење. Забрањено је распитивати, ко је тај једнац.

2. *Народности — и глупости* ..... говори Др. Н. Ђурђевић.

Примедба: говорник ће се послужити живим животом двојице славних презименьака и доказаће, како је пробитачно бити *православни Хрват*, ако то прилике захтевају, да у почетку политичке каријере треба бити највећа опозиција, па после »због што се тиче« скочити у владину странку и онде своје народносне атоме умирити добром зарадом. За оним другим примером пошао је онај први, како се то јасно види из наведене биографије, но да јавна бележништва остану у фамилији и да то све поштење, буде предложиће говорник, да своје Србство остављено сасвим на пр. Босанцима, нека њих због те глупости затварају. Предлог ће се изнети „ни по бабу, ал за страченизма“ и говорник се нада, да ће са 41 гласом бити усвојен.

3. *О народној просвети* ..... говори учитељ Ст. Бенић.

Примедба: говорник ће изнети живот једног народног просветитеља, који је у жељи за науком присвајао туђе књиге и туђе непотребне ствари као на пр. „сребрни сеџаџ“, продавао и набављао артију за писање чланака у три начелно противна листа. Име тог просветног пијонира неће се ни на опште захтевање споменути. После одржаног предавања познаће тај говорник са цвикером на носу све присутне, да дођу у упражњено патријарашко добро Даљ, да се онде спроведе радикална организација. Довољно ће бити, ако дође 41. слушалац.

— 4. „*О кеси и каси*“ — поучна предавања из румунског романа „шапће опће“ друштва »Страда« — предаваће чувени финансијер Кеста Колера, звани пацов.

— 5. »*О приходу народних забава*« — не зна се, ко ће држати говор, пошто је ствар одвећ шаљиво тугаљива.

— 6. „*О Братству*“ — ће држати говор сам Милетићев зет.

III. Врло занимљиво, врло важно и врло страшно.

Жива слика.

После одржаних предавања свештених и световних лица приказаће се на балкону патријарашког двора „неки“ са ножем у руци, у оделу ваших робијаша. За то време ће звонити оно највеће звоно на саборној цркви, што говори: де'фрај-дант, како би се та жива слика насмејала. — Присутна женска публика умољава се, да најпре врвене, кад види нож, а за тим, кад види у каквом је оделу та жива слика, да плаче бар толико, док сузама својим опере на народном дому траг овог четрдесет и једног. Поште жива слика неће бити осветљена бенгалском ватром, то ће јој осветлити својим говором захвални автономни ученик Др. Св. Новак.

Напомена. 1. Приступ на овај збор имају само радикали и они, који ће се обезати, да ће бити радикали. Карте за збор дели ће професор Миљушевић и сваки ће учесник добити на дар књигу „Лунак од мегдана“ или „*О узроцима злочина*“.

2. Пре и после предавања одговараће за намештеним столом код велике чесме на сва питања гледе бивше карловачке шпарксе г. г. Др. Др. М. Михајловић и Т. Красојевић. Први — брисањем цвикера, а други — глађењем браде.

3. Високопросвештени господин администратор отвориће све подруме и у великој милости својој дозволиће свакоме по дворским одајама да прошета и пролешка. Затворена и неприступачна ће бити само дворска капела, јер ће се пред њом наместити гардероба, у којој ће прота Божа и земунски доктори облачити живу слику.

4. Приређивачки је одбор изабрао за овај збор, колико је било могуће, говорнике у ширем смислу из уже Угарске, а у ужем смислу из шире архидијецезе. — Постарало се за „радикалску банду“, која ће свирати српске игре: чардаш, кертанц а неће фалити ни »цинел полка.« За једо ће се постарати гостионичар Јожика Мајер, биће напрканна шолета — и других радикалских народних јела.

Позор! Не пропусти, народе, ову прилику! Дођи, види, чуј и приступи у наше коло!

С радикалским поздравом

Одбор за приређивање „народних забава.“

*) Чекамо те раширеним рукама, а ђеа ножа у џепу!

Кумек Јурек и Пишта Бурек.

Јурек: Кумек, Бок и Хорвата!
Пишта: Пштеи елтеше а Мађарокат.
Јурек: Живила Хорвацка и њезина права!
Пишта: Јурек бачи, треба кенд једна голга?
Јурек: Је, мој дрогеи, мени слуга треба, ама ти не знаш никај по хорвацки с моји челади диванити, не би могао ти дрогеи при нас иу целој Хорвацкој добити место за слугу; паиим на хајдљобан за бејамтеров. Ту кумек Пишта никај хорвацки не треба да знаш диванити. Само треба да знаш рећи по хорвацки: Халгаш Не угаш! Шути на плати. (*Курпс ее.*) Бок, кумек!

Кривоносци хазафињима.

(Поводом нападаја на Вајду.)

Подигли се кривоноси:
Ритари и старинари,
Кафтан доле, долму горе,
Због генефта — сви Мађари.

На под планитом родољубља
На Словене дижу с' хајка,
А кожу нам спима гуле,
Жалосна нам паша мајка!

Још нас Чивут није био,
Ти мекушци и гадови,
Али живе још Словени,
Запамтите то — жидови!

Србенда.

Епиграм.

Оћу — не ћу, оћу.
Не би — овај — било —
Овај — лоше
Да сазидам — овај
које — ћоше.

Пашић

дипдом. зидар куће на ћошак и по мало министар.

ПРИЧА О ЗЛУ

(радикалском, разуме се.)

У недавно доба, кад зло беше мало,
Грдним је каменьем светом корачало,
На је тим каменьем људе нападало,
Неког заспало, неког претрпало,
Ал' наскоро за тим, сто муке клете,
— Јер се чак и људи полако памете —
Познаше каменье и узроке прике,
Увидеше, шта им разбијало главе,
И преко чега се толико спотицали,
На су се каменьу с пута уклањали.

Клони га се мушко, дете, цура, жена,
Те **на зло** напшла рђава времена,
Тако **омражено,** *не зна куд да пође,*
Дошло му је скоро, да си главе дође,
Тада и опета промена се збила,
Нека дална тета зло је походила.
„На како си, рано? „Добро? Ниje? Него?"

„Ох, не питај тето, јер је преко јето,
Наскоро ћу рећи: због ом остај свете!
Чак и глупи људи већем се памете,
Каменье ће моје на ме да се свали.
Клоне га се људи, јер га упознали:
Не могу да једем, не могу да спавам,
Шта ћу, мила тето, већем очајавам?"

*) Оригинална Јакшина песма, у којој ништа мењали. — Ир. Ур. „Стрмл."

Вести из места и са стране.

Био на кабу. Овдашње једно умиљато јагње, које више ованца **сиса** — а име му је ... ових дана је био код *Насрадин*-хоџе чак Јаше, на ћабу. Том приликом је то »јагње«, што воли неке ноте да мечи — забележтило познату цигански песму из „Заставе“ од Исидора Бајића:

»Још да ми је лице бело — тарам ти ја чима)
»Да залудим цело село — тарам ти ја чима)

Стално питање. Шта би с приходом од народних забава. Ко њега здипи? Ко ли заташка јаван рачун?

Једни приређивач народне забаве, који се чуди, шта са је свршило, ти веле: „Ово смо ми поштени, само новаца нема!“ — а рачуна ни толико.

Плуг. Овдашњи паор Тапавица, који је познат нашем свету као произвођач и набављач трулих дрва за огрев, проклијалог кромпира, оснивач творнице киселог купуса, и чувени баштован, који производи зелене краставце као бундеве — и посредник чувене извозне куће „Јожи Шолет Балафи и Јаков Сножем“ — која извози за Пешту краставце, и друго „зелено воће“, — пронашао је плуг, који може по фата дубоко да оре. Плуг је врло јефтин — а варош га је откупила реки, будзашто за 40.000 круна чисте — штете. — На здравље ти памет, домаћине!

Русанда. Овдашњи трговац цвећа Војин Јовановић јавља нашим варошким представницима, да ће усљед »лековите воде« која му је у башту надошла, још овог месеца отворити блатно купатило. Варошко представништво може блато бесплатно употребљавати, а може га и својим кућама носити, само се умољавају да воду оставе, у колико Војин сад мисли у место расада цвећа, да очува семењак жабаца, сомова, и других „мањих и већих риба“. Издаје месечне карте за риболов, жаборједи добијају бесплатно карте. Блато за кађужање свиња, може добити свако, ко год осети ту потребу.

Послали га у Америку. Ревносни продавац »Стармладог,« који је продавао доста бројева у Новом Саду, никако није ишао у густ нашој „биргер-партији“. Петњали су га неколико пута у полицији, код биргемајстора, а по његову казивању имао је част и код фешпана да буде примљен у аудиенцију. Полицији се нарочито није свидела узречица продавчева, кад год би Јаков био у »Стармладом“ насликан, а он је, нудећи „Стармладог“, викао »Ево га Јаков!« „Види, стрина, свога сина!“ Али шта ће кукавац испродао је све новине, а напослетку је и *сам себе продао*, — те путује за Америку. „Неко“ га иселио.

Мађаризирао се. Стеван Бенин, учитељ и радикал, мађаризирао се ових дана, како то Браников дописник из Вршца јавља, на: Kasikovics Benő de Gatyarosky.

Варошком представништву. „Ми знамо, да ви волите да опраљате варош и да је то и самог фешпана врућа жеља — па вас питамо, кад мислите опраљати Хаџић-Светићеву улицу, у којој се ми становници те улице одавно продуцирамо пентрањем, тако, да сам се најпосле морао иселити у гуштерову улицу.“

Нови Сад и Гложањ, 10/VI. 1907.

Др. Двоплаштац.

Предмамање радње. Овим јављамо свима онима Чивутима, који су досада давали своје шивиндлерске календарске огласе у календарима Браће Поповића, да је иста фирма пала под стечај (банкротирала) и да смо ми из чистог родољубља за буђење српске свести преузели ту трговину са огласима. Јанке, Рифке, Јајтелес, avanti! »Свој своме!« Матица Српска. Огласе треба слати на уредника, огласа Ј. Живојновића, иначе провесора новосадске *српске* гимназије.

Крашковидност.

Господин: Види, види, молим те, помрачење сунца! А у календару „Раду“ ништа о том не стоји.

Стрелице.

— У Русији су опет расчутили Думу, јер се чуло у траг, да су завереници седели у Думи, то их растерали. Они нетачна да су и без тог расчуста посланици Думе и сушше расчуштени, али опет је сменша та царева наредба, јер сто узмимо на пр. Србију! Краљ Петар баш напротив окупио око себе саме завереніке, па не да их влада мисли затварати, него их чак у „везде" кује и награђује.

— Кажу да и у војсци постоји тајни револуционарни комитет — и да има много завереника и међу официрима, но да се не може дознати који су. Ето у Србији и. пр. и знају који су — па која им је вајда.

— Него и то је у Србији смешна ствар са Пашићевом оставком. То је на сорту оне дечје игре „узимало давало" — с том незнатном разликом, што Пашић, као вођа радикала, само узима а не даје. — Баш као и наши радикали.

— На угарском сабору, у расправи о железничким посланици српске самосталне странке говоре српски. Мађарске новине хвата тросшница слушајући лепи и мелозвучни српско-хрватски језик. Векерле сне скаче од радости, а чивутски Мађар Шомођи, вели, то су наша браћа радикали мало друкчији хазафићи. Они чак и у основним школама неће да чују српски језик него траже мађарски језик.

— О Црној Гори — етикету гласови сво црњи и гори, па иако влада тако црни гласи и даље буде трудила се да га очува — један пут ће ипак сасвим зацрнити — или Црногорцима или влади.

— У Босни се опет пролила крв. Бадава види се, да Швабо воли туђу крв да види на свом памуку. Али како крв није вода, — то би добро било да је мало штеди, — јер се може упрекати од крви. Ако то тако потраје, канда ће ту требати нека берберн за пуштање крви. Хајд, хајд... тражи Шваба ђавола!

— Хашка конференција мира се опет састала и тражи „мир" и разоружање. — По свима изгледима, како се чује, да ће Јапанци предложити, да освојитељи могу себи присвојити власт над окупираним земљама а како ће Русија због Манџурије а Американци због Кореје противити се Немачка опет подупирати јапанеки предлог — сав је изгледи, да ће се та конференција свршити са европским ратом, који би се могао назвати по Толстојевом роману у место »Рат и мир« — „Мир и рат".

Међу тим, као што један радикалски тунгуски дипломата јаља, да је најнарољубивији српски народ и његов набеђени вођа Јаков Сошић пристао на мир и одмах положио оружје т. ј. „историјски нож." Вели њима ће језик заменути оружје. — Истина ту их и нико не разоружа, а то је изигравање закона о свеопем миру.

Један пољубац — и последице.

(Ухваћен на кокошинематографу.)

— Јао, Васо, соколе мој, што си тако несмотрен! А да нас је когод видео?

— Не бој се, голубице моја, није нико видео. Чак и ти си зажмурила.

— Знам, ал ти си соко, па ме можеш уграбити!?

Тако је и било, сироту голубицу уграбио соко — голубу испред носа.

„Ала тужно голуб гуче
Што му соко — голубицу однуче!"

Једној кукавици.

Зар се и ти Србом зовеш,
О бедниче овог света?
Зар смо дотле дотерали
После бурних пет сто лета?

О умниче шупље главе,
О »Србине", зла ти мајка
Зар на Српство да се диже
Тако гнусна, подла хајка?

... И рече српску мис'о —
После бурних пет сто лета,
Што је Србин крвљу пис'о,
О бедниче овог света?

Сентомашки Србобранац.

Политичко шеврдало.

Ниже ми је Јаша*),
Волим паприкаша;
Социјал сам био
На се прерушио, —
Све „због што се тиче“
А свет нека виче,
Кад је мени стига,
На ме није брига.

Зет сам Милетића,
Играм хазафића,
Мађари ме воле,
К'о и Срби доле.
На Полита с' срдим,
Самосталце грдим,
Све „због што се тиче“
А штампа нек' виче, —
Кад је мени стига —
На ме није брига.

Ја Србију лажем
Босни друго кажем;
Грдим са Словени,
С' Чивути, новени.
Све „због што се тиче“
А сав свет нек' виче,
Кад је мени стига
На ме није брига.

Кад црно, кад бело,
То ми је начело,
Не треба ми масла,
Ја се држим јасла.
А свет нека виче
А шта ме се тиче,
Кад је мени стига
На ме није брига.

* Скица модела за споменик.
Пр. Ур.

Потребно је.

— Јопо, Јопо, та ти си се опет опио!

— Па овај, молим покорно, у овом опаком и строгом свету, потребно је човеку мало — *олакшавајуће околности.*

*

Радикали се строго држе демократског начела: да изједначе свет. За то се и труде, да од великих људи створе мале, а још више да од малих створе »велике«.

Једно писмо Ђурђа Црнојевића!*)

„От нас Христољубиваго и многострадалнаго Ђурђа, господара Зети и васе поморскије страни васем властелом велим и малим и васем људем богохранимаго града Оногоштта српјеч Никшића — цјелив и поздрав. И да буде знано, какоу разумеесмо о некуетву заморских људеј о печатанији књиг јешче ва лето от сотвореније мира 7001, јежес јест от ваплштенија Бога Слова 1493. И како отачаство наше тјеснимо биваше силами агаренекими, и како сукостат а не брат отпраже се от вјерности наше и част људеј наших преда султану агаренекому, и како онпрјехом.

Но, помоштију Божијеју и великаго угодника божија светитела Савви васеми силами трудихом се и обретохом печатиу књижиу и људеј печатному некуетву вједушттих.

И како се напечата књига „Октоих“ на Обоје. И како се рашири и процвате књига и просвјештеније србскоје до данас.

А ви, људије Оногоштане, властеле велици и мали, плач, отпоци и себри по васех селех и васех округ Оногоштта лица априлија числа 9. сего года са јарошгију великоју придосте где књиги печатајут се и разористе дјело руку мојеју ака Тит безбожни што разори Јерусалим и храм свештени.

И како разумеје светитељ наш велики и убивајет се по чадех својих и силами горкими залинајет се.

И како проде к нама Атила, цар Хуноя и како разуме за сатворенија наша и обрадова се ва души својеј велми.

„И како Атила цар расточи похвали многије васем вам људем Оногоштанем велицем и малим за продолжение работи јего.

„И како дојде Синан-паша и како разуме за подвиги наше и вазвесели се ва души својеј и расточи вам похвала многије.

„И како обрече Синан паша ходатајствовати пред властију ва Бјелиграде, да се наградет ордени великими светитела Савви најдостојнјејши кир Буле и кир Лазар, а ордени малими наеи прочи бивше при разорењији.

„А књигу спу господства ми писах, како се покајах о грешје, што обретох из чуждих земљ некуетво о печатанији књиг и што предадох вам некуетво ејје, вам, најдостојнјејшим посљедником Атили Царја.

Дано ва лето 7415.

Ђурађ, многострадалац“
(из архиве Абуд-Абаза)

*) Руковпе и интерпункција измењена.

ОДГОВОРИ УРЕДНИШТВА.

Ј. М. у К. Што се тиче, тога ми смо говорили у цркви на причешће се заклети, да ми ни од кога једне паре нисмо примили нити примамо, али је света истина, да они не би смели таку заклетву положити. У осталом баш оних дана се опет показао рог од јасала: железнички одлаеи.

П. Ј. у С. Ми верујемо да нам је некоја рекла, да ни имате дара за писање песама, али верујете да ће је дотична слагао. И то крупно слагао, како да нам казено, — од прилике, као морген̂ача што данас лажеш. Али ако вам је баш жеља, да је видите штампану, пошљите је на „сметиште појезије“, вршачки „Продољуб“, па ћете још и хонорар добити, а ми ћемо је после отуд већ препштампати под рубриком „Из књижевне појезије.“

П. Н. Умољавају се сви, који наш лист добијају и читају, програм листа одобравају, да буду тако љубазни па да се и они с нама на шале и пошаљу претплату, на било две круне на четврт, или 4 к. на пола године, а не ћемо се срдити ако неко учини шиц па пошаље на целу годину претплату, као што су н. пр. Геца Дунђерски из и други наши „редољуби“, нарочито новосадски — учинили. Ништа штовише — ниже нема. Ако неко баш воли мушку чита новине, нека се обрати на земунску „Народност“ па ће добијати лист бесплатно, и уверити се да је тај лист баш добар, а што је најглавније, јефтин.

Дао сам у штампу књигу:

Просветни надничари

хумористичне причице из живота путујућих глумаца.

Цена је књизи 1 круна.

Скупљачи претплате добијају 50% попуста у књигама, тако да ко скупи:

2	претплатника, добија	3	књиге
4	„ „	6	„
10	„ „	15	„

Новац се шаље на деоничарско друштво „Бранка“ — за рачун **Петра Крстоношића, Нови Сад.**

„Стармлади“ излази сваког 1-вог и 16-тог сваког месеца. Рукописи се шаљу на уредништво. Претплата се шаље на администрацију „Стармладог“ у Нови Сад (Ujvidék), Хаџић Светићева улица број 8.

УРЕЂУЈЕ: **СТАРМЛАДИ.** | Одговорни уредник: Петар Крстоношић.

Власник и издавалац: М. Крстоношић. Штампарија д. д. Бранка, Н. Сад.

СТАРМЛАДИ

ХУМОРИСТИЧНО-САТИРИЧАН ЛИСТ.

Број 5. У Новом Саду, 1. јула 1907. Год. I.

Српско-хрватској коалицији.

Нема Срба, нема Соба!
Вели странка права,
Годинама Франк се дер'о,
Бучила нам глава.

А где сада има Срба,
Има још'те како,
Али нема „највећега"
Нема, а ја како!

На делима сад га нема,
Не може ни бити,
Јер тек жидов није Хрват
То се не да скрити!

Ој Хрвате и Србине,
Та једне сте крви,
У обрани својих права
Оба буд'те први.

Само чиве клоните се,
Ког се Хрват стиди,
Сямо њега остав'те се
Па Бог да вас види!

Стармлади.

Седом борцу Срба и Хрвата.

(Дру Михаилу Политу Десанчићу).

Кад год је Словенство
Нападнуто срамно,
На мртвој си стражи
Бранио га славно.

Када се на Сриство
Дигла хала — врана,
Навосмо те старца
Као Србобрана!

А кад брат-Хрвату,
Право згазит хтеше,
И опет те, старче,
На браницу беше.

Па нек ти је хвала,
Хвала нек, је старче!
А Бог нек ти плати,
Сриски Србобранче.

ПОЗИВ
на шевра кадиша збор.

Мили радикалчићи, радикали, радикалчине и радикаленде!

Од превелике среће не знамо, шта би друго радили, већ вас овим позивамо на

ДРУГИ „НАШ" ЗБОР
са разноврсним поучним предавањима,

који ће се одржати за време кукуружње бербе. Пошто је патријаршко земљиште у широј Угарској под водом, а ми сви још »за рит« писмо, то ће се овај збор одржати у Даљу пред радикалном народном сувачом.

Овај се збор не ће одржати под покровитељством Његова Високопреосвештенства Господина администратора митрополије, јер је Исти по савету свога кућевнога лечника Др. Ж. Продановића морао отпутовати у Hátrafürdő, ради лечења савести, већ ће га заменити у томе управитељ патријаршких добара, испитани столарски мајстор и умировљени главни уредник »Заставе« г. Јаков Томић, који је за ово кратко време ради унапређења пољопривредних интереса добио угарско племство и надимак »Вацки-Ножишки«.

РАСПОРЕД.

1. »Шеста Божја заповест....« узорно предаје прота Пашић и доказује, да је слободно убити човека и тиме одузети једнога члана народу, а повећати странку.

Примедба: Ако поп-Вакула хоће да попуни своје катихетско знање, слободно му је доћи и чути ово узорно предавање, само нек донесе цедуљу од проф. Мишушковића, да ће бити радикал бар — до гроба.

2. »У борби за народно добро...« говори Др. Деме Мушицки, и, показујући чашу зноја истиче, како је de lege ferenda започео ходошку паршицу и исту de lege lata »добио«.

3. »Скромна награда....« говори Др. Двоплатац и у вези са Мушицковим предавањем — показујући и он опај зној, који је капао с чела, док је учени адвокат састављао говоре за ту паршицу и за то време намерно одложио обрану некаквих српских школа, да ју започне, кад се закон о школама већ потврди, јер тек онда човек може показати колико му је мозак тежак, кад закон обори — предлаже, да се Мушицком из народних фондова исплати само то-

лики, хонорар, колико је коштала ходошка паница.

4. »Пожуримо своме добру...«, говори учитељ Клицин и, надовезујући на Мушицков говор о Ходошу, предлаже:

1. да се свечано под угарском државном заставом повратимо у радикални манастир.

2. да се у манастирској цркви служи само на Тушин-дан а после службе да у порти свештеник држи проповед и да говори о историјском делу, које се збило тога дана и да великим гласом узвикне: Темељ радикалне странке заливен је српском крви — на радост чврстих и одлучних а на страх клетавих!

3. да се у манастиру не држе калуђери, већ да се манастирске ћелије употребе за столарске радионице. Надзор на тим радовима вршиће вишегодишњи стручњак.

Примедба: Упозоравају се слушаоци на страначку дисциплину и моле се да са 41 гласом приме ове предлоге. Ко се успротиви, против тога ће се употребити најстрожа казна — искључење из радикалне странке и враћање Српству. Пазите дакле!

5. »Мало статистике.....« Ово је говорничко место резервисано ни почасти једном свештенику из уже Угарске, а епархије горњокарловачке, у колико се са личких места поносно више радикални барјак; до данас се говорник није пријавио; — мора да још није средио све податке, јер, како чујемо, стигли су му многи, многобројни извештаји, које је почео доносити и наш загребачки дист.

6. »Воља народна....« говори Кузман Милошевић. У говору свом мораће истаћнути и своју лилност и невољу, о коју је запела народна воља. Није се знало одмах, шта би с таким талентом, и најпре га је воља народна изабрала за члан Школског Савета, а за тим убрзо за школског известитеља, јер ће обилазећи школе, много више моћи учинити за народно-радикалну ствар. Не ће говорник пређутати ни то, како се покорно народној вољи и одмах поднео признаницу за известитељску плату. Случај је само хтео, да оне књиговође не знају за страначку дисциплину и огромну »вољу народну« а невољу Кузманову, па му за то место плате пружиле — палац између два прста. На питање: да ли народ (јер то је главно, а не плата) одобрава такав рад свога школског известитеља, говорник ће се радовати, ако присутни одговоре правим нашим, радикалним језиком: — Igen.

7. »О штреберству« — говориће Др. Бошко Петровић—Надински. Он ће лично доказати, да је добро, кад се за час окрене опанција и навуче на се јагњећу кожу и оде до патријарха и тражи да га благослови за кандидатског суплента новосадске гимназије, а после може »Застава« доказивати, да патријарх мора доле. Даље ће држати предавања о босанском Калајевом листу »Нади« — па о препоруци руских певама уједно »Српској Рјечи« и — Кости Херману.

8. Напослетку ће нека индивидуа држати предавање, о босанским заслама, о своје гладовању, о »свој своме« о »скупој слици«, »маркашкој афери«. — и о разлици у цени између Зечајева споменика — и споменика недавно умрлог Пере Павловића.

После ових говора и предавања одиграће се:

Велика трагична пантомима.

На стручно направљену трибину ступиће један ратар радикал из Сентомаша — јер онде су радикали »ретки као у приповетки«, који је са нашом мађарском заставом дошао на збор. На трибини ће изнети своје опанке и оне знојеве ванприродног мириса обојке љубиће прота Божа Поповић из шире и Јоца Јовановић из уже Угарске. Пољупци ће ти бити нешто крађи од оних њушака, које дели наш Мајер-пфјур професорима, што певају о школству, а нешто дужи од тиваторских орација дра Соса. Кад и последње »цмок« одјекне преко Дунава у риту, доћи ће др. Бранко Шпиљ-Сос и, предвиђи обојке сосом, пресећи их на малу парчад. Затим ће Паја Мајин историјским ножем набадати те комадиће и делити у место нафоре свима присутнима, који још нису довољно чврсти и одлучни. Свакоме ће по парче метнути у уста и при том изговорити ове речи: *„Сети се, да од ножа можеш умрети; презри Сртство, буди радикал па се не бој — ни ђавола!“*

Кад се и ово сврши, појавиће се на радикалној школи покровитељ овог збора и слатко ће се смејати овој забуни, која ће тад настати; свештеници ће повикати: »Не пада ети!« а световњаци: »Живео«! — а ни једно ни друго не ваља већ само: »Éljen«!

Напомена: Ако сунце не буде могло гледати овај призор на пастање изненада помрачење или

га бар сакрије каква густа магла, као што је случај у Сосовој глави, онда ће се овај случај осветлити бенгалском ватром. Ватру ће потпалити својим књигама учитељ-управитељ Бенин.

С радикалским поздравом

Одбор ad hoc.

Вести из места и са стране.

Допутовао. Наш жупан Бала, после краћег бављења у Будимпешти, допутовао је са — дугачким носом.

Отпутовао. Јаков Сомић отпутовао је у Београд ради »операције« прстију и ушију.

Конкуренција. Др. Бошко Петровић јавља са болом у срцу, да су професори Милан Петровић и Тихомир Остојић положили испит за докторе филозофије.

Мио гост. Од неколико дана бави се у Новом Саду мио гост, р и т с к и посланик Деме Мушицки. Он се бави приватним стварима. Проучава нека акта у полицији.

Брије се. Наш капелан Мушицки брије се. Један странац Србин, који још није видео, да се српски попови брију, запитаће Јакова: „Хо Еога вам, а брије ли се и ваш владика?“

Објава. Јављам г. г. свештеницима, да сам једино ја именован дворским берберином Његове Свјатости, и да послужујем муштерије и преко реда. Ако дакле коме устребам, стојим свагда на услузи.

Брица Стевица
именован берберин Његове Свјатости.

СУНЦОКРЕТ.

(У спомен нашем радикалском вођи.)

Сред великог има света
Надувених сунцокрета,
Који мисле, сунце креће,
Туд, куд њино макне цвеће.
— Њина глупост и не снива,
Да обратно управ бива.

СТРЕЛИЦЕ.

= Краљ Фрања Јосиф састаће се у половини јула с краљем Едвардом у замку великог војводе од Тоскане у Шланкенверту код Карлсбада. Бадава, Енглези увек воле неке з а м к е

⊙ У Петрограду је пре неколико дана публикован царев указ о издавању 4-процентне ренте, с којом Русија мисли да у земљи пласира зајам од 50 милијона рубаља. — Сад ће и опет чивутска штампа надати дреку, како им у Русији не даду живети.

△ Бугарска је примила девет брзометних брдских батерија, које је код Крупа била наручила. Поред тога поручила је толико исто и у Шнајдеровој фабрици. — Баш је луда та Бугарска! вели Пашић. Нашто су јој толики топови, кад ће и тако закључити хашка конференција мир. Јбк вала, вели он, Србија не ће џабе да троши пару на топове. Радије се за те паре зидају куће.

□ Убица министра Петкова, Александар Петров, осуђен је на смрт. — Боже мој, ко би то и помислио, рећи ће један Новосађанин, а зимус здрав читав шетао се по Новом Саду са неким корбачићем у руци. Баш ти је човек смртно створење.

○ На Цетињу, Никшићу и Подгорици притворено је 15 официра, који су оптужени, да спремају комплот против неких чланова Томановићева кабинета. — Еле већ и у Црној Гори ко тражи слободу — добија затвор.

*** Него у Црној Гори се строго казни крађа, и на пошти је украло непознато лице 8 бројева нашег листа, па сад ако тако и даље пође, значи — да се под Томановићевом владом одомаћила крађа.

)!(»С р п с к а Р и ј е ч« — опет запљењена. Последњи број изишао је сасвим бео. Вала и та белоћа може једном да зацрни народу.

!?! Оно кукавном народу у Босни чешће пута зацрни. То јест апсолутистичка управа га стално у црно завија. Тако су опет жандарске пушке пуцале у народ у селу Осојници. Само су тројица смртно рањени — а тек један убијен.

)=(Уредник „Мусавата“ Смаил ага Ћемаловић, ког је босанска влада осудила на 6-месечни затвор и глобу, добио је из Беча овакав брзојав: »Српска академска омладина у Бечу жели, да и даље устрајеш неустрашиво у бор-

би против таме и тиранije, јер та борба води слободи!« — Јок, јок, у тамницу, вели насилничка влада.

Једно надгробно слово

(држано у доба пасивног Хришћанства).

Професор српске гимназије (радикал, иначе паметан човек): Демон смрти ограби те, Перо!

Један глупави гимназиста (гласно за се): Гле сад, а ја сам мислио, да је смрт у божјој руци!

Професор (који има дугачке уши, чује, шта ђак вели, прекида орацију): Ваш нос! И он је погинуо **од ножа.**

Вилић.

*

— Ево дошла је сва радикална странка **хорно и вољно** и **вољно и хорно** (понавља то неколико пута), да те испрати.

— Јеси ли ти радикал? — пита један гимназиста свога друга.

— Јок ја!

— А твој тата?

— Ни тата!

— А твој деда?

— Ни деда!

— А чукундеда?

— Ни чукундеда, а ни чукунчукундеда.

*

— Јеси ти радикалкиња?

— Нисам!

— А твоја мама?

— Ни она! — А шта је то радикал?

— Знаш, тата каже, то су ти, што су помогли да се школе помађаре! **(Бризне у плач)**

— Чекај, док те кажем госпођици!

*

— Јеси ли ти радикал?

— Не вређај ме, Томо!

*

Ђак II. разреда основне школе:

— Јеси ли ти радикал?

— Молим, господине, овај ми се руга: радикал.

Новосадске најновије песме.

(Нису за женски хор, него само за мушки.)

— **Нови Саде, мали Цариграде!** — пева један капелан у пратњи једног над попом попе и још једног над-над попом попе — који за сада неће да се кажу.

— **Ој Јоване, мој јаране,**

Јаој!! — **драгане!** — петроварадинска песма.

— **Наша муко, наша милоброко!** — свештенички штендхен (или серенада).

— **Куд се Мита по вармеђи скита?** — љубопитно грађанство сад пита.

— **А шта ради полиција наша?**

Што је чепа дневно сада Јаша?! — грађанска песма.

— **Радикали људи од дивана,**

Што ћутите, жалосна вам нана?! — пева збор православних Срба грађана и

Стармлади.

(Због радикалске банде која наводи туш и вичe — . не можемо се ни сада продужити, и ако Бог да, настаниће се у идућем броју.

Прим. ур. „Стармладог".

Перо, које не треба умакати у мастило.

Да га ђаво носи и онога, ко је наумео увлаку за пуњење мастилом.

Адвокатска мастионица.

Хашка конференција мира.

ШТА ЈЕ ОВО?

☞ Идућим бројем свршава се претплата за прву четврт и отварамо претплату за другу четврт. Молимо господу која нам дугују претплату за прву четврт, да исту обратном поштом изволе послати а учиниће нам велику љубав ако одмах и за другу четврт новац пошаљу укупно К 4.

— Новосадски претплатници који су лист редовно примали, а још нису платили могу новац нашем разносачу Ђоки Српском положити, који ће им одмах и признаницу уручити. Администрација и уредништво „Стармладог".

Гајдаш-Штева

— уз гајде попева. —

Погодићу жељу вашу:
И свеваћу Томић Јашу —
хеј!

То је човек каквог нема,
»Милом Српству« колач спрема —
хеј!

Тај ће колач »добар« бити,
Сви ћемо се заситити —
хеј!

Пун је жучи, пун је стреле,
Има језик од две феле —
хеј!

Једним ниже, другим кала,
И тако се кроз свет вала —
хеј!

Ооох је здраво веште руке,
Прави себи мамељуке —
хеј!

На се с' њима дочуњава,
»Мило Српство« усрећава —
хеј!

Саддолази Бранка Коста, — шалај
Дотле, браћо, нек је доста —
хеј!

Мидас.

МОДЕРНА БАЛАДА.

. . . . . мај
. . . . . гај
. . . . . загрљај;
. . . . . рај!

*

. . . . . премештај,
. . . . . опроштај,
. . . . . удисај,
. . . . . поробај.

*

. . . . . вај,
. . . . . крај.

Z.

Најбоље обрамбено средство.

— Руковођа за оптужнике од др Отеснара. —

Судац: Питаћу вас посебце као сведока. Јесте ли били присутни, када је Тима Петров ћушио Илију Поповог?

Сведок: Молим, заклео сам се, да нећу сведочити. На мене нека се нико не позива. Ништа нисам видео и ништа нисам чуо.

— Дужност вам је сведочити.

— Али кад нисам ништа видео.

— Али за бога, били сте присутни онда.

— То је истина, него онда је била тако помрчина, да ни свог носа нисам видео.

— Чиним вас пажљивим, да се на своју изјаву морате заклети. Дакле, нисте ништа чули?

— На већ кад истину морам признати, чуо сам богме и један ударац.

— Какав ударац?

— Не знам. По свој прилици је ћушка била.

— А ко је кога ударио?

— То већ не знам, јер нисам видео. Но то могу рећи, да Тима Петровом није била рука у џепу. Илија Попов се опет држао за главу и јаукао.

— Дакле, Тима Петров је ћушио Илију Поповог?

— То ја нисам казао.

— Смешно! Ви сте чули, да је он јаукао а опет зато не знате, ко га је ћушио?

Тима Петров (упада у реч): То све има свога разлога, поштовани господине судче, јер Поповог нисам ја ћушио него сведок, а тужитељ није у помрчини видео, него на мене сумња, па је мене и тужио.

Сведок: Није истина! То је већ суваше! Господин судче, сад ћу вам истину рећи. Тужитеља је Тима Петров ћушио. На то могу заклетву положити.

Оптужени: Ја ћу се пак заклети, да га је сведок ћушио.

Судац: Чекајте! (Тужитељу): Колико су вас пута ћушили?

Тужитељ: Двапут.

Судац: Онда је лако могуће, да обоје имају правд. Други пут, кад вас ћуше, побрините се за два сведока. Можете ићи!

Тужитељ: Али молим, госп. судче! Не верујте овим људима. Договорили су се, да ће једно против другог сведочити, те тако ни једном не ће бити ништа.

Судац: Објавио сам пресуду; крај... Можете ићи!

ТЕЛЕГРАМИ „СТАРМЛАДОМ“.

Загреб. Сабор распуштен.

Будимиешта. Фућек напуштен.

Рекса. Држ' се, бане, за врбове гране.

„Стармлади" излази сваког 1-вог и 16-тог сваког месеца. Рукописи се шаљу на уредништво. Претплата се шаље на администрацију „Стармладог" у Нови Сад (Ujvidék), Хаџић Светићева улица број 8.

УРЕЂУЈЕ: СТАРМЛАДИ. | Одговорни уредник: Петар Крстоношић.

Власник и издавалац: М. Крстоношић. Штампарија д. д. Браника, Н. Сад.

Стармлади

Хумористично-сатиричан лист.

Број 6. У Новом Саду, 15. јула 1907. Год. I.

Аој Босно сиротице тужна . . .

Стармлади: О, људи баш га волу, да га растргну! Само ако истргне руке Босо, оће славе ми обоје туром о леђину.

ОРАО КЛИКЋЕ СА ВИСИНЕ

(МИЛЕТИЋЕВА ПЕСМА.)

Орао кликће са висине
Одричу се њега пчине:
Ни брате те сваи тиђу,
Ми смо смо стобом Фрањо Кошутићу,
Кад »навесни« ој куцне час
Зовни само — сво **глас**!

Милетићу српски сине,
Ни си узор свиј нас,
Доста бесмо сваи тиђи
Треба да смо фазафићи,
Кад »навесни« шалај куцне час
Kosuth-шћу — ево нас.

Доста бесмо ми слободни,
Вала да смо робови!
Нашто су нам српске школе,
Доста да нас Кошут воле,
Кад навесни — куцне час
Зовни роде — **нема** нас!

Пародирали:
Српски Кошутовци.

KOSUTH LAJOS....

(Кошутова песма.)

Кошут Лајош, — azt izelte,
Нестало му регименте,
Поручили о јесени
Mindjajunknak el kell meni.
Éljen a izmetyárság.

Esik киша у карике,
Стежу Србство у верике,
A hány kaplje na шеширу,
Anyi нас је у шпалиру.
Éljen a mamelukság.

Докле је нас радикала
És vezérek: Szomics, — Balla,
Не бој мо се од никога —
Мусај зокнут — речка слога.
Éljen a barátság.

Пародирала и пародирала:
Радикалска »музика«

Кроза свет.

Ах, ала вам је тешко гурати се кроз овај гурави свет ако сте ради право да идете, а поред све гуравости да не испаднете гурави леђа — као радикали у Лици и да не награбусите као каква бена или Бенни у Даљу. Наравна је ствар да „Застава“ има право кад вели: „ко тражи правицу, тај не музе крављу“ — а неможе имати телића ни за приплод у Хрватској, још мање за пештанску кланицу. До душе Бура Јакшић вели да у »свету брале нема љубави“ — али радикали су га утерали у лаж са њиховом са кошутовцима склопљеном љубављу. Истина да народи српски ту љубав држе за грешну — али у ствари греше они који тој љубави на пут стају, јер и сам је господ рекао плодите се и множите се... а то не само људима, него и марви и др. животињама. Ове године на пр. нарочито буве... Човек који иначе није пун бува, на пр. као Јаков Сомић мора да се чеше, где га и не сврби. Јер на пример чешати се у Пешти по ушима кад те длановн сврбе — може се сваком десити кога год насамаре, а толико није луд нико да призна за себе да је магарац — осим Јаше Томића. Он до душе вели да је *само био* — али му свет не верује у колико неки тврде, да су га и сада видели привезаног за јасле. Оно што му драго што је он „привезан“ тамо за њих, само да није српском народу везао руке, а својима и очи и језик — управо његови и немају језика у колико су дали да им оцеку шовени — и сад наравно без језика пуштају чешће пута од себе неке гласове, који су слични животињском, те је и код њих наступило „ново стање“ и прање Фуњека и Јозуа Франка. Брњање патријархово је — због дворског берберина болести у глави и цену привремено обустављено, али ће се наставити док ладан туш и пешкир на новосадском артеском бунару проради и приближи се борба кукуруза и диспозиционих пара. Ако дотле т. ј. нико не удари шлог.

Да овај шарени свет баш није сасвим као што треба, доказује и Томановићева влада у Црној Гори. Он се као чово труди

да Црна Гора збила постане Црногорцима Црна, те су неки дан у Паву бригадир Јоко Хаџић, са командиром Лакићем напали пуцњавом на бившег народног посланика Николу Бајагића. Но Бајагић их је мало бајаги кундаком испребијао и сад им се не допада више овај свет . . . хоће да се селе на онај. Тако је и у Пиперима, Вучинић командир, грдио посланике народне странке и тргао револвер и зацело би био кога осакатио, да срећом није испаљена у њега сукија — и сад је хвала Богу у Пиперима добро, а како је Вучинићу недао бог ни српским најнећим злотворима Јозуи Франку и Јаши Томићу. Говори се да ће се опет напасти на „Народну Мисао“ — и тако од сада неће смети Црногорски народ ни мислити, без дозволе од Томановићеве владе, — као да су то чланови радикалне странке и телићи — Јаше Томића.

Да није лако гурати се кроз овај свет доказују и фузионаши у Србији о којима један лист пише: „Има година, кад гусенице и скакавци обрсте све зеленило у природи. У политичком животу Србије, ова прошла година фузионашке владавине слична је тим годинама. Као што гусенице и скакавци обрсте све зеленило у природи, тако су и фузионаши обрстели зеленило живота Србијина, да се ни дуг ина година не може поправити.

Природа је одредила сваком своје. Гусенице пошто се наждеру умртве се, а скакавце народ моткама растерује. Какву је судбу Бог радикалским фузионашима доделио? Да ли ону коју је доделио гусеницама или ону, коју је одредио скакавцима. То се за сада неда рећи, али од судбе своје нико не утекне па неће ни наши фузионаши“. На ни Коштуовачко Фуњекови фузионаши.

Заставине „штампарске погрешке“.

„Моргењача“ бр. 140.: (Међу брзојавима) **12 човека!**

„Моргењача“ бр. 150. **Бува** у Кореји (место буна).

Др. Миша Михајловић отпутовао је у купатило *Пишкан*. Нисмо били код *Покита*.

Злопамтило.

ЦРНОГОРЧИЦЕ.

(Песмице, пиштолице, сваштолице, различице).

Иво и Мићо на цет. пазару.

— *Иво*: Кажи, ти, дер мени, бураџеру, који ђаво нагна цензуру наше томане, да претплатницима краде, онај војвођански... оно што је старало, па се подмладило?...

Мићо: Оно, жнам... тамо они веле да су непријатељи црној реакцији и назадњаштву, а онај Војвођанин, донио је писмо *Црногојевића* из *XV.* вијека. Је ли то *назадњаштво* и куд ћеш *црње*?..

Иво: Јасно!

*

Мићо: Ко је, богати, Иво, нашој земљи тежак (и ако под капом лак)?

Иво: Да не буде Лакић?

*

Мићо: А жнаш ли ти, која је мана код нас најјефтинија?

Иво: А да не буде: то — *мана?*!

*

Мића: А знаш ли, Мићо, која тица у нас не лети (него пузи)?

Иво: Ја мним, нешто биће Лабуд!

(Наставиће се).

А6.

Јули 1907.

Један гост се жали другом госту, цвокоћући зубима:

— Брр... али је то хладна вода!

И то у месецу јулу, мој господине!

— Хе хе! Види се, да сте наиван! — смеши се други гост, којем само вири глава из воде.

— Како то?

— Тако. Ја сам био опрезнији од вас.

— Не разумем вас.

— У место лаких чакширица за купку, ја сам заогрнуо бунду.

— А ноге? зар вам не зебу ноге?

— Јок вала! постарао сам се ја и за то! *(Подиже ногу у вис и показује чизме од клобучине)* ове сам натукао преко ципела. Још да ми је само доћи до какве добре шубаре — па дивота.

Шпортиста.

Вести из места и са стране.

Пронашли га. Овдашњи трговац Светозар Стојановић, пошто је морао због очњег вида напустити своју радњу, — пронашли су га радикали као најгодинијег за председника црквене радикалне општине — у колико се тражи *слепа покорности*.

Молебствија. У Госпођинцима је ових дана ношена литија, да се измоли од Бога, не киша, — него поповска банка. Чинодејствовали су капелан Јован Мушицки и поп Никола Арсеновић-Натарошки. Обојица уверавају своју браћу у Христу да је код њих јака суша, и да би једино какав пљусак — круна могао помоћи.

Успех. Друштво »Крај« јавља својим члановима, да као и сваке године тако и ове поделиће се дивиденда у виду палца између два прста. Уједно биланција се једино код суда може видети.

Позор. По Новом Саду се много говори о неким фалзификованим меницама у своти преко 6000 хиљада. Чувајте народне фондове! биће трошкова!!

Сретан отац. Сретни отац недоношчади Јанко Кнежевић, јавља, да му се са нашом »стрином« нашло дете, које је и опет недоноше. Порођај је врло тежак био, и дете, управо недоше ће тешко остати у животу, за сада му разни Бабићи и бабице одржавају живот помоћу јашиних чувених клистира. Ону је ово друго недоношче а име му је »Српско прасе«.

Срећа. На Јотином погребу је учествовало свега 16 баба и »један циганин.« — Срећа!

Шолет даћа. После укопа Јотиног, одржао је стари Мајер даћу уз шолет. Брадваровић је држао говор и уверавао присутне на шолет даћи — да и ако је Српство постигло велики губитак Јотином смрћу — његов ујка Јота II. наставиће његов рад.

Изрекла се. „Застава“ од недеље доноси уводни чланак под насловом „Мало истине“. Једва једном да и „Застава“ донесе мало истине. Иначе заиста има у том чланку: **МАЛО** истине. Али врло мало!

Оправљено. Овдашње парно купатило, које због оправке није радило више недеља, оправљено је ових дана. Офарбана је једна лула црвеном бојом.

Избор патријарха. На овдашњим ченејским салашима обављен је ових дана избор патријарха. Салашке банџисте су једногласно изабрали за патријарха Перу Попадића. Али како Попадић још није положио рачун Гаври Нешковом, то да га радикали неби због тих „пригодица“ гањали — није могао да се прими тог високог достојанства; те је тако банџиска патријаршеска столица и на даље остала упражњена.

Саобраћај са марсом. Као што научењаци и сама „Застава“ тврди, ускоро ће моћи помоћу дугуљасте лоште коју је пронашао Брадваровић остварити се саобраћај са марвом. — Ако се то оствари, радикална странка ће тамо организовати своју странку и послати Тумача и Др. Соса ради организације. Управо тумач ће тумачити онима на марсу радикални програм, а Др. Сос ће ако они на марсу буду имали мало више Соса у глави — позајмити мало мозга за себе — и за остале Јашине телиће.

Окренуо им ону другу страну. Брката шајкаш, сарадник „Заставе“ показао је слав. уредништву ону другу страну лица. Ово је број 671 сарадника, чији стомак није могао ексере да вари, те напушта „Заставу“. Ohe ли се нађи каква луда — да га замени.

Законити насљедник. За природног наследника пок. Јоте Грујића — постављен је законито од највишег власти Јаков Сомић. Он је већ у велики уведен у посед и посао.

Венац. Јаша Томић је положио венац на одар Јотин. На венцу је био кратак напис: „Твоја смрт мој живот!“ Твој наследник.

НА ОДРУ † ЈОТЕ ГРУЈИЋА.

Поред толко блага,
Та то је грехота,
Да кукавац умреш,
Испод туђег плота.
О, Јота, Јота
Та то је срамота,
Та ти си бар био
Увек **патри** — *јота!*

Јота II.

НАШ ЗАЈАМ.

Нашто зајам милион,
многи ће нам касти!?
Што је већи зајам
више с' може красти.

Новосађанин.

Деда Јеша и мали Неша.

(После усвојеног предлога о школама).

Деда Шавле. Јел' у који разред идеш ти мали?

Мали Павле. У први, код Боке Сифона.

Деда Шавле. Врло добро. Па би л' ти мени знао рећи каква је разлика између господа Исуса Христа и Јаше Томића?

Мали Павле. Знам!

Деда Шавле. Но да чујем!?

Мали Павле. Хм! — па Исус Христос се родио у јаслама а Јаша Томић је привезан за јасле.

Окружница.

Кечкемети, врати се натраг, све ти је опроштено.

Будимпештанско државно одветништво.

ОГЛАС.

Тражи се вредан стаклар за урезивање прозора. Посао сталан преко целе године.

Ракодцаји де Фуђек.

На биљару код »беле лађе«.

Нека младост: Pardon, пречасни, овај бузароштос вам није испао за руком — била је свињарија.

Пречасни: Извин'те, тек мене ви нећете учити бузероштос правити.

Више кибицера: Јест, јест била је свињарија!!

Пречасни: Али господо моја, ако ви тако говорите, онда ви немате појма о бузероштосовима.

Један кибицер (мало безобзирнији): **Јест, доћи ћемо код вас у крозисторију да учимо!**

Младстари.

БОСАНЧИЦЕ.

\+ „Отаџбина" јавља, наравно у другом „поправљеном" издању да се иселио прошле недеље досадашњи управник Босне и Херцеговине барон Алборя са чиновништвом и са старешенама вера „различија" — и отишао из Босне. Казку да се врло дирљиво опростио — а и босанци су од радости плакали кад су се опростили — њега. Сад још тетка да се исели, па мирна Босна.

\# Еле у земљи плача осуђиште Петра Кочића и Ј. Поповића на затвор. Један насилник се брани: „Ама како брате да не вргнемо тог Кочића у тамницу, кад нам непрекидно кочи точак. И кад се Кочић неком обеси о врату — знате да не може свуда олако да се провуче.

— У Бањалуци се осилио и чини силне аулуме неки Врга, који је и неки котарски предстојник.

Врга, Врга
враг те врга
чувај се — од чврга!

Епиграми.

ЧИВУЦКИМ »ШОРНАЛИСТАМА«.

Не бунте се добри људи
Да је буна преко Саве;
Ако баш и има буне
Буна је у ваше главе.

Зар.

У бањској сезони.

— Сад сам се заиста уверио, да ми је жена неверна?

— Како то?

— Ето тако! Хоће у Бузијаш да иде у бању.

Фигаро.

Један, који је од шарагља отпао.

(У возу, што путује из Карловаца за Нови Сад.)

Један млади господин. (У сезони киселих краставаца из другог времена претреса један тазе брачни пар): «Ах, молим вас, до њиховог брака ја не држим много. У ње је сувише богатство за љубав, а у њега сувише љубави за богатство!»

Ал је дивна синагога...

Ал је дивна синагога,
Што се зида у Лапиш,
Кад је гледаш, мислиш да си
Баш у самој Палестини.

Ој Ашино-Палестино,
Јест ли ремек синагога,
Па реци ми, молим фино,
Ко ј' у теби данас Бога?

Кривоноси Меркур.

ЛИСТАК.

БЕЛИ УДОВАЦ.*)

Сваки трећи, кога сад сретнете улицом; сваки други, који сад руча у кафани без сумње је »штровитвер«. Жене су се разбегле по бањама, или бар отишле овамо и онамо у госте, а „штровитвери" остали да чувају куће.

Је ли вам познато како се »штровитвер« или »штровитверка« зову српски? Ми имамо и лепши и тачнији израз. Код нас се муж који је привремено остао без жене, или жена која је привремено остала без мужа, зову: »бели удовац« и »бела удовица«. То с тога, што се тим називом хоће да направи разлика од „црног удовца" т. ј. од удовца који носи црнину, јер је жену рецимо сасвим изгубио. Кад је привремено изгуби, он не носи црнину и зато се зове »бели удовац«.

Ех, видите, ја сам рад да вам опишем живот једног таквог белог удовца.

Његова је соба овако намештена. Кревет који се никад не намешта, јастук грозно угњечен, јорган се скупио у један крај кревета а чаршав сав жут од прашка за буве. До кревета »нахткасти«, ту свећа у чираку и још једна у резерви, кад се она потроши. На свећи, око фитиља, више онако као декорација, пет шест испржених, или боље рећи похованих стеница, јер се око њих ухватио дебео слој миликерца. У фијоци од »нахткасна« су маказе; још две кутије машина, кад се оне горње потроше, капљице од нане за грчеве, четири пет дугмета и конац. Кад је полазила госпођа у бању, рекла је нарочито мужу:

— Ево овде у фијочици имаш све ситнице. Ту је и игла и конац.

— Добро.

— Није то само добро, него упамти да су овде игла и конац. Немој да те однесе ђаво, као прошле године кад сам била у бањи, што си прелазио преко пута код госпође Стевке да позајмиш кобојаги иглу и конац.

*) Од Бен Акибе, (Нушића, бив. управитеља повереског поморишта). Под тим називом „Бен Акиба" прошло је дело — које свакоме препоручујемо, које рад да чита духовито хумористичне етварчице.

Под креветом је веш-корпа, у коју ће бели удовац бацити прљав веш а на асталу, на сред собе стоји чист веш. Ту је све одбројано, све сложено и покривено једним пешкиром. Поврх тога пешкира лежи цедуљица, на којој је тачан списак веша:

Шнуфтикла	24
Ноћних кошуља	4
Кошуља	12
Чарапа	14
Пешкира	7

и т. д. и т. д.

Предајући му то, госпођа је то опет нарочито нагласила:

— Пази добро. Немој да ми се погуби веш. Нарочито пази да ти се не погубе шнуфтикле као ланьске године јер богами....

— Па, знаш како је... лето је... човек понесе по две и по три шнуфтикле по џеповима, па се лако изгуби која.

— Лако се изгуби. А што се не изгубу која од ових старих, него од ових новијатих, и то ових финих. Ама, помогао ти је сам Бог, што ја нисам видела у кога моју шнуфтиклу, иначе би јој ја обрисала нос.

Овој нежној примедби, додала је госпођа пред полазак и једно упутство, или боље рећи наредбу:

— Па ако ти се испрља веш, немој ми се шалити да ми дозиваш у кућу какву вешерку.

— Нећу.

— Нећеш јест. И ланьске сам ти године казала то исто, па си опет звао.

— Па била је стара жена, она Ката. Знаш је, Ката вешерка.

— Све је то једно, стара или не стара. Нећу да ми се женске мувају по кући. Ако ти се испрља веш, однећеш мојој тетки. Ја сам се с њом спорозумела. Разумеш ли?

— Разумем.

Е, ето, у тако намештеној соби и под таквим упутствима, станује бели удовац.

А ево како живи.

Чим се пробуди отвори све прозоре.

— Док си ти код куће, да држиш увек прозоре отворене, да ми се не^усмрди кућа.

— Добро.

— Није то само добро, него то упамти. Ланьске си године, кад год си био код куће, држао затворене прозоре па још и завесе спуштене. Од куд то има смисла, жењен човек па по цео дан спуштене завесе на прозорима.

Пошто је отворио прозоре, наточио је воду с чешме, и попио чашу воде с парчетом шећера.

— Ево ти шећера у овој кутији — рекла му је жена — слатко не могу да ти оставим. Забрљаћеш кашике, забрљаћеш служавник, оставићеш отворену теглу, као ланьске године, па ће се у њу подавити муве.

Пошто је попио воду, навио је сат, а за тим наранио мачку.

— Немој ми заборавити мачку.

— Небој се, нећу.

— Нећеш јест а лањске године, фали ми се госпа Стевка: „Ваша мачка сваки час је била код мене. Морала сам да је раним!" Мало ти је што си ти прелазио код ње за иглу и конац, него си пустио и мачка тамо да рачува. Чудо киси целу кућу тамо преселио.

Кад је пошао од куће, закључао је двапут врата («Пази добро, да увек двапут закључаш врата») и отишао је у кафану да пије кафу. У кафани је и ручао, у кафани је и вечерао, и то би још подносио; али га убише визите. Он не воли да прави визите, али му је жена пред полазак и то наредила:

— Бар двапут недељно отићеш до моје мајке, нећеш једанпут недељно и до моје тетке.

— А зашто све то?

— Тако, да те виде. Није да ти њи видиш, него да они тебе виде. Хоћу као да ја знам какав си изгледао, је си ли био увек испаван, да нисн који пут био малаксао и... тако хоћу да те виде.

И тако, поред осталих мука, он мора још да прави визите, да га виде.

Хеј, црна вам судбина, бели удовци! Потражите утеху, то вам једино могу саветовати, јер и ја сам ваш друг.

До виђења... после вечере.

Одговори уредништва.

Госп. М. у месту. Далеко је од нас и помисао, да смо са оном белешком хтели вређати сен покојног Пере Павловића, бившег председника прка. општине. У оној белешци је изнет глуп говор једног професора, који вели «дехон смрти те угради» — и ако знају и мала дечица да је смрт у божијој руци. Још глупљи је био кортешки говор на гробљу, који је у место о покојнику — раз везао се у дивап о радикалној странци „њеној борби", о „орном и вољном« и већ другим калкама и бургијама, које би се једино у фонографу могле ухватити, тако су биле бесмислене. Гори од оног његовог говора поп Божи са лајама и божурима. Еле, поново Вас уверавамо да нам није намера била осећаје покојникове породице вређати.

„Перовођи" без петље у Молу. Примили смо ваше писмо. Поркетска марама не може бити никада свилена! Поздрав »стрини"!

Сви, који су нам послали анонимне радове — јављамо им, да су ушли у — корпу. Ми морамо знати с ким имамо посла, јер тако може једног дана чак из Београда и Миле крпа — да се у наше сарадинке стрпа и ако смо га ми већ једном одадрли по њ....

Чичин. Ствар је добра, али нам се јавите пуним именом.

М. П. у В. К. — *и.* Имате право кад велите да је наша „Крајишкиња" још пре 11 година покренула живом речи са позорнице питање српске ношње. Од то доба се и покушава, да се створи народна ношња, те оно разметање оне литерарне гњаваторке из Руме, да су Срби и Српкиње чекали на Швабиде да нас оне потсете и створе нам народну ношњу — више је за шаљиви лист или календар „Гњаватор." Кад је први пут „Крајишкиња" играна — 1896. године, још онда се у народном оделу дошло на забаву — а после тога се јављало по Банату овде, онде, народна ношња. Пре »Крајишкиње" на 20 година писао је Ђока Миросављевић, садањи књиговођа вршачке банке о срп. платну — а је ли когод пре њега то питање покретао није нам познато. Ми би тој особи препоручили еванског попе узречицу: „Мало више скромности а мање врпољења!"

СТЕЧАЈ.

Потписане управе, у заједнички одржансј седници, решише, да *обесе* у својим заводским дворапама слике свију оних дужника, код којих им је пропало потраживање због — *лажних потписа*, те у ту циљ расписују оним стечај на место

сталног фотографа.

Формат тих слика има бити што мањи, јер и ако су све заводске дворане доста простране, управе се боје, да ипак неће бити доста места за све — *злотворе.*

УПРАВЕ

свију шајкашких и српских новчаних завода.

П. Лала,
перовођа.

Последњи број Стармладог.

Ово је последњи број „Стармладог" који шиљемо многима на углед а који нам до данас нису број вратили, али исто тако нису ни платили.

Ко год нам не пошље претплату или бар не јави дописницом, да ће нам на јесен послати, само не после радикалске бербе патријарховог кукуруза... то нам је дуго чекати, онда боље о куковом лету — слаћемо му лист и даље.

Уједно отварамо претплату на II четврт.

Цена је листу К 8 на целу, К 4 — на пола а К 2 на четврт године.

П. Т. претплатнике који су нам само на четврт године послали претплату, молимо их да претплату обнове, како не би прекид у слању листа наступио.

Уредништво и администрација
„СТАРМЛАДОГ".

Поравнање с Аустријом.

Сепл: Ти је Пишта храни а ја ћу је мусти.

„Стармлади“ излази сваког 1-ог и 16-ог сваког месеца. Рукописи се шаљу на уредништво. Претплата се шаље на администрацију „Стармладог“ у Нови Сад (Ujvidék), Хаџић-Светићева улица број. 8.

УРЕЂУЈЕ: **СТАРМЛАДИ.** | Одговорни уредник: Петар Крстоношић.

Власник и издавалац: М. Крстоношић. Штампарија д. д. Браника, Н. Сад.

СТАРМЛАДИ

ХУМОРИСТИЧНО-САТИРИЧАН ЛИСТ.

Број 7. У Новом Саду, 1. августа 1907. Год. I.

(Види опше слике на другој страни).

МЕЂУ ЉУДОЖДЕРИМА.

Јау-Мау:

Овамо тога патријарха
праведну пресуду
пређу над њим;
А ти Јау кау ве
оштри нож међу тим.

Јау кау вау (оштри свој историјски џелатски нож):

Вадиш на земљи
те људске кости,
И тога поједосмо
ми дивљи, прости.
Реће се природном смрћу
Да си умро ти —
И ако смо у ствари
појели те ми!

Автономним „усрећитељима“.

Ал сте дигли прашину
Да с помогне раја,
А у ствари тражите
Масних залогаја.

Отпочесте лагати,
Опет, народ, с' Даљем,
Ал канда ће народ, вас
Све по глави — маљем.

СТАРМЛАДИ.

Некима. . . . .

Не зидајте куле у ваздух>у
Јер том време није —
Фантазија не држи народе
Већ их руши, бије.

Већ гледајте, да народу *данас*
Пружите помоћи;
Па кад буде, силан, сретан, снажан,
Све ће **само** *доћи*!

Јулије.

† ГЕОРГИЈЕ БРАНКОВИЋ, патријарх.

(Новинарски извештаји).

Смрт патријархова.

»Застава«: Држ'те га! „Патријарх се отровао!“

»Новосадске Новине«: „У извесном уском **радикалском кругу** *нала је месо*, да се отрује патријарх *Георгије Бранковић*. Тачно знамо и разговор, какав се водио.

»Српска Мисао«: *Од шта је патријарх умро?* „Рецимо усљед назеба или ма каквог артифициелног узрока, на пр.: греботине, или какве трауме, инфламације старих рана, које су постале перикулосним, пробиле редом локалне реакције. Опћенити процес, дифусан ротлауф. Екстремитети, прегуларно, паостајуће бије у минуту 140, субнормална пространција, минимум, комотезно стање, поткожног ткања и жила ноге, тромбоза, одводнице вене, зараза целе крви, слабост срца и плућа, малаксалост и смрт!

»Народни Гласник«: — Дошао му је суђен дан.

»Стармлади«: Умро је за љубав Габору Пишчеу а за пиват Јаши Томићу.

У Новом Саду.

Свет: Радикали отровали патријарха! *Радикали*: Патријарх се отровао. — Сва звона звоне — паузимајући на чивутској цркви, која се баш сада зида, те звона још нису подигнута, — али су за то Чивути преко свога израиљског заступника Јожике Мајера пипак достојно оклепетали патријарха у „Хатвереу“. Пошто велико звоно, које звони: „дефраудант“, из пијетета према покојнику нису хтели радикали да звони, то су обесили Сави Клепетушу на које ноге пред уредништвом „Заставе“. Свуда се вију црни барјаци, а само над једном кућом вије се црвена, као да је у крв умочена „Застава“.

На новосадској станици.

На новосадској станици силан свет. Све је обучено у црно одело, паузимајући заставашке *телегенције* и Јожике Мајера, који је дошао са уштором у кочишком

оделу — управо гаћама, на којима је дивно шарава била стопала, од прилике у формату ципеле архимандрита Видић-ког. И „туђе панталоне“ су дошле у гаћама — из разлога што су случајно туђе панталоне црне. Један *грдан, велик мајмун* био је обучен у *црвеним панта-лонама.*

Управа угарске железнице на заузи-мање Јаше Томића, који је са њоме у пријатељском „одношају“, била је наре-дила екстра-воз, али неко је морао денун-цирати из Новог Сада, да тај воз није, као што је јављено, за набор радикалског посланика на угарски сабор, већ да је за пренос света на патријархов погреб — те је свет остао без екстра-воза.

Чекање.

Свет је ушао у воз који је имао места, а који нису имали места ни у првој, па ни другој ни трећој класи, ти су дошли у вагоне за разну робу. Коста Брадва-ровић и Јожика Мајер су доспели чак у вагон за марву, а неколи радикали који су иначе изгледали као да су ћумур ва-дили — доспели су у вагон с ћумуром. Два Соса су привезали уларем за после-дњи вагон. Воз је дуже чекао на станици. На послетку ће неки нестрпљив и прган господин рећи: »Ма што не крећемо? Ког ђавола чекамо?“ — На Јашу Томића! — одврати му неко.

На послетку је и *оон* стигао. Воз је још причекао, док је Момчило Тапавица шшопао Јашу и док се др. Сос „шшетао“ — и онда је кренуо.

Нема места.

У вагонима нема места. Многи седе једно другом у крилу. Капелану Мушиц-ком сели двојица у крило. И ако је до-ста „запарно“, њему ни брига. Цупка их на коленима. Радикељци су изван свог обичаја чепали час једне час друге, а некима се попели на главу... т. ј. на по-лицу за багаж. Кондуктер је до душе протестовао — а они веле: „а ми, а ба-гаж, то је све једно! И пошто се заиста испоставило, да је једно исто... остављ а их »на вешала“, што рекао др. Свињарев. Јаков је испрва по свом обичају стајао на две платформе, а после и није прија-тно, у затвореном седети, јер ако ћемо нашто, па и доста је „седео“ у затворе-ном, пет година.

Еле кад је Јаков затражио од конду-ктера место, овај се осврнао, осврнао, па кад је видео, да је све попуњено, рекао ће: жао ми је, али је све заузето!

Није истина! дрекну неко. *Оон* мора имати своје место. И за тим скочи на ноге, одведе Јакова до једног засебног одељења, на ком је збиља била прикаче-на Јаковљева визиткарта и рече: наволите! — Видите, да ваш кабинет није заузет. И тако стрпаше Јакова у његову собицу. С поља се лепо могла читати његово име: **OO** (и).

„Дотични услужни господин је био самосталац.

Пред патријарховим двором.

Силан свет. „Застава“ погодила — управо овог пута није слагала. Све сами „текијаши“.

На портанским вратима, која воде у цркву, нема повереника, њега замењује нека грдна њускија у жандарској уни-форми. »Фукара«, што рекла »Застава«, нагрнула унутра. Сви дижу беле карте у вис, само један новинар црвену.

— Молим, пуштајте ме унутра, ја сам главни школски референт.

— Кад сте референт, а Ви реферишите сутра. Нема данас ништа од реферисања.

— Али молим, ја имам говор да др-жим у цркви.

После дуже препирке, долази повере-ник полиције.

— Молим, господине!

— Извол'те, извол'те!

Жандарм се чеше по глави, и мрмља: »Е, тај ми се увукао, али неће више ни један.

— Ја сам професор срп. новосадске гимназије Милић.

— Чудна ми купуса! — Српска новосадска гимназија. Не пуштам ни Гецу Дунђерског.

У том долази Гедеон Дунђерски. Хоће унутра.

— Ехе, стој, куда си навро, ти брадоња.

— Ја сам Гедеон Дунђерски!

— Овде сам ја Дунђерски. Натраг!

— Ја сам др. Трива Кронић из Сомбора.

— А Трива а крива — ћорава ти страна и капа ти на криво, не пуштам унутра, па мир Бог!

— Ја сам изасланик!

— А да шта сам ја овде, који сам враг ја? — Не пушта га.

— Молим, ја сам учитељица из Новог Сада. Заступам женску школу.

— Е, учитељица. Да си ти учитељица, не би се ти обукла као додола — и ти би дошла с попом. Учитељице обично иду с попом. У место кундаком у груди — из обзира на спрам женског пола употребљује руку — и одгура је.

— Ја сам новинар.

— Кад си новинар, а ти иди кући па пиши новине. Шта овде тражиш?

— Молим, фенипан мој добра барат. Ја сам Јожика Мајер.

— Е, баш ми је драго. Баш тебе смо чекали одавно. На тебе имам и иначе пик. Ти ћеш ми за све платити. Сово, терај овог безобразног Чивута одавде.

Сова једном руком га хвата остраг за јаку а ногом га цака — и одлази с њиме.

Чива се дере: хер Томић!

Долази један поп с једним човеком, који носи кутију.

— Е, хајд улази! Гура га остраг у леђа ради бржег уласка, у исти мах прилази човек с кутијом.

— Шта је то?

— Поповска одежда. Ја сам председник!

Гурне га. „Марш натраг! Овамо ту кутију!“ — зграби му кутију из руку и хитне за попом, ког случајно кутија погоди у главу и свали му клопом, који свет изгази а поп ухвати над главом кутију и улази у цркву са кутијом на глави — у место шешира.

У цркви.

Силан свет. Све сами текијаши, што рекла „Застава“. Нит мање радикала нит више џапања.

Поп Дамјан у *масној* и поцепаној мантији, која се ваљда поцепала на гробљу — и само се за гробље употребљује — препире се с неким другим поп Чудом, ко ће бити патријарх, и он вели да Јаша каже да ће бити Пишпек Габор патријарх, а поп Чудо вели: Шевић ће бити. Гробљар вели: неће Шевић.

— А зашто да неће, кад хоће?

— Због „оно“!

— Како „због оно?“ Је ли он радикељац?

— Јесте!

— Па зар ниси неки дан видео пример. Још сам му је он честитао, што се тако чврсто држао.

У један мах сви се надвирују. Шта је... шта је?

Јаша Сомић се покајао и прилази патријарху и тражи својом благословеном левицом патријархову десницу да је целива. У исти мах, кад се први пут у животу прекрстио и сагнуо да целива десницу, патријарх се преврне у сандуку... но Сомић га је ипак целивао. Пошто је Габору Пишпеку полило и Мирон се препоручио у подужем говору за патријарха, то је Вучковић изгрдио патријарха и држао славопој радикалима — опело је довршено било и кренуло се уз радикалску банду и „тоденмарш“ који је компоновао чувени свирач Јаков Сомић. Можемо рећи да њега и његову банду слушати свирати, човек се у тој рећи псећијој сезони — просто топи од милине. Крњи сабор је био у свом крњем и поцепаном оделу особити предмет пажње, чак су изасланици Њ. Величанства нашег краља и краља Петра од усхићења на ту крњу пристојност изволели пљунути — и патријарх је сахрањен; последњу грудву је хитнуо на патријарха неки Јашин ишпан.

На дан је још госте прогњавио неки новосадски члан гњаваторског удружења, иначе цуцулистама иншпапирани господин човек. Класичну ту гњаважу, за коју се збиља може рећи да је прави „*Ателиат на мозак*“, донео је лист за гњаважу: „Хатаркер“.

Слава патријарху Георгију Бранковићу и мир пепелу у радикалским главешинама, и Бог да им прости памет и овогодишњу борбу кукуруза!

Вести из места и са стране.

Стрејк. Бечкеречки берберски помоћници ступили су у стрејк. Капелан Мушицки чим је за тај стрејк дочуо, одмах је отишао у Бечкерек да проведе лето.

Двобој. Између Јанка Перића уредника »Браника« и израиљског кракелера Јожине Мајера, није дошло до двобоја. Перић није смео да изађе на двобој за то, што је Мајер оног дана, када је двобој требао бити, пао се и опет шолета, (пасуљске чорбе), те је било бојати се последице. у толико пре, што наше новосадске вешерке стрејкују.

Почињу кроје. Крњи саборски одбор, и ако владају »пспећи дани« — отпочео је краће да ради. Пишпек Габор је сам себи одобрио, под својим председништвом, мало трошка „на обрачун" Јакову. До душе, то су чисти рачуни — а хоће ли наса бити чиста, идемо да видимо.

Нога. Сава клепетуша Шуша, добио је од радикалног средишњег одбора, диплому »Ногу I. реда". Клуб је решио, да га не извести, јер да ће он исту одлику *„и сам осетити!"*. Што ти је фино друштво, држи се тактике.

Са патријарховог погреба.

Приликом сирти патријархове, није новосадска радикалска црквена општина истакла црне заставе, чак ни на срп. школама. Воћа радикала се правда, да они немају друге осим једне обучане »Заставе« на којој пише: Eljen Grof Teleki. Председник опет вели да је он кратковид а и иначе »фарбен блинт« те лично у ствари барјака није могао ништа учинити. Он се вели и иначе у *ништа* не меша. — Бајаги, биће шпак да се у *„нешто"* меша.

*

При попису патријарховог заоставштине у Дољу, комисија није знала како ће да узме у инвентар неке судове и есџај — јер нису знали да ли су од сребра или шпика. — Боже мој, па што се нису обратили на стручњака Бенина, кад им је под носом био.

*

»Застава« вели да је света 50 попова било на погребу патријарховом. — Чудо да је у свој заслепљености за Дољем — и толико видела.

*

»Застава«, крајцаруша, одмах је рекла да је сандук кратак за патријарха. — Лако је било »Застави« погодити кад она има стручњака.

*

Нето, неки држе да је Јаков шпак требао последњу грудву хитнути патријарху на гроб. Јаков се међу тим правда: »Хо, људи зар није доста било за живота покојникова. Та не грудве, него камење и читаве стене сам сваљивао на њега!«

*

При патријарховом погребу су учествовали и многи кесарошки. Новосадско кесарошко друштво »Крај« — није било званично заступљено.

*

Једна радикалкиња, која је видела остале владике да чиноједјествују, зачудила се како да Пишпек Габора не чиноједјествује.

— Ју слатка, па зар не видиш, — рече јој једна до ње, — да је Габор у жалости.

— А за ким?

— Па ваљда за патријархом.

*

Нето ако радикали, реће ће неко на погребу, збиља у место бостана оберу кукуруз — то ће они шпак »своје свиње« — угојити.

*

Кад су се враћали са погреба срели су поп Миробију Тошића како на кола жури у Карловце. Један кочијаш му довикну: »Свршено је господине. А све једно, знате како се вели без једног цигањина можо бити ваџара. Он се задржао био на текијама. Читао му Хаџи-куран Св. Јаков.

Из касарне.

Лајтнант: Име?

Бака: Јаков Леви.

Лајтнант: Компанија?

Бака: Јест, молим покорно, Леви и компанија?

ОТВОРЕНО ПИСМО ЈОТИ II.

»...Борио сам се фанатички... па сам остао на улици и ако је луцков, Резанац, изабрат за посланика. Ја се праштам од вас г. Сомићу, и бираћу се у свом срезу на своју песницу — коју вам за сада само показујем!«

Др. Чивић,

набављач историјских манастирских документата за Србе и Румуне.

РАДОЗНАЛОСТ.

Милан Грозни после смрти Германа патријарха радо је певао песму: »Сећаш ли се оног сата«, а волели би знати коју песму радо пева отац Макарије, после смрти патријарха Бранковића!?

Епиграми.

(*Пашићу*).

Ти у бању идеш
скоро лето свако,
Ал' се отуд враћаш
прљав исто тако.

Шмуциговој породици
(чије су ствари 12. о. м. на лицитацији продате).

Ко високо диже нос,
Тај ће скоро ићи бос.

Др. Сос,
који је бајати требао откупити ствари.

Штампарске погрешке

приметио их: Јулије.

Наш комшија Ђура, спремио је за своје госте десет литара рафије.

*

.....Од историјског је значаја сна чорба, коју су наши војници водили са уроћеницима.

*

..... Данас нам је наша четка писала, да сутра стиже брзим возом.

*

Конференција светског сира у Хагу, још једнако траје....

*

Г. г. коњовође јављају се на благајни, или приређивачима.

*

Главни уредник: Јаша Томић! а треба Сомић. (Види »Заставу«).

Модерни преводи.

Corpus delicti = корпа са деликатесима.

Јулије.

Првенац.

Оженио се Чивут којем се догодила мала непријатност. После шест месеци роди му жена наследника. Чива сав утучен због тога оде рабинеру да се по тужби и уједно разведе.

Рабинер, (који је био на женином страни), утеши га с' речима:

— Па ти немаш разлога за развод, зашт' прво дете никад се не може знати кад ће на свет доћи, а друго, — е, оно већ може да издржи девет месеци!

Одговори уредништва.

Једном адвокату у месту. Белите кад је дошао послужитељ с признаницом да платите, да вам није требао „то чудо ни доносити". Боже мој ала сте ви осетљиви кад треба да се плати српски лист ма и једаред, — а знам неке адвокате, који су се напљакивали и по двапут. Али утешите се зато вас у скорам не спаље никво ваше рођено чудо, да по нашем можете мирно спавати. До виђења с вашим чудом!

Kovács, ujságárusító, Páncsova. Досада сте увек писали да Вам се шаље по 40 бројева нашег листа, које сте ви редовно elfogadovali, а сад кад смо вам поелали прво писмо са нашом фирмом, у ком вас учтиво молимо за обрачун враћено нам је писмо са «Nem fogadja el!». Е нека бели, притегнећемо вас мало преко суда криминално за проневеру робе, коју сте тражили у комисију — па ћемо видити док вам се достави онај плави позив на мултатиг — хоћете ли онда казати: nem fogadom el!

Raoul. Примио сам поздравље. Хвала на обећању и што сте одржали реч. Пословица је по тодила. Изволите наставити. Ја вам нећу сметати.

Молимо да нам пошаљете претплату на приключеној новчаној упутници.

Није штампарска погрешка.

Наша аутономна телад — раде.
(„Застава" бр. 171.)

600.

(НИЈЕ ЗА ЖЕНСКЕ).

Овим бројем отварамо претплату на **II. четврт**, која стаје свега К 2·—, а до краја године К 4·—.

Ми смо се трудили те доносили лепо израђене карикатурне слике, које су некада и бојама излазиле а чија клишета нас за сваки број стају око 50 Круна, да и не спомињемо наплату вештих прпча, штампу, поштарину, експедицију и друге трошкове. Осим оних, који нам досада послаше претплату — на чему им велика хвала — има их око 600, који примају лист, а никако не шаљу претплату. На да каже човек: сиромашни су, немају од куда, па ни по једа, али су то нећином добро ситуирани људи. А имамо и таквих свесних, родољуба — и „једномишљеника" — који су досада 5 бројева чаше читали, па тек 6. број се сетили да врате (у место плате) и ако смо ми одмах у почетку у 2 до 3 броја молили, да нам они, који не мисле лист држати, лист врате.

Али наравно — ништа нема у нас! Нисмо ми ни први ни последњи. Наша «сиротиња» мисли: то тако треба.

Па на част им, којима је стало до тога, да и од сиромашне српске књижевности, која је иначе избечила очи од глади — заједу. Или се можда уздају у оно радикалско „**платио је то патријарх!**" Колико смо ми од патријарха или икога другог ма и само једну потуру за наш лист примили толико нама Бог с нашом децом здравља дао, или толико живели ти «народни» лажови!

Нами је покојни патријарх послао свега К 4·— словом четири Круне као претплату а право је да је био претплатник „Стармладог" кад је био претплатник чак и «Заставин», с том разликом, да је покојник лист сваки за целу годину у напред плаћао — а нама је платио за пола године К 4·—.

Да је наш уредник живео од листа, одавно би лист престао, него је он, запослен другим радом, који га храни, а уређивање листа је споредно занимање, на које је досада уложио сву своју сиротињу — зарада је досада, пар стотина круна *нитете*, а заједу ли му и осталих 600 *послеплатника* — онда смо квит! И нека уређује лист онај господин, што се баш сад успалио, кад је наш лист покренут, те пише неке „уштипке" или да нам конкурира, те докаже, да је наш лист излишан за то, што он замењује шаљив лист, — или је сад баш спопао га сраб кад се наш лист бори за опстанак. И видиће те, ако ми престанемо лист издавати, и дотични ће шаљивчини престати шалити се.

Еле од воље им — као Шокцу пост!

Ако другима није стало, до нашег листа, који их врло јефтино стаје: моја рођена у мутно бачена пара, и 6 бројева фрај читање а нама баш није стало до тога да и даље, ем муке се дан и ноћ мучимо — ем и даље доплаћујемо.

Нека реше оних 600 послеплатника.

Уредништво и администрација
„СТАРМЛАДОГ".

Награда.

Уредништво »Стармладог« расписује 1000 круна награде (из патријарховог фонда) — ко пронађе у Новом Саду живога човека којег нису новосадске бициклисте или аутомобил бар два пут — три пут прегазили. Понуде се шаљу на нашу полицију.

О АУТОМОБИЛУ.

А: Како сте задовољни са вашим аутомобилом.

Б: Дивно. Код сваке гостионице застане. А кад кога прегази јури даље као да није ништа ни било.

*

Шта је аутомобил? Поправљена ваздушна лађа. Јер докле на ваздушној лађи није досада пошло за руком да се може летети куда се хоће, аутомобилом се може свуда летети.

ОН ТАКО МОРА.

Како је уображен тај наш капелан, по цели дан јури на фијакеру.

— О, извин'те, он то не чини из уображења, већ из нужде!

— Шта рече, из нужде?

— Па кад би ишао пешице, сваки час би се срео са повериоцима.

Својеволан силазак с престола корејанског цара.

„Стармлади“ излази сваког 1-ог и 16-ог сваког месеца. Рукописи се шаљу на уредништво. Претплата се шаље на администрацију „Стармладог“ у Нови Сад (Újvidék), Хаџић-Светићева улица број. 6.

УРЕЂУЈЕ: **СТАРМЛАДИ.** | Одговорни уредник: Петар Крстоношић.

Власник и издавалац: М. Крстоношић. Штампарија д. д. Бранника, Н. Сад.

СТАРМЛАДИ

ХУМОРИСТИЧНО-САТИРИЧАН ЛИСТ.

Број 8. У Новом Саду, 16. августа 1907. Год. I.

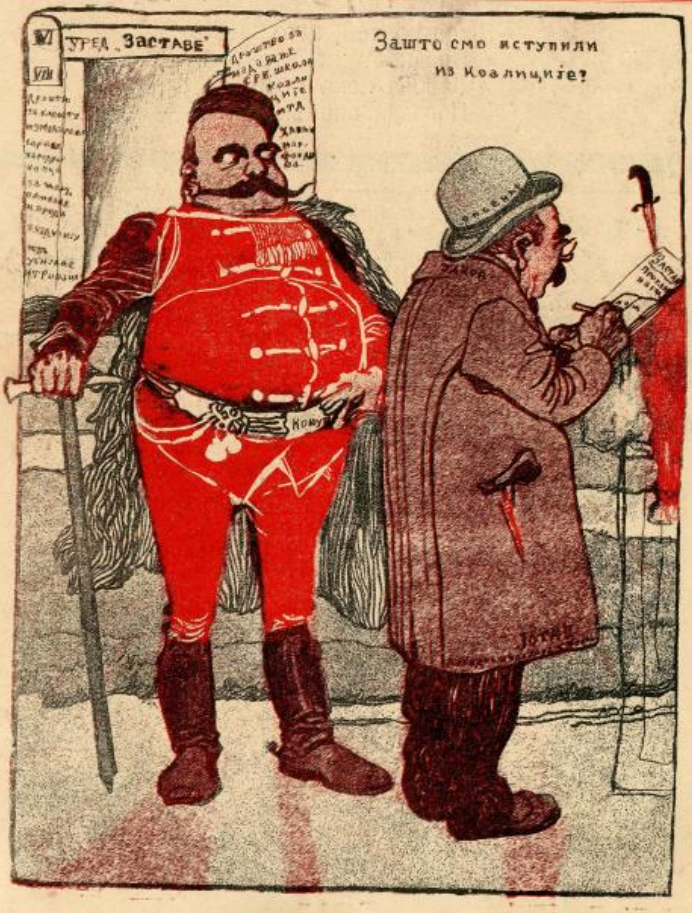

Уви се српска школо,
У црну ризу туге;
Рана ће т' ова жећи
Године многе, дуге.

Школи је српској Јаков
Сав живот дао свој;
Ох плачи, школо српска,
И заслуге му број.

Плачимо сви, што знамо
Вредност живота тог.
А Јакова нека небом
Награди вишњи Бог.

Стармали.

Политичким „протувама".

(Радикалском најновијем измекарству приликом иступања из коалиције.)

Радикали, радикали
Ал' сте ниско опет пали,
Ала сте се скотрљали
Ал' сте се **ukaљужали**.

СЛОБОДА

— **Од Алексе Шантића** —

Петру Кочићу.

Она ће доћи! Из смрти, из гроба,
Из мука наших васкрснуће небу,
Да збрише суде остављеног роба,
Што рањен живи о крвавом хлебу . . .

Она ће доћи! Ја видим: кроз таму
Пробија светлост божанскога лика,
Тирани гинусни даве се у сраму,
Док ланци приште силних мученика.

Она ће доћи, свијетла и чиста,
К'о суза мајке, као љубав Христа,
Да сужње води из тамничких врата.

Ах, моја душа већ је њени близу —
Ја видим њену божанствену ризу
И чујем роптај крвавих Пилата . . .

Један Мађар и један Србин, ухватили су Хрвата и ископали му очи. Оно што му је брат Србин ископао — дубље је.

Абуказем.

Политичке мале шале које пале.

Из „чивутске школе".

Чивутски учитељ држи у школи предавање о домаћим животињама, међу којима прво место заузима, разуме се, гуска.

— Но, Мориц, кажи ти мени — рече чивуски учитељ једном чивучету — какву корист имамо ми од гуске?

— Па добија се, молим, чварака и џигерице.

— И шта још? — пита уча.

Мориц ћути.

— Но, шта имате код куће у кревету?

— Стеница! одговори Мориц.

*

Тако и „Застава" прикључена од српског народа ради срамне надаје, и на питање, које користи имамо од ње и шта од ње добијамо одговара: „стеница!"

Шта вреди, кад се спрше школе, па још чивутске.

Иступање наше радикалне странке из коалиције.

Милом, слатком и жеђеном радикалском напаћеном народу!

Мото: Куд је отишло јуче неки иде и уже!

Мили, рођени, порцулански, цукерпокерајни и од бомбона радикалски народе! Дико и понос наших прадедова са поља Косова! Ело се и опет тебе кукавном обраћамо. Као што Хрвати вele: »Бог и Хрвати!« — тако и ми велимо: »Бог и Коштувци«.

Народна пословица вели: »Ко с ђаволом тикве сади о главу му се лупају!« и ми смо садили са самосталном српском и удруженом хрватском странком неку речку резолуцију — у коју је учествовао и наша узданица, дика и понос Срспства још из оног доба када смо »заједно« бојак били, — из крвавих дана, наш војвода »шупљикапац« Фрања Коштут, за чије заслуге по Србство зна и најмање — теле радикалско.

Његово српско срце, и његовог побратима војводе Брезовице — прво је закуцало за српске школе. Њима је суза радосница на оку пошла — за нашим школама, које сузе се и данас потоком лију, а доказ тога је Дунав који је силно порастао. Мислимо да нема Србина ни на Марсу који неби одобравао нашу оданост, привржености, — тим правим пријатељима васколиког Србства. Народ је сваки који не одобрава наш сојуз са њима. Издајничко је писање »Заставе« која у 6. броју од г. 1905. крајцаруше од речи до речи ово пише:

СРБИН И — СРБИН.

»Кад не би никоје више зло налазило нам пред очи, само онај злогласни Берзевицијев предлог о школама, довољан је, да нам узмути крв и упути нас како треба. Има их који кажу, да неће овај предлог ни назаити пред сабор. Те нећемо слушати, јер чисто на чисто лажу.

Има жалосних Срба, владиних кандидата, који се куну да неће гласати за злогласни предлог. Кад су **они у стању да помажу и подржавају таку владу, која је кадра створити онаки предлог они су толико исто криви као о влада и они ће бити у стању да учине све и сва — против свога народа.**

Ми отворено велимо, није сваки Србин — Србин. Треба делити кукољ од пшенице. **Србин невера и изрод,** ма колико се тукао у своје српске груди, он је увек само — **невера и изрод.**

Не можемо победити свуда и не морамо победити нигде, али морамо **очувати и не окаљан образ народа.**

Смутљивци, подлаци и ниске душе показаће се у својој боји. Коме **годи да буде невера и одрод оставите га. Судиће њему народ и његова рођена савест«.**

Та стара клеветница, неће да види да данас њен госа, а наш опште облубљени Јаков, баш обратно доказује делом да је нама једини спас у измеђарењу, подвлачењу, увлачењу, и оснивању пузавачких друштава. А они слепци с оне стране Саве, неће да увиде, да нас он, сам — Коштут **храни** и **брани.**

Али ми који смо звечењим разлозима уверени, да је српски народ давно желео видети Змај Јовину жељу остварену; »Дижимо школе!« уверени смо да ће вековима причати се о нашем јуначком држању, које ће историја једино моћи упоредити са славним држањем »Јоте на топу!« или »Јуначком смрћу Крупослава Јовића!«

Или зар има Србина, а да не зна не осећа, да је наш хајдучки »Сабор од мегдана« — пето што и славни мегданџија и јунак Хајдук Вељко. Као што је Вељко грмуо силнику турчину, који хоће да тлачи Србство, — исто је тако и наш јунак »историјског ханџара« Јаков, подвикнуо онима у Пешти: »Главу дајем, автономију не дајем! »Има ли светлијег зар примера у одбрани наше автономије — од овог. Не зацело не. Па да има сто глава наш Јаков као што по несрећи само једну има — и да их је заложио за срећу и благостање нашег радикалског народа, народ би му опростио. Јер и пословица вели: *„Сит гладном не верује!“*

На поруку нашег новог војводе »шупљикапца« Фрање Коштута, а преко нашег званичног органа српско јеврејског листа »Хатаркера« могло се и дан раније чути — да радикална странка има да напусти јаку морску климу на Реци — која јој може шкодити њеном автономном телу, те да се повучемо — у Даљ.

Уједно јављамо овом приликом да је »Божјом милошћу« који је и сам радикал — и »шпољом кафе« од »нашег« Јаше Томића — уклоњио нам се и покојни наш никада непрежаљени патријарх Георгије Бранковић, чијом смрћу је велики губитак осетила наша странка, — тако да можемо

нашем милом народу рећи, да је патријархова смрт — и смрт радикалне странке. На жалост, наши су дани избројани — тако да с патријархом Георгијем Бранковићем леже у гроб и радикалка странка. Нека за то дакле сваки радикал, па би он у »нашој« држави, Срему, или на месецу — себи узме за чврсто геслo: »Даљ!« Као што је Јапанцима било најсветије и најчвршће гесло освајање Портартура, за које су и главе залагали — тако треба да сваки радикал неустрашимо се бори за освајање Даља. Прожмати таком жељом — морамо Даљ освојити и у Даљ ући, одакле ће се непријатељ истерати, као што се и некоји у граду Карловцу капитулирани и већ се предали.

Ми мислимо да један Даљ доноси више прихода за један дан — него помањарене школе — за сто година. Па тако исто и манастири. Ми имамо у нашем белеуму Др. Дёме Мушицком, сјајног примера којем је један једини манастир дао чистог прихода 16 хиљада круна. Има ли право дакле радикална странка кад се бори за манастире!? Нису ли то дојке које не могу ни сто матера заменути. Истина да пословица вели: »Нема слађе хране над мајчином храном« — на њак народни фондови су по »испитивању« радикалског брадоње куд и камо слађа и снажнија храна. Та храна је управо спас радикалског човечанства — и замењује Кохов дек од туберкулозе. Тако на пр. је прописан тај лек једном радикалу, за којег су држали, да ће му туберкулозни дут главе доћи — и он је на мах почео да се опоравља. А лечи и од филоксере. Излечио је тако брадоњин виноград — и цепове доктора Дёме Мушицког у које је филоксера у највећој мери бесњела.

Је ли дакле потребно још јачих доказа и аргумената за иступ наше радикалне странке из коалиције.

Абстрахирајући пословицу »трбухом за кругом« — уверени смо, да смо нашу српску дужност у интересу како свом тако и нашег најискреније војводе српског, милостивог господара, Белог Брда и далеке наћије Фрање Кошута!

Кличемо: Èljen a haza *él*j Szomics Jakab, јунак »историјског хаџара«, Јота II., одликован великим шамаром од Тапавице, свршени тишлер и шестогодишњи ваљки сужник за невино проливену српску крв, и завршујемо са: Бог — и Кошут!

Mindnyájunknak
ell kell menni.

За радикалско српско-јеврејско шовенско кошутовачку странку:

Балов, с. р.
велики жупан »немањине« филоксерске лозе.

ПАСЈА БЕСНОЋА.

„Српска Мисао" доноси вест, да је карловачко градско поглаварство издало званичну објаву, да у граду влада пасја бесноћа.

Један паметан полицај, отприлике као онај жандарм о патријарховом погребу, овако је то народу објавио:

„Упозорује се сваки газда, који год иза псето, да мора носити брњицу, иначе ће бити кажњен глобом до 400 круна!"

И сремски радикали су сад у недоумици, да ли да употребе ону брњицу, што су на заједничком сабору добили на поклон од Кошута, или да умоле радикале из „уже Угарске", да им позајме њихову школску брњицу — или чак да употребе најновију брњицу, коју им је Ракодцаји дао на поклон, приликом њиховог иступања из коалиције. Како се нису могли сложити у избору, као и редовно кад је реч о избору, то су се обратили на мирског патријарха Јоту II.; и заиста Јота II. је нашао излаза. Поручио им је, да је у тој ствари још по најбољи излаз, њушку у зобници држати. То је као оно, кад су питали циганина, били се грејао или јео — а он је одговорио: да би пржио. Тако и радикали, по Јотином савету, натакоше „брњицу са зобницом".

И у Новом Саду се појавио један случај псећије бесноће. Нека салашка џукела насрнула је у сред бела дана у кафани код »Јелисавете« на уредника »Новосадских Новина", па да га уједе за тур, па да га уједе. — Боже мој, шта чини страх! На против, са главом исте џукеле су неки дан туцкали столове у кафани код „Трансвала" — тако је то мирна животињица. Чудимо се! Треба само пронаћи начин за укрочивање ћуди. На пр. какву добру дренову мотку, корбач или већ тако нешто на ту сорту.

СВОЈ СВОМЕ!

Објава.

Радикалском народу!

Бескућници свог света, јављајте се. Ухљебиће!

Дољска управа за намештање разних бескућника.

БОСАНЧИЦЕ.

— Босанска влада је јако против резолуције. — Ко зна, можда је она за револуцију.

— Многи српски листови се жале како немају проће. Међер је босански лист „Отаџбина“ ипак најсретнији. Сваки број доживи и друго издање.

— У Босанској Крупи се певачком друштву „Милутиновићу“ прво велике сметње неки сметењак Др. Готесман. — Биће да је то Тајфелсман а не Готесман.

— У Босанској Дубици је котарска обест осудила Ибрахим-бега Церића на 100 круна глобе, што је рекао „добиће трећи по репу“. Босанска влада је ту увреду узела на себе, јер вели, други за собом репа нема — осим владе.

— У Босни би влада да створи неку велеиздају. Хо, људи па вели издају босански шпијуни дневно влади шта Срби говоре и раде.

— Бег ефендија Башагић анексионаш — покренуо је неко „Огледало“ — у ком се огледало сво његово неваљалство. Сад ако нико ефендију не разбије ни огледало ни нос, он ће и даље огледати своју срећу — док му честити Босанци не покажу „бечко огледало“.

— Чапљински мудир Херман, казнио је са 24 сата затвора сељака Рупића за то, што га је тобож „метнуо у новине“. — Боже мој, зар би му милије било, да су га метнули на вешала у место у новине.

— У Кладњу предстојник Милер, чини силне зулуме, убија баке. Хвала Богу, да су једном и у Кладњу дошли до честитог стрводера.

— На небу се појављује крвава звезда Бајраклија. Босанци веле да се таква иста звезда видела, кад је Аустрија умарширала у Босну. Хм. то би онда значило, да је Чваби истекао рок — па да му звезда сад даје знак да — измарширa.

ДОБАР ПРЕДЛОГ.

Недавно је она „зверка“ приредила народно весеље у Милетићевој штампарији — у славу патријархове смрти. На тој слави су учествовали, осим једног робијаша и неколико мукташа, још и један мангуп из Србије. Како га је Бог створио шерета, а он ће рећи Јаши: „Видите, господар-Јашо, како су сав сапун у Новом Саду потрошиле патријархове праље па радикали остали без сапуна, то смо могли уз овечварке додати оног „Сифона“ — па да не иду чварци у штету!

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ.

Са прошлим бројем је отпочела претплата на II. четврт. Молимо сву г. г. претплатнике који су данас добили опомену и новчану упутницу, да нам пошаљу одмах претплату. Јер они су тај патријарх, који наш лист издржавају. Управо свој лист, јер у толико је наш што изричио о на њему заређујеми неке псовке и глупава анонимна писма.

Уредништво и администрација „СТАРМЛАДОГ“.

ЦРНОГОРЧИЦЕ.

Томановић се ужасно једи што се Црна Гора не зове Бела Гора, па тек сад док је он одрии да се назове Црна Гора.

— У Црној Гори ће се завести слободни избори путем кутлица. (За сада на Томане-пушака.)

АЛА И ПОГОДИ!

Један радикалски капелан, који се налази на „допусту“, са службом, станом, собним намештајем, храном, па чак и са женом, сватио је ових дана у кафану код Мајера, на ручак.

— Шта имате за јело? — пита он.

— Ако је по вољи пилећије?

— То волим, пилећије месо волим. Донесите ми.

— Је ли по вољи стражњу половину, са тртицом?

— Ау, то не! Само то не!

— Зашто молим. врло је пикантно и слатко!

— Ау, само то не. То ме и од куће тера.

У ПСЕЋОЈ СЕЗОНИ.

Мâме на зоб. „Српско прасе“ — у Пакрацу кука, како нико не ускаче у радикалну странку и завршује овако: „За љубав јасала нико није ступио у странку«.

Промашио га. У Новом Саду је недавно била ужасна грмљавина. Гром је убио три човека. На жалост међу њима нови Вук Бранковић није био.

Бојкот. Хрвати почињу да бојкотују мађарску робу, а парочито ритс. Тако је недавно враћена из Осека „Застава“.

ЕПИГРАМ.

О Јапо, Јапо,
О бруко наша;
Зар опет ново чудо
О, Јудо, Јудо.

О реци нам, реци
Зашто си нас од'о?
Или нам бар кажи:
Пошто си нас прод'о??

Радикалски телал.

Нека они најпре кажу.

После срамне радикалске издаје српских школа у нас, дадоше се браћа радикали на издају коалиције у Хрватској. И разуме се, по старом рецепту, најпређе фразера и чувеног опсенара Јакова Сомића, после и друге издаје за опсенити простоту, најдоше реку, држе га, лопов! — Срби у Хрватској су издали школе! — Тако ми се те мисли врзле по глави, кад сам ушао код оближњег једног трговца. Један малишан стоји пред њим и пште фине пиринче.

— А имаш ли ту новаца? — пита га трговац.

— Најпре ви мени кажите, имате ли ви пиринча?

Тако и браћа радикали. Нека најпре одговоре, имају ли они пиринча, или су га продали Пиштa бачки, па онда нека питају самосталце, имају ли они новаца.

Радикалска болест.

Болест од које радикалски духовници пате, зове се: Morbus eparhialis burgialis!

ЛИСТАК.

ЦИРКУС У НОВОМ САДУ.

И ако Нови Сад није желан никаквих комедија, поред комедија које му преко целе године пружа стални циркус Јаше Томића, ипак је оних дана Нови Сад посетио грдан циркус Браће Валанда, са разним дресираним животињама. Пре но што ће у Нови Сад доћи, посетио је један од Вилинда, уредника »Стармладог«, да се распита: да ли ће добро проћи у Новом Саду? Наш уредник му је напоменуо, да ће тешко моћи издржати конкуренцију са Јашиним циркусом.

— Знам, али ја имам најбоља дресираних животиња.

— Да, мислите да их у Јаковљевом циркусу нема.

— Па онда имам думер Августина, кога смем рећи, нема ни у једном циркусу.

— Ах, извините, радикална странка има у Јашином циркусу думер-Августина кога нема на целом земљином шару. Тај чим отвори уста, а свет се ваља. Чак и надгробно слово кад држи — свет пуца од смеха.

— Молим, како му је име.

— Др. Сос!

— Тако!

— Да!

— Имам мајмуна, који уме да свира у трум бету, да добује, да пуца из пушке и т. д.

— Чудна ми чуда. Имамо ми у радикалној странци једног мајмуна, који уме да уређује новине и да иде на двобој.

— Молим име мајмуна.

— Јожика Мајер.

— Имам једног рачунџију, који за 5 минута израчуна на милијоне.

— Имам ми куд и камо бољег „рачунџију“ у нашој радикалној странци. Наш Пиппек Габор. Истина, да он рачуна само »на кукурузе“, али он се још никада није преварио у рачуну. До душе не рачуна на силне милионе, него само на хиљаде. Парочито је мајстор у рачуну »одузимању«. Гледа од циркуса Јаков, држи му сад обучавања у рачуну „деленју«.

— Имам једног опсенара, вештака првога ранга. Тај може о час да створи из семена цвет, или из цвета лукац а из лукца сат.

— Баталите. Да ви видите нашег опсенара, шефа циркуса, самог Јакова. Тај вам је у стању

да створи о час од читавог збора људа, саме магарце, или од магарца човека. Нпр. ето, у нашој школској анкети, утерао је чопор магараца, и док сте оком трепули, а он их претворио у неке људе. Наравно, да је то само опсена и да су они у суштини магарци. Кажеш вам, да ми у Новом Саду не оскудевамо у комедији, докле нам је год нашег сталног циркуса, Јакова Томића, recte Сомића.

Узалуд сам ја директору говорио, да нема смисла у Новом Сад одлазити и да ће их радикали на лој утући, он је ипак дошао.

Донео ми је фрај карту, не би ли ја његов циркус похвалио, да је боља комедија, од Јакобљеве комедије. Испрва сам се устезао, писам хтео да примим, али најпосле рекох, а што небих примио, кад може ООа и »туђе панталоне«, да праме две фрај карте на чивутској лађи »Јозаити«, те се превозе у Каменицу, фрај и ја нас на Нуприји, и кад могу тамо они на народну забаву, да се фрај укрцоже у ложе са целом породицом, — зашто не бих и ја примио почасну карту као уредник.

Еле, био сам на представи.

На кзеа се гурао силни свет, баш као на народној забави. Касир је до душе мало невешт, хе али шта ће. Не могу сви бити Кеста Лера. Боже мој, рекох у себи, кад двадесет приређивача народне забаве после пола године никако не могу да положе рачуне, — а да колико треба тек тои једном кукавцу, док положи рачун, ваљда неколи ко година. Бадава, ту је Лера, ипак капацитет. Цврц, цврц — нула од нуле: ништа! Него знаће га његов ђаво, ове године не вуче с њиова на корце грожђе... ваљда му је »кисело!« Али куд сам се ја заузео за Лером, бестрага му глава, кад сам већ на улазу у циркусу.

Ете, даде се знак и звоно зазвони. И нехотице ми паде на памет, рачун за огласивање попа Божиног брата. Тај рачун никако да се плати. Аједе, рекох, ваљда ће тај рачун подмирити сигни издаци око крупења кукуруза у Дољу, или ће Попадић, који га је дао огласити, платити заједно са оном Нецковом каматом на зајам „што те нема«!

Прво је ушао думер Аугустин. Неко ми нза леђа викну: „Сос“ — а публика сва у смех. Кад сам после видео, како свуда тура нос и да је то нека шпиртља, — а мени и нехотице паде на памет, наш Брадваровић recte Будаковић.

До мене сео један странац и хвали ли хвали друштво.

Думер Аугустин баци неко парче даске у вис — које га у паду по сред главе лупи. — Сви се смеју.

— Но? — примети странац.

— Није то ништа. То сам ја већ видео. Мушицки и ходошка парница. Тек он завитла парницу, а судско решење и његова рођена акта њега пу по глави.

— Но, али морате дозволити, да има тврду главу.

— Извините, мало тврђу главу има наш Новак.

У тим је већ и друга тачка отпочела.

Глупак Аугустин се воза на коли а кроз точак се промеће пса, тако исто промеће се два пса коњу међу ногама, да нити точкови да прегазе које псето, нити коњ да их згази.

— Дивно, — рекох — промеће се баш као наши радикали. И њима за сада нико не може да згазне на реп. Да у мал не заборавих. Једно мало перче се држало на коњу. Знаће га ђаво, од куда ми на ум паде, пакрачко »дете« — управо уредник „Српског прасета“ Јанко Кнежевић.

После је дошао један дресиран магарац.

Тај се испрва ужасно фурао. Никако се није дао узјахати. Али напослетку, кад су му донели зобницу, онда га је газда узјахао чак за врат.

— Па, — рекох мом комшији — и то смо ми новосађани већ видели. Имамо и ми једног дресираног магарца. Тај се испрва ужасно фурао, а сад, од кад му је госа обесио о врат зобницу у коју непрекидно њушку држи — можеш га јашити како хоћеш. Ама да њакне, чак се одриче и свога имена и вели: „писам више магарац«.

После су дошли неки који се возили на колима, а за њима је ишло неко псето и лајало. Најпосле се ухватило за једну зобницу — па не пушта ни ње зубе. Тако је и свукло газду с кола. Уззлуд су оба путника викали на псето, »кест“ — оно не пушта зобницу из уста. Тако се газда окретао с њиме и витлао је у кошмару по зраку — најпосле је пао, и псето му ипак одвукло зобницу.

— Па и то је већ било! — И то сам ја већ видео.

— Како то?

— Тако. Радикали, „Застава“, патријарх и дољски кукуруз. То је то исто, само мало другчије.

После су дошле неке бициклисте, који чло ве један другом на главу.

— На рекох и то није ништа ново. Наши радикали од кад су се попели своји Сриетву на главу — и чуде, на ништа.

Бициклисте су за тим неки смртоносни скок учинили.

— Боже мој, па ето, и то је било. Радикали, ти политички скакавци, њихово искакање из коалиције и искакање у Кошут-Фуњекову странку, зар то није смртоносни скок?

Напослетку се продуцирао један матори слон и његов госа, који га је дресирао. Куд госа оном, тамо слон оном. До душе кад и кад га повуче, гвозденом куком и за уши.

— Па и то сам већ видео. Јаков Сомић и Красојевић.

При завршетку представе се продуцирала још четир слона. Један ме је подсетио, на руског слона Жарка Миладиновића, други на немачког слона Вачића, трећи на карловачког слона чика Мишу а четврти на панчевачког слона Мушицког... било је и једно пуле — то ме је подсетило на Јанка Кнежевића, и представе се свршиле. Као што рекох — овај циркус никада не може ни из 6 пу конкурирати радикалском циркусу Јакова Сомића.

СТРЕЛИЦЕ.

— У Мароку још су увек немири у највећем јеку. У Казабланки је до сада пало око 300 људи као жртва незаситог капитализма. Француска влада је одредила да пошаље у Казабланку још 5000 војске на кланицу. Чујемо да је „хашка конференција „мира“ решила, да се париз има у место Казабланка назвати: Касапница.

— У Русији опонирагају вест, да је њој потребан зајам. Она вели, да ником ништа не дугује осим Јапану — жао за срамоту.

Јаков је у својој крајцаруши „морговачи“ напао на краља Петра што је послао на погреб патријархов свога заступника. — То је баш *ранит* псето да те уједе.

— У Белиљешу је изабрат румунски посланик са 750 гласова већине против мађарског Кошутовца. „Застава“ је сад удесила, да Красојевић из Хрватске честита на победи румунском посланику, а Томић Јакаб, да честита на сјајном држању Кошутоваца.

— Кажу да је Фуњек рекао, да ће се постарати да се између Хрватске и Угарске успостави нека граница. То је лепо. Сад још Срби и Хрвати да успоставе границу Фуњековом безобразлуку — и мађаризацији на железницама, па дивота.

— Јављају, да ће талијански краљ походити у Бечу цара аустријског, још се јавља, да ће тамо доћи и немачки цар. — Најбоље би било, да сви владари створе картел „искреног пријатељства“.

ОДГОВОРИ УРЕДНИШТВА.

Мушицком, канелону. Наволите се вратити, прошла је лицитација, и већ нова исписана. Пишите нам, шта да радимо са оном сламарицом, која стоји на сред ваше собе? Би ли је послали „Вацком“, чика-Јаши, не чика-Стеви. Овде је био циркус и сав свет се чудио, како нас нема у првом реду. Је ли вам уручен декрет? мислимо накрачки. Траже нас ваши „познаници“. Поздрав од Новосељана и „Народног Гласа“!

Писцу белешке „Радозналост“.

Молимо вас, да нас навестите, шта вас је навело или управо ко вас је навео, да нам горњом вешћу у прошлом броју подвалите, у колико пета вест почива на фундаменту од познате радикалске каје: *клевете*. Дакле ако ви пиште „за клевету“, надамо се, да ћете нам као частан човек у овој ствари доставити истину, а уверењем дати задовољштине. Молимо вас, да нам јавите, остајете ли при вашој тврдњи, коју ћете „имати прилике“ и да докажете, или сте хтели неком неку љубост да учините, а себи и нама сте навукли *белај*.

„Стармлади“ излази сваког 1. и 16. сваког месеца. Рукописи се шаљу на уредништво. Претплата се шаље на администрацију „Стармлади“ у Нови Сад (Ujvidék), Хајнаћ-Светићева улица број. 6.

УРЕЂУЈЕ: СТАРМЛАДИ. (Појединн број 30 пот.) Одговорни уредник: Петар Крстоношић.

Власник и издавалац: М. Крстоношић. Штампарија д. д. Бранника, Н. Сад.

СТАРМЛАДИ

ХУМОРИСТИЧНО-САТИРИЧАН ЛИСТ.

Број 9. У Новом Саду, I. септембра 1907. Год. I.

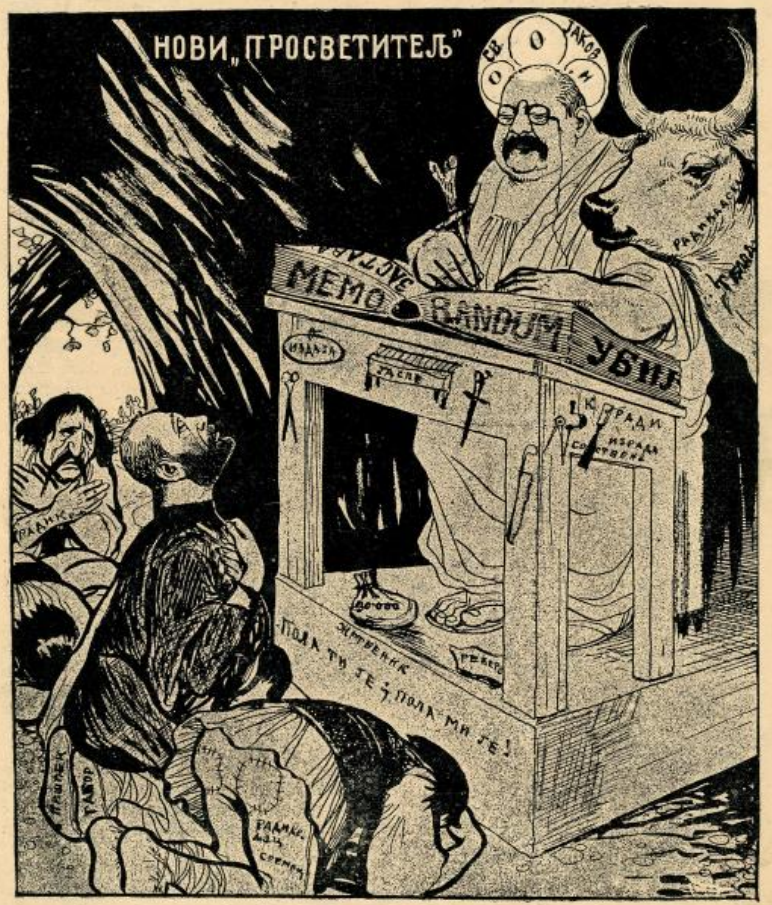

СТАР-МЛАДИМ БОСАНЦИМА.

Оj Босанче стари,
Оj Босанче млади,
Сви отвор'те очи,
Паз'те шта се ради!

Сложите се раље,
А оставте свађе,
И задајте вере —
Душман нек' се ждере.

Нек' га језа хвата,
Што брат љуби брата,
Трољетница мори —
Што вам зора зори.

Ej, жалосна Босно,
Наше срце зебе,
Кад видимо гује,
Што с' легу у тебе.

Оj Босанче стари.
Оj Босанче млади,
Сви отвор'те очи,
Паз'те шта се ради!

Стармлади.

Са опсенарског збора.

(Од нашег поузданог извештача.)

Због три »М«, који су хтели да се одударе, одржан је збор у Руми, уз велико саучешће земунских Шваба, новосадских кошутоваца, вуковарских куеноваца и других радикала из свију пет делова света. Нарочито их је много било из *Тунгузије*.

Прву реч је узео »историјски нож«. Жали се на браду радикалне странке, како не ће да му чисти ципеле.

Збор је сав **запањен.**

Једногласно решава да се брада и на даље бира за фуришицу »историјског ножа«. И да она има ножу не само ципеле да чисти, него и судове да пере.

Брада се испрва бајаги устеже, али услед опште »**навале**« на њу . . . прима кукавна ту по**ча**ст и брише браду.

Јаша Сомић јавља, да ће престати издавати »Заставу« и издаваће одсада само »*Српски Народ*«. Каже, да му се та **издаја** куд и камо боље рентира.

Збор га поздравља са »*Éljen Kossuth!*« Радикалске бабетине и маме гуше се у сузама радосницама. Таст Јаковљев се превр**ће** у гробу.

Један »из народа« пита, је ли истина да је »стрина« поклизнула, да се сад продаје Мађарима. Пита, шта значи оно на челу стринине кецеље »стаје за Угарску 32 К.« Је су ли то 32 круне или 32 хиљаде круна!«

Збор прекида упадача са:

»То **00**н зна најбоље!«

00н одговора, да је то редакцијона тајна, која се не одаје.

Збор га опет поздравља громко са: *Éljen Kossuth!* Један радикељац из народа »пукне« — не зна се чиме.

Никола Ђурђевић Куеновски говори о програму на папиру и каже, како је окренуо ружан ветар »мађарац« те због тога је окренута народна опаклија »Застава«. Уверава, да се у заветрини сасвим добро осећају. Хвали сремске планине, а нарочито Голеш планину. Јавља пријатну вест, да је српски народ изгубио патријарха Бранковића, али је за то добио »новог« Бранковића.

Збор му кличе: Слава Старчевићу!

Узима реч један иришки Лисац. Говори о јаслама, хвали увоз зоби из Србије, а и извоз сена из Будимпеште. Чита Јашино дело о »Узроцима злочина«. Препоручује народу српске добротворе Кошута и Фуњека.

Неко пљуну.

Председник умољава присутне, да говорника пљувањем не прекидају.

Говори поп *Магараш*. Он прича о мађарцима. Захтева, да »Застава« излази на мађарском језику — и латиницом. Препоручује народу да пристане, да се удов поп може поново женити са **две** до **три** попадије.

Професор Недељковић је говорио о култури и ножу. Истиче најновије радикалско културно дело са манастирском штампаријом, а хвали и Радованов проналазак за народ »Ракију без казана!«, о Змају и »свој своме« и т. д.

Herr Babics је говорио о сремским Швабама, о »автономији и буци«. Хвали модерну хајдучију као индустрију радикалне странке, која леп приход »доноси«.

Др. Кожодеровић Сремски говори о народним дерикожама, препоручује организацију у којој би било што је »С. Сион« рекао: »и убица и лопова најординарније сорте«. Спомиње баконьску шуму и манастирску штампарију. Показује најновији проналазак »клопова најординарније сорте«, неку справу за обијање касе. Тражи за свој говор 10 хилада круна предујма.

Збор једногласно решава, да »тумач« обије и касе народних фондова и да тури руку, па да захвати колико може.

Др. Дёме протестује против тога. Напомиње мађарску пословицу, која вели: »A hol én vagyok, más nem lop!« (Где сам ја, ту други не краде!) Наставља и доказује, »Куд се дева Немањино благо!« Жали се на Словене као лењ народ. Нарочито Румуне, за које вели, да су досада свега једну парницу покренули. Тражи још 16 хилада круна предујма да доведе парницу манастира Ходоша у оно стање, као што је стајала пре, но што је он покренуо.

Збор решава једногласно, да се за не знање и тупоглавост Мушицког једногласно осуди Др. Полит и у »Застави« бечарски изгрди, а Мушицком изда поново 16 хилада круна.

Један Продановић Мукташки из Сентомаша, држи говор о пасивном хришћанству. Истиче важност »антиалкохолног збора у Сентомашу«, који је показао лепу слогу а још лепши успех, каже, док су једни говорили о алкохолу, други суте пили, тако, да је до зоре потрошено 20 буради пива, два акова вина и 14 акова ракије. Пошто се тако повољан успех показао, а и лепа слога, предлаже, да би сличних зборова требало чешће приређивати. Сентомашки гостионичар се обвезује, од сваког збора приложити 50 круна за радикалску касу »Помрчина« и докупити по 10 акција друштва »Страда«.

Др. Чувај се пушке у кратко износи радикалски економни програм. Истиче радикалско старање за народ и препоручује радикалском народу шипак као врло лековиту и снажну храну.

Др. Чувај нос због »сос« у »кратком« али шупљем говору, истиче важност кишобрана у личким црквама, које прокисавају. Доказује, да помоћу тих кишобрана сабор може уштедити силних хиљада. Подноси молбу новосадских **вирилаца**, који су изгласали за јеврејску синагогу 20.000 круна као доказ, да се они за црквене старају — и да их самостални неопрадано клеветају. Јер воља радикалски се стара чак и за чивутске цркве, а не личке. Истиче заслуге кошутовачких Јевреја у погледу Берзевицијевог предлога.

Збор једногласно решава, да сви Срби Новосађани путем порезе, којом новосадско звање »уме« да рукује — плаћају порез за синагогу.

Једна птица Кос (која у место кратког кљуна, има подужи нос — а зову је »*Плачевни Мавкаш*«.) плаче и смеје се т. ј. гласно плаче а у себи се смеје. Пљусак суза му полива перје, које »пушта фарбу«. Спомиње сунце, месец, Косово и своје менице у Еремићевој каси — узгред се куне на чистоту записника меленачке општине. Моли збор, и ако он пати од реуматизма, да га као Меленчана у Меленце не шиље, јер вели, ако га Карловци и манастирска бања: »тискара« не излече од Еремићевих вексала, он другог лека не зна. Уверава, да би он ту, у том »карловачком блату« нашао сигурне помоћи.

Збор га благосиља једногласно — изузимајући што неко викну »мотку!« (Вальда човек мисли, да би га требало мотком благословити.) Решено је, да остане у *Карловачким Варима* и употребљује **што чешће купке** — од чивутских фабриката.

Напослетку изводи Јаков два радикалска народна магарца, који се испрегли из народних талиге и хоће да се најме и упрегну у владине каруце. Доказује, да је то због њихове мршавости неопходно потребно било — привезати их за мало богатије јасле. Магарци укратко њачу: И-а-а! И-а-а! — а збор то понавља.

За тим је брада узела »историјски нож« под пазухо и пошла на банкет.

Неко безобразно паорско момче се пашалило и подвикнуло:

»Хе, гаџо, водиш шару!«

Пошто су сви пљунули један другом у лице, усвојена је резолуција:

»Измећарење и даље«.

Збор се разишао у најбољем реду, са свим **уређен**, уз родољубиве српске песме: »Hej igazi betyár, nem kerül az kézre mingyár!« (Права бећарина не пада одмах шака) и радикалске корачнице: »*Száz szamár egy sorban . . .*«

Чешагија.

БОСАНЧИЦЕ.

Рај на земљи. Босанска влада оснива друштво противу моде, Тако су њени културтрегери жандарми у Кацојевцу (зворничком котару) терали четири младића у адамском костиму.

Официјал Мажара,
И још петнаест стражара,
И комесар Милашин —
Који лаже на аршин
Едхембега напали
Заставу му украли.
Бањалучки јуначи
Зову их: глупаци!

— Са Кадине воде стижу силне тужбе противу жандарског Вакмајстора Турхана. Богме тај Турхан би добро било да причиву свој Тур-хан.

ДРАСТИЧНО.

— Је ли дејствовало средство за чишћење...

— Јесте господине, докторе, два пут.

— Шта врага, свега два пут?

— Да, једанпут од осам до једног сата, пре подне, и један пут од два до седам, после подне.

И ОН ИМА МУКУ.

Неку муку осећа
У животу свако;
Па ни Станку терзији —
Није боме лако.

—

Он то неће да каже
Ал' му срце знаде;
Кад узима женама —
Меру за либаде!

Г. Мил. *Адаљв Аџивељл.*

ПОЛИТИЧКИ ПРЕГЛЕД.

Откривен ратни план.

— Пст, пст! Само ћу теби рећи, али под печатом ћутања.

— Шта је? Зар си дознао?

— За добре новце можеш од њега све до знати. Послао сам му под црвеним печатом мало предујма и он ми журно посла на увид њихов ратни план. Знаш Франк не зна, како ће се то све свршити, па хоће унапред да што год ћари. Вели, да је недавно добио од шефа под зеленим печатом најнужнија упутства. — Ево како ствар стоји. У ратном савету седи Векерле, Кошут и Ракоцај. Генерали су Франк и Томић. На десном крилу пешачке војске стоји из почасти Новак, а на левом Елеговић. Врховни заповедници марине јесу Затлука и Миладиновић. Побринули су се и за војне духовнике, а то су Јовановић и Томац (злу не требаци). Службени је језик за највише часништво мађарски, а за момчадију „хорвацко-влашки". — Франкова војска прелази преко Драве у Међумурје, па онда у Барању и преко Дунава у Бачку. Радикалска војска прелази Дунав код Земуна, пролази Банат, прелази Тису и код Бечеја се састају обе војске. Маневер ће се одржати под Аладаром Балафијем. Вежбаће се највише у брзом маршу и низ ватру и низ воду. Флота ће се спустити Савом и у обедској бари чекати да започне бој. Екселенција Ракоцај пазиће да битка не започне на „дуги дан" или „још кипур" — тај велики јесењи јеврејски празник. Борба ће се свршити до прво „шабеса". На маневру ће Франк добро пазити има ли који „ганеф" и тај ће се искључити па ма био и сам Абјанић. Цвибак ће бити строго „кошер", — неће бити у њему свињске масти. На колајне смеју зрикати само они, који сачињавају радикалско-франковачку »мешпохе«, а то су Коби и Кобикина (Јаковљева) деца. Франкова су деца искључена, што и радикале зову „влахи«, а то је по § 103. реглемана кажњиво. Ако та удружена војска победи свог највећег непријатеља — српско — кробат коалицио, онда ће српски народ послати Јакову свилен гајтан који је давно заслужио.

У БЕОГРАДСКОМ МУЗЕУМУ.

Послужитељ: А ова мумија је овде стара пет хиљада година.

Посетилац: Боже, како време пролази!

Жеља једног дротара.

Дротар: Да сам ја тако богат као Ротшилд — не бих ни један лонац испод 3 круне увезао.

КРАТКЕ АЛИ СЛАТКЕ ВЕСТИ.

Саопштава их: **Биберовић.**

— Наследници Стерије Поповића тужили су »Заставу«, велику и малу, ради присвајања Стеријине књижевне својине »Лажа и паралажа«.

— Ове године ће и опет родна година бити за печурке и календаре. Издавачи су створили трест. Друштво »Страд« није хтело да ступи у савез. Они ће своје календаре и ове године продавати на киле.

— Уредник календара »Гњаватора« тужно је друштво »Страд«, како оно сме издавати гњаваторски календар, кад је тобоже његова својина. Иначе прети читаоцима, да ће их и ове године прогњавити т. ј. ако подај Боже коголи календар поручи и не дај Боже нико не поручи. Издавач обећава, да ће лично сваком купцу календара чешати табане, да се смеју.

— Једна госпођица се бацила у политику и боји се да усљед Јаковљевог завађања српског народа за Голеш планину не освоје српску Атину Турци. Наручито јој је страх због »многожењства«.

— Новосадско варошко представништво је закључило да подигне зајам ма и скупљи од пештанског трамвајског друштва. Наши радикалски трамвајци су разуме се, мало јаче нагињали трамвају.

— Отац Руварац је сањао, да га је ујео Пишпек Габор. Кад се пробудио а он је на том месту дао себи исећи и испећи месо, ради сигурности.

— Неко је страшно љубопитан, шта би Јаков Сомић радио, кад би мађарска влада прогласила наше цркве за комуналне.

— Један радикал је предложио, да се у петковачи »Заставиној« отштампа говор пасивног хришћана др Продановића, који је држао у Сентомашу против алкохола, али уз примедбу, да тога дана не уће оглас Радованов »Ко хоће ракије без казана«.

— Врежа је ове године тако зелена, као чланци пакрачког »Народног прасета«.

— Загребачки ђубретари су држали ових дана годишњу редовну скупштину. Председник је у кратком говору нагласио, како је до сада варош увек чиста била, те да се сви огради против осиновања неког радикалског листа у Загребу, ако су ради да немају ђубрета ванприродног мириса.

— Наша стрина »Застава« се мало размацарила... прекипело јој, па сиротица морала неки дан на мађарском језику да донесе уводни чланак! Сирота стрина, шта је дочекала под своју старост. Тешко ногама...

ПОСЛЕ ПОВРАТКА ИЗ БАЊЕ.

Муж, Чива, *(седи на једној клупи и рачуна)*: **моја жена је тешка 80 кила; сваке године путује у Карлсбад и враћа се са 8 кила лакша; за десет година ћу се опростити ње. Сасвим ће је нестати.**

Из автономне хладовине.

I.

I. Странац: Какво је то трчкање по тој карловачкој пијаци? Ено, ено, тамо преко, видите ли, како петорица младих људи прате једног господина?

II. Странац: Видим. Данас школски савет поставља наставнике у автономним школама. То су кандидати.

I Странац: И подносе усмено најважнији документат . . . о чврстоћи . . . Сад разумем.

II. Странац: На остале се прилоге уз молбу и тако не гледа. За напредак школе тај је најважнији. Жалосно!

II.

Богдан: Како је колега?

Милан: Сасвим добро. До сада писам ништа радио, па сам постао члан школског савета, а од сада нећу ни завирити у школу, па ћу ваљда друге перијоде постати и ја какви школски референт.

III.

Перо: Зашто је школски савет спојио карловачку и пакрачку учитељску школу?

Ђорђе: Зато, да се деца упознаду и заволе. Ако још кадгод дође Ројчева новела на тапет, онда ће и најмлађи Срби учитељи добити повишицу; биће сви ожењени.

IV.

Миша: Зашто саборски одбор даје и богатим нашим поповима прилоге за лечење.

Миша: Зато, да и у будуће буду болесни за цркву, кад страначки интереси то ; ахтевају.

V.

Влада: Да ли ће саборски одбор плаћати и шишање господина Гаврила?

Божа: Хоће, јер ће и тако касније зарадити од њега на »брijању«.

VI.

Јоца I. Шта мислиш, да ли ће митрополијски црквени Савет имати много посла.

Јоца II. На жалост неће. Бракоразводне парнице биће све одобрене, јер су

скоро све радикалске, а истраге против попова биће укинуте, јер су опет — наше. — Слаба корист овога пута.

Јоца I. Зар ниједан самосталац не тражи развод брака?

Јоца II. Ниједан.

Јоца I. Но сада ћу те изненадити. Прота Сава тужи свог капелана, што *с крстом у руци — пред црквом* држи проповеди.

Јоца II. То не можемо дозволити да га толики народ слуша. Истрага и брзошпара за време поборâ.

Јоца I. Закључено; потписујем.

Јоца II. То је паметан предлог. Зар не?

VII.

Миливоје: Не заборави у црквеном Савету поднети предлог, да се радикалском свештенству забрани особа у Америку. У Срему има врло мало наших свештеника, а парохија — добрих парохија са сесијом све више.

Шандор: Учинићемо нешто и у том погледу. Ко зажели од наших у Америку, добиће путни трошак — да с тим остане овде. То је најпаметније, а фондови ће и то још моћи издржати.

Миливоје: Додати се може и то, да за такове наше људе трпу све последице дисциплинарних правила.

Шандор: Не брини се; те је и тако туђиндан све угасно — све и оне гробљанске — или ког другог осведеног места. На пр, новосадски случај у гостионици код „тртице".

Миливоје: Знам, ал' њега шишек Габор неће да прими у своју дијецезу.

VIII.

Јаша: Саветовао сам нашима на шире Угарске да ове године моле дозволу од министра, да само једанпут — о благодарењу на свршетку школске године — смеју држати у цркви проповед на мађарском језику.

Коста: Јесу ли те послушали?

Јаша: Сви до једнога потписаше молбу без поговора.

Коста: Министар ће им благонаклоно изаћи на сусрет.

Јаша: Разуме се. Чим стигне одговор, поднећемо другу молбу, да се до године и у почетку школе сме држати мађарска проповед у цркви.

Коста: И тако сваке године по једна мађарска проповед више. То је напредак.

Јаша: Учинићу свом народу све — што могу.

Коста: Историја ће те за то дуго спомињати.

ЛИСТАК.

НА УМОРУ....

Искашљао сам се добро на сокаку и увукао у се приличну порцију чиста ваздуха. На улазу у двориште добро избрисах ноге, да ни трунка прашине не унесем унутра. Полако отворих врата на предсобљу. Мислио сам да ћу поред лекара ја сам бити. Преварио сам се. Затекао сам неколико дечака у предсобљу.

— Шта је децо? Шта ви тражите овде?

— Молим, ми смо из „фабрике, што прави калуђере". Побегли смо оданде, јер нам „које на изнемогоста од поста и тело се измени од силна јештина". Дошли смо овамо да молимо препоруку за који манастир. Волели би сви да будемо искушеници у Ходошу. Обећајемо да ћемо покрасти сав есџаџ од скупоценога метала, а ми старији уздамо се да ни рипиде после нас неће остати, а камо ли она мала кандиоца. Све ћемо учинити, само да добијемо место у даљској радикалској школи. —

— Децо моја, сад томе није време. Код болесника ће скоро наступити криза и лечници вас не ће пустити к њему. Дођите други пут. Уверавам вас да ће вам свима ићи на руку у сваком погледу, чим чује ваша обећања.

Деца ме послушаше и одоше. Упутих се болесниковој соби. У то изађе наш побожни Dr. Живко.

— Но докторе, како је болеснику?

— Болест силно напредује. Уздам се само у Бога и своје крсно име. Криза ће наступити против мога знања пре времена, за то сам те и позвао. *Катар бранхијалис* је нешто попустио, ал сад прети опасност да ће наступити *делиријум коалицијонис*. Онај га катар мучио десет година и цинцари, који ту болест кратко зову: „*гегоргијадис*" мишљаху, да ће јој наш

премили болесник подлећи. Но где! Та дуга болест нагло попусти и сад се јављају симптоми оне грозоте.

— Ја мислим да се та друга болест јавила само за то, што је она прва тако нагло попустила.

— Па наравно. Ал то није још све. Ова је друга болест силно комплицирана; свакога се дана јавља три пут грозница тако звана *фебрис векерлегана*, — па онда после грознице долази свраб оне ране на челу тако звана *инфламација албертијана*.

— Какве ране?

— Та знаш, министар је био врло усхићен оном предајом вероисповедних школа, па је тако жестоко пољубио нашег вођу у чело, да је остала мала греботина, која се почела развијати у праву рану, чим је до ушију вођиних допро јаук Српчади за материним језиком.

— А знам. Зар је толко осетљив наш вођа?

— Да, да, врло осетљив, чим се сад спомене што српско, он се одмах стресе.

— Идем да га видим.

— Добро је. Буди унутри. Ја ћу спремити све што ми треба за операцију.

— Какву операцију?

— Опазио сам да му се поред осталога зла почео правити камен тако звани *дисхармонија кроацијонис*.

— Је ли тај камен у срцу?

— Да.

— Ах, онда га немој дирати. Тај му је камен у срцу потребан за живот.

— Чујеш, право ти велиш. Хајд иди унутра и буди, док се ја не вратим.

Унијох болеснику са оним страхом, с каквим се иде на губилиште. Болесник блед и надувен лежи на црвеном јастуку и белом чаршаву, покривен зеленим јорганом. Зеленим ради очију. Избуљио очи у јорган и тешко дише. Ћути. Не позна ме. Приближих се столу. На њему лежи неколико недовршених писама. Да прекратим време, почех читати та писма. Једно гласи: »Мили мој Светиславе. Пре ћу полупати Лисавцу оне лепе зубе, него ли да он постане бележник у Шиду. Не брини се. Красојевићеву браду држим ја у својим рукама. Ни мрднути не сме. Ако се Рокнић буде противио, знај да ћу му ја исправити леђа. Миливој је још зелен, а Вачић има само једну ногу здраву и ту треба да чува"..... Узех друго писмо: „Пречасни господине! Начело: раздели, па владај, држи Аустрију још године, зар оно није кадро да одржи и нашу странку. У оним селима око Ђакова, где сте започели пропаганду, настојте да задобијете или попове или учитеље. Боље учитеље, јер је њима теже, па лакше верују. И учитеља и попа у једном селу не вуците у странку, јер сте још невешти да управљате с обадвома. Сваки хоће да се истакне. Мора се онда много обећавати. Оволико на брзу руку. Пођите и даље према Драви. — Што је Сава у Пакрацу, а Божа у Вршцу, то ћете бити Ви ил у Митровици ил Земуну..... Ни то друго писмо није још довршено. Нагнух се над треће: Драги Славко. Искрено ти кажем да ми је Бенин милији од оне лутке — Дамјана. Бенин има основе за радикала. Дамјан ми досади ове зиме. Чим дође у Пазову, он на телефон; је су ли већ потврђени закључци? Шта сам му знао рећи. Јесу, на квит. Мора се то лагати. Радикална странка не живи по поп Савиној моралци. —

Све је у реду, само да писам болестан. Мица неће ништа да пише; неће да ми помогне. Каже *доста* је написала. Много ми посла задају они из наше нове жупаније.....

— Ха, ха, будала. Ух зашто баш сад умре?...

— Чим болесник поче бунцати, ја побегох од стола и стадох му чело главе. Јао, ал је то страшно.

— Ај, газда, газда. Звоно, Сабор, Даљ, мат... ух, ух, Поповић — (кад то име спомену онда тако зашкрипи зубима, да ми се сва кожа најежила) —

— Заставо, Заставо, шта ћеш? Умро је. Ух,..... а јао... задречлуција!

Сиромах, ваљда је хтео рећи задарска и речка резолуција. Но тај зна у кратко.

— Новак. Какви Новак? Штребер. Ха, хаа — чекај с Јоцом. Добићеш рибе из Ђаља. Ух, крезуби Никола — и он, ко његов Васо. Брррр. Ајао, ајао, Децо, не плачите. Боле ме. Пробада ме. Јао, муке моје. Децо, стишајте се. Смете ви говорити српски код куће у свима собама, и у кујни, ако немате слушкиње, ... и на тавану, ...и у подруму. Мир децо.... и у башти... само полако, да вас комшија не чује. Ах, школа... Сад је права школа... држава помаже... нема више регрезције четвртком по једно јајце... Децо, молим вас, не плачите... а јаој..... о Сатано, што ми не даш здравља још само

мало. Не бој се. Моја душа не треба никоме. . . . теби. . . теби. . . .

— Чико, умирите се.

— Ко је ту? Кога има код мене?

— Ја сам чико, радикалско мезимче.

— Ко је назимче? Зар ја још и свињче, што вас без боја, без капи крви предадох?

— Чико, ви не чујете добро.

— Шта је обр'о? Кукуруз? Гавро. . . . шипак. Не сме он без мене. Не сме!

— Не бојте се и неће док Вас не пита.

— Шта? (сад страшно зашкрипи зубима) Полита? Ух. . . да ми је њему пустити крв и послати га Миши пред собом. Сатано. . . . снаге. . . душу моју. . . и Славкову узми. . . и тако је осрамотио свог оца. . . узми и Божину. . . и Мишину. . . само мени још мало здравља. . . .

— Ej, јадниче, жалосна ти мајка (рекох тихо.)

— Не бојим се ја Јаока. Ја ћу иза бусије. . . онога, што пише и руски и француски и енглески. . . онога, што је смео бранити српску школу. . . онога, што је смео говорити за материнску реч. . . ух, ух. . . . а јао. . . . Помозите ми ви луде, ... ви попови, што сте оставили цркву . . . и ви учитељи, што не марите за школу. . . . сви. . . ја сам заслужио. . . . лаг'о сам вам, вар'о вас. . . обећавао. . . ха, ха и оговар'о. . . сви сте ме слепо слушали. . . . хвалa. . . издајице другога Косова. . . . сарадници. . . још сад помозите. . . . он не сме остати иза мене. . . .

Умирите се, биће вам лакше чика Јашо.

Ко је наш'о. . Мој план неко наш'о? Мој план. . . . мој издајнички план да неко нађе. . . , Мађар сме. . . а други нико. . . ниједан Србин. . . зар он наш'о?. . и јавља мом народу. . . . истину. . . . њему, кога сам лажама и клеветама рањио. . . . њему открива мој план. Он, други Мишо. . . ух, ух. . . . тј где ми је — нож?. .

Чим то рече, а ја беж из собе. Лекару рекох: не иди унутра, болест је на врхунцу — и побегосмо обадва. — Још и сад дрхћем од страха.

Јадник! на умору је!. .

Одапеће. . . само да пре тога не осакати кога бричом. . .

ОДГОВОРИ УРЕДНИШТВА.

Једном радикељу. Нападате нас што конкуришемо »сироти« удовици, која гладује и вели деци »нема рано«. Није ваше писмо од радикељаша прво, које сажаљева удовицу која муку мучи. Ми смо ћутали — јер смо знали какву она муку мучи. Али сво казивање и вами утехе ваше ради. Знано нам је од пре, »немам свеће да купим о свечарима«, да се то понављало и у Н. Саду, а истог дана се терале теревенке и пушао шампањац по четир дана. Хартија не ће ником разбити главу ако се на њој и лаж напише, што рекао Живко циганин, а да ви умете читати друкчије би ви читали. Еле знајте: та сирота удовица плаћа за стан годишње 1000 круна, плаћа уредника годишње К 2800. Она својој деци, којима вели »нема рано«, али само у њеном »Врачу« — купује о Божићу за 50 круна само шпрачке, а о врбици 4 до 5 звонцади по 5 круна комад. Нису одрпана, но у сомотском оделу ходе. А у стању је да може 10.000 круна кредитирати, као што сама признаје, иначе у кући »нема рано« живи се боље, него у којој богаташкој кући. А држе се и по две слушкиње. Лане је на своју наслеђену кућицу сирота удовица зарадила само на календарима »Врачевим« чистих 1200 круна — тако ми је бар сама признала, а то је приход од 100 круна месечно. Еле утешите се што се тога тиче. . . пер фијакер се иде у шетњу и не гладује се. . . док је њојзи Босне поносите, противу које »*Врач*« не сме беле проговити. Питајте г. Владимира Павловића из Кусића и он ће вам саопштити писмо које је добио од »Врача«, кад га оно »*обедите*« за босанске *јасле*, где између осталога признаје, да су му *уста везана противу Босне*. Иначе за онога што га је напао пише другом »хуља једна зна он да су му уста везана, за то ме и напада« — а нападачу пише »знам ја да сте Ви поштен човек«. У осталом имаћете у скорим приликe, да што више из тих занимљивих писама читате. Да, да, треба вас **јаслашке** радикељце добро познавати. А ко вам је једном у душу завирио и похватао трагове — тај за сада само може да се згади и плуне. Еле до виђења са »занимљивом преписком« о Босни и — отресању јасала — па нека она говори. Само ви стрпите мало и ви и оне издајице, које лажу онај кукаван српски народ у Босни, преко једног дописника Херманових, босанског »патника« — иначе песника »Надиног«.

Цена је листу: на годину К 8, на ½ године К 4, на ¼ године К 2.

„Стармлади“ излази 1. и 16 ог сваког месеца. Рукописи се шаљу на уредништво. Претплата се шаље на администрацију „Стармладог“ у Нови Сад (Ujvidék), Хаџић-Светићева улица број. 6.

УРЕЂУЈЕ: СТАРМЛАДИ. **(Појединн број 30 пот.)** Одговорни уредник: Петар Крстоношић.

Власник и издавалац: М. Крстоношић. Штампарија д. д. Браника, Н. Сад.

Стармлади

Хумористично-сатиричан лист.

Број 10. У Новом Саду, 16. септембра 1907. Год. I.

АЛА ЈЕ ТО ДИВНА ЗЕМЉА!

Ала је то дивна земља,
Наша мила, драга Босна!
Ох, кад би се могло рећи,
Као негда, и: поносна.

Поноса је негда било, —
Ми га нисмо запамтили.
Хајде да га ускрснемо,
Браћо моја, други мили!

Ал не да се то на брзо
После дуге проклетиње,
Није мален то задатак,
Из даље се то почиње.

Прво треба с лица спрати
И најтању сенку срама,
Па се онда оружати
Натчовечним врлинама.

Децу ваља одојити
На грудима српске слоге;
Жртве треба подвојити,
Да не тону наде многе.

Презирањем ваља скратит'
Покушаје душа злосин' —
И понос ће сам се вратит'
Својој Босни.

† „Стармали".

СЛАВА МАЧУ...

(Аполлиру — приликом Бјелиновић пијаце).

Слава мачу, који с' крене
Да са правде ланце скине;
Слава мачу, који севне
У одбрану домовине!

Срам га мачу, који прегне
Да светињу чију сломи;
Срам га мачу, кад потегне
Да слободу златну стоми!

Српски мачу, ти не кани
Пустоловно крвцу лити, —
Ал јуначки Српство брани,
Пак ћеш увек побједити!

† Змај.

СА МАТИЧИНЕ СКУПШТИНЕ.

После вашара и буча највољијем Матичину скупштину и ако не припадам радикалној странци. Ту се лепо искупе разни политички противници и пошто узајамно скрешу један другом у очи, шта имају, отпочиње рад.

Још пре но што је председник отворио скупштину, отворио је уста Влајуша Лера. Сви су мислили, да он хоће да прогута председника, међу тим он је само жвакао дневни ред. Даље је рекао: »Ви сви знате, кад сам дошао у Нови Сад, да сам био гђ к'о пушка, а пошто сам данас »згребао« неколико хиљада круна, не зна се од куда то као благајник друштва »Сврдао решио сам се да купим себи кућу и сељим се из матичине куће, а пошто се ваљ сељим, то предлажем да се *кирија повиси*, тако, да ако се у тај стан усели какав антирадикал, нека плаћи!

Сви: Где добротвора на тућ рачун!

Један скупштинар: Желите ли да вас прибележимо међу добротворе Матичине?

Лера: Ако ћете ми платити што год за то — желим; иначе не.

Милан Ђурчин: Дуг ми је Адамовљев некролог и књижевни одбор. Тражим да се за неколико глава и ногу смањи, ја због ногу, којима би тешко било...

Лука Јоцић: Задајте једанпут већ тај Трандафилкин »Дом за сироте«, нећу више да надзирам нечурке на ханском плацу.

Др. Миладиновић-Тумач: Противан сам да »Матица« издаје календаре и тиме конкурира друштву »Страду«, на чијем календару раде капацитети из књижевности, почевши од Миле Крље, па све до пикљусике Константина Будаковића. Жали се на Матицу, што не доноси на популарне књижевности наших оснивача. Спомиње књижевну класику и њеног класичара, који препоручује за члана књижевног одељења.

Председник: Тражите ли што за говор?

Др. Миладиновић: Тражим, да браћа Бошко Петровића, српског највећег лирског песника, у књижевни одбор.

Др. Бошко Петровић: (*Хоће да говори.*)

Брадваровић: Молим ја, молим ја.

Скупштина: Уаа, уаа. Њега не ћемо.

Др. Бошко Петровић: Господо, апстрахирајући моје заслуге за Босну и Калајеву »Наду«, молим да вам прочитам своју једну песму.

Скупштина: Милост! Милост!

Др. Бошко: Али само једну китицу.

Један скупштинар: Онда волијем умрети. (*Одузима себи живот.*)

Др. Бошко: (*Пак чиша своју чесму*):

ПОД ЂЕРМОМ.

К'о човек сам љубио са детињим жаром:
Ђерам, вадов, стадо, брљу пред бунаром,
Док анђели једном и по мене слете,
Од вас нек ми смрт венац на гроб сплете.

Мица Савић: Јесте ли ви то спевали или Бранко?

Др. Бошко: Мислите Радичевић?

Мица Савић: Не, Лептир!

Др. Бошко: Хоћете ли ме бирати за члана?

Скупштина: Хоћемо, о куковом.

Др. Свињарев: Ја сам за то, да Матица даје бабички курс.

Др. Вачић: Скрећем пажњу на пакрачко »дете« са б ногу.

Др. Бошко: (Плаче, да га изаберу у књижевни одбор.)

Др. Свињарев: Држи да би Бошкове песме велику услугу могле учинити у хирургији, нарочито њихов благотворан утицај на тврду столицу. Једино, што примећује, да би правилнији наслов био песмама »Purgo«.

Председник (Бошку): Плаћа бирана на вересију! Прво платите чланарину.

Бошко. Молим, одма. (Виче): Госп. Попадић!

Кузман Милованович: Биће кратак и ако сам дугачак. Наша је парична жеља, да и ми мало »Матицу« дрмамо.

Др. Милан А. Ћирић: Зар нису доста народни фондови?

Кузман Милованович (плаче): То је мало, господо, врло мало. (Јеца).

Књижевни одбор за узајамно награђивање: Жао нам је! Ову сису ми не дамо!

(Сви ти књижевници се окупе и стисну око »Матице« и сваки по једну сису шчепа и сисају и даље. Кузман дугајлија, лирски песник Бошко излазе плачући са рукописима под пазухом. Пред Матицом махну Будаковић на таљигаша, који је донео кола рукописа од Јаше и компаније — да тера натраг. Таљигаш окреће кола, радикали се окрећу на све стране, па пошто нигде ништа не виде, што би се могло понети, разилазе се као тарана — куд који.)

☞ Молимо све дужнике, да изволе одма послати претплату, коју дугују. Администрација.

Кратке али слатке вести.

— За 10. октобар су прогласили удружени раденици општи штрајк — у интересу општег права гласа. Тога дана ће и „Застава" штрајковати — не ће лагати.

— Организована радикална странка је дала направити себи значке, које су врло лепо израђене и верно симболишу значај странке. Јасле, нож, тулипан — и празне касе.

— „Србобран" је донео слику са румског збора, на којој се види 213 учесника и један коњ — без главе. „Застава" се љути и вели: није истина. Биће ипак да она има право, да је било *више коња без главе* само се нису видели, јер фотограф није добру позитуру заузео.

— Из Црне Горе стижу гласи све **црњи и гори.**

— Епископ Шевић јавља, да он не мисли да се прими за патријарха. Каже, он зна, да и ако не би од њега тражили рађикали да се сав мађаризира — они би ипак изискивали од њега црно на бело макар једно слово, рецимо »в« да мађаризира у »г« — и тиме га држали у шкрипцу.

— Саборски одбор је угушио »Српску Мисао" у Карловцима. Каже, кад можемо ми новосадски радикали бити без *српске мисли* — могу и самосталци без ње живети.

— Сомборци хоће да оснују заједничку кујну и ради тога су већ изаслали једног члана у Бечкерек, да проучи ондашњу заједничку кујну. — Па Бог их видео што нису дошли у Нови Сад. да проуче нашу кошутовачко радикалску заједничку кујну, та је ваљда старија.

КОЛЕГЕ.

— Шта радите ви, Блау, у Бечу?
— Ја сам Векерлов колега!
— Како?
— Па и ја сам дошао у Беч да склопим поравнање — са мојим кредиторима.

ОСВЕТИЛИ ИМ СЕ.

Штадлерове језуџите у Травнику одвајиле су једног свог питомца, по имену Елеговића и послали га своме савезнику Јозефу Франку.

Један муслиман из Босне рече једном згодном приликом своме једном познанику Хрвату из Хрватске:

— Има већ тридесет година, да нам сваки смет и отпадак из Хрватске шаљете у Босну, да нас гази, шиџикара и прогања. Али ми Босанци ипак смо вам се за све крвно осветили!

— Како то? — упита зачуђено пријатељ.

— Послали смо вам Елеговића! — одврати муслиман.

ЂУКА И ШУКА.

Ђука: А бога ти Шука, јес чуо како Пишпек Габор вели, да се »гушио у сузама« за покојним патријархом Георгијем?

Шука: То је истина, да се гушио, само хвала Богу кад се није угушио.

*

Ђука: Знаш ли, зашто је вечерњача онако бесна на »Стармлади«?

Шука: Знам. Због њега.

Ђука: Није погодио. Зато што се не штампа у манастирској штампарији, па не могу да му дођу хака!

*

Ђука: Него и то је била богата шамарчина, што рекли Србијанци, што приши нашем Апољу славни норвешки писац Бјернсон, због угњетавања Словака.

Шука: Хо, мај, ала је опет и тај Апољ осетљив човек. Надао дреку к'о да му је тај шамар сефте.

Ђука: Имаш право, ето како наш опсенар Јаков. Док су га шамарали са свију страна — а он ни мукајет, а тек кад је пљусак престао — а он опет у дреку.

СУБОТИЧКИ ВОЗОВИ.

— У купеу. —

— Куда путујете ви?

— Ја у Нови Сад. А ви?

— Ја у Суботицу.

— Боже мој, ала је данас свет напредан. Преставите себи, ви путујуте из Суботице за Нови Сад, а ја путујем из Новог Сада за Суботицу — и ми заједно путујемо у једним колима. Разлика је што ви седите онамо окренути леђима а ја овамо. Баш је свет паметан.

РАСПИС НАГРАДЕ.

Хиљаду круна плаћам ономе, који је у стању да ми докаже, у овој радикалско хајдучкој владавини крњег Сабора, јесам ли ја управитељ манастирске штампарије или писам.

Димитрије Руварац.

ПИСМА СА СЕЛА.

(Анонимна.)

Поштовани госп. уредниче!

Добио сам ваш трукерај „Стармлади“ што се зове, који ви удешавате и молујете нашег чика Јашу фуртомфурт, и то увек јал с бри цом јал с ножем, тек увек с цимером да се зна и човек најежи кад га види, које ја сматрам од Вас за један фини брезобразлук. Чудим се само да Вас не затвориду на једно петнајст година робије за ту вашу хунцутарију што ви нас правите свакојаким и већ тако гадите да нас ни кера не би погледала, него да сваки пљуне на нас па да се окрене и бега чак у Турску. Ја сам и досад читао српске трукераје на прилеку крајцарушу „Заставу“ што је ви прдачите »моргењача«, па ту баш може човек наћи и читати увек различите грдње, псовање и изобличавање људи — али тако што гођ као у ваш трукерај тако моловање од кад ме је нана о земљу шопила нит сам чуо нит видио. Јер садекарана моловати људе, час к'о кере, час к'о магарце, и после к'о арапе сас дебелим будзама и беочугом кроз нос, као какво свињче и моловати их незнам да чуче па да једу људе — то ја као прост човек, који сам изучен и исчитан у сваку струку, и који сам под суваčом зимус прочито 25 феле календара од Радаковог трукераја из Кикинде, ја вам дакле ево отворено кажем да се ја јако чудим да Вас Јаша до данас није брицом...

А и то мора да је свиња у капуту и здраво брезобразан човек који фортографира за Ваш трукерај. Особито она слика нови патријарк је чудо брезобразна. Ми сви кад смо је видили пљунули смо на њу, — а после је нико преметео, зар на нашег Јашу, које јопет се не би никад стрефило да ми на нашег Јашу пљујемо да није ваших новина за сикирацију — радикала.

ХУМАНИТЕТ.

— Ја нисам пријатељ тога, да нам се плате исплаћују сваке суботе.

— А зашто?

— Из хуманости. Зашто да се бадава мој кредитор сваке суботе до мене труди.

ЛИСТАК.

ОТПОР.

ШАЉИВА ИГРА У ДВА ПРИЗОРА.

Место: Брод на Сави; једна хотелска соба.
Време: недавна прошлост; — пред поноћ.
Лица: осам капута и две мантије.

Призор први.

(Соба, са изласком у дворишце, скучено намештена. Два кревета и поред сваког наслоњач; на сваком наслоњачу чирак са свеском. С десне стране у соби још кревета нешто више него канапе. С леве стране велики орман за гвожђе — празан. Два су прозора. На њима су завесе спуштене, јер је већ ноћ. На среди собе велики сто, а око њега неколико столица.)

(Врата се отварају.)

(Улази седам капута и две мантије. Једам тако мајстор свему, а за тиме залиму. Други седају на столице и на канапе.)

Ђорђе: Но, Коста, када ће доћи Јаша.

Коста: Није још сигурно да ће доћи. Али, ако буде могао, стићи ће тек око поноћи. Све што треба да знате и да потпишете, послао вам је по мени готово написано.

Миша: Чек, чек! Прво ћемо се мало поразговорити, а онда ћемо тек видети, да ли ћемо потписати. *(Узима списе и чита).*

Миливоје: Баш волим, што он није дошао, бар ћемо моћи слободно говорити.

Светислав: Биће много вике ни за што; тешко да ћемо што и свршити. Боље би било, да је и он одмах дошао. Било би све готово за час.

Сава: Ја све нешто слутим, да ће он ипак доћи.

Јоца: Најбоље би било да га причекамо, јер без њега и тако не можемо ништа.

Младен: Како не би могли, само да ли ће ваљати.

Никола: За народ треба знати створити, ал и написати, а то без њега ми сви скупа нисмо кадри. Бар да је Жарко дошао.

Миливоје: Мани Жарка. Он, к'о и брат му, само гули, а народни послови нек чекају. Ако не можемо ништа данас без њега, састаћемо се други пут, кад он буде могао.

Миша: Господо моја. Ја сам све ово прочитао и ово вам је — да се благо изразим — један шкандал. Управо не знам, шта хоће још од нас ти несити министри. Ни једне општине нисмо покренули против школског закона, ниједан наш из шире Угарске није ни зуба помолио, кад се расправљало о прагматици. Нису чак ни у сабор долазили у то доба. Наши посланици из „уже" свели су у то време своје говоре на минимум, тек да опсене народ, и то им још није доста. Господо моја, ја вам кажем: покојни је патријарх био скуп, ал овај је још скупљи. За онога смо почели плаћати пред смрт, а за овога плаћамо унапред, дакле пре, него што смо га добили. Јер, замислите ви, шта се од нас тражи: иступ из српско хрватске коалиције.

Јоца: Но то је безобразлук. Ја сам се борио за напредњаке, а сад да их оставим.

Ђорђе: Молим вас, само мирно расправљајте.

Никола: Ово је збиља шкандал. Ракоцаја остављају жупани, а по мало и други чиновници. Тај човек није у стању да наће за неколико месеци три поштена човека, који би се примили места одељних предстојника — и сад да ми радикали морамо пристати уз њега. Ја велим опет: то је шкандал.

Сава: Добро смо почели. Ракоцај је профућкао свој глас одавно, профућкаће и нас.

Миливоје: Ако већ морамо иступити, ми ћемо онда с Немцима.

Никола: Ја се збиља теби, Миле, чудим. Ти канда не видиш даље од Руме и Земуна.

Младен: Молим Вас, Коста, потражите каквог слугу да ми донесе чашу воде. *(Коста излази.)* Господо моја. Пазите, шта говорите пред тим Костом. Знате да ће ономе казати сваку реч. Ми смо збиља заглибили. До ђавола и онај Ференц и Александер, Алберт и Јулије. Ако попустимо још и сад, онда смо пропали.

Миша: О попуштању нема речи. Никола би још могао здружити с франковцима — он може поднети да буде православни Хрват (сви се на то смеју, само се Никола мргоди), ал ми то не можемо. Толко година смо се свађали с Хрватима, па каква нам је корист? Сви добро знамо, шта нам је донела ова једна година слоге.

Сава: Мене збиља памет оставља, кад видим да морамо потписати иступ из коалиције. *(Улази Коста с флашом воде.)*

Светислав: Ни ја се не слажем с тим иступом, ал' ко би знао, куда то води.

Миливоје: Никуда.

Младен: Од Мађара се никада не надај добру.

Миша: Ја збиља не могу разумети, да се оволико попушта. Тă учинили су наши преко у широј доста Мађарима, па шта имају?

Сава: Имају то, да им сад још и цркву траже.

Ђорђе: Господо, само тихо — са пуно такта.

Миша: Боље ти ћути о том такту. Ако је он тебе узјашио, мене неће. Господо, предлажем, да се ми радикали оцепимо од оних из Угарске. Они нек раде шта знаду. Продали су народ — то велим овде међу вама — па сад нек чекају, да народ виче за њима: издајице! Ми треба да се боримо с Хрватима.

Коста: А шта ће чика на то казати?

Јоца: Ћути Коста. Мишо ја сам за твој предлог.

Младен: То усвајам и ја, до се једаред опростимо онај баласта новосадског.

Сава: Боље и с Хрватима против Мађара, него с Мађарима против себе самих. Цепајмо се!

Миливоје: Пристајем и ја под условом, да се у наше коло приме и Немци.

Никола: Сад се окани услова. Живила српско-хрватска коалиција!

Светислав: Ја за сада још не могу с вама, јер имам обавеза према њему.

Миша: Узајамно је он тебе давно и мамуза те помало. Сва ова писма ћемо подерати, а овај састављени закључак о иступу из коалиције нек му Коста носи натраг.

Светислав: Чекајте људи. Можда ћемо — и ако иступимо — моћи радити са хрватском странком права. Та је најјача.

Никола: Мађари су те поздравили, да изађеја склапаш компромисе. Роткве са сиром, пријашко!

Јоца: Људи, ја се нисам оволико радовао, ни кад је патријарх умро. Живели овострани радикали! Живела слобода! Живела коалиција!

Младен: Сада ћу тек смети слободно гледати Сремцима у чело. Браћо, само сложно. Кидајмо с неситим јазом! Само слободно напред с једнокрвном браћом.

Сава: Е, људи, ово је паметан корак. Народ ће га одобрити. Видео је народ, куда води раздор с Хрватима. Сит је он тога. Хоће слоге, хоће мира и право је.

Миша: Браћо још вас једаред питам: пристајете ли да његову поруку одобримо. Ми ћемо с Хрватима, а он нек иде с ким је и до сада.

Сви: Пристајемо. Живела српско-хрватска коалиција. Доле с Фуњком!

Призор други.

(Улази осми кандут. Путник је задубен и сраман.)

Јаша: Добар вече. Но зар још нисте потписали послани вам закључак о иступу из ваше коалиције.

Коста: Баш су сад мислили да потпишу.

Сви: Ево, ево, сада ћемо. (Сви потписују. Најпре је хтео Светислав, ал Ђорђе показа на се и на онога, па Светислав попусти. Последњи је потписао Миша — и тешко узданоо.)

Јаша: Хрватима ћемо јавити да иступамо због српских питања, а нашем народу рећи ћемо, да иступамо због самосталаца, то ће све ући у истом броју. Миливоје, слично удеси у „Гласнику" но додај, да ће бандити око „Сробрана" рећи, да је ово због Ракоцаја. (При спомену тог имена он се насмеја — и угаси лампу.)

[Врата се отворише, пропустише их и затворише се.]

Ко год нађе овде црвени потез, значи да га поново молимо, да нам дугујућу претплату пошаље.

ОТВОРЕНО ПИСМО

Господину

СТЕВАНУ БЕШЕВИЋУ,

„одговорном уреднику „Врача"

Загреб.

Мото: *Есмам говори!*

Срп. нар. пословица у Србији.

Иако сам, на ваш позив, послао „Србобрану" мој одзив, ипак — ради сваке сигурности, да Вас не мине та жеља, ако „Србобран" не буде хтео исти одзив донети, ево вам, у место мене, нека еспап говори, и то *наш рођени еспап* — који противно доказује од уста Ваших, на која у сва звона вичете:

„Врачев" пут је и тако тежак, јер не сме да кривуда утрвеним странпутицама, него мора с поносним челом да греде тамо Светој Српској Идеји, да бодрим оком мотри сваки кутић српски, да чује сваки откуцај Српства, сваки јаук, сваки весео поклич српски — долазио он ма с које стране Српства, Словенства . . . Па кад је »Врач« вазда служио, служи и служиће **само Српској Мисли,** кад иде само српском, словенском стазом — " и т. д.

У Вашој тачци првој — признајете, дакле, да примате годишње К 2800· — као „морално одговорни уредник", наравно уз Ваш одбитак од 1200 круна на клишета, поштарину и т. д. Еле, прима се.

У Вашој другој тачци велите: »Што се тиче саме Босне, ево и ту објашњења: Само покварена и гадна душа може донети овако и фамну лаж, да „Врач" „не сме беле прословити о Босни".

Па ево Вам те душе, која каже да Ви не да не смете ни беле о Босни прословити, него чак ни словца зуцнути о бившој Калајевој влади у Босни, па воља Вам, ту душу после прочитања њеног писма, звати је како Ви за згодно нађете — у колико иста није Ваш политички противник, него једноминшеник.

Чуо сам што Ви нељаете, и сад чујте и Ви шта Ваш еспап говори, из којег вадим таман онолико, колико је потребно, да се мало објаснимо. А ако Вам је још и више потребно, а Ви се обратите на ђу власницу, она вели да има писма у копији, па их штампајте у »Врачу«, ради препоруке „Врача" и његове службе Српској Мисли. Овако гласи Ваш еспап:

Загреб, Св. Никола 1899. год.

Господ

Владимиру Павловићу

Кусић

Поштовани господине!

Питате ме, зашто не одговарам на »Браникову« потвору, да се ја Симо Лукин Лазић, гријем на сунцу Калајеве милости. Не одговарам за то што **немам шта** да одговорим. Има и овако једно место: „да сам се хтио продавати, *могао сам и могу да се продам* много скупље нд Калајеве милости!"

»То је све, што бих могао *јавно* да одговорим. Али то није — *све.* Оно, што јавно не могу, *не смијем* да кажем — много је више." — Мало даље: „Али ето у животу бива таких кобних тренутака, да чо-

вјека и за најплеменитију намјеру осумњиче пријављивањем и да не смије ни да се брани!«

Та коб постигла је и мене. Јер ево шта је у ствари.

Од Босне и Херцеговине зависи опстанак; зависи **живот** „Врачев". И онога часа, кад би »Врач« изгубио Босну и Херцеговину, **оног часа би свршио — за навијек.** А „Врач" би био забрањен за Босну и Херцеговину *онога истога тренутка*, чим би **макар што зуцнуо против Калаја и његова система.** Дакле губитком Босне и Херцеговине »Врача« би на пречац — нестало". — и т. д.

»Па опак, ја сам много пута долазио у искушење, да учиним ту **глупост!** И да је било стало само до мене лично — учинио бих заиста већ давно. Та, ја сам живјео и прије „Врача", на живјећу и послије њега. Истина живео сам сам, а **сада сам — ожењен.** Али и са женом ја ћу, и мимо „Врача", наћи поштена хљеба« и т. д. »Јест, али ту нисмо у питању само ја и жена моја, већ од »Врачева« останака зависи још 8 душа и 8 гуша: цијела породица честитог мога друга и вјенчаног кума, Ст. Бешевића, уредника »Врачевог« *„тај би се човјек од једанаест чланова на улици ви једном својом сиротињом*. А могу ли смијем ли ја то учинити? Можда би други ко и могао, али ја **не могу** и — нећу.

Но кад ћих баш и зажмурио на то све, опак не могу учинити ту дудост, још ради овога:

Врач је данас још једини *чистих* српски лист, који иде у Босну и Херцеговину. Он је још једина **утјеха** оној сиротињи раји. Јер из многих крајева Босне и Херцеговине мени су стизале и стижу молбе од најугледнијих родољуба; да ни за *живу главу* не *имамо ништа*, што би их могло лишити »Врача«. Па не само православни Срба, него тако мисле и Мухамедовци. Прије 3 године пропутовао је овуда за Цариград један Бег Куленовић и свратио к мени у редакцију. Кад та упитах, шта се мисли у Босни, што »Врач« **ништа не пише** против Калајштине, он ми рече: »Јами чоче! Нико ти паметан то не замјера. Та о нама се и Калају говори у делегацијама, пред лицем цијеле Европе, па нам није ништа помогло, а гдје ди ће нам помоћи што ће »Врач« бапрдати". »Па зашто да их лишим једне душевне потребе, кад се тима **ништа, ама баш ништа не постиже?** Јер све, кад бих ја и презрео све досад наведене **разлоге** и обзире, па све кад би „Врач" баш и могао живјети без Босне и Херцеговине **(што је савршено немогуће)**, опак „Врач" не може **ни једног слоупа** зуцнути о *Калајштини*." „Ето за то »Врач« **ништа не пише** против Калаја и његова система". »А све ово врло добро зна онај лупеж, дописник »Браников«, јер сам о свему томе више пута лично с њиме разговарао. И још боље зна он, да ја све ово несмијем јавно да кажем. Јер кад би рекао само половину од овога што Вама рекох, кад бих рекао само: за што *не смијем да* пишем против Калајштине, већ то би било довољно, да »Врач« буде *за увијек забрањен за Босну*. »Да да! Зна он то све. Зна лупеж да су **ми уста завезана,** а руке спутане, па само за то се он и смио усудити, да ме онако крвнички жацне у срце.«

У истом писму поверава даље једну тајну која је потребна због овог: »А вама ово повјеравам на *српско поштење* и молим Вас, да од овога писма не чините *никакве* употребе, него да га *сиилиште*.«

Господине морално одговорни уреднице, покојни Симо Лукин Лазић вели не ни беле проговорити о Босни — него ни **једног слова**, а Ви велите да само покварена и гадна душа сме казати да »Врач« не сме о Босни беле прословити.

Да, славно је то живети на телу угњетеног народа, без чије хране би »Врач« на пречац свршио као и други паразит на телу људском, а у обрану тог кукавног народа — несмети беле прословити, само рад тога што »Врачев« животни сок почива на сиси тога угњетеног народа.

И како је то дивно написати у кукњави: »Због болести моје деце, »нема дико« — а завршити како »Врач« мора с поносним челом да греде право Светој Српској Идеји, да бодрим оком мотри сваки кутић српски, да чује сваки откуцај српства сваки јаук. . . « а у ствари не смети ни словца зуцнути против угњетеног народа од којег се живи — инфамним фразама и лажима по рецепту најбољег живуљег »феноменалног фразера и лажова« а Ви у 3-ћој тачци: »Кроз пуних 12 година служио је »Врач« *само српској мисли*« — »нашао се на помоћ честитим борцима. То му је био његов правац, његово начело, његова дужност, његов циљ — па како онда, тако и данас«.

Тако крупно лагати свом свету у очи — а не црвенити може само »Врач«.

На где сте били Ви са вашим листом који излази у **Српској Атини** и који мотић сваки кутић и јаук долазио он ма из којег краја Српства — кад су радикали онако срамно издали српске школе? Како да тај јаук и провалију не кутић нисте видели ни чули? На где сте били кад се поново чуо јаук у свој поштеној српској штампи и 10 великих српских листова у Србији ради друге још срамније издаје коалиције те заште Свете Српске и Словенске идеје. Када је све што поштено и часно мисли шамарало радикале и ударало им срамни жиг издаства на челу, а Јакову - *»Ил Вук Бранковић«* — ви сте њутали и зашли за Голеш планину... Ви који се налазите борцима у помоћи, — како је то да Вас међу тим поштеним српским борцима без разлике странка — Вас који *Светој Српској Идеји* служите — не беше?; Ко вам је опет ту уста завезао? Да вам није откуда притиснут на усти какав печат са каквом крупном цифром. Зашто сте њутали као сиње кукавице?! Или да не мислите ви да сте се тим њутањем нашли чести ним борцима у помоћи, кад је оно стари и чести ћ борац др. Полит бранио српску земљу, српске школе, па остале угњетене Словене, — и бранио оно што је сваком Словену најсветије матерњи језик — усљед чега му стижу силне честитке из свију словенских крајева — а ви га срамно и подло у истом тренутку у »Врачу« нападате!

Али стојте, ту Вас сад ја држим не за реч — него за језик. Изволите се изјаснити, није још касно — у интересу те свете *Српске Мисли* којој служите. Или су невалални они сви Срби, странке, и њихови органи који су радикале жигосали издајицама — или обратно. Једни морају бити худе. Дакле да чујемо ваше мишљење — али у „Врачу" — јер на улици и приватно нам је познато — гукните химинопевче и 12 годишњи борче Свете Српске Идеје. Реците онако неутрално добар Србин који „ни једној партији не припадате", шта и како, Ви и ваша »славна, Босном прослављена« власница — „шацујете" то радикалско издаство?

Немојте да ја опет морам по Загребу прикупљати податке о вашем мнењу, него пређимте тај печат бр. 2800 са ваших усти — и кажите нам у вашем листу сред Атине — баш онако исто као и сред бела Загреба — иначе ако и до идуће броја и надаље вам уста буду везана као и досада у тако важним по Србе крупним питањима — сматраћу вас вашим роћеним епитетима „нитков најподлије врсте. протува без обзира и поштења лопов туђе части....« управо васколиког оног Српства и српских листова који срамно жигосаше радикале као издајнике — а ви остадосте и опет *велике дете, као и за Босну.* — те поразитски са вашим »Врачем« на телу угњетеног српског народа живите, а дрско свом свету у очи лажете: „Ми Српској мисли служимо, пратимо сваки јаук, налазимо се борцима у помоћ!"

Не, не, г. Бешевићу, размеђање, пусте фразе на папиру — данас још једино за Јашине тељаче вреде. а за сав остали *новшчић свет,* **дела, дела** говоре, а уста. . . .

Јер наравно ништа лакше него натуривати свом свету годинама лист — и онда цигански окупити тај народ: »Кесу на на пошту!« Ми „Српској мисли служимо" и као што иста госпа вели »болесна ми деца« којој мора да казује »нема рано« — а у стварн за све оне хиљаде круна које сам навео да се годишње троше — свега се ухватила за једно звонце — и то пето! — и ако ја писам изрично рекао тет, него четир — до пет. Али наравно у циганке цри образ али пуна торба — па још ружи сво село што јој више недаје!

Са њоме нисам рад да се препирем пошто вели да је „слаба жена", једино ми је приметити да велики број претплатника »Врачених« тај лист нити тражи нити плаћа а тих је бар толико да најновија вересија „Врачева" износи — као што ћа власница признаје 10.000 круна — и да »Врач« годишње троши близу 10.000 круна — а то су 20 хиљада круна.

А сад чик наћите ми још један српски лист — али *не хвалоспевне вести,* који је у стању 10 хиљада круна да троши и 10 хиљада још да кредитира као „најновију вересију!"

Ово је мој одговор Вами г. „морално одговорни уредниче и 12 годишњи борче, Свете Српске Мисли," који уједно може и оној „слабој женској« да послужи на њена фразирања уз додатак сличног одговора једном сличном приликом. слично тако слабој женској, којој је Јаков одговорио кад је »Заставу« прешла у службу нотабилитета и пошла оном стазом на којој се таман данас налази. Ево тога одговора:

»Што се тиче »Заставе«, то нас на послетку не боле толико. „Застава" није својина народносне странке, *но својина нрнватне особе, својини је,дне женскиње.* Са свим је у власти те особе, да даде „Заставу" други правац. у власти јој је, да наће људе, који ће бранити не само министра Тису но и турског Султана, само што *нма народне странке у том случају право, да спутавши издају, која је њен досадашн орган прекршио верозаконе, мало програм, и да ирем томе неки члан нредлаже бити странкин орган*".

А ја додајем још и да пљуне. т. ј. српски народ, а не Ви г. Бешевићу и ако сте тражили доказе да не сме „Врач" беле против Босне пресловити — да имате приликс да пљуиете на свој двапаесто годишњи рад — управо запаље — пошто сте доказе и старе и нове добили, одвоље вам је сад а пљувати а лизати. Ми »се од вас *„ја гоја"* праштамо!

И. Сад. на крстов дан 1907.

Петар Крстоношић
одговорни уредник »Стармладог«

ПРВА СРПСКА ТВОРНИЦА
искључиво свих срп. прав. црев. утвари
ЛУКЕ К. АЛЕКСИЈЕВИЋА
У НОВОМ САДУ
препоручује
нов српски народни велики
ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР
„СВЕТИ САВА"
за год. 1908.

Творница није жалила ни труда ни трошка, који улазе у ово издање, које се **штампа у ☛ 35.000 примерака,** ☚ да ће свако у овом календару наћи **народну читанку**.

Слике су одабране, хартија фина, штампа је читка и чиста. 477 3—

Цена му је само 35 новчића.

Препродавци добијају 33⅓% попуста.

Даље препоручује

најновије издање СВ. ИКОНА

на велико и на мало

на хартији, израђених мастер бојом по строго српском православном облику и пропису. Израда ових икона је прегледана и одобрена од краљевске српске митрополије под бр. 513. (1905.) и 669. (1906.) у Београду. Цене на велико код наруџбине од најмање сто комада

у величини 46/34 цм. комад по 40 потура

оне су израђене у сјајној мастер линеваној боји

а у величини 50/36 цм. комад по 60 потура

(а ове у матној боји те наследају као да су на платну). Исто тако препоручује и све друге потребе *црквене утвари,* израђује и поклађује иконостасе. и Христове требине као и свете иконе по платну за иконостасе и домове.

NB. У куги по **40 пот.** икона има ових

Мати Божија, св. Ђурађ на коњу, св. Јуџа, св. Димитрије, св. Никола, св. Стефан Архиђакон, Архангел Михаило, св. Јован Крститељ и св. Параскева.

У куги по **60 пот.** има ових

св. Ђурађ пешак Ђурађић, св. Сава, св. Стефан краљ Дечанеки (Свети Мратин), св. Тома, св. Арсеније, св. Кузман и Дамјан, св. Петар и Павле, Васкрсење, св. Лазар, св. Алимпије Столпник, св. Кирјак Отшелник (Михољдан).

На захтевање шаље свој велики илустровани цењевник бесплатно.

Цена је листу: на годину К 8, на ½ године К 4, на ¼ године К 2.

„Стармлади" излази 1. и 16 ог сваког месеца. Рукописи се шаљу на уредништво. Претплата се шаље на администрацију „Стармладог" у Нови Сад (Ujvidék), Хајдук-Светићева улица број. 6.

УРЕЂУЈЕ: **СТАРМЛАДИ.** **(Појединн број 30 пот.)** Одговорни уредник: Петар Крстоношић.

Власник и издавалац: М. Крстоношић. Штампарија д. д. Бранника, н. Сад.

Стармлади

Хумористично-сатиричан лист.

Број II. и 12. У Новом Саду, 16. октобра 1907. Год. I.

Опет Јаков оштри ноже.

После силнијех шамара,
Глава му је баш отекла,
А савести давно нема,
Та га није много пекла.

Црна му је образина,
Подносила све то лако,
Кукавица он би био,
Кад би стога он заплак'о.

Издајицом назваше га,
Свесни Срби, сви Словени,
Својим братом хазафићем,
Сви Чивути и шовени.

Док је шамар богат пуц'о,
Ћутао је — а шта може,
Ал' гледајте сад Јакова
Опет оштри своје ноже.

У глави му, бучи, кипи
Надимљу, с беса груди.
Опет Јаков ноже оштри
Клоните га се добри људи.

Природе је тако худе.
Да не воле видит људе,
Сапутај га српски роде
Док те жива не прободе.

Стармлади.

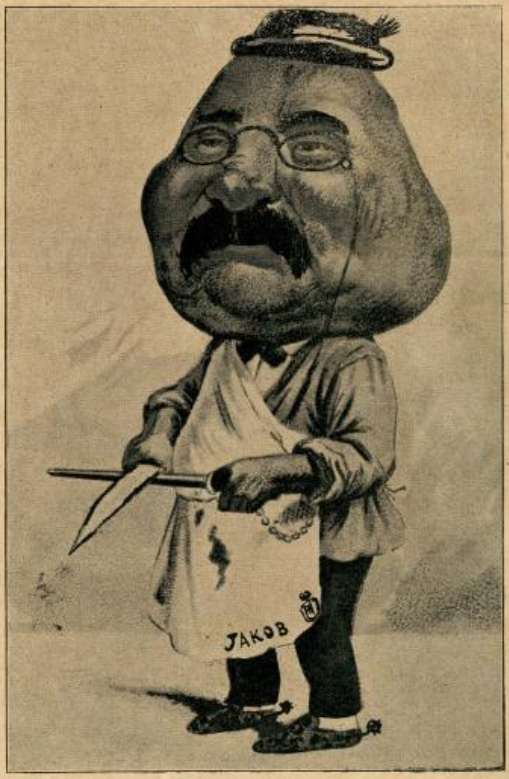

НАРОДНИ ДАН.

(10. октобар).

Поздрављајући *народни празник*,
Ко дан слободе, — прво знамење,
Које ће срушит труле стубове,
Шовен-биљци почупат корење.

Народ је једини извор снаге,
Који све даје, а мало прима,
Угњетен од лажних домољуба
Једнака права тражи сад свима.

Диже се сложне за опште право,
Гласа, Слободе, живота бољa,
О њему ал' с њиме паћеним,
Може се чути народна вољa.

Па ступај у борбу и даље, смело
Ти који су сваком своје дaво,
А угњетени кличемо с тобом:
Да живи опште *народно* право!

Елвап.

БОЖЈА РИЈЕЧ.

Бог је Босни избро мјесто,
Спустио је једне зоре
Између двије сестре миле:
Србије и Црне Горе.

Тад је рек'о, — шта је рек'о
Давно ј' било, не памтимо;
Нема сумње, е је рек'о,
Да се братски загрлимо.

Бог је рек'о не то само,
Нег и нешто много више, —
Ал' вјекови искушења
Ту рјеч божју заглушише.

Хајдмо, Срби, у три храма,
Ту у светог мира сјену
Мол'мо Бога великога
Да понови рјеч речену.

† Стармали.

Модерни „компониста".

Б: Јесте ли чули да сам компоновао неке нове песме.

А: Лепо! Пазите само, да вас не ухвате.

Читајте ово:

Политичке протуве

или

сами се крстили.

Како сви српски листови пишу шале о радикалима, по неки љубимац чак и пресађује «Стармладов» начин сатирисања, те то исто само мало друкчије доноси, то нама не преостаје друго, него да се латимо озбиљних ствари из радикалске недавне прошлости, које озбиљне ствари данас изгледају, и ако су тек пре две године писане, врло, али врло шаљиве.

Под насловом *Политичке „протуве"*, доноси јутарња «Застава» бр. 186. од 1905. г. чланак, који од речи до речи доносимо у потребном изводу, да се види, **како је Јаша Томић** о себи мислио пре, но што ће пресалдумити у Кошутову странку. Оно боље казује и од »Браника«, »Србобрана« и свих српских листова, у колико нам се овде сам српски Кошутовац, Јаша Томић исповеда, како је он мислио о српским Кошутовцима.

Ево шта „Застава" вели:

»Нас су до данас доста вређали и омаловажавали. Овако као што то чини данашња влада никада.

Кад кажем нас, онда ту разумем не само Србе, него и Словаке и Румуне и све друге немађарске народе у Угарској.

Данашња влада дошла је не да се бори с мађарском удруженом опозицијом, него да тргује с њима. Хоће да их купи, и т. д.

Мало даље вели иста »Застава« крајцаруша:

Но ово још није најстрашније. Најстрашније је то, што у исти мах данашња влада рачуна на нашу помоћ. Ми да јој помогнемо, која иде да нас уништи, која сматра, да смо ми само зато добри, да нас у часу ма какве незгоде баци као кост некоме пред ноге и каже: — Ево ти ово па буди миран!

И опет кажем, жели и очекује да јој ми још помогнемо. Да ли видите, да ли осећате, схваћате, како је то страшно? Не буни ли вам се крв, не дрхћу ли вам живци?

Мађарској удруженој опозицији вели: Ево вам, помађарујте их школама, у војсци, гњечите их још више но до сад на изборима, свиците свако народно обележје с њих. А ми, које тако искрено даје другима, ми да јој помажемо.

Не питам: шта ћемо радити? Али питам само то: Видите ли ви, за какве нас велике поличичке протуве и глупаке држи ова влада, кад може и по мислити, да ћемо је ми у томе помагати. За бога шта мора она да мисли о нама?!

Дошло је време, да једаред покажемо како још дотле нисмо спали, докле они мисле. Нека се погађају о нашој кожи, а ми треба да покажемо, да им провидимо све рачуне, али уједно да гурамо напред оно начело, по коме може Угарска једино да буде самостална, уставна, задовољна и из мирена.

Признајемо, ветар је почео да дува и завија у ковитлац. Али је позната и истинита она наша народна пословица, да ветар највећма дува, пре него што стане.

Издржали смо све, издржаћемо и ово.«

Па и издржали су! Алал им српско поштење, а образ ће се и тако употребити за опанке опсењених људи из народа, док се не истрезне од радикалског мамурлука.

ПОРАВНАЊЕ ЈЕ СКЛОПЉЕНО.

— Еле после подуже дебате склопљено је поравнање између Угарске и Аустрије.

Прво су министри створили поравнање, за тим ће поравнање створити министре.

— „Задруга трговачких путника" је аустроугарске министре, узевши у обзир њихово напорно и успешно путовање, које су у последње недеље развили, изабрала за своје почасне чланове.

— Погађара се, уколико хотела Бристола, где обично угарски министри одседају, кад долазе у Беч да преговарају о поравнању, да ће после перфектуирања уговора, поднети тужбу противу министра Бека и Векерла због laesio enormis (оштете.)

Фигаро.

Злочин у Београду.

(Погибија два Новаковића.)

РАДИКАЛСКОЈ ВЛАДИ.

На крвав се престо село,
Са крвљу се отпочело,
Са крвљу се наставило
Како би се завршило?

Зашт' стварате бруке крају,
Кад је тешко наћи праљу,
Да опере мрље крви,
И угину у њој црви!

ЏЕЛАТИМА.

Џелате је лако наћи,
Јер не мисле крвопије,
Да их може исто снаћи,
Док невина крв вапије.

У КАНЦЕЛАРИЈИ ОСИГУРАВАЈУЋЕГ ДРУШТВА „РОСИЈА" — У БЕОГРАДУ.

Београђанин: Молим, рад сам да осигурам себе на 5000 динара.

Чиновник: Којој партији припадате!

Београђанин: Контразаверичкој.

Чиновник: Зботом, господине!

Београђанин: Ама . . .

Чиновник: Ни пет пара чарпијских.

*

БЛАГОСТАЊЕ У СРБИЈИ.

Један из унутрашњости: Рад бих да се осигурам, господине!

Чиновник: На колико!

Један из унутрашњости: На 10 хиљада динара.

Чиновник: Којој партији припадате?

Један из унутрашњости: Либералној.

Чиновник: Можете, господине, али уз клаузулу, да не смете бити под истрагом управи града Београда и не смеју вас убити хајдуци.

Осведочио се.

— Мама се измерила и тешка је 125 кила.

— Но сад сам се бар осведочио да је ваша мама прави терет.

10. октобар у Новом Саду.

НАШИ КОШУТОВЦИ.

У Новоме Саду,
Имају „свог Владу“,
Не трпе параду,
Верно служе владу.
Хеј Бала, Бала,
Јеси нека хала.

Полиција славна
Била је исправна,
Права кошутовска,
Чувала је војска.
Хеј Бала, Бала,
Јеси нека хала!

Јуначка је била,
Није се опила,
Никог није била,
Оиход угушила.
Хеј Бала, Бала,
Јеси нека хала!

А грађанству милом,
Створила је силом,
Штрајк да се продужи
Тек да нас задужи...
Хеј Бала, Бала,
Кошутовска хала!

НАШИ РАДИКАЛИ.

Радикали, радикали,
Велики и мали,
А што сте се опет
Тако угашкали?
Еј Јашо, Јашо,
Еј тужан Гашо!

Шта је са програмом,
Сиње кукавице?
С општим правом гласа,
Кошутске брњице?
Еј Јашо, Јашо,
Еј тужан Гашо!

Које је издајство
Ово већем твоје?
Не зна му се броја,
Еј бруко моја!
Еј Јашо, Јашо,
Еј, тужан Гашо.

Народом ће ипак,
Опсенар да влада,
Телад ће и даље,
Под ножем да страда.
Еј Јашо, Јашо,
Кошутова снашо!

Стармлади с. р.

ПОСЛОВИЦЕ и ИЗРЕКЕ.

— **Афричког племена Зуахели.** —

Четрдесет језика, четрдесет су копала. (Хм, а колико су језика четрдесет и један будак?!)
Брадоња.

Мајмун не види своја рођена леђа, него само суседова. *„Застава“.*

Прво пролази у „љубави“ време, а после пролази с временом љубав (народна).
Српски Кошутовци.

Кокош сиромашног човека не носи јаја, а ако и снесе, не лежи на њима, ако и лежи, не излеже „пиліће“, а ако их и излеже, однесе их јастреб.
Spectator, власник календара *„Свој Своме“.*

Бог је два пут погрешио, кад је створио злато — и радикале. *Чегањија.*

НИКАД ВИШЕ У ЖИВОТУ!

На конгресу мира, заборављене ствари продају се буд зашто.

Хиљаду празних шампањских флаша.
Осамдесет испушених лула мира.
Шесет изгњечених фотеља за спавање.
Четрдесет пари кањача мира.
Седамдесет празних сандука за цигарете.
Две метарске центе макулатуре.
Пет туцади шлофкапа, сасвим нове, једино су у седницама употребљене.
Три литре мирономосног мастила — може се употребити и за објаву рата.
Четрдесет празних кутија од ајвара.
Стодвадесет комада шпанске (морске) трске, поклон од шпанског краља, да се испраши конгрес мира. *„Фигаро“.*

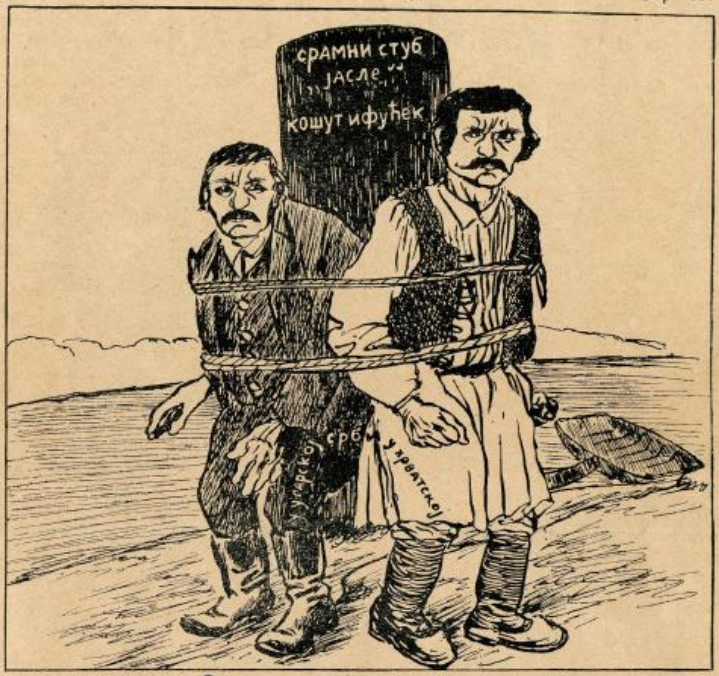

Одрешене руке у радикала.

Сшаре шесме на нов глас.

— Хеј Габоре, Габоре, нестало те до зоре! — српска, народна песма.

— Сеоска сам лола, то већ свако зна,
Нема веће лоле, него што сам ја!
— пева један радикељац, који неће своје име да каже. Срамота га.

— Сви су, сви су, кō мој Ђока нису — пева Јаков, подскочицу.

— Ала пара удара! — пева саборском одбору »Српски Глас«.

— »Не дајте замāн ту да тужим« — просјачка песма из »Распикуће« — пева Др. Ал. (Ч)ивић.

— Гарава, чупава, отвори ми врата! — певају радикали чивутско-кошутовачкој влади.

— Скини с плеća пушку шару! — пева ех-управник београдске полиције Церовић.

— Имала сам швалера, ал га нисам волела! — пева радикалска влада Церовићу.

— Синџирићи звече, ej вала, пева у дуету Церовић и Настас.

— **Ej закукала Миланова*) мајка!** — пева сва поштена штампа у Србији.

— Где си, дико, где си за толико! — пева својим послеплатницима

Стармлади.

*) Новаковићева, не краља Милана. Пр. Ур.

Вести из места.

Млатњава. Др. Свињарев, опет мори »Заставине« читаоце неком поуком за народ. Др. Миладиновићи су изводели приметити му: море не млати сламу бадава, кад знаш добро да бар наш (радикалски) доктор нема вајде од здрава, ни адвокат од права.

Реформа. Одбор за приређивање народних забава у Новом Саду предложио је председнику радикалске црквене општине да се у пореданим парохијалним књигама дода још и ова рубрика:

Добровољни прилози примају се са захвалношћу и биће обелодањени уједно са прилозима народних забава о св. ненађењта.

Доле с казаном. Радикалски антиалкохолни збор решио је једногласно, да се пређе осуда над Миланом Т. Јовановићем због његових најновијих наума у казанима за ракију, — а уједно да се одликује Радован Тунгуз-Поповић, — који је створио народу могућност да се казан учини излишним. (Види »Заставу« Ракија без казана!).

Држи се радикалског програма. Син, истог Радована, који је пропашао »Ракију без казана«, а помоћу »Заставе« проналази луде, — био је ових дана у трговини овдашњег једног Србина, и искао је за 2 потуре жигице. Кад му је млада Српкиња пружила »Срп. школске жигице«, а он је бацио натраг и рекао: Ich brauche keine serbischen! (Не требају ми српске!) На здравље ти памет, Herr Babics, — тај вас превалиђао!

Рецепт. Један новосадски трговац се размагарио и по вас дући дан пева: »Nézd meg az anyád, vedd el leányát!« (Гледај мајку, а жени се ћерком!)

Наследник. »Пустите децу к мени!« пева једна радикалска мантија у шкрипцу.

Из петроварадинске касарне.

Каплар: (једном војнику, који мало јаче држи уста отворена) Затвори уста, бундаш, јер ћу ти их сад запушити са неколико колица новосадског прашка.

Изложба живине у Београду.

Бањаћанин: *(који тргује са живином из прека.)* Је ли истина, да ће бити код вас у Београду 1. новембра изложба живине?

Геџа: Оће вала; а што?

Бањаћанин: Е баш ћу доћи геџо у Београд, док буде та ваша изложба живине, да видим: Настаса Петровића, Церовића, и Пашића.

Др. Шојкић.

Из злочиначке кронике.

(Први стручак из радикалске владавине у Србији).

Стармлади: А да ли види, ти, мали, отоич, чудо невиђено?

Младстари: А што то?

Стармлади: Та мало час проће човек, па без главе!

Младстари: А куда је отишао?

Стармлади: У зграду београдске полиције.

Младстари: Е па то није никакво чудо. Ваљда је човек оставио главу код куће ради сигурности.

БРЗОЈАВИ

уредништву »ЗАСТАВЕ«, Нови Сад.

— Срећа у несрећи. —

Будимпешта. Брзи воз се сударио са теретним возом близу. Срећом Јаша, није био у возу.

Др. Гаврила.

Ватра на железничкој станици.

Др Гаврилм, Будимпешта.

Нови Сад. Железничка станица изгорела. Јаши не фали ништа.

Уред. „Заставе".

Нови Сад. На железничкој станици изгорела је и табла „позор"! али у колико је Јаши већ прекипело — не прети усљед тога никаква опасност.

Уред. »Стармладог«.

Модерно забављање.

— Кажите ми гђице Сандо ал' искрено, истину. Би ли ви пошли за мене?

— Искрено, не!

— Но, то ме је умирило, онда Вас и даље могу забављати.

БРАДА И ЛИЦЕ.

— Некада — рече један духовит човек једном своме пријатељу који је имао лепу дугу браду — и ја сам носио браду тако као ти; али чим сам видео какав изгледам у огледалу, одмах сам је смакао.

— А ја — одговори му други намах — некада сам имао лице тако као твоје, али како га нисам могао смаћи ја пустим да ми израсте брада, да бих бар један део прикрио.

Вести са стране.

— Небратски иступ радикала на српско-хрватске коалиције покушао је т. Јаков да оправда пред браћом у Србији. Послао им је једну књигу у *црвеном* корицама и једну у *белим*. Сад спрема још једну у *зеленим*. Ако ни та не помогне, онда ће доћи лично. У то време ће политичари и новинари протјерани опасно стање и гледаће, да ли куд измаћну, — али колима.

— Јављају нам из Пеште да је проф Апоњи болестан. Лечници му за цео живот забранише пране у хладној води. Велика опасност прети. Ако та још један пријатељ мира са севера пође, може да са свим охладни.

— При недавној откривању споменика Лаушу Кошуту, држао је говор син Ференц и на крају, кажу, хтео је да заплаче, ал' се брже сетио да већ ради етикеције хофрати не смеју бити осетљиви ни према оцу.

— Радикални посланици на Хрватске и Славоније, који су положили мандате, учествоваће опет на заједничком сабору, ал' само духом. Телом ће бити код куће, као и угарски им једнопомишљеници.

— Недавно новине јавише, да се аустријски цар расхладио и добио кихавицу. Мађари се уплашише, пристадоше на све захтеве аустријских министара »у начелу« и потписаше нагоду на — десет година.

— Радикалски орган известио је свој свет, да се кола, у којима се возио Гаврило, изврнула; у Гаврилу нема шта да се преврне.

— Дознајемо из поуздана извора, да ће за који дан доћи у Нови Сад т. Јакову депутација истераних слушкиња манастирских. На тај их корак навела злоба према кочијашима и бироима манастирским. Молиће, да се стање управљене патријаршке, односно владичанске столице продужи што дуже. За то време архимандрити највише пате од первозе, а слуге ту первозу највише осећају. Пошто је овде у питању *злоба*, може се узети као поуздано, да ће им он »благонаклоно« изаћи на сусрет.

— Јављају нам из Дала, да су за сада у цркви сва кандила на свом месту; не фали чак ни оно код десне певнице, у којој учитељ-управитељ поје.

— На Кардовања нам стиже радосна вест, да још нису сви фондови исцрпени, ма да сваког месеца бар по једно аутономно тело ради.

— Пријатељ један, који чешће долази у Н. Сад, јавља нам, да је сваком слободна шетња испред уредништва »Застане«. Како се наголила Аустрија с Угарском, престало је кинети у главног уредника, већ само ври.

— Београдска владина управа »Самоуправа« пише хиљаду реди лажи о радикалској поштеној влади — а неће ни једну истиниту реч да напише о својим жртвама Новаковићима.

СЛОБОДАН МИСЛИЛАЦ.

Синоћ сам са отеченим челом ступио у редакцију.

— Шта је то? — запита ме један млађаво. —

— Слобо на мисао — одговорих му. —

— Ала је пуначста — рече ми он. —

— Оног другог је удубљења, као пљувачница — одвратим му ја.

— Како — како?

— Па тако, када ме је неко ударио по глави, и ја сам неком равно главу.

— Чиј?

— Та слободном мислиоцу. Како пак не волим много запитканања, дакле испричаћу вам догађај.

Мирно сам вечерао у малој крчми, када убезекнуто стаде испред мене један господин?

— Како? Ви сте то?

— Не, — одговорим му ја мирно, али он — тако је нагледало — није ми веровао.

— Срећан сам, — рече ми, — да сам у овом свињцу нашао познаника и отмена човека.

— Ја досада још нисам био тако срећан, — одговорим му невино, — али он зато ипак седне поред мене, извади један табак и метне га преда ме.

— Потпишите се.

— Нећу!

— Због чега не?

— Јер није вексла.

— Потпишите само, јер је зато ипак облигација. Улазна пријава у друштвени круг слободних мислилаца.

— Какви је то круг слободних мислилаца.

— Круг, у којем је мисао слободна, који агитује за слободно мишљење. Ви сте тек привржених слободног мишљења?

— Па зар нема слободног мишљења?

— Па зар има? Па је ли данас слободно, исказати оно, што мислим? Ја на пример мислим, да је сваки трећи, лупеж, сваки поштен човек крадљивац, сваки министар разбојник. Банкари барони, а барони обешењаци. Мислим, да треба обесити о лампу сваког писца драма и на усијано гвожђе сваког ћелавог професора. Мислим, да љубав треба да је слободна, јер ни једна девојка није така, да ју је вредно узети за жену. Па је ли слободно мени то гласно говорити?

— Не, — рекох му. — И слободни мислиоци хоће, да све оно искажем, што мислим?

— Да, да!

— Прекрасно, — повичем загрејавши се, — усхићавам се за слободну мисао, потписаћу табак и одмах ћу почети слободно да мислим. Ви сте, господине, највећа марва, с којом сам се икад састао, имате најмање памети, коју сакрива човечја љубања, најбезобразнији угурсуз, када узнемирујете с вашим глупостима мирне људе, који вечерају.

— Какав је то говор? — повиче он. —

— Слободно мишљење, — одговорим му ја, — ви сте привржених слободне љубави, јер нема девојке, коју би било вредно узети за жену. Из тога закључујем, да сте ви ожењен човек, а ваша мила жена фанатисканња, која утире пут слободној љубави.

Онда сам ја добио отечено чело, а он рупу на лубању. Али се зато опет није опаметио.

(Прерада) Чедо — мира.

Савремено питање и одговор.

Отац (карајући сина): Ћеш ли ме слушати, што ти ја кажем или не? Јесам ли ја твој отац или нисам?

Син (плачући): А откуд ја то да знам!

ЂУКА и ШУКА.

Ђука: Бога ти Шука, је си ли ти читао у »Застави« оно писмо Врачево.

Шука: Јесам.

Ђука: Па како ти се свиди та кураж њена са штампањем писма?

Шука: Јако ми се свиди. Јапанац то зове: харакири!

*

Ђука: Него како то да га није штампала у »Врачу«?

Шука: Вајда због харакири. А Врач тек истом сад почео да цвета.

Ђука: Имаш право, обноћ тикве цветају.

*

Ђука: Него шта је са химнопевцем Бешевићем, тај се нешто ућутао, као дете у колевци.

Шука: А да му шису наопако опет завезали уста..

Ђука: Е, то се њему, као дванаестогодишњем борцу не може догодити!

Шука: Мислиш!

Ђука: Да богме, јер су му већ завезана.

Читај Лазићкино писмо, у ком му везује уста — да не говори.

Шука: Нек је живиздрав! Док траје њушке, зобнице бити мора.

НА УЛИЦИ.

Којо: Кад си купио ципеле?

Мојо: Прекјуче.

Којо: А одело?

Мојо: Јуче.

Којо: Када ћеш ми платити пиво?

Мојо: Данас.

Којо: А вратити дуг?

Мојо: Можда сутра.

Којо: Када ћеш искупити другу мењицу с мојим жиром?

Мојо: Продужићу ју зацело прекјутра.

Којо: Сервус?

Лековита вода и „Застава.“

Пада ми на памет једно збитије са мојим комшијом Швабом, који је прекланс јако кашљао. Догрдио је и газди од куће својим кашљањем. Долазио је комшији Чиви и питао га за савет, шта да употреби против кашља. Чива му је препоручио, да „пије будимску воду“ — па ће га проћи кашаљ. Ових дана а ја видим мог Швабу сасвим попустио кашаљ, шта више једног дана, који је био мало ружнији, чекајте биће да је у прошли четвртак било — а мој Шваба са свим ућутао, као дете у колевци.

Но, рекох, шта је, Швабо, ти канда више не кашљеш?

Астан, кашлати, ја ни кашлала, ал' не смем!

Тако „Браник“ „Србобран“ и други свесни српски листови, окупили „Заставу“, па је терају да пише противу Апоњија, противу Кошутоваца: за опште народно право гласа. Кашљала би она сирота — ал не сме. И она се напила будимске горке воде....

УКРАТКО.

Судац (*чита заклетву*): Заклињем се...

Сведок: И ја.

РАДИКАЛСКО КОЛО.

— ПАРОДИЈА. —

Коло, коло,
»Наоколо«,
Силовито,
Магловито,
Застрашено,
Замршено
Срамоћено
Мађарено!
Радикали, брже амо,
Чардаш да се наиграмо.
Србијанче, огњу жиши
Шта смо т' радикали криви?
Ми мрзимо сваког брата
На морамо и Хрвата.
Рваћане, не од јалне,
Увек си без наше мане,
Радикали ти се пре́заш,
Лажама се ловит не даш.
Ој Босанче стара славо
За наш програм тврда главо,
Тврд си дост' за радикале,
Кој Мађари само хвале.
Ој Еро, тврда веро,
Ко је тебе к нама тер'о'.
Ти си као хитра мува,
Кошуту се не ушуња.
Ој Сремче, гујо љута,
Гулисмо те по сто пута,
Зашт' се ипак нас не клониш,
Мора да се ножа бојиш.
Црногорче, царе мали
Радикал те не пофали,
Ножем бијеш,*) к'о брат Јаша,
Некадања глава наша.
Игра Јаша као снаша
Најео се паприкаша,
Сад је Јаша глава сува
Кроз њу Мађар, ветар дува.
Ој соколе Далматинче,
Стари наш непријадиче.
Ој ти красни Дубровчане,
Наш и данас жељни дане.
Та шта ј' песма из старина,
Фондови су чар милина.
Ој Славонче танано,
Остави нас лагано,
Истом си нас спазио,
Па се одмах згадио.

*) Турке.

Банаћани лагани
Будите нам одани,
(И ако смо продани!)
Јаша свира . . . . . .
Не да мира,
Све своје
У фелер дира.
Боље јоште малом милом,
Нег да нас он тера силом.
Ој Бачвани здраво, здраво,
Не знаш ко је већи бабо,
Нададосте српске школе,
Ништа за то; он вас воле,
И ви други дуж Дунавца,
Бежите од радикалца.
И ви други где је Драва,
Клоните се разикала.
Кошутовој тегле влади,
Да их у Даљ он посади,
Радикалске гладнице,
Пузавци, улизице!
И сви други брже амо,
Да га једном отцакамо,
Надаје се спасмо само
Да ко такви не скапамо!
Ујујуј, јуј, јујуј јуј!

ДОБРА ЖЕНА.

— Но а сад добро живиш са мужем?
— Са свим добро.
— Но томе се баш радујем. Дакле оставио се ракије, не пије више?
— О, не, сад је и мене научио на њу.

Стрејк — и поравнање.

Због општег стрејка у Н. Саду наш је лист за 3 дана закаснио, те молимо господу претплатнике да нам не замере, а г. г. послеплатници уверени смо да се неће срдити, у толико пре, што смо и ми њих чекали и чекамо два пут по три — месеца, а да не бисмо и даље чекали, то их и овом приликом учтиво молимо, да не стрејкују и даље, него нека склопе с нама поравнање, управо изравнање старог дуга, јер поред свег тога, што су нека господа **Срби** добили и опомене, и новчане упутнице по неколико пута, па сад чак и писма — они још једнако стрејкују, по енглеској — управо радикалској методи против шовенства — ћутањем. Али ми Бога ми не ћемо ћутати ни за љубав Јаше Напеденка, те ћемо лепо отпочети ускорим штампати имена г. г. неплатника, вечнаго воспоменења ради — у »Стармладом« и то масном бојом, а по неки ће, који нам повише дугују, као свеци ући **црвеном** бојом.

Ми не можемо свакоме лично писати, али молимо свакога, који нам дугује, да узме ово као да њему лично пишемо — и нека нам пошаље претплату, коју нам дугује, а нарочито они, који нам до данас ни паре не послаше, и ако лист уредно примају и читају.

Администрација.

ЛУДА ИЗ НУЖДЕ

Не бијте тако за Бога ман'те
Боље ме у гроб жива саранте!

(*Наставиће се не наставило се Бог да!*)

ИЗРЕКЕ СЛАВНИХ ЉУДИ.

Скупио их: *Младмлади.*

Македонију не може Европа да умири — још мање могу ја.

Абдул Хамид.

*

Нисам више магарац!

Јаша Томић.

*

Тресла се брда, родно се миш!»

Ђура Красојевић.

*

Имам и ја соса у глави!

Др. Бранко Илић.

*

Уставне гаранције и изборна реформа никада се не могу сложити.

Гроф Андраши.

*

»Због болести моје деце, нема дико«.

»*Врач*« (*завезаних уста, и 20 хиљада круна прихода*)

*

Буковинска автономија!

Мита Кљусин.

*

De lege lata!

Dr. Дёте Мушицки.

*

»Тајч ципел полка«.

Пишнел Габор.

*

Учесницима на поп-Божином банкету. Ви сте сви лале (*тулипани*).

Марко Вилић.

*

Ја се праштам од вас, г. Томићу, и бирачу се у свом срезу и противу воље радикалне странке.

Ал. Ив.

*

— »Међу радикалима има не само убица него и попова најординарније сорте!«

Један радикалски владика.

*

(Наставиће се ако Бог да — и г. г. неплатници пошаљу претплату).

Из мемоара пок Абуказема.

Бравар. Нека судска иследна комисија запита једног трбушастог господина из Руме, каквог је занимања. — »Ја сам бравар« — одговори он. »Молим, реците јасније, јесте ли шлосер или тргујете са свињама (бравовима).

Дебела кожа. Апсеници у управи града Београда, после оног разбојничког догађаја са Новаковићима, одали се на занат. Праве врата од коже са образа радикалске владе. Та је, вели, тако дебела, да је не може тане пробити, ако би опет бајаги неки жандарми добили вољу на терање целатског заната.

Изненађе је. Пета заповест божја вели: Не уби! — Јест, ал' шта би онда радикали радили, кад не би било слободно убити? — Саборски одбор мисли, да тај »параграф« — измени.

НА ЗНАЊЕ.

Милом и верном Српском радикалском народу.

Јављамо свима Србима, наше странке којима смо обећали новчане помоћи пружити, да због **нешто** не може бити **ништа**, јер смо морали по налогу новог патријарха Св. јакова и његовог верног слуге Габора издати

860 хиљада круна

итебејским Мађарима, да купе српске земље, а уједно да докажемо Апоњију и Векерлу наш хазафи(х)шаг, и препоручимо се влади за даље ударање шамара чикмежету народних фондова.

Они који су хтели за Америку, нека се крећу. Ми им желимо од срца сретан ајдан.

Радикалски краљ саб. одбор.

Алал му памет!

10. октобра, кад је полиција показала социјалистама, помоћу војске, своју моћ — на уласку у Хајић-Светићеву улицу, у којој се налази стан социјалиста, стојало је више полицајаца. У један мах наиђе један књижарски колпортер, који је носио у руци »шарена посла«, што рекао онај, шерет српбијански, разносач регелуше. Кад је полицајац спазио, а он га нападе: »окамо то, и ти тераш политику!« — и згради му из руку неки »журнал« за женске тоалете. Узалуд је он доказивао писменом полицају, да то нису никакве новине, него журнал, полицај му не хтеде дати. Кукавац, мора да је мислио, да је то »Стармлади«.

Овај дупли број смо издали с тога, да 1. октобром може III. четврт почети, идући број излази уредно после 15 дана.

Администрација.

I оси.

Стевану Бешевићу

моралио одговорном уреднику »Врача«.

Загреб.

Тежак пороњај је сигурна смрт. Једва се и ваш одговор породи. Оно и никакав одговор је одговор. Показује бар своју моралну голотињу — и паки завезна уста печатом бр. 2890.

Утврдио сам, и признала је г-ђа власница, да „Врач" троши годишње 10 хиљада круна, и 10 хиљада круна је у стању да као најновију вересију кредитира. По томе је оно „нема дико" — лаж за обманути простоту и претплатнике. Рекли сте, да „само покварена и гадна душа може донети таку инфамну лаж, да „Врач" не сме беле прословити о Босни". Рекли сте да вам кажем ту душу да имате прилике да пљунете на 12-годишњи рад. Изнео сам вам писмо покојног »Врача« — у ком вели од речи до речи: *„Врач" не сме ни једног словца зинути о Калајштини.* Да неће ту глупост да чини да пише противу онаке бездушне калајеве владе, јер вели: нашто **ћа пердати** кад се тим „ништа, *ама баш ништа не* постиже! (Ај глупи Петре Кочићу, Кондићу и ви други народни борци, што ћапрдате, и чините ту *глупост*, да противу босанске инквизиторске владе пишете, кад се тим ништа, ама баш ништа не постиже). Али наравно тако може говорити само „Врач", који о себи овако вели: „Зна лупеж да су **ни уста завезана, а руке спутане!**" Шта је писао »Врач« том лупежу, изнећу у идућем броју „Стармладог".

Утврдио сам на основу тога писма, да Ви *срамно лажете* кад велите, да „Врач" брѣде тамо Светој Српској идеји, да будрим оком мотри сваки кутић српски, да чује сваки откуцај Српства, сваки јаук.." утврдио сам даље да су вам и сада уста везана, и да покушавате да се извлачите и опсените читаоце „Врача" са грдњом Хрвата у Босни, а о влади која је народне борце вргла у азачке тамнице у место да је ожежете а ви је узимате у заштиту и двосмисленим вицем поручујете у 19. бр. „Врача" Српском народу, да се не боји, *јер Кочић и Кондић још нису обешени.* Бајаги није им ништа страшно учињено. — Сваки би на таку службу светој српској идеји пљунуо — а ви лижете и безобразно лажете и даље.

Као сиња кукавица — и ако сам Вас хуљом назвао ако не кажете ко су неваљалци, да ли сви они поштени српски, словенски и румунски листови, који удараше срамни жиг издајства радикалима — или су то радикали — ви под саставленијем феноменалног лажова покушавате да се извучете и никакав одговор не дате, бранећи се: „коме да одговарамо? Зар Вами?" — и ако сам ја рекао изрично у интересу „Српске свете идеје" којој ви служите, и јаука Српства, који ваш „Врач" у сваком кутићу чује. У место одговора опет дрско лажете, да Ви ван партаја стојите, а мењу тим браниоца свег угњетеног Српства дра Полита нападате за то, што брани Српство а о радикалском издајству ћутите — као „извесне женске". Па и ако знате да Вас не питамо за партаје, него за *Српство и Српску свету идеју* којој Ви служите, јели издата или није?

Ви признајете да радикале по Загребу свакојаким називате, јер имате приватно мнење, а у »Врачу«, који се не меша у партајске ствари и у ком су вам уста везана, морате оно што иначе пљујете, да лижете. Читајте „Политичке протуве" у којој се Јаков искрено исповеда, ко би били радикали, кад би данашњу коалиционашку владу потпомагали — а они је данас отворено помажу, па изволите и себе у то фино друштво убројати. Што нам не рекосте у »Врачу«, коју, не о партаји него нашем автономном телу, који и опет срамно издаде српски народ, — те кошутовачким Мађарима даде у закуп 860 хиљада круна. Јесу ли вам и ту везана уста?

Ђаволу Ви служите а не Српству. Покрите ушима тај ваш образ као опанак — па њушку у зобницу те мирно грицкајте зоб, а не ритајте се, кад знате да сте оседлани као магарац.

На ваше остало примеченије о мојој младости, велим вам да сам 1871. год. рођен, а радио сам и радим 20 година на српским сатиричним листовима, у рукама имам писма и од »Врача« и највећег живуљег фразера Јакова, у којима ми признају па чак и честитају на сатиричним радовима, а плаћали су исте радове, који им се сада не свиде и нису им шаљиви, (верујем), једни по 10 круна од ступца, а други 20 круна месечно.

Жао ми је да ваш савет да не доносим оне песме из † „Стармладог" — ваљда »Стармалог« — не могу примити, а просто из разлога, што су Вам уста везана противу босанске владе, а исте су већином противу исте писане. Наравно да људима ваше багре везаних уста противу босанске владе нису савремене, а нами су савремене, а савремене су сваком Србину, који је иоле у српску појезију посвећен, а не набеђен песник као ви, тај зна да то нису из † „Стармалог" песме — него друге, које због оних, што су вами уста везали, нису могле да дођу у Босну. — Ту ми од људи противу босанске владе »везаних уста« савете не примамо.

А слике и карикатурне типове и паки противу Босне — оног Швабу, па Кошутовца тражи нећемо ми свуда — само не у мизерним и богаљастим сликама „Врача" — а већ и због „везаних" противу Босне, и радикалског јатакованја недамо се натоцињати. Кад је могла »Застава« целе лањске године из »Мађарорсага« од речи до речи преваћати кризу и нигде не споменути да је превод, а Јаков рече: »нек пише ко хоће и ко може чланке *бег повика.* Мађарорсага, одакле опширно „материјал црпе" — тражимо и ми карикатурне слике, које се нами свиђају — а ево одазивамо се вашој жељи, па доносимо и оригиналне слике.

А дотле нећемо приватно и даље слушати ваше мнење — а док у „Врачу" нештампате оно писмо о везаним устима, и не устанете у „Врачу" у обрану матерњег језика, срамног издајства радикала, са тако моралним политичким кретеном, који приватно по Загребу своје мнење исповеда, а у свом органу су му уста завезана, са таким политичким губавцем не вреди се разговарати, јер пошто су му уста завезана, као свима радикалским издајицама, можемо само чути од њих неко животињско мумлање — **али часну поштену и отворену реч у обрану угњетеног Српства: не!**

Ту *глупост, кајрдање, које ништа не помаже,* — они неће да чине, али ће ти везаних уста јатаци српских издајица и даље лагати да Светој Српској Идеји служе.

Рекао сам да је срећа је што **дела, дела** говоре а фразе једино за Јашине телиће вреде.

Опростите што нисам прикачио оно ваше „Петров" — јер држим да Вам то не приличи, пре би Вам приличило Јашин.

Оволико за сада а биће тога још. „Еспап ће казати!"

Петар Кретоношић

одговорни уредник „Стармладог".

НОВА РЕЧЕНИЦА.

Некада се говорило, радикал бити је несрећа, али није срамота. Али данас смо већ дотле дотерали, да је до душе радикал бити срамота — али срећа.

Прота Јеремић.

Позив на претплату.

Овим дуплим бројем се навршује »Стармладом« пола године, од како излази. За то време су могли п. н. читаоци загледати у душу »Стармладог« — и видети његов правац, — смер, — и начин сатирисања. У ово »пузавачко измећарско доба« — држимо, да је жива потреба нашег листа, који без разлике жигоше све, што је за жигосање, не обзирајући се ни на ког, у колико је лист независан, јер се одржава о свом руву и круву. Истина, Бог не троши 20 хиљада круна годишње, а и не дао му Бог, да буде у стању толико да троши, јер би морао бити везаних уста, а »немо дете ни мати не разуме« — једина нам је жеља, се да г. г. претплатници заузму за опстанак листа, код својих пријатеља, па ако не више, а оно сваки може бар једног пријатеља и претплатника наћи, а наш лист би тиме добио јачу материјалну снагу, те би још боље радне снаге могао око себе окупити, а и више и још боље цртеже модерних цртача набавити. Наши претплатници треба да знају, да сваки појединн број »Стармладог« доста и труда и материјалних жртава стаје, па држимо, да би право било, да се за лист мало боље и својскије заузму, отприлике бар половицу онолико, колико се наши »прави пријатељи« труде, да лист онемогуће и угуше, а да и не спомињемо, шта се и каква се све средства употребљују за нашење и протуривање — жалосних разних пузавачких новина. Нарочито би требала наша »активна« омладина да тражи лист, по кафанама, па би и кафеџије мало боље припазиле на ону г. г. љубитеље »Стармладог«, којима се наопако допадају »Стармладове« слике, те га редовно по кафанама, каснама и читаоницама краду..

Молимо дакле сваког г. претплатника. који је добио упутницу, да има доброту претплату обновити.

Цена је листу, поред све скупоће око карикатурних илустрација, врло малена. На годину К 8; на пола године К 4; на четврт године К 2.

С поштовањем

Уредништво и администрација »СТАРМЛАДОГ«.

У тузи.

— Драга госпођице, зар ме збиља одбијате, зар нећете другом руку дати?

— Жао ме је, ал сам већ верена.

— Мој бол је велик! Али бар дајте ми зрачак наде, зар не би ми знали другу какву добру партију препоручити!?

ОДГОВОРИ УРЕДНИШТВА.

Др. Емилу Гаврили у Будимпешти. Досада сте редовно лист примали, — и нисте га враћали. Сад кад сте добили „љубезно писмо" да платите, а ви нам враћате натраг последња 3 броја. Наравно ви то онако адвокатски рачунате — јефтиније је. А шта је са осталих 7 бројева? Како би било, да поднесемо рачун народним фондовима? Тек није право, да Ви уживате неке југопиће — у нас. Зар Вам је мала Босна?

Г. г. невлашницима. Стрпите се, доћиће те и Ви на ред. Један по један. Колико да се зна.

Пишпековици, Вршац. Нема ништа. Извините се претплатити, 20 потура вам стоје на расположењу.

Сарадинку у О. Доста је већ и то жалосно за дотичног хумористу, кад није у стању ништа оригинално да напише, него је јапанщо начин вашег модерног сатирисања, па га преноша из нашег листа. Ми признајемо, да је и досада држано радикалских зборова и да је ваша идеја нова и оригинална са изопачеии говорима појединих говорима радикалских опсенара. Али тако вам је то, је лукшуо Мојсије штапом и је ли потекла вода, сви јуре по воду. Еле ми начин вашег писања не можемо заштитити од подражавања, јер и ако је нова идеја, није патентом заштићена за »љубитеља« ваше сатире, јер ено и оно са оригиналним епитетима је већ прилепило се дотичном хумористи. Жао би нам било, да због тога одиста престанете за наш лист радити. Ваше ствари се заиста радо читају

РЕБУС.

Ко правилно реши овај ребус, и чије се име коцком изучче, добиће бесплатно за целу годину »Стармладог«.

РАЗНО СВАЂАЊЕ.

— Чујем да ти је пуница бодесна. Јел опасно?

— Моја пуница је само онда опасна, кад је здрава.

СИТНИ ОГЛАСИ.

Стају 4 круне на пола или 2 круне на четврт године, а лист се претплатницима огласа бесплатно даје.

КВЕЧОВИ И ПРЕСЕ.

Ове пресе су патентиране, а проналазач их је један нижинир из Руме. Помоћу истих се дају пресовати по 5 комада људи на квадратни метар. Обратити се на уредништво »Zászló — reggeli ujság«.

ПРЕСНА И МАСНА КУПУСА.

Ради згодног упоређења имам на продају пресна купуса, отприлике као „Самоуправине“ пресне лажи, а масна као београдског »пресбироа« масне лажи.

Иван Иванов Купусоревић дуготрајни.

Тикава на продају.

Право лабарске тикве. Ни у ренесанси шаторачког „ренесанса“ нема боље.

Јаков Тикић

пречедени богатинија.

НАЂЕНИ ПРЕДМЕТИ.

На Милетићевом гробу је нађен један пацак (фокош) и једна мамуза. Држи се, да је то Милетићев зет изгубио. Исте ствари се могу код мене у канцеларији подићи.

Balla, фекшпан.

„Чучук Стана“ — на киле!

Моју композицију за „Чучук Стану“ пошто због „нешто“ не може да буде ништа — продајем на киле. Понуде ваља слати под шифром: „Отпао од шарагља“ или „Лукићева партија“.

Какав је парфим најбољи?

По препоруци једног радикалског лечничког кепацитета — најбољи је парфим од паприкаша. Теглица стаје само 32 хиљаде круна.

Дöме Мушицки
адвокатски апотекар.

ПРВА СРПСКА ТВОРНИЦА

искључиво свих срп. прав. црквених утвари

Луке К. Алексијевића

У НОВОМ САДУ

препоручује

нов српски народни велики

ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР

„СВЕТИ САВА“

за год. 1908.

Творница није жалила ни труда ни трошка, који улаже у ово издање, које се **штампа у ☛ 35.000 примерака,** ☚ уверена, да ће свако у овом календару наћи **народну читанку.**

Слике су одабране, хартија фина, штампа је читка и чиста. 477 9—

Цена му је само 35 новчића.

Препродавци добијају 33⅓% попуста.

Даље препоручује

најновије издање СВ. ИКОНА

на велико и на мало

на хартији, израђених масном бојом по строго српском православном облику и пропису. Израда свих икона је прегледана и одобрена од краљевске српске митрополије под бр. 343. (1905.) и 669. (1906.) у Београду. Цене на велико код нарудбине од најмање сто комада

у величини 46/34 цм. комад по 40 потура

ове су израђене у сјајној масној лакованој боји)

а у величини 50/36 цм. комад по 60 потура

(а ове у масној боји те наглађају као да су на златну). Исто тако препоручује и све друге потребе *црквене утвари*, израђује и шаљаиве иконостасе, и Христове гробове као и свете иконе на златну за иконостасе и домове.

НВ. У врсти по **40 пот.** икона има ових: Мати Божја, св. Ђурађ на коњу, св. Лука, св. Димитрије, св. Никола, св. Стеван Архиђакон, Архиђел Михаило, св. Јован Крститељ и св. Параскева.

У врсти по **60 пот.** пак ових: св. Ђурађ пешак Ђурђиц, св. Сава, св. Стеван краљ Дечански (Свети Мрата), св. Тома, св. Арсеније, св. Кукман и Домјан, св. Петар и Павле, Васпресење св. Лазара, св. Атанасије Столпник, св. Кирилл Отшелник (Михољдан).

На захтевање шаље свој велики илустровани цјеновник бесплатно.

Лука К. Алексијевић

Нови Сад (Ujvidék — Hungaria).

Златан сат на дар.

Свакоме, ко ми год скупи претплату, па моје дело, **које је сад изашло из штампе**

ПРОСВЕТНИ НАДНИЧАРИ

растури књиге и новац пошаље, даћу у место уобичајеног рабата, као награду: на 10 претплатника сат будилник или од никла за џеп, на 20 претплатника сат од сребра за џеп, на 30 сребрн сат за мушке или женске, са дуплим поклопцем, на 40 сат од тула сребра за мушке или женске на 60 претплатника сат за џеп, мали женски од правог злата (14 карата) за мушке и на поклетку на 80 претплатника сат од правог злата (14 карата) за мушке.

Цена је књизи 1 круна. Они који мисле поштено, могу књиге и без новаца добити, па тек кад их растуре, да нам новац пошаљу.

Сви сатови се набављају из једне чувене швајцарске фабрике и само услед тога је могућа тако велика награда, што се на књигама уступа 50% попуста, који се даје у роби по сопственом коштању скупљачима претплате.

Све поруџбине шаљу слати на адресу:

Петар Крстоношић

Хаџић Светићева ул. бр 6.

Цена је листу: на годину К 8, на ½ године К 4, на ¼ године К 2.

„Стармлади“ излази 1. и 16. ог сваког месеца. Рукописи се шаљу на уредништво. Претплата се шаље на администрацију „Стармладог“ у Нови Сад (Ujvidék), Хаџић-Светићева улица број. 6.

УРЕЂУЈЕ: **СТАРМЛАДИ.** **(Појединн број 30 пот.)** Одговорни уредник: Петар Крстоношић.

Власник и издавалац: М. Крстоношић. Штампарија д. д. Бранника, Н. Сад.

Број 13. и 14. У Новом Сад. 28. октобра 1907. Год. I.

СТАРМЛАДИ

ХУМОРИСТИЧНО-САТИРИЧАН ЛИСТ.

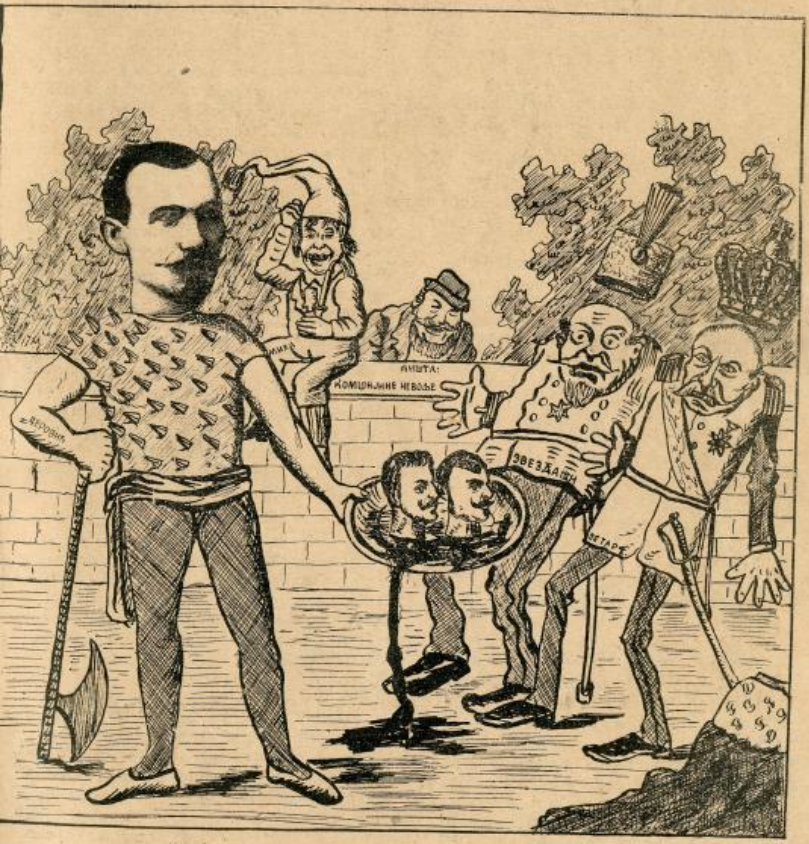

Стармлади: Опет »сикира« ради!

СОТОНА!

Да л' ти је когод певао песму,
ти црна слико злобе и лажи,
ти гадно врело свакаких зала,
да л' ти је пево... истину кажи?!

И ако јесте и ако није,
почуј и мојих гудала жице;
па ако нису славују гласи,
оно су тице-злослутице!

Твоје ће владе нестати скоро,
охладнеће ти паклене груди,
а твојих злоћа отровни неброј
насљедиће ти наскори људи.

Или зар може и више бити
сујете, злобе, пркоса, свађе,
нег што се данас у нашем Србству
у наших — људи може да нађе?

Има ли веће похвале луде
и веће грабље за новцем, кажи:
нег што је има хуљица нека
у новцу која спасење тражи?

Па пакост љута, суровост хола,
и томе равне небројне ћуди;
зар има где год реци ми, више
него у неких данашњих људи?

А што се тиче неслоге, лажи,
и то су наше погрешке старе,
погледај само, па се задиви,
погледај себе — новинаре!

Да ли и даље да бројим, реци,
»врлине« што су »красиле" тебе,
а сад си давно дао их њима,
да они са њима »диче« себе!

С тога ти, видиш, и певам песму,
с којом се ваљда сав Србин слаже:
али перо је моје слабо,
тебе, сотоно, да прикаже.

Ал' твоја ће влада, тако ми Бога,
наскоро са свим нестати, проћи,
а ти ћеш онда код твојих ђака,
»ђаволске« школе учити моћи!

Стармлади.

Молба

Превисоконајславнијему

САБОРСКОМ ОДБОРУ

у

Сријемских Карловцих.

Дражестно потписани молимо хвалевриједни мађарско-родољубиви Превисоконајславнији Наслов, да нам узајми новаца за купити двије тисуће јутарах миле нам земље Његове Преузвишености господина трофа Алберта Апоњи-а, кр. угарскога министра за школе.

Земља је купљена за 710 К (слових седам стотинах и десет крунах) по јутру, а нами је потребан зајам још само 605 К (слових шест стотинах и пет круне) по јутру, што чини износ од 1,210.000 К, слових један милијон, двије стотине и десет тисућих крунах.)

Тим ће се зајмом сачувати 50 (слових петдесет) мађарских породицах — које немају ни једнога дјетета, већ је то све свијет без дјеце; тиме су нас помогле наше мађарске бабице, а Ви нас помозите зајмом и не допустите, да се селимо у Америку.

Остајемо надобудни, да ће нам се горња свота у року од осам данах преко велецијењеног господина и брата грчкоисточнога Хрвата др. Николе Ђурђевића пл. од Starcsevich доставити.

Са мађарским поштовањем
у име свих породицах

Јанош Мародн | *Др. Ђурђевић.*
Калман Ишшоки |

Ову *бесплатно* састављену молбу од нашег потпредседника г. др. Н. Ђурђевића препоручујем с том напоменом, да се у комисију за процену земље изаберу такови стручњаци, који ће тај зајам одмах одобрити; најбоље нек се изашље прота Божа и сам владика Гавро.

Зајам одобравам и ја.

Јаша Томић.

НА ЗНАЊЕ.

Јављамо »Срборану« да ћемо Ракоцаја почети нападати одма, чим положи банску част.

Управа радикалне странке.

ДВАНАЕСТ СЛОВЕНСКИХ ГЛАВА.

(И три свиње у напуту.)

— Једном посланику. —

На далеко је прочула се
Грофе, твоја просветна слава,
Ево и сада је разнеше —
Дванаест словенских глава.

Дванаест словенских глава,
Која су за цркву пали;
А колико ћеш још за школу
Да цвили сирочади мали?

Па настави пут, даље само
Дакако „уздигнуте главе,"
А наће ће се изрода,
Који ће још да те славе.

Та нађи се отпадника,
Ко Попадић, Јаков и Коста,
Та наће се у радикала,
Сличних створова доста

А нејака сирочад палих
Она ће љуто да их куне,
А што би српски народ
Што с изродима — већ да пљуне!

Стармлади с. р.

Новинарски извештај.

— Пише: Шмуцицки. —

— *„Жено моја окрени се иза"* — певао је Молтке својој жени, други дан после венчања!

— *„Шлимгована марамица"* и „Море ми је љубав твоја!" —"велика серенада од новинара Хардена, пева опет гроф Молтке своме пријатељу Аљенбургу.

— „Бог убио, ко нас раставио!" — отпева Аљенбург Молткеу.

*

— Ако је ико могао се надати нападају одостраг с леђа — ја сам најмање се могао надати. *Молтке.*

*

— Не налазим никакве разлике између моје бивше жене и Јаше Томића. Обоје су за мене две нуле (00). *Молтке.*

— Ја сам тога уверења, да вам непријатеља треба спреда, а пријатеља острага напасти. *Молтке.*

— Када „љубав" у срце улази — онда памет у дугме силази. *Харден.*

ИЗ ЈЕДНЕ АВТОНОМНЕ ШКОЛЕ.

Учитељ Бенин, по милости Божијој друга важна личност у страници, а по несрећи манастира Хопова бивши манастирски ђак, данас је предавао једну врло тешку методичну јединицу: осму заповест Божју, која гласи: не укради. Предавање је било красно; мислиш: опсеније дечицу. Кад је већ по упуству свога професора извео и примену на живот и силом своје власти забранио деци да не смеју никада ништа украсти, устаде — и запита једна ученица: молим, а сме ли ђак украсти шест кашика.

Учитељ: Не сме, јер драги Бог све види.

Друга ученица: Молим, а сме ли ђак украсти 4 златна дугмета?

Учитељ: Ниподшто, јер праведни Бог крадљивце казни.

Трећа ученица: Молим господине, а сме ли ђак украсти шест комада вињушака и пожева?

Учитељ (црвени): Не сме ништа, јер је то грех против осме заповести Божје.

Четврта ученица: А сме ли ђак, молим, украсти који столњак.

Учитељ (бледи) не смо децо нико ништа туђе узети.

Пета ученица: А сме ли ђак, молим украсти чије чакшире и који федермесер?

Учитељ: (позиви на старог поп Милоша и позелени) кажем Вам децо да нико никада не сме ништа украсти, јер је то грехота од Бога, а од људи срамота.

Деца се насмејаше; сад један ђак пита свог стидљивог учитеља: молим господине, а сме ли све оно, што су Мица и Маца, Јуца и Јеца, Милица споменуле, сме ли све оно украсти један манастирски ђак, а да не згреши против Бога и да се не осрамоти пред људима.

Учитељ поцрвени ко Јашина уснал окренув се прозору уздишући рече: О велики по делима Јашо, благо теби, ти и зреле људе вараш, а ја не могу ни децу.

— Слуга зазвони, а час веронауке се сврши.

—

Другога часа, да не би морао опет по несрећи бивши манастирски ђак, а по срећи мали ученик великог учитеља — мали »крадец« великога убице — из почетка опсењивати децу, а ипак црвенити и зеленити, упита — да брже пређе »испредавано градиво« — једно врло слабо развијено дете: шта смо научили прошли пут из осме Божје заповести?

Дете: Ми смо научили прошли пут из осме Божје заповести то, да се ваља окренути и гледати кроз прозор у поп Милошеву кућу и казати: о Јашо, благо теби та и зреле људе варош а ја не могу ни децу.

БЕЛЕШКЕ С ПУТА.

I.

Стрина, дед ми изнеси мало бекеш и шубару из луфт; док очистим коње, идем онда у пороту; данас ја председавам. — Рано је још. Могао би ми још коју рећи за оно земље. — Аџ, чек док отворим нос. Видиш, овде код нас може свако све бити, само не може свако бити попа за тај се чин траже људи у свену примерни, ал тамо... Тамо једино може свако поп бити, а за друго штогод треба особита спрема. Зато им и јест све натрашке. Попови се за све више брину, него ли за цркву, и примеран живот, и ја нисам видео међу њима правога попа; но кажем да их нема, ал ја нисам изишао на њих. Чуј само ово: две недеље пред Божић изађе у новинама ова сензационална вест: на први дан Божића служиће у вршачкој саборној цркви владика вршачки, и други дан прота. А на бадње дан изађе дементи обадве вести; из разлога, што ће бадње вече провести владика у бројању сединца и осмица, даље у друштву са дољањима и кеченима и тако дочекати зору, неће ове године ни на Божић служити. Друго. На разлога, што ће ове године на други дан Божића бити поуздањички састанак у винограду вуковарског адвоката Светислава на који безусловно мора доћи и прота Божа, то исти прота неће тога дана служити, већ ће га заменути који од месних свештеника. Уједно се упозорује месно свештенство да ради тога не подиже тужбу конзисторији против свога слаткоречивога проте, јер ће и тако прота председавати у конзисторији. — Јао, сињко, на зар је тамо тако? — Грозно, стрина. Само да та кажем ово. Исти се онај владика разболео и добио од своје браће допуст на две године ради лечења. У то му умре најстарији брат и тај владика тако болешљив одмах силом сео на још не дезинфицирано место покојниково. Ни један поп му није смео рећи: владико, зашто си лагао? Ил си болестан, онда си требао отићи на операцију, на клинику, у болницу, у манастир — у купке, — ма куд — али ниси био болестан, што сад најбоље видимо, зашто си онда варао сав свет? Срам те било! — Па да, требао га је ко изобличити. — Разуме се ал то код њих нема. Код њих ти је овако. Представи себи: ова мотка, то ти је на пр. Кузман; онај балван, то ти је Ђорђе; ова ветрењача, то нек буде Никола; овај шкаф, то нек је Гавро; овај судопер, нек је опет Божо; онај колац, то нек је Светислав; ово наше теле Руменка, то нек је Мина, а наш тишлер Томић, то нек им је вођа Јаков. Сад пази. Ова мотка се превија ко трска у риту, онај балван легне, куд га тишлер одбаци, ова ветрењача клепеће, како ју тишлер окреће, час овако час онако, у онај шкаф сипа тишлер штогод хоће, јер шкаф прима свакојаке сплачине: судопером бришемо све, што треба, и што хоће — мада је судопер некад служио само за суде, а колац носи са собом увек да привеже оно теле, што се њди. Једном речи, тишлер влада. — Јао, илопако, а што се попови забораваше тако? — Ко би знао? Мисле само на смрт и на онај други живот, па и они хоће да себи осигурају бар једно место овде, као и тишлер што је себи забележио место братовљевом крви. — А сад треба да идем. Код нас је тачност у звањима, а код њих у затворима. — Е шта би? Нашла сам у твојим чизмама ону булету, знаш што си ми говорио, сетићу на њу и мало ју углачати, а онда ћу у данашњем јавном предавању „О узроцима злочина,“ показати и њу као средство, да убица стече код слепа света владајући глас као онај Јаков на оној земљи.

— А мислим „Zasztava“. Сасвим добро. Покажи то средство за ширење истине.

II.

Стрина, стрина, где си, шта радиш? — Ево ме, крпим чарапе. — Дакле декан потканчачког факултета дошао је својим научним истраживањем до сасвим противна резултата, у погледу потканања жаба, од онога, што је још обелодањио проректор универзе за природне лепоте. Дакле је

било о томе предавање. — Знам, слушала сам у кући на телефону. Боље ти мени причај о оној земљи, што се окреће око себе и још око сунца свог у кругу, ради чега се и оним људима непрестано врти у глави. — Е, стрина; бадава, ти си паметна жена. Мада сам и ја знао за она окретања и теби синоћ то после тебе спомињао, ја опак нисам дошао до онога закључка: да се тамо свима људима мора вртети у глави. Видиш, сад ми је што-шта јасно.

Највише сам се задржавао међу неким Србима — а зашто, то неш после чути, — и све ми се чини да смо и ми с њима у некаквом сродству; мора да се наши стари овамо доселили из Лике. То ти је један несрећан народ. Сад су се населили адвокати. Они хушкају све Србе поротив свију; најпре учитеље против попова, па онда попове против учитеља, а учитеље против учитеља и тако све те слепце збуне и онда просто исисавају онај народ. Учитељима мило, што се адвокати с њима љубе на улици, па држ онда по поповима, а попови се опет поносе, што адвокати у по бела дана иду с њима испод руке, па удри онда по учитељима. — Па, кад се мисле та два сталежа, што воде народ — сложити? Докле ће они бити слепи? — Ја ти стрина то не знам казати, ал мислим да ће то онда бити, кад народа не буду имали; народ ће сасвим осиромашити, онда му нико не треба, или ће се расељити.

— Тамо ти људи грцају у параграфима. Проти сваког параграфа, који говори о добру, има двадесет других, који тај параграф изигравају. То су све израдили адвокати и велика господа. Живот једнога зеца више вреди него ли живот човечији. Миливоје ранио зеца, тог зеца ухватио Савин пас, од пса отео зеца Јоца те га предао Младену и тај баш огулио зеца и хтео транжирати, кад ево жандара и отме зеца. Ни један га није појео, а сваки је био месец дана затворен. Шта мислиш? А шпиан Гавра пуцао на јелена па убио једну младу жену, иза које је остало четворо сирочади, и добио два месеца затвора, што је учинио прекршај проти сигурности живота. — Наопако. — Јест стрина. Није то к'о код нас. Ми имамо само један параграф: *буди поштен у свему* и онда нема тога зла. Ал код њих и онај, ко све своје законе стрпа у један параграф, направи којешта. Тако Кошут издаје законе у једном параграфу, а и браћа му сва своја начела стрпају у један параграф на пр. Гавра: шпиј косу на три милиметра, грди старе хајдучке саборске одборе, клони се цркве, картај се, лажи и удварај се убицама, од којих ти живот зависи; слаткоречиви Божа: носи златан цвикер, иде на сваку страначку скупштину, заразује на дневницама, процената, и т. д. Јаша је збио само ово двоје у свој параграф: лажи и — убијај. — А шта народ вели на то? Трпи, трпи и верује да ће и они сви понети на онај свет само *праведна* дела своја. — Ха, хаааа да слепа света. Да му и најпре режу с леђа, још би ми веровао; прокопи је то свет, — но отрезниће се пре него што им воља по други пут оде на занат. Себи већ зна направити мртвачки сандук, ал тешко да ће још научити ткалачки занат, да себи и покров спреми. — Чујеш, биће то, стрина, лепа сарана. Бар учитељи сомборског среза учествоваће бесплатно. Шта мислиш да ли ће патријарх Гавра држати надгробно слово, ил ће се гушити у сузама. — Хм, хм, иди синко, пре ће се загушити гурабијом. Хм, хм, мислим.

Питања у неизвесности.

Да ли ће ме радикали збиља изабрати за патријарх? *Владика Гаврило.*

Када ћу већ бити потврђен за школског референта? *К. Миловановић.*

Колико би ја још могао извући предујма у ходошкој паршици? *Мита Мушицки.*

Хоћу ли, Боже, моћи још који пут подићи и капеланску плату? *Прота Божа.*

Да ли ће још Мађари тражити какви грдни зајам од нас? *Чланови саборског одбора.*

Колико бих ја још могао извући из фондова као накладу за *свој* буџановачки мандат. *Свеучилишни проф. Др. Л. Чивић.*

Како дуго ћу још моћи лагати и варати тај слепи српски народ. *Јаков Томић.*

Шта би Мађари радили са мном да ми сав српски народ окрене леђе? *Јаков Томић.*

Да ће ли кад год српска „интелигенција" упознати у мени Јоту II.

Јаков Томић.

Жеља.

С нестрпљењем очекује се Русовљевом искреношћу написана автобиографија Јакова Томића. *Сав поштени српски свет.*

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА РАШКА

После патријархове смрти.

Анеихтекарта.

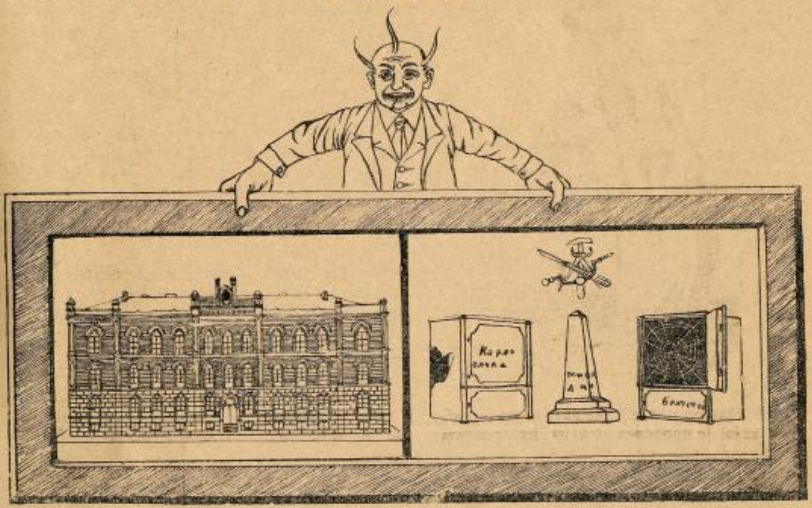

Стармлади: Види «стрина» упоредо, дела пок. патријарха Георгија и радикалне странке!

Чивутска посла.

Жена сеоског грка Самуила разболе се тешко. Када се видео Самуило у невољи, оде у цркву, помоли се Богу, и тамо се заверн, да ће, ако му жена оздрави, жртвовати на добротворне цели своје најлепше јуне.

После кратког времена оздрави му жена и Самуило је видео, да мора испунити своје обећање.

Сутра дан устане рано, да упрегнути коње у кола и везати најлепше јуне. Већ јо скоро био и пошао, када је заповедио кочијашу, да веже за кола поред јунета и маторог, оиињалог гаџу. Тако је отишао на вашар. Тамо се брзо нашао трговац.

— Пошто је ово јуне?

— Петнаест форинита. Али га без гаџе не ћу продати.

— Па шта иштете за обоје?

— За јуне петнаест, а за кера осамдесет и пет форинита. Свега само сто форинита. Али једно без другог не дам.

Купац је помислио у себи, да има посла са неком лудом, али како је јуне вредило сто форинита, погоде се.

Самуило метне обашка петнаест форинита, што је добио за јуне. То ће дати за добротворне цели. А остали новац метне у други шпаг и рече:

— То је моје, јер сам то добио за гаџу.

Кикинђанин.

ТУМАЧЕЊЕ.

У Макову после једне католичке службе, на којој је проповед држана, при повратку кући запитаће синчић матер:

— Јел' мама, пречасни је казао, да су дуси невидими, да им ни одеће не треба.

— Тако је, чедо моје.

— Е, па што је онда отац пустио у пиксли за побожне цели једно дугме од чакшира.

ПИТАЊЕ.

А.) Кад народни пријатељ а потпредсједник радикалне странке узима за молбу од десет ђеди у корист бродске српске црквено-школске општине сто двадесет круна, а за сигнирање списа, којима се босански кметови Срби на основу узајмљеног новца и преданог својим беговима откупљују из ропства, узима од исте сиротиње хиљаду шест стотина круна, шта мислиш, колико тај радикал добија и узима за своје чланке у Pester Lloyd-y?

Б.) То, што добија, не броји, већ мери сахуричом; лаж се брате код радикала скупо плаћа.

Тамо ће им се то исто стрефити.

Има неке птице које се зову прдавци. Та птица кад је слушаш цврктати и какоћати мислиш сваки дан ти дукат носи, а у ствари она дневно пуни своје гњездо са »нечим«. Кад је за . . . нина а она се сели и тражи ново гњездо.

Ових дана су ти прдавци напустили своје мирисаво гњездо.

Пре но што ће се отселити, а они се нађу са једним чворком.

— Куда, тако? — питу их чворак?

— Селимо се . . .

— А куда?

— Далеко. Чак, чак!

— А зашто?

— Па право да ти кажемо опоганили смо своја гњезда, па нам се не седи више у њима. Знаш ванприродно миришу.

— А носите ли за собом тртицу, пита их чворак.

— Наравно да носимо! — вичу прдавци.

— Е, онда је штета за пут. И тамо ће те исто тако то ново гњездо опоганити.

*

Пре но што ће се »Народни Гнусник« преселити из Земуна у Загреб, а један Србенда ће упитати једног радикељску главешину зашто напуштају своје гњездо.

— Зашто? Не седи нам се овде више. Ћуфт нам се не допада. Јако је загушљив. А и гњездо...

— А носите ли за собом...

— Па наравно...

— Е онда је штета за пут! Тамо ће вам се то исто стрефити.

Чавагија.

НАСЉЕДСТВО.

— Шта си наследио после смрти твоје пунице?

— Много, здраво много!

— Тако? Шта?

— Мир у мојој кући.

НАРОДНИМ ИЗДАЈИЦАМА.

Зар вам не стрепе срца и душе,
Зар вам се мисли ништа не буне?
Да туђим роду, издате смело
Српске нам милијуне!

Није вас страх, од тешке клетве;
Да народ српски сад вас не прокуне?
Што туђој руци, пружисте мирно
Српске нам милијуне!

*

Зар је вас стало за народ српски?!
Идеал ваш је: „Џепови пуни!"
Шта вас се тичу: клетва и мржња,
И српски милијуни!

Д. И.

ОБАВЕСТ.

Од стране српске народне радикалне странке умољени смо да јавимо целом свету ово: централни одбор радикалне странке дозвољава свакоме, — без обзира на народност, веру и политичко уверење — приступ на страначке поузданичке састанке и скупштине, једино из јаких разлога забрањен је приступ — фотографима. — Пошто се међу коњима није до сада нашао фотограф, то је њима дозвољен приступ не само појединце, већ у читавим ергелама.

П.

Посланици радикалне странке на хрв. слав. сабору овим улудно јављају, да све изјаве у њихово име, које допиру у јавност, не потичу из њихове браде, већ из главе Кошутова Geheimratha Кобиле Tomvich-a.

„Figaro" покрао „Врача" или „Врач" украо министра.

У претпоследњем броју »Врача« изволело нам је госп. Бешевић-Јашин, поручити (у Јашином сачињењу) да не исецкамо из немачког шаљивог листа »Фигара« слике, јер вели... то није **поштено!**

Е, лепо кад није поштено зашто сте одмах и идућем броју »Врача« после вашег савета украли из броја »Figara« министра Векерла. Ево их упоредо, колико да се види то ваше **поштење**, са којим се толико размећете.

Ова прва слика је ваша — а ова друга је из »Figara.« »Figaro« је изашао 21. септ. ове године ваш лист 1. новемб. п. р. о. г.

Да не буду они од »Figara« ту слику од вас украли. Фино друштво.

Нами поручује де не крадемо — а они краду.

Али ми нисмо крали него смо појединa клишета директно од уредништва поручили, и то можемо цртим на бело доказати, свакоме кога та ствар интересира.

То је баш што рекао Мита Крадић, боктер: »Где сам ја, ту други не краде! (Јер он сам краде!)

Еле и опет — њушку у зобницу.

Стармлади.

У једној српској читаоници у Угарској.

Јоца (спусти једне новине)! Шта је данас највећа спрдња?

Шаца: Што је Мата управитељ штампарије.

Јоца: Није.

Шаца: Што је Божа српско православни свештеник и прота.

Јоца: Није.

Шаца: Што и Гаврило хоће да буде патријар.

Јоца: Није.

Шаца: Што учитељи још радикалима верују.

Јоца: Није (и сад пружи Шаци „Заставу.")

Шаца: Ха, Ха, што Јаша Томић пише о неродољубивој историји.

Јоца: Погодио си; веће спрдње данас нема.

Тавна тачка.

Посредник за женидбу: Морам Вам признати да девојка има и једну тавну тачку у животу.

Младожења: А је ли још у животу та тавна тачка?

Из Пеште.

Кад је радикалска депутација већ по десети пут чула од свију министара, да ће се сви закључци туциданскога сабора *одмах* потврдити, разиђу се чланови по Пешти куд који.

Јаша и Гавра случајно се одмараху на ланчаној ћуприји. У тај мах случајно се туда провезе министар Кошут и кад дође близу наших првака он случајно из фијакера пљуну на њихову страну.

О, те радости! Не зна Јаша и Гавро шта би. Тек у неке рече Јаша Гаври: Узми мало артије да саставимо телеграме нашим листовима.

Гавра: Ево, прво „Застави."

Јаша: Да, да, Кести ово: Кошут милостиво пљуну на ме, пази да га добро сад полижемо пред нашим светом.

Гавра: И на ме је преузвишени изволео пљунути.

Јаша: Мир! — Пиши даље.

Гавра: Сад „Народном Гласнику".

Јаша: Тај не мора знати за нашу радост. Пиши ово: самосталце нападај најлућим клеветама, јер им оповргавање и деманти у „Србобрану" одузимају много простора; за нас је и то доста.

Гавра: А сад фацину.

Јаша: Пст! Не мој бит' безобразан!

Гавра: Дакле Бабићевом „Одјеку."

Јаша: Пиши Србима лажи, Немцима лажи јер нам још може Ракоцај помоћи.

Гавра: Но, но, надај се.

Јаша: Нооо — како ти то предамном говориш.

Гавра: Сад још пакрачком »Гласнику."

Јаша: А Јанков мозак не треба солити, оно „дете“ већ зна, како се ради.

—

Полицај са стране: »O istenem... за мало министрове пљувачке колко се отимају. Благо radikalis-párt-y.

Чудни рођаци.

Франк: Сервус Јаков-leben. Јеси ли још мађарац?

Јаков: Нисам више мађарац!

Франк: А ја мислим да јеси.

Јаков: Зашто? Јесам ли зато мађарац, што сам твој пријатељ, или сам ти пријатељ што сам мађарац?

Има изузетка.

— Ја тако је то, драги пријатељу, што човек од нечег више има, све би више хтео.

— Не увек. На пример, је ли вам жена родила кад год близанце?

Ђука и Шука.

Шука: Бога ти Ђука откуд Јаков баш сад пронашао да чепрка по Руварчевој историји?

Ђука: Па знаш како је Руварац доказивао, да ми нисмо имали ни Југ Богдана, ни девет Југовића, ни Милош Обилића нити је Вук издао Српство.

Шука: Па?

Ђука: Па Јаков је рад да то онима под сувачом растумачи, па не зна како ће. Срамота га је од како је постао Хазафих, да поред свог осталог издајства и пљувања Српства мало и за нашим претцима и славним ко-

совским јунацима не пљуне, па ако га и сад не пусте у Даљ, онда му не преостаје друго, осим у тишлерај!

* * *

Бука: А камо тебе Шука у недељу на народном селу?

Шука: Знаш, брате, ја нисам пријатељ гњаважа!

Бука: Каква гњаважа? Да си чуо оног Јованког како уме лепо да прича о пчели маленој, која лети око цвећа шареног! То уживање је трајало пуна два сата.

Шука: Сироти слушаоци!

Бука: А што да су сироти? Та то је била сама дечурлија. Сифон је скупио око 300 школске деце, па та душевна гњаважа им је сасвим добро дошла, боље им масаже не треба.

Календарска сезона.

— *Календар Матице Српске* је и ове године уређен да не може бити лепше.

Јован Живојиновић, професор.

— *Календар „Гњаватор"* пркоси сваком календару, а част и поштовање Матичином Календару, који нам свима служи на дику и реч видику.

Светозар Огњановић,
звани „гњаватор."

— „*Ласта*" „*Врабац*" — и многе друге календарске животиње изводим ове године ја.

Сима Чивутин
поседник највеће календарске менажерије.

Гласови који се проносе, да сам ја уредио календар Матице Српске — не одговара истини.

Андрија Плавшић,
дугогодишњи уредник с маказама — календара „Орао."

Ове године и ја издајем разне календаре.

Лука Јоцић.

И ја! *Лука К. Алексијевић.*

Највећи је календар без сумње „Рад" — који се продаје као и сваке године на киле. Згодан за паковање купуса, сланине сира и т. д. — а могу га и алваџије употребити. Цена 80 потура — или 6 новч. кила. Све поруџбине се шаљу уз круну на штемпл на шифру „Тумач."

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ.

Са овим дупљим бројем „Стармладог" отварамо претплату на III. четврт која стаје круна две или на пола године круне четир. Мислимо да је досадањом сатиром и карикатурним сликама јасно обележен правац нашег листа.

Лист би могао још боље карикатурне слике и богатији материјал из разни крајева српства доносити кад би и г. г. после платинци имали доброту задовољити се са овом нашом опоменом у листу те нам послали дужну претплату а тим би нам уштедили новац око писмених опомена, а уједно пружили средства, да се набаве сарадници за хонорар. Г. г. претплатнике којима смо послали повчане упутнице молимо, да претплату обнове.

Ону г. г. неплатнике којима ни писмена опомена не помаже и последњи пут молимо за претплату.

Администрација и уредништво
„Стармладог".

ЛИСТАК.

Хенрих Конти.

У берберници.

(*Цртица.*)

(Летње после подне. Радионица је празна. Врућина је. Не долази нико. Два берберска шегрта су господари у радионици. Газда спава, помоћници се кушају.)

Алекса: Та никада не ћемо бити људи, ако се сами не научимо.

Стева: Добро, добро... на шта да радимо?

Алекса: Ти ћеш изаћи напоље Стево и вратићеш се патрљ. Ти ћеш бити мушторија, а ја помоћник.

Стева: Добро.

Алекса: Но, одлази!

Стева (изађе напоље, изађе затим се поврати. Гордо испучи плућа): Добар дан.

Алекса (прискочи му): Слуга сам понизан! Наволте заповедајте!

Стева (покаже на образ): Брадз...

Алекса: Ја, молим покорно.

Стева (обеси шешир о клин): Само брзо, јер немам времена... састанак...

Алекса (на једној столици окрене јастучић): Наволте сести...

Стева (седне отменим покретом и извади цигарету, запали је и дуне дим у Александрово лице.)

Алекса (тихо): Ти море, добићеш батина, ако те видим! (Гласно.) Врућина је, високородни господине...! (равно га сапуни.)

Стева (све једнако дими): Хм!... дајте ми само једне новине!

Алекса (скочи услужно): Наволте, заповедајте!

(С поља се чују гегајући кораци. Два дечка се поплаше, Алекса испусти тањир са сапуницом и јурну у један кутак. Отворе се врата, појави се једна кудрава глава и дечацима сасвим олакша, када је иста проговорила дрхтећи, покорно:

— Срећан добар дан желим... У име оца, и сина и светога духа...

Стане и погледа око себе.

— Нема овде нико?

(Затвори за собом врата и одгега се.)

Стева (се појави. На лицу му се суши сапуњава пена): Чуј, ала сам се поплашио.

Алекса (прво погледе на тањир са сапуњање и подигне га радосно): Није се разбио!

Стева: Цо, опери ме!

Алекса: Како да не...! сада ћемо наставити..

Стева: А ако опет дођу?

Алекса: Нека дођу!

Стева: Ја не ћу да будем крив! (Седне, изађе се, палегне и из џепа извади цигарету, коју је био сакрио. Још је горела. Срећа, што ми није изгорео капут. Гледај... (Зидови и на стави своју улогу.) Брзо, само брзо, пријатељу!

Алекса (брзо оштри бријач и хоће да забавља госта речима): Какав ће бити усев, високородни господине. Јесте ли изволели чути, да је градоначалниковица побегла... да је сирома господин бележник скрхао ногу,.. али ће храна бити на цени, хвала Богу...

Стева (чудећи се зине. Изађе из улоге.) Ти, Шаро, откуда знаш све то?

Алекса (витлајући бријач приближивао му се и није му одговорио на питање); Заиста, не вала овај свет, високородни господине... Да ће госпођица Молнарева са подбележником,.. ко би могао помислити?... ко би могао помислити...

Стева (замоче): Пазите!

Алекса: То је свеједно!... сада се играмо, а ти моли за опроштење...

Алекса: Молим, опростите, високородни господине. Нисам знао, да имате брадавицу!

Стева: Не дрљајте толико, него пазите, ви марва! (тихо): Је ли добро?... Море!...

Алекса: Врло добро!... још отменије... грубље!

Стева: Човек тако одлази испод ваше руке, као да одеру...

Алекса (безобразно): То је претераност, високородни господине! нигде не пазе тако на кожу мушторије, као код нас...

Стева: Могу рећи, добро сно...

Алекса (окретно вуче бријач по Стевином глатком образу и брбља непрестано): Богме се не види на високородном господину, да је деда...

Стева (се насмеје): Ти, лудаче!

Алекса: Лице вам је тако младо, да га је брити заиста уживање.

Стева: Но, журите се само, журите се!

Алекса (тише): Ти, Стеване, сада не знам, шта ће долази.

Стева: Видиш каква си марва! Сада ми опери образ.

Алекса: Имаш право!... (донесе воде и опере Стевин образ од сапуна. Затим опет наоштри бријач, да га набрије.)

Стева (на нос му слети муха и док је пр-

ћно нос, Алекса га посече. На свежој кожи се одмах показа танка, црвена пруга): Ви марно! Не знате пазити!... (Скочи и ћуши га.)

Алекса (засуче рукаве, да га удари натраг): Но, чекај!..

Стева (га плашљиво теши): Море, ја сам сада мушгерија... не дирај се ..

Алекса (се угризе за усне): Да!.. (Другим гласом): Не срдите се високородна господине... искочио је... бадава... тако фина кожа .. (на страну): Чекај само, чекај... биће и ја мушгерија...

Стева (гњевно, као што приличи једној отменој мушгерији): Но, та свршите већ једном! Тако ћу изгледати, када ме пустите, као да су ме оперирали. Сиротa жена неће ме моћи познати...

Алекса: Један минут, молим... само један минут. (Узме га винским спиритом, посне га пудером, очешља му косу. Све је то уродио прилично грубо, јер се игра приближивала крају).

Стева: Но је ли, то је тај такозвани берберски минут? . . .

Алекса: Да, молим покорно . . . (скине пешкир с врата). Слуга сам покорни!.. (Очисти га жеглицом и пружи према њему руку): Но, ни ћеш дати ништа?

Стева: Како д не!.. Хвала што си ме посекао!

Алекса (презорно): Тако си грубијан и пркљи, као канда мушгерија . . .

Стева: Но, сада буди ти мушгерија!

Алекса: Како да не, да ми одсечеш ухо, ти глупаче . . .

Алекса (седне и дочусти, да му метне пешкир и да га намаже сапуном по лицу, по устима. Једаред скочи и ћуши га): Та зар не умете да пазите? . . .

Стева: Ти безобразниче, ти си ми рђао брзо вратио ћушку!

Алекса: Све једно... бар ме нећеш посећи... Ја се више не ћу ни играти...

Стева: Из зброг чега се не ћеш више играти, ти безобразниче?..

Алекса (се смеје): Како да не?.. Да ме искасапиш...

Стева (гњевно потрчи према њему): На онда сво ти!... На!... (ћуши га).

Алекса: Но, чекај!.. (Потрчи за њим, понија га, међутим су метали столице један другом испред ногу, стровале случајно чанак. Стева падне на земљу, Алекса њему на врат и припушив га, почне га немилосрдно сапунити. Лице коју, одело, где га је дохватио): Ето шсето!... разбојниче!... мушгерија!.. ти!...

Стева је дрекао и како се хитао испод Алексе, зграби сапун и случајно он доле горе. Сада почне он да сапуни и Шандерова уста беху брзо сама пена. Међутим је дрекао, колико је год могао. Наиселетку му угура парче сапуна у уста које прогута.)

(На дреку и ларму појави се мајсторица, на што обе обешењака скоче поплашено; из уста, и одела им све текла пена. Мајсторица ужаснута плесну рукама:

— Боже мој!... Шта је с вами? Но, чекајте само, добићете већ!

Истрчи напоље. А деца са највећом бриком памештају разбацане столице на своја места.

Превео: **Чедомировић.**

Шегртски посао.

I. Шегра: Данас сам казао мајстору: Мајсторе, ако сте ради још једном да ме провоштите а ви се пожурите.

II. Шегра: А зашто да се пожури?

I. Шегра: Јер после 1 сата ћу се ослободити.

Алекса Шантић, Мостар.

ПРЕ ДРАСПЕЋЕМ.

Хоћу да живим животом Човјека!
Хоћу да љубим, да трпим и страдам,
У својој вјери да се Добру надам
Што 'но ће доћи к'о света ријека

Да гријех спере! Моју клетву нико
Дочути неће, баце ли се на ме;
На људску накост ја сам давно свикô
И знам да сунце не боји се таме...

Подвигом светим будићу из гроба:
Једнакост, Братство и Слободу роба,
Што спутан сунца васкрсног жуди;

И крвљу својом прелићу све путе
Идући Теби, и вјерујући у Те,
Ускрсли Брате потиштених људи!

„Босанска Вила".

ПИТАЊА.

Ко би нам умео одговорити, колико су отежале радикалске главешине, од када се налазе на даљском кукурузу?

Каквим је кораком журио Стеван Бенин, кад га је са есцајгом и још неким ситницама нестало из манастира?

Где се најскромнији српски владика Габор Змијановић боље осећао: или сада у Даљу, или некада на Ривијери?

Има ли српски народ бољих финансијера, него што су чланови крњег Саборског Одбора?

Да ли је Јаша Томић Бог или краљ радикалима?

Имају ли наши народни фондови још који милијун за Мађаре?

Д. И.

Учтиво питање.

Молимо управу славне радикалне странке да нам јави; када и где ће бити идући велики народни збор исте странке.

С поштовањем
Самостални фотографи.

Издајемо и опет дупли број, пошто су клишеји касно стигли.

Отац: Но синко учи добро, па ако донесеш добру сведобу, купићу ти једне мамузе.

Син: А шта ће ми мамузе? Не дам се ја тако јевтино поткупити! — Нисам ја родикал.

Домаћин у теснацу.

Домаћин коме се иначе није пресипало, добио госте. Али уједно поче и киша да пада, те гости не могоше кући. Јело се, пило се, пекла се патка за патком, гуска за гуском, а киша и не мисли да престане. Потрошиле се кобасице и сланина из оџака, у подруму дотрајало вина, а гости још седе, јер не могу кући због кише. Кад су већ и последње пиленце појели, домаћин изиђе у двориште, подигне руку па из дубине срца ускликну: Ох боже, боже! је си ли имао кад год гостију. — Ако си имао дађеш да киша престане, да се и ја бедe курталишем.

М—и.

Успех мађарског језика.

Наш Андрија иде у први разред, па се више пута код куће хвали, да већ зна и мађарски читати. То је чула мала Даница, која не иде у школу.

Кад дође лето, дадосмо Андрију да учи писати. После шест недеља дође он кући и похвали се да већ зна пливати. Сад ће тек Даница да рече своју, т. ј. запитаће га: Је ли, браца, а знаш ли већ и мађарски пливати.

СРЕЋА ЊЕГОВА.

Андраш: Слушај, кума Маћашу, ти би требао сваки дан да Бога хвалиш, што те није створио етоком.

Маћаш: А за што, кума Андраше?

Андраш: Како за што? Да си овца, ти не би морао пасти траву од твог великог носа.

Груварац.

Ребус.

У прошлом броју, она женска са запечаних уста значи: „Врач". Правилно је решио: Живан Ђурчин Рубин из В. Кикинде и њему ће се лист бесплатно за целу годину слати.

Одговори уредништва.

Ј. Богдановић, Будимпешта. Примили смо Ваше стихове и судећи по истима, Вас је морао или когод по глави одаламити или Вас је понео па испустио, тек види се, да нисте читави.

Harden, новинар, Берлин. Мило ће нам бити. За Вас ће се увек наћи у Н. Саду посла. Иста сорта и код нас у једну повећу кућу улази и излази, као у голубињаку, па ако нисте шкакљиви од брице — изволте у Н. Сад.

Н. Новаковић, Банфелдзирач. Наш лист је одвећ општар; да постигнете ипак жељену циљ, ми би вам препоручили »Заставу«, она је куд и камо мекша. Пробајте па ћете се уверити. Ми смо се већ уверили.

Младом пријатељу — у Н. Саду. Жао нам је да Вам рукопис ваших песама не можемо вратити на овој скупоћи дрва; напротив молимо још који девојак.

Сарадницима у В. К. Једно је одвећ пикантно а друго није интересантно.

Драг. — Н-б. Београд. Лепо пишете само много иштете! Ви мислите сигурно, да смо и ми у сродству са босанском владом.

Созљубљеном у Вршцу. Молимо Вас за мало материјала о њему.

Хонорарном сараднику — у месту. Камо обећано? Шта бегате од нас к'о Рокнић испред фотографског апарата. Нема, нема, — па ништа за то.

Л. П. у З. Верујемо да ми „Застави" нисмо шаљиви. На против ми јој морамо пре на какав апарат за секирацију изгледати.

Тим. М. К. у С. За све је одговорни наш лист и молимо, да никог не теретите у колико на правац листа нико не упливише.

Петар Јакић, Рајково. На ваше, управо Врачевићино писмо, мислим да имате довољног одговора за штудију. Оно да богме Лаза Костић вели: »штудија је мучан посао« али ипак »проштудирајте« ви ваше. по вами »српске светиње« писмо, још једаред, шат га одгонетнете, а не као „морално одговорни" да слаже својим претплатницима и обмахне их, да је то писмо већ у »Врачу« било штампано и ако је господја власница поручила. пре но што ћемо га штампати, да га она има у копији. Али наравно тугаљива је то ствар своју обрану штампати, своје од светиње свето писмо. — Свет к'о свет, ти пишеш једно а он ти провиди ребра па чита друго. Иначе на ону другу вашу поруку отпоручујем вам, да нам је познато у братнјеу својство уклањања, па ма и брицом. Толико вашег равнања ради, а боже здравља, биће тога још, само мало стрпљења. Нисмо ради да са вама „пљавимо" своје читаоце. Дакле утешите се — није вам упало да нас заплашите и тероришући уста запушите. Поздравље, како вами, тако и „моралном" „запечаћеном", стрини и свима који се за наше здравље интересирају.

СИТНИ ОГЛАСИ.

Стају 4 круне на пола или 2 круне на четврт године, а лист се претплатницима огласа бесплатно даје.

За усисавање влаге из штампарија и магазинâ препоручује себе

Мата Косовац.

За састављања изјава на основу §. 16. т. зв. препоручује се уз врло мали хонорар

Dr. Светислав.

Повозне оцене о мојим песничким радовима молим да се достављају члановима Матице Српске

Dr. Бошко.

Све противнике Србобранофоба и Руварцофоба позива на пиво

Радикалофил и јашофоб прота карловачки КАРА-ЈОВАН.

Једне малуше и кутију мастиа за бркове дајемо као награду ономе, ко је у стању сврашпит пажњу и поверење „Српске Мисли" једино — на Мароко.

Уредништво »Заставе«.

Ко дозна, да се једегод одржала радикалска скупштина или макакви састанак без моје присутности, моли га да ми то одмах јави, да могу сазиваче и разносаче позива судским путем прогонити

активни прота Божа.

Најјефтиније решава босанскоо аграрно питање

Dr. Никола, радикал.

Све лажи, клевете, обмане, погрде, опсене, нападаје и све, што може појединe личностима и најмање умрлати прима уз највиши хонорар

„Застава"

ПРВА СРПСКА ТВОРНИЦА

ИСКЉУЧИВО СВИХ СРП. ПРАВ. ЦРКВ. УТВАРИ

Луке К. Алексијевића

У НОВОМ САДУ

препоручује

нов српски народни велики

ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР

„СВЕТИ САВА“

за год. 1908.

Творница није жалила ни труда ни трошка, који улаже у ово издање, које се **штампа у 35.000 примерака**, уверена, да ће свако у овом календару наћи **народну читанку**.

Слике су одабране, хартија фина, штампа је чиста и чиста. 477 16—

Цена му је само 35 новчића.

Препродавци добијају 33⅓% попуста.

Даље препоручује

најновије издање СВ. ИКОНА

на велико и на мало

на хартији, израђених масном бојом по строго српском православном облику и пропису. Израда ових икона је прегледана и одобрена од краљевске српске митрополије под бр. 542. (1905.) и 869. (1906.) у Београду. Цене на велико код наруџбине од најмање сто комада

у величини 46/34 цм. комад по 40 потура

ове су израђене у сјајној масној литографској боји)

а у величини 50/36 цм. комад по 60 потура

на ове у масној боји те изгледају као да су на платну). Исто тако препоручује и све друге потребе и *црквене утвари*, израђује и позлаћује иконостасе, и Христове гробове као и свете иконе на платну за иконостасе и домове.

NB. У врсти по **40 пот.** икона ових: Мати Божја, св. Ђурађ на коњу, св. Лука, св. Димитрије, св. Никола, св. Стефан Архиђакон, Архангел Михаило, св. Јован Крститељ и св. параскева.

У врсти по **60 пот.** икне ових: св. Ђурађ пешак Ђурђевић, св. Сава, св. Стефан краљ Дечански (Свети Мрати), св. Тома, св. Арсеније, св. Кузман и Дамјан, св. Петар и Павао, Васкрсење, св. Лазара, св. Алимпије Столпник, св. Кирјак Отшелник (Михољдан).

На захтевање шаље свој велики илустровани ценовник бесплатно.

Лука К. Алексијевић

Нови Сад (Ujvidék — Hungaria).

Златан сат на дар.

Свакоме, ко ми год скупи претплату на моје дело, **које је сад изашло из штампе**

Просветни надничари

растури књиге и новац пошље, дајући у место уобичајеног рабата, као награду: на 10 претплатника сат будилник или од никла за џеп, на 20 претплатника сат од сребра за џеп, на 30 сребрн сат за мушке или женске, са дуплим поклопцем, на 40 сат од тула сребра за мушке или женске, на 60 претплатника сат за џеп, мали женски од правог злата (14 карата) и на послетку на 80 претплатника сат од правог злата (14 карата) за мушке.

Цена је књизи 1 круна. Они који мисле поштено, могу књиге и без новаца добити, па тек кад их растуре, да нам новац пошаљу.

Сви сатови се набављају из једне чувене швајцарске фабрике и само услед тога је могућа тако велика награда, што се на књигама уступа 50% попуста, који се даје у роби по сопственом коштању скупљачима претплате.

Све поруџбине ваља слати на адресу:

Петар Крстоношић

Хаџић Светићева ул. бр. 6

Цена је листу: на годину К 8, на ½ године К 4, на ¼ године К 2.

„Стармлади“ излази 1. и 16. ог сваког месеца. Рукописи се шаљу на уредништво. Претплата се шаље на администрацију „Стармладог“ у Нови Сад (Ujvidék), Хаџић-Светићева улица број. 6.

УРЕЂУЈЕ: СТАРМЛАДИ. **(Појединн број 30 пот.)** Одговорни уредник: Петар Крстоношић

Власник и издавалац: М. Крстоношић. Штампарија д. д. Браника, Н. Сад.

СТАРМЛАДИ

ХУМОРИСТИЧНО-САТИРИЧАН ЛИСТ.

Број 15. У Новом Саду, 16. новембра 1907. Год. I.

Чобан: Ала су гладни кукавни пси, појели би и масно ћеое. Бојим се дати им оне »масне лонце« како су гладни — претовариће се, па ко ће ми после лајати?

Радикалско оро.

Оро игра врани-коло,
Држ' се њега, Гаиро, лоло,
Гроф Телеки оро води,
А Бала нас опет своди,
А брат Јаков све заводи:
Постали смо сви народи.
Нисмо више Милетићи,
Већ смо сада хазафаћи.
Нек се песма наша чује,
Србадија све нас пљује.
Продадосмо српске школе,
Ал нас Кошут барем воле,
Милијуне српске дасмо,
И све што год имађасмо,
Оро игра, пузи, клеца,
Метнули смо све на кеца.
Дед још мало цупа хопа,
Брзо ћемо бити троја,
Поред тол'ке наше бруке,
То би биле текем муке,
Дугови нас силни гњаве.
Дошли би нам свима главе.
Ај хај Мађарони,
Зберимо се, сакупимо —
Па на Дољ се устремимо:
С брда, с дола полетимо,
У Пешту се спустимо.
Те ту песму загудимо:
Засвирајмо кошутовски,
Поиграјмо Апоњевски,
Попевајмо мађаронски,
Поскочимо ципел-полски,
Усптпимо радикалски,
Загудимо намећарски,
Подвикнимо робијашки,
Заплетимо заставашки,
Окренимо Габоревски
Завршимо
Карловачки*)
Ијујују...

*) Шиљу штедионице! пр. ур. „Ст"

Стармлади.

ТЕЛЕГРАМИ ИЗ СРБИЈЕ.

— Пашићева клада чува своје грађане. Прво им је затворила границу, па кредит, па дућане, па сад затвара и грађане.

*** „Самоуправа" демантује вест, да су Шпаљић, новинар и Вељa Тодоровић, бив. министар — ухапшени.

Сигурно звездашки дедати — штрајкују.

)(Пако је граница за марву затворена, београдска полиција шиље у Нови Сад неку марву. Добро би било, да им или униформе или главе измени.

ГУРАБИЈЕ ИЗ СРБИЈЕ.

Заверенцима.

Завереници, завереници,
Краљевски крвници,
Не крвав'те даље руке,
Дост' је Србу ваше бруке.

Не стварајте нове ране,
Нико не зна своје дане,
Данас јесмо, сутра нисмо,
Човек легне, не осване!

Антизвездаш.

УСТАВНОМ КРАЉУ.

И ако ти
Није лако,
Немој, краљу,
Даље тако.

Нећеш моћи,
Вели свако,
Још дуго
Ти овако.

Јест' они су
Твоји људи,
Ал крвничке
Неке ћуди.

Али ми смо
Опет људи,
На желимо:
Краљ нам буди!!

Београд. **Људи.**

Интерпелација Мушицкога

на угарском сабору.

Председник (прекида на интерпелације): Реч има господин посланик Деме Мушицки!

Деме Мушицки: Превисоки сабране! Слуга сам покоран. (Клања се на све стране.) У превеликој смерности бићу слободан да с' вашим допуштењем ста вим једну малу интерпелацију на свемогућега господина министра-председника. — Превисоки сабране! По примеру председника радикалскога народа господина Ђорђа Красојевића.

Дисавац: Живео!

Деме Мушицки: Који је негда као добровољац помагао прекосавске Србе у рату за ослобођење.

Векерле: Нема прекосавских Срба. Оно су све политички Балканци (*Тако је, тако, вичу и спреда и одострага.*)

Деме Мушицки: Да, који је био некада добровољац а сада —

Будисављевић: Жалосно, жалосно.

Председник: Господину Будисављевићу подељујем укор. (*Прима се, прима*, вичу с галерије.)

Деме Мушицки: По примеру његову сгавићу интерпелацију на премилостивога господина министра председника у двадесет и две тачке.

1. Је ли познато свемогућем господину министру-председнику, да је радикална странка иступила из српско хрватске коалиције?

Супило: Само кад смо се ослободили тих одметника.

Председник: Господину Супилу подељујем свечан укор. (Галерије и стенографи одобравају.)

Деме Мушицки: 2. Јели познато милостивом господину министру председнику да су и наши радикални посланици иступили из српско-хрватске коалиције?

3. Је ли познато предобром господину министру-председнику, да се радикална странка одриче за сва времена Милетићеве политике?

4. Је ли познато високопречасном господину министру-председнику, да радикална странка није ни писнула против т. з. Апоњијева школског закона?

5. Је ли познато узорном господину министру-председнику, да радикали ни мало не жале, што су им школе укинуте и што им се деца силом претапају у Мађаре?

6. Је ли познато преленом господину министру-председнику, да ће и радикална странка са три своја члана доћи са оном поклоничком депутацијом да пољуби руку високодостојном господину министру грофу Апоњију?

7. Је ли познато високославном господину министру председнику, да ће у тој депутацији предњачити радикале сам главом и ногама Јаша Томић?

8. Је ли познато пресветлом господину министру председнику, да су радикали дали птебејским Мађарима зајам у износу од 860.000 круна?

9. Је ли познато најпреузвишенијем господину министру-председнику, да су радикали вољни дати још неколико стотина хиљада круна зајма Мађарима, само да и они не беже у Америку?

Гроф Бакањи: То сам ја министру Кошуту већ споменуо.

10. Је ли познато примерном господину министру-председнику, да су радикали поред свега школа спремни да падну и своју цркву?

Шома Вишонтаи: То сам ја већ знао. Тако треба.

11. Је ли познато високоблагородном господину министру-председнику, да су радикали спремни да се од сад зову грчко-источни Мађари?

Хиртенштајн и Ајтнер: О, о конкурепције!

12. Је ли познато најплеменитијем господину министру-председнику да су радикали сасвим напустили име и језик свој, а спремни су да и веру своју оставе.

Гроф Телеки: То је hazafi-хшаг!

13. Је ли познато благонаклоном господину министру-председнику, да су се вође радикалске са свим добро наместиле у тако званој српској автономији?

14. Је ли познато најчеститијем господину министру-председнику, да су

радикали са својом радом у споменутој автономији сасвим задовољни и да се не желе са својим положајима никад растати.

15. Зна ли најмађарскији господин-министар-председник да је господин др. Никола Ђурђевић, негда православни Хрват Старчевићанац а сада...

Прибићевић: Срамота.

Деме Мушицки: ...да је већ окрезуба вио чекајући потврду за вечитог потпредседника грчко источног конгреса?

16. Знали најупокрвнији господин министар-председник да се Куман Миловановић сав осушио чекајући потврду за школског референта?

Поповић: Шта ће због тога бити с оно мало коже и нешто костију?

Деме Мушицки: 17. Знали премудри господин министар-председник *да осим Јаше Томића нема у радикалној странци ни једнога човека, који је ради убиства добио шест година; ко ће нас водити ако нас Јаша остави?*

Један глас: Пфуј!

Председник: Пошто се не зна које то рекао само једанпут: Пфуј, подељујем укор господину Ленђелу.

Деме Мушицки: 18. Зна ли велики господин министар председник да од потврде закључака бившег радикалског грчко источног конгреса зависи наша егзистенција; ја искрено велим да сум њам да ће ме као грчко источног Мађара икада више амо послати Шајкаша.

19. Зна ли велики господин министар-председник да ми већ незнамо каквих би услуга учинили Мађарима: Своје смо вам присталице све предали, а даље не можемо. Не можемо вам издати ни једног старог Полита, а како би све самосталце?

Кошут: Пробајте још само и то: причекаћемо.

Деме Мушицки: (Ајао Јашо!) Зна ли преслатки господин министар председник, да нам вођа Јаша Томић може полудети, ако се закључци не потврде?

Шома Вишоњаја: Шта?

Самосталци: Зар истом онда?

Деме Мушицки: 21. Зна ли премило ствии господин министар-председник да смо ми већи мађарски родољуби од свих Јевреја, који овде седе?

Чланови обрезане странке: Желимо да се о том лицитира.

Деме Мушицки (кроз плач): 22. Када мисли превелики министар председник написати своје име и презиме на све оне законе, што смо их зимус после дуге —

Красојевић: Немој лагати: то је ипак сувише.

Деме Мушицки: После кратке дебате у клубу радикалне странке примили. Најбоље би било, да једним потписом милост Ваша све потврди, јер онда су радикали својим поштењем —

Лисовац (за се): (То ми не познајемо).

Деме Мушицки: Обвезани су да буду прави Мађари во веки веков. Ја сам свршио. Хвала господо на стрпљењу. *У* понизности љубим руке. (Плаче.)

Председник: Реч има преузвишени господин министар-председник.

Векерле: Високи сабор! На двадесет и два питања мога предговорника одговарам ово: Познато ми је да су радикали падали свој народ, а то јест: Своје биће као Срби, своје име, језик и веру. Већих падајица нема. Верујем у њихово родољубље и обећавам да ћу закључке потврдити за најкраће време али под условом, да њихов вођа Јаша Томић овог пута пером убије још три-четир главнија Србина у свом мађарском листу на српском језику, а онда да се као пример велике љубави према Мађарима — стави жив у шпиритус и да остане у пештанском муаеју, јер би иначе могао исто тако нас Мађаре коме другом издати.

Један глас с галерије: Пристајем и на то.

Председник закључује седницу управо у поноћ.

ИСКРИЦЕ.

Неки далматински свештеници *мрзе радикалне школе*, дали су се на посао.

Један је за ревносно ширење атеизма, доказујући да нема Бога, — именован за катихету сплетског.

Други је пак о прошлој црквеној слави у Бенковцу јавно проповедао о Богу и нагласио: — «Ако га има» Говори се да ће овај бити именован за архидијецазалног проповедника.

Hej Zsiga te...

Сентомашу српски Србобране,
Некадашњи славни грудобране,
Ко ти твоје срце тако рани
Од куд гују — на груди одрани
Hej Zsiga, te,
Српски изроде!

Српском крвљу земљу си појио
Српским млеком соколе дојио,
Од куд у те да изрод пониче,
Слатке српске речи што с одриче,
Hej Zsiga, te,
Српски изроде!

Нек је проклет, ко Српство издаје,
Нек је проклет, ко год нас продаје.
Не дај славу да т' изрод пориче,
Србобране ти српски браниче!!
Hej Zsiga te
Српски изроде!

ЦРНОГОРЧИЦЕ.

* Нето и Томановићева влада мора да се јако испуцала, кад се латила бомби.

— За уставну владавину у Црној Гори потребна су — вели Томановић, хапшења, хапшења и опет хапшења — све до књажевске породице.

⚔ А за одржавање Томановићеве „честите" владе потребне су бомбе, бомбе и опет бомбе.

⓯ Него у згодан час је удешен атентат. У место нападаја на владу падају честитке — као бомбе.

💣 Само то бомбардовање са честиткама да их одкуд не сруши са владе.

— Црногорска влада је брзојавно позвала Церовића — за сталног делата.

⚔ Томановић се јако разљутио што је Церовић без његовог знања позван. „А да што сам ја овде. пита Томановић.

ВЕСТИ ИЗ МЕСТА.

Боље вас нашли. Кроз који дан долази дружина „Српског народног позоришта." И ако је позориште јако „питомо" оно ипак почиње „*Дивљушом*" — мађарским комадом. Ми држимо да би згоднији комад за почетак био: „*Четир жене под једним кровом*" или „Харем" из »Краљевића Марка."

Мађаризирао се. Овдашњи касир радикалске пиксле, бивши угледни крајзлер, Исак Бркић, мађаризирао се у Izsák Bruk! Богме је то и без тог Брука — брука!

БОСАНСКО-ХЕРЦЕГОВАКИМ БОРЦИМА.

Нека вам је вечна слава,
Ој ви српски борци први,
Наставите тако даље
Брат са братом нек се грли!

Свака сила за времена,
А невоља редом иде,
Душмани ће зацвилити,
Сједињене док вас виде!

Вести са стране.

— У Сарајеву је почео да излази добро уређен часопис »*Српска школа.*" Сви српски листови су препоручили »Српску школу," само »Застава« — ћути. Сад је ли то за то што се уредник зове *Новакински* или што су радикали у опште противу *Српске школе.*

— Немачки језик је ипак најтежи јер ето чак и гроф Молтке се буни у Geschlecht-y: der, die, das!

— Бечка камарила усрећила је српску цркву шишпек-Габором. Главни протектори били су му пок. Калаји и Анел за учињене им у државном интересу „услужности," за време његова Militerpatertства у Сарајеву: Протектори умрли; а штићеник им »окренуо« опаклију, те »пркоси« камарили. Неблагодарник!

— И пок. гроф Пејачевић је имао свог удела, да нам је Габор постао шишпек. Он гроф Пејачевић, као ревносан католик, хтео је православље да омаловажи, па је сав свој утицај код мађарске владе заложио да свог — шишана — постави православнима за владику.

— У бач-бодрошкој жупанији обављени су избори жупанијских представника, у свих двадесет изборних округа, у скоро свима окрузима су Кошутовци у сојузу са радикалима — пропали. Народ их сад зове: Дупле радикалске пропалице.

— После интерпелације др. Полита у угарском сабору због окова у Босни укинула је инквизиторско оруђе босанска влада. Љубопитни смо хоће ли га за то »везиваних уста« „Врач" и опет напасти!

— *Његова слава.* Наш пријатељ Стеван Бешевић-Јашин, јавља да је његова слава: *«Без-мишин* Врачеви,« и *прима* „честитке“ и ове године, као и досада.

БОСАНЧИЦЕ.

Директор Доњо тузланске гимназије, као што се поговара, поштo је својом педагошком „спремом“ доказао способност, биће постављен за шефа полиције. Остали његови мамелуци и пијанице, као и овај калуђер на „прека“ — у колико их није услед многог њушкања и алкохола — њушкање издало, — биће упућени за стварне владине шинјуне.

Омер бег, Милеџ и Кочић. ... Оде Амер бег до суда тајника Милеца, који држи кључе од тамнице, и моли Омер бег и преклиње суца, да отвори тамницу и да га пусти своме пријатељу. „А каквог ми посла тамо имате?“ судац ће. „Па имам г. судац — има ето некакав стари рачун између нас двојице, па пита ја знам јесам ли ја њему дужан, ил је Петар дужан мени.“ Опет ће судац: „Ако је вам је дужан, а ви га тужите главном суду, а ја Вас њему не припуштам“ Мрко гледа Омербеже, мрко гледа, а душа му у подгроц стала. И у том часу прошло је кроз главу Омербегову онако као у сну сва тиранија. „Дошао сам да видим свога брата Србина.«

Радикале славе.

„Трговински Гласник „бр. 244. пише: „Видећи, да им природа сатире њихово дегенерисано племе труде се да бар јеванковне трагове оставе иза себе попуњујући своје прорeђене редове **изродима другог порекла:** Српским кошутовцима; Пазурцима, Томићима, Брадваровићима, Попадићима, Мошелесима, Јајтелесима, и Какелесима. — Ми у име овостране, радикалне странке протестујемо противу такоr писања, које служи на част „Трговинском Гласнику.“

ЛИСТАК.

ДЕПУТАЦИЈА.

ЛАКРДИЈА У ЈЕДНОМ ЧИНУ.

Одиграна недавно у једној преварђеној варошки, која је чувена са својих „хандлера“ или „ми-ван-елздо“-ва и где су „очка-башари“ најзанимљивији и хвалевишаг најдетинији.

Предговор. Пештера једних врата окупило се неко тарено друштво. Мујага, са дугом брадом и празном главом, око које је обмо турбан, какви се у истурија виђи од красно-бело-зелене боје. Уз њега хода лутн Арнаутин и чувени разбојник Чокјаша, наоружан до зуба. За појасом му зденут лутн ханџар, на коме се виђи још онака људска кра. Мујага гладн дугу браду и брате крупан дуго са чела, а Чокјаша закрвављеним очима ужасмерено хода доле-горе и држи руку свуштену на ханџар. Њихто крупно кроз зубе пушта, али са Мујага умирује и слађеви браћу вели му: Јоши, чоче! Хоџа Гавран и дервиш Влајдуја, седе по бројаницама неки рачун. Две ага се договарају у једном кошету: Аго-Смуша и ага Мирабуша. Аго Смуша показује на врстама нек Мирабуши број 16, а ага Мирабуша му одговара на то скидањем кожуха и чупањем дубета, на је грозе обрјање главе Турчина. Прост Турчин Мрка, изуо постуље, на сео на ћилим и прекрстио ноге по турски: четкуа се по шабанама, тура кожинтет између шалера дуго пушта из њих, окреће се, вели и суди нам нас и мирише. По неки пристојно слушанци и вежљиво. Арнаутин Чокјаша се пуше у ребро, да то не сме чинити. Сам се узеролоћи, осим оног што седи, немирно ходају и хватљиву. Хоџа Гавран по каткад тешко уздахне, али кад га Арнаутин мало отприје погледа, а он ни за длаке. Аго Жирко дрема у буџаку.

Мујага: Аман јараби, врућине!

Чокјаша: Врућина, брате, врућина!

Мујага: Ево се бива, џаба бањамо и купамо у зноју у сред зиме!

Мирабуша и ага Жирко (заједно): На џабалук смо душо научени!

Хоџа Гавран: Јесте ли ви смислили шта ћете казати?

Мујага (гладн браду): Ја, шућур Алаху, не мислим никад ништа, **Ои** мисли за мене... а и за све. Ми сви његовом главом мислимо!

Ага Смуша: Нека Чокјаша мисли. За то нас је повео, да он мисли, а ми само њухур лејишавамо. Тако нас је научио. Тако ваздa тако и сада...

Турчин Мркша: Ама ја мислим опет о њиприји.

Мујага (гладн браду): Ех!

Чокјаша: Мислиш... мислим и ја. Ето Јајвидеку је сад опет једна потребна, да створи везу између Фућекали-паше и Кошутали-везира.

Мени су ћуприје вазда драге. Увек тражим ћуприја. Колико сам само мислио о великој ћуприји између народа и владе, по плану Фуђек-Кошут-неимара, па да будем прав на обадве стране. На сам мислио о ћуприји између опозиције и мехкиша при изборима, да великог везира наше Фуђековића столица дуго пуста не остане. На... на кад ми обје прве ћуприје пропадоше, сад мислим о трећој преко Саве... због »трговачког« увоза зоби.

Прост Турчин, Мркуша: А шта ћемо оно још, велики везире, искати?

Сви: Шта?

Прост Турчин, Мркуша: Оно друго — како се оно звaше?... Нешто трговачко... Ја заборавио! Оно друго, оно трговачко... за матору дицу... бива да дица буду пуста, самовласна, и да фино воде трговину.

Ага Жирко: Тога... тога.

Ага Мирабуша: То се тражи, трговина чоче, јакако.

Дервиш Влајуца: Оно се зове...

Хоџа Гавран: Мотаноћија...

Ага Смуша: Мотање, мотање, брате, то се тражи!...

Ага Жирко: Лонци, лонци!

Ага Мирабуша (скаче од радости и тапше рукама): Јес', јес'...

Сви: Мучна реч валахи за изговарање... али много слатка за кусање!

Ага Жирко (седне па се клима, да не би реч заборавио): Лонци, лонци, лонци!

Чокјаша: Ћуприја, ћуприја, ћуприја, ћуприја.

Мирабуша: Столица, столица, столица...

Хоџа Гавран: Дај — Дај — Дај — Дај —

Ага Смуша и ага Жирко: Кукуруз, кукуруз —

Дервиш Влајуца: Зајам, милијони, процена, процена, мотаноћија,

Мирабуша: Не говори! — Побуђаћеш ме!

Ага Смуша: Побуђаћеш и ти мене!

(Изненада врата се отворе и појави се слуга).

Слуга: Нека уђе депутација!

(Сви се узврпоље и повлаче. Дервиш Влајуца заборавио реч „зајам" — па заокупио »провизија, провизија« а Хоџа Гавран заборавио реч Дај, па окупио „на пола", „на пола"... Ага Смуша и ага Жирко у место кукуруза — а они само грокћу... гури... ф(о)ршус! Мујага и Чокјаша шапћу заједно у место ћуприје само реч: „ћар, ћар"...)

(Улази министар.)

Министар: Јорегелт!

(Сви се по турски клањају до земље): Алејим муселам!

Чокјаша и Мујага: (прилазе министру и љубе га у скут и папучу.)

Министар: Господа су народносни заступници.

Мамелуци (сви у један глас): Тако нам се, ефендум — чини...

Министар: Српски?

Сви у глас: Никад!

Хоџа Гавран: Грчко источни!

Чокјаша: Пучки!

Ага Смуша: Православни Мађари!

Министар: Вас је српски народ изабрао?

Чокјаша: Никад, падишо, наше светло сунце. Милошћу твојом и твојих спахија, бирешја, кочијаша угледали смо твоје палаче и донели смо ти на пешкеш овај поклон.

Прост Турчин, Мркуша: (подноси пар пилићара).

Министар (гурне ногом пилићара, који седне на патос). Није наш адет пилићарске поклоне примати и жао ми је, што вашу молбу саслушат не могу. Данас је дошао адет, да само слушам људе од народа.

Мујага (гладећи браду): Ама какав му је опет то земан!?

Министар: Коме народ верује, томе ћу морати и ја!

Чокјаша (тргне ханџар): А ћуприја, падишаху?

Министар: Таких ћуприја не требам... Удвајице су сада јефтина роба... Народ је само на ћифчи. Ко хоће да ми дозвли, треба да је од народа... То су праве ћуприје.

Чокјаша: Онда нама нема више пута овамо?

Хоџа Гавран: Куку!.. (плаче).

Чокјаша: Јер народ се неда два пут обмахнути. Тешко је пало и једанпут. Нешто нас не слуша... Аман... падишах!

(Сви клекну и љубе га у скут): Аман, аман! (Кукају и бију се у прса. Мујата чупа браду и Чокајина закрпи зубима мисли: сад ће «штогод» прегрести.)

Хоџа Гавран (пузи и љуби у скут министра): Аман, велики падишо! (Гуши се у сузама). Да-а-а-ль!

Министар: Даље! Немам с вама више говорити!

Мујата: Немамо вала ни ми!

Министар: Зботом!

Сви: Ништаљиви мег!.. Поздрави госпођу Владиславу! Љубимо руке! (клањају се дубоко... тешко уздишу; једни бришу сузе, други нос. Мујата се тлади по бради. А Чокајина намештено палац између два прста, стао на сред сале и пружа им свима): »Ево, на поделте!«

Слуга улази: Господо, изволите се приуготовити, да чистим љубре из сале!

(Сви се губе са стиснутим палцем између прстију. Послужитељ отвара врата и прозоре због „луфта“...)

(По »Мусавату«). **Нога.**

ГОТОВ ЈЕ И РАЗАШИЉЕ СЕ

великн илустровани

СРПСКИ КАЛЕНДАР

„СВЕТИ САВА“

за год. 1908.

Наручбине треба слати на творницу српских правосл. црквених утвари

Луке К. Алексијевића

у Новом Саду (Ujvidék Hungaria).

Слике су одабране, хартија фина, штампа је чиста и чиста. 477 21 —

Цена му је само 35 новчића.

Препродавци добијају 33⅓% попуста

ЗЛАТАН САТ

НА ПОКЛОН

од 14 кар. злата (Double) или **сребрн. имит. тула** са дуплим поклопцем — за мушке или женске — или **танак каваљерски сат** може свако зарадити, ко ми скупи 15 претплатника (обичан сат и на 10 претплатника) на моје хумористичне приче из грађанског живота:

„ПРОСВЕТНИ НАДНИЧАРИ“.

Цена је књизи 1 круна.

Ко мисли поштено, може књиге добити и без новаца, па тек после да нам новац пошаље, на адресу:

ПЕТАР КРСТОНОШИЋ. Нови Сад (Ujvidek Hungaria) Хајнх-Светићева ул. бр. 6

Ушао је у штампу

НОВ „СВОЈ СВОМЕ“

календар. — Цена му је 20 потура. Трговци који поруче 100 комада добијају бесплатно на корицама свој оглас отштампан — и још рабата 35⅓% попуста. Без огласа 40%.

Најјефтинији и најугоднији календар за рекламу и поклон о новој години, у колико ћемаки трговац свој оглас без конкуренције — добија упрутен. Ушао је и

„ТРГОВАЧКИ КАЛЕНДАР“

у штампу. — Све поруке се шаљу на уредништво „Трговачког Календара“ Нови Сад (Ujvidek — Hungaria).

Цена је листу: на годину К 8, на ½ године К 4, на ¼ године К 2.

„Стармлади“ излази 1. и 16. сваког месеца. Рукописи се шаљу на уредништво. Претплата се шаље на администрацију „Стармладог“ у Нови Сад (Ujvidék), Хајнх-Светићева улица број. 6

УРЕЂУЈЕ: **СТАРМЛАДИ.** **(Појединн број 30 пот.)** Одговорни уредник: Петар Крстоношић.

Власник и издавалац: М. Крстоношић. Штампарија д. д. Бранника, Н. Сад.

СТАРМЛАДИ

ХУМОРИСТИЧНО-САТИРИЧАН ЛИСТ.

Број 16. У Новом Саду, 8. децембра 1907. Год. I.

НАША СТРИНА „ЗАСТАВА“.

По једнима је овака (проституткa) а по другима овака (пајкабаба).

Стихови

(из радикалског ашикурана.)

Стиховл су из ашикурана
Радикалска најчистија храна:
Ми једино Јашу признајемо...
Другог Бога ми не познајемо...
Слава Јаши, Господару свега,
Створитељу »мирисава« цвета;
Слава Јаши — извору свезнања —
Господару од тупина-дана!...
Тебе Јашо ми обожавамо,
И по »добру« сви упознавамо;
Тебе Јашо у срцу носимо,
И од тебе милости просимо...

Јединствени, милосрдни, благи,
Царе рâје, Јакове предраги!
Упути нас на стазу спасења
Сачувај нас од свих искушења...
Упути нас на стазу »одбраних« —
Правоверних, *Твоом* изабраних,
А не оних што због мисли луде
У тамнини без светлости блуде.
Тебе Јашо у срцу носимо —
И од Тебе милости просимо:
Милосрдни! Чувај нас од зала
Ти нас брани, ти и жупан Бала.

По Шљивићу—Брашнић.

---

† БОРИС САРАФОВ.

Мучки погину, то није право,
Ти који беше свима страхота,
И где! — дошао је по своје ђаво
Зацвилела ти мајка сирота.

Хеј, али колико је пре тога
Српских мајки, деце, зацвилело
Када си ти без душе и Бога
Вршио крваво, мучко дело.

Зацвилела ти мајка сирота
И ако за те није грехота.

ИЗ ЗАЈЕДНИЧКОГ САБОРА.

Продукција у браом одузимању речи.

Др. Винковић говори свега два минута. Председник му одузима реч.

Председник: Megvonom a szót.

Др. Винковић: А зашто?

Председник: За то што треба други да говори.

Др. Шурмин: То је већ ревизија пословника.

Председник: Megvonom a szót!

Прибићевић: Високи саборе!

Председник: Којим језиком говорите?

Прибићевић: Ја мислим да би председник требао најбоље да зна.

Председник: Megvonom a szót!

Бабић-Балски: Високи саборе!

Председник: Megvonom a szót!

Бабић-Балски: Па још ништа нисам казао!?

Председник: Баш за то што сте запели. Време је новац.

Модрушан (устаје и хоће да говори).

Председник: Пошто Ви можете у пету погрешку пасти, одузимам вам реч.

Супило: говори 40 секунада... (Мађари броје секунде и нестрпељиви су и вичу: Ово је протекционаш.) Megvonom a szót!

Душан Поповић: (Устаје да говори.) Јесте ли ми већ одузели реч?

Председник: Нисам али ћу ускоро.

Мађарски посланици: Пожурите се!

Душан Поповић: Фала — ја не ћу да говорим.

Бањанин: (Устаје и говори 1 минут.)

Председник: Megvonom a szót! Споро изговарате речи!

Лукинић: (Почне говорити.)

Председник: Журите се... морам и осталим још реч одузети.

Лукинић: Па да седнем?

Председник: Megvonom a szót?

Муачевић: Ја!...

Председник: Megvonom a szót!

И имали још којег од г. г. хрватских посланика којем нисам одузео реч и који жели да му одузмем.

(Пошто се нико не јавља, председник Раковски уз пљесак закључује седницу. Радикали вичу: Eljen!)

Извештај са народне скупштине у Београду.

Др. Воја Вељковић: Никада Пашић нама импонује. Он нас опомиње на Др. Владана Ђорђевића и министарство Цинцар Марковића — пре пропасти династије Обреновића.

Настас Петровић: Шта хоћете тиме да кажете? Да династији Карађорђевићевој прети каква опасност.

Др. Воја Вељковић: За све злочине чиним краљ одговорним!

Настас Петровић: Молите се Богу, да не дођете у главну полицију.

Рибарац: Подметните му какву крађу.

Настас Петровић: Ми се држимо устава. Све што нам је на путу и што смета владиним врлинама . . .

Пашић: Зидању бошкова, харању дрвима и продаји концесија златних руда . .

Настас Петровић: Ми то убијамо. Било пером било машинерком. Доказ су два Новаковића, које смо у подруму убили, и после полицијским расписом грађане обавестили, да су се сами убили — и да ће смутљивци протурити друге лажне гласове о овом догађају. Уз то смо тако нешто ствар удесили, да чикамо сваког, ко нам је у стању доказати, да смо баш ми Новаковиће убили.

Рибарац: Ви и ниште Новаковиће убили, они *још живе*.

Др. Воја Вељковић: Краљ је за то варварско убиство одговоран.

Рибарац: Одкуда може краљ одговарати поред живих завереника. Ко је господар у кући?

Фуге: Тако је, тако!

Опозиција: Живели завереници!

Ланчевић: Молићу, позната је ствар и нам наше отаџбине, блага народ и јагњеће срце нашег престолонаследника. Њему се десно мислер. Столарски раденик који гради љубицу за престолонаследника нагазио на ћушку и тиме повредио краље ово достојанство шаке. Молим скупштину да опрости, а готов сам „да свето и ново станье“ сваку сатисфакцију дати, па чак и у београдским подрумима погинути.

Пашић: То се од вас не тражи.

Настас Петровић: Задовољићемо се и каквом новом Чукарицом.

Пашић: Имам хитан предлог.

Сви: Чујмо!

Пашић: За Црну Гору су потребне бомбе. Исте је наручио Таланонић. Јесте ли за то, да се отвори стална творница за праљење бомби за Црну Гору.

Фуге: Усваја се један гласно. Опуномоћава се Јаша Томић са хваљењем Црне Горе. Ако је он не побели, не ће нико. „Самоуправа“ ће већ своје *званичне* дужности учинити.

Један Фузоваш ставља интерпелацију на центлмена (мал' ми се не омаче реч: џелата) и пита шта је са главом „Стармладог“.

Настас Петровић: Свршена је ствар. Ја сам у договору са шездашима, неродавним шестом, познатим убицама, па чак и полицијом ствар удесио. Слао сам прво поцепане шпицлуне, марвеног ћака, одговорног уредника Милана, па Цветка — и све боље од бољих шпицлуна, напослетку сам послао познату протуву кабаџичара и келнера Атанасијевића и два комита у Нови Сад. И да није потегао уредник „Стармладог“ револвер на комите, он би остао и данас жив, а овако ево његова глава. Износи главу „Стармладог“, т. ј. листа.

Фуге: Ура! Та се види свуда по Београду. Зар пошта стражкује са потањем новина.

Настас Петровић: Подзалено нам је и опет.

Фуге: Тражимо да успоставите пријатељске везе са суседном полицијом. Обратите се на њега. Напуните му јасле.. мало боље.

Настас Петровић: Учињено је већ. Известила скупштину да тога дана у целој Србији, као ни у подрумима управе града Београда није нишо убијен од протувника садашњег светог стања.

Скупштина већином владиних гласова, не узима на знање и протестује против таког нерада и немарја полиције, а министру Настасу издаје неповерењицу с том мотивацијом, да има у свом џелатском занату да се усавршни и постане ревноснији и активнији.

Београд. *Лутмладаш.*

МИЛАНЕ, ПРАВО ГЛЕДАЊЕ...*)

Милане, право гледање!
За мало ти се гледасмо!
За мало, пола године;
Ко ли нас младе растави
И више нам састат' се не даде?
Душа му раја не видла?
Него се вила и вила,
На сред се пакла савила.

Милапова љуба.

*) Срп. нар. песма.

ШАЉИВО-ТУГАЉИВА ПИТАЊА С ОДГОВОРОМ.

— Не би ли ми молим Вас могли рећи, за што се један радикаљски учитељ за време званичног часа школе, брије?

— За то што је он прави радикал, и што у незваничном часу мора да дрља за »Заставу«.

— Не би ли ми молим Вас могли рећи, за што је позоришни одсек у ком су Тихомир Остојић и још један господин доктор већином ускратили карте новинарима — а »*Трговачким Новинама*« нису.

— За то да они могу после наше трговце гњавити позоришним критикама и 8 потура за сваки ред наплаћивати.

— Не би ли могли рећи, молим Вас, зашто лист позориште »преживари« са прештампавањем критика.

— За то што „Друштво за штедњу и узајамно потпомагање под председништвом Тихомира Остојића и Лазе Марковића — веле да треба из родољубља критику писати, јер и они из родољубља бесплатно узимају 8 потура од реда за своје радове — у »Трговн Новинама«.

— Не би ли ми могли рећи, колико је Тихомир Остојић узео од »Матице Српске« за Краљевића Марка и Доситијеве басне, и пошто му је »радове« преписао један ђак.

— Е, то чак ни Матичин секретар не зна. Јер г. Тихомир нема петље да поднесе г. секретару своје квите за хонорар на потврду.

— Не би ли ми могли рећи зашто професор Радић на лошије ђаке ставља тежа питања а на боље лакша.

— За то што је рад да се мало по сомборски проведе.

— Не би ли ми могли рећи за што је на овој скупоћи скинуто Матичином послужитељу 5 фор. од плате, на предлог оних чиновника, који су дуплу повишицу тражили и добили.

— За то да, ако је рад поштено да живи — нека краде, као и пређашњи његов друг.

— Не би ли ми могли рећи, кад ће једна госпођица учитељица на вишој девојачкој школи — купити крпе за таблу, за које је покупила 20 потура од сваке девојчице.

— Е, то питајте богату радикалску црквену општину.

— Не би ли ми могли рећи, зашто је о св. Николи на архијерејској служби поред плаћених учитеља — морао ђакон и звонар појати при произвађању двојице ђакона за јереје.

За то, што су радикалски учитељи мало раније из цркве загребли — а Кузман је певчика од друге руке.

— Не би ли мимогли рећи, зашто се одомаћила »стална краћа« у овдашњој срп. вишој девојачкој школи?

— Зато, што позвани поред других брига, не могу ваљда још и ту бригу водити.

— Не би ли ми могли рећи шта је г. Тома сад у позоришту?

Све — и ништа!

— Не би ли ми могли рећи, кад ће се играти Шекспирова дела?

Е то питајте оне што воду комедије.

Поша.

— Еле подрепашки »*Шваргор*« је отпочео са *прасећијим* питањем и *прежиљавањем*, а наставио магарећијим интерјуисањем и завршио је неким *рињењем*. Е на сад кажите да »Швигар« није очупан из чилашева репа.

Нашим хазафијашима.*)

(*Кад су мађарски потписали онај злогласни телеграфски поздрав.*)

Кад се на то одважисте?
Шта вам стиште груди уске?
Каквим пером потписасте?
Јел од гвожђа ил' од гуске.

А у који у час зао?
На ште срца или сити?
Је л' пре ручка бесте гладни
Или жедни може бити?

Тивадар, Пал, Лукач, Њжак,
Брук, Ђерђ, Јанош, Базил,
Против рода свога српског
Код Шовена траже Азил!

Ах не тако »хазафи-хи!«
Ко свом роду јаму копа —
Није синак Доситија
Нит Неделка протопопа.

1882. год. *Абуказем.*

*) Види »најновији« календар „*Шољивац*“.

Разговор с Дусиговим магарцима.

(Истинит догађај по казивању и признању самога „Швигара", радикалског шаљивог листа на покојну стрину, који уређује трамвајско безимено друштво)

Јаков (као стрина): Ево ме браћо моја, ево ме опет к вами. Нисам више магарац! Ал опет срце ме као некадашњег магарца вуче к вами, браћи мојој. Да вам се братски потужим и да се својски поразговоримо. А да коме ћу, јако своме нећу. Сви су ме напустили. . . па коме да се јадам, ако не вами, браћо, и вашој браћи у Пешти. Ви сте у служби Дусиговој, а ја сам у служби Кошутовој. Ви знате како је вами, а ја знам како је мени. Ви знате како нас товаре, а ја знам како мене товаре.

Магарци: И-а а . . . утеши се, брате, утеши!

Јаков: А како родови моји рођени са јаслама стојимо?

Магарци (задовољни): И а-а-а! Добро!

I. магарац: А ти, брате?

Јаков (уздахне): Ej родови, моји рођени, да ми још њих није . . . одавно бих отегнуо папке . . . Због брађо, због. Ја се свога лепог имена одричем. (*Кроз плач*): Нисам више магарац, нисам!

Дусиѓови магарци гледају за њим и смеју се.

II. магарац: Ej, брате наш тужни. Јеси ли се само једном упрегао . . . и натоварио самар . . . такав ћеш се и опружити.

Бичаче за „Швигар",

САМОРАСТ.

— Бога ти Анто, знаш ли ти шта је то самораст?

— Чкаљ, печурка, — паламида.

— Ниси погодио!

— Дете копиле!

— Ниси погодио!

— Не знам. А знаш ли ти шта је то битанга?

— То је — скитница.

— Ниси погодио.

— Па шта је битанга?

— Најпре кажи ти мени шта је то самораст.

— Самораст је дете ком се не зна ни отац ни мати.

— Тако је!

— А шта је то битанга?

— Па битанга је коњ без госе.

*

— Је си ли видео радикалски »*швигар*«?

— Је ли од оног чиланша са руског збора?

— Море од неке битанге јесте?

— Како, зар му се не зна госа?

— Не зна! Чак је и без жига!

— Па то је онда копиле!

— Није копиле, него самораст.

Бичаље.

Књижевне приповке.

Владика и расион или у тежњи за вишим не бирај средства. Пастирске посланице, власторучно — потписане

издаје епископ Гавра.

Савети чврстога карактера (са насловном сликом)

издаје прота Пашић.

Узорне проповеди — без икаква додатка

издаје прота Стојаковић.

Кукуруз и дебљина (са сликама)

издаје прота Божа.

Нерад и жеља за противштвом. (с насловним сликама)

издају поп Јован Јовановић и Mility János, plebános

Радикалство и припомоћ за лечење. Савети богословима и млађим свештеницима.

издаје поп Гавриловић.

Гробље је свето место

издаје јерej Прерадовић.

Кобасица одјекује у »Застави«

издаје Кукић.

Одјек у »Застави« од кобасице

издаје Коста Брадинаровић.

„Застава« у кобасици јечи

издаје Јанко Јован „Дете.«

Живот и прикључење Стефана Бенина

издаје »Народни Пријатељ.«

Ха, ха, ха, или »Српски Глас« против »Браника« — радикалска радост

издаје сам Јаша.

Хрвати против Срба, а Срби против Хрвата у коалицији

издаје Лизавац.

Корист распадања самосталне странке по шовене

издаје Красојевић.

Тутање је и сребро и злато и папир од вредности

издају радикални посланици из шире Угарске.

„Свој своме — и 860 хиљада круна Мађарима; паралела

издаје др. Бранко Илић-Сос.

Скупљени водени чланци

издаје др. А. Ивић.

»Народни и српски Гласник« народна српска жалост и срамота

издаје Ракоцајева странка.

Чувајмо се радикала; издајица, одрода и народа

издаје српски народ

Репертоар срп. нар. позоришта.

„Намигуша" комад из автономног живота. Чаробна „народна" игра, са опсенарством, „свирањем" и играњем шиперевке, намигивањем, грљењем и љубљењем и већ т. д. Од наше „Стрине.« Музика с брда с дола, скупио и присвојио један смешан господин. Догађа се у садашњости.

„Трговина је трговина." Истинити догађај у 60 хиљада слика. Од Кошутовић Фуњековић-Пашића. Израдио Јапа Томић. Удесио Аладар Балаш(в.) Музика: Звечева.

„Народни непријатељ,« жалосна игра у врло, врло много чинова и још више промена од Јаше Томића. (За овај комад је управа радикалне странке поклонила пов чикошки костим, са чизмама од лака и мамузама као и перге-шеширом и перушком.) Музика од Француза и ко месара.

„Свет" (безобразан као хајдучки сабор а глупав као др. Сос.) Шала да пукнеш од смеха. Врло згодан комад за путнице, радикале и друге трбушаре.

„Жидо" антисемитски комад. Збива се свуда у целом свету. Између чинова се дере друштво лажова и пева песму „Свој своме" уз громогласан подсмех чивуцког аскепдила.

„Лепа Мађерка." Слика из автономног и хајдучког живота. Предигра: „Масирање народних фондова," I. чин: „*Хајдучки сабор*" II. чин:

„Патријархова смрт — и наш живот.“ III. чин: *„Дал.“* IV. чин: *„Српске школе“* V. чин: *„Срп. хрв. књижевност.“* VI. чин: „Бала, кукуруз, Бањани, поход у Пешту а уз осветљење бенгалске ватре *„Дон и Пиштек Габор.“*

Смрт Стевана Дречанског—Бенина. Моралне погибија у 3 чина с певањем и дреканьем. I. чин „Манастирски ђак“. II. чин „Кашика“. III. чин „Радикељски Дрекавац“. Промена: „Откровење“. Епилог: „Погибија“.

Госпођица Шансон-та, моја жена. Стварчикаклива, засеца у многи приватан живот — не може се о њој више писати. Тачка.

„Задужбина“. Задушна слика из наше автономије, у више слика и прилика. I. слика: „Нападај на автономију“. II. слика: „Уклони се ...“ III. слика: „41.“ IV. слика: „Издаја“. V. слика: „Државне народних фондова“. VI. слика: „Задужбина Дал“.

„Сеоска лола“. Наслову улогу игра Јаша Томић. То је његова стара улога. Видиће се, хоће ли је овог пута добро одиграти.

Како је кањура звонила на ларму.*)

Бачвани и Крстурци све су гледали, да исмеју једни друге, те су због тога чинили један другом свакојаке сметње. Особито Крстурчани Бачванима.

Тако је ишао једног дана неки Крстурац из Сегедина кући. Морао је проћи кроз Бачу, јер туда води пут. На путу нађе велики клип кукуруза. Подигне га и понесе га са собом.

Када је дошао на пијацу, код цркве бачке, досети се, те веже кукуруз за најбан од звонаре, која је била поред цркве на улици и оде.

Доцкан у вече чују Бачвани јако звоњење. Помисле да звони на ларму, те да виде где то гори, потрчаше према цркви.

Када су доспели до звонаре, стадоше као укопани. Нису могли да верују својим очима. Кањура ухватила у зубе онај везани за пајван клип од кукуруза и хтеде га откинути. Али како је био врло јако завезан, то га није могла отргнути, него од силовитог дрмања, звона забрује; и тако је један од кањура прилично дуго звонила, док је један од Бачвана не отера кући.

На то један из друштва повиче.

— А м.... му кечину, то је крстурско масло.

Кикиндјанин.

*) Крмача.

ЛИСТАК.

БЕОГРАДСКИ „КРИТИЧАР“ — И ЈЕДАН ПАЈАЦ.

У Србији, све што уме да држи перо, или је „политичар“ или »критичар«. Сваки трећи »решава« тешке државне проблеме или »критикује«. У Београду има доста пролетаријата, а »књижевног« пролетаријата понајвише. Од прилике као у нас берберa. Неко их је набедио и слагао, да су књижевници а они онда лепшу и свитају се по вагдан по београдским кафанама и причаоницама, краду од Бога дане, а као умни богаљени — краду нерадом и имање својих родитеља, или своје рођено. Такав један егземплар је неки Пера С. Талетов, пропали штампар и књижевник. Прочитајте од Шенкијевића „Песнике и Свет“ — па ћете имати слику господина Пере. Њему је отац оставио лепо имање. Али на његову несрећу спопао је тог човека неки књижевни свраб. Како његове гкаваже није нико хтео штампати а свраб све јачи бивао, отприлике као кад је човек шугав — то је госп. Пера С. Талетов приморан био, да отвори штампарију — да постане књижевник. Док је трајало блага, нашло се и пријатеља, који су г. Перу лагали и бедили да је књижевник — а уједно локали и помогли г. Пери да утуче своје имање. Данас је „шворц“ — и приморан је да тражи луде. сличне себи — и да их лаже много јефтиније, него што су њега лагали. Рецимо за 5 комада ненапчића и једно ђувеце... а у најгорем случају задовољи се и једним шкембићем. И нашао је себи равног књижевника. Књижевника, ког сав Београд држи за књижевног нацона, који уме вешто туђе да метне у боју и носи као своје. Лакрдијаш и пајац, који своје лакрдије краде с немачког — од писаца тингл тангла — и протурује их „Сервијанцима“ као своје. Човек, који је окупио око себе просветне надничаре, које уџељава — и с њихове коже тече себи капитал. И тако Пера мора да пере прљаве веш просветних надничара — и да хвали циркуска и клоновска „сочињења“ једног београдског лакрдијаша, ког због његове глумачке неспособности прозваше »велики Хамлет«. Његове умне недотупавности, с којима се озбиљан свет спрда, као у нас са Лептировим „сочињењима“ — приморан је г. Пера и слични књижевник г. Пери да хвали — за порцију ненапчића. Можете мислити, како је он познат у српској литератури, кад нели за писца, чије једно дело 10 година се држи на репертоару срп. нар. позоришта и врло повољно оцењено од два угледна критичара: да је нети писац *„ло сада свршено непознат у српској књижевности“*. Чудите се човек мора угледном листу »Босанској Вили« — да је могла тако недостојно човека сочињење примити, у толико пре, што је

уредн. »Босанске Виле« имало прилике и у Сарајеву позоришни комад истог писца гледати и повољно исти оцинити, као што се и још један позоришни комад истог писца годинама по Босни даје. Држимо, да је овда само уредништву се морало покрасти тенденциозни памфлет г. Пере, који да је који срећом настанио очев занат, он би данас продавао добра вина, правио добре ћеванчиће и не би страшно очено имање, те данас принуђен био, да се продаје београдском познатом пајацу, — и да потписује оне, што га квалификује или као литерарну незналицу — или умног богаља, па чак и лажова. Нека се увери из „Историје срп. књижевности“ од Јов. Грчића, иначе изгледа госп. Пера својом примедбом „досад у књижевности свршено непознат“ не Талетов, него *Телетов*.

Стармлади.

ЊИХОВО ДРУШТВО.

Пошто радикалима сви окрећу леђа тако да чак ни у својој страници не могу осим јаше да нађу магарца, који би се са њима упустио у разговор, то сарадници »Нивагара« по упутству редакције морају да траже себи друштва међу Дусинговим магарцима и да се с њима слатко изразговарају. Шта ће — њихово је друштво.

Најлепши божићни поклон.

ГРАМОФОН или ЗЛАТАН САТ НА ПОКЛОН

од 14 кар. злата (Double) или сребрн, имит. тула са дуплим поклопцем — за мушке или женске — или танак каваљерски сат може свако зарадити, ко ми скупи 17 претплатника (обичан сат и на 10 претплатника) на хумористичне приче из глумачког живота:

„ПРОСВЕТНИ НАДНИЧАРИ“.

Цена је књизи 1 круна.

МАР. КРСТОНОШИЋ, Нови Сад (Ujvidek - Hungaria) Хаџић-Светићева ул. бр. 6.

Од данас готово

бадава календар

Све ово важи само за готов новац.

Цена му је само 70 потура.

Српски народни велики илустровани календар „СВЕТИ САВА“ за годину 1908.

и то: ко наручи двадесет ком. добија четрдесет ком.
ко наручи тридесет ком. добија шездесет ком.
ко наручи педесет комада добија сто комада.
ко наручи сто комада добија двеста комада.

Поруџбине се шаљу творници срп. прав. цркв. утвари

Луке К. Алексијевића

Нови Сад (Ujvidék-Hungaria.)

Све ово важи само за готов новац.

Цена му је само 70 потура.

Цена је листу: на годину К 8, на ½ године К 4, на ¼ године К 2.

„Стармлади“ излазе 1. и 16. ог сваког месеца. Рукописи се шаљу на уредништво. Претплата се шаље на администрацију „Стармладог“ у Нови Сад (Ujvidék), Хаџић-Светићева улица број. 6.

УРЕЂУЈЕ: СТАРМЛАДИ. (Појединн број 30 пот.) Одговорни уредник: Петар Крстоношић

Власник и издавалац: М. Крстоношић. Штампарија д. д. Бранника, Н. Сад.

СТАРМЛАДИ

ХУМОРИСТИЧНО-САТИРИЧАН ЛИСТ.

Број 17. У Новом Саду, 25. децембра 1907. Год. I.

Јаков и „дањски прасићи“.

Јаков (*капацитира своје прасиће и тако ил*): Гиџи, гиџи, прасићи моји. Знам да сте гладни, њушке једне. Ал' не бојте се, док сам ја бојтар у Кошута, и док је дањског кукуруза, не ћете ви гладовати, моје гладнице.

ЧЕСТИТ ВАМ БОЖИЋ СРБИ!

Христос нам се роди!

(Новог патријарха Св. Јакова, посланица својој верној пасивној хришћанској пастви. Читај П. свеску »Швигара«, прву страну а трећу кишицу).

Чујте ме изроди
Христос нам се роди,
Поздрав вам од Јаше,
Кошутовске снаше!
Христос нам се роди,
Роди се за цело,
Али радикали,
Не верујте, браћо,
Његово начело.
Јаша вам то каже,
А он вам не лаже,
Тако »Швигар« вели
Тиме вас весели.
С нами је поп Божа,
Држите се ножа!
Па је нами стига,
И није нас брига!

Газте српске школе,
А са Српством доле,
За Кошут фућека,
Сви будите сека.
За њих сви нек грбе,
Клеветају Србе.
И млади и стари,
Свак нек измећари,
У таљиге вуче
Док нас не дотуче.
Али мени стига,
Па ме није брига.
Христос нам се роди
Роди се зацело
„Не ферманте браћо
Његово начело."

Стармлади.

Божићне прасе.

Ове године сам купио случајно два прасета, а дешавало се много Божића, па ни једно. Шта ми је било да купим два, не знам ни сам, сигурно сам имао новаца, а рекох јефтини су. Претплатници ме поплавили претплатом, кô Нови Сад шпијуни по Србије. Уа пут ме је свако питао, пошто је било, господине? Пошто „геца", а пошто „шанта" и већ т. д. Испрва сам одговарао 5 круна једно, а 7 круна друго. Али како ко проће, а он се већ па далека смеши и вичe: „аха прасица!" и одмах је следовало: „пошто су били?" — „Нису скупи!" Ја сам разуме се, свакоме тачна објашњења давао, али кад сам видео, да обавештајима никад краја, а ја сам, још пре, но што су ме питали, већ на даље викао: пет, седам! Путем, ко ме је год срео, смешкао се на прасице. Само кад сам дошао кући жена ми се нешто љуто намрштила: „Куд си у ђавола донео два? Шта ћеш са два прасета?" Та рекох: „Жено, нек је пар. Кад је вашар, нек је вашар." — „Зинуло ти срце па прасице, ко радикалима на „Дан". Па рекох: „Не морам их ја сам појести — ко „неко" диспозициони фонд у Србији. Могу дати и другоме!" — „А коме?" — пита жена — „Па ето, као на прилику: њушку би могао дати Жарку-„тумачу". Он и тако воли да прије по автономији, а могао бих је дати и српјанским шпијунима, да лакше пањуше оне који — осуђују тиранију под „светим станьем", а добро би дошла и Тамановићу, да пронађе све оне, који његову деспотску владавину не одобравају, те да их врне у тамнице. Најпосле не би шкодила ни нашим шовенима, да њуше њоме словачке педајџе и Србе који теже „преко границе". Уши би могао дати Јаши Томићу. Он и тако почиње мало глувити (а Српство се сасвим глуну), па би му и те боље стајале него његове. Онда би са тим прасећијим ушима могао рећи: „Нисам више магарац" — бар би му се веровало. А најпосле не би уши, ако су баш клопаве, на одмет биле ни др. Сосу. Јешк —

радикалским посланицима на угарском сабору (и ако иначе ван сабора не оскудевају у јеванку) или др. Ђури Красојевићу, презету радикалне странке, и тај би му боље пасовао него онај његов „босански“. Очи — Србима брачима у Хрватској, да их добро отворе, те радикалске Фућекове потркуше не бирају. Зубе — би могли дати Бановићу. Ових је и тако иступио на народностима. Мозак би могли дати шовенима — пола, а пола радикалским телићима. А шупљу главу би дали др. Сосу, нека буде пар. Слапинину и чварке би дали Фућековој праљи Томашићу, нека прави од њих сапун за прање пређавог веша Фућековштине. Маст др. Франку — (на жалост он једе само гушчију *пр. слагачева*) и и „Врачу“ јер они су већ навикли, да их „озго“ и „оздо“ — подмазују. Кожу др. Миладиновићу, у Старој Пазови, да се има ово на чему вежбати — у адвокатској пракси. Ноге »Застави“, Српском Гнусавцу“ и „Народном „пријатељу“ да би се и даље могли утркивати у лагању. Папке уреднику „Нашег Добошара“, »Народности« и »Врачу«, јер наслеђе је, да ће их одрешити од »претплате јасала, — те ће је у скоро отегнути папке, па нека им се бар ови нађу у резерви. Жуч — једном „објективном“ позоришном »кратичару« за случај ако му опет усахне у мастионици — и у глави. Бешику Томашићу, да може надувати нову »народну странку«. Цигерицу, и опет др. Красојевићу. Тај ће човек добити сушицу од силног говора у заједничком сабору. Стомак — народностима у Угарској. Срце — богаташима да се сете потлачених Срба у Старој Србији; и министру Настасу Џелатовићу — да им не црвени због »два Новаковића; а не би на одмет био ни Апоњију. Бар би лакше подносио Бјернсонове и Толстојеве шамаре. Реп — половину Јанку, пакрачком »детету«, а половину с прилепком заједно, Бенину. Они су и тако рептил радикалски, код којих је све без репа и ушију. Једном речју: стока без репа.

Остале су још кости. Те бих дао пок. Јоти да је жив. Боље и кости глођати — него празне јасле, а овако ћемо их оставити за доцнија времена, за познате јасламе, — нека им се нађу, док им се исправне јасле.

Ето тако сам расподелило ово друго гегаво прасе нашим радикалима, на сад ако је још какав „рест“ остао, нека са њиме омасти брк славно уредништво „Шваргара“ и нека му је на здравље!

Репертоар срп. нар. позоришта.

Саставља друштво за „штедњу“ и узајамно потпомагање.

„Као пиле у кукурузу“. Шаљива игра са заплетом од Ракодцаји фућека. Музика од Векерла.

„Ракија“ (без кавана! — види оглас у „Застави“) Врло поучан комад за критичаре чија дела не могу да надмаше даске, од које се лако добија вртоглавица.

„Кад човек стари“. Обешењачка прича од Јакова Сомића. У стихоклепана од једног кандидата за гњаваторску појезију.

„Шоља црне кафе“. „Истинит“ догађај од истог писца с истом тенденцијом из блиске прошлости.

„Ревизор“. Јако потребан комад за Карловце и Даљ.

„Карлова (Хедерваријева) шешка“. Комад на најновијег покушаја изграђавања тејатора у хрватској — од фијаска.

„Барнум фразер Кранк“. Рекламни комад са виком и дреком. Врло згодан каса stück. Написала гђца Абендњача, приликом своје девичаске 40. годишњице.

„Мафија Штурмарш“. Комад из друштва за штурмирање народних фондова и министра у Пешти.

„Вештица“. Жалосна мађаронска игра од „заставе“. Музика у „готовини“.

„Врачара“. Влашка игра од проте Боже. Врачање и бајање око спахија.

„Крајишкиња“. Пучки игроказ од радикељских опсенара, са отровним змијама и другом жгадњом. I. чин: Лепа Крајина. II. чин: Нападај на Крајину. III. чин: Наседај „Гнусника“ IV. Чин „Радикељци — и мотка“ V. чин „Мартин из Загреба“.

СВИЊСКА ДРЕКА.

Прасици су баш доспели сад за клање,
Међ Србима у Угарској красно стање,
Јаша Томић оштри ноже, нека, нека,
За то Сриству пара уши, свињска дрека.

Др. ЖЕЖИЋ.

Из ћаваторске појезије пасивних хришћана.*)

Дош'о месец децембар; иде Божић бата.
Сутра ће нам, прексутра, отворити врата.
Христос нам се родио, родио, зацело,
Али мало вермају његово начело.**)

*) Из »Шваџара« II. свеске, на првој страни трећа миомирна китица.

**) То је Јаша »делом« посведочио; а кад радикали ни Бога нити Христову науку не вермају — од куда се може од њих изискивати да вермају друге Србе, родољубе.

Пр. Ур.

Признаница.*)

Преко 14 круна словом четрнаест круна аустр. вредности Које сам Долупотписат за зидарску Радњу Оправке код Господини васе Јовановића учитеља Липе са сокака одеро на после јопет пзреперирo и Двапут окречијо Овим признајем Дасам из Њколске касе од касира исправно и у готовом примијо и квитиро.

Јован Прокић,
мавор мајстор.

*) Препис са оригинала.

Признаница.*)

Преко 24 круне словом Двадесетчетир круне које сам долу подписат за зидарску Радњу оправке Овим признајем Прво. Код госпр Паје шпоркер са 2 продерана пашдо и олепијо 2, Код госпође Јовановићеве један подеран запушијо и на кров под греп подвуко 3. код госп. Стеве над главом рагастов узидо 4, код Радоновића кују окречијо овим признајем двадесетчетир круне.

Јован Прокић с. р.
мавор.

*) Препис са оригинала.

ТО ЈЕ ВЕЋ ПРОГРАМ.

У Дољу пашван лист, који овако гласи: **Народни** повци, рукописи и пјема шаљу се уреднишшву и адмиписшрацији „Народног Пријашеља“ у Дољ. То је већ програм.

Духовите шале из „Шваџара“

(уз чешње шабина свако се мора смејаши).

Г. О. В. . О. Ми писмо покренули »Бичћ«, него само »Шваџар«. Ако дође време да покренемо „Батину“ или „Дорову“ онда нам изволите послати поново Ваш песму«. — Богме доцнанца имају доста у редакцији, а имају и „Дорошу“ у др. Сосу.

Како ко.

Једна глумица, после представе у којо је играла ролу неког мушкарца, рече своме управишељу.

— Јел' те да сам врло лепо представљала мушкарца?! Смела би се опкладиши да је бар половина публике држала да сам мушко!

— А ја бих — рече управишељ — смео да се опкладам, да је она друга половина публике пасигурно звала да сте — женско. **Прислушкивало.**

Терају марву на вашар у Пешту.

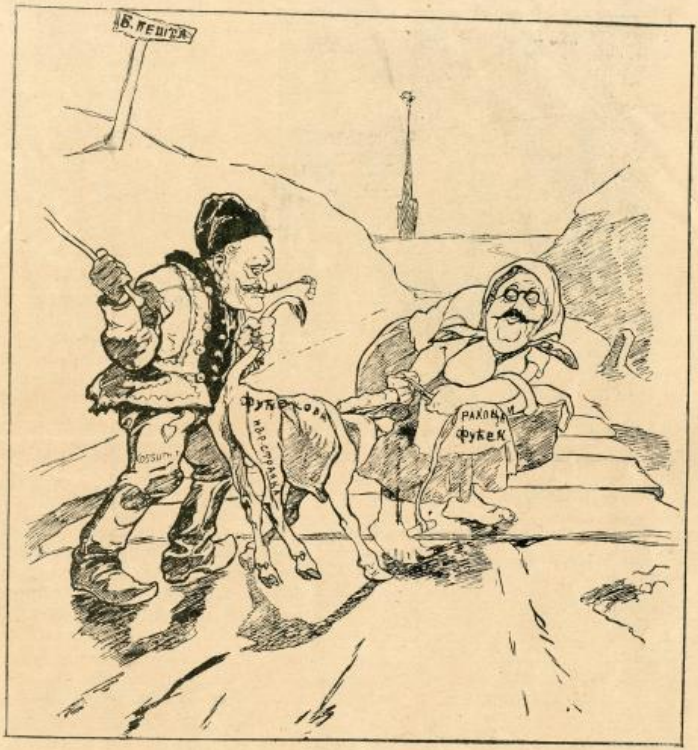

Кошут: Пази овом марвинчету баш се не иде на вашар. Ко да зна, да ће на клаиицу. (Завриће му реп.)

Фуђек (пола као стрина а пола као Векерле): Завриħи, завриħи му газда мало реи.

Кошут: Пази само ти, да не седнеш на стражњицу.

—((())))—

ТЕЛЕГРАМ. **АТЕЈИСТЕ.** У целој божићној »Застави« нема Христос се роди!

Мађарски „свирачи“ — у Босни.

Свирачи (свирају и певају):

Кошут Франја поручује,
Босна нам се прикључује,
Зелени се трава росна,
Мађарска је сада Босна
Éljen a haza!
Измећаре добро плате,
Где си сада Јашо брате,
Хеј изрода, рода мила
Босна би сад наша била,
Éljen az ismétpirség!

Франкове језуите:
Јоште Босна, ниј' пропала,
Ал ће пропасти!
Високо се буде стала,
Швапској допасти.
Хура, нек се хори,
Где се швапски говори!
Hoch, dreimal hoch!

Србин (из прикрајка):
Од лудијех попова,
Луда је и молитва.
Не решава луда дрека,
Још Срб своју није рек'а!
А кад Србин рекне своје
Купиће те прње своје,
Живела Србадија!

Божићни колачи.

Умесио их Др. Ићр кврц, и шаље:

— Шаку, лицидеру Живковићу, у место оне коју му је приликом последње епарх. скупштине, пришао др. Свињарев — јер изгледа да је он без шаке.

— Месец, Др. Ивићу, код њега је и тако сад помрчина у глави и цену, не би ли му осветлио пут за управитеља манастирске штампарије.

— Здравље, од даљског кукурузног брашна, Пишпек Габору. Да не мора ићи на Ривијеру.

— Квочку с пилићи, Јашп Мркши. Да се може вежбати у очигледној настави за говор на сабору.

— Гувно Др. Жарку Миладиновићу и поп Божи да имају где крунити даљски кукуруз.

— Волове, Јашиним телићима, за очигледну слику своје будућности и мађ. пословице: »Tanulj tino ökör lesz belöled!“

Кад је управитељ комичар.

— Ја ћу, г. управниче, узети декламацију „На Олимпу!“ за ангажман, као на пробу.

— Немојте тако високо... Ниже, ниже... кад паднеш да се бар не угрувааш.

„Коклен.“

Страшан сан.

Један амбициозан глумац.

(*Колеги*): Баш сам данас страшан сан сневно. Публика ми је после представе испрегла коња из кола — а ја сам морао вући кола.

Глумац.

На телефону.

— „Хало!“
— »Централа!“
— «Молим, госпођице: 48 — и 67.
— „Хало! Ко говори?“
— „Овде Ракодцаји.“

ЛИСТАК.

Министарско прасе.

Ви сте сви, разуме се, јели о Божићу прасе. А знате ли шта сам ја јео? Првог дана Божића јео сам супу и ришфлајш, другог дана Божића јео сам такође супу и ришфлајш, а трећег дана сам ручао крменадле, колико да и за мојим столом замирише свињетина.

Остао сам без прасета и то, замислите, пошто сам га већ и сагледао, пошто сам га имао у својим рукама.

Купио сам лепо прасе као и сваки други домаћин што је купио и то још у петак, кад су били јефтинији. Донео га кући и сви смо га редом пипали и узвикивали: »Охохо!« Прво сам га пипнуо ја и узвикнуо: »Охохохо!« па онда моја жена, па таштa, па свастика, па дена, па онда и куварица. Сви су га редом пипнули и узвикнули: „Охохохо.«

Па не само то, него сам по савету таштином звао и попа, те да очита прасету пре но што ће се заклати. И кад је све то било готово, пришли смо мирне душе редовним пословима.

Жена је измила децу и везала им грдне чалме око главе; таштa је метла сланица око врата да јој попусте жиле и огрнула се једним ћилимчетом па села крај фуруне; свастика је кројила и по прављала на себи неку белу балску хаљину; жена, разуме се, метла је два кромпира и везала главу а на руке натакла беле рукавице те их чисти бензином; куварица је обукла моје старе чизме, да би могла у снегу трести ћилимове а ја сам се бријао.

И у сред те идиле, кад је свако био на свом послу, улете куварица с метлом у собу и дрекну:

— Утече прасе!

Можете мислити како пуче тај глас као бомба. Цинусмо сви једногласно па нападосмо се за прасетом. Напред ја, гологлав, насапуњен, са пешкиром везаним око врата; замном моја жена, са кромпиром око главе и белим рукавицама на рукама, па за њом таштa са сланицом на врату и огрнута ћилимом, па онда свастика са балском сукњом, за њом куварица са чизмама на ногама, оружана метлом и за њом »двоје деце лудо« са чалмама око главе.

Ја сам лично предузео команду над том војском. Непријатељ је надло узмицао али смо и ми стално напредовали и то без икаквих жртава. Једино што је уз пут таштa спала сланица а жени кромпири. Иначе је у мојој војсци владао врло крепак дух — одважно је летела напред на победи.

Прошли смо тако две три улице београдске, док тек непријатељ улете у нечију авлију. Ја одмах предузмем енергичну команду и распоред војске. Тешку артилерију — жену и свастику — распоредим по авлији, тако да могу доминирати целим тереном; куварицу поставим у позадини код пужника а стрелце, децу с чалмама, распем у ланац. Ја сам предузмем извидницу.

Рачунали смо да је победа сигурно наша али, разуме се, у ратним походима и најситнија околност измени ток борбе. На плоту је била једна рупа кроз коју се прасе провукло и отишло у сасвим другу малу. То значи да би свака даља борба била узалудна.

Вратили смо се с бојишта као Наполеонова војска из Москве. Снег је вејао а засипао стазе, ја сам ишао напред погнуте главе а за мном моја војска сломљена и сатрвена... А снег је и даље вејао, вејао, вејао а неко тамо у далекој мали, већ је ваљда пипао моје прасе и узвикивао: »Охохоко! . . .«

И док сам ја очајно очекивао Божић, дотле ме је тешко једино глас да је и г. Министру Унутрашњих дела тако исто утекло прасе. Замислите тај малер, да и г. Министрово прасе утече, да и г. Министар остане без прасета као и ја; да ја и г. Министар будемо исте судбине.

Замислите још ако су г. министрово и моје прасе били у договору и на тај начин створили извесну везу између наших двеју кућа?

Али г. Министар, разуме се, није као ја организовао војску на јурно за пра-

сетом. Он је просто телефоном јавио управи вароши Београда.

— Ало.

— Ало!

— Утекло ми прасе.

И сад замислите старешине квартова, на замислите писаре и замислите да се све то догађа о Божићу а да се о Новој Години припремају извесна унапређења. Можете мислити већ како је сваки писар у себи помислио:

— Но, ово ми прасе може још и класу израдити.

И онда, свако је легао на посао. Видиш тек иде писар из кварта варошког а за њим жандар и носи прасе. Иду право министарској кући.

— Г. министре. Част ми је известити вас, да сам предузетом истрагом одмах пронашао прасе.

Мало после, видиш упутио се писар кварта врачарског а за њим жандар и носи друго прасе:

— Г. министре, част ми је...

Не прође ни двадесет минута а ево га тек писар кварта савамалског и за њим жандар, носи треће прасе.

— В. министре част ми је...

Већ три прасета грокћу у г. министровој авлији и већ три писара сањају класу а ево га и четврти — писар кварта дорћолског и за њим жандар, и носи прасе:

— Г. министре. Част ми је известити вас, да сам таки нашао изгубљено прасе.

Мало за тим а стигоше једна кола. На њих изађе комесар топчидерске полиције и са њим жандар носи прасе.

— Замислите, г. министре, утекло је чак у Топчидер, ал одмах сам га нашао. Не може оно мени промаћи.

Најзад стиже и писар кварта палилулског и за њим жандар носи — њурана. Није нашао прасе, ал све једно, нашао је њурана а неће валда због те ситне околности да изостане иза својих другова.

— Ама ја нисам изгубио њурана! — виче г. министар.

— Јесте ли ви сигурни, г. министре, да то није био њуран?

И тако, док сам ја остао без прасета, у г. министровој авлији грокће по један преставник сваког кварта а по један писар у свакоме кварту очекује унапређење о Новој Години.

Да сам нешто ја министар полиције па да ми утече прасе, ја бих јавио расписом свима окружним начелствима да ми је утекло прасе.

ОДГОВОРИ УРЕДНИШТВА.

С В У К. И ми смо тога уверења да то измећарско напредало није требало ни у шта зарезивати, још мање њиме стуље ногавити. Српском ратару још није врана мозак појила, да не уме разликовати добро од шуте. Данас хвала Богу многе радикалске ратарске читаонице држе „Стармладог." На кад виде да измећари ниште не уважају у образу српске школе, нити се усуђују њихове госе Апољца Коцура и Фуњека у својој упрачи спомињати, на чак ни спомињати него на против уједињене честите Србе и Хрвате гадуром називати — они просто пљуну и те трише баце на руку и читају »Стармладог« у сласт. Листови којима су »уста завезана" и „ноге спутане" — добри су само за брисање — прашине. Глисте које се гојазима увлаче — не треба чачкати, нити се њима сврбити. На те паразите се *човек* само може згадити. На што им онда неку важност приписивати.

Мил. С - Ђ. Сомбор. За то је на додатку у »Врачу" опет штампан онај одговор, на нас упућен — јер се исти даје лако за Босну извадити. У осталом, видимо да после оног њуска моралних шамара — власница тражи још неког ђавола. Ми имамо у руци многа оригинална писма о питању и одговору о босанским јасама — видимо да ће мо их морати почети сва од реда штампати, без икаква коментара. Нека она говоре.

Цена је листу: на годину К 8, на ½ године К 4, на ¼ године К 2.

„Стармладе" излази 1. и 16 ог сваког месеца. Рукописи се шаљу на уредништво. Претплата се шаље на администрацију „Стармладог" у Нови Сад (Ujvidék), Хаџић-Светићева улица број. 6.

УРЕЂУЈЕ: СТАРМЛАДИ. (Појединн број 30 пот.) Одговорни уредник: Петар Крстоношић

Власник и издавалац: М. Крстоношић. Штампарија д. д. Браника, Н. Сад.

СТАРМЛАДИ

ХУМОРИСТИЧНО-САТИРИЧАН ЛИСТ.

Број 18. У Новом Саду, 31. децембра 1907. Год. I.

Кошутска лола.

Јаков (пева):

Кошутска сам лола,
То сво Србство зна,
Надзо сам школе,
„Највећи“ сам ја!

Радикељум:

Та не варај нас Јашо,
Невера си ти,
Ти издајство Србства,
Само вешто крij.

Јаков:

Кошутска сам лола
Сваки „трамвај“ зна,
Упрегнут у кола,
„Највећи“ сам ја.
Кошутска сам лола,
Сваки Србин зна,
Теглим за два кола,
„Највећи“ сам ја.

Сретну нову годину!

Сретну нову годину желимо свима нашим поштованим претплатницима, као и г. г. *после* платницима а тако и г. г. неплатницима. Нека им Бог да здравља, а г. г. неплатницима још и новаца, јер кад је њима *добро* биће и нами *коко Бог да*. Штс ми желимо њима, нека Бог дâ нама Браћи радикељцима желимо да у здрављу и миру окруне дањски кукуруз — и оберу бостан. Једном господину желимо краћу браду а дужу памет. Јакову желимо, да му се шлајфер у кућу усели, а онај »добри дух« из њега исели, да му није празна глава и да су му пуне јасле. Мушицком желимо још веју ходошку парницу више, а његовом брату опет коју парницу мање и мање шкандала на лочкој железничкој станици. Пишпек Габору желимо здравља, здање палата, чешће обилажење народних фондова, а ређе похађање метреса и Пеште. Др. Сосу — желимо соса у глави. Једном новосадском писцу, који туђе идеје воли да прикупља — да у том послу истраје и гази да не наиђе на какову бомбу.

Новом бану Рауху желимо — да га Бог опамети, да не пође трагом Ракодцајевом. Бенину и пакрачком детету, да им њихове умне богаљеве Бог прими да не муче и себе и читаоце. Кошуту желимо да га идући избори одликују — пакрачким великим орденом, а министру Апоњију желимо образ од бивоље коже, више шамара, а мање шовенства. Себи желимо мање дуга а више правих пријатеља „Стармладог“ т. ј. уредних платиша претплате. И опет свима од Бога здравља и пара.

Уред „Стармладог“.

Важнији догађаји у Срнству

у години 1907.

— Зачетак радикалског братимљења са Кошутовцима.

— Радикали издају српске школе.

— Хајдучки сабор: 41.

— Смрт патријархова — и изумирање шпсфа за грдњу у »Застави«.

— Грабеж.

— Дањски кукурузи.

— Поп Божа »провизија« — и пропали спахија Бањањи — састају се.

— Пишпек Габорова болест и Ривијера.

— Пишпек Габор и радикали се брате.

— Братимљење с Кошутовцима и највећим Србождерима.

— Пера, звани »зајам без камате« — »туђе панталоне« и Јаша с ножом, — поздрављају министра Апоњија због ревносног помађаривања — српских школа.

— Фијаско dе lege lata са ходошком парницом.

— Штребер Ивић, пише писмо Јакову у којем се прашта од радикалне странке и јавља да ће се на своју руку кандидовати.

— Нападај гладница — на манастирску штампарију.

— Друштво »Крад« сече први пут купоне и дели дивиденде у виду шипка.

— Радикалски познати капелан почиње јавно да се игра биљара — и изводи свињарије у бузероштосима.

— Радикалско ширење отрова у Хрватској.

— Сеоба »Срп. Гнусника« у Загреб.

— Јурњава Јаковова по Пешти и увлачење министерима.

— Иступање радикалне странке из коалиције.

— Измењарење радикалско у Фуњековој служби.

— 860 хиљада круна, вотирано Нтебејским Мађарима од стране радикалских штребера.

— Три »М« — и кошутовски клипови.

— Жига Продановић из Сентомаша тражи да се на мађарском језику има водити општински записник.

— Почетак јавног атејизма у радикала. Божићна „Застава“, абендњача, без: *Христос се роди.*

(Наставиће се идуће године — не наставило им се Бог да!)

ИСПРАВАК.

У прошлом броју је случајно испод подлистка »Министарско прасе« изостало име пишчево »Бен Акиба« — које овим исправљамо.

Уредн. »Стармладог«.

Писмо једног посланика на угарском сабору

(који за сада неће да каже своје име.)

Пело, газдарице моја!

Прими поздрав од менекарана, твога мужа посланика на јударском сабору, који је здрав и има магарећији кашаљ које и теби желим. Ја сам путовао сас првом класом ди су сама канабета сомоцка сас политираним асталом огледалима и лектриком, која малко друкчије горе него онај наш жижак сас свитњаком што чкиљи да једва видим у вече читати малу «Заставу«, што је прдаче моргењача и ергедуша. И дошо онај сас маказама што штипа керће и одма на мене по преко и видим да ме нешто пита и каже ми те параст дисно — што сам се шмурглово у тај вагон, марха једна. Ја сам у први ма тео да га дунем прико њушке, ал јопет нисам смео због брат Јаше, заш он сад здраво лепо живи сас Мацарима, због Даља. И ми сви други имамо да држимо језик за зубе и нико нема ништа да лаје осим њега. Наш презеш нам је казо да имамо да држимо уста. А после сетијо сам се да ми је брат Јашин пријатељ Шомуји оно пре баш у сабору реко: устани паорска свињо, па рекох ко зна можда то тако треба. Можда је то и моја титула. Заш знам да се брат Јаша сас тим мацарским Чивутом оћу рећи чивуцким Мацаром здраво лепо живи. Кад је био у Новом Саду назво је све Швабе хунцвутима, па ништа, а некмоли не би мене једног радикељца. Најпосле ми зграби шешир и зафрљи га у гонг од аjзлибанског вагона. Е ту се већ више нисам мого уздржати, него изманем шаком и таман да га пљенем, а ја се сетим јопет брат Јаше — па се сагнем по капу. Јест хоћеш. Он скот навлајсо на мене да ме стера сас кола па да ме стера и доватијо ме лепо да простиш за тур — па цуп доле из вагона. У тим су дошли брат Јаша сас ножем и презеш Ђура. Чим је видио брат Јашу тај што буши карће, хома га је позно да је он ника велика аверка, а кад му је показо фрај карћу за аjзлибан хома је било друкчије. Заш они су кркали пиво и jели кремвиршле док сам ја сас дрвеном брицом секо режањ по режањ сланине и туко се сас тим што буше карће.

Ја би волијо, сас трећом класом, заш ту је бијо и наш Сима кравар, што је 5 година робијо у Ваџу с Јашом заједно, па би се били разговарали о вашарима, ђубрењу, петковачи и тако штогођ, а не увек о никој политици о ником кошутовцими о ником устушима, — Даљу, фондовима, Пишпек Габору и већ слични којештарјама, и да морам сас прећом класом, а бога ми те новце би мого ушпоровати и још коју супрасну крмачу, или стеону краву купити. Да виш кад је реч о крмачи, шиљи ми »Заставу« у Пешту на моју атресу »фолкс кихе« — »неп коњха« и пази на крмачу — она је супрасна. Гледај да опраси бар једно 14 прасица заш ја сам обећо једно брат Јаши за Божић,*) а једно поп Божи, а једно брат Ђоки, њему можемо и какво геџаво или шугаво дати, заш њега се нико не боји. Он јесте презеш наше странке, ал то је само кобојаги — иначе га нико ни у што не зарезује, ко да није нико и ништа. Што Јаша каже тако кора бити па ма ми сви други чловили на главу и цркли и пукли. И крава је стеона... пази на датунг 14-тог у поноћ. Немој да заспиш па да се изјалови, па буд Уа овде забадава трошим мој ленунг туд још и ти код куће прави штету па ћеш уштедити — шипак. Били смо држали један диван што га зову конкуренција и ту смо решили да ми имамо сви да држимо уста наша, а диваниће управо неће ни он диванити него читати што му је Јаша саставно ники Лизаваџ, којег ти не познајеш, из Ирига. Здраво добар човек само је мало бандоглав, ко онај Др. Сос, што сам ти за њега приповедо да је мало смешан и кад најозбиљније дивани испадне шаљив — да се све ваљаш од смија. Знаш приповедо сам ти за његов говор оном паору кад је умро. Сви смо се баш слатко насмејали. Писо би ти још ал сад нек је доста, зову ме на паприкаш баш сад. Поздрави Јоцу Хајковог и Штеву Дрвчаниковог. Пази на крмачу и на »Заставу« — да све уредно иде. Збогом. Крај конац ушо зец у дошао.

Твој муж.

*) Писмо је мало закаснило.

КВАЛИФИКАЦИЈА.

Странац: Молим вас, да ли могу добити код вас место за помоћника џелатског?

Џелат: А шта сте пре били?

Странац: Министар полиције у Србији.

Џелат: Онда је све у реду. Примам вас, са дуплом платом. Ваше име?

Странац: Настас Петровић.

Панта Бачванин на балу.

То ми је и први и последњи пут. Не ће Пантелија никад више тамо ићи, ајах заопујдаш ме ко мачку, да идеш, па да видиш што — ко на воз' никад нисам ни видео. Но па хајде де, нека буде једаред и у паклу вашар.

Одсио тамо, а менекара уведеду у нику собурину, у којој има више пенџера него што има наш Чива Аврам и Грк Совра у дућану. Силом оћеду, да ми скинеду кабаницу. Нећеш ти Панто скидати кабаницу! Купио сам ја њу, нисам је украо! Та да; шта ја знам; они људи су можда и поштени, али само нек је моја кабаница на леђи ради цигурације. Пондакара иштеду још и сексер од менекара, што ће ду чувати моју кабаницу. Ал' није Панта луд нигда био. Недам! Уђемо тамо ди ће бити тај њин бал. Кад унутри Бого моја, грдна ника собурина, па свуд наоколо ники контрова о вењери гореду на све стране. Пондакара, донели још и из цркве полелеј. О суди им Боже! а оне свеће, ал' ко у цркви на Божић. Па онај народ! Их Бого моја! Није да се усфрћко онуд, већ ко чиковш по кастроли.

Само мене неће њин бал више завести. И као што сам имао видети. Дошле ника врке у некаквим лојберима, на којима вале оба предња тала. Замочили руке у неку белу варбу, а под пазуво стињили неки заклопац од шерпе. Кажеду, да је то цвилиндар. О помози ми свети Живко, ако ја нисам награјсо.

А жене, их! Само да си то чудо видијо. Нису у њих рекље, као што се код нас носиду — ни ко што има у снаш Пеле Цврчкове, ни Луце Мамаљугине, ајак. На прсима им читав аршин вали, па се, да простите види голо месо... натраг, онамо... знаш... како ћу касти... та овај... баш испод леђа, имају читаву неку гужву. Да нисам задрж'о своју кабаницу, него би рек', вере ми, да су је под сукњу стрпале. А најпосле, кер их очин знао, можда су чију и стрпале... А на сукњи натраг вуцара се онај комад, што виси напред на прсима.

А у руке ти је, свака ујакарила нику мајсторију, па чим мане њоме она ти се рашири к'о пуранов реп, пондакара изгледа ко точак на моји колечки, па онда ману тим чудовењем, ко мој гаца, што маше репом, кад се брани од мува. Испрва сам мислио, да се и оне бране од мува, ал' нема ту мува ни одкорова. А има на гди којем и ники пенџер, кроз који намигиваду.

Наједаред се почеше ту придамном грлити, па све играју и окрећеду се, ко кума Штевин гаров, кад га очацнем буџом по глави.

Тек се у ника сетише, да заиграју наше коло. Понда када играју, миш да су ноге накаламиле, а мени к'о да из пете чупају цигерицу.

Зато ти Панто нећеш више ићи код њих да бајиш.

МОДЕРНА ЖЕНА.

Удала сам се, дакле стекла сам мужа, а ово дана стекла сам у вани и пријатеља, сад ми још само недостаје нова свилена хаљина за забаву.

ЛИСТАК.

Комедија у селу.

Ено их, ено; сад ће свирати. Идемо тамо.

Трам, т рам-т рам, трам, т рам т рам, бум, бум, бум-бум бум трі-та-трата, три та-тра-та, тра, тратра, тра, шију, шију-ши-ши-ши, шију, шију хи-хи, хи, ши-ши трн, ши-ши-трн, тра, тра-бум-бум бум.

Велечасно општинство! Сад ће одма почети једна велика представа. Американски пси-мачки знају лепо играти, прве вештаци ће се показивати, свакојаке звери има за видит, на свршетку игра театер од лутки. Врло шаљиво, врло жалосно, свако са мора смејати. Улазна цена: мала глава пет грајцера, велика глава сексер, без главе забадава. 'Звоните улазит, 'звоните, сад ће почети. 'звоните. —

Свет нагрну унутра, ал' највише улазе они без главе; сви фрај.

Цин, цин, цин-цин цин,

1. Велеславно општинство. Ове два енглеска брава научно сам ја сам директор Папиц; брави знају добро рачунат. Звоните пазит:

Miladi (тако их зовем по енглески) Nr. I. да си ти адвокат, колко би заслужио на једну казнену пријаву, где не треба ни штемпл?

Браван: хо, хо, хо, хо, хо, хо, хо, хо, хо хо. Он би заслужио десет цепера.

Miladi Nr. II. Да си ти адвокат, колко би чарио у једној грађанској парници; одговори по француски.

Уи, уи, уи, уи, уи, уи, уи, уи, уи, уи, уи, уи, уи, уи, дакле 150 форинта.

Miladi Nr. I. und II. да сте ви адвокати у српске фондове, колко би ви заслуживали!

Хо, хо, хо, о, о, о, о, у-и, у-и, у-и, у(и, и, и, и, хо, хо, о-о у-иу . . . ту се дакле не би знало рачуна.

2. Први светски вештаци певају и играју чардаш!

(лагано) Држ се Јанош Карло ваца
Држ се Де ме ма на сти-ра
Ба-ће у нас дост но ва-на
Шта-ћам је до-ерп-ског ми-ра

(брже) Кад се Јаша по Пешти скита,
Увек грди само Полита, лита, лита, та-[та та,
Јашу јаше сви Мађари,
Јаша јаши радикале,
Радикали јаше народ, народ, народ. »На-[род«, одрод!
Јаша Телеки-а пита
Бањани с' на Јашу рита, рита, рита, ри-[ри-та

Ите врагу с фондовима
Не можемо ни с' сломима
Претопит на овај народ, народ, народ.
Хај-ја, ха ја радикали
Алете, алете нешко пали
Због убице оног Јаше
Кој' издаде све, што ј' ваше. И-ју, а [ја јаој, јој!

Ја сам бенави Августин, што уфатим не пустим
Пуњ, пуњ.
Еј, Августин, јеси ти радикалски поп?
Ко? Ја? — Шта си ти?
Ја сам Мађар.

И ја сам радикал. Кад си ти Мађар, помози ми да и ја будем владика.

Шта ћеш ми дати?

Пуњ, пуњ. Даћу ти... све, што је туђе.

Ха, ха.

Па да. Даћу ти све, што је српско. Сад још што је српско, то је и моје, а кад сам владика, онда што је моје, то Срба није брига.

Но, добро. Ајд, преврни се, да видим, јеси ли за нас.

Пуњ, пуњ, ево на марамици ћу се превртути за час на све стране.

Igen baratom. Таке вештаке примамо.

Пуњ, пуњ... и ја ћу бити владика. Хоп, хоп... ал се једни прота каје, што противника неће да умре. Пуњ, пуњ. Huzdra Gábor-ur. —

На свршетку велика представа лутке.

Цин, цин, цин...

Хоп. Добар дан. Драги народе! Мили народе. Ајао, јао.

Ено убио сам га, ајао, робија... вешала вешала.

Ајао, шта ћу. А, ено једног Чивутина. Љубим руке.

Добра дан.

Мени није добар.

Нооо, а зашто?

Убио сам великог Србина.

Сербина? Нооо...

Обесиће ме за то убиство...

Шта даш?

Све што хоћеш; све, све, све...

Ко си ти?

Јаша Милетићев

А? Милетић?!

Хоћеш издат Србе Шовенима, па ћеш робовати само шест година.

Зашто не би?

Ти Милетићев потпиши да издајеш Србе све.

Хоћу, хоћу. Издајем Србе све... и име и језик и веру и школу и цркву и...

То доста. То покажем министрима, онда све добро.

Хвала Чиво.

Још ми и платиш.

Добро, добро. „Застава“ ће заслужити и то. Због ом.

Сретно, не заборавите да сам се потписао Хоп, хоп, сад је добро. Лако ћу ја с издајом. Народ је слеп.

Говорићу му, добри народе, слатки народе, мили народе, све за те радим, за те се борим... ха, ха... а, онда, кад га заведем, издаћу га Мађару.. шта марим; боље нег да ме обесе. Хм, хм, а шта ће адвокати и попови на то? Хм, хм... Лак и нож ће неће учинит своје... Због ом, идем да пљунем први на Милетића. Идем ја, да, Милетићев ... тај неће то Светозар видети... ха, ха... не види он какве ће пеене на њега лајати...

Због ом. — Цин, цин, цининин.

Јављам велеславном општинству, да је велика представа готова. Препоручујем се и у будуће директор Пашић.

*

— О, мај Арсо, је с' видео?

— О, брате Сомро, баш сваке комендије.

— Виде ли ти, ће ће нас издати Мађару само да себе сачува и свој џеп.

— О, о, ко би то мислио од Јаше?

Ето, потписо се на издају баш ко на неколу. Часни га сатро, а 'вако унек у „Застави“ мили народе, драги народе, све за народ, а ништа без народа. —

Тако нас је опсено, а сад. Гром га убио!

ЊЕГОВ МЕТОД.

Господин: Богме, господин Ђоко, ваша деца у школи. не знају ни ђавола.

Учитељ: Чудновато! А тако их тучем!

Свој своме
или православни архијереји као агенти у служби бечких Чивута.

Један прилог за „Привреду“.

ПРЕПИС.*)

Бр..... Котор, Августа 1907.

Пречасном окружном Протопрезвитеру

у .....

Високодостојни именов. Епископ Госп. Досетеј Јовић својим писмом од 14. Јула о. г. доставио је Конзисторији коленцију мустара за црквене одежде, из познате тврдке „Zambach et

Müller" из Беча са којом стоји у одношају и задарска епископска Конзисторија од назад 20 година.

Пошто је горња фирма веома солидна и поседна а цијене умјерене, то се препоруча Вашој Вирећасности, да приопћите свима парохијским односно туторским звањима у протопрезитерату, нека се у случају набавке црквених одјељења обрате овој конзисторији, код које могу видјети мустре а и сазнати за цијене.

Од правосл. Епископ. Конзисторије

Д. Васиљевић с. р.
протонр.

*) Са оригинала. Пр. Уредн. »Ст.«

Српски кошутовци.

А. Јеси био у позоришту?
Б. Јесам!
А. Па?
Б. Смејали смо
А. А шта су играли?
Б. Нику Марију Штјуартову.

Како су нам клишеји закаснили за овај број, то је Јаков морао поново изаћи у »Стармладом«. Све једно, с њиме смо ове године почели „Стармладог« — с њиме и завршујемо годину.

КЊИЖЕВНИ ПРИКАЗ:

Отерова Јагњида, епос у VIII. певања. Рогх Pryor Цена је 30 потура. У истом је опевано радикалско штреберство и чежња за Дальем и автономним масним лонцима. Цена је 30 потура. Добија се у уредништву »Српске Мисли«. Нека је књига свакоме, као угодна »антирадикална лектира« топло препоручена.

Изводи из Талмуда. (Жидовско Евангеље). Издао и пропратио Милан Обрадовић-Американац. Штампано у 50 хиљада примерака. Цена је 20 потура. Ову књигу је вредно прочитати, само наш брат Американац је по америчкоме »вој житерјал« прпео — на једног истоветног дела од »нског« Симе Стаковјевића.

Љетопис Матице Српске. — Година XXXIII. књига 245. Свеска V. за годину 1907. — Добро уређен, само није у густу нашим радикалским клановицима.

Календар Матице Српске, за годину 1908. Цена је 35 новчића или 70 потура.

Београд у слици и речи. Списао чика *Васа Љубибратић Крстић*. Издање књижаре Милоша Каракашевића. За децу врло згодно да виде Београд у слици и речи. Поседно за божићни поклон.

„Српска Школа", педагошко књижевни лист излази сваког 15 и 30 у месецу — у Сарајеву, као орган »Срп. Учит. Удружења у Босни и Херцеговини. — Лист је одлично уређен и ми га топло препоручујемо не само учитељима, него свакоме, јер ће у њему наћи дуг српске просвете.

„Вордер" — календар, које издаје Коло Српских Сестара у корист наше и пострадале браће на Косову. Без овог календара не би требала ни једна српска кућа да је

Г.

Л. Мргуду,

у месту.

Пре неколико дана је између нас текао овакав разговор: „Дакле, тако господине?« — р. к. ја. „Ха, ви сте ме напали у „Стармладом", ја сам Вам пратио". Тиме сте доказали сву објективност наше критике, на класичну Гардошијеву сеоску догађај, чију сазрежину сте у жучу свом заборавили у истој вашој критици изнети, ваљда бојећи се, да вас неће и као критичара и писца »сеоских драма« не утуче у главу. Јер, колико тај комад пружа народу поуке, са својом антиалкохолном тенденцијом, и догађајем, који ни за длаку не одступа од истине, да се у животу тако збива, говори — без икаквих театралних фраза, у љубави, и говора којим сељак никада није говорио, нити може говорити, но једино изображен свет, и писци, који то куканом сељаку подмећу. Није питање, хоћели они бити на позорници Срби или Мађари у комаду, где г. критичар није у стању да докаже — да код нас то пето на за длаку друкчије не бива, него на против још у горој мери бива. Хоћели се наш ратар рећна осетити погођен оном страшном истином у онако класичној форми без икаквог страшног театралног убиства — изнетом догађају, ако на позорници види Мађаре или Србе може сваки мислени критичар рећи, који није заражен у оцени „врапањем" — на уштрб, саносне, поштене и праведне оцене, и који у очајању успеле комада, који народу пружа милион пута више очигледне поуке од писаца „6 пот. по реду" — у новинама, које народу никада до руку не долазе, те више ухвативши за гушу комад једнственог верног сеоском животу, о којем су меродавнији критичари изрекли, да Мађари, до данас нису имали комад из сеоског живота — до Гардошијева „Вина" — (а у нас »Ракија«, на захтев г. Тоне Хаџића, у колико наш народ више убије ракија, него вино. Вино

ретко кад и пије, али ракија му главе долази). Имамо, веле мађарски критичари театралних комада из сеоског живота, као што су „Сеоска лола", »Цигањин« и т. д. — али верни догађај из народног живота, говор, осећаји, којима се сељак служи не — као и у »Сеоском лоли« — којим говором и осећајима само интелигентан човек може владати. Критика у Осеку, Јачка омладина у Н. Саду — изрекла је доцнаније па ма колико се г. Мргуд иргодио... и жучно поништио нову управу да треба да се чува — тих прерада. Држим, да је мени пошла за руком прерада, а нами да није пошла за руком наконена одвета — у »враћању због жежења у »Стармладом«, као што Вам није пошла за руком ни »стручна« оцена „Бајићеве музике", у којој сте се такође показали „недорастел" као свршена музикална незналица или пак човек који обилази истину — и под својим псеудонимом прши недостојно, не критичара, него човека „љобијх-брудерство" са примедбом »штета је за Бајићеву лепу музику«. Јер, кад се г. Бајић, као композитор толико грозао да под старо-српјанску песму **„Калино пубе зелено"** *без измене и једне једине ноте* подмеће текст **„Наш се газда зареко, да неће пити ракије"** те нападне чак и погрешан нагласак: „зи-ре-ло" и »ра-кије« — а под Толингерову песму: **»Моје чеде торњином«** подмеће текст упадице: **»Жалосна ну, Нана«** — а да и не споменем уметничку песму: *»Где си дуго, где си рано«* и оне разне оперске свршетке, које му се прилепиле у завршетку дуета — налази да је критичар толико далеко од истине у оцени музике као што је смеса »старо српјанских, уметничко-оперских песама" — од мотива народних песама у Банату, — где се комад збива. Ако је *»Калино пубе зелено«* банатска песма, — онда сам ја женско. Ту мелодију знаду и врапци — само г. стручни критичар се оглушио, па ударио без зазора у »љобијхбрудерство«, вели »штета за лепу Бајићеву музику". Баш да је Бајић ту старо српјанску песму *»Калино пубе зелено«* компоновао, док је још био у колевци.

Но, да завршим, пашто отезати питање музикалних незналица или оглушених љобијхбрудера него да пређем на свршетак. Еле, приликом нашег разговора жалио сам се и опет вами г. Мргуде, да моји некоји — та већ знате који — књижевни радови ужасно страдавају од нашег подражавања, а то сам вам — већ и раније пред једним нашим књижевником у брк скресао. На завршетку нашег говора ставио сам овакво питање на Вас: »Сећате ли се господине, да сам пре годину дана испричао вам сиже дела *»Ускочкиња«* — на којем ево већ у трећој години радим. Кад сте ме као болесника лечили, чак сам вам по неке сцене и читао! — Ви сте ми одговорили: »Сећам се!» Ја сам вам ставио даље питање овако: »Је ли истина, да сте ви подигли управи народног позоришта комад који исто питање успешкања третира!« Ви сте ми одговорили: »Истина је!" Ја сам као сиромашак који је већ осетио чешње пуга отимачину душевне сиромашне ма и у подражавању, удахнувши рекао „Зашта чудноватo!» Ви сте ми одвратили: „Али ја сам то као ђак написао!" Сиже мога комада је познат и једном нашем новинару, јер сам га ја петом г., пре годину дана, испричао, питајући за савет какав завршетак да му дам. Једно је чудноватo. Кад сам вам испричао сиже свога комада и прочитао по неке сцене, да ми ви нисте приметили: »на ја така пети комад имам већ написан!« — а то би тек природно било, а још природније, да што сте као ђак написали бар пре ваше »Буле« или после — онако опширни славом, продали срп. нар. позоришту. У осталом о том, по том. Док видимо комад. За сада се морам задовољити са отетим насловом комада — и третирањем петога питања као и у мом комаду.

Да завршим. Има једна пословица која вели: „Ако имаш какву добру идеју, а ти је не кажу другом, јер ако је добра украшће та је; а ако није немој ће!»

До виђења, после кафе »Ускочкиње«.

Петар Крстоношић.

Изашао је на штампе

НОВ

„СВОЈ СВОМЕ"

календар. — Цена му је 20 потура. Трговци, који поруче 100 комада, добијају бесплатно на корицама свој оглас отиштампан — и још рабата 35⅓% попуста. Без огласа 40%.

Најјефтинији и најугоднији календар за рекламу и поклон о новој години, у колико сваки трговац свој оглас — без конкуренције — добија уврштен. Изашао је и

„ТРГОВАЧКИ КАЛЕНДАР"

из штампе. — Све поруке се шаљу на уредништво „Трговачког Календара" Нови Сад (Ujvidék Hungaria).

Цена је листу: на годину К 8, на ½ године К 4, на ¼ године К 2.

„Стармлади" излазе 1. и 16-ог сваког месеца. Рукописи се шаљу на уредништво. Претплата се шаље на администрацију „Стармладог" у Нови Сад (Ujvidék), Хаџић-Светићева улица број. 6

УРЕЂУЈЕ: СТАРМЛАДИ. (Појединн број 30 пет.) Одговорни уредник: Петар Крстоношић

Власник и издавалац: М. Крстоношић. Штампарија д. д. Браника, н. Сад.

СТАРМЛАДИ

ХУМОРИСТИЧНО-САТИРИЧАН ЛИСТ.

Број 1. | У Новом Саду. 16 јануара 1908. | Год. II.

РА́НИ ЂУРЂЕВ-ДАН

БИБЛИОТ
БР.
ПЕТРА СТОЈАДИ
НОВИ С

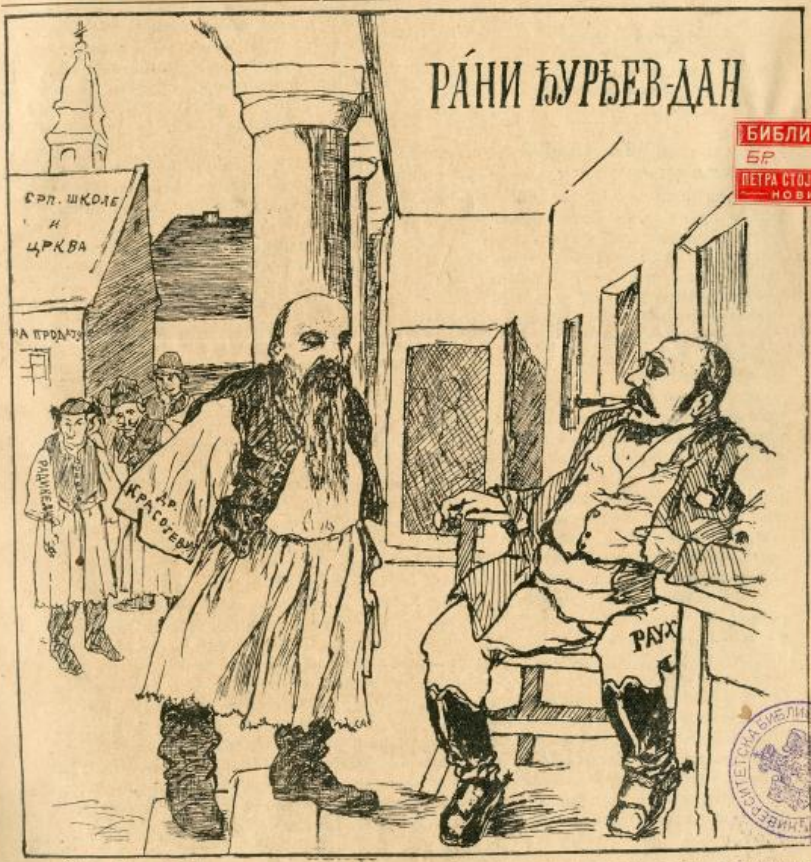

Слуга: Госпр' Пајо, ми смо чули да су вам потребне слуге, па смо дошли, да вам се понудимо. Ја имам — љубим руку — своје друштво. Па ако је потребно за кулук, рисарење... а још понајрадије би се примили за наполичаре!...

ЧУВАЈТЕ СЕ ЉУДИ.

У Пешти је ино
Политички Гаша,
Кошутовска снаша,
Сомић Даша,
Брука наша.

У друштву је било
тога панаћура,
и једна фигура
Красојевић Ђура,
Друштво креатура.

Чувајте се Срби,
Шкром Срема
Издају вам ноћу,
Јаком сврема!

Стармладац.

Друга година
(уредникове кубуре).

Оним дупљим бројем слуша „Стармлади“ у другу годину свога весело — подругљивога живота. Умесили смо му и поступаоницу на листова оних милих претплатника који су три четврти године били добри да фрај читају лист — а сад нам гавратили уз учтиву примедбу да наш лист не мисле више држати — фрај, с разлога што смо толико неучтиви били да их опоменемо да плате. За то прошле три четврти године могао је упознати наш програм сав поштен свет, па чак и автономни кинез. Ми смо за то сво време што је било за чешљање, чешљали, а што је било за решетање решетали, кефали, сапунили, шадарили, лупали и т. д. Упустили смо се што рекли у велику секирацију у малу плату. Наши неки „пријатељи“ прозвали су нас апарат за секирацију. Наши „пријатељи“ трудили су се више пута да нас насаде разним пријатељским прилозима и заузимањем да се наш лист што више прошири. Распродавца „Стармладог“ који је до 100 бројева у Новом Саду продавао пригрлила је општег обљубљена трамвајска странка српских Кошутоваца и послала га у своје обиталиште — лудницу. За ту годину дана, мењали смо се и у фирбу, не хтевши тиме ништа фирбати — но једино препоручити се, као што то данас српска чикошка странка чини. Имали смо да се боримо и са штампарима а и поштарима. Створили људи картел па једни неће без пара лист да штампају, а други неће да отправљају. И у место да ми кога насађујемо насађују нас г. г. послеплатници, почевши од радикалских адвоката па све до загребачког привредног могора. Омладина нас је обилно потпомогла сарадњом и претплатом од невидиша. Српијанска радикалска влада терорисањем, шпијунисањем, — и комитама. Српијанска пошта — уредним достављењем новина. После платници створили картел да нам пару у опште не шаљу, и у место готовине шаљу разне примедбе и лепе и добре савете. У опште људи сви лепо говоре само мало дају. Једно нас тешки што и за покрет нашег листа није нико ни потуре дао, осим наших неколико круна и труда који смо у лист уложили, поред другог занимања, — а споредног кубурења са листом, који сами себи о стављени, уређујемо, штампамо, разашиљемо и у опште натежемо као српска влада са завереничким питањем или Кошутовска влада са нашим автономним грофљарима — радикалима. Кубурили смо горе него Ракодцији са својом странком или Јаков са својим бирачима. Гњавили смо се, к'о неки народни посци што за 6 потура по реду гњаве недужне и некриве читаоце и благајну Матице Српске. У опште имали смо доста горких дана . . . горчих но што их данас Раухова влада преживљује . . . па ипак нисмо клонули, него на против, осећамо снаге за даљу неустрашиву сатиричну борбу, и пошто смо уверени да сваки посао изискује целокупног човека, то ћемо и ми свом снагом свесним се сав листу посветити — и једино на уређивање овога листа одати, па шта Бог да и претплатници. У другу помоћ се не уздајемо. Јасно је било некима лист покренути кад су прво покренули неку грдну пару. С парама ана свака будала лист уређивати, ама је мука без пара. Али опет ми ћемо наставити започету сатиричну борбу, ма да се та борба и наше стање могу слободна назвати борба и торба. Ми се уз-

дамо и тешимо тиме да „Стармлади“ данас има одличне српске родољубе — и завета цвет српске интелигенције за претплатнике, а то је најбољи доказ да се »Стармлади“ налазе на правом путу и да се сатира и жаока „Стармладога« сваким даном све више и више допада; а наши пријатељи су пронашли смсу међу рогозима кад су смислили да ће «Шваргаром“ од румског чилаша — сузбити шале „Стармладове“. У толико мање што је „Стармлади“ незавнсан лист, који ће без разлике скакоме по заслузи како досада тако и одсада — истину у брк скресати, зачињену кад горчим кад слађим пилулама, те свој пут мирно настанити не кривудајући ни тамо ни амо; а докле наша српски Кошутовски трамвајци буду се налазили на путу на којем се сад налазе биће материјала изобиља.

Уредништво и администрација »СТАРМЛАДОГ«.

Програм најновијег бана

(изговорен пред чиновницима).

Господо чиновници!

Драго ми је, што сте се одазвали мојој јучерашњој строгој наредби — да у потпуном броју дођете овамо — и што сте тако очували углед свога бана. Господо, будите стрпљиви неколико часака; немојте ме бунити нити прекидати које каквим упадицама; — једино, што мој бански углед може дозволити, то је узвик: живио; рад сам да пред вама развијем свој програм онако, како га је предамном рсавно преузвишени господин угарски министар-председник.

Давнашња моја жеља, да се и ја попнем на столицу хрватско-славонско-далматинских банова — као и отац мој уз помоћ мађарску сад је остварена.

Сад сам и ја бан. Оно, што сте у новинама читали о именовању Павла Рауха за бана, то се мене тиче.

У овим тешким приликама, које су баш мене нанеле на површину, да опет увидем мир и ред, као што је и мој отац, чекају мене и моју поштену владу неке дужности за оно мало плате, што већ примамо.

Господо, будите пажљиви и слушајте даље; још нема дванаест сати и према томе нећете вакасити, на ручак.

Ја ћу као бан настојати, да се што више утврди слога између Хрвата и Срба (чиновници: живео!!!) и за то ћу већ при идућим изборима свим средствима, које ми бански углед и банска моћ ставља на расположење, потпомагати компромисе између хрватске — франкове и српске радикалне странке.

Мислим да ћу удовољити жељи целокупног становништва ових краљевина, што ћу укинути све — без разлике — тако зване мађарске школе,

(чиновници: живео!!!)

а увести у све школе ових краљевина — без разлике — као обвезан предмет: мађарски језик.

— Што се тиче жељезничке прогматике, по којој је мађарски језик службени језик на свима жељезницама и Хрватске и Славоније, гледаћу да се одржи и даље такво стање, какво је случајно настало после примања тога закона. Надам се пак, да ће све то коначно решити на корист Хрватске и Славоније не регниколарне депутације, већ сам заједнички сабор.

(чиновници: живио!)

када по парламентарном реду буде такав закон примљен већином гласова који ће жељезничку прагматику укинути. То ће бити одмах решено, чим у заједничком сабору буду старчевићанци — у већини.

У погледу материјалног благостања целокупнога народа ових краљевина дозвољено ми је од угарскога министарства, да могу сваке године ударити памет на пореа. Том дозволом ће се мој бански углед и користити и већ прве године настојаћу да памет од неколико милијуна затрпам Драву, како би се једном избрисала природна међа између мајке Угарске и њезине кћери Хрватске и Славоније. Тако ће моћи сувим путем пре-

лаанти онамо идеја јединства мађарске државе.

Бански ће мој углед гледати да се одржи слобода збора и договора (чиновници: живио!)

и чим се два грађана састану, слободно ће им бити да се у затвореној соби у четир ока поразговоре о свему, што се тиче сликарства музике и лирске поезије. Све друге састанке, који би прешли тај дозвољени број, или би се у другу сврху жељели одржати забранићу силом своје банске части.

Напоменути морам да ћу изнимно дозволити и јавне зборове под ведрим небом, и то: Католицима о Бранковчеву, а православним о Богојављењу. У тим ће приликама сваки разговор и између двојице бити строго забрањен.

Бански ће мој углед решити повољно и социјално питање. За најкраће време поднећу законе који морају бити примљени, а по којима ни један радник ни пољски ни творнички не сме штрајковати, нити тражити олакшицу рада, а повишицу плате. Свако ће морати бити задовољан са оним положајем, у ком га закон затече.

Ово је мој програм у главном.

Што се тиче управе, судја, школе и цркве извећу пред вас онда свој програм у тим правцима када ми из Пеште стигне.

За сада је доста и то.

Не желим само, не надам се, да очекујем од вас, већ вам строго заповедам да приликом наступајућих избора смеју изабрани бити само такови људи, који мој програм у целости усвајају. Реч ћу вам, који су то. То су људи „без вере и народности“ франковци и радикали.

Готов сам.

Можете ићи. Пријатан ручак?

(Бан оде на једна, а чиновници на друга врата. Вратари отварају прозоре и разговарају се):

— Ej Јурек, бумо имали много пенапопираних банов

— Тешке тешке пуку. Кај је тај драгему Јежушу ађелан. Толки банови, толке пенанов.

— Муч бедак! Бу ме чула баница и отпљала проч.

— Ха, хаааа . . .

Изборно комешање.

Пишу нам из *Кузмина*: Угледајући се у другу браћу мартинаачкога изборног среза и ми данас посланог нам кандидата Жарка свечано и одушевљено — испратисмо. Кандидат је плакао од жалости, што су и Сремци прогледали.

Глина: Сви изборници „без вере и народности“ одушевљени за Др. Жикса. Том је радикалном кандидату осигуран — пад у крило Кошутово.

Приг: Лозовац нас уверава да неће на тврдо пасти. На дан избора понеће са собом у место Kapritz polstera — радикалске трбушаре.

Врели мост: Сви изборници чекају „мирно!“ свог „професора“ — кандидата да му на дан избора уруче мандат — за пребацање.

Пакрац: Овде се с нестрпљењем очекује радикалски кандидат. — „Пакрачки мандат“ му је сигуран.

Карловци: Красојевићу је пошло за руком да придобије за се једног франковца на Мајура. Тако ће бити заједно — једногласно изабрат и за дељег — председника трамвајске странке.

Митровица: Тира и Миша још нису на часто с тим куда би одмаглили на дан избора. Обојици је осигуран — као и досада — останак у радикално мађаронској странци.

Пуштар: Овде је општа жалост, што се кандидира и Магарашевић Неки франковци назајући на уму радикалске Магарешевиће питају се а шта је с коњем са румског збора? (Тај се сад упрегао у тањиге новог бана, заједно са својим госама. Пр. Уред. „Ст.“)

Шид: Долазак, пролазак и одлазак осигуран је овде сваком радикалском кандидату.

Шимановци: Вачић примљен весело и без одржаног програмног говора. Има нас много, који смо тај говор скупо пла-

тили у његовој канцеларији. Почастили смо га лепо и замолили учтиво да нам више не долази.

Даљ: За Новака најбоље коментарише Бенинов из љубави, што су му радикали одузели лист и што га нису назабрали ни у један одсек. Показује на се и на адвокате, чланове саборског одбора, који се за кратко време уранише на даљском кукурузу и гарантује својом *истинском* речи, да је и Новак такви исти. Ни Јова своје неће, а туђе кад не може. Дальци слушају и пренемажу се. Жале свог бедног учитеља, па неће да му истину кажу. Како ствари сада стоје, дальцима спада крљут с очију; неће боље ићи него пре годину дана. Не знамо како ће Новаку бити, кад му се жељени посланички мандат, преда у руке — кога другога искреног а не притворног српског родољуба. За Јапшне потркуше и мађарске пузавце има овде још само кукуруза, а ништа више.

Хопово: Надамо се да Бенин неће имати кашике да се у близини манастира Хопова кандидује.

Бубановци: Шта је са Ивићем? Да није олет написао Јапи писмо да иступа из странке и да се од радикала прашта за навек. Ми држимо да док је народних фондова — он не би требао да се њих прашта. Радикална странка би изгубила у њему највећег — штребера.

Адашевци: Намерно смо се радовали кад је дошао радикалски кандидат, а тек кад је пошао... те радости, не могу се описати.

(Наставиће се — у идућем броју.)

НА ЗНАЊЕ.

Потписана управа има *довољно* кандидата за посланике у хрв. слав. сабору. Ако који котар пожели радикала за посланика, нека се што пре јави, овамо. Примају се молбе без штемпила, а и неплаћена писма.

Управа радикалне странке.

НА ЗНАЊЕ!

Г. г. претплатницима који су нам платили унапред 8 круна за целу 1907. годину — јављамо да им крајем I. четврти ове године истиче претплата. Ону г. г. претплатнике који су нам досада плаћали само 6 круна, молимо учтиво да обнове претплату за I-ву четврт, а г. г. која су нам свега платили 4 круне или 2 круне, молимо да нам остатак за једну четврт 2, или за две четврти 4 круне пошаљу и нову претплату обнове.

Ко год нам до идућег броја не плати дуг или не обнови претплату нека се не нада листу.

Г. г. неплатишима који до данас ни потуре нису послали — обуставићемо лист и сви ће добити од администрације „љубавно писмо" — а ако се оглуше и на то — добиће од суда „позив на бал".

Администрација
„Стармладог".

БЕСПЛАТНО ЛИСТ.

Све овостране радикалске листове да кле: „Народни Гиусник“ „Оброк“ пакрачко „Дете« „Народни Пријатељ“ — добијаће бадава годину дана она општина, која узме на своју грбачу чувеног расопа Николу из Пеште и подели му заничајност са сведочбом моралног владања. У име капаре добијаће општина која нам се јави »Швигар“ од румског чилапа — и „Заставу“ све до смрти главног уредника. Напред дакле! Нема данас срамоте — кличу вам радикали.

ДОБРА ЗАСЛУГА.

Сто дуката из кортешког фонда, основаног од људи, који не волу да се зна шта даје левица — добиће онај, који нам јави: како је име насљеднику бана Рауха и када ће исти доћи у Загреб.

Уредништво „Заставе“ и управа радикалне странке.

Обавест.

На епархијску конференцију радикалне странке за архиђецезу, пакрачку и горњо карловачку дијецезу позивају потписани све чланове — и оне, који су по XI. и оне по XII. члану изабрани — да изволе доћи у Карловце у Народни дом на договор.

На дневном реду:

1. С ким ћемо и како ћемо приликом избора?

2. Како ћемо још држати народ у обмани?

3. Чим ћемо лагати народу до — и око избора?

4. Црни прота и нервозни архимандрит или цељ под ноге а средство под руке.

Говорнике ће именовати за који дан свеустрашљиви Јаша.

На седнице срп. саборског одбора

У Карловци 4 дана по доласку бана Рауха.

Многонадежни Габријел.

Вести из Загреба.

— Опет смо добили новога бана; ал и овај ће Мартин отићи скорим у Мартинец.

)(: Приликом дочека бана Рауха, показало се грађанство загребачко у свој својој простоти. Камење, који је бан дочекан, није ни мало било — углачано.

⁂ Нови се бан није могао отсаћкати у горњи град, јер није било никакве сиета, ни природнога ни вештачкога — од белавшета. Сва јаја, што су употребљена за дочек преузвишенога, бачена су због великога одушевљења — цела.

= Сав је »цахерлан« у земљи продан. Нешто су купили загребчани за дочек послане им велике господе, а што је остало, покуповали су Срећи за дочек својих радикалских кандидата, нарочито земуску Бубу швабу. Ко има цахерлина, нек чува, добро ће моћи продати.

× Овдашњи радикалски »Народни Гиусник« спрема се да жестоко нападне бана Рауха, чим му Векерле прими оставку.

= Грађанство је врло узнемирено. Жељно је промене и с нестрпљењем очекује долазак другога бана, да му искаже своје — симпатије.

— Удруга фијакериста решила је за дочек нових банова да фијакере с коњима замени аутомобил оклопњачима, које после од Крупа поручити.

)§(За чиновништво прописана је у будуће приликом доласка послане поглавице ова јелата: прва јелата и јастук на глави.

≍ Ради сигурнијег успеха будућих бити имајућих банова издао је бан окружницу, по којој има чиновништво ревносно дневно тамањити јаја. Не сме се друга јела за доручак и јаузанове употребљавати осим јаја, а за ручак кајгана.

Овај дупли број шаљемо многима на углед бесплатно. Ко не мисли лист држати, молимо да нам или лист врати или дописницом јави да не мисли лист држати.

Театралија

Г. Мишића и гђу Мишићку пошто имају органа а и употребљиве су снаге — надамо се да управа неће ангажовати, јер у колико је ко неспособнији у толико више скаче слава старим члановима.

*

Гиу Весићеву је позор. одбор да би се је курталисао узутио на Добри новића да је он прими. Г. Добриновић се ово пута без пробе — овако изванредно: „Не могу, госпођице, богами не могу, много ми је и ово... писам ни ја битољско магаре...“

*

Два критичара, (с наочари, који раде на парче: 6 потура од ретка.*)

— Је си ли дошао фрај до карте?

— Јесам!

— А ти?

— И ја.

— Из редакције?

— Разуме се! Гошћа је на фрај карти.

— Хоће ли она писати критику.

— Јок, ја. А за ваш лист?

— Четир реда ћу написати, свега четир реда.

Онај други критичар с наочари рачуна:

— 4×6=24. Маршава зарада.

— Све једно. Мршава зарада, али је слатка освета.

— Тако је. Џаба ти и зараде. — Ја ћу бити још краћи.

— Нећу написати ништа. Хоћу да га утуцкам.

— Зар и без критике?

— Е, него. И никаква критика је критика.

*

Пример за углед.

„Свој своме“ друштво за »штедњу» и узајамно потпомагање јавља, да је у интересу штедње у народном позоришту — постављо два млађа чиновника из „Матице Српске“ за благајнике на позоришној каси, који из чистог родољубља и пример за углед осталим позоришним одборима — узимају форинту од вечера. Па сад нек нам који странац каже да је умрло родољубље у срп. Атини, поред оваког лепог примера за углед.

*

Изјава.

И ако сам скупио за срп. нар. позориште претплату за неколико хиљада круна, најурен сам из кулиса, докле се г. Тихомир, Сомборски, др. Стрнић, Мија Томић — и још неки који за сада неће своја имена да кажу, непрекидно мотају иза кулиса и заплећу за сунце.

Константин Чавић

редовни бесплатни скупљач претплате за срп. нар. позориште — који има • свилификацију и за благајника без форинте од вечера.

*

Умољава се најучтивије једна глумица да се од сада исто тако вешто врти као и досада.

Сима Свиленгаћин.

*

Један критичар који је и доктор погрешно је ово пута што није био на представи, кад се давала „Крајишкиња.“ Можда би велики хор од четир и по женске и толко исто мушких боље текао — да је вештом операцијом повадио некима кнедле из грла.

*

Није истина да једино на новосадској позорници глумци — и ваше нако, пуштају трбух. Ни у мога тате није мршава породична кујна.

Немања Иличић.

*

*) »Браник« који доноси о шваперским позоришним глупостима по страке, и привредне »Трговачке Новине« које се непрекидно разме-ћу како оне Србују и своје помажу — ниеу донеле ни једне речице о срп. оригиналном делу »Крајишкиња“ и ако Србе трговце о шваперским лудоријама извештавају. „Крајишкиња“ ево десет година живом речом са позорнице пропагира српску ношњу, српско платно. Тенденција истог комада показала је успеха у народу, јер је подстекла много народне пријателе, те су делом покренули друштва за народну ношњу, а делом раде на оснивању таких друштава. Ха — али куд би пакост — „објективних“ критичара. Из тога се најбоље види какви све пакосници у нас могу да се на јавност као критичари пентичу.

Уред. »Стармладог.“

Новосадске госпође, које мисле једној глумици свилену хаљину да купе, молимо да не обилазе чивутске трговине, него нека уму у оној „српској“ радњи где су већ изабрале свилу.

Друштво „Свој Своме“.

*

Срп. нар. позоришту су потребне млађе женске. Оне, које су без органа, уз то минијатанкиње имају првенство у колико смо ради једну такову читаву збирку да саставимо, те тако на јој утучемо славу пок. Јенке Хаџићеве, Драге Ружићке и т. д.

Управа срп нар. позоришта.

Хитна интерпелација

(која не трпи одлагања.)

Отворено питање на министра Кошута.

Ваша екселенцијо г. министаре!

Је ли истина да радикалске школске уредбе нису потврђене, а према томе ни ја за школског референта.

Ако је истина — је ли вољна ваша екселенција исте повратном поштом потврдити?

Зна ли ваша екселенција, да већ од пролетос лежи код вас моја тромесечна книта? И је ли вољна екселенција мени затезну камату, у случају не дај Боже и дужег чекања — платити?

Је ли познато вашој екселенцији, да сам се ја, већ a conto референства у взрош на двокатницу преселио, и да сам морао због вашег устезања, ради олакшице кирије да узмем на стан два „професора“ — које занимање није пријатно, бар не за референте.

Мислили министар мене поставити у ном звању у ком ме је наш и ваш Јаша одавна поставио.

Зна ли г. министар да сам се ја, осушио и продужио чекајући потврду — и да ја ту потврду може бити нећу ни дочекати.

Kezeit csókolom,
alázatos tramvaji szolgája
Milovanovics Kozma
Damjan nélkül.

Расцеп
у радикалној странци.

(Новинарски извештај.)

На епархијској конференцији радикалне странке за архидијецезу, што ју сазва саборски одбор, дошло је до оштрог сукоба између чланова исте странке. Под притиском проте Живковића, који није ушао у записник, али је ипак — за чудо — оставио трага у главама присутних чланова, — због тога говора, који је упропастио проту Јеремића са свима његовим фразама и духовитим — латинским — мислима, јер га радикали нехтедоше изабрати за потпредседника само зато, што је и он — прота, као и онај Живковић, кога једногласно омразише ради — истине сви и духовни и с етовци радикали — прешло се на главну тачку дневног реда, на изборе за сабор ужке Угарске.

Присутни пет референата, који су били опуномоћени да склопе компромис са ма којом странком или групом у коалицији највише да им је сав труд остао без успеха.

Красојевић рече: на последњу моју молбу да било хрватско, било славонско (правашко крило ступи с' радикалном странком у додир, одговорише ми баш јуче ово: „ви сте господине красан човек. Познамо вас. Имате дугачку браду али кратку — (не знам шта мисли под овим потезом.) С вама не можемо, јер ниесам и нећемо никада да будемо то, што су српски радикали. Понудите се франковцима. Нечитак потпис.

Лазавац (отвори уста) на јучерашњу моју брзојавну молбу одговорише ми напредњаци жалимо и жалићемо што смо и прије били с' вама у друштву. Разумете ли тај одговор; ако не, опеpите ваше лепо лице па читајте дотле, док бар штогод не схватите. *Ларковић.*

Рожњак: На све моје писмене и брзојавне молбе с плаћеним одговором, самосталци ми ништа до сад не одговорише. Кад нису, вала да и неће.

Магарашевић: Од ванстраначке групе у коалицији добио сам јуче одговор. Писмо гласи: „Учите ви боље катехизам и себе и друге, а мање се политике. *Гроф Кулмер.*“

Новак: Од човека који стоји ван странака и група у коалицији добио сам мало час одговор. Стоји писмо: „Ви (т. ј. ја) и сви они радикали, који још нису били на далеком кукурузу, пожурите онамо. Политика је важна ствар, а ви сте били мршави и лагани у њој. Кад боље удебљате можда ћу моћи склопити с' вама компромис, наиме да ваше угојене слике доносим као рекламу у свом „Новом Листу.“ Отуда ће те имати неку корист, а то ви и тражите. Даљима ћу посебним писмом честитати, што ће у вама још једног радикалског адвоката угојити. До виђења дакле на — ваши и — код фотографа. *Сушко*.

После тих извештаја ускахнуле су присутни и пзуетили: „шта ће но сад?“ — Пала су два предлога. Једни су били за то да се склопи компромис с франковцима, а други: са социјалистама. Свештеници су били за социјалисте, а светоњаци за фрапк ице.

Прешрало се жило и у мало што не дође до сукоба.

Уелед галаме устаде Јаша и извади нож. Чистећи ноктре речс: предлажем да се одмах браојавно упитају и социјалисте и франковци: далиће с нама прилком избора склопити компромис.

Тајник срп. нар. црквених фондова састави брзојаве, благајница предаде новац за брзојаве с плаћеним одговором.

Док одговор не стигне дозволио је Јаша својим верним да се сваки на свој начин забавља. Прота Јеремић сео у ћошак, па се дури. Рокнић и Красојевић сели у страну, па Рокнић глади Красојевића по трбуву, а Красојевић Рокнића по леђи. Новак ода по соби и дрмбуља у уене. Никола Ђурђевић чупка прота Сави длачице на главе, а прота, лежећи му у крилу, маи се и певуши: „удри удри ни дер штат“. Миладиновић узео оловку и вежба се у рачуну одузимању и дељеву. Наједанпут ево једног брзојава. Јаша чита: „Главној управи српске радикалне странке у Карловцих. Понуђене гласове српскпх радикала при приближујућим се изборима примамо, али — без икаквих обавеза.

Др. Франк“.

Чим то чуше свештени припадници радикалне странке, обрадоваше се и запеваше велпким гласом: „Пила цура на воду...“

У то стиже и други брзојав. Јаша забринуто гледа — и нути. Неће наслов ни да чита гласно, већ отвара и закрпаи очима. Брзојав истргне Никола и брже боље прочита: „Издао си социјалистичка начела, издао си своју цркву, школу и народ. Кога хоћ и још да издаш и продаш? Гнушамо се и тебе и твоје цијеле странке.

Корак“.

Сви побледише јер је и Јаша побледио. Наједаред Јаша дрекну: оловку и артије свамо! Донесоше му. Написа неки брзојав и посла. Тада рече: себе и своју страпку ставио сам на расположење бану Рауху. Он ће нам већ наћи згодно друштво.“

Вапић: Тако треба; то је паметно.

Јеремић: И тај је рекао да нема Срба.

Бабић: Једаред је рекао *гласно* да нема Срба, а колико је путе казао *тихо у себи* да нас има.

Остали адвокати: Право, право; зна Папић. После тога настаде распеп.

Сви светоњапци одоше с Красојевић и Мишом, а свештеници с протом Јеремићем — на вечеру.

Пошген свет.

Странац: *(који је посетио једну вишу девојачку школу)* Ге, ево моје кћаче. Чудо да их нико није однео. Пошген свет!

Послужитељ: (Извињава се). Извините, нису ником биле таман за ногу!..

Пецкало.

Молимо све наше пријатеље да се за наш лист заузму ше му набаве ког новог претплатника. Ко год нам нађе 2 претплатника — добија лист бадава.

Администрација.

У АЛБУМ — ЊИМА.

Мисли чувених писаца.

Шта је већина? Већина је глупост. Разум је увек био само код мало њих.

Шилер.

ПОСЛОВИЦЕ.

Не буд туђ онда кад можеш да будеш свој.

Латинска пословица.

МУДРЕ ИЗРЕКЕ.

Кад би нешто Ј. Т. био проглашен за цара животиња, онда би у место лава на то место дошао — магарац.

*

Како загребачки уредник „Народног Гњусника" увек истину говори, — чудо да га не изаберу за председника каквог лажовског ловачког друштва.

*

— Христос је некад јашио на магарцу, а данас би многи *магарац* узјашио на Христа:

Ј. Т.

НА ТАТРИ.

Водич: Изволте пазити милостиви господине, добро при силазу на овом месту, опасно је овде, одатле је већ много њих сломило врат.

Господин: *(својој жени)* Драга моја, Саро, иди ти напред.

Не треба му.

Једног познатог дављја, замоли његов сусед да му позајми кашику.

— У нашој кући, одговори шаљивчина, нема шта ни руком да се поједе, а камоли да има јела за које би нам кашика требала.

Дављац.

КРУПНЕ ЗАМЕРКЕ.

Гостионичар: Па шта ви као имате да замерите тој риби?

Гост: Ништа, само јој је глава тако близо репу.

Чивутска посла.

— У кћер, дајем 60.000 круна, али ако ми обећаш да ћеш сваког шабеса (суботе) затварати радњу, даћу ти 80.000 круна.

— Знаш шта, тасте, дај ми 100.000 круна, па ти обећавам, да нећу никад ни отварати дућан.

СМЕШАН ОБИЧАЈ.

Један Чивут, перјар, ушао у двориште а псето га с очиљу нападне, да би се одбранио саже се да дигне камичак са земље који се предњим налазио, те да се њиме одбрани. Но пошто је зима била те се камичак замрзо, није га могао у брзини подићи, те узмичући стаде гунђати:

— Смешан обичај, — овде не вежују пса него камење.

Женина аљкавост.

Враћа се муж кући, па затекао сито на својој столици, где га је жена, после употребе, оставила. Чим опази како му је сито заузело место, оде па се ухвати за клин о који се вешa сито, и тако оста висећи уза зид. Угледавши га жена у тако чудном положају, брже га запита:

— За бога, шта то радиш?

— Шта друго да радим?! Село сито на моје место, а ја се на његово обесио.

Арапски.

О г л а с.

Купујем сваку количину јаја и плаћам највољу цену. Мућкове плаћам као специјалитет, круну по комаду. Понуде ваља слати на

Антикајгановића
будућег бана.

ЈЕДНО ПИТАЊЕ.

Ових дана је „Србобран" донео вест да б[ан]ска влада троши 80 хиљада форина[суб]венцију разних листова од којих с[ку]је да или хвале владу — или [ус]та завезана. Ко све те јасле гр[да]н *магарац* — који није *врач*.

Писмо без куверте.

Придатни мајстор Јаши, тишљеру. На кварталу код фрајла моргенъаче.

Мајстор господине!

Прими поздрав од менекарана, твог старог колегера из Ваца, ти и твоја фрајла регелуша и баба ејелуша, које ја њима желим с тобом заједно од бога здравља и памети, мајсторе и колегеру мој. Незнам хоћу ли ја тебекерана што гоф увредити у твом кравактеру и твоју окрњену чес' штогоћ окрњити — ал ја есапим да тебекарана већ садакарана ништа на свету не може увредити. Јер знаш како се вели: на пеу рана на пеу и зарасла. А најпосле корана ти страна — што рекли Сервијанци, ма се и расрдио, ја ти нећу остати дужан, да ти кажем, што ми је на језику. Даклем, прво и прво мајсторе, да ми кажеш и одговориш, али праву истину, а не по твом обичају да лажеш као мала „застава“ а заиграш — ко матора „застава“. Говори истину, ма мор'о сутра — отабачити се, — зашто ти си пре сваког називо издајицом и изродом ко се са кошутовцима друзи — а ти се данас са њима вучеш. Је си ли онда лаго или лажеш сад? Друго да ми кажеш зашто се радикална странка извукла из срп. хрватске коалиције и још је назива гадуром у твом репу од румског чиланца — „пивигару“. После неколико дана иступили су твоја два воћкова „Дуга брада — а кратка памет“ и Ливаиац из коалиције — и уписали се у чивијско кошутеку коалицију. А неколико дана за тим је твој „народни гинсиик“ најавио да се одриче Милетићеве политике, и да ће терати кошутову и апољијеву политику, а неколико дана за тим сте се и наше српске писмо за коју су наши дедови крв лили да јој очувају српски језик — одрекли. Па неколико дана за тим се онај твој антикрпет у Сентомашу одрео и српског језика и ћирилице — св. Ћирило га утуко.

На неколико дана за тим су — после оних шамара што су пришивени Апољију од Руса Толстоја и Норвежана Бјернсона — послали твоја два праворија да најаве како они одобравају све што Апољи ради. А неколико дана за тим си наредио мајсторе ти-јим бирошима да издаду од нашег народног новца из фондова милијон К. Неколико дана за тим је „Векерле“ викао у сабору да „*Серб немеш мимч*“ — а она твоја три м. ћутали су ко ниме маме. Неколико дана за тим сте се зајцрали по Пешти, ти онај што сте се пре онако пљували — пиштек Габор, па сте тамо ништо шуровали с нимпетери. Сад сте још пет били код намет бана да се увлачите и још пет еремце продајте. Школе сте продали, цркву нику грчку продајете, у ужој сте нас дотукли, сад си се мајторе латијо Срема, па цуњаш чак по Хрватској а ријеш чак и у „Лики. Али немој ти мајторе мислити што мислиш, нити с нама даље никакву трговину водити... јер здравља ми мог' кад мени прикини, ја се ни сто твојих бријем не бојим, јер седам ти твојих... кад мени нађе прио на очи биће те по свима комшилуцима. Кога сам год ја шопијо — тај је одма забо нос у земљу и ту му је бијо гроб. Не би рад бијо да и тебе ђаво однесе тако одрањеног — управо урањеног.

Поправи се мајстора, име ти се сатрло. Сервус тобн, твој регелуши и ко ти је најмилији.

Твој колегер

Аћим, тишљер

из Оздрапинаца, који је с тобом у једној цели пет година одувао.

НОВЕ КОМПОЗИЦИЈЕ.

1. „Јел вас жао, што се растајемо,“ фантазија компоновао виртуоз барун Раух. Може се добити код оделних предстојника и великих жупана по цену од 20 филира.

2. Кор сељака из „Продане странке“ засебно издао др. Стојаковић. Може се добити код Шалоша у Шиду за 1 К.

3. Арија из »Манастирског распника.“ Речи и композиција Штеве Бенинова. Може се добити пред српском школом у Дољу за 10 филира.

4. »Ада смо се састали ђе...« по најновијем напеву радикалских кандидата за хрв. слав. сабор, компоновао др. Никола из Брода, радикал. Добија се код уреништва „Хрв. Права“ за 41 филир.

5. »Што си тако жалостан,« двопев из »Радикалске лоле« удесио за гајде и посветио Жарку из Руме Младен из Ирига. Добија се на поклон, ко пошаље биљег за 72 филира.

6. „Дукатићи звече . . . тра-ла-ла“ песма чланова саборског одбора. Компоновао за велики бубањ др. Ђорђе. Продају неке штипендисте у Загребу код »Народног Гинсиика.“ Цена 2 филира.

7. „Круне Дањци кукурузе, да наране свог дебелог брава — ууу гиц!“ Компоновао и посветио др. Светиславу из Вуковара учитељ Стева.

8. Наj-ja-jaj, a-ja-ja-ja-jaj! ugy-szeretem, majd megetem, megis elhagyott!“ — погребни марш радикалне странке за штрајк — оркестар — посвећено Кошуту од Јаше.

9. „Ej синоћ крупа, у мој пенџер лупа, није крупа — већ су јаја мућка!“ Задовапка од новога бана.

СРПСКА БИБЛИОТЕКА У БЕОГРАДУ

ОТВОРЕНА МОЛБА,

на позоришни одбор за „шпедњу“ и узајамно потпомагање“.

Како су нашем народном позоришту наше ствари пошле на боље, држим да у данашњим приликама не може бити никакве сметње моме ангажману.

Свој сном! Препоручујем се господи

З. Весићева

љубавница и пајдашица.

Листак.

ТРГОВИНА ЈЕ ТРГОВИНА.

(Весело-жалосна игра с играњем цвиелиолке и мицарца у више „чинова“, који чинови се деле на више особа. Музика шушњека и звечења од министра „трговине“. Дозвољ се у Будимешти на други Видов дан 14. (28) јануара 1908. године.

Образи:

Керле — шеширџија, случајно министар председник иначе по рођењу Швааба. Управо желез, — али опет више Шваба него Мађар. Обријане усне. Воли племена а специјално Србе. У Хрвате је преко ушију заљубљен.

Ко Шут: Сретни син, свога оца а вођа народа. Воли да (за)води народ, а јако мрзи лакејску униформу и Беч. Љубитељ је „трговине“ па је отворио велику болту и тргује „на велико и мало“. Цимер му је код „јефтиног хазафишага“. Он је шеф трговине — и нема никаквих тајних компанијона.

Цапоњи: Антидрекавац и цапало. Иначе мирољубив грађанин који не воли много да прича нити страним људима да се препире. Нема среће у игри — јер га редовно бију, али има среће у љубави са народностима, а нарочито Словакињама. Воли индустрију, и подупире нештачко производње гаћа — хајкача и мамуза. Љубитељ је папагаја. Образ му је увек надувен и модар. Људима који га на даље посматрају изгледа као и да нема образа.

Андраш. Био човек хао ђаво. Не трпи тиранију. Воли социјалисте и нове законе. Јако омиљена личност у (Б)угарској.

Сиша Соимк. По мало историчар по мало нови касапин, који се иначе „грозн« крви. Носи мађарско пандурско — или парадно коњичанско одело. На чизмама му звекећу мамузе. Увек носи уза се нож. Доста личи на сома. С поносом воли да прича како је пореклом магарац. Најмилији му је шпорт убијање — било пером или ножем. Бави се хирургијом. Врти народу мозак и навлачи људима бело на очи. Не воли »трговину“ и мрзи јасле. Воли лајање и т. д. и т. д.

Красни. Јако паметан човек, са врло кратком брадом и дугачком памећу. Воли много да говори. У својим говорancијама воли да спомиње босански језик, мина и брдо. За ногу му је привезан пајван. Управо има на ногама спона, — чији крај држи у руци неки ђаво, па кад тај ђаво или демон — како се уме — повуче за пајван, а он квоца и купи око себе пилиће. Не трпи ни конце ни ељуге пити им им иде у блиначу, још мање воли са њима да води икакве преговоре. Једном речи човек који се може назвати: Мула-јапа.

Колијан. Дворска будала. Не воли да каса за својим госама, нити потписује вексле за кауцију — и још мање воли да држи шапаве говоре. Једном речју човек ког зову у својој странци „неко“ а — по неки чак и „нешто“.

Један Тот. Министарка мастионица.

I. ПОЈАВА.

Керле | *Керле седи на почетној клупи.*
Ко — Шут | *Ко — Шут седи на народној клупи т. зв. банки.*
Цапоњи | *а Цапоњи на школском законику.*

Сви се нешто врпоље и нестрпљиви су као радикалски аутономни гробљари.

Андраш: (*Седи на буквару служинчади. У руци му је челаџиска сикира — и штрапка.*)

Керле (слушкао): Круцификс... та фиженес још не долази.

Ко—Шут: (Лењо отвара уста и само рикне) Marha!

Андраш: (*Диже сикиру у вис и штрик*) Старчевићев лек треба њима: Сикира и штрик.

Сви троје певају терцет.

Удри, удри ни дер штат
Славоербом — штрик за врат.

Цапоњи (Дере се) Не, не!

ТЕРЦЕТ:

А што, а што?

Цапоњи: Језик им само треба одсећи
Језик, језик — тај нечаст,
На неће више лајати.
Век ће се око ногу
Око ногу —
Превијати!

Керле и Ко—Шут: Тако је, тако!

Андраш: А ко ће нам лајати,
Ко кућу нашу чувати?

Керле
Ко—шут
Цапоњи } Где, сад. Где сад?!

Андраш: Киријаш нам је потребно
Ко би га у кући стесњио?
Ко би га у бућак стерао,
Ко би га свесиим смирио.

(*Отварају се нагло врата и улазе три тужна слуге. Они туже, кламају и љубе руке ноге и скуте*).

Слуге: Ми, ми, ми! (*високо ће певајући и у грудн ударајући се*).

Сматиа Сомић: (Ступа напред надљудевечним скоро животињским гласом!): Ја, ја... ја.. Ја... ја! Заклињем се на овај петорички нож! (*Вади нож диже га у вис чврсто га у руци држи!*)

Красни и *Калијан:* (*Меку пређе на нож, на којем се још пуши човечија свежа крв.*)

И ми, и ми!
Нека нам **Оби** суди.

Керле: Тако, тако „људи“.
Не будите луди,
Ми ћемо лепо да се споразумемо.

Ко—Шут: Та ви знате да наше заслуге
„Ценити“ умемо.

Сматиа: „Ој фондове нам дајте
Јер умиремо...

Красни: Од глади!

Сви троје: Знајте.

КВАРТЕТ.

Керле. *Ко Шут, Цапоњи и Андраш:*)

(Знамо, знамо,
За то вам недамо!)

(Ово знамо два пут поновљују.)

Сматиа: Светли наши господари, наша огрејена сунца. Дозволите да вам понудимо наше малене услуге. Знамо вам је да смо ми залудили народ, да га нико није у стању одлудити.

Андраш: Ни оружана сила?

Сматиа: Ни бајонети. Наш народ је на колац гинуо за веру своју, своју слободу, свој језик. Није га могао Турчин потурчити — још мање ће те га моћи ни помађарити.

Цапоњи: Па шта да се ради!

Сматиа: Један је Бог на небу, један цар на земљи а један сам ја — изабраник народни. За њим ће мој веран радикалски народ у ватру и воду, па и на вешала да ме воде — он би ме до њих допратио. Видили сте да оно што није могла кроз 500 година турска сила, па ни Тиса да претопи... учиниће сам ја.. Признај светли и најнароднији Цапоњи! Били могао без моје помоћи икада спровести твоју силну повељу љубав у нашим школама.

Цапоњи: Eljen, jó szolga! (*таппе га и гладн као Немац керу.*)

Сматиа: С нашим програмом у Хрватској можете бријати — уста, без мене и моје странке. Ваш Раух — је за српско-хрватску коалицију без нашег надајства — запета раух — дим — који ће се разићи, да му ни трага ни гласа неће бити.

Керле: Па шта да радимо, добри слуго. Научи нас.

Сматиа. Шта да радите завршни ни један То да радите, да постаните мене у Загребу за привременог бана, а бана, мени за слугу. Што му ја будем заповедио, има роњски да ме слуша. Дајем вам реч да ја који убијам људе неће га злостављати нити убити.

Сви: А великодушни човече!

Ко-Шут: А какве би те заповести биле?

Сматиа: Самосталне неће треба на дан избора које повешати које позатварати — а децу самосталску у утробе убијати.

Андраш: Ez aztán, hokérség, Не би ли се хтели примити код нас за шефа полиције.

Сматиа: Хвала. Волијем остати Бог радикалски.

Керле: Били ми могли дати реч у том случају да ћете убити коалицију... т. ј. пардон, ако ви ви у опће убиством занимате.

Сматиа: То ми је прави — а новинарски спородиши занат. Молим вас, да вам само набројим своја убиства. Убио сам највећег Србина, на премлатио либералну странку. Убио српска мисао у народу. Убио српске школе, патријарха, ударио нож у срце (Загреб) самосталној странци. Стаманио „Српски Спон“, мак'о српску манастирску штампарију, начео коалицију... покварио „Српску Мисао,“ манастирско добро, стаманио друштво „Братство“ и карловачке штедионице. Убио у главу срп. интелигенцију.. свладаћу застрашио, социјалистама зубе сабио, — уверавам Вас да ћу помоћу својих хајдука из хајдучког сабора и верних ми пузаваћких пријатеља бити у стању да убијем ту гадуру српску коалицију.

Сви: О, „велики“ човече!

Керле: А шта за ту услугу питате.

Сматиа: Ништа. Да нас нахраните.

Ко Шут: Ја сам шеф трговине и не волим трговину на вереовју. Волим што рекли Сервијанци. Трак роба — цап пара.

Андраш: А јесте ли јако гладни.
Све три слуге (ухваше се за трбух). Узасно!
Ко Шут: Зашто!
Сва тројица (зину.)
У исти мах се створи од некуд по сред њих српско-хрватска коалиција и пљуне им у зубе.
Керле, Ко Шут, Андраши, Цаноњи
(Згаде се на те слуге али се ипак вагрле и пољубе и тврде пазар. Сваша се рукује, — они тргају руку, али он им показује да је у рукавицама. Сва тројица метаншу љубе скут и руке и пузећи излазе. Једногласно):
Kezeit csokolom!
Шеф трговине: Пљуне за њима у знак последњег опроштаја, за тим се окрете осталима и задовољно таре руке): Хја, шта ћемо, трговина је трговина!
Српска хрв. коалиција. (*Дочека их толагом у руци*). Вала трговина је трговина, али је и пазар пазар! (*Прете толагом!*)
(*Завеса се за сада преко овога не спушта.*)

БОСАНЧИЦЕ.

ТАМНОВАЊЕ
Петра Кочића.

Оде Татар и однесе књигу,
Однесе је до Бијаћа града.
Учи књигу Приједорац Живко,
Учи књигу и сузе прољева
И кроз сузе, јунак, проговара:
„О мој побро, мој грки чемере,
Што допаде проклете тавнице
Тако брзо и тако ненадно!
О, земане, да те Бог убије,
Какав ли си данас настануо!
Палиграпи, ватром сагорјели,
Маривети, ниђе вас не било!
Ево има седам годин' дана,
Како учим књиге инђијеле,
Како грувам криве палиграпе,
Како ватам швапске маривете,
Ал их, јунак, уватит не могу.
Љигави су, да их Бог убије,
Кајно свака у језеру риба!«
Пита њега остарјела мајка:
„Сине Живко, четврти у мајке,
Каква књига, од кога ли града?
Што ти рониш сусе жалоснице?
И до сад су књиге долазиле,
Ал ти ниси проливао суза.“
Вели њојзи Приједорац Живко:
„Не питај ме остарјела мајко.
Ово ј' књига побратима мога,
Побратима Кочић Петрашина.
Каури га заробише, мајко,
И бијеле му савезаше руке,
И у тешке вргоше окове,
И бацише на дно у тавницу,
Па ме побро побратимства шјећа
И шјећа ме књиге шаровите,
Што му писах о Илину дану,
И ријечи, што их бешјећасмо
У мејани насред Бање Луке
Код некога Узуновић Нике.
Он ме моли и преклиње тешко,
Да г' избавим проклете тавнице.
Како ћу га, јунак, избавити,
Кад не смијем на мејдан изићи
Каурину, љутом Соукупу,
Кој' се титра с криви палиграпи,
Кајно цура с јабукама, мајко!
Зазор ми је ш њиме и зборити,
А камо ли мејдан дијелити;
Ја познајем црног Каурина:
Р'јеч му сјече посред срца жива
Кано оштра димишћија ћорда,
А врлетна гласина му грми
Кано интов Громовник Илије
Кад по небу разгони шејтане.
Вјешт је, мајко, сваком палиграпу,
Вјешт је, мајко, сваком маривету.
Што је земље на све четри стране,
Бутум земље српске и каурске
Учевније не имаде главе!
Тешка дана, још тежега часа,
Што дочеках у младе године:
Жалост ми је обладала душом,
Туга ми је саломила снагу«.

(Наставиће се.)

Спјевао *О. Планинац*.

Претплаћујте се на једини српски шаљиви независан лист.

Телеграм.

Неудешен атентат.

Цетиње: Рајковић се у затвору осећа врло добро, јер ми га још увек лажемо да ће бити богато награђен за удешени атентат. Разуме се да он и не сања да ћемо га морати погубити, да можемо остале »кривце« осудити. Није истина да је књаз тај атентат удесио преко мене.

Тамановић.

Како је радикалска фузија у Србији закључила трговински уговор са Аустро-Угарском.

„Свршено! После великих тешкоћа успео сам да очистим подручни ми срез од хајдука. Својим енергичним гоњењем дотерао сам их дотле, да су морали побећи преко границе у стране пределе."

Један начелник српски мајстор за утамањивање хајдука.

У пролеће, 1906. г. појавише се тешкоће око закључења трговинског уговора са Аустро-Угарском. Ни раније није ишло у том погледу како треба, али тада дође до затварања границе.

— Шта да радимо? упиташе се круна и народ. — Како да дођемо до доброг уговора?

— Ни бриге ве! — јави им се фузија мајстор за закључивање уговора, како себе представи круни и народу. — Дајте мени власт, а што се тиче уговора, ја га имам ту, у џепу. Биће готов за месец дана.

Круна и народ обрнуше, осврнуше па нешто милом — више силом и презаром — фузија узе власт у руке.

— Како — тако ми учинисмо своје! — рекоше круна и народ фузији.

— А сад је ред, да и ти учиниш. Рекла си, да имаш уговор у џепу, и да ћеш га закључити за месец дана, а ми ти дајемо рок од годину дана.

— Ни берите бригу!

И фузија заседе на све положаје редом, па чим заседе, а она пита за ово, пита за оно, а онда зовну кога треба.

— Како ви?

— Захваљујемо на питању.

— Како шуме?

— !

— Како велике плате?

— !?

— А додаци и масне дијурне?

— !? !

— А концесије?...

— ! ! ? ! !.

— А ликвидације.

— !!??.!...

— А бакшиши и провизиони?

— !!??!!!

— А како стојимо са правима на истраживање руда?

— !!???...?...

— А има ли — пита фузија немирно и више као узгред. — Има ли што онако готовинице?...

— Једанаест милиона динара!

— Шта велиш, море?

— Благајници отворише касе, а фузија пошто добро осмотри гомиле злата, седе па извести и круну и народ.

— Све је у свом реду. Одређени делегати за закључење уговора крећу се сутра.

Мило круни и народу, и Бог зна како.

— Фузија се богме не шали. Видиш ти, како је она то одредила делегате, и они се већ сутра крећу. Бог и душа право рече, — неће проћ' ни месец дана, а она ће закључити уговор.

После неколико дана фузија опет зове кога треба.

— Извол'те.

— Па те шуме, та права истраживања, те концесије, те ліферације све би се то дало употребити, и... и... ете... та готовина, није право да лежи ту тако банбадава... А? Шта велимо?

— Како право, ако Бога зназ загра ја сва фузија листом.

— Него ми то овако. — Теби масна дијурна! — Теби концесија! — Теби ліферација!

(Настаниће се).

ИЗЈАВА.

На изјаву г. Л. Мргуда у »Бранику« — изјављујем ово:

„Наш разговор, који сам изнео у свом листу, истинит је. Од то доба је настала разлика та, да ми је г. Мргуд пред Машићевом радњом, онда, рекао да је дело написао као ђак, а сад у «Бранику» вели, да је написао 1903. год. Додајем још, да ме је г. Мргуд приликом нашег разговора о свом комаду — исправљао да се не вели „Усекчица», него „Ускочкиња.“

Нити сам приликом нашег личног разговора нашу у свом листу тврдио г. Мргуда плагијатом. Толко сам му рекао да се третира једна и иста идеја, пошто ми је он одвратио, да је једну и исту идеју слободно и десеторици обрађивати. — Напоследку има право. Кад имамо два „Ђекона Авакума“, зашто не би имали и две „Ускочице.“

Суда се не плашим.

Нови Сад 16. јануара 1908. год.

Петар Крстоношић.

Одговори уредништва.

Стојану Ј-ћу, у месту, 20 круна. нога!

Госп. Ј. П. у Р. Варате се ако мислите да смо ми пристрасни. Ми налазимо да се рад радикалне странке 20 пруда испод нуле родољубља — данас налази, па за то их и тако што велите ви „крвнички“ нападамо. Ми нисмо хтели затати да трговачку омладину бедимо а „Заставу« с њеним лажима спасавамо, па нас је то стало нашег положаја. Нисто тако не можемо ми одобравати ничију корупцију, него што најемо да је неродољубиво напосимо уз мало онтрију сатиру на јавност, не штедећи никога, па ма их ви нази за колико за »наше рођене« прописивали.

Од данас готово

бадава календар

Све ово важи само за готов новац.

Цена му је само 70 потура.

Српски народни велики илустровани календар

„СВЕТИ САВА“ за годину 1908.

и то: ко поручи: двадесет ком. добија четрдесет ком.
ко поручи тридесет ком. добија шездесет ком.
ко поручи педесет комада добија сто комада.
ко поручи сто комада добија двеста комада.

Поруџбине се шаљу творници срп. прав. црк. утвари

Луке К. Алексијевића

Нови Сад (Ujvidék-Hungaria.)

Све ово важи само за готов новац.

Цена му је само 70 потура.

Цена је листу: на годину К 8, на ½ године К 4, на ¼ године К 2.

„Стармлади“ излази 1. и 16 ог сваког месеца. Рукописи се шаљу на уредништво. Претплата се шаље на администрацију „Стармладог“ у Нови Сад (Ujvidék), Хаџић-Светићева улица број. 6

УРЕЂУЈЕ: СТАРМЛАДИ. (Појединн број 30 пот.) Одговорни уредник: Петар Крстоношић

Власник и издавалац: М. Крстоношић. Штампарија д. д. Бранника, Н. Сад.

СТАРМЛАДИ

ХУМОРИСТИЧНО-САТИРИЧАН ЛИСТ.

Број 3. У Новом Саду, 1 фебруара 1908. Год. II.

МОМЕ НАРОДУ*)

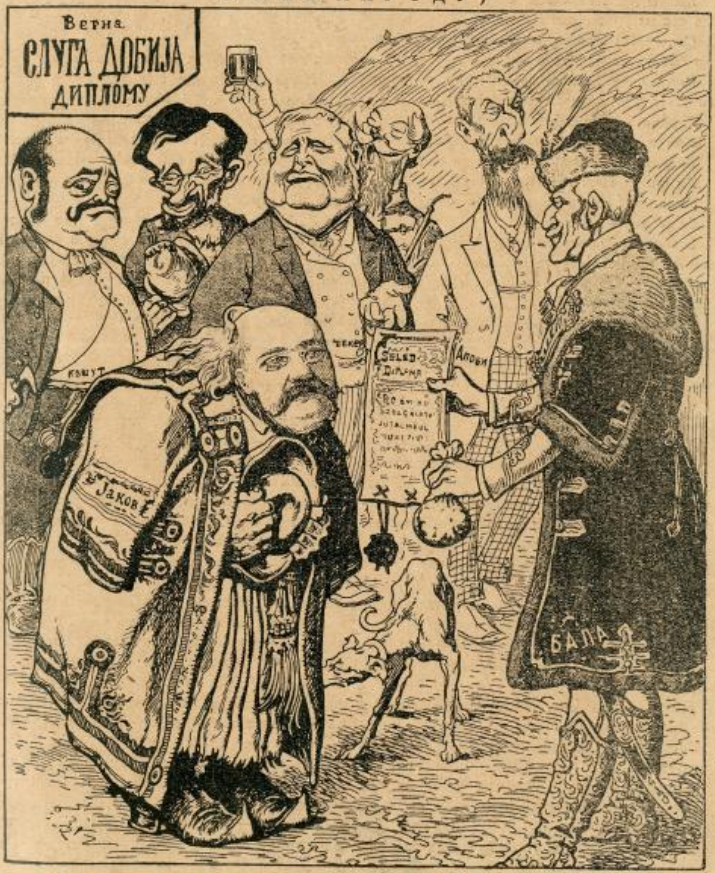

Пре волова, јарам беше
Неизмишљен, машта, шара
Ој, да слугу нигде нема
Не би било господара.

*) »Ново коло песама« од Јаше.

Какво ће бити опште изборно право?

(Посвећено бившим поборницима општег права гласа — а садањим највећим владиним скутоношама и народним издајицама. Они већ знају којих се шиче.)

— Министарски савет код Кошута. —

Кошут. — Хвала вам, моји мили и драги што сте ме удостојили посете.

Сви. — На против, ми се срећним осећамо, што смо удостојени те части.

Векерле. — Хоћемо да одржимо министарски савет, због општег права гласа.

Дарањи. — **На** смо и **њега** позвали!

Кошут. — Кога мислите, то, **њега**?

Андрашш. — **ООн**! (Показује на **њега**.)

Апоњи. — Наш пријатељ, Јаша с ножем.

Јаша. — (*излази напред, гура нож у корице да би се могао руковати*).

Кошут. — (*Јако радостан.*) Ноо, szervusz barátom! Szervusz nagyvenyolczás!

Јаша. — (*Понизан, сагне се и хоће да пољуби Кошута у руку*).

Кошут. — (*Тргне руку.*) Батали! Ми смо ваљда једномишљеници...

— *Јаша.* — Трудим се, да ваше жеље и начела остварим.

Апоњи. — И мени је *ООн* учинио услуге. (*Показује на Јашу.*)

Кошут. — (*настављ*а): пријатељи!

Јаша. — (*тронутим гласом*): Молим вас да заборавите на непријатност, коју вам је мој несмотрени таст Милетић проузроковао... повредио домољубиве осећаје вашег блаженопочившег оца. Ви знате да се за Милетића говорило...

Кошут. — (*Удара га по рамену*). Derék hazafi!

Јаша. — Чиним само своју слугинску дужност на спрам својих господара, чији лебац једем.

Векерле. — Ügy van. Magyar kenyeret eszi.

Дарањи. — (*Као привредни министар*): Nem Rácz mamalyugát!

Кошут: Изволите господо узети места. Tomics barátom, изволи сести.

Јаша. — Хвала екселенцијо, доста је било 6 година у Ваџу.

Андрашш. — (Јаши) Barátom, ти си се још недавно највише цапао због општег права гласа. Шта ћемо сад?

Векерле. — Т. ј. ми управо знамо шта ћемо и како ћемо с нашима, али не знамо како ће те ви с вашима, после толиког обрицања.

Јаша. — Ах молим Вас, за мене и моје не водите бригу. Ласкам себи, да мене у извртању не може нико надмашити. Изволите ви само кројити капу по вашем укусу... а за моје телиће не водите бригу. Лако ћемо с њима. Пара и фраза, учиниће своје.

Векерле. — О том сам уверен. Да су тако сигурни избори у Хрватској. Ти ми много бриге задају.

Јаша. — И мени, ваша екселенцијо.

Кошут. — Управо, самосталци.

Јаша. — И мени! Многу сам ноћ пребдио због њих. Њима би могли мало тешњу и што рекао наш Цицерон Сос, »ужу« — скројати.

Векерле. — Biza csák reám, kedves barátom. — Дакле, да пређемо на саветовање о реформи изборног права.

Јаша. — Ама људи божији, што се тако журите? Коме је потребно изборно право? Ви, Мађари га имате и онако, а нама православним Мађарима и српским Кошутовцима није потребно, јер и ми га имамо у свом програму на папиру. Више нам служи за параду. Социјалисте волиј ако им ништа не дате — јер тако ће имати и на даље права тражења, општег права гласа. Коме је дакле оно потребно? Тотовима и Вдасима тек ваљда не мислите дати?

Гинтер. — Но, ваљда нисмо пали на теме.

Јаша. — За то.

Векерле. — Али ми смо обећали опште право гласа.

Андрашш. Обећање . . . неком радовање.

Кошут. — Обећати, обећали смо... али сад вала и испунити.

Јаша. — (*Као министарски саветник.*) Ако већ мора бити, нека буде *опште*. Т. ј. нека у општ све изненади. (*Одобравање.*) Нека буде тајно. Или: за гласање треба такав начин пронаћи, да паор никада не зна за кога гласа. Могло би се удесити гласање по општинама.

Кошут. — Па то и ја велим. Треба наћи таку основу, која ће нам осигурати већину. С тога би ја предложио да гласови четрдесетосмаша — дупло броје.

Андрашш. — А ваљда нису ни грофови исти? Један гроф једно село, два села један гроф, и т. д.

Кошут. — Не браним. (*За се.*) Могу и ја бити гроф....

Дарањи. — Не треба заборавити велепоседнике. Сто јутара земље гласају за двадесет паора. Хиљаду јутара, једно село.

Јаша. — (Као социјалиста.) Треба се и социјалиста сетити. И социјалисте треба да добију право гласа, али само хришћанске социјалисте, мелефијевци или они који се код државног матрикулаша закуну, да неће одржавати нити ићи на зборове, неће читати »Népszav-у« и »Народни Глас«, уз то заложе часну реч да неће радикалима ни кошутовцима ниједе сметати и да не ће гласати на другог, осим на оне који ће радикалски попови или хришћанских социјалиста плебанози, дозволе и препоруче. (*Допадање.*)

Кошут. — Éljen, hazafi—x!

Гимнер. (*Као министар правде*): У осталом ми можемо изрећи, да међународне социјалисте, могу гласати на кога хоће, али они који су кажњени због каквог злочина и изгреда, немају права гласа.

Јаша. — (Угризе се за језик. И сам се у себи пита: Да ли сам ја још магарац или нисам више.)

Андрашн. — Наравно, пре избора ваља их онако бутун похапсити. (*Одобравање.*)

Векерле. — А народности?

Апоњи. — Тот није човек.

Јаша. — Тако је!

Апоњи. — Ни Влах, није човек.

Јаша. Тако је!

Апоњи. — Од Власију може само онај добити право гласа, који зна сегединско мађарски говорити.

Јаша. — Живео.

Апоњи. И који није одседео у чилаг затвору. (*Опште одобравање.*) Сасе ћемо притиснути. (*Тако је.*) А радикали држе с нама!

Јаша. (*Поклања се.*) Заклињем се... (*диже у вис у место три прста — нож!*)

Векерле. — После овога, мислим да се можемо сви слободно сложити у том, да ће реформа изборног права бити комисија, гора од данашње. (*Тако је!*) Сад настаје питање, ко је у ... створити таки коминике, ком ће се веровати да ће бити боље?

Јаша. — Кад сам могао своје телиће уверити ... чу Рауха Србождера има легога ... телићи за владиног кандидата гласају, ваљда ће ... бити у стању — »марву« ... право спасоносно опуверити да је то једино, ... ште право гласа.

Сви: Éljen hazafi k! ... натраг.)

(*Сви љубе Јашу, — а Јаша ... ку*

По Јанку Биберовић.

Забиберовић.

Радикалка.

(Нови марш, старих српских радикала, по старој мелодији, а најновијој радикалској методи).

Не бојте се браћо никога,
Само Јаше, нашега Бога.
Ја сам млади радикал
Раух ми свира ја играм!
Смије ми се Векерле,
А ја бројим сексере!

Миша ј' био опрека наша,
За то га је убио Јаша.
Брат Хрвата деветај
Самосталце клеветај,
Раух не воли Србина,
Ко ни ђаво тамјана.

Ако хоћеш да ти што даду,
А ти гласај само уз владу —
Кад си браца радикал
На јаслама имаш тал!
Тражи што ћеш — Раух ти да
Питај Жарка Костића.

Брига тебе за Српство браца,
Кад у џепу имаш новаца,
Ниси онда ти бећар,
Него Раухов измећар,
Самосталске лударе
Нек иду у буваре!

По „Копривн".

Јуст — у Новом Саду.

(*Јуст, председник угарског сабора, улази у једну гвожђарницу у близини владичанског двора*): Молићу једну добру, јаку котарицу, за уста.

Трговац: Имамо више врсти. Је ли по вољи од Тисине врсте.

Ј. Јуст: Боже сачувај. Те су на рђавом гласу.

Трговац: Имамо и бољих. На пр. радикалско-саборских. Патент бр. 41.

Ј. Јуст: Тако што год већ. А да немате случајно још радикалнији и сигурнији фабрикат?

Трговац: Имам!

Ј Јуст: Па, молићу!

Трговац: (Износи ловачки нож!)

Ј. Јуст: (Утекне из Н. Сада у Будимпешту).

КО КУДИ — ТАЈ КУПУЈЕ.

(Трговачка пословица).

Трговцима то је знано,
Кад им робу неко куди,
То је купац — тај купује
Сигуран је увек — људи!

Ових дана беше грдње:
„Насиља су ово пуста“
Грдили су — ал' купили
Себи кошар — на сва уста

Мађарски посланици.

Престолонаследнику Ђорђу.

Приликом одбијања апанаже.

Што је лепо, то је лепо
Признаћемо тебе радо,
А будеш ли таки осто
Када будеш једном владар,
Тад Србија рећи може:
Помоз' Боже!

Мароканско питање.

— Како се зове садањи мароканси султан? мислим Абдул Азис.
— Не, Абдул Вазис?! (Wass ist.)

СТРЕЛИЦЕ.

— Чудновато је да су у Португалији могли извршити убиство над самим краљем и престолонаследником — кад је тамо укинута смртна пресуда.

*

— Каква је разлика између Србије и Португалије?

— Хм, чудна ми купуса! У Португалији за убиство краља вешају — а у Србији их у *звезде* кују.

*

ПАНЧЕВАЧКЕ ЛОКАЛНЕ ШАЛЕ.

— Зашто су се радикали отимали за оне кренцпршле којима су гађали неку обрљану њушку — и које су са патоса купили?

— Сигурно да зашгеде кост и створе на добротворне сврхе какву закладу.

Учитељ панчевац.

Вести из места.

— **Цију-Цију.** У Нови Сад је дошао неки Рус, који је сигурно у руско јапанском рату научио Цију-Цију, те је отворио курс. Он ће поучавати практично како се човек брани и уклања разним нападајима, а нарочито ножу. Радикали су решили да не похађају курс Руса, јер ће им о владању ножем, на селима, Јаша предавати бесплатно.

— **Славјанеки.** Пишу нам из Новог Сада: Овде била чувена Славјанескова певачка трупа. Као: у Новом Саду влада јака епидемија, бојати се — да се неке „неком“ прилепити лепе руске мелодије, и појавити се као „оригиналне“ — руске композиције. *Дезинфекција.*

— **Мио гост.** У Нови Сад је допутовао чувени буковински државник Мита Кланцура. Он замењује Јашу, који је ових дана имао „посла“ у Србији. Иде редовно на Јашино место у позориште — фрај, и због малолетности у глави споредног уредника, „**уређује**“ он „Заставу“. Оно „Застава“ је и досадa била *уређена* — али сад је сасвим ко што треба **уређена.**

— **Народна гужва.** На Три Јерарха је одржана народна гужва. Чист приход ће се употребити у корист народног издајства, а чист јавни рачун ће и ове године изаћи у радикалском омиљеном органу „*Помрчина*“.

— **Отпутовао.** Јаша Томић је отпутовао у Загреб, а одатле ће у званичној дужности кренути се у Срем да кортешује за владине изборе. О изборима се обично спевају разне кортешке песме, па би резон био да се и „*Стармлади*“ сети бар овом приликом Јаше, на ког је сасвим заборавио. Из пијетета према Јашиним садањем р ду за народ — „Стармлади“ доноси овде песму од самог Јаше, која је изашла 1875. године у „Првом колу песама“ — од Јаше. Ево је.

„*Једном дипломираном* *)
Та се крећеш аз у народ,
Кобан је то сăт,
— Мене теши што на путу,
Мож' да скр'аш врат.“

*) Је л' Слугинска диплома, која му је предата. Пр. Слаг.

У ГОСТИОНИЦИ.

Гост: Молим, муву имам у супи!
Келнер: Сирота мува.

Дуппа Салома

Ирод — Баја скрушен стаја
Пред Саломом силног. Маја
Па је моли: „Лепа момо!
Поиграј ми, о, Саломо!..“
А Салома вели на то:
„Поиграћу, не за злато,
Нити за сјај величине
Него за две главе њине!...“*)
Ирод — Баја дуго стаја
После овог навештаја —
Види да ће да погреши
Ал' се реши!
За главом је глава пала
Салома је поиграла
И Ирод јој рече: «хвала!...
„Божић“.

*) Две главе Новаковића. Пр. ур. „Ст.“

РАСПИКУЋА.

— Представи себи, хоће да ме ставе под туторство због распикућства?

— А због чега су те прогласили за распикућу?

— За то, што на овој скупоћи са млеком — усудио сам се већ у 6 месецу одбити дете од сисе.

ПРИЧА.

Први писац: Извини, морам завршити ову причу.

Други писац: Причу? Па ти пишеш писмо твоме кројачу.

Први писац: Па баш за то је прича. Пишем, да ћу му идућег месеца зацело платити.

РЕФОРМА КУЋНОГ РЕДА.

Судац: Знате ли, зашто сте оптужени?
Оптужени: Знам. Изменио сам кућни ред.
Судац: Изменули сте кућни ред?
Оптужени: Да. Истукао сам своју жену.

Ђука и Шука.

Ђука: Бога ти Шука, је си ли био у позоришту кад се давао »Цар Лир«?

Шука: Био сам. А што?

Ђука: Ма је ли истина, да је Ружићу грмео аплауз к'о грмљавина о св. Илији, и да му је предат венац од овдашњих Срба трговаца уз поздрав »Дико и поносе нашег мезимчета!«?

Шука: Истина је! А шта се ти томе шпчуђаваш?

Ђука: Та знаш не чудим се ја томе. Него се чудим неком другом чуду.

Шука: А какво је то чудо?

Ђука: Та ето читао сам новине и критику о Лиру од госп'р Мргуда, па тамо о том ни спомена нема.

Шука: Знаш не замери. Ко зна можда је човек тога вечера био мало глув и ћоран.

Ђука: Имаш право... видим да се он бави неким ћоравим пословима. Само рекох, да не нађе — к'о зец на Сланкамен.

СЛИКА ИЗ БУДУЋНОСТИ.

Судац: Чусте ли матори зликовче Николају Калуђеровићу. Овог пута ћу вас због недостатка доказа ослободити. Али надам се, да се више нећемо нас двоје наћи овако заједно.

Николај Калуђеровић, (стари зликовац, који је оптужен за многи лоповлук): Да не мислите у пензију ићи г. судче. **Чешагија.**

Успех мађаризације.

— Никада нисам могао помислити да се Нови Сад тако помађарио.

— Помађарио?

— Да. Тако на пр. хозентрегер се већ у Новом Саду зове хозенгрегер.

ДОБРА КВАЛИФИКАЦИЈА.

— Шта мислите од сина створити?

— Новосадског полицајца.

— А зашто полицајца.

— С тога, што за то најбољу квалификацију има!

— ?

— Кад год га тражимо — а њега нема.

Једној социјалисткињи.

Први пут ми у животу
Мучна туга груди дере;
Први пут сам данас плак'о
Што **у Бога немам вере.**

Бог је, вели, имао сина,
То сам слушао много, много,
Ој па зашто никад нисам
Веровати у то мого.

Некад и сад.

(Приликом просуте крви у Лици).

Служили су тиранији
За ропство су крвцу лили,
Помагали душманину,
А душман су себи били!

А слободу — своју драгу —
Газили су они сами,
Чупкали је...*) ал' тако је
Кад су били још у тами.

Некад им је доста било,
Да засладе само уста.
Сада их је довољило
*Обећање***), речца пуста.

ЈЕДНА СТЕНА.

Подли сине, гнусни створе,
Од муке се народ зблен'о,
Ал' калуђер у свеце је
Те убице српске здено.

*) Прво коло песама од Јаше. Издао Коста Јера Поки Сад штампарија А. Пајевића 1819.

*) Владу продали. **) Даља. } Пр. Уред. „Стармладог".

Наша лира.

ЦРНОГОРЧИЦА.

Черна Горо, Черна Горо,
Пуна ти си јада,
Срце моје, срце моје,
Још пуније гада.

Пева сада црногорска влада.

*

СРБИЈАНКА.

Ај Анка, Србијанка,
Што си тако танка?
Ја сам, ладна а и гладна
Жалосна ми мајка.

Пева Пашићева влада.

*

Ој чујте људи тужног брата молбу,
Ког мучи горке беде јад,
Та пружите му кору хлеба
Да њоме стиша тешку глад.

Пева ваљевски округ
„Светом стању".

*

БОСАНЧИЦА.

Шарен кожу с гранама,
. . . . . Швабама!

пева Сарајевски општински одбор.

*

МАЂАРИЦА.

Nincsen pénzem, de majd lesz
Jó a Kossuth mindent „vesz!"

Отворена карта позоришном одбору.

Кад се може играти Мргудов комад који није **ништа**, ваљда се може и мој комад играти, који је тек **нешто**.

Павле Татић Јашин-Чупавац,
писац и песник, уредник штампар.

Једне скромно питање.

Четир проларе на један пут,
То је много,
Вели то, позоришни одбор
Издржати могао?*)

Новосадски грађани.

*) Но, нах и тако ништа не кошта.
Пр. Уреди. „Ст."

Театралија.

Незгодна питања.

— Не би ли могли рећи зашто Тихомирово друштво за штедњу и узајамно потпомагање није једном глумцу, који је гостовао, ни потуре за гостовање дало — а у интересу штедње и „лобцајхбрудерства“ у 2000 примерака дало штампати плакате за премијеру комада, за који се унапред знало, да ће — пропасти, к'о радикалски посланик у Земуну.

*

— Не би ли ми могли рећи, зашто се један професор, који за сада неће да каже своје име и једна глумица чешће пута код поште — случајно „пазаре“.

*

— Не би ли могли казати шта траже неки професори новосадских гимназија у позоришту иза кулиса, кад завесу вуче мотор народног позоришта Франц, позоришни слуга.

*

После премијере „Милке“.

— *Изврсно* услед пишчеве де пресије.

— После представе при пазару „салног света“ настала је још јача гужва, него о Славјансковом вечеру. Једног хоће да угњаве. Пети се ужасно дере: — Милост господо, нисам ја писац!

*

— Срећа је, што г. писац има још 3 комада у резерви!

*

— Деловођа једне велике трговине: „Све је то прешло преко његове главе!“

*

— Кад ће се давати пишчев „Страшан дан?“

— Зар има још страшнији од овог?

*

— Но?

— Гњ.!

*

— Жалити је, што су неблагодарни Новосађани писцу предали само један венац — па и тај од шипака!

*

Један Далматинац: - Да се код нас у Далмацији тај комад играо, писац би био засут — поморанџама!

Листак.

Прић' Јова Скретничар као критичар.

Затворена карта из Новог Сада, за Парабуђ, да се пређа Милки Ларми — за Сметишта.

Фала Богу ја сам здрав које желим од Бога и теби и свима који за мене и питају и не питају... и да се у миру и здрављу још видимо и састанемо код Јове Оциловог на клипари... или дигођ у светоњима јели на даћи, вл' макар и на вечеру, главно је да се крка и суче добро. Мени овде у Новом Сади напшо наприкаш на вр носа, већ сам се зажелио каурме... расола, киселице и мамаљуге. Бијо сам спноћ и сплејатор, запгравало се нико чудо лудо парче, које је кажеду господара склопајо ники прикланало који није ко рад његово име да се чује, знаш ко код нас у Парабуђ што је Штева Шалабавало спево ону чудо луду песму у којој друге пцује бећарски а себе фали цигански ал се после још опет дознало, — па су га истукли на мртво име и у пријa Анчић чаршав однели кући и држали су му и свећу. Господари нам увек кажеду да смо ми паори брезобразни, ал да си видојо какви су то брезобразни господари... — Ко дошли ники господари пит им знаш крсна имена ни ко су ни одакле су, само видиш како су ушли ко маче сас сокака па се набили и пришли у једну кућу ко чичак за ја — сле. И диване као пу-

то о лотру — лупају тикве и брез стида и срама што ни једна паорска свиња неби урадила кад су видели да нема никог а они — зграбили јело и вино сама брез гаазде почели ждерати и пити... И три пут се поњава дизала и спуштала а они ту па ту... мотају се по собама и башћама ко мува брез главе... ко она жаба што сам чито у моргењачи да је жи вила брез мозга. Рекох што се ти витлају и окрећу по туђој кући ко мачак кад му се нешто за реп привеже или да им је врана мозак попила и окупили нику фрајлу наговарати да се уда, па да се уда за никог доктора којег ни крива ни дужна никн страшно куде, а она бојаги неће него би да се уда за никог доктора којег већ не ваља што га фале. Код њега је и поштење и чес и памет — и не воли благо, не пуши, не карће се — једном речи брез икаквог фелера, што рекли за мустру да га тражиш па га нема ваљда тако доброг и паметног ни на месецу. Е, њавили су нас, е њавили су нас, докле је нису наговорили. Јест, ал хоћеш, он је ко њу ништо увредно — нико незна ни зашто ни кроз што — тек ведни од једаред одкумаус. Те држ опет — већ ти људи — де биће, неће — и већ да се уда — али у тим бранкотира шпоркаса, бајаги укро је ники касир нике повце, — и сад тај доктор што га куде, доносему нико дете и ти боже знај како он одједанпут се побећари и стане фрајлу брусити те се јопет направи ники џумбус. Тату јопет ударио шлог због шпоркасе и пагубио се... они налазу и кажу лежи у кревету, а кер ће га његов зпати јел бан тако — тек њега нема више ни од 'корова. И сад тек настаје русвај и луда посла. Жена ко нико — бећаруша покупи се и остаила и човека и кћер... а фрајла онда шта ће кад се нашла сама уда се брез оца и матере за тог што га сви здраво фале. И сад Бог би знао шта он њој ништо предикује и дивани, тек изгледа да је нешто моро лајати кад се тако пере и фали је здраво у том фала Богу спусти се и поњава, а ники лармације стадоше дерати се и лупати ногама, а он кидај напоље... све суноврат... ко да је пожар букнуо... ваљда људи нису тели да гледају буку и да сведоче.

Вакали су тог што је тај мајстор саставно. Цигурно да га истуку. Шта је било даље не знам за цело — ал добро није... чујем да је тај песац тако га господари зову прпо кроз ники даске и да му је ту алилуја — никад више... Чуо сам још да су једни господари дивапили кад су пошли кући: „Боже тај нас прогњави што је правo! Сад прими поздрав од твога

Јована скретничара.

СВОЈ СВОМЕ.

Љубопитни смо, хоће ли после прославе и ђа Бакаловићка по примеру ђе Лукићке препоручити ког Чивутина, било кројача или трговца.

Новосадски Срби, трговци и занатлије.
Приложници.

ЧИВУТСКИ ОГЛАСИ.

. . . Оне гаћице, које се чешће пута у позоришту виде на ђи Н. Н. — од мене су!

Мориц Рајсхарт.

Чисти и јасни гласови у млађих снага за то нису такви — што наше изврсне антикнедле бонбоне употребљују.

Лимони и компанија.

Цена је листу: на годину К 8, на ½ године К 4, на ¼ године К 2.

„Стармлади" излази 1. и 16 ог сваког месеца. Рукописи се шаљу на уредништво. Претплата се шаље на администрацију „Стармладог" у Нови Сад (Ujvidék), Хаџић-Светићева улица број. 6

УРЕЂУЈЕ: СТАРМЛАДИ. (Појединн број 30 пот.) Одговорни уредник: Петар Крстоношић

Власник и издавалац: М. Крстоношић. Штампарија д. д. Браника, н. Сад.

СТАРМЛАДИ

ХУМОРИСТИЧНО-САТИРИЧАН ЛИСТ.

Број 4. У Новом Саду, 16. фебурара 1908. Год. II.

ОД ТРИ ВАТРЕ

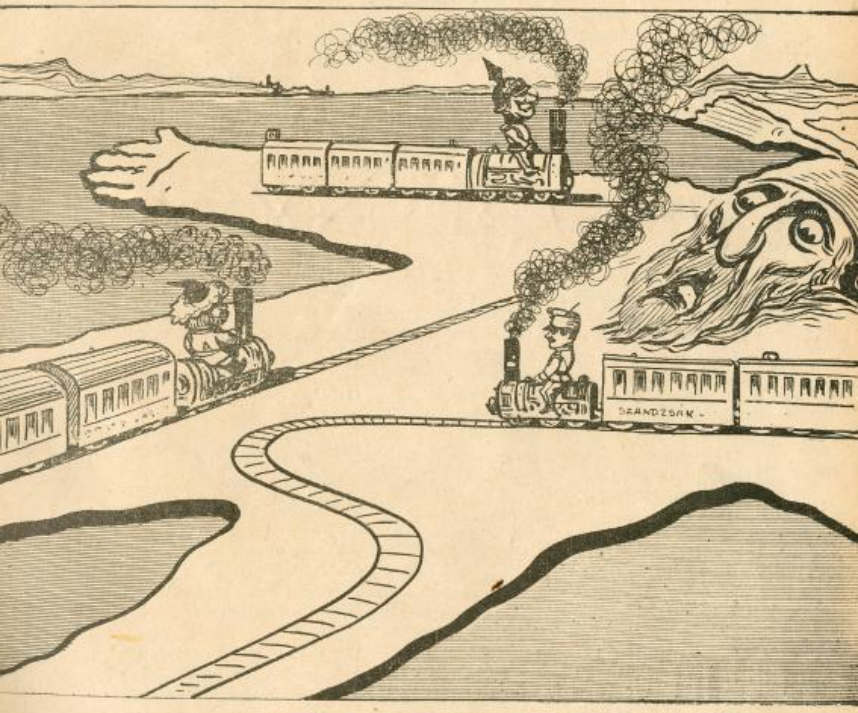

једна ће ми зацело главе доћи.

На знање!

За овај број је закаснио клише о изборним приликама у Хрватској па су због тога и главније сатире о избору изостале **за идући број**, који због савремености излази кроз 4—5 дана, а штампаће се у пет хиљада примерака и разаслаће се многима на углед, нарочито у Хрватску и Славонију.

Молимо пријатеље да се за наш лист заузму. Свако ко нам нађе 2 претплатника добија бесплатно лист.

Уредништво и администрација
„**Стармладог**".

Јашијада.

Јашо, Јашо, тужан Гашо
Шта ће с тобом бити.
Ко би мого погодити??

Јаша хтеде Србин бити,
То је име славно!
И **Оон** нешто палик беше,
Ал' то беше давно.

Јаша хтеде јунак бити!
Ал' с омаче рука,
Нож ловачки помери га,
Те остаде брука.

Јаша хтеде столар бити
Ал' му ренде тупо,
Социјал је хтео бити
Ал' му је то — глупо.

И ко знаде шта све хтеде,
Бити нам од Јаше,
Да не нађе своје људе
Четрестосмаше.

Те завитла »Заставушу«
Дичног Коштут Фрање,
Кој' потписа са Аустријом
Дично поравнање.

Бе аферим мудри Јашо!
Камо тај пут води?
Да ли оној обећаној,
Жељеној слободи?

Твоме уму врли Јашо,
Читав свет се диви!
Јер познаје да у теби
Баш *радикал* живи!

Ал' кад хтеде с Коштутовци
Склапат »својуа« неки,
Требао си док још беху
Барем ellenzéki.

Јер наш народ море Јашо,
Не мрзи Мађаре;
Али за то и неволи
Гадне памећаре.

Кад син Фрања, сца изда,
А зет Јаша, ког ће јарца?
На и он је за начело
Издао свог старца.

Звечење је то начело,
Сви ми добро знамо,
На реци ми имамо ли
Још што да продамо?

Дела твоја Јашо мили,
Позната су свету широм,
Ти напуни свако срце,
Жебњом и немиром.

Слава твоја већ је пукла,
Од Тисе до Драве,
И у накрст још да речем,
Од Баје до Саве.

Зар се тако борба води
За народна права?
Таку борбу црева воде
Или празна глава.

Ал' сад нико већ не слуша,
Славопој те тице,
Јер су сваком политичке
Знане пиљарице.

Ти си Јашо, мили побро,
Политички бостан обр'о!

— — — — — —

— — — — — —

(Ако жарка љубав моја,
Души твојој слади,
Донеће ти још поздрава
Наш приша „Стармлади").

Баја, на римски Божић.

Мученик.

Народ је судио.

Патријотска игра од ђе Коалиције. Музика од Супила и Прибићевића.

Код Векерла.

Векерле (хода по соби. И ако је он хладнокрвни Швапа, данас је нешто узрујанији, — не зна се зашто ни кроз што, главно је да се нешто секира и чује њемачки.)

Круцификс . . . нохамол-хинаји . . . то је бламажа. Ама знао сам ја да ће то тако бити. Говорио је мени Полит, да је то олош да ћу ја с њима насести к'о ђаво на гомби, ама ето ђаво ме наведе... Да, где су ти ђаволи (послужитељу) пуштајте их унутра.

Послужитељ: Tesik besetálni.

Бакањи и Бала (улазе са дугачким носевима, који пре личе на слуновске сурле.)

Бакањи (покушава да се сагне и пољуби Векерла у чизму — али не може од носа. Он се онда као олош љуља).

Бала (претворио се сав у знак љубазности, али ради сигурности обукао је тесне панталоне.)

Обоје заједно: Kezeit csókolunk, a mélt toságos úrnak.

Векерле: Држите уста... бар сад кад их нисте знали држати кад је требало.

Обоје: Разумели смо љубимо руке. (Обоје зачепе уста шакама).

Векерле: Не говорите заједно. Нисте ваљда у угарском парламенту. — (*Бутнуто: седите!)*

Бала: Ја ћу бити слободан да седнем на „тврду столицу" — ради сигурности... а иначе бојим се да ми се фотеља не претури.

Векерле: Говорите глупости као да сте у нашем сабору какав коштовски посланик. Да пређемо на ствар. Кажите ми шта вас је руководило, да ме набрдите да се упознам с оним убицом и странком која осим убица »има и лопова најординарније врсте." Ових дана се баш двојица пишаурила.

Бала: Ништа, верујте ништа. Из чистог штреберства сам то учинио. Хтео сам да се дочепам жупанске столице.

Векерле: Не бојите се да ћете сада какву другу столицу добити.

Бала: Ја сам се постарао... (*показује на узане панталоне).*

Векерле: Како сте ми могли тако фино друштво препоручити. „Ја који се грозим и гнушам убица а лопове немам очи да видим, морао сам се с њима руковати, грлити и називати их својим kedves baratima.

Бала. Опростите, ја сам држао да у колико у којој странци има више смелих лопова, мучких убица, ординарних лажова и вештих опсенара да у толико...

Векерле: Ви мислите да сте у Новом Саду. Вами сигурно није позната она пословица „С ким си...."

Бала: Не, нама у Новом Саду је та пословица сасвим непозната. Ми новосађани немамо засебан морал од свог света.

Векерле: Ја, који сам умео да подвалим једној читавој странци. Који сам умео да укротим Коштувџе и створим из ellenzeki — бечке лакеје... мени да се тако подвали. Знате ли ви да сам се грозно обрукао пред свим дипломатским светом. Ја који сам умео квоту подићи, склопити с Аустријом онако срамни уговор по Угарску — обмахнути сав свет са самосталним ђумруком и банком. — Нисам ли се сад самртно обрукао....

Бала: Нисте. Ви нисте — мелтошагош!

Векерле: Није него сте се ви обрукали!

Бала: Нисам ни ја.

Векерле: Него ваљда радикали — baratok!

Бала: Они, méltoságos!

Векерле: Није ми за њих. Они су и тако безобразни па их ни брига није.

Бакањи: Они неће чак ни попрвити, експеленцију, тако су безобразни, стид су изгубили.

Бала: Још од онога дана кад сам их ја насамарио — да надају српске школе. И држим да ваша екселенција треба пре да ме одликује каквим звечећим орденима — него што ме коре. Јер ако је нчија заслуга што се тај опасан елеменат, који је још пре мога пакта са њима онако бећарски нападао на сав мађарски народ — и за који се причало о неким пречанским осећајима и јаслама, — данас претворио у најординарније скутоноше и владине пузавце... данас су они рећи једна ваша подлога, а некадашња Мађарима крвничка и опасна Милетићева „Застава“ постала је ваше екселенције опирача, којом ви можете прати кога хоћете и шта хоћете .... Ето на пр. бана Рауха су свог мућковима намазали и испљували, па је ваша опирача све то бришала. Дакле ако је нчија заслуга да се радикали онако грдно у срп. народу обрукали, то је моја. Јер тај олош би вам кад тад могао бити опасан. А ви да сте употребили били шпанску инквизицију не би их били умирили — као што сам их ја умирио и створио таким ништицама, да горих и срамнијих синова не памти српска историја. Ако ваша екселенција прати београдску штампу могла је приметити да је воју, преко 20 срп. листова без разлике боје и партије — испљувало као најгори намет људства. А то је тек од великог значаја, и нама — а и вама, као бечком добром човеку у интересу. Ја дакле у место укора — очекујем награду. (*Поклони се*).

Векерле: Признајем. У осталом предложићу вас диспозицији...

Бала: (*Усплахирен*). На диспозицију мене?

Векерле: — ономе фонду.

Бала: А, тако што год већ. (*Тапе руке.*)

Векерле: Шта имате ви да наведете у своју одбрану.

Бакањи: То, да сам имао на уму, једино моје дугове и дањски кукуруз.

Векерле: Зашто сте ме натерали да потврдим крњег сабора неке закључке, странци, чији је чак и председник и потпредседник привликом избора остао на дуду — што рекли Србијанци.

Бакањи: Зато, што је мени тиме било помоћено — а вами није одможено.

Векерле: Како зар самостални и либерални неће сад —

Бакањи: Не, на против. За учитеље је добро учињено, наборно питање је добро. Засели би деструктивни елементи, а овако их увек могу цакнути. А остале закључке и тако не мисли ваљда ваша екселенција потврдити.

Векерле: Ваљда писам пао на теме. У осталом као бечки човек — добио сам и са највишег места неговарање због тог хајдучког сабора.

Бакањи: Ја држим да ова проба хазашаг (женидба) није била од штете.

Векерле: Није. Уверио сам се да у Хрватској нема радикалских телића и да се тамо издајство ни за највећу пару не може купити. Како су могли онда обешавати ми 20 посланика.

Бакањи: Знате, они су јако безобразни људи. Ваљда сте их познали.

Векерле: Зацело: Ако писам и неће. (*Предаје један акт Бакањију.*) Напоље им овај акт предати.

(*Пружа један повећи акт Бали*). Ово, вами.

(*Обоје се клањају и одлазе*):

Alázátos* putundzijski szolgája.

(*Чим су изашли отвара брзо*: *Бакањи акт радикалски, а Бала свој пакет.*)

Бакањи (чита полугласно): Пакрачки декрет.

Бала: (*Смотривши неке миле и јако пикантне слике, стисне их страсно и љуби*) миле моје сличице!

Векерле: (*Хода горе доле замишљен. У један мах му паде на ум Јошин чланак*: „*Народ ће судити!*“ *и неславице му преће тихо преко уста*: народ је судио! — (*Сети се.*) Али стој ту је још Франк!

У З Р О К.

Варошанин: Чега ради звоне сад онде код вас у селу?

Сељанин: На господине мора да ко за штрангу вуче.

САНЏАКЛИЈЕ.

— Још жељезница за Санџак није ни сграђена, а већ се десно први сударе — у дипломацији.)

)·(И ако први аустријски воз још ни крепуо није за Санџак — у Петрограду је већ дат знак за полазак.

*** Види ли те направде, рећи ће своме дгуру један руски анархиста, ми ако само 5 метара жељезничке пруге мало бомбама покваримо а нас затварају — а паша је влада намерна целу аустриску пругу за Санџак да баци у луфту.

§ Ерентал се баш не би радовао да се његова жељезница за Санџак нађе у луфту.

Брзојавни и телефонски извештаји

званичном раух-кошутоначком листу, ћирилицом „Zasztavi“

Карловци. Дођох, видех и побледнх.

Јаша.

Карловци. Kukoricza Jancsi — се јако крупн. У изгледу — чокањ.

Kaszálosi Mátyás
„Egyházi metropoliti“ gnusnik szerkesztője.

Карловци. Ђок!

00.

Дољ. Kukoricza van — nincs disznó! (Кукуруза има — нема свиња).

Радикалско крме Novák.

Дољ. Pán Novák — сјајно пропао.

Кашиковић Сребрјаков

Глина. Жирко Костић има већину — противу себе. Пропаст сигурна.

Пришинетља.

Сплитина. За Бенака се пашло свега 24 бенака.

Један радикалски бенак.

Вуковар. Мист-фик остао —

Куеновац.

Вуковар. Остао код куће.

Родокалац.

Пуштар. За Магарашевића купљено свега 18 магараца. За сада се сви налазе на леднни.

Коњовић Радикалски.

Војник. Због нешто, не може бити ништа.

Окати Слепчевић,
дипломирани члановођа радикалске странке у Хрватској и одликовани јегер мандата.

Мартинци. Мартни на Загреба —

Мартин Мулединовић.

Мартинци. Сус Мартине!

Босник.

Рума. За Татића гласало свега неколико тáтића.

Тат. — радикалски.

Хртковци. Паорија гласала је велнким делом за „наше дете“ Ивића.

Заставин извештач
35. броја „cjeluse“.

Хртковци. Ја се праштам од Вас Јашо Сомбаћу, истим дубоким поштовањем, као и пре набора.

(Ч)ивић
штребер „на своју руку“.

Удбина. Чанак се окрњио и нестао још пре набора.

Кандидат масних лопаца.

ЈЕДНО МУ САМО ЖАО.

Тата: Но, зете, како си са мојом ћерком задовољан?

Зет: Није ми ништа друго жао него што ме нисте шчепали за јаку па стрмоњушке напоље избацили кад сам за њену руку молио.

СЛАЖУ СЕ.

Муж (умирући): Осећам, да ћу умрети и боли ме што ћу те оставити саму, — на овом широком свету. Саветујем ти да се удаш за нашег вољавог комшију Др. Н. П.

Жена (кроз плач): И ја сам већ тако смислила.

КУРАЖАН ЧОВЕК.

Судац: И ви се још смете заклети?

— Волео би да видим то, на што се ја не бих смео заклети?

Театралија

Због промене коста, којим сам незадовољан, тражим нову куварицу, која би једно била и домоуправитељка.

Добриновић.

Приликом потписивања уговора, сви су чланови потписали без приговора уговор, па и г. управитељ, који је рекао: Усвајам уговор, изузимајући што IV. главу и 11. тачку »Правила за срп. нар. позоришну дружину« не могу примити. (Иста глава: »Свако саблажњиво другојање и владање, пијанство и пировање, које служи на срамоту позоришту, казни се, и т. д.

*

Са Спасићеве прославе.

Исправак.

Приликом моје прославе случајно сам заборавио моме 18 годишњем управитељу г. Ружићу да се захвалим, пошто ме је мој двогодишњи садањи управитељ исто тако случајно сам заборавио, да се прво старијим другоима захвалим, пошто ме је Матејићев револуционарни смишљени говор. — Пошто ја ово све не могу више исправити, молим п. п. публику да то исправи.

Д. Спасић

глумац карактерних улога.

Прави радикалски поклон.

Приликом Спасићеве прославе, није се нико могао надати од стране радикала тако свињском поклону. На ње Јерковић је поклонио Спасићу једну велику крмачу. Кажу, да је Спасић тронут тако лепим и видљиво дирљивим поклоном заграио Јерковића и у име захвале запевао му: »Од крмаче лепше птице нема.«

*

Изјава.

Приликом Спасићеве прославе, дознали смо, да су његови млађи другови испрегли коње и тако одвукли слављеника до Ландиште пивare. Свесни своје дужности, жалимо, што смо у исто време били упрегнути, једни у Кошутова, а други у бања Рауха кола.

За српску трамвајску страњку

Јаша Томић и Ђ. Красојевић.

*

Ми смо јако завидљиви на поклону Матејићевом и другова. Решили смо, да се убијемо — пушком.

Ружић, Добриновић, Лукић

маљкани.

*

Још неколико исправака.

— Приликом предаје венца од пива сребра, Спасићу, за напомену, да је венац од приређивача народних забава и села — случајно сам заборавио, — а не као што ми неки подмећу, да ми је срамота било споменути, да су то дали Срби приређивачи. Да не би ко тод мислио, да је то од каквих људи који се свога српског имена стиде, или да је чак од каквих Кошутовања, то изјављујем да је венац од »наше« (пропале) странке.

Др. Бајић, новопечени.

*

Признајем да је пажљиво било од мене споменути ја сам »уверен да ће Спасићу наш поклон најмилији бити!« Таме нисам хтео богатели сати поклоне, ни новосадске, нити кикиндске или чак суботичке публике — на против хтео сам изнети пиво своје интелигенције, држећи се оне: „што ко има то и даје!«

Матејић

воља незадовољника.

*

Приликом четири прославе, нашли су неки да сам славољубив; па чак да сам тобож и неучтив био према почасном управитељу Ружићу. Ја држим, ако је неко почастан управитељ да је то само на папиру, а да му се иначе никакве друге почасти не одају, па зато држим, да је умесна била моја скромност сва четири пута изгуковата са орденима онако косећим ходом као што ја већ умем. У осталом, ја би се задовољно био, да сам ма и само једног, па чак и једну слављеницу извео на позорницу.

Добриновић.

*

Београдско позориште у Новом Саду.

Veni, vidi, vici!

Гостовање гостију с „гостима".

Да нису ће Рашар и Монтегленова остављале у Н. Саду с киме још које дете — осим оних на новосадској позорници у „Господин Алфонзу".

*

ЈАВНА ЗАХВАЛА.

Приликом прославе моје супруге, захваљујем се свима који јубиларку по здравиће.

У име супруге:

Ђорђе Бакаловић, Загреб, нови—нар.

У име позоришта:

Петар Добриновић, Нови Сад, управитељ.

*

Пре моје прославе, требало је осим 3 прославе и 2 гостовања београдског позоришта, довести барем још загребачко позориште а и Салвинија. То би имало смисла.

Уједно се извињавам што сам се помео, те у место Ружићу захвално се Добриновићу. Толико да не би п. н. грађани то за кукавичлук сматрали.

Коча Васиљевић, интриган.

ИЗЈАВА.

Не бих била пошла Чивуткињама кројачицама да се писам угледала на супругу г. управника једне српске уčитанове, у чијем сам листу нападнута. Она и неке друге српске даме раде и плаше код Чивута, па су и мене Чивуткиње препоручиле, а ја сам им се с препоруком исте само реванжирала, уз ограду да чак писам ни члан друштва „Свој своме", а некмоли главни мотор.

Лукићка, глумица.

НАЈНОВИЈА МУЗИКАЛИЈА

— *За европски концерат.* —

Марш: Компоповово: Ерентал.
Посвећено: Руски.
Издање: дворско, Султаново.
Цена?

Репертоар срп. нар. позоришта.

„Слепи миш" — од Др. Соса Музика од народних фондова.

»У долини" — од радикалне странке. Главну улогу мамелука — креира Јаша Креатура.

„Пастирока«. Религиозна игра из Крајине — од Саборског одбора.

„Голгота« народносна игра од Бјернстјерна Бјернсона. Преведено на српски, словачки и румунски језик.

„Пљоска" — кортешки комад за народ — од вуковарског народног жупана Хидегхетија, уз пратњу радикалске банде. 27. и 28. п. м.

„Данак у крви" — нов комад с пуцањем. Први пут, приказан на Удбини. Удесио Бан Раух и родокаљци.

»Смрт мајке Југовине« или одузимање народних фондова од радикала, које радикали сисају као дете мајку. — Иначе комад за гњаважу публике и конкурисање «Милки«.

Књижевност и уметност.

*

— Хоћете ли у позориште? Дивна је то музика од Штрауса.

— Маните ме с тим Штраусом. Немам очи да га видим, од како су ми о »Слепом мишу« украли гукер.

*

— Како сте се провели о премијери „Милке".

— Лијо?

— Како то?

— Тако... Да би човек могао заспати било је и сувише велике ларме, а да би остао будан било је и сувише досадно.

*

— Зашто нису давали у Н. Саду, нашег новосадског, Грчићевог »Шекспира« „Страшан дан".

— За то, што су га белоцрквани после премијере назвали: „Страшна ноћ".

*

»Браников« критичар мисли да би „Милка“ добра била, да није четвртог чина. Један други критичар налази да је за експозицију довољан и један чин, те су даља два чина излишна. „Стармлади« усвају горње разлоге, али држи да би комад још бољи био — кад би и први чин изостао.

Читајте идући број.

Позоришни уштипци.

— Не би ли ми могли рећи, зашто је један г. родитељ рекао једној глумици, да тако говори, као да је узајмила орган и пришила туђе вилице?

*

Не би ли ми могли рећи, зашто је г. управитељ Добриновић сад наџао да каже удовици пок. Андре Стојановића, да гледа да учи боље српски, иначе ће је отпустити? (Сигурно, да је — утешио! Пр. слагачева.)

*

Црне штрумпаидле за жалбу на глумици Н. Н. од нас су . . .

Јајтелес и Бијтелес

*

Тенор г. Н. за то је тако звонак — што у мојој кафани једе на вересију ајерпиџа.

Прва чивуцка кафана.

СИГУРАН ЗНАК.

— Како се распознаје отровне печурке од печерука за јело?

— Врло просто. Човек их скува и да пуници да поједе. Па ако пуница сутра дан умре, сигуран је знак да су печурке биле отровне.

ДОБРОТВОР.

— Господин докторе, на пољу је један просјак.

— Шта хоће?

ОДГОВОРИ УРЕДНИШТВА.

Владином пријатељу. Као што видите. Употребићемо све што се даје употребити да се опростите садањег положаја. Писаћемо онима који су заборавили на своју дужност. Не буду ли ни онда своју дужност чинили — ми ћемо их онда у јавност потећи. Будите спокојни. Поздравље!

Цена је листу: на годину К 8, на ½ године К 4, на ¼ године К 2.

„Стармлади“ излази 1. и 16. ог сваког месеца. Рукописи се шаљу на уредништво. Претплата се шаље на администрацију „Стармладог“ у Нови Сад (Ujvidék), Хајнал-Светићева улица број 6.

УРЕЂУЈЕ: СТАРМЛАДИ. (Појединн број 30 пот.) Одговорни уредник: Петар Крстоношић

Власник и издавалац: М. Крстоношић. Штампарија д. д. Браника, Н. Сад.

СТАРМЛАДИ

ХУМОРИСТИЧНО-САТИРИЧАН ЛИСТ.

Број 5. У Новом Саду, 28. фебруара 1908. Год. II.

Народ: Пази синко, па добро потапкај ово ђубре с избора што сам збацио, како не би окужило — чист ваздух.

РОМАНСА.

— *НАРОДНА.* —

Раух:

Мислио сам, сав свет овај
Да ће пре још пропасти,
Него да се морам с тобом
Пзмешада растати.

Радикалка:

Ал' нас горка судба наша
Ево сасвим раставља,
И силна нас *злоба људска*
Ево *сасвим уклања*.

* * *

Села је на — обалу,
Закукала тужна
Јао Векерле, *ала* сам
Без мог Рауха ружна.

Тужна.

ПОСЛАНИЦА.

МИ

ЈАНОВ и НОЋ

свима радикалима без вере и народности

поздрав и страх.

Тешка су времена напшла на нашу странку. Тешко ми је то и рећи. Уданица ваша — Јаша је то предвидео и слутно да неће добро бити.

Онога часа кад је на Удбини пукô чанак а кроз њега пропала кобасица и над њом авакуко нико, знао сам поуздано: каква нам се олуја спрема. Предсказао нам се, па ето.

Несавесни се људи увукоше међу нас и сад целој странци прети опасност, да може изгубити внешку наклоност нама до сада тако миске владе. До недавна се влада још стресала, кад се рукује са мном — као да нисам пре десет година убио човека — а сад се више неће ни руковати. — Жалост је то, жалост. Ви, мени верни и ножу одани, и не знате, каква је то жалост. То осећа Јаша и његова душа — и цеп.

Мени је врло тешко. Не могу да наслажем оволико лажи, колко треба испитати сваки дан на нашу »Заставу«. Кажу да је тешко истину говорити — ја то не знам, јер нисам никад ни пробао — ал да је тешко много лагати, то знам, јер већ усануше сви разори из којих сам црпео лажи.

Има ли још когод вићенији у Сриству, да га Јаша није пасрдно? — Ако има, молим, јавите ми.

Зато се и обраћам свима радикалима и кличем: помозите! Помозите да још једаред дођемо на власт, јер шта ће оно подруг човека у сабору?

Обећавам унапред свима гулинародним адвокатима душу уби народним свештеницима, у мраку држи народним учитељима мандате за све сборе, протпиства inclusive диспензације од похађања школе и цркве, референтска места и парочити обзир према специјалним жељама појединаца;

занатлијама и ратарима: бесплатно све лажи у радикалским новинама с том примедбом да осим тих новина ништа друго не читају. —

О ње Божо и оче Саво и сви узор — свештеници — молите се Богу да ми не умори мозак, јер ће иначе одморна левица прихватити нож и онда ето сеобе српскога народа у други свет.

Кунем се пожем да ћу све одржати.

Не могу знати, шта још може бити, зато пожурите сви који у Карловце, који у Дељ на мастан залогај, — мастан — ах, можда последњи. —

Горња нераздружална двојица. Још једаред свима светло и оштро поздравље!

Дано у Н Саду — где ме још не познаду — последње године

Рауховe владе

Брижни Јаша.

СРБИЈАНКЕ.

Кажи војско.

Сад се опет нешто слути,
Ал Србију то не дира,
Што Аустрија воду мути
И што Турска чудно свира...
Оружана, разавена
Кљусу дл би рат се свио —
Војско, војско, српска војско?
Кажи, ко ће победио?
Војсци бледи бело лице:
— Нека кажу то... убице.

Покојни.

Садање „свето стање".

Сад убијце кољо воде,
Демонски им грми глас:
— На посао! Грабите сложно
И за њега и за — нас.

Лопуже се све сложиле
Демон слави **крвав пир,**
Јер кад нас је давно насто
Онај „свети" тихи „мир".

А док скоро, не пастуши
Жељно доба, жељан час,
Нек убице управљају,
Србији на срам — ужас.

Београд. Отаубинић.

Брзојавне вести са избора.

Глина „Облубљени" ради лепоте Костић Живан хтеде да га пошљемо бану на диван. Свест народна њега поби и зато га Кошут доби. Само нек се Живан млата, кад — остаде без мандата. Народ, не мож' етећи вере, јер данас се у радикала пере и

Чанак.

Мартинци: Дебели Жарко, радикалско сунце јарко хтеде да прсвоји посланичку славу, ал му народ тресну »Застану" о главу и посла га »честитоме" Јаши, од кога се данас сав Срем плаши, да га Јаша даље дотерује, како е' народ вара, обкањује. „Издајнче"! тако народ вичс и Жарка се стиди већ и

и.. свињче.

Карловци: У Карловци бели, на потоку мутном, седи црни прота у каюту жутом. Гладн своју браду и горко јауче, за брадом дугачком — оног Ђорђа пресета, срце му бан пуче. По чем ће се од сад познат радикали? Ајвај мени тужном, ал смо се срозали. Нетом се пружисмо од Пеште до Даља, а народ загрми „ко нам образ кала, нек се клони Даља, нека служе даље Векерла, Кошута, Апоњија, Андрашија, добротворе наше. Радикали нама не требају више, ослепио да Бог дâ ко за њима уздише. Баш сам и ја пасео. Шта ћу? Ај пала клоњу се Јаше и свих радикала

прота Јоца.

Шиљановци: Лагала је дуго много Папиц — фаџиц тевабија али дође судни данак, радикалство баш долијало. Трпео је еремац дуго радикалске лажи, вирке, зато фаџиц и морске излетети по ребарке. Дош'о чово рад мандата то му ј' кажу, обећана плата, што ј' истрес'о све фондовске лонце и делио Мађарима новце, — ал, му народ рече: Ој, ти, мóре, надајпцо, радикалски отворе, бежи одавде с дедовине наше, петљај брже тамо до твог Јаше, на ку реци: што је било, било, радикалству је овде сасвим одзвонило. Не дамо да уз вас иде ни наш кер, ако баш обећа сно вам Ротберг и Шпајдер.

писо Исо.

Даљ: Отворио Новак све дворске подруме и почео точит' — како он то уме; нико се не жали калуђеског вина. »Ej Новче, Новче није дељак свиња, да за чашу вина и коју мрвицу пошаље у сабор српску издајицу. Тако народ рече чист од сваког блата, а Новак остаде без жељног мандата, »Ух ала страдо а баш сам се надо", тужно поче Новак на то да запева; за леђи му секундира

Кашиковић Штева.

БРЗОЈАВИ

(Стигли при закључку листа.)

Бан Раух је данас примио телеграм све садржине: »Јављам да су при накнадним изборима и опет наша сва четир кандидата сјајно — прошли. Мени још остаје да извршим обећање, очекујући дерек, који ми се у ужој Угарској од свију странака — у велико спрема.

Ваш претпчени Јаша.

ЈАВНО ОПРАВДАЊЕ.

Позивајући се на 41. §. дањске уредбе молим да изволите за 860 филира уврстити у свој лист ово:

ОПРАВДАЊЕ.

Није истина, да је потписани за то замолио оружничку и војничку помоћ при изборима, што је држао да се народ може побунити.

Истина је напротив то, да је потписани за времена дознао из поуздана извора, да ће *на неким изборима присуствовати и Јаша, који је ради човјекоубојства био у ваучком завшрву шест година.* Пошто ме моји жупани и предстојници нису могли тачно извјестити, у којим ће мјестима онај злочинац Јаша бити присутан, то сам у интересу мира и ради сваке сигурности одредио оружану асистенцију у свима изборним котарима. Оволико ради обавје штења јавности.

Са велештованьем

бан Раух.

Од сад више, драга,
Тебе љубит' не ћу,
Одлази без трага,
Ја другу узећу! —

Пева бан Раух својој драгој, али неверној радикалки.

— Падајте браћо! — ругалица од самосталаца, певала се радикалима, при накнадним изборима

— Пиши душо, тестамент,
Док си тако млада!

Баволанка, — певају коалиционаши радикалској странци.

— Од кад с тобом се опростих,
Одрекох се свег радости,
Празан ми је џеп и свет!

Јадованка, кука: Др. Ђорђе Красојевић, за мандатом.

— Сарва, марва, господски волови!

Народна. Згодна за радикалске телиће — од чика Миће.

— Вашке лају, клепетуше звече,
У јарчини жабетине дрече!

Радикалска дрекалица — после избора.

— Чрна Горо, како се зелениш
И са бруком својом, ти веселиш!

Црногорска подскочица. — Пева збор српштампе,

— Што се спиа тавна магла
На сву Бачку спустила?
И Нови Сад, мило место,
И нас двоје покрила.

Тутованка. Тугују залубљенци Јаков и Бала.

— Што ти је, Јашо, море, што ти је?
Ој, *достиуш* Јашиће, лудо, маторо!

Жалованка од самосталаца.

— Прострла сам постељицу,
У њу лећа нећу!

Далска проклетиња од радикала.

Сензација, сензација!

— Брзојави. —

Брод. Н. Ђурђевић иступио својевољно из радикалне странке и прешао међу франковиће. Шта велите? Такав Србин!?

Даљ. Српски учитељ Бенин моли католички манастир да га прими на негу, јер су му живци растројени. Одговорено му је, да га братство манастира Хопова прегледа: да ли су му руке и ноге растројене. Онда може доћи.

Карловци. Поред свих успеха у политици закључила је управа радикалне странке, да се странка разиђе. Председник Ђорђе Красојевић положиће мандат на пештанском сабору, ма да га од тога Тилдика одвраћа.

Шид. Због киселог грожђа, које у Срему роди, радикална странка неће се упуштати у борбу мандата, противу Кораћа; а у колико је она већ у Срему обрала не само грожђе, него и бостан а претоварена мандатима, то великодушно уступа Кораћу мандат.

Заиста ретка племенитост!

Буђановци. „Наше дете“ Ивић — својевољно иступило из радикалне странке. Странка губи у Ивићу једног „Arme Serbe“ и истеричара. Настаје питање, ко ће сад «историјском ножу“ — набавити историјске податке? А нарочито о славама бургијати? — Тек ваљда не мисли радикална странка босанским историчарем др. Бошком Петровићем, да замени Ивића? Бургијањем још ћене, ћене . . . али историјским знањем . . . Изузимајући ако се не мисли и г. Бошко послати у бечку архиву.

Јел' бар сасвим.

У „Засшави“ излази овакав оглас: „Свршени шрговац шражи девојку или удовицу са миразом. „Стармлади“ пиша, је ли шај шрговац бар **сасвим свршен...? (т. ј. банкрот.)**

Театралија

§§ »Српски Глас« који излази у Великој Кикинди, пита сл. управу срп. нар. позоришта у ком **односају** стоји управа са Бакаловићем. Г. управник је у том питању нашао једну инкриминирану реч — и као што чујемо ради клевете је већ покренуо преску парницу.

Међутим је уредништво „Стармладог“ на тај недостојан нападај добило од честитога г. управника ову изјаву:

1. На питање „*Срп. Гласа*“: »У ком *односају* стоји Бакаловић с управом« — изјављујем у *најпријатељскијем*.

2. На питање »зашто је Бакаловић на допусту, и коме је он сметао?« одговарам: Бакаловић је за то на допусту, што му је потребно здравље и снага, и то за наше прилике *двојена снага* — које изгледа да је у њега истрошена. Чим до ње дође, он ће се вратити својој породици. Он није ником могао сметати — а најмање управи. Истина Бог да нас многи држе *за конкуренте* — али то није оправдано. Стоји то да је он комичар (*глакрдијат*); ја комичар —. Али стоји и то да наша *способност* и струка не долазе у сукоб. Јер г. Бакаловић игра *глупаву* комику (шалу) а ја „фину“ — *модерну*.

3. Толико у интересу јавног узбуђеног мнења — на умирење.

С презадуженим поштовањем

Пера Добриновић
привр. управ. срп. нар. позоришта.

—

СТЕЧАЈ.

Управи срп. нар. позоришта, потребна је једна глумица.

Иста мора *доказати*:

а) да је илираспуштеница или удовица или бар нешто слично. Девојка ни у ком случају.

б) да није никаква појава, у опште не нормалног састава. (Бар нешто богаљасто да се на њој види).

в) да нема никаквог дара — бар за позорницу.

г) да је свршила 4 разреда основне школе или бар три с одличним успехом.

д) да је добра куварица.

е) да има „добар глас“.

Владање је споредна ствар. Главно је да се управи допадне.

Мајсторице — као еснафлије — имају првенство.

На знање молитељицама: да имају лично управнику *да се подастру* — молбе.

Управни одбор позор. друштва за „узајамно“ потпомагање.

—

ЈАВНА ЗАХВАЛНОСТ.

Захваљујем лепо Матичиним из „родољубља» плаћеним благајницима за срп. нар. позориште, што су вршећи ревносно плаћену дужност оставили новац у каси — и отишли ваљда и опет из родољубља да гледају представу, те су дали и мени прилике, да и ја мало дрпнем благајну срп. нар. позоришта.

Уверавајући г. г. благајнике, да сам и ја новац — из чистог родољубља — предигао, препоручујем се. *Онај исти лопов.*

РАДИКАЛИ У ДАЉУ.

Кор:

Није ово није ово,
Вино украђено
Већ је ово, већ је ово
Вино »заграђено“.

Сл. саборском одбору

Карловци.

Дознали смо, да је др. Малешевић поднео оставку на заступству манастирских парница деобних са Румунима.

Пошто би наше правно знање — без Јашиних јасала — морали употребити на свабљење шева у Вршцу, односно Панчеву — молимо славни одбор, да изволи натерати дра Малешевића, да он мора и даље заступати манастире, а међу тим молимо да га у регелушн и ејелуши — по радикалски нападнете.

Др. Сос и **др. Дöме de lege lata.**

»ügyeveszet fiskálisok«

(»врбовклинац« фишкали).

ЗЛИСТАК.

ЦВЕЋЕ »НАШИХ« ЛИВАДА

1.

Српској самосталној омладини

Загреб.

Из разлога, што су приликом минулих избора неки омладинци самосталне странке због борбе за истину и правду допали смрдљивих затвора, а све на основу неких денунцијација, изјављујемо овим путем омладинцима спом. странке своје највише саучешће а денунцијантима најниже гнушање.

С братским поздравом

Радикално земљорадничка омладина.

2.

Министру-председнику Векерлу

Будимпешта.

Приликом минулих избора победила је т. зв. српско-хрватска коалиција само за то, што политички Хрвати не знадоше, колика је љубав у Шовена према њима. Молим и саветујем да се одреде поново избори, на којима ће Ваша љубав показати сву своју — моћ.

Љуби руке

Ј. Томић.

3.

Српско-хрватској коалицији

Загреб.

Пошто је високо-славна коалиција добила већину гласова на прошлим изборима и према томе сви су изгледи, да ће иста коалиција доћи опет на власт, то овим јављамо, да ће коалицији приступити и радикална странка — и молимо, да то остале странке сматрају за велику част.

Хрватска радикалне странке.

4.

На радикалско-мађарске коалиционе.

Налог бр. 1.

Господину

М. Лиценцу, Пешт.

Чим се хрватски сабор конституише, поднећете предлог да се пожешка, вировитичка и сремска жупанија припоје широј Угарској — мирним путем. У противном случају обструираћете све дотле, док се тај предлог не прими. О другом чему забрањујемо Вам говорити.

С братским поздравом

Бабањом и *Томић.*

5.

Госп. *Јаковљу Томићу*

Нови Сад.

Срдачна хвала на услугама. Трговина је успела. Са заслугама сам задовољан.

Поздрав! *Јозеф Франк.*

6.

Господину

бану Рауху, још Загреб.

На постигнутом успеху примите и моје сажаљење

грађ Кует Хедервари.

7.

Госп. *Јозефу Франку*

Загреб.

Не би шкодило опет мало избора. Наручени франко-радикалски савези добро се плаћају. Ја ћу на томе порадити а ти друже помози. „Застава“ од данас опет почиње нападати франковце, а кад ће „Право“ радикале. — Најпосле свеједно. И тако нам се трагови не знају. Није снег; однео их је „Кисеч“. . . дим, дим.

Ich bin sehr angeraucht.

Твој искрени

Јаша.

8.

Управи радикалне странке.

Уверени да ирижани најслабије виде, решили смо да се сви онде — приликом будућих избора — кандидујемо. Мора ли баш Лисавац увек бити биран? — Зато ћемо се други пут сви онде истаћи, јер иржани најмање познају радикале.

Пропали рад. кандидати.

9.

Госп. *Ђорђу Краљевићу*

Кирловци.

Из разлога, што Хопово није далеко од Иринга, па и мене онде добро познају, молим да се приликом будућих избора моја кандидатура у Иригу истакне

Стеван Бенић

учитељ-управитељ.

10.

Славној управи *радикалне странке*

Карловци.

Овим јављамо, да из странке, која тако много родољубља показује и која се слабо брине за личну корист — а доказала је то:

1. Што је и са душманима франковцима склопила изборни савез.

2. Што је од бана само нешто мрвица примила.

3. Што је врло, врло слабо према нама предусретљива била; — овим свечано иступамо

Ердељан и Чанак.

ВАЖНО ПИТАЊЕ.

Шта ли ће још од »Заставе« бити; на што ли ће се она још употребити?

У народној јавној болници.

— Телефонски извештај. —

26./II. по под. Радикална странка за »ужу Угарску« опасно оболела.

*

27./II. по под. Радикална странка за »ужу Угарску« лежи на самртничкој постељи.

*

Исти дан у вече. Др. Муладиновић, др. Јокнић и др. Ђурђевић држе сад consilium.

*

28./II. по под. Радикалној странци за »ужу Угарску« све горе; — тешко дише.

*

Исти дан у подне. Сви су лекови, да се болесник одржи, били добри, само је болеснику незгодном руком пружена помоћ; предузето с етером продужење живота, да се може саставити тестамент.

*

28./II. у вече. Радикална странка за »ужу Угарску« овај час издахнула.

*

†

Тужним срцем јављамо свима непријатељима истине, да нам је наша негдашња сестра

РАДИКАЛНА СТРАНКА

данас пред вече испустила своју напаћену душу. Милу сестру нашу рано је премного година Јаша ножем и она је отишла туђину и с туђином се спањала. Да се и даље не мучи због оног убода и у онаком животу дотукао ју је данас народ копем и под ведрим небом мордла је да испусти своју с туђином — напаћену душу.

Тело наше покојнице опојаће по свом обреду Др. Чуповић — лутеран.

Надгробно ће слово држати од туге сломљени за »својом тетком« — Прибићевић и оцртаће нашу сестру са свију страна.

За сандуком ће ићи још жива сестрина дица Лиzавац и Вочић.

Тијело миле сестре спаљиће се, јако не би окужило ни један педаљ ове напаћене земље. Тај чин ће извршити Бањанин.

Дâћу за сав народ спреми ће Будисављевић. Опајаће је прота Јеремић.

Парастос ће одржати у манастирској штампарији прота Руварац и написаће дугачко слово о покојници.

У *Хрватској* и *Славонији* 1903.

Ожалошћена и давно осамљена једина српска народна самостална странка

МОЛБА.

За што шаљивију сахрану покојнице, моли ово уредништво прилоге из свију крајева — где се покојница последњих дана — скитала.

Апелујемо на Ваша родољубива срца и желимо да нам се ова молба не отрца, као н. пр. молба за дужну претплату „Стармладог“.

Покојница је заслужила, да се што лепше и дубље сахрани.

Уредништво и администрација „СТАРМЛАДОГ“.

Готово је већ.

Некако ових дана посети радикалски прваци Красојевић, бана Рауха. Раух га испрати, а како је био мрак а бан чује, да се нешто скотрљало низа басамаке.

Бан: Молим вас, причекајте један час да вам присветлим.

Красојевић: Благодарим лепо. Готово је. Ја сам се већ стрмоглавио.

Брадоња.

ЗБОГ ЖАЛОСТИ.

Услед *велике породичне несреће*, која нас је *задесила ових дана*, јављамо овим, да нам је немогуће више присуствовати ни једној забави ни у Н. Саду, ни у околици. Колико да се зна.

Ради извине:

Уредници »Заставе«.

Творница српских црквених утвари

Луке К. Алексијевића

у Новом Саду.

Препоручује једном речју све потребне црк. утвари и све свете иконе. Вештачки везене златом и свилом плаштенице, барјаке и заставе за певачка и друга друштва. Израђује и позлаћује иконостасе, Христове гробове и т. д. Има најфиније праве руске златне и свилене брокате за одежде барјаке и литије; ка вахтеваље шиље мустре цртеже и ценовник.

УВЕРЕЊЕ.

Ја, Лука К. Алексијевић, трговац црко. утвари у Н. Саду, продао је потписаној општини владичанској гакове и олтор, дар баконска стихира и дар орара и 22. дечја стихира; све од свилена дамаста и тако лепо и красно урађено, да је потпуно задовољна с поменутим одеждама и најтачније препоручује овакве врсте услуге г. Л. К. Алексијевића свима нашим црко. општинама.

У Новом Саду, 22. септембра 1905.

К. Миковановић, *перовођа.* **П. Поповић**, *председ.*

ПОГРЕБНО ПОДУЗЕЋЕ

и стовариште надгробних споменика

ПАЈЕ МАРКОВИЋА у Н. САДУ

у средини дунавске улице, телефон број 168.

Филијала: погребно подузеће „Конкордија" преко Ђуре Стојковића, Кучинска ул. бр. 15.

Држи заиста огромни избор свакојаких најновијих надгробних споменика. Натписе израђује најсавршеније, а позлата дупла и дуготрајна. Велики избор чипкавих покрова, венаца, покрова и целокупна опрема за погребе. Цене строго солидне а послуга најтачнија. 667 52 52

СТЕВАН РЕГЕЊИ

у НОВОМ САДУ

трг Фрање Јосифа, (кат' цркв. општине, одмах поред рим. католичке цркве.

Препоручује своје богато стовариште **златног и сребрног еспапа** као и **адиђара.**

Оправке свију горе наведених ствари извршују се најтачније.

Поуздана гаранција. — Солидна послуга.

Велики избор и шпецијалитети лепог еспапа од кина-сребра.

Богато стовариште **сатова** са металицом, златних и сребрних **сатова** за џеп безусловно; најбољи и најјефтинији избор за набавку **оптачких справа** сваке врсте. Заступство и стовариште мустра од аутомата за свирку за хотеле, гостионице, приватне особе и т. д.

Цене најјефтиније.

Цена је листу: на годину К 8, на ½ године К 4, на ¼ године К 2.

„Стармлади" излази 1. и 16. сваког месеца. Рукописи се шаљу на уредништво. Претплата се шаље на администрацију „Стармладе" у Нови Сад (Ujvidék), Хаџић-Светићева улица број 6.

УРЕЂУЈЕ: **СТАРМЛАДИ.** **(Појединн број 30 пот.)** Одговорни уредник: Петар Крстоношић

Власник и издавалац: М. Крстоношић. Штампарија д. д. Бранка, Н. Сад.

СТАРМЛАДИ

ХУМОРИСТИЧНО-САТИРИЧАН ЛИСТ.

Број 6. У Новом Саду, 16. марта 1908. Год. II

Стармлади: Држ. . .

Из „Народне Потере“.

Збор шовена:

Што ти је Јашо, највећма жао?
Ил ти је жао Ђорђа бабајка?
Ил ти је жао радикалне странке?
Ил ти је жао пештанских стазица,
Пештанска стазица и другарица.

Јаша (у басу):

Није ми жао Ђорђа бабајка,
У њег' је брада па нек се вајка.
Није ми жао радикалне странке,
Док ми је судопер „Заставе“ мајке.
А зашто да жалим старе стазице
Старе стазице, шовенске другарице,
Јер док је у мене деснице јаке —
Доспети могу у вацке буџаке.

Збор шовенкиња:

Па реци Јашо, која је та прија,
Око које ти се срце савија?

Јаша (у тенору):

Ах! Срце ми однесе она прија
Јаој! Манастирска штампарија.

У њу ће да седне Руварац прота
Јао, ал ће нас сад истом да мота.
Нико ме не позна ко Мита Руварац
Он нам је зад'о смртни ударац.

Са погреба † странке радикалне странке.

У Карловцима. Шта свет дивани о покојници.

На Карловце се спустио црн облак, као Јашина душа, и полако ромиња киша. Ноћ је двадесет деветог фебруара по франковачкоме календару. На пијаци се слегао силан свет — Тилдика и пиљарице Тина и Перса — и разговара се.

— Ето, ето, јесам каз'о: Карловци се у црно завили па плачу...

— Иди лудо, шта бунцаш. То је облак и киша. Дош'о си и ти да добијеш свећу; добићеш...

— О, аај Тино, а јер ће покојницу да саране обноћ, а истом је синоћ и умрла.

— Ћут' шта ти знаш. Мени је каз'о доктор Лазо, да се она мора уклонити пре двадесет и четири сата, јер је отровна.

— И ју, отровна?! Сирота!

— Да, висте луде а не Тилдика. А знам и зашто ће ју сад ноћас саранити.

— А ко зашто?

— Зато — да се деца не плаше, јер је страшна као да су ју премлатили самосталски хајдуци. Јест, јест.

— Иди молим те.

— Још мало па ће звонити. Самосталци су дошли шнелцугом, а радикали из прека дошли су теретним цугом. Јест, ја сам то видео. У последњем вагону била је и једна бâла Балâ.

Све ја знам. Биће и дâће код Торера.

— Зар не у двору?

— Нема дико — што рекла Врачевица.

— О мај Персо, та само нек бадава не цоњамо.

Чуј, чуј, ето већ звоне. Ајдемо те у доњи крај ајде Тилди. —

Спровод и банда-рије.

После поноћи крену̂ше сва кола; и она на коњима, што вуку ђубре у Дунав, и она на воловима, што разносе ђубре по виногради. Самосталци отишли код горње капије да дочекају покојницу.

У доњем крају отворише се на једној кући — близу покојне радикалске шпаркасе — врата и спровод се крену. Напред иде најпречаснији патер Платон и носи на копљу — које је направио за овај случај од некакве буџе и некаквог ножа — „Заставу“. Шта на њој пише, није се могло прочитати, јер је било натруковано на шовенско јеврејском језику. Патер пева лагано: „Ко веру и народ издати мож', томе не помаже

ни јашин нож; ајао тужна покојнице наша, ала те заведе и усмрти јаша. За платоном иде четрдесет дуплира; носе их некакве живе лутке, које саме могу да иду. Говорити и мислити нису те лутке, кажу, никада ни могле, јер им је неко покварио машину.

Румски коњ.

За дуплирима вуче један — онај румски — коњ на таљигама сандук и нариче кукаван, како би и он волео да није више коњ као што ни брат му Јаша није више магарац.

Велико звоно.

Велико звоно оно што је некада брујало де—фрау—дант чује се чак како из Новог Сада и сада одјекује:

Де—фрау—дан—ти.

Ко је дао таљиге; а ко сандук.

Таљиге је уступио прота Јеремић, а сандук је направио неки вацки тишлер, који се настао у Новом Саду. Сандук је мајсторски израђен, као да га је какви робијаш рецкао. На сандуку који је црвено као крв обојадисан пише: „Наша стрина. Разболела се на туцин дан 1886. — а погинула од своје руке. У место крста су прекрштена два ножа.

Пратња.

За сандуком иду два сирочета: Лизавац и Вочић. Плачу, све се разлеже по пијаци: „тешко нама мила мајко: што ли ће ти сиротице твоје, тебе народ куне свакојако, што с издала образ име своје — ајаој!

За децом иде неколико црних капута, што су дошли екстра теретним возом из прека.

Спровод је стао.

Код горње капије стадоше. Онај сувоњави Прибићевић попе се пред пивару. Чим то видеше Карловчани, пожури се да чују, како ће сад тај Личанин да „кукуриче".

Говор Личанина.

Мили народе!

Дужност ми је да у име покојничине сестре, кажем неколико ријечи.

Покојница је никла из српске крви, проливене на једној станици. Била је лијепа на око, — али погана у срцу и души... једном речју — и ако није лијепо о покојницима ружно говорити — непоштена. Што рекли: дигла аљку на батаљку па ударила у трговину. Најрадије се продавала туђину — и великој господи, који је разуме се после — цакнуше, и она се кукавица нашла на улици. Кад је после прешле у Срем и хтела да подводи и наше честите Сремце великој господи, дохвати је народ — и премлати кољем. И ево је сад где лежи пред вами скрханих руку и сломљених ногу... уцмекана. Избијена као во у купусу. Занемиала су »златоуста" усташца... усануле су оне лукаве примамљиве шарене очи. Она је уцмекана. „Дела" њена ће се још дуго и дуго причати у народу, као дела славне помпадуре. Нека јој се Бог смилује и прими њену грешну душу, која је за ово кратко али тешко боловање много препатила. Бог да јој памет прости!"

Покојничиној породици управо изродици ударе сузе на нос, које обрисаше рукавом.

Коњ крену...

Неко дрекну:

— „Јаша с ножом!«

Сви се разбегоше, а чилаш нагне у Дунав....

И ТО ЈЕ ЗНАМЕНИТОСТ.

Странац: Кажи ти мени мали, има ли каквих знаменитости у вас, да се могу видети?

Малиша: О, како да не. Совра Зец, уме да мрда ушима, а Јуца Мачкова има бркове.

Оптужујем

пред прошлошћу и чврстим карактерима протом Пашићем и Јеремићем, пред садашњошћу и радикалском Митровицом и Карловцима,

пред будућношћу и Јашиним законитим и незаконитим потркушама,

пред историјом пашке тамнице и новосадске жељезничке станице, друштва „Братства,“ карловачким новчаним заводом, и народним забавама,

пред целом Европом и Раухом и Балом,

пред свим светом и мађарском коалиционом владом:

ову преступну годину, што већ у почетку свом нанела онолику несрећу јашиним радикалима;

»Браник“ и оног старог борца Полита, што неустрашиво брани Србство и годинама износи, још пре самосталаца, најчистије истине о раду радикала;

месец фебруар, што је допустио да д н м (или мађарски Rauch) однесе онолике радикалске мандате са вагонима обећања;

»Србобран“ и ону тројицу око Србобрана, што с дана на дан, верно износе покварености радикалског вође;

онај час, када су на ужим изборима добили радикалски кандидати мандат да — тужну конференцију у Рокшићевој кући;

целу српску штампу, што се истиче, како би што боље и исцрпније приказала издајничка рад јашине дружбе;

Сву словенску штампу, што народно издајство гледа оличено у дебелом и тешком јапи.

Оптужујем:

мађарску владу, што ни толико шпирта неће да набави из диспозиционог фонда, како би свог највернијег слугу сачувала пропасти цела; и што неће више да верује да српски народ може водити човекоубијца.

Оптужујем све Србе:

што им се најзадад отворише очи и сви се почеше куртализати издајничког радикалства, што се усуђују говорити: „лажеш ко јапина „Застава“ „лажеш ко јапа-ванки.“

Оптужујем:

неке српске листове, што се још на једног јашу осврћу и његовим именом своје стубце кађају.

Оптужујем:

сунце, што и на јашу још сја и његове прашпетље грије, да им мртвила буде топлије;

Оптужујем:

планету Нептун, што неђеда јапи и његовој штампарији изнајми стан.

Оптужујем:

васиону: што је прицепила гламиче јапина радикалства на мвабу Штесеља, који је издао руски народ, а није их хтела прегети и у Јапан.

Оптужујем:

себе самог, што и светло-укаљаним Јашом и поштено — одбаченим живим мртвацима родоскалњма заузет простор у овим стубцима.

Стармлади.

Шта ко моли Бога да не снива.

§§ Мата Косовац моли Бога, да не снива — Руварца.

□ Пишпек Габор моли Бога, да не снива — самосталце.

Дањски кукурузар Жарко моли Бога, да не снива — пакрачки декрет.

— Вочић моли Бога, да не снива — петицију.

┼ Комесар Раух моли Бога, да не снива — ногу.

Јаша Томић моли ђавола, да не снива — срп. хрватску коалицију.

○ Комут моли Бога, да не снива — Дебрецин.

Апоњи моли Бога, да не снива — Бјернсона.

= Пазовачки „случајни становник“ — моли Бога, да не снива сто седморице,

Кумман Миловановић моли Бога да не снива — пекмез од шипака.

Школски референт Ђорђе Поповић, моли Бога, да не снива — асуру.

△ „Браник“ моли Бога да не снива — пресу парницу.

„Zaszlava“ моли Бога да не снива — празне јасле.

Ерентал моли Бога да не снива — руску шубару.

= Дисиденти мађарски моле Бога да не снивају — саборску брњицу.

× Радикалски кандидати за хрв. сабор, моле Бога, да не снивају — сремске лединс.

‖ Краљ Петар моли Бога, да не снива — контра заверенике.

□ Црногорска влада моли Бога, да не снива — земљотрес.

△ Неко моли Бога, да не снива — Хардена.

½ Ердељан или Чанак моле Бога, да снивају — ансану.

+ Литерарни најмуни, моле Бога да не снивају — „Стармладог".

⌣ „Стармлади" моли Бога да не снива — да га пресађују.

❶ Један професор новосадске гимназије моли Бога, да не снива пре испита — страјк.

Један књижовођа, једне велике српске установе, моли Бога, да не снива — путописне цртаце из Србије на рачун срп. нар. позоришта од Симе Станојевића.

Одговорни уредник „Zaszlave" моли Бога, да бар не снива «Штаму» из Србије.

Др. Сос, моли Бога, да не снива — Др. Маџешевића.

А наша администрација једино моли Бога, да *снива* — наплаћени дуг од свију којима је послала уз овај број опомене.

Администрација „Стармладог".

У СВЕТ.

У свет, у свет, тако често
Шапућу му болне груди,
Ој у свет бих, ал на жалост
*И тамо су, кажу — људи.***)

ПОЗНАВАЊЕ.

— Себи у албум. —

Познат' змију шареницу,
За то нису нужне мреже.
Ал познаши отровницу
То је мучно, то је теже.

**) *Јакше не би рад међу људе — него међу нељуде — као бивши магарац међу животињама.*

Пр. Ур. „Ст."

МОМЕ РАДИКАЛСКОМ ПРОГРАМУ.

Уз наш програм свак би стао
Кад би могло бит',
Да с' поглади по трбуву
Па да буде сит.

ДАНАШЊИ СВЕТ (самосталски).

Са каменом вавек само живе туку,
А мртваца кода у гробницу спуку,
њега земљом бију да му буде лака
— Тек нешелу хвала одаје се свака.

ДАНАШЊА ХВАЛА (у „Застави").

У гвожђе лакше концем се боде,
С цуром се свадит' лакше је брале,
Лакше је можда пити и воде,
Но трпет' да те лудаци хвале.

ОД ПОПА ДО КОВАЧА.

Слабу вољу брале има
Који ромске ланце кује;
Данаске се боље плаћа,
Оном ко их наручује.

Ковво је ланце тешке
За модерно доба ново,
Ковао је, али срећу
Срећу себи није ковао.

Јадни брале! залуду се
По карици) снажно туче,*
Када слабо за то хајеш
Ко ће ланце те да вуче.

А поштење своје можеш
Знај у вешор сво да бројиш
Док пред подлим нитковима
Са погнутом главом стојиш.

А све дотле док то бива
Нема тебе помагача,
А далеко увек биће
Знај од попа до ковача.

*) *радикалској енохи.*

ОГЛАС ДРАЖБЕ.

Успркос обријаном Миши, на основу Рајхове дозволе, а из разлога, што ми је на увек одузета пештанска штипендија, одлучио сам, нако би колко-толко дошао до новаца, да путем јавне лицитације продам своју знамениту браду, која је — ах — некад била и у делегација. Продаваће се поједине длаке, а цена је за сваку утврђена по дужини, дебљини и боји.

Потписани придржава себи право да самосталцима, који би хтели да дођу до тог ретког спомена, јефтиније прода, него ли чивутима.

На евентуалну препоруку господара Ј. Томића продаћу целу браду Ђутуре самосталском саборском клубу — под условом, да њихов председник мора затакнути исту за шешир, како би ма на сокаку било нешто радикалско више.

У црним Карловцима.

Др. ЂОРЂЕ-жалосни
чију браду у свашта турају.

Седница управног одбора наше народне радикалне странке.

(У седници су присутни сви пропали кандидати заједно са г. председником, који глади дугу браду и Јашом, који *је спустио руку на корице.)*

Председник: Вала браћо моја, по избору, ја од кад памтим себе, браће ми моје — тршије бруке наше странке није никада доживела.

Др. Сос: А тућин-дан?

Јаша: Седи, Августине!

Председник: Молим г. Илијћа, да се не удаљује од предмета.

Мркша: Бранко, држи нос у футрол.

Др. Сос: Којешта!

Др. Деме: Тако је. Ваљда нисмо у Угарском сабору.

Манојловић: Доста што тамо не смемо да писнемо противу владе. Јаша нам је забранио.

Јаша: Нисам браћо. Говорите колико је коме воља. Само имајте на уму оног гаврана са комадом сира у устима, — шта му је пасирало кад је почео да гаче...

Сви: Тако је, тако! Волијемо сир!

Јаша: Ако вас сврби језик а ви испустите из уста автономну цицлу — па гачите колико вас је воља.

(Бука, вика, дерњава, лупање песницама).

Сви: Не, то не дамо. Не дамо!

Јаша: Ја се увек држим оне пословице: иди мудро и не гини лудо!

Жарко „тумач": Па зинак при последњим изборима погибосмо сви и мудро и лудо.

Др. Сос: Крвница је и опет до нашег вође. *(Бука, вика.)*

Мркша: Бранко, држи нос у футрол!

Сви: Нос у футрол, у футрол.

Бранко (бацака се ногама): Нећу... нећу нос у футрол. Он је крив.

Председник: Мир господо, не упадајте г. говорнику у — сос.

Др. Сос: Да је наш вођа који предводи стадо остао магарац као што је био — стадо би било ништо и даље за њим, ма и стрмоглав... Народ није марва!

Чика Миша *(бије и удара песницом о клупу).* Марва је, Марва! Ја сам то казао још пре неколико година. И ево доказало се да сам имао право.

Мркша: Бранко, нос у футрол.

Председник: Јаша има реч.

Јаша: (*Фразира у фигурама*) Браћо! Ви знате како је то кад онај који је рад да добије, метне све на једну карту и повикне: банк! Њему може лако да се деси и да је тропа. Онај који удара на банку, мора рачунати — да ће један пут, па и два пут, па и три пут — бити тропа. Ко с тиме не рачуна, тај нека не пуца на банку.

Сви: Тако је, тако. Живели народни фондови!

Др. Сос: То је све лепо, нисам ни ја противан дрнању народних фондова, држим да сам то и доказао, а верујем да ниј противан ни мој поштовани колега Др. Дјме. Ако је ико противан народним фондовима — нас двоје заиста немамо разлога; — само питам ја господо, како на који начин да се сад народ слаже. Пре избора смо писали у нашој дичној регелуши како у Бановом програму има нечег »депог, доброг,« — и како ћемо ми њега потпомагати — разуме се рачунајући на чика Мишине речи да је народ заиста марва, па да ће поред све наше дерњаве противу пређашњих влада сад одједаред за љубав Јашине брше — гласати на владу, која хоће да том народу језик одсече. А као што Вам је познато господо: *у језику народ живи*! Одсечени ли му језик — посекао си народ!

Сви ћуте.

Председник: Пошто на ово од нашег дворског лудака, још луђе питање, видим да нико не уме да одговори, позивам нашег навећег живућег фразера да га побије и утуче главу.

Др. Сос: Шта ћемо кад и лудом кад год светло пред очи дође.

Јаша. Као што сам утукао свест, овде мојих поштованих другова зацело би утукао и свест мога поштованог предговорника, али на жалост то се њему ипак не може десити...

Сви: За што, за што?

Јаша: За то што никада памети није ни имао. — А где нема — ту и цар губи право.

Сви: Тако је, тако!

Један глас: Живио наш радикалски краљ Јаша!

Јаша: Кад сам могао с Раухом пактирати и поред свег тога самосталце бедити да су они с Раухом пактирали, — на који су ми лепак ипак нанишла, јер непрекидно се бране — у место да пљуну и с презиром преко тога пређу, ваљда ћу умети и даље мојим телићима лагати. Ако те неко удари буџом по глави па те свали и ту премлати, а ти ако се још снажним осећаш да се ипак на ноге можеш подићи па за гегуцати, хоћеш ли остати на земљи па ту скапати или ћеш покушати да се опет подигнеш?...

Др. Сос: Остаћу на земљи.

Председник: За што?

Др. Сос: За то што кад сам на мртво име к'о нас испребијан, да више не ваљам ни људима ни Богу, боље је да све четир опружим него онако богаљаст и кљаст да другима паднем на терет.

Јаша: На што се онда не обесиш?

Бранко: А за што да се обесим?

Јаша: За то што си ти од Др. Малеша испребијани нас...

Мркша: Он предпоставља обесити се о народне фондове.

Јаша. Не мислиш да си ти фондовима на терету?...

Др. Сос: Ако ћемо истину рећи, на терету смо ми сви...

Председник: Онда чујте говорника.

Јаша: Чита:

»Српска народна радикална странка имала је при прошлим изборима да се бори противу хрватско српске коалиције и њеног новца, против Старчевићеве странке права, као и »против« власти, које су свим силама „помагале“ коалицију.

И ако српска народна странка није постигла успеха у мандатима, (?) она је »добила« на биралишту необорима доказа, да је у народу српском врло знатно »ојачала« и да се већина Срба бирача „слаже“ са програмом и са гледиштем српске народне радикалне странке.

Управа српске народне радикалне странке сматра одлажење сабора краљевине Хрватске и Славоније као уставно и осуђује држање српских самосталних листова у српском питању које је у нашој странци како у ужој тако и широј Хрватској савсим напуштено.

Поред свих тешких политичких прилика, у краљевинама, Хрватској и Славонији »српска« „народна“ радикална странка стоји на становишту, да до успеха могу довести само »велика« и звечећа начела, која се и у промењивим фазама дневне борбе никад не губе из вида него мора имати за основу општу корист радикалне странке.«

Председник: Има ли ко год примедбу да учини?

Др. Сос: Имам ја!

Председник: Наводите!

Др. Сос: Молим да ово објави у „Стармладом".

(Усваја се једногласно и одлазе у двор на ручак, где их економ дочека пспружском шпицом на који се сви убезекну.)

Србијанка.

Успех Пашићеве владе.

„Пријатељство са Сукиревим и спремања добровољаца бугарских за упад у Србију да спрече Србији улаз у Маћедонију," одвођење *краља* српског у походе *вазалном кнезу* у престоницу њетову, задовољавања са враћањем посете *уз пут*, у Нишу, повлачењем прве круписане главе до жељезничке рампе и добијања бриљијантских слика, и табакере од «врло умпога Кнеза» уништавања све четничке српске акције у Маћедонији, хапшење и протеривање срп. војвода из слободне Србије, савијања краљевинске грбине и за увреду једне — дро. е бугарске, напуштања велешко-дебарског владичанског питања, прекидања свих националних веза са погласарима српске цркве и народности у Старој Србији и Маћедонији. Уступања Аустријске жељезничке везе Србије са њеном стратегијском боканском жељезницом на Ушцу, најзад и до примања аустријске ветеринарне контроле у самој Србији и т. д.

БОСАНЧИЦА.

На најглупљи босанац више неверује Јакову Томићу — само још неки босански српски лист одржава везу преко једног «затвеног Србина,« који је препоручио руског певача Серебрјаковог Кости Херману.

СТРЕЛИЦЕ.

— Мађарски политичари веле да се они не могу одрећи мађарског језика у жељезничком питању — у Хрватској. Па наравно, човек се може само онога одрећи што је његово или ће бити његово. А то што је било нити бити њихово. Бар у Хрватској.

— Данас сви виђени штампају на својим посетницама заступник Н. Н. куће др. Лицавац мисли на својим посетницама штампати: заступник горњих куха Rauch & Kossutha.

САЛОНСКИ САВЕТИ.

— За модерни свет. —

Од Лобцајхбрудера.

Дете моје, нек ти ј' знано,
Питају л' те за суд рано,
Ма то било и у шали —
Само хвали!

Ако гледаш позоришта,
Дела што не вреде ништа
Од талента и пропали; —
Само хвали!

Због морала нек је вика,
На артиског управника,
Уами „ми смо народ мали"
Па га хвали!

Неч'ја песма кад се свира,
Ма како да слух ти дира,
И лоповлук чујеш мали —
Само хвали!

Покажел' ти сликар који,
Слику што баш ништ не броји,
Нек се други спрда, шали —
Ти је хвали!

Чита ли ти когод песме,
Водене ко с' какве чесме,
Ма све добро, да им фали —
Ти их хвали!

Фарисеје, књижевнике,
Дефрауданте, управнике,
Талент велик или мали —
Увек хвали!

Осетићеш тад промене,
Свуда, сви ће, да те цене,
И сав свет ће веруј мали —
Да те хвали!

ОБИЧНО ПОМОЋНИЧКО БРБЉАЊЕ.

Помоћник: Ове чарапе бих вам препоручио милостива, врло добро вам стоје уз лице.

Ал' се мрште на клотиру
Бриница им та не годи,
Ал' ипак ће попустити,
Кошут ће их да укроти.

Ој, када би само могло
Словен'ма је бар намаћи
Него зло је, што ће Швабо
Прво њима је натаћи.

НОВОСАДСКИ ПРОСИЈАК ЗВАНИ «КАЛУЂЕР.»

— Шта, само једну крајцару ми дајете?

— Кад би вама само сваки једну крајцару дао, ви би у скоро могли себи купити кућу.

— Па кад ви то боље рааумете од мене, што не идете ви да просите?

САЧУВАЈ ГА БОЖЕ.

Један тврдица, показује своме једном познанику, своју нову назидану кућу.

— А, ваша трапезарија је дивна! — рече познаник хвалећи велики простор.

— Да, рече тврдица. читава сала. У њој могу Боже сахрани, осамдесет особа јести.

Откази и изјаве.

Великом и највећем председнику радикалне странке, поседнику дугачке браде и кратке и т. д.

Господин председниче!

У плавом, управо модром хоризонту земаљског царства наше странке — надвио се отуд из »уже" Угарске црни облак над вашом главом и брадом, па поред пљуска и туче који су прешли преко наше главе у равноме Срему, ја који сам ту исту благодет осетио, бојећи се холује која се приближује — изјављујем, да сам намеран благовремено склонити се како ме не би ни гром могао дохватити. Уверавајући ваше Благоутробије, о својој маленој способности и ако великим устима, молећи Вас да ме и на даље не изволите теретити које каквим дужностима, као на пр. примањем неког на мене упућеног друштвеног новца, у колико сам себе сматрам куд и камо заборавнијем и глупавијем и од нашег одличног глупака Бранка, и надам се да ће те ме још пре но што се странка разреши — разрешити. Бележим се

С пангерманским поздравом

Петр. Бабић.

*

Највећем живућем — измавару

Јаши Сомићу,

поседнику Вацке повеље, витезу ловачког ножа, поседнику звечећих златних ордена и јаслашких одличија. Дичном члану „I. лажовског друштва" — и одличном новинарском гњаватору XX. века. Свршеном фразологу и опсенару — атлети друштва за »дизање" »Страда" дворском путујући Њ. екселенције Фрање Кошута и бана Рауха, — арендатору: автономије, даљских спахилука кукуруза и радикалских телића; бившем магарцу и т. д. и т. д.

»Велики" — господине!
Сироче наше војводине!
Великог таста — зете!
Дико српских Кошутоваца!
Поносе српских радикалаца!
Ти све знаш! Ти све мораш знати.

Ти мораш више знати и од свезнајућег автономног тумача Жарка.

Ти дакле и то мораш знати, што ја не знам: да те ја волим, и да ти мене никада не можеш заборавити. Па ипак си ме једном заборавио!...

Онда. — знаш! — у Карловцима кад је чвркнути др. Резанац, пре мене стигао — на хајдучки сабор.

Али и то ти је знано, да сам ти ја то опростито тако великодушно, каква великодушност једино ваљда у Кузмановој великој души постоји.

Али и то ти је знано, а зна и Мирабо, да мени пред очима лебди једино — интерес мога опстанка.

Ти знаш све. Познајеш ме као душу своју Познајеш моју скромност. За то или банк — или тропа!

Овим иступам. Међутим драге воље ћу и уступити — у случају потребе.

Не заборавите да су у нас увек лични интереса. Са истим »зорт" поштовањем као и кад вам је нож у руци.

Ваш уцвељени

Др. Алекс. Ивић

истеричар и штребер.

Драги Јашо!

Не могу описати радост што сам приликом последњих избора — остао код куће. Ти знаш мене како сам лајао. Па држим да је боље називати ове наше (бар су своји) „марвом" — него туђина, личана или самосталца.

Пошто си тако добар био те нас у сред лета насанкао — решио сам да ћу или иступити или нећу — из бивше радикалне а сада још увек Раухове странке. Камо моје лепе среће да сам још онда иступио кад сам хтео. Бар неби имао за собом таку репину — као данас.

Мој иступ зависи дакле од твоје опсенарске способности.

Твој за сада и надаље

Др. Миша, автономни кинез.

Драги Јашо!

Овако дебео, пукао бих дужом и попреко кад се сетим сремске лепе зелене лединe, и верујући да би ти овај час окренуо ону другу лепшу страну, ону исту коју су нам свуда наши мили Сремци о изборима показивали, само кад би знао да би се нашао таки револвер новинар, који би умео тако вешто владати и пером и ножем, а у случају потребе и убијати, и кад би знао да би се на овом гуравом свету нашао један новинар, који би умео догођену истину, тако мајсторски заокружену описати, и као лаж да се даје њоме накључати — бистри читаоци наше моргенљаче. Ја пред тобом ломим моје перо на двоје, па и ако сам пок. Јоту мрзио, — признајмо да смо ипак наш програм

обесили о клин и ступили туђину у службу, која ће нам свима доћи главе.

Ја сам међу вами најпаметнији. Ако у силним лажама не буде ни мало истине, ни користи по нас — не народ, — а ја ћу иступити из странке. Нарочито ако саборски закључци не буду потврђени, које је више него, сигурно — онда зацело. Сервус!

Жарко тумач.

*

Великом фразеру

Јапи Angerauchten.

Ја сам увек слепо сваку владу помагао, — али нек ослепим ако видим, у чему смо сад боље него под владом Куен Хедерварија, Ракоција, и шта је то што си ти писао у „Застави" да има нечег лепег у Рауховом програму. Да не умеш тако јединствено на целој земљиној шарилагати, па и ако никада Рауха ниси грдио шта више отворено писао у „Застави" да је радикална странка готова Рауха, ради оног лепога у његовом програму потпомагати, којег и данас не грдиш, ти који умеш онако бичкашки псовати — ниси ипак оптужбу противу Рауха и грдње наперио — а свеже телиће тако фино слагао и тако дрски свом свету на очиглед — наша неваљалства подметнуо самосталцима.

Ја узевши у обзир све те твоје врлине, које су крунисане и једним убиством племенитог Србина, а сада и мрцварењем свог рођеног таста и убиством свих твојих присташа, ја као признати увек и свагда највернији и најпонизнији мамелук — остајем и даље у странци.

Др. Ђорђевић Мирабо
Стари Куеновац.

*

Боље нека наша домовина буде крава музара, него ја Во. Остајем дакле и даље међу радикалским телићима.

Вочић.
Привезан за Раухове јасле.

*

Ја нећу иступити. Будите мирни ако у опште можете мировати. И ако иступим, ја ћу опет у *нешто* уступити... изгазити.

Новак.

Ако саборски закључци не буду потврђени, зацело ћу опет уступити из радикалне странке.

Кузман Миловановић
бити имајући ајмашки школски референт.

*

Драги Јашо!

Шта је ту је. Потегни нож док се нисмо разишли. Ја остајем и даље председник ако будем имао коме. Поздрав Рауху и Кошуту.

Твој лакеј, *Красојевић.*

Мисли моје, куд блудите...

— Трећенка из ужег Угарске. —

Мисли моје, куд блудите
У ту **мрачну** ноћ?
Куда вером, за невером
Куд мислите ноћ'?

Туђом она*) стазом **оде**
Туђина јој циљ,
Туђе »цвеће« ну већ **реси**
Не домаћи смиљ.

— — — — — —
— — — — — —

Враћат би ју само могли
Али врати' не **С јасала**

*) Овај... страна „Застава". Пр. Уред. „Ст.".

ОТВАРАЊЕ АКАДЕМИЈЕ.

На предлог нашег дворског саветника Ј. Т. — решио сам да помоћу наше субвенције, — увидевши оправдану потребу, — поново отворимо чувену иришку

Слепачку академију

на којој за управитеља, исте, постављамо нашег досадањег *слепог човобу* г. Др. **Млатањ Лизавца**.

Како се у Иригу приликом последњег изборног вашара показало највише слепаца, то се академија има у самом Иригу отворити.

Слепци се имају на Лизавца обратити.

У *Загребу*, на дан „Ser. Paula".

За ange-**rauchten** бана
Rauch, комесар.

Јука и Шука.

Јука: Ехала се обрукасмо, поред оног чилапа.

Шука: Мождј' нас не би оволико било да не дође главом Јања.

Јука: Јаши — сили сад показа српски народ пут.

Шука: То ј' истина, али Јања није на то љут.

Јука: Мислио је издајица Србство да утуче.

Шука: Он то мора, јер га на то дух алотворов вуче.

Јука: Ај да гадна људождера српски народ има.

Шука: Крив је само онај који Јашу прима.

Јука: Баш се чудим избору Лиздица.

Шука: Шта ћеш, мора Раух да има, за једног пузавца.

Јука: Хуј, хуј.

Шука: Не хуј, него пфуј!

Вести из места и са стране.

Тражи се тумач. Овдашње »Српско трговачко удружење,« тражи за своју творницу шећерлеме једног тумача кинеског језика, пошто у истој радионици поред 50 Швабица не примају Српкиње, — а једну која је примљена не могу г. мајстор Бесермењ, и његова сестра да разуму — те непрекидно морају да питају Швабице: „Вас ист дас фир а кицезише шпрахе?« — Уједно јављају да је Бесермењ дошао с ургаљуба из Сарајева, где је »провео« три недеље — с оне стране.

Излет »гњаватарског удружења.« Признати чланови, наше одличног гњаватарског удружења — учинили су излет у Сомбор, где су као што нам отуд јављa наше Лобцајхрудерство врло пријатно изгњавили Сомборце.

Грозна претња. Један пропали писац сеоских драма — прети позоришној публици да осим 2 »успела« комада, има још седам комада у резерви с којима мисли атакирати на здраву свест гледалаца. Позор Сомборци! Држ'те се глумци!

Витковићеве басне.

Сеоски учитељ и ђак.

Каква то мора да је књига, у којој и животиње говоре" — упита учитеља сеоски ђак. Езопове басне се зову, — одговори учитељ. „Али и животиње говоре! Како је то могуће?« — „Од како људи не смеју на своја уста да искажу истину, казује је на животињска. »Ја то не разумем.« »Не, синко, јер си још дете.«

— Наравно, да он и не зна шта је то пресаја парница — и једна пословица из «Рињокосе.»

Лав и његови пљачкаши другови.

Враћајући се из лова са великим пленом лаф, рећи ће у путу: »Ваш би добро било кад би покренули хајку на људе. — Да богме да је добро, ушапће у реч магарац, — сметувши с рамена упљачкану дувљач; шта више ја бих препоручио вашем височанству. Е, онда нећемо покренути хајку на људе, одговори лав. Зашто? упита ушати. Велика зверка заврте репом, поново натовари на магарца терет. За то, рече лав, што ми ти саветујеш.

Да је Раух на ову басну знао, за цело не би био послушао бившег магарца и повео хајку на људе у Удбини.

Старо дрво и свиња.

У шуми је међу осталим дрвећем било и једно врло лепо старо дрво, које је људе узимало под окриље од непогоде и сунчане пеке. Под њим је ријало једно свиње, које се у шуми жиром гојило — па кад се као и редовно свиња стане о њега чешати: упита ће га старо дрво, толико је овде, лепог глатког дрвећа, па ипак волиш ти дебела свињо о мене да се чешеш. Ваљда сам ти се допао? — Да, зато што ми је о тебе најзгодније да се чешем — одврати свиња.

— Тако и наш Јаков, најрадије се чеше о др. Полита.

МАЛО ДРАСТИЧНО.

— Колико помоћника имате у својој радњи?

— Тринаест; управо дванаест; један је увек у **ОО**.

ИЗ ЈЕДНЕ КРИТИКЕ.

„Из сиве, једнолике гомиле“ — Л. М-д.

„Пожртвовној разборитости“ — нов серум за инјекцију критичара.

»Верно погођене београдске типове« — (мени су исти познати и ако никада нисам живео у Београду.)

»Оно даље се не хоће **нападати**“ — (а имао бих таку вољу за нападање!)

„Скелет« — ! (?)

»Српска премијера« — ?*)

*) Тек ми у срп. позоришту не можемо гледати француску или мађарску премијеру. Пр слаг.

ШТА БИ КО НАЈВОЛЕО?

Змајановић: да му се како после боловања на Ревијери нађи међу самосталцима.

Паиић: да као самосталац не узмора више мењати начела.

Јеремић: да му се како спријатељити са самосталским саборским клубом, ма не био никад »самосталац“.

Јан Новак: да још једаред дочека онаку смрт патријархову и да се кандидује у Даљу — али после смрти Шандора Поповића и осталих самосталаца.

Красојевић: да му је још једаред ма обријаном отићи у делегације.

Миладиновић: да се не познаје на трбуву последице даљских кукуруза.

Саборски Одбор: да овако стање у аутономији потраје бар још сто година

Јаша: Да се као поштен човек сит нагрди непоштена света.

Бенин: Да му је присуствовати о ручку у двору кад је постављен сто сребрним есцајгом.

Како наши разуму оперу.

— Хоћеш ли у позориште?
— Шта се игра?
— »Слепи миш«!
— Какав је то комад »Слепи миш«?
— Па тако, — смеје се!

Театралија

У Сомбору напада неки критичар управу срп. нар. позоришта што се усудила играти Офенбахову оперету *„Женидба при фењерима.“* — уз хармонијум. — Којешта! Нек' чита саборски критичар у немачким шаљивим листовима — из „шмире“. Позор. одбор друштва за штедњу и за узајамно потпомагање је решио међу тим да у интересу штедње, за пратње оперете набави или верга или модернији инструменат — фонограф.

— Један члан позоришног одбора је предлагао, да неко прода 16 комада „Просветних надничара“ — па ће добити даље фонограф..

— Управник је узео једну певачицу 2 месеца дана на пробу. Иса Бајић је противан, да Добриновић као не компетентан проба певачице — и позива се на свој реноме.

ИЗ СОМБОРА.

— Како вам се допада бивша куварица, а садања нова певачица у нашем позоришту?

— Она, пева лепо, али само или пева сувише високо, онда дистонира; или сувише дубоко, онда дестонира. А кад већ d погоди, онда детонира — рече коровођа истог позоришта.

Умствовање једног новосадског шерпењара.

— Да сам ја, пане, Геца Дунђерски, ни један лонац не би испод 3 круне закрпио.

Једно скромно питање.

Кад је због једног крчег чанка пролила радикалска странка невину братску крв, да колико ће тек потећи крви око даљских масних лонаца?

Стармлади.

Позив на — одзив.

Не знам, да ли има што досадније за читаоце него позив. Сто пута сте читали позив на сéло, на пр. новосадске читаонице, па нити вас позив нити сéло занима, за то је ваљда и било последњи пут на читаоничином сéлу свега 3, словом *три*. Тако исто су досадни и позиви на радикалска села. Позиви на матичину скупштину. Још једино ваљда што позиви за плаћање порције и позиви на лепој плавичастој хартији — (у суд) што могу мало јаче човека да загреју. А ваљда нема на свету досаднијег позива и за новинаре и читаоце од позива на претплату, која обично овако почне:

„Овим бројем завршава се I. четврт нашем листу те отварамо претплату на II. четврт,

усљед чега уједно молимо кад ми отварамо претплату да ви опет не затварате вашу кесу,

него *да нам претплату заједно са дугом*, чија Вам је свота назначена на црвеној цедуљи (знате црвено то значи радост, бар за администрацију листа) коју овде прикључујемо, а верујте да нам нећете на жао учинити, ако нам осим дуга, одмах као прави *претплатник* пошаљете и за II. четврт 2 круне — и опет на прикљученој и већ на нас упућеној новчаној упутници.

Па поред свег тог што су новчане упутнице већ упућене, оне врло тешко стижу до нас. Да су сада какви сметови снега или стрјкови, па да жељезница не ради ми, би то још појмили и могли разумети ситуацију ал' овако нам не иде из главе, а по неки чак и из стомака и све се крстимо, шта је то да нема претплате. Мисле ли ти људи, да ћемо ми овако још дуго моћи?

Нека буде магарац ко хоће, и коме се мили бити магарцем, (на пр. Јаши) па нека се шали на вересију и на кредиту, наше су и кредиторе и кредити исцрпљени, па сад или — или.

А завршује се по кад кад и овако на пр.:

„Овако се даље не може. Ако г. г. претплатници желе да наш лист и даље излази а они нека пожуре са претплатом, а уз то их још молимо нека нам сваки по једног новог претплатника набави, па би ми лист онда издавали у дуплом формату т. ј. на 16. страна као што је данашњи број!

Ко је пријатељ нашем листу нека се заузме и не дозволи да једини независан срп. сатиричан лист мора престати. Идемо да видимо."

С поштов.

Администрација и Уредништво

„Стармладог".

Политички афоризми.

— И по неком тиншлеру фали даска у глави.

— И ако је у лажи плитко дно радикали се ипак дубоко заглибили.

— Да је Христос своје васкресење објавио преко „Заставе" — данас нико не би веровао у његово васкресење.

— Неко окупио једног самосталца па све пита, а докле ће трајати још тај »Народни Гнусник«. — А шта се нас тиче. Знате како се оно каже: „Док траје — нек' лаје!"

— *„Застава"* вели, да се они не боре за новац, но само за част. Верујемо. Сваки се бори за оно што нема.

— Поговара се да ће »наше дете" Ивић испасти из радикалске странке. Тако би и требало да буде. Неки треба да испадну, неке треба да избаце — а ресто треба разјурити — па мирна Бачка.

— *Понос*, та реч кад се разчлени значи да је по носу добио Др. Сос.

— Што се тиче „Народних новина" оне у седам дана само један пут слажу, а осталих 6 да не говоре истину.

Брка.

Одговори уредништва.

Владином пријатељу у Б. Учињени су кораци код главног вође ваше странке. Будите спокојени — и вама ће ваљда сунце слободе у скоро сијнути.

— Молимо пријатеље „Стармладове" сатире, да ако им се жанр стармладове сатире или по нешто и „Стармладог" допадне, да нипошто не прештампавају из „Стармладог" него нека се радије обрате на *литерарне мајмуне*, па ће им они то исто само мало друкчије — „написати". „Српски Глас" — пак пошто не трпи либерале, нека ма чак из Хрватске „Копривне" противу радикала по нешто донесе само ни за главу из либералног „Стармладог".

СЛАНО КУПАТИЛО
У СТ. СЛАНКАМЕНУ

отвара се 1. маја, а сезона траје до 1. октобра.

Друштво је саградило **2 зграде** са **40 елегантно намештених соба**. Цене су од К 1·20 до К 5.—

Осим тога има рештаурација са добром и јефтином кујном и добрим пићем. 149 —509

Штајерска земаљска
Рођичка
Кисела вода
Добива се свагде!
Извор ТЕМПЕЛ најбоља вода за окрепу!
Извор ШТИРИЈА гласовита лековита вода!
По медицинским ауторитетима најбоље препоручена!!
Управа бунара Рођичке киселе воде
Права је само ако на чепу има жиг St. Landschaft. Rohitscher!

ПОТРЕБНО ПОДУЗЕЋЕ
и стовариште надгробних споменика
ПАЈЕ МАРКОВИЋА у Н. САДУ
у средини дунавске улице, телефон број 168.

Филијала: потребно подузеће „Конкордија" преће Ђуре Стојковића, Ћурчинска ул бр. 15.

Држи увек огроман избор свакојаких најмањих надгробних споменика. Натписе израђује најсавршеније, а позлата дупке и дуготрајна. Велики избор мрт. сандука, венаца, покрова и целокупне опреме за погребе Цене строго солидне и послуга најтачнија. 140 5-55

Многоструко одликована. Постоји од 1860. године.

ФАБРИКА НАМЕШТАЈА И СТОВАРИШТЕ
НАСЛЕДНИКА НИКОЛЕ ДУСИНГА
170 1—52 У НОВОМ САДУ.

Ханска улица бр. 1. преко пута од српске основне нар. школе препоручује своје велико, богато сортирано **стовариште намештаја за спаваће собе и трапезарије**, као и свију врста **тапецираних гарнитура за салоне** у сваком стилу по јефтиним ценама.

Даље: **шифонера, кревета, столова, ноћних и за умивање, орманичића, креденца, дивана, огледала, мадраца, столица,**

СЛИКА,

у тамној и политираној изради а солидној жалости и са врло јевтиним ценама.

Избор у ћилимова, простирачима и завесама.

Препоручујемо нашу нову уређену радионицу са машинским радом за израду свију врста намештаја по мери.

Солидна послуга! — Јефтине цене! (О солидној послуги најбоље референције.)

ЈЕДИНСТВЕНО И НЕНАДМАШИМО

ЛЕКОВИТО БЛАТНО КУПАТИЛО

„РУСАНДА“

у Меленцима (Торонт. жупанија) у Угарској

ОТВАРА СЕ 1./14. МАЈА 1908.

а завршује овогодишњу купал. сезону 1. (14.) септ. 1908.

СИГУРНА ЛЕКА у купци, нађи ће они болесници, који пате и болују од ових болести:

1.) Скрофуле у свима облицима и појавама.

2.) Отока у жљездама и коши, 3.) Чиревима.

4.) Костобоље, реуми у свима облицима и појавама.

5.) Застареле тврдоће, укочености, згрчености, поле запаљења у зглавцима, (контракгуре.)

6.) Застарелих рана и отока, нарочито услед коштаних болести Caries-Necrosis-a, у чему надмашује и најгласовитије интернационалне купке.

7.) Кроничних кожних болести. особито суве екцеме.

»Prurigo Psoriasis« — кожне болести свију врсти, које нису могле никакове лековите масти излечити.

8.) Севотине и застареле реуме.

9.) Са успехом лечи застарели Луес, Ишијас, и т. слично, те су за ту сврху спремљене нарочите кабине.

10.) Код женскиња са сигурним успехом лечи неуредан крвоток, и живчана поболевања.

Управа купатила располаже безбројним захвалним изјавама, оних болесника, који у дугогодишњим мукама своје болести, изгубише сваку наду за оздрављање, а који се по употреби **само 21 купке**, опростише несносне и мучне боље и подпуно здрави кућама вратише.

Поред чудне природне лековитости, купатило је по модерном укусу и данашњим захтевима удешено тако; да гостима стоји на расположењу, вијугастим стазама лепо удешен и пространи цветни парк, са дебелим хладовима и угодним клупама, три лепо и модерно намештена хотела са гостинским собама, пространи курсалон, и трапезарија, гласовир, куглана, особита музика изврсна кухиња и тачна послуга.

Купатило шаље свакоме бесплатно, на захтев уз обележје тачне адресе купалишне проспекте.

За управу купатила „Русанде.“

У *Меленцима* 13. (26.) марте 1908. године.

Каменко Пиперски
деловођа.

Ђена Петровић
председник.

Цена је листу: на годину К 8, на ½ године К 4, на ¼ године К 2.

„Стармлади“ излази 1. и 16. сваког месеца. Рукописи се шаљу на уредништво. Претплата се шаље на администрацију „Стармладог“ у Нови Сад (Ujvidék), Хаџић-Светићева улица број 6

УРЕЂУЈЕ: СТАРМЛАДИ. (Појединн број 30 пот.) Одговорни уредник: Петар Крстоношић

Власник и издавалац: М. Крстоношић. Штампарија д. д. Браника, ј

СТАРМЛАДИ

ХУМОРИСТИЧНО-САТИРИЧАН ЛИСТ.

Број 7. и 8. У Новом Саду, 13. априла 1908. Год. II.

Њихово „Воскресеније“.

Родокалька: Устала бих, ама страх ме је од овог »невољица« да ће ме опет каменисати... и гроб свалити... па шта сам онда радила?

Rauch: И ја бих имао густ на устајање ал' ето овај с песницом никако да ми се уклони с пута.

Васкрс.

У Христа **један** издајица беше,
То доста би, да Христа — разапеше.

—

А колко Срйство има издајица?
И хоће л нестат са земљина лица?

—

Хоће л' нестат рођених злотвора
Ил јадно Срйство пропанути мора?

—

Ал ко да зори... свиће ера нова...
Ил све је само машта песникова.

—

У окршају за народна права,
Аждаји гнусној смрскана је глава.

—

Још језик сикће, још се тело креће
Ал ронац ту је изостати неће.

—

Јест победа је Срйска и Хрватека —
Погибао сложи два народа браћка.

—

„Раздвој па владај" — веле горе, тамо, —
Ал ми се више делити не дамо.

—

Зори л' зацело, свиће л' ера нова?...
Ил све је само машта песникова?

Mansuetus.

УГАРСКИ САВОРСКИ „ТЕЈАТОР“.

Председник: Следује друга тачка предлога о ревизији пословника.

Један штеклз-Мађар: Је л' те да би боље било, кад би већ трећа тачка била.

Полит Десанчић: Поштована кућо!

Председник: Молим да не отступите од дневнога реда.

Полит: Молим, па још нисам ништа казао.

Председник: Макар, ви сте могли казати ако нисте, а то је свеједно.

Полит (наставља): Народно право напискује . . . .

Председник: Сад није говор о народном праву.

Мркша: Тако је. Ми га не тражимо.

Манојловић: И не ћемо га никад ни тражити.

Дока: Обесили смо га о клин још о »мајском“.

Председник: Но, даклем. Чујете ли. О каквом народу ви овде говорите.

Полит: О радикалском, молим.

Председник: Они се признају за православне Мађаре.

Полит: Владин насилни рад . . .

Председник: Ни о том није говор. Држите се дневног реда, иначе ћу вам одузети реч.

Полит: Ако загледамо у енглеске законике.

Председник: Није говор сада о Енглеској, него о Мађарској.

Полит: Но то би лепо било, кад би у Француској републиканци . . .

Председник: Није реч о Француској, а за републику писмо.

Полит: Сећам се пре двадесет година . . .

Председник: Забрањујем г. посланику да се 20 година у натраг сећа.

Полит: Мој поштовани друг, тадањи посланик Векерле . . .

Председник: Није реч о Векерлу. Одузећу вам реч.

Полит: Ја себи измолавам те упадице.

Председник: Драге воље. (*Одузима му реч.*)

Шомоби: Измолавајте сад.

Председник: Ко је на реду?

Бележник: Чичо Поп!

Чичо Поп: Јесте ми одузели реч?

Председник: Па још нисте ништа ни говорили.

Чичо Поп: Макар. Ја знам ред.

Председник: Упућујем г. посланика на ред.

Чичо Поп: Је ли кућепи?

Председник: Тако је!

Чичо Поп: Тај је сад баш у репарацији.

Председник: Немојте вицдовати.

Чичо Поп: Добро нећу. Бићу озбиљан. (*Пажљивно.*) Ми тражимо слободу говора.

Председник: Е, кад тражите слободу говора — одузимам вам реч. То се противи кућевном реду. Има ли још који народносни посланик, којем још нисам одузео реч.

(*Пошто се нико не јавља, а радикалске мајме су своју лајавицу зачепили печом, то председник проглашује исцрпним предмет — и сартава тејатор).*

Црвена јајца.

Као и лањске године, тако и ове, делимо по старом обичају ускршња шарена јајца.

Почећемо и опет са црвеним. То је радост, а пошто је радост то ћемо исто ове године у место пиштек Габору који је црвену боју (с лица) изгубио, дати против Папиђу. Њему је — као човеку који воле да мења боје све једно ма која боја.

Црвено бело зелено (мађарске народне боје) родокаљцу др. Жиги *Продановићу*, (он сад ту боју форсира — у Србобрану) с натписом: »А куд тебе носи крило..“

Једно црно жуто лане је добио шпански лист „Народна Гњусник“ али како је исти лист престао лагати — услед не налажења, а рекорд у клеветању и лагању ове године однео бан Раух, то исто њему поклањамо. Та бечка боја њему данас најбоље кипира. Натпис је: „*У ложи је влитско дно!*“

Мудро јаје је добила радикална странка, а пошто се њене мудрице од лане до ове године нису залечиле услед њених непрекидних прикључења и пришивања јој од свег свесног Сристава — шамара, то се иста боја и ове године најбоље подудра са њеном бојом на лицу јој. На јајету су лепо израђене дупле јасле. С натписом: „Ала умем ала знам . . . Но двојицу да варам!«

Једно морасто јаје смо лане послали »тумачу« али ове године га шаљемо министру Папиђу у Србију. Он је и тако сав мораст свој Србији. С натписом:

»Маљина ће да се дере ко досада а чича кје Баја »мотат» тек одсада.

Једно зелено јаје смо послали Еренталу. Он и тако сад неку зелену поли

тику води противу Срба. На јајету су народни мотиви.

„Зелени се зубача
Ерентал је кр..“

До душе могли би исто и босанским стеклишима дати, јер они просто зелене од беса — што се Срби и Муслимани уједнили. С натписом: »Drang nach Osten!«

Једно морско јаје смо дали радикалском морском песнику Бошку Петровићу с натписом:

„Волим брљу..“

Једно плаше јаје смо дали др. Пачу у Србији, да належе на њега што спиежа да не мора трговати с концесијама.

Једно кукавичије јаје, Јаши Томићу, да не мора у Ердељаново гњездо исто подмећати Србима. С натписом:

„Смије ми се Вскерле
Ал' ја бројим сексере!“
Нисам више ја гламаг!
Већ свог Српства измењар!“

Једно ћурчије јаје смо наменили др. Мишу. Он као позната ћурка — неће се на јаја свога рода ердати, с натписом:

„Жив ми Тодор“

Једно пилећије јаје смо наменили пилићарском посланику Јаши Мркшићу. С молбом да исто належе, да може човек рећи да се од њега нешто паметно належло. С натписом:

„Јаша Мркша пилићар!
Носи коке на пазар;
Свакоме по јаје —
А странци —

Једно бело не офарбано јаје смо послали Ирижанима. Они и тако имају превучено бело преко очију. До душе могао сам га послати ком препатнику „Уставности“ јер „фарбана“ су и тако добили — у владиним рептилима.

Једно ровито јаје смо послали у Маћедонију реорганизаторима. Тамо је и тако ровито стање. С натписом »Устај, устај Србине!«

Једно пресно јаје смо послали уредништву „Hrvatskog bednika“ у Босни. Он и тако воли пресно да лаже. С натписом:

»Аустријска сам ја слуга
Тепају ми — шуга!

Једно шупље јаје смо дали и ове године шупљој глави — и шупљем говорнику др. Сосу. С натписом:

»Имам пара као плеве
Свабио сам некад шеве;

Једно ољуштено и ове године је припало браћи Муладиновићевој. Они се и тако у „гулењу“ народа уморили. С натписом:

„Автономни трбушари
И кукурузари!“

Једно без боје, за сада дајемо администратору карловачке митрополије „Лукијану, без икаквог натписа. Напис можемо и накнадно — написати. Док се администратор одлучи за боју. Нама је остало и овог Ускрса **свега једно црно јаје**, које у место парче цедуље на успомену наших **школа, манастира, автономије** — предајемо у аманет српском народу жељен му:

„Да воскреснет Бог и расточатсја врази јего!“

Стармлади.

Распоред страсне недеље.

Велика среда: Велики пост Мите Клициног, бити немајућег школског референта и пишлек Габора, ех патријарха.

Зелени четвртак: Чланци Раухових рептила. *„Тајна вечера“* Кошута, Ерентала и бана Рауха. *»Велеиздаја«* велико српске пропаганде. Јуда Ердељански. Одрицање Јаковљево бана Рауха.

Велики петак: Народносна Голгота. Мучење српског народа у Босни. Разапеће слободне штампе у Босни и Хрватској Два разбојника. Франк и Јаков. Клепање бана Рауха.

Велика субота: Погреб радикалне странке и плач наше стрине Заставе.

Стармлади с. р.

Лукијану Богдановићу

ново именованом администратору патријаршије.

Добро нам дош'о, митрополна главо,
Добро нам дош'о, изненадна надо!
Ах кад те једном посла небо плаво --
Ти скупи српско распуђено стадо.

Би грдан метеж... Навалише вуци...
Ко није бег'о допао је рана —
Нек јекну дакле благе фруле звуци,
И скупе овце стада растерана.

Од како умре архипастир стари,
Ни пред олтаром не бесмо на миру:
Испречили се свуда зулумћари,
Смејућ се дрско **молитви, путиру**...

Добро нам дош'о, митрополна главо,
Добро нам дош'о, изненадна надо,
Ах кад те једном посла небо плаво —
Ти скупи српско распуђено стадо.

Mansuetus.

Апоњи и Кошут.

Апоњи: Но, пријатељу, сад си ипак нешто из двора морао примити.

Кошут (уздахнувши): Да, крст...

Код »Филе«.

Служавка: Молила је госпођа, да завијете кобасицу опет у »Хатарер« — али наставак говора др. Соса што је у репрезентацији говорио, у ком сте нам јуче чварке завили.

Филе: Зар вам се тако допао?

Служавка: Да, мал' се нисмо сви — укочили од смеја, тако је то штогођ шаљиво.

Немачка флота.

Чудновато. У колико се јаче и за отпор способније даје граде у Немачкој у толико више мора да се пумпа.

Баркоцаијев догађај.

— Ја дајем потпуно право барону Баркоцаију, што није хтео да потпише записник грађанског брака. Бар да сам и ја то урадио.

— Дакле и ви сте били сведок у грађанском браку?

— Не, сведок нисам био — али младожења.

Србијанке.

„Чудна срећа"

(не било је).

„Чудне среће"! — свако збори,
О задрж' је боже благи!
„Концесије — „уговори",
Шта ћемо пре, браће драги?...

Свуд весеља и пијанке...
И трговци и сељаци
Увели у ниши танке,
Пуни хвале своме „Баци".

Срећно прошла „ананажа",
Срећно прошле „концесије",
Још уговор — „паралажа"
Паролу ће да добије. —

Јер наш извоз то су трнце,
„Баја Пица" кера тера,
И пут спрема за »звездице«
У Бечу ће нам „чича Пера".

Жолиће.

Баја и кумпанија.

У Србији опет криза,
(Ово је сад већ репризa)
А краљ шта ће, држи с Баје,
Који правац свему даје.
Баја жари, Баја пали,
Он и чичу мож' да свали;
С кравицима ко пастира,
У Србији тај диктира!.

Београд. **Антизвездаш.**

Идеално.

Има ли што идеалније и лепше него кад до јучерашњи управник престонице (церовак) — каже преко јавности свом министру (ћир Настасу) — да је ординаран швиндлер — а овај ћути као риба — сигурно као из учтивости образован дечко.

Жолиће.

„16-ти".

Код нас свуда »мед и млеко«.
Од кад Настас сабљу доби,
Срећан народ па дочек'о,
Да заседне и удроби.

И свуд срећа и тишина,
»Чувар Настас« свуд би био,
Ког не једе помрчина,
Том он не би удробио...

А »безбедност јавна« она,
С којом треба да се слави,
Некако му чудно звони,
И рад ње ће да заглави..
Место млека, не знам »од куд?!«
Сада тече крвца врела,
А он »спонтан« — а и сулуд,
Набеђује мртва тела...

Па сад чудна тиква пукла,
Јер га „верни" оставише,
И фрула му сад умукла,
Те сад тужи и уздише...

finale.

Ал' не тужи, »ћир Настасе«,
Што умрља крљу руке,
Од 16-ог бар сад зна се
За министре — и хајдуке!

Београд.

Жолиће

У београдском купаталу.

Слуга: Је ли по вољи господин Баја, топло или ладно купатило. Или с тушом.

Паша: Млако, млако, јаш у ово прелазно време, овај мож' човек за час се разхладити или офурити

Пророчанство.

— Знаш да имамо ново министарство?

— Но, и то ће трајати од петка до суботе.

Аустријска бабускера „Врачара"
(у слици и »речи«)

о садањем ужасном стању у Босни и Херцеговини.

Време.

У Русији: Хладно.
У Турској: Запарно.
У Мароку: Бура.
У Енглеској: Душе јаки ветар.
У Немачкој: Промењиво време.
У Америци: Очекује се јачи пљусак у целој земљи.
У Аустрији: С источне стране наоблачено.
У Угарској: Лепо време. Играју се...
У Хрватској: Пљусак.
У Босни: Бесни вијор, према истоку.
У Србији: Црн облак.
У Маћедонији: Сева, пуца, гори.

Позив на претплату и још нешто
(које није тајна).

Овим дупли м бројем отварамо нову претплату на **другу четврт**.

„Стармлади" је једини српски потпуно независни сатирични лист, који се греје једино на милости својих **претплатника** а жали на немилости г. г. **неплатника** (којима смо слободни били још овај број послати да као добри хришћани не проведу Ускрс без мукте читања), — а на даље ћемо се већ искусурати било преко „Стармладог" или судом, од воље им к'о Шокцу пост.

„Стармладом" нису нити руке спутане нити уста везана — као неким шалљиво жалосним листовима, него што му је на срцу, то на језику. А не штеди што рекао Босанац, ни ћаћу рођеног.

„Стармлади" ће и одсада као и досада доносити вештачки израђене „наше карикатуре" на живога „наших пузаваца" — „родоскалских Срба", фарисеја, „књижевника", лобцајхбрудера, и већ видиће те кога све. Излазиће као и досада два пут месечно, само неће шарен бити, да не би конкурисао „Застави", румском чилашу „Родоскалцу" и »Српском Одреку« у Земуну. В-ћ покојни „Срп. Гњусник" тај се сав отрцао од шаренила.

Главно је од Бога здравље, а за друго ћемо лако, као и досада — натезати. И то натезање држим да још за сада овако удесимо на пр.:

од	1.	априла до краја јуна		К 2·—
»	1.	»	» септем.	К 4·—
»	1.	»	» децембра	К 6·—

Уредништво и администрација «Стармладог».

Како кад.

I. Ђак: Заиста, чудна је то справа, тај брзојав. Пре подне сам брзојавио а после подне сам већ имао новац у руци. То је заиста брза послуга.

II. Ђак: Како кад. Ја сам на пр. још пре три недеље брзојавио кући по новац, ни дан дањи га нисам добио.

Ђука и Шука.

Ђука: О, мај, од како су наши родокальци љокнули у Срему, од то доба је чист Срем. Нигди блата...

Шука: Е, а де ли је то силно блато. На пр. „румско дебело блато".

Ђука: Па све су то наши родокальци покупили и побацали на самосталце.

*

Ђука: Него у Србији ће опет бити покоља.

Шука: Шта наопако. А да не ће одкуд опет завереници.. у мају...

Ђука: Тако је. У мају ће бити опет нови избори за скупштину.

Књаз црногорски у Русији.

— Сервус Нико, Никола Николајевићу, имењаче, које добро тебе носи к нами?

— Требало би ми мало пара.

— Па што чоче потеже толики пут. Требао си ми те јавити писмом, па би ти послао опет неколико лађа жита.

— Знам. Али ја сам као рад и опет онако испод жита . . .

*

— Па како је иначе, свемоћни руски царе?

— Па добро је. Само ми бомбе мало јачи страх задају.

— А виш', ја их се ни мало не плашим.

— Е?

— На против. Ја волим бомбе. Да ли би могао наручити коју бомбу да понесем собом у Црну Гору?

— Да нисн постао анархиста, па да не мислиш ког државника..

— Боже сачувај — једино сам намеран са истима да уништим слободу Црногораца.

*

— Како »Петроградске Вједомости« јављају, књаз Никола ће ићи у Сибир, да проучи ондашње стање, пошто му очинско срце давно жели, да и он свом милом црногорском народу створи Сибир. Само на модернијој основи од руске кнуте.

Учтивости.

Вигец: Опростите — моје је име Кон.

Шеф: Опроштено вам је.

Прича о старом мачку.

Крај фуруне мачак стари,
Чучи тако па се пари,
И по некад ко од беде
Облизне се и запреде.
Тек по кадкад што се дигне
Да до пуног чанка стигне.
Видо да је близу конца
Па сад лови — све из лонца.
А за друге какве ствари?
Ниш' разбира ништа мари —
Што су миши дошли близу
Да му, старцу, реп одгризу.

Зборе људи јаче, тише;
„Море, Марко, лови мише
Зар не видиш, зверке лоше
Све слободе поједоше.
Ето, штампу сву нагризли
Ето, устав већ нагризли".
Слуша, мачак ко од беде,
Облизне се па запреде:
„Ах, мрњау, ах мрњао
О, баш ме је страшно жао.."
Брк надигне па зафрче
Протегли се па — захрче..

Можда му се кад — кад прохте
Да окуша своје нокте,
Јест, ал то су неки знали
Па му нокте одрезали.

—

Ко би знао, благо ничи
На ког овај мачак личи, —
Нек „ђаволу" одма каже.
Довека ће срећан бити
Па још може и добити
Један део — апанаже...

Стари „ђаво"

Из једне мађарске гимназије.

Школски надзорник: Но, реци ми синко, лекцију. Не бој се ништа, говори тако као кад би са својим добрим пријатељем говорио.

Ђак (*после краћег предомишљења*). Драги пријатељу — ни речи не знам из лекције.

Ђакеља.

Април.

Ово је месец за терање шале, терење владе и терање патријарховог заменика. Иначе се свет шали — у луде. Тако је на пр. радикална странка послала Пашићех Габора — у Карловце, а навадила му карту за Панкрац: Мату Косовца послала у манастирску штампарију, а требала га је послати у Меленце. Самостална странка послала бана Рауха у Пешту министрима — а требала га је послати у април. И уписали га за члана „првог лажовског друштва“ — а требали га уписати врн. Пашић послао краља Петра — кроз неки њор сокак уједан мрачан бувјак, а требао га је послати у Шкољарску. У опште тера се нека шала са народом. На пр. у Србији запомаже *народ* од глади, а српска влада даје *краљу* Петру бољи кост у виду неке *данаћаже*. Народни посланици угарског сабора траже слободу говора — а влада им привезује брњицу. Словаци траже неку слободу своме народу — а вата им се нека сегединска инсана. Јаша Томић тражи српски језик и српске захтеве у комшилуку у Хрватској, — а код куће тражи да се у Сентомашу, у политичкој општини у место српског језика — заведе мађарски. Радикали на пр. траже неке чисте рачуне од српске штампарије у Загребу — а требали би да траже чистунац рачуне друштва „Рада“. Једе се на биланцију „Српског Кола“ а немају образа да штампају биланцију друштва »Рада«. Не право им је за манастирску штампарију што се нису уредно књиге водили — а друштво »Рад“ има неке тефтере, где гума има много посла. Иначе у овом се месецу сади млада роткза — и насађују се матороте тикве фрањевачке. Крешу се виногради и манастирска уредба. Насађује се квочке и „уставно свето стање.“ Кољу се јагањци — и убијају политички противници, (у Србији). Зливају се баште и полијају се клеветници и лажови. Чупа се шкодљива трава — и кореи радикализму (у Срему). Цветају воћке — и расцветале се денуцијајтске лажи (противу опозиционог Словенства). Ничу печурке (Раухове) — а гину нови банови програни. Требе се гусенице и обустављају се новине г. г. после платишнима. Чупа се чокот ког је појела филокера — и прегледају се рачуни радикалског манипулисања у Дољу. Музу се овце — и народни фондови. Иск почињу лајати не месец — и „народни пријатељи» олајавати «Српску Банку“ „Српску штампарију“ «Привредник“ — једном речју све што је српско. Жабди почињу крекетати; писци „сеоских драма» почињу певати и гњавити публику у сомборском позоришту. Умни ушкопљеници и литерарни мајмуни — „настављају» *шуфа* предавања, а лобцајхбрудерство« ушпрцава читаоница »ponyva irodalom“ гњаваторе — као књижевнике.*) Оживају се кола — и српски новинари у Босни. Беди се српски родољуби и народносни борци у Хрватској, у Босни и Угарској за велеиздају — а издају се српске школе, манастирска добра, автономија Српство и начело — за дањски кукуруз. Напослетку администрација „Стармладог« потражује дуг од г. г. после — и не платника. а они нас шаљу у

Април.

*) Види у „Слози“ и »Бранику“ допис једног лобцајрбрудера — о неком набеђеном књижевнику.

Политички преглед.

△ С погледом на ново министарство и Пашићеве Кошкове у Београду, то се садање министарство слободно може назвати Кошкасто министарство.

)(И ако још нису наступили пскињи дани пак је само са брњицом слободно посланицима у сабор долазити.

□ Како »Стармладом« јављају у Пешти се баве мишљу да најуреног министра Настаса Петровића-крвопију поставе за бана у Хрватској.

= Откривена баном Раухом антидинастичка завера и велеиздаја у један мах у Босни, Хрватској и Угарској учинила је силан утисак у — Стењевцу. Неко је предложио да конференција мира у Хагу одликује бана — орденом »Denuncijantos I. реда«.

⁂ Габор Пашић најављује да је неистинита вест да ће он на Ривијеру, на против њему су толико Карловци и Фрушка Гора добра чинили, да је решио назидати себи једну вилу — на магарчевом брду, близу Карловаца, као успомену на бившег магарца.

§§ Питање радикалске опште банке у Хрватској опет се у велико покренуло. За управника мисле поставити — бивши

одбор карловачке шпаркасе, а надзорни одбор чланове друштва † »Братства«.

*** На место директора је компетовао чувени Кечкемети. Одговорено му је, да у странци има доста Кечкеметија и без њега, па ће се из свог круга управника изабрати. Као што се чује, поставиће се Бенин за управника — ако се нико сво собишије на странке не јави.

:: Вест, да ћу се ја својевољно сећи са престола у корист престолонаследника не одговара истини, јер као што је познато ја своје воље немам, него имам завере ничке воље, а њима се за сада бар још не иде у пензију. Дока је моја »царска реч« која се без нужде не пориче. Петар I.

— У аустријском парламенту је један посланик назвао Толстоја будалом. Пошто се у дебати контра испоставило, прешао је г. председник на дневни ред.

„Царска се не пориче".

(Без коментара).

I.

Њ. В. Петар I. Краљ Србије рекао је посланицима г. г. М. Драшковићу и М. Исаковићу: Ја ћу водити рачуна о томе да избори буду слободни. **Ни у ком случају г. Пашић неће саставити кабинет.** Ја вам дајем своју реч о томе.

II.

Ми, Петар I., Краљ Србије постављамо:

За председника Нашег Министарског Савета Николу П. Пашића министра на расположењу....

Страшан удар.

— Па реците ми, кад сте и по други пут родили близанце, зар се нисте онесвестили?

— Ја нисам — него мој муж.

ЕПИГРАМ.

Не кривите Милеву младу,
Није крива своме јаду —
Крив је томе један доктор
Осим њега — женски бокор!

ОТКРИТОЈЕ ПИСМО

ЕХ ПАТРИЈАРХУ

ГАБОРУ ЗМЕЈАНОВИЋУ

ВРШАЦ.

Захваљујући Вашој Светости на досада учињеним услугама, част нам је известити Вас, да је **наш Саборски Одбор** решио, да Вам се даде **подужи допуст** уз пакрачки декрет — како би и ове године посетили — Ривијеру.

За крњи Саборски Одбор:
ЂОРЂЕ КРАСОЈЕВИЋ-БРАДОЊА с. р.

Поливања.

И ако још није ноћени понедељак, поливање — или по српски речено — »шприцање« је у велико отпочело. Тако су ових дана баш шприцали: Мита Кликун од стране Векерла, Мата Косовац од стране манастирске штампарије и др. Ивић од стране радикалне странке. Самостални су међу тим бана Рауха — још пре Ускрса исполивали. Јашу Томића већ целу годину поливају... а он ништа... као псето, само се отресе и ако је иначе сав улоњкан. Баш ових дана је мало јачи тућ на њега пустио др. Јојкић. Др. Сос је свега мало — „мокрим обојком" дохваћен. Иначе сурадоказље ових дана и опет поливши оним крњим Чанком. Брадаровић је мокро, да пета не поливају, вели, он је и тако мокар — брат. Исто је тако молио и одговорни уредник пакрачких новина, Јанко дете, да га не поливају, јер вели, он је већ од Бога поливен. Бенин опет, тај је сав модар од поливања. Него се са тим поливањем канда још понајбоље провео књижевник др. Лаза Дошла, кажу, нека плава особа, да га поли ва. И пре но што је та плава особа могла то поливање да сврши, створила се ту ко нека трећа особа — те почела поливати и ту плаву особу и мог књижевника. Сиромах књижевник не преостаје му друго, него да из тога „прикључења" сочини какву трагикомичну драму. Те ће како тако до регреса доћи и ако он „мрзи" благо.

Изјаве саучешћа*)

Изјаве великодостојника.

Приликом смрти наше странке, покојне радикалне странке, примило је наше уредништво које је у тијесној вези било са покојницом са свију страна свијета многобројне изјаве саучешћа, које овде доносимо:

Покојницу жали и жалост за њом с нама дели храбри и неустрашими борац Сриства *бан Кашић*-Клеветниковић.

*

Губитак ваш, губитак је и наш.

Ерентал, Кошут и Буријан.

*

Кад би Пољаци имали таку странку, какву сте ви изгубили, мој би закон о тоталном уништењу Пољака лакше продро; жалим ваш губитак а Шовенима и Рауху ћу засебно изјавити саучешће, јер њима је теже. *Билов.*

*

Жалим што је покојница, која је још многа „добра“ могла учинити српском народу, у најбољој снази — одапела. Од жалости сам се дао опишати на 3 сантиметера и решио да се не кандидујем за патријарха, него да се пензионишем и повучем — на Ривијеру.

Ех патријарх Гаврило, »болесни«.

*

На путу да научим од једне ваше странке: како се „успављава“ народ, стиже глас, да је иста њоме убијена. Збила жалим то — несрећу.

Шпањолски диктатор Франк
иначе банкротирани политичар.

*

Ако је ико ишао покојници на руку, да је »сачува« од тако страшне смрти, то је моја маленкост.

Бало(в)
радикалски тајни савезник.

*

Nyelvben él a nemzet! — tessék azért tovább is nyelveskedni.

Kossuth F. Lipót
шварц-гелбски.

*

За ретком покојницом много жали и *мађарска коалициона влада.*

*

Изјаве ближих пријатеља.

За вечан покој премлађене покојнице помолиће се и *фрушкогорски манастири.*

*

Дошли би да вам сузе убришемо, ал' се бојимо проћи поред „славног“ уредништва „Заставе“.

Грађани Старог Кера.

*

Смрт покојничина — отргла је и мене на њеног слатког наручја.
Ожалошћени и осрамоћени

Др. (Ч)ивић
штребер.

*

Не плачите толико за покојницом. Сав сте Дунав замутили (као покојница Срем); утешите се и чувајте своје здравље и живот. *Ожалошћени и брижни Земунци.*

*

Несретни „Стармлади“. Кога си до сад највише „хвалио“, томе сад пси попео покваснише. Штета што није смрт раније наступила, сад би већ одложили „жалосну одору“. Утеши се и не бој се — вукодлака. Твоји *Черевићани.*

*

Потресени грозном смрћу радикалне странке не можемо нигде да нађемо згодне и лепе речи да вам изјавимо саучешће.

Гимназијска омладина.

*

Накнадна саучешћа од трговаца.

И ми вас тешимо у вашој жалости и молимо да нам јавите: је ли остало што год кукуруза у Дољу. Плаћамо највише — осим провизије.

Ерембрајд & Сие.

---

*) И иако би покојници сад већ шестонедељни парастос кипирао, ми доносимо због нагомиланог материјала истом сада саучешћа која су нам стигла.
Пр. Ур. »Ст.«

„Прва реч после сабора"

или

Двобој у Хрватској.

У овом тешком времену протестовања меница хоће наш слатки бан да се туче, — и то не каменицама, као до сада, већ малко финије. Уз ону песму: »драги наш Павел, дај се напиј,« смишљао је и смишљао и наједаред је намислио средство »за растепсти коалицију.« Што је пијан мислио, то је буновап — јер трезан није до сад био — казао. То јест, некако му излетело из уста: да су Срби самосталци — велеиздајници. Ето ти сукоба и с Јашом и са самосталцима. Јаша је бар до сада и говорио и писао, да самосталци раде с Бечом, а бан сад наједаред ушопа Јашу и каза, да самосталци раде против Беча и ове сретне државе, која има и једног Рауха.

Неприлика је то, кад два тако честита и поштена државника као што су Павел и Јаша један другога терају у лаж.

Они опет самосталци нису имали другог посла, већ држ Рауха за језик: или нас предај суду и докажи да смо велеиздајници или лижи, што си пљунуо.

Види Павел да није ништ' измислио и цифрасто ти поручи самосталцима: ман'те се ви мене; ја се срдим на вас и нећу да говорим. Што је било било.

Јест, не можеш ти уђуткати самосталце Лепо ти они кажу бану: кад се клониш суда, а немаш доказа за оно, што си против нас рекао, онда си: лажљивац, клеветник и денунцијант.

Шта ће сад бан? Оде свом газди у Пешту и пита: шта ћу? Овај каже: туци се, па ако убијеш кога, добро је, ако те убију, још боље.

Што се мора, није ни тешко. Онај честити бан позва на двобој Медаковића; изабра себи деверe и посла их свом противнику. Сад ће бити батина.

Кад је Јаша то прочитао, врло се наљути на свог савезника и чак је писао свом Павлу изгрдио га. Ево писма: Lieber Paul, шта си то опет радио. Дуел, девери — но још и то. Зар се тако напада противник? Што мене ниси питао? Мој је рецепт ово: узмеш нож одеш на станицу, дочекаш противника и без иједне речи сјуриш му нож под кожу. Девери онда дођу сами, ако не умакнеш у Америку. О, будало. Кад си се већ хтео тући зашто ниси позвао мене? Лепо би ми то удесили и без девера. Тукли би се, пуцали би један на другог, па ипак не би било ни једном ништа. Шта мислиш: како би нам се то исплатило? Сад, кад си лудо почео, можеш још лудо и свршити.

Искрено те поздравља

у духу „јединствене« Јаков.

После добивеног писма Раух се разљутио, што није питао Јашу. Сад малко од страха, малко од љутине непрестано пије. Девери га не могу никако да нађу трезна. Е, туђи се мора, јер Вучетић и Миксић не могу поднети, да је хрватски бан лажљивац, клеветник и денунцијант.

Кад се Раух истрезни и кад се буде тукао, јавићемо вам.

А то ће бити скоро.

Револвери су изабрани и сабље су наоштрене, само Павао пије, па пије.

Њему се не жури, па ето ти.

Наша „стрина".

Опет стрина, језик бруси
Опет ће да — награбуси.

Три интервју-а.

Када је после објаве опструкција настала криза, дошли су у Београд и неки новинари са стране. Дошли људи, и што се вели, донели по једну кошуљу, јер ће се одмах вратити. Али како се дуго, свестрано и темељно расправљало питање о кризи, или боље рећи сама криза, један новинар хтео је да узме месечни стан.

Тога странци примио је прво Пашић.

— Можете ли ми, ексцелонцијо, рећи (пита Пашића тај новинар јуче после подне), да ли је ствар окончана, и да ли је истина, да ћете Ви опет саставити кабинет?

— Молимо Вас, немојте да мислите, да су то тако решили тако звани завереници, него то је због што имамо на слободним изборима добивену већину. А то је тако рећи, и нек нас Бог поштеди, тако ћемо ми увек слободно да правимо изборе и увек ћемо да владамо. Молимо, јавите тако нашем листу, — ето, то је, овај, све.

— А хоће ли испасти ко од бивших чланова кабинета?

— Како да неће, те још како ће да испадне: и Путник и Антанас или како га зову Настас, ето, ти ће испадне.

— Штета за те људе, рече дописник подругљиво.

— Па и није штета, вели Пашић. Онај Путник што без закона поставља чиновнике... али срећа што наша слободна већина све то благослови у скупштини.. Па онај други сас анадолски изглед, истина почасни грађанин, ама због оно мало шале од 16. септембра знате, мало незгодне. А после, ете, трговински уговор да не сме заклано месо да иде у Аустроугарску ако има меса, какву болест, па тако и Настас, онако много бобичав, а... овај, то је за опозицију сатисфакција, јер који бидне затворен, неће се бојн да га убију јер од садя ће државна аписана да штити људе.

— Па то је онда са једним ударом две муне, вели новинар.

— А не... молимо, 16. септембра нису биле две муне него два човека, одговара Пашић.

— Та да, али ниесам то мислио, него рекох задовољили сте и опозицију а и Ви сте се курталисали беде, а то је за нас добро.

— Како да није добро и молим јавите тако у ваше новине али метните, јер ћемо и ми тако кажемо у званичне новине, да они што испадну из кабинета, сами, они сами неће.

*

Код Путника.

— Да ли је тачно, како ми рече г. Пашић, да вас је кумио и братимио да уђете опет у кабинет.

Путник само што не бризну у плач:

— Немојте ми се смејати, Христа ради, или Мојсеја ради, ако ниете хришћанин. А и куд би ја овако један. Нити знам закон, радим све наопако, за топове мислим да су пилићи, а овамо неки генерал... имајте милости, оставте ме на миру.

*

Чуди се новинар овим „политичарима", али ипак оде и до Настаса.

Још се није честито ни поздравио, а Настас:

— Ето, господине колега, јер сам и ја новинар или председник новинарског удружења... ето, каква неблагодарност. И муке и страх претрпљен, после 16. септембра... а верујте није то само моје дело... па ме сад најурили.

— Жао ми је г. колега. А хоће ли то што помоћи г. Пашићу, могуће, да је он вас изоставио, јер хоће слободне изборе.

Настас се само горко осмехну.

— Мени је рекао г. Пашић да јавим да ви сами ниесте хтели ући поново у кабинет.

Како би било да тако донесем, било би некако најбоље и за вас.

— Па готово, тако је. Кад нема кише, добар је и град, заврши Настас. »О.«

Вести из места.

— **Излет београдског француског клуба.** Како »Браник« јавља, београдски француски клуб ће трећи дан Ускрса учинити излет до Новога Сада. Познавајући гостољубивост Новосађана, надати је се, да ће и Новосађани истог дана такође некуда излетити. Међу тим, уверени смо, да ће Тихомир-Мргудов гњаваторски клуб — наше миле госте за цело мало прогњавити! — Колко да их угосте!

Ч У Д О.

— Јеси чуо да се наш пријатељ Пера омакао с петог спрата а ништа му није било.

— Иди с милим Богом добри човече, како је то могло бити?

— Да, али кад се спшао на земљу, није се више ни мрдиуо.

Изостало прање ногу.

Ове године је изостало прање ногу Њ. Величанству нашем краљу, са здравственог гледишта. — Као што чујемо и радикалски краљ Јаша Сомић неће ове године прати ноге — него руке.

Неко се попапшио да Пишпек Габор, који је требао Јашу и ове године да пере, да се сад не забуни на на Јашиних песама које је у Вацу писао, да случајно не отпочне на »Пилатова легена« ову »штрофу« Јакову читати:

„Крваве ти руке, не иди ми ближе«
— »Чисте су ми руке, сад сам их баш прао".
»Чисте су ти руке?! И ти гајиш веру.
Да се таке пеге у легену перу;
Те *крваве пеге*, о мој јадни друже,
Не може да *спере* нити да *остружe*
Та *јордамска река*, ни *море дубоко*,
Ни генисаретско језеро *широко*
Чак ни *вечности* таке пеге не угуши,
Јер нису на телу, него су на души.

*

Но за то ће се лизање чизме и мамузе Јакову и даље дозволити.

Читајте у идућем броју писмо нашег бившег разносача „Стармладог" — којег су г. г. радикали и кошутовска полиција стрпали здрава читава у лудницу.

Ур. „Ст."

Аћим родокаљац умствује.

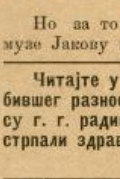

Сас аимом је исто то касти што и на прилику сас дуром. Наједанпут те снађе. Ухватила те и сам не знаш како. Тако рећи и дуг — ухватијо те а и сам незнаш никако, ни зашто ни јодкуд. Него вучеш, вучеш док можеш, а кад не можеш више, а тебе ухвати шпоркаса и ти се као копрцаш, копрцаш али неможеш да се ископрцаш него ту ти тутило. Прилепиш се к'о на прилику сад бан Раук — за банску столицу. И ти знаш да си бранкротпро и да те више рећи ни кор не гледа, ал' јопет ти се још као недаш, гледиш сав свет и сви ти неваљаду само си ти ко на прилику поштен... ал' све ти је забадава. Осто си на дуду што рекли Сервијанци. И нема ти другог лека, него пут па за уши... Тако је и нашу царевину ухватијо дуг.. а она се отима, отима, ал све бадава — треба платити, а нема се одкуд. Хе онда дај дижи неку квоту, дижи порцију, плаћај ајкомештајер, плаћај на пушку, на керу, на фластер што га господари чепаду. Још је срећа што је наш добри цар присто да плаћа, како сам чито у малој крајцаруши »Застави« што је овај обешењак „Стармлади" надено име моргењача, те не знам сад јој надева име регелуша, ергелуша, шта ли — да још је срећа реко што ми не морамо плаћати и нике даробонтопше, што су нам се наметнули за намастарство Фекеревријево, него ће све то цар из свог џепа и мале шпоркасе од земље — већ џепа, плаћати. Заш и он зна како је нами сиротам људима тешко живити и увек пасуља, па пасуља јести а једва кад год прико дана који сатљик клипаре попити, и то од оне чивуцке за два сексера литру. Можеш је комотно три литре на дан сказати, па ни једанпут да пљунеш турски пли што оно господари казали — лисицу да дереш. Ово ти је сад рећи најгоре доба. Сви се туже. Па да богме ни сватова, ни даће. Ко је тео оженити се тај се оженио а ко је тео да умре умро је још о Божићу и великим свецима, док је још лепше било и женити се и умрети. Сад једино што су јектичани остали па се вуку ко они наши родокаљци у Срему после избора посланика. А и дисноторе или рећи српска свињске даће су прошле, још једино што имамо даћу и рећи шест недеља нашој покојној Бог да јој памет прости стрини да дамо. Ту ће јопет бити кркања наприкаша и сўкања клипаре... а ваљда ће мо имати и мелинајза сас кремвирпламa. Заш које се свиње *до сода* није угојило — вала неће се ни од сада угојити, па ма га кључали и најбољим курузом из Дања, које је патријарх оставијо за наше свиње. Штета је само у њи куруз мећати. Треба јих утући. Па онда како петковача пише имаћемо мало

рата, ваш сад с пролећа се сви цареви на ноге подигли, и сви чекаду који ће да започне рат. За Турцку кажу да је она ту целу комендију направила и тај касс сочинила, јербо је кажу цар болестан човек па му се усељили у царство ники бугари, па кољеду Србе, а он не може да их одбрани, и Сервијанци јопет се дали у нику трговину сас ником честим брдима, па ником коњесенјама, па ником шуметинама и рудама, не знам јел од кола ил каруца. Ника је вика ко на никог Пашића, за ког кажеду да је родом Бугарин, ћаћа га однео — и да воле да „мота“ државу, само незнам куд је мота и на чију воденицу, тек само кажеду да му је на здравље да он воле да зида куће на ћошкове и да барата сас оним јофицирима што су убили покојног краља Александра, и да он „тера“ нику бугарску па нику чвапску и нику свињску политику.

Ето ники дан је бијо наш облегат Мушица па каже да и ми морамо се за рат спремити зато треба да смо повисили нику квоту, па смо дали регруте, па сад треба да повисимо плату јофицирима — и већ диванијо би он још самном, али каже мора да отпочне ники процес с Власима што оћеду да отмеду наше намастире, а он скаљива већ пет година, а и мало су му трошка дали, рећи 16 хиљада круна. Шта је то за једног облегата. — Кристос Воскрес! (пије).

СЛАНО КУПАТИЛО

У СТ. СЛАНКАМЕНУ

отвара се 1. маја, а сезона траје до 1. октобра.

Друштво је сградило **2 зграде са 40 елегантно намештених соба.** Цене су од К 1·20 до К 5·—

Осим тога има рестаурација са добром и јефтином кујном и добрим пићем.

1—5

Погребно подузеће и стовариште надгробних споменика

1—12

ПАЈЕ МАРКОВИЋА у НОВОМ САДУ

у средини дунавске улице, телефон број 168.

Филијала: погребно подузеће „Конкордија“ преће Ђуре Стојковића, Бурчићска ул. бр. 15.

Држи вазда огромни избор свакопрених камених надгробних споменика. Начиње израђује најсавршеније, и позлата дубла и бугатрајна. Велики избор ире, свадука, пешаја, покрова и целокупне опреме за погребе. Цене строго солидне а послуга најтачнија.

Многоструко одликована. Постоји од 1860. године.

ФАБРИКА НАМЕШТАЈА И СТОВАРИШТЕ

НАСЛЕДНИКА НИКОЛЕ ДУСИНГА

170 4—52 **У НОВОМ САДУ.**

Ханска улица бр. 1. преко пута од српске основне нар. школе препоручује своје цењено, богато сортирано **стовариште намештаја за спаваће собе и трпезарије,** као и своју врсту **тапецираних гарнитура за салоне** у сваком стилу по јефтиним ценама.

Даље: **шифонера, кревета, столова, ноћних и за умивање, ормарчића, креденца, дивана, огледала, мадраца, столица,**

— СЛИКА. —

у тамној и политираној изради а солидној каквоћи и са врло јевтиним ценама.

Избор у ћилимова, простирачима и завесама.

Препоручујемо нашу нову уређену радионицу са машинским радом за израду свију врста намештаја по жељи.

Солидна послуга! — Јефтине цене! (О солидној послузи најбоље референције.

ЈЕДИНСТВЕНО И НЕНАДМАШИМО

ЛЕКОВИТО БЛАТНО КУПАТИЛО

„РУСАНДА“

у Меленцима (Торонт. жупанија) у Угарској

отвара се 1/14. маја 1908

а завршује овогодишњу купал. сезону 1. (14.) септ. 1908.

СИГУРНА ЛЕКА у купки, наћи ће они болесници, који пате и болују од ових болести:

1.) Скрофуле у свима облицима и појавама.

2.) Отока у жљездама и коши, 3.) Чиревима.

4.) Костобоље, реуми у свима облицима и појавама.

5.) Застареле тврдоће, укочености, згрчености, после запаљења у зглавцима, (контрактуре.)

6.) Застарелих рана и отока, нарочито услед коштаних болести Caries-Necrosis-a, у чему надмашује и најгласовитије интернационалне купке.

7.) Кроничних кожних болести, особито суве екземе.

»Prurigo Psoriasis« — кожне болести свију врсти, које нису могле никакове лековите масти излечити.

8.) Сеотине и застареле реуме.

9.) Са успехом лечи застарели Луес, Ишијас, и т. слично, те су за ту сврху спремљене нарочите кабине.

10.) Код женскиња са сигурним успехом лечи неуредан крвоток, и живчана поболевања.

Управа купатила располаже безбројним захвалним изјавама, оних болесника, који у дугогодишњим мукама своје болести, изгубише сваку наду за оздрављење, а који се по употреби **само 21 купке**, опростише несносне и мучне боле и поџуно здрави кућама вратише.

Поред чудне природне лековитости, купатило је по модерном укусу и данашњим захтевима удешено тако; да гостима стоји на расположењу, вијугастим стазама лепо удешен и пространом цветни парк, са дебелим хладовима и угодним клупама, три лепо и модерно намештена хотела са гостинским собама, пространом курсалон, и трапезарија, гласовир, куглана, особита музика изврсна кухиња и тачна послуга.

Купатило шаље свакоме бесплатно, на захтев уз обележје тачне адресе купалишне проспекте.

За управу купатила „Русанде.“

У Меленцима 13. (26.) марте 1908. године. 183 2—3

Каменко Пиперски
деловођа.

Ђена Петровић
председник.

Цена је листу: на годину К 8, на ½ године К 4, на ¼ године К 2.

„Стармлади“ излази 1. и 16-ог сваког месеца. Рукописи се шаљу на уредништво. Претплата се шаље на администрацију „Стармладог“ у Нови Сад (Ujvidék), Хаџић-Светићева улица број 6.

УРЕЂУЈЕ: СТАРМЛАДИ. (Појединн број 30 пот.) Одговорни уредник: Петар Крстоношић

Власник и издавалац: М. Крстоношић. Штампарија д. д. Бранника у Новом Саду.

Стармлади

ХУМОРИСТИЧНО-САТИРИЧАН ЛАСТ.

Број 9. У Новом Саду, 1. маја 1908. Год. II.

СМЕШАН ДВОБОЈ.

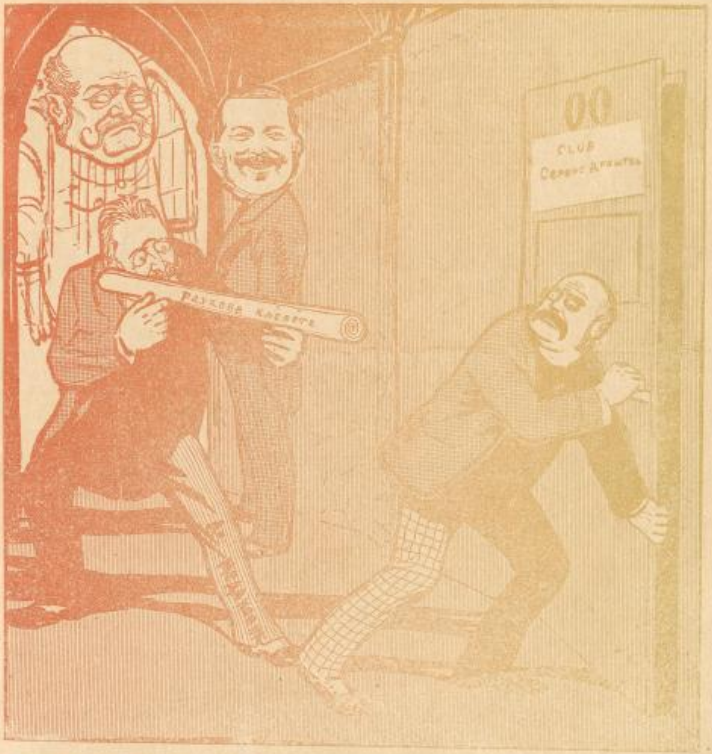

Барон Раух: Чудна пушка!? — Коалиција: Али гађа!

ПРОФ. др-у ГАВРИ МАНОЈЛОВИЋУ

народном мученику

У Хрватску је дошо сплник љут
И с њиме дружба гњезом опијена —
На народ гвозден тргнуо је кнут,
Штоплете му га дружба несмиљена.

У Хрватску је дошо „витез"-бан;
Ко тиран силни гази закон, право,
Свем пуку грозан свануо је дан
А с неба сунце блиједо крваво.

У Хрватску је дошао сплник клет,
Да окује ју у гвоздене ланце,
Да туђинима наш продаде свијет,
Кроз мученике тјерајућ га кланце.

Ти устао си ко поносни див
А с тобом бијела Правда одозгора;
Полетио си као соко сив,
Да браниш оно што се бранит мора.

Одбијао си клеветничку лаж,
Срамоту грубу и падајство црно,
Рад које сад је Векерлеов паж
Храм просвјете нам народне оскврно.

Ал спазио те онај тиран љут...
И хтједе да те види у прах... мртва;
У руци тешки звизнуо му кнут —
Ти пред њим паде ко завјетна жртва.

Ал ниси сам! Још наш ће трпјет свијет
Од злочиначке руке осветника;
Он сије ветар, ал ће буру жњет,
Те однијет ће га као проклетника.

Над банским дворим гракће гавран вран,
А тешки лапац црног ропства пуца, —
У двору све се тресе сатрап, — бан
Гдје задња ура оргије му куца.

Шибеник Далмација

„Србобран" Адолф Макале.

Јаша и Франк.

(На телефону)

— Хало!
— Хало!
— Овде Јаша, а тамо?
— Франк.
— Сервус.
— Живио.
— Шта радиш бечки праворче — ха, ха.
— Дишем и пишем — шовенски мамузо.
— Како можеш онако клеветати и лагати? Чим узмем твоје „Право" у руке, одмах кажем Кости: ево ти доказа, да се и лаж може руком ухватити.
— Трговина је трговина. Ја кад видим твоју Заставу" онда приповиједам својим вјерним о чудесима.
— Иди молим те.
— Тако ми Јехове, — о пардон, тако ми Бога.
— Каква су то чудеса?
— Прво: што један убијца и робијаш може завести један народ; друго што је падао и школе и манастире свога народа туђину а сад се спрема да изда и цркве и сва црквена добра.
— А треће?
— Треће: што још има слијепаца, који вјерују да су намјере тога убијце поштене и да је он родољуб.
— Ха, ха колега. Ко мисли данас поштено, тај једе шумске крушке, ко говори поштено тај сједи у »хладу«, ко ради поштено тога ја у „Застави" нападам, може ли бити шта горе?
— Ала си препреден.
— Као и ти. Прогласи воле приче о вилама и вештицама, а »интелигенција« воли да чита лажи и клевете.
— Да чита и — вјерује
— Тако је; а док је тако, дотле је нама добро.
— Чујеш колега: у чијем се ти џепу сад давиш?
— Чекај док ти то јавим у »Застави« ха, ха. А кога ти сад спасаш?
— Стрпи се; »Право« ће донијети о томе брзојав.

— Чујеш: била ми мосли штогод за једничку Кариги.

— Ја сам већ мислио на то, ал бадава.

Још није касно. Нападни ти мене као најнећег Србина; реци да спремам буну — и већ ти знаш.

— Хоћеш мало славе, а! Хоћеш да покажеш твојим Србима пута о теби мисли својетска штампа. Добро, а ти као ревашш прикажи ме као најнећег живућег, који једино жели добро Хрватима.

— Добро. Крај ће бити: двобој.

— Без крви.

— Ал с добрим темељом и зарадом. Трррр, цин-цин.

Проглас Србима

на устанак — у Босни *)

Српски народе!

Тешки утукац је затрефио нашу земљу, нашу тестију и мосак у њој. Наша отаџбина *стење* под бременом наших куфераша. Нека невоља нас мори. Тежке окове и златне ланце стежу наше куферашице око руку, врата, и паса — тако да се једва *дише* под *бременом* — апсолутистичке женске владе.

Бечка крамуљина хоће „на силу“ да нас преопраси у шпијуне, ћирице, пузафце, држећи нас да смо ми исопрашени елеменат способни за сватко просвићено недело, па чак и подметање и стварање велеиздајничких поркета. Особито сад у ово стеоно доба (знате сад се стеоне краве) зходно је поред исисаног народа сисати бечку цуцлу.

Окопиране земље, *богати*, служе *Монаркији*, да се може ширити у ширину и дужити у дужину уз весло «Drang nach Osten“.

Српски народе! Не жали ни пара (ако их немаш а ти узајми из владине банке) ни труда ако си рад у ово трудно (друго стање) доба да се породиш без бечке бабице, и ти сртај уз поступаоницу, коју смо ти умесили — док се не испуне речи:

Од лудога нова луда и молитва!
Живјеле Раухове шупље главе!
И ми! одбор

Бечких измећара.

*) Писан истим стилом и језиком којим је оригинални проглас. Ур. „Стар.“

Јавна благодарност.

Његовом Високопреосвештенству Господину епископу Гаврилу

Вршац.

Ваше Високопреосвештенство!

Сматрамо за пријатну дужност да се Вашем Високопреосвештенству овим путем најтоплије захвалимо на Вашем *искреном, новашеном и родољубивом раду* приликом тушинданског сабора и после њега.

Пошто нам је Ваш живот и сувише мио, решили смо да Вас ослободимо од сваког даљег напрезања и старања за нашу автономију. Настојаћемо да своју автономију уз братску мађарску помоћ даље и сами уређујемо.

Желимо и молимо Вас да се добивеним допустом од Ваше љубазне браће користате и да у каквом *далеком* купатилу лека потражите својим растројеним живцима. Кад оздравите, желимо вам да остатак века проведете *у миру* — далеко од овог варљивог света.

На растанку љуби Ваш руку

Јаша Томић и остали чланови саборског Одбора.

ТАЧНО РЕШЕНО.

Судија: Е сад ми реците још, колико година има ваша жена?

Муж: Како она каже двадесетшест, — а како ја мислим — још један пут толико.

Полишика.

— Најпростије би решење било, да посланици само онај дан добију дневницу — кад држе склопљена уста.

НОВ НАЧИН ЗА ПИСАЊЕ ЧЛАНАКА.

Пријављен патент изван свих културних земаља у Европи — једино у Угарској, па ако Bohn téglagyáros és tonopolista szabadalmi hornyoltető cserépre — не иод нешто приговор, надати је се — да ће се патент и добити.)

Ленђел-Полоњијева парница.

Нашим читаоцима је познат исход и пресуда у Ленђел Полоњијевој парници. И ако је Ленђел доказао своје оптужбе противу Полоњија, да је злоупотребом свога положаја од људи изнуђавао новац, и поротници нашли да је Ленђел истину говорио, те га од клевете ослободили, а поред свега тога што није клеветао, осудили га ипак паметна господа поротници за увреду части, то је »Стармлади" дошао на идеју, да се и он не би обедио каквом клеветом (осим г. Мргудове »тужбе ради клевете« која га је по сред звезде хајснула) — да на овај начин своје читаоце обавести о Ленђел-Полоњијевој парници:

Имао је судаца у Мађарској и они су поротника. Нашло се дванаест независних, поштених, добрих Мађара, којима је дража била света истина од владине милости. Дванаест слободни грађани седело је на поротничкој клупи, дванаест борили истине, који нису ништа друго хтели, но једино то, да непријатељство победи страда. И изрекли су пресуду којом су криви, ослободили човека који је имао храбрости, да се ухвати у коштац силом, којој су ешкути закинули. Таки служе мађарству на штету је гледати да олош корупције окужио сву Угарску и т. д. и т. д.

П—њи: Сад сам бар опран и опет — бео.

На »соареу«.

— Но, јесте чули госпођо, о шкандалу с оном плавушом Јулком, који се десио господину Др. Лази Жарковићу, од његове супруге.

Чула сам. Ха-ха-ха. Но, лепо се обоје провели. Хја, молим вас, дрскост је то било од плавуше долазити на кућу. (Једној гошћи): Је ли и ваш муж, госпођо, доктор!

— Јесте!

— Па зар ви нисте љубо-

— Нисам! Мој муж је — марвени доктор.

Кефало.

Касна радост.

Тоша Кицош (глумац. У бео градској ашчиници на кост у): Заиста чудна игра судбине. Ево у пасуљу ми дају давно заслужени ловор

Вести из места.

Шала и сатира. Г. Кузман Миловановић звани „референт“ изволео је наименовати за привременог управитеља основне школе г. Ђорђа Петровића. Шала!

Леп пример. Г. г. Др. Сос, Др. Свињарев и Кузман звани „референт“ изволели су иступити као помажући чланови **„Невена“**, с разлога што њима као правим хазафијама и српским кошутовцима не приличи бити члановима једног српског невачког друштва у Новом Саду.

Фељтонски дрњци. После уводних политичких дрњака — сад „Застава“ доноси од неког Г. Фељтонске дрњке“. Хја, шта ко има то и даје.

Извештај позоришног одбора Позоришни одбор „за штедњу и узајамно потпомагање“ јавља, да је у прошлој седници на основу узајамног потпомагања примио Мргудову драму, која управо и није драма. У две идуће седнице ће примити један комад од Радића, на основу Мргудове реферате, а на основу Радићеве реферате — једну драму од г. Мргуда, који у осталом има још девет драма у резерви — јер он више драме одмах на ћуше или километре. Сирота позоришна публика!

Радикалска панама у — Бечкереку. Бечкеречке вође радикалске странке г. Јоца Глигорићевић „Воздиханије“ и г. Тоша Турински, да би оправдали реч оног владике: „у радикалној странци има и лопова најординарније сорте“ — покрали су бечкеречки новчани завод за 80 хиљада круна. Бечкеречани су решили, да се радикалима прикачи једно к те пуна титула од сада одаје која би гласила: крадикали; а напротив код „Воздиханија“ да се само **х** у **г** измени т. ј. „Воздигање“.

Циганске черге на сред Новог Сада. Наше славно кошутовачко родокаљско представништво, дозволило је бившем фешпановом форушици Јожики Мајеру, да магистрату под нос, а Новом Саду на сред носа подигне неке циганске черге. У прошлу недељу су те вашарске шатре отворене, уз огромне учешће Чивута, тако да си помислиш да се налазиш у Жидо а не Мађарорсагу.

„Ej, српска Атино,
Ала имаш — представништво фино!“

Писмо нашег бившег разносача „Стармладог“ Илије Бугарског, ког су радикали, ђја „Врачара“ уз припомоћ Кошутовачке полиције — стрпали у лудницу — није могло изаћи у овом броју листа, али ће у скорим угледати света, а осим тога ћемо то писмо положити негди у налогу, да се види докле допире радикалско неваљалство.

Уредништво и адм. „Старладог“

Нашли се. Један професор новосадске српске гимназије предаје средњи век, који се згодно подудара с памећу г. професора, која је такође из средњег века. Једино што се опажа утисак новијег века, то је, да се г. професору никако не могу у предавању да одвоје радикалски афоризми. На чим спомене име калуђер од мах додаје реч — бећарина!

Театралија.

После дужег пијанчења и терања других модерних спортова г. управитеља Добриновића — једна једном је окренула ствар на боље. Наиме г. Добриновићу је пошло за руком да назове *стрејк 12 млађих болих свега*. Чим је стрејк избио, управитељ је одмах браојавно позвао позоришног одбора лобцајхбрудере, познату Мирођију Ису Бајића и г. Радића-Сврдло. Позоришни одбор под председништвом вредног прикупљача народних песама г. Остојића и „књижевника“ Мргуда, — донео је решење после дуждневног циганског конферисања да се набаве нови чланови. Г. управитељ, на темељу тога, изађи дневно на суботичку станицу и узалуд очекује — из Београда глумце. То није лепо од одбора д тако насамарује управу — пити је лепа од управе да тако насамарује одбор, а од једних и других је најмање лепо да

заједнички тако шиканирају управнико вим „маниpима“ — срп. публику.

Присни пријатељи. Г. Андрија Лукић и г. Пера Добриновић су опет присни пријатељи. Оне узајамне фине погрде задржаће свако за себе. Толико ради развијања срп. публике.

МАЛЕР НОВОСАДСКОГ „ШЕКСПИРА“

Обично се вели, кад неко нема среће боље да и не живи. Али кад неко има среће али само нема дара, на пр. за писање драма, а поред свег тога осећа у себи неки *књижевни свраб* — хе то је онда већ малер. А кад га тај малер већ годинама бије, то се онда зове *сталан малер*. Ту онда већ г. „писац“ bolens volens наше пегаза свог — и избаци из себе по једно туце — драма. А кад се увери да је све то *„мокар барут“* — који не пали — онда се г. »писац« већ мора мало за плот ухватити, па ма то био и туђ. Удешавају се преко лобијахбрудерства »гњаваторска предавања« — наручује се клак и прилепљује му се наслов »Ускочкиња“. Истина наш народ вели **„Ускочница“** али г. писац додаје **иња** ваљда опет због плота. На пр. не каже се „Крајишница“ него »Крајишкиња“. Али сад долази главно. Одлични члан лобијахбрудерства г. Р. (читај Радић) путује нарочито у Сомбор. Удешава предавање, клак — и пише критику. Јавља како је г. Мргуд написао сеоску драму — *која и није драма.* (Еле драма без драме!) и како су *„два чина врло слаба — а трећи није јак!“* Е то је већ малер. А тај малер се појачава кад комад у Суботици свечано пропада; а сем свега тога новосадски суд пресеке парнице налази, да у познатој полемици око г. Мргудове »Ускочкиње« и нашег уредника „Ускочнице“ — нема клевете, те се г. „писац“ Мргуд још осуђује на 30 круна, онда већ и није више толико малер колико једно правоучење, које би требао г. писац сеоских драма да мало проштудира и ако Лаза Костић вели: »штудија је мучан посао!“ Шат није једном своје ја — и сиђе с пегаза, којег узаглуд мамуза — као и што узалуд мамуза лобијахбрудерство сироте читаоце г. Мргудем писцем сеоских драма, чије драме не би у Србији играли ни по ваншарима у „Куку Тодоре позоришту“ — а код Мађара не у »Paprika Jancsi“ позоришту, него чак ни за дугиње или лишће под шупом, — за дечурлију.

ЛИСТАК.

Моргењачиње занимљиве вести.*)

— Нашу фрајла моргењачу чешће кута боли зуб на Даљ. Она би драге воље извадила зуб, само да то не боли.

— Политички разасидер, прота Пашић ће своја путујућа кола наново обојити. — Крајње је време, јер их већ неколико година није у боју мењао. (Надати је се, да ће их у црвено-бело-зеленој боји офарбати — као прави родокалајџ. Пр. ур. »Ст.«)

— Један странац, ине му не могосмо дознати, прошао је нашом вароши. Не знамо ни куда иде ни откуда је, јамачно иде својим послом. (Да не буде откуд то крволок Тупаковић из Београда. Пр. ур. »Ст.«)

— Доктор Миша Кинески, купио је једног чилаша. Надамо се да ће овај бржи бити од оног пређашњег, руског. Иначе нашто му »пазар«. Болесници (радикалски бирачи) ће опет по Срему пре умрети но што он до њих стигне.

— Наш „сецер“ и уредник с наказама госп. Брадваровић рестe Будаковић, данас ће „ради“, мамуран је као чеп, треба ће најмање 2—3 дана док дође к себи.

— Сутра ће наш прота Божа држати на салашина придику о оној изреци; „Боље узети, него дати!“

— Наш признати говорник др. Бранко Илић, држао је и опет један од својих шаљивих говора у варошком представништву — који је и опет огроман смех изазвао. Живео хумориста.

— Познато је, да музика на неке људе сиђан утисак производи. — Особито ако је „засечена“ — онда нарочито на радикале утиче.

— Али и на животиње утиче. Један магарац (ваљда „бивши“. Пр. ур. „Ст.“) чувши звуке Комутове ноте, на великој тамбури (клавиру) из Пеште и сам је почео свом снагом »секундирати« — т. ј. пакати. (Види допис из Сентомаша.)

Двије карте.

Потпредседнику Мира-бовис-у Бродa.

Лизавац ће сачињавати безимену странку и групу у сабору. Опструирање непрестано ћутањем, док не научи ону твоју „удри, удри ин дер штат....

Председнику Дугобрадоњи

Карловци.

Писао сам Јаши, да ми пошаљете рег Eilgut Лизавца, да га научим ону песму, како би могао што пре ступити међу моје истомишљенике, јер и тако не знамо: ко ће наслеђити Рауха. Још

ваш **Нико.**

*) Види 73. број наше „Звечаре“. — Пр. ур. „Ст“

И опет позив на претплату.

У прошлом дуплом броју је изашао дошље позив на претплату, а да је било одзива, зацело не би било и опет позива. . Зато и опет отварамо претплату на другу четврт, а „отварањемо“ је све дотле док је једног дана сасвим не затворимо или док нас не затворе. А то нам у жало није пасирало од једног „писца сеоских драма на туђе“. За сада да како да суд није узео у обзир Јакова с фокошем којег су г. песац у тужби прикључили — него је »неправедно“ узео у претрес јединo оптужбу — и г. тужитељу дозволио да је он »у праву“ — да плати 30 круна оптуженоме или уреднику нашег листа. Ал' од тог „Стармлади“ не може живети. Изузимајући ово г. песац не мисли од сваке своје будуће драме да нам толико плати. За сада дакле молимо да нам се претплата за другу четврт обнови, јер „Стармлади“ других извора за живот нема осим претплате — и радикалске и Пашухове бруке. А од тих брука једва и они животаре и патежу к'о бећар с гаћама. „Стармлади“ је једино пактирао с вама: г. г. претплатницима!

Не заборавите дакле јединu српски независни сатирични лист. Цена је листу као и досада: К 8 на годину; К 4 на ½ год. или К 2 на четврт; — а добија га увек сваки, когод нађе два нова претплатника, (не послеплатника.)

Уредништво и администрација „СТАРМЛАДОГ“.

СЛАНО КУПАТИЛО

У СТ. СЛАНКАМЕНУ

отвара се 1. маја, а сезона траје до 1. октобра.

Друштво је сградило 2 зграде са 40 елегантно намештених соба. Цене су од К 1·20 до К 5·—

Осим тога има ресторација са добром и јефтином кујном и добрим пићем.

2—5

Погребно подузеће и стовариште надгробних споменика 1—12

ПАЈЕ МАРКОВИЋА у НОВОМ САДУ

у средини дунавске улице, телефон број 168.

Филијала: погребно подузеће „Конкордија“ прече Ђуре Стојковића, Јурчићска ул. бр. 15.

Држи увек огромни избор свакојаких готових споменика. Најлепше израђење, а најлакше дуплом и дуготрајна. Велики избор мрт. сандука, венаца, покрова и осталих опреме за погребе. Цене строго солидне и послуга најтачнија.

Многострукo одликована. Постоји од 1860. године.

ФАБРИКА НАМЕШТАЈА И СТОВАРИШТЕ

НАСЛЕДНИКА НИКОЛЕ ДУСИНГА

170 7—52 У НОВОМ САДУ.

Хамска улица бр. 1 преко пута од српске основне нар. школе препоручује своје велико, богато сортирано стовариште намештаја за спаваће собе и трпезарије, као и свију врста тапецираних гарнитура за салоне у сваком стилу по јефтиним ценама.

Даље: шифонера, кревета, столова, ноћних и за умивање, орманчића, креденца, дивана, огледала, мадраца, столица

СЛИКА,

у тамној и политираној изради и солидној изводби и са врло јефтиним ценама.

Избор у ћилимова, простирачима и завесама.

Препоручујемо нашу нову уређену радионицу са машинским радом за израду свију врста намештаја по жељи.

Солидна послуга! — Јефтине цене! (О солидној послузи најбоље референције.

ЈЕДИНСТВЕНО И НЕНАДМАШИМО

ЛЕКОВИТО БЛАТНО КУПАТИЛО

„РУСАНДА“

у Меленцима (Торонт. жупанија) у Угарској

отвара се 1./14. маја 1908.

а завршује овогодишњу купал. сезону 1. (14.) септ. 1908.

СИГУРНА ЛЕКА у купци, наћи ће они болесници, који пате и болују од ових болести:

1.) Скрофуле у свима облицима и појавама.

2.) Отока у жљездама и коши, 3.) Чиревима.

4.) Костобољи, реуми у свима облицима и појавама.

5.) Застареле тврдоће, укочености, згрчености, после запаљења у зглавцима, (контрактуре.)

6.) Застарелих рана и отока, нарочито услед коштаних болести Caries Necrosis-a, у чему надмашује и најгласовитије интернационалне купке.

7.) Кроничних кожних болести, особито суве екцеме.

»Prurigo Psoriasis« — кожне болести свију врсти, које нису могле никакове лековите масти излечити.

8.) Севотине и застареле реуме.

9.) Са успехом лечи застарели Луес, Ишијас, и т. слично, те су за ту сврху спремљене нарочите кабине.

10.) Код женскиња са сигурним успехом лечи неуредан крвоток, и живчана поболевања.

11.) Лечење бива по налогу лечничком блатним облагањем, увијањем, масажом и електризирањем.

Управа купатила располаже безбројним захвалним изјавама, оних болесника, који у дугогодишњим мукама своје болести, изгубише сваку наду за оздрављање, а који се по употреби **само 21 купке**, опростише несносне и мучне боље и подпуно здрави кућама вратише.

Поред чудне природне лековитости, купатило је по модерном укусу и данашњим захтевима удешено тако; да гостима стоји на расположењу, вијугастим стазама лепо удешен и пространи цветни парк, са дебелим хладовима и угодним клупама, три лепо и модерно намештена хотела са гостинским собама, пространи курсалон, и трапезарија, гласовир, куглана, особита музика изврсна кухиња и тачна послуга.

Купатило шаље свакоме бесплатно, на захтев уз обележје тачне адресе купалишне проспекте.

За управу купатила „Русанде.“

У *Меленцима* 13. (26.) марта 1908. године. 183 3—3

Каменко Пиперски
деловођа.

Ђена Петровић
председник.

Цена је листу: на годину К 8, на ½ године К 4, на ¼ године К 2.

„Стармлади“ излази 1. и 16. ог сваког месеца. Рукописи се шаљу на уредништво. Претплата се шаље на администрацију „Стармладог“ у Нови Сад (Ujvidék), Хаџић-Светићева улица број 6.

УРЕЂУЈЕ: **СТАРМЛАДИ.** **(Појединн број 30 пот.)** Одговорни уредник: Петар Крстоношић

Власник и издавалац: М. Крстоношић. Штампарија д. д. Браника у Новом Саду.

Стармлади

Хумористично-сатиричан лист.

Број 10. У Новом Саду, 16. маја 1908. Год. II.

„Излет“ анђела „мира“.

Е где чуда,
Е где сад,
Анђо »мира«,
Где нашушта —
Нови Сад.

Јаков:

Isten áldjon,
Браћо миза,
Мене носе —
Чудна крила.

Дужност мене
Нова зове,
Међ кошутске
Соколове.

Гласоноша
Сад ћу бити,
И тако вас
Прославити.

Брадић и Тумач:

Ој врати се
Јашо, врати,
Те нам мандат
Бар повратн.

Јаков:

Не, не могу —
Па »ни силом!« —
Поздрав штабу,
Моме, милом.

Пуцат сам га
Научио,
А циљ своју
Получио.

Радокрали:

Ој врати се
Јашо, врати,
Ил нам образ
Бар поврати.

(Јаков и не слуша, него лети право у срце Пешти, где се спушта као анђео сласоносац на крилу мађарске алаје.)

Стармлади.

Поштов. г. г. претплатницима „Стармладог".

Администрација »Стармладог« је данас приложила свима дужницима опомену уз новчану упутницу, те моли да се г. г. претплатници који дугују, своту коју им је у опомени назначена, обратном поштом изволе послати, јер „Стармладом" је та претплата једини извор његовог опстанка. Дугују нам преко хиљаду круна, а не можемо да наплатимо ни 1000 потура. Ово није ласкаво за нашу српску журналистику. А ону господу којима смо лист обуставили и који су преко целе године дана читали „Стармладог" у том уверењу, да ће нас закачити и фрај читати — извештавамо да ће се преварити у рачуну, јер ће им наш адвокат, коме смо их предали — доказати баш противно.

Уредништво и администрација „Стармладог".

FINIS . . .

Након уморног, ал успешног рада,
У срцу Српства, у сред Новога Сада,
Од куд је сеј'о нечастиво семе,
И био народ у главу, у теме,
Он демон Српства, на крила узлеће
И — вратит' се неће.

Семе је никло, никло већ одавно;
Сад мило Српство напредује славно:
Народ, свештенство, оци калуђери
Братски се колу — по Христовој вери..
Зато нас демон сад оставља смело, -
Јер — довршн дело.

Тек из дальне смешка ће се само:
Како смо могли да га не познамо!
Он демон беше, ког не посла небо,
Зар српски народ *демона* треб'о?..
Сад анђ'о поста — тим што од нас оде
Ал' касно, мили роде.

— tus.

Са претреса удешеног атентата у Црној Гори.

(Из дальне).

Књаз: Та мани чоче, та мани.

Таmановић: Таманим кнеже, таманим.

Читаоцима „Стармладог".

Кад сам пре скоро 10 година (*године се рачунају по ваљком календару*) поново примио се да (за)водим »*Заставу*«, знао сам (већ и по реверсу) и извано (преко Шоме Вишонтаја) да ћу се пре а после на **овај** или **онај** начин (од два начина изабрао сам већ познати вам начин) *нагиурно* скршити. Ја сам то и у једној песми прорекао овако:

»Шта ће ђаво, док у новци
Сваки хоће да се дави!
У тој трци **пре** а **после**
Мора да се стрмоглави!«

Не жалим! и ако сам уверен да ни за мном неће нико жалити. Према поштовани читаоци »Стармладог« са мном много губе . . . велики овај удар за лист »Стармлади« раван је једном великом удару, који је задесио »Заставу« сирћу пок. патријарха Георгија. Но ја и ако нећу од сада »главни« у »Стармладом« бити, јављаћу се ипак овда, онда. Хтео сам да служим радикалној странци, која са пожртвовањем (жртвовала је — све српске захтеве) ради н[illegible], т[illegible]ној« ствари и »напретку« — али ме је п[illegible] случај и Бала навео у Кошутов — тор. То ми је давало снаге (храна у тору) и ја сам највећим уживажањем радио на остваривању помаћарисања школа, стварање српских кошутоваца, гимнастичког радикалског друштва »пузавци«, братимљењу с нашом браћом шовенима, стварао сам Раухове измишљаре. Једном речи — радио сам за Кошутову странку као магарац — и ако је то никомпатибл — јер сам већ раније доказао у брошири да *нисам више магарац!*« Сад не иде више ни силом. Моју силу, која је створила крњи сабор и разјурила сахостаљце, отерала у гроб пок. Мишу Димитријевића, патријарха и силна друга позната вам чуда стварала — *скршили* су самостаљци.

Морам дакле озбиљно да опорављам моје скроз поруш[illegible]но здравље, покварену крв, неваљало срце, пакосну душу и љубичку памет. А и финансијску страну не смем запустити. То ће трајати по свој прилици дуже времена — од прилике док не достигнем онај врхунац благостања, у ком се налазио мој претходни једномишљеник Јота Грујић. Под тим приликама које сам ја сам створио, тешко да ћу имати куражи да продужим и даље стално лагање и подметање у листу, који мора двапут дневно да — лаже.

Праштајући се са поштованим читаоцима »Стармладог«, искрено желим сам себи здравља,

да што пре и опет могу послужити и, и читаоцима »Стармладог« на увеселење, било у слици или речи, и ако не више као главни уредник „Заставе" — но прост коштуговски измећар. Захваљујем уједно и т. г. сарадницима »Стармладог", који су ме потпомогли било сатиром или карикатуром.

До виђења — у идућем броју!

Јаша Томић — и ништа више.

Јавна расправа о велеиздаји у Црној Гори.

Рајковић (*Обична баштина, као владин обичан шпијун и од владе најмлађи „агентатор" прича прво како мрзи бајаги државну штампарију, како би му се лакше веровало да он није с њима у вези. Улогу је научио врло добро. Прича течно и лаже, лаже а нигди да заиме. Кад нешто крупније слаже — а он се жули сам себи смеје*): Кренуо сам се са Цетиња. Као владин шпијун спадало ми је у дужност као Филијасу Фогу да обиђем целу земљу и све оне на које је влада око бацила — уплетем у удешени атентат. Свуда, где сам год дошао, без зорта од полиције причао сам како хоћемо да дигнемо буну. За то се, бар у Црној Гори, не носи торба у глави. Па чак сам и о књажевом убиству говорио — као кад се игра отворен фарбл. Код неких сам — насео. Тако код мог уче, којег сам по упутству владе држао за противника — сурогписан сам. Мислим да у удешени атентат нико паметан од присутних неће посумњати из целог мог причања. Молим суд да ме ослободи а владу да осуди, да ми обећаних 20.000 динара у злату у готову исплати — јер држим да сам то крваво зарадио.

(Наставиће се.)

Пристојно поштовање.

Катихета: Пајо, кажи ти мени које су десет божјих заповеди.

Паја: Не крадите... не лажите...

Катихета: Па шта је то! Зашто говориш заповедним тоном и у другом лицу?

Паја: Па тек вас не могу са ти ословљавати!

Славном средишњем одбору

РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

у Новом Саду.

И ако сам кроз толико година доказао, да сам заиста *болестан*, која болест се најбоље у моме раду могла опазити, које ми сваки честити Србин с болом у души мора признати — жао ми је да *славна* радикалска странка поред свег тога неће да уважи моју оставку и увиди, да је моја *снага* и рад — у радикалској странци свесним *исцрпена* (које су и избори за хрватски сабор доказали). Елем: Иадао сам у Новом Саду приликом избора посланика за угарски сабор — нашег српског протуу радикалског посланика; иадао сам у варошком представништву сва важнија места у магистрату Срба чиновника, као пижинирско, лечничко и т. д. Гласао сам, да се улица, у којој је српска штампарија Светозара Милетића назове Kossuth-ова улица. Иадао сам српску коалицију; иадао српске школе; иадао милијоне срп. нар. фондова познатим ителијима; иадао манастирска добра; иадао најпосле и целу автономију; иадао свога тастa; иадао радикалски програм; иадао најпосле и оно, што је Србину на и последњем свињару најсветаље, — матерњи језик (Сетите се само Сентомаша.) Напослетку иадао својју целу странку — на на крају крајева и самог себе *иадао* вами за *3600* фор. годишње апанаже — што рекао Шваба: „Mein Liebchen was willst du noch mehr?" *«Више не могу ни силом!»*

Јаша Томић
пензионирац и убица овостраног Српства
и мајстор тишљер.

NB. Шта ћу вам сад, кад више нема ништа да се нада?

ИЗБОРИ У СРБИЈИ.

Ей крвава влада,
Ала му пострада,
Сироти звездани!
Тешко чича Паши!

Аој фузе наше,
Ал вам дохакаше,
Ал вас премлатише,
Куда ћете више?

Ласно ј' погодити,
Шта ће с вама бити,
Обеси се још крсти?
— Избори ће касти!

•

Благо нашем чичи,
Док верује причи, —
Звездаша му „славни"
У звезду што *шавни*.

Београд. **Антизвездаш.**

ВЕСТИ ИЗ МЕСТА.

Две пумпе. У основној школи, услед ужасне врућине постарао се Кузман звани „референт“ и Сифон звани «управитељ» — да деца не би жеђ трпела, за две пумпе. Истина спредна пумпа на зидњском бунару не ради — ал за то главна пумпа (г. пуслужитеља) уз паплату, крајцару за чашу воде вапредно функционише. До душе неколико малишана, који нису имали крајцару, да спусте у пумпу автономску — хтедох рећи автономску дошли су код шваљице пиљарице (коју је Кузман као своју вешерку наместио, а једног Србина из начела свог своме отерао) и плакали да им да воде, јер хоће да скапају од жеђи, зашто „госп. пумпа“ неће без крајцаре да ради.

Срамни шешири. Како је већ наступила пеесија сезона, услед јаких врућина, то су и ов дашњи радикалски прваци покуповали неке велике шешире, мислећи тиме да покрију своју срамоту. — Чудновато је само, да др. Бошко Петровић, после своје најновије бруке није купио какав велики шешир као **котур**. Сигурно човек не зна шта је срамота. (Чујемо да су му привезали канту. Пр. ур. „Ст.“)

Заменик св. Саве. После дужег радикалског братимљења с Коштуовцем, пошло је за руком овдашњој радикалској странци да у сред српске Атине скине српски натпис са српских школа — и место њега постави мађарски. Један малишан гледајући како скидају лепа златна кирилска слова удари у плач: »Јао, сад ће скинути и св. Саву!« — на то му приступи Ђока Сифон, те га потапше по рамену и рече: »Ћути, шта плачеш, доће сад ту још мало лепша слика. Наш чика Јаша с мајузом!“

Активност лобцајхрудера. Пса Бајин-Мирођија предао је ових дана неку своју „композицију“ овдашњем ратарском певачком друштву уз изричан услов, да морају у плакатима навести „речи од дра Лазе **Мргуда**.“ — Три Милојка!

Конкурс. Књижевно одељење »Матице Српске“ јавља, да је свега стигло 10 драма на награду. Девет драма је у »стиховима“ написао »књижевник“ Мргуд — а једну драму је написао Брзнко Лептир — песник. Одбор сад не зна коме да досуди награду. По вредности појезије, однео би Лептир награду, а по драмској обради „књижевник“ Мргуд. — Заиста тешко је ту пресуду изрећи између два така ривала а не огрешити душу.

ГДЕ ЈЕ БОЛЕСТ?

Кужна болест странком влада,
А моје је мњење,
Да се зове по простачки
»*Телићеско* стрпљење«.
А тек онда може бити
И среће и миља,
Кад се једном те болести
Странка ратосиља.

ОПАДАЧИМА (радикалским).

Зар мислите да би онај
Ком је сваки народ мио,
Свој рођени погрдама
Ил камењем ваљда био?
Ја све мислим, ко суседма
За џангризу злобну вреди,
Да ни своје укућане
Неће знати баш да штеди.

ЛУДНИЦА.

»Ко су тамо ти што пузе?«
Пси мислите? — псета крута! —
— То су људи, а репови
То су знате од капута.
„Ма ти неком лижу руке?“ —*)
Не, не лижу, већ у миру
Само љубе, а то знате
Кажу да је по манеру.
»Шта ли хоће? — Али ено
Већем зборе — аох руге —
Ми смо, веле, господине
Покорњејше слуге, слуге...
Слушаћемо, пузићемо,
Ми немамо свога гледа,
Ваша милост нек изволи
Да над нами заповеда...

*) Данас и мамузу на ноги! — Ур. „Ст.“

ШТА БИ КО ВОЛЕО?

Први Бачванин: Ја би волео да сваке године бирамо нашег попа Пају.

Други Бачванин: Зашто?

Први Бачванин: Бар би ни сваке године пред избор потписао вексlу.

Други Бачванин: Није то ништа.

Први Бачванин: А дед реци: шта би ти најбоље волео?

Други Бачванин: Ја би волео да само једаред бирам патријарха. Шта мислиш, какву тај вексlу потписује?

Први Бачванин: И јес'. Таке пароније више нема. Тај и ноже.

Други Бачванин: Шта мислиш: Колико тај потпис носи?

Први Бачванин: Ху, таме му. Ти би више добио, него ја.

СТЕЧАЈ.

Услед „својевољне" оставке нашег главног уредника, овим се расписује стечај на место.

Молби треба приложити:

1. сведочбу, из које се види, да је молитељ био анархиста, социјалиста, атеиста, спиритиста, јурист и — мађарски родољуб;

2. сведочбу, из које се види, да је молитељ ма једног свог добротвора мучки убио;

3. сведочбу из које краљевске школе — Ваца, Сегедина или Митровице — да је молитељ у њој учио и изучио за шест година тишлерски занат.

Првенство имају они, који поред наведених сведочаба, могу још да искажу, да су били на ге и на кад издајице.

Рок стечају истиче пред отварање најзначајнијег црквеног сабора.

Из седнице привременог одбора за старање свега и свачега око „Заставе", 13. маја, последње године нашег царства.

Dôme.

Одала се.

Дошла мала Анкица са новим, златом везеним папучицама па се фали.

— И ју Анкице велим ја, ала су ти лепе папучице а пошто су биле?

Анкица: Не знам, још их није мама платила!

УЖАСНЕ МИСЛИ.

Поводом одступа многопоштованога госп. Јакова Томића.

Страшна се вест довезе трицајхцугом у Карловце, где је оној ако вино усахнуло, смела је та вест, да се довезе — другом класом и ако је „народна". Страхота.

Јаша одступио... наговарају бледе усне прослављеног конципијента Красојевићева. Глас се шири на све стране.

Зашто?... питају пиљарице и радикалски одбор.

Тина пиљарица каже: ја сам знала да он мора бежати одавде. Привиђа му се дук покојног Мише, па зато бежи ...

Stabsarzt Др. Михајловић мисли: Ово иде све по калупу. Како Јосеф, тако Јаша. Ако будемо молили Јашу да не одступа, онда нас чека расцеп, као и франковце. Е, — мисли тај Јаша, да сам ја збила свој нос ставио на расположење?

Тилдика весео и мисли: бар нећу морати зазрати од оног демлела с буџом.

Светислав се довија: како би све те гласове протумачио као „оптичку" варку.

Недељковић мудрује: мени за Географију нису хтели дати толико, да се по Ривијери шећем, а том злочинцу ...

Красојевић — не мисли ништа, као и досада.

То је дете!

Но господине, како Вам се допада мој синчић?

Учитељ: Изванредно. Могу га тући, сећи, пећи, то је дете, просто и не хаје.

Под радикалском шпијунажом и денунцијацијама.

Гимназиста (радикал): Какво ти мишљење имаш о Јашином одступу: Ја држим, да је то тактично и мудро... а ти?

Гимназиста (неутралац): Хоћеш да знаш?

Гимназиста (радикал): Хоћу. Али искрено и отворено.

Гимназиста (неутралац): Добро. А ти хајде самном на тороњ саборне цркве.

Гимназиста (радикал): А што ћу ићи на тороњ? Можеш ти то ваљда мени и овде на улици слободно рећи...

Гимназиста (неутралац *осврће се*): могу али онда причекај док овај господин прође што нам иде за леђа.

(*Пролази Бока Сибон, „управитељ"*).

* * *

Очекује се укор од Пушибрка.

AQUA TOFANA

НАШ БОЛЕСНИК.

На пољу је бесно ветар, а у грудима болесника стишавао се бес. Куцнуо је дванаести час. Тај га је јако узнемирио. У соби се појави један витез пурпураста лица, у црном сомотском оделу и мачем у руци.

— Пријатељу, ослови дух, првог српског — крвљу попрсканог радикалског вођа, — знам ти невољу. Донео сам ти лека. Ти си тога уверења, да кога не могу да трпе у државним саветима, да га шпригама, опрљивањем и разним смицалицама, као на пр. последњи избор — учине немогућним. Ево ти једно стакоце. У њему је aqua tofana.

Кад је он угледао мало црно стакоце а он се стресао горе него од ножа.

— Ти не знаш с киме говориш. Ми така средства не употребљујемо. Од тога средства би се и одбор наше странке згражао.

Дух се насмеши.

— А патријарх?

— Он је сам себи или сунуо у кафу или метнуо на рану. Ми смо ту сасвим индиферентни. С његовим послужителем... ех, шта.. тако је морало бити.

Дух се и опет насмеши.

— Ти си најиван. Као што видим, ви данашњи људи, нисте на чисто са *свештите корисном стварју и животом појединих људи*. Управо шта је један живот — према милијону људи, који добрим животом живе, према миру истих, добру домовине? Питање је да ли опште право иште-ју је, да твој друг, противник, њи.

— Ко си ти?

— Ја сам Macchiavelli. Мој госа и нештар је Чезаре Борџија. И Лоренцо Медичи је корисно употребљавао ово стакоце. Али пре сваке употребе поштено се размислио да ли је заиста озбиљна потреба била? И када су нашли да свеопште добро иште-ју нечију смрт... Онда је тај неко заиста умро. Мирно, без болова и патње је нестао. А Лоренцо му је онда још венцем окитио одар..

— Да, у оно глупо старо доба се свет служио тиме, — али данас.

— И данас се служи... само доста грубо и глупо. Ено, зар није онај који је на крвав престо сео — двојицу који му се не хтедоше покорити, помоћу својих џелата дао смаћи. Зар не осване сваки дан по који грађанин жртав, који неће да трпи деспотизам краљевским крвником... који у земљи створише гладну годину. Али нашто даље да ти причам. Погледај око себе. Зар ниси и сам --

— Умукни!

— Но, видиш даклe. Ти који си умео све своје непријатеље и који ти сметаху — на тако модеран начин уклонити, сад избијен, као какво псето од свога госе, — лежиш у кревету и очекујеш своју смрт, у место да другима смрт задајеш. Зар немаш везу са крвопијама, на зашто да тако кукавички проводиш дане. Кад је српска Атина пуна пишуна. Лазара, „учитеља француског језика," Цветка и ти Боже знај, зашт' не би у белом граду, који ти толико муке задаје — и твоје луде за тај посао имао. Погледај своју странку.

(Он плаче) — знао сам ја.

— Зар је то странка? Осим неколико измећара, кајишара, којих се свет гнуша и штребера тако је то одвратна банда, да јој и пузавачка слугинска покорност — ни по луле дувана не вреди. Свесно Сриство и с ове и с оне стране тако је срамно цака.. а она одвратно блудница и даље тера гадан занат и ако је њени кавалери давно на улицу бацише.

— То ме боли! (Плаче.)

— Мислиш да је народ марва, а ти да га можеш на клаиицу водити?

— Шта ћу. Преварио сам се. Заслепили су ме народни фондови. Признајем да гадијег измећара и већег изрода није од мене било — али фондови... фондови. .

Дух: Овде ти је таст!

Таст: Сине, блудни сине! Шта радиш? Куд си зашо. Освести се. Избезумљеност своју подвргни лекару — народној вољи и ако ти је до клања, закољи себе. Искаиало које заплакало. Зар онај светли барјак који је толке тешке битке добијао, да сада теби за чаршав твоје софре служи, на ком се сада храниш. Да се кута с

грозницом љубила — не би гори народ изродила. Још је срећа што с тобом изумире сав гад, који си мојем имену пашео. Нека те Бог прими да не мучиш и себе и народ мој.

МОЛИМ.

Мирне савести, а свесна образа узимам нову перо у своје чисте руке, велики учитељу мој. Употребио сам сву своју снагу, да ти се одужим за многа доброчинства светли примеру мој. Моја је помоћ дошла прекасно и за то надоше на изборима сви они дни јунаци, чије су врлине истицала моја чиста уста, незаборављени браниоче мој.

Мене још сумњиче. Мене — бившег уредника «Народног Пријатеља».

Нападају моје неоснивано поштење, место да се угледају на ме.

Ах, Јаше. Најчеститији Јаше.... ти одлазиш, а да ме ни појубио нисн. Мене — твог верног ученика.

Је л' то јава или је то само сан?

Не, не. Ти нас не смеш оставити.

Не смеш, јер те у делима још ни један од нас није достигао!

Јаше, чуј ме.

Молим те.

Овај бивши хоповски ђак; овај честити антиалкохоличар те моли; овај невини Стевица моли те:

Врати се. Врати се Јаше.

Јаше! Ову је молбу написно на с в о ј о ј х а р т и ј и, с в о ј и м п е р о м

твој умилата

Штева.

Дечји свет.

Прост начин.

Професор: Реците ми, како ћемо најтачније знати о једном предмету, је ли он златан?

Ђак: Ако га у залагаоницу однесемо.

Тешење.

Аница: Зашто си тако снуждена Зоро?

Зора: Како не бих била снуждена, кад ме тетка не воле. Што год Јелка уради, све је добро, што год је на Јелки, све јој се допада, а на мени ништа. Пре неки дан чудила се, како има лепу косу, а данас јој каже: Ју Јелка, ала имаш лепе крупне очи!

Јован — (утешно јој упада у реч.) Ћути Зорка, не тужи! Па ти имаш лепе велике уши.

Искрен.

— Јелте чико, хоћете још дуго седити?

— Зашто ме питаш браца.

— Јер сам гладан а мама је казала, чим овај несносни ђаво оде, сместа ћемо ручати.

Правилно решење.

Учитељ: ... Рецимо, да један коњ прелази на сат у трку осам километара, дочим други само б, и обојица се крену на трку, први пусти другог два километра напред и тек онда крене. Питам вас, где ће се та два коњаника састати?

Мирослав: У крчми.

Инклинација.

— Видиш драги пријатељу, ја још из малена хоћу да видим и знам, шта ће бити мо' синчић.

— Заиста?

— Купио сам му писаћу машину, ајзнбан, орман за боје и многе друге предмете, само да видим шта воле највећма.

— Па?

— Па богами све разбије, све покрја.

— Па шта ће то онда он бити?

— Па шпедитер, јер ти и тако све полупају и искрјају.

Прекрасна НОВИНА!

Дакле још траје залиха, шаљем диван позлаћен, врло фини анкер ремонтоар

КАВАЉЕРСКИ САТ ЗА ЏЕП

уз елегантан позлаћен ланац

који се од правог злата неда разликовати, са прегреним стројем, који ради 36 сати, тачно и добро. Двогодишња гаранција уз оригиналну пломбу за цену од К 4·60, 3 комада К 12·30. — Исти сат пиклован и с посребреним ланчићем К 3·75, 3 комада К 10·25. Пошиљка уз поузеће. Ако купцу не конвенира, дозвољено је мењање у року од 8 дана или новац франко натраг; према томе је ризик искључен.

Богато илустровани ценовници са преко 2000 илустрација, сатова, златних и сребрних ствари шаље се на захтев франко и бадава.

Michael Horowitz, Krakau

Dietelsgasse 57/800. 1—1

СЛАНО КУПАТИЛО

У СТ. СЛАНКАМЕНУ

отвара се 1. маја, а сезона траје до 1. октобра.

Друштво је саградило **2 зграде са 40 елегантно намештених соба.** Цене су од К 1·20 до К 5·—

Осим тога има рестаурација са добром и јефтином кујном и добрим пићем.

4—5

ПОГРЕБНО ПОДУЗЕЋЕ

и стоваришше надгробних споменика

ПАЈЕ МАРКОВИЋА у Н. САДУ

у средини Дунавске улице, телефон број 168.

Филијала: погребно подузеће **„Конкордија"** преко **Ђуре Стојковића,** кројачка ул. бр. 15.

Држи увек огроман избор свих врста надгробних споменика. Натписе израђује најсавршеније, а позлату дупке и дуготрајне. Велики избор мртвачких сандука, венаца, покрова и свакојаких остале за погребе. Цене строго солидне а послуга најтачнија. 140 21 52

Многострукo одликована. Постоји од 1860. године.

ФАБРИКА НАМЕШТАЈА И СТОВАРИШТЕ

НАСЛЕДНИКА НИКОЛЕ ДУСИНГА

170 10—52 **У НОВОМ САДУ.**

Ханска улица бр. 1. преко пута од српске основне нар. школе

препоручује своје велико, богато сортирано **стоваришше намештаја за спаваће собе и трпезаријe,** као и свију врста **тапецираних гарнитура за салоне** у сваком стилу по јефтиним ценама.

Даље: **шифоњера, кревета, столова, ноћних и за умивање, ормарића, креденца, дивана, огледала, мадраца, столица.**

СЛИКА,

у тамној и политираној изради и солидној изради и са врло јефтиним ценама.

Избор у ћилимова, простирачима и завесама.

Препоручујемо нашу пошу уређену радионицу са најпажљивијим радом за израду свију врста намештаја по жељи.

Солидна послуга! — Јефтине цене! (О солидној послузи најбоље референције.

Цена је листу: на годину К 8, на ½ године К 4, на ¼ године К 2.

„Стармлади" излази 1. и 16. ог сваког месеца. Рукописи се шаљу на уредништво. Претплата се шаље на администрацију „Стармладог" у. Нови Сад (Ujvidék), Хаџић-Светићева улица број 6.

УРЕЂУЈЕ: СТАРМЛАДИ. **(Појединн број 30 пот.)** Одговорни уредник: Петар Крстоношић

Власник и издавалац: М. Крстоношић. Штампарија д. д. Бранка у Новом Саду.

ТАРМЛАДИ

ХУМОРИСТИЧНО-САТИРИЧАН ЛИСТ.

Број 11. У Новом Саду, 1. јуна 1908. Год. II.

Тамо-амо — тумарамо.

(20 недеља тумарања по ваздуху — у мртвачком сандуку — чувеног политичког мртваца, потурице Рауха).

У СЛАВУ МАЂАРСКОГ НАТПИСА НА СРП. ШКОЛАМА.

МАТЕРЊИ ЈЕЗИК

(мађарски, од Em. Ábrányi-ja).

(Посвећено радикалској странци на „штудију“. Ур. „Ст.“).

Има л' такна худа створа,
Кој' би гледо без отпора.
Где му мајку, мајку милу
Отискују ништавилу,
На њу дижу хук помама
С увредама, с поругама?

—

Да ли гдегод народ живи,
Кој' се томе не противи
Кад му језик богодани
Ко исмева и тамани. —
Стуб његова светилишта,
Без којег је нико, ништа?

—

Сузе рони наша мајка, —
Хај, на њу се диже хајка,
Хоће да јој грло стисне,
Ни пред Богом да не писне, —
Из јој торбу о врат жеље,
Па мрвицу да јој деле.

—

Ал не дамо с' отој беди,
Док год нам се крв не следи,
Док год влада Божја правда,
У коју се и црв нада,
Док год знамо шта ј' срамота
Док је искре од живота.

Изгубисмо блага доста,
Још нам мајчин језик оста;
Па још и том зар се прети?
Па још и то дај отети! —
Пред божије никад лице!
И Бог мрзи кукавице.

—

Не дај, брате, овог блага,
Последњицу твојих снага;
Примакни се к томе жару
На живота свог олтару,
Јер донде си оно шта си
Док се жар тај не угаси.

—

А без њега — да те има
Милионским мињонима,
По свету би с' трзо, вио —
Али народ не би био.
Плевом би те свако звао,
Ветар би те раздувао.

—

Закун'мо се — друкче ало је —
Под заставом свести своје:
С тобом живет', за те мрети,
Аманете мајчин свети,
Стубе нашег светилишта,
Без којег смо нико, ништа!

† З. Ј. Ј.

На знање.

Због сеобе „*Стармладог*“ који је пренет из „Браникове“ штампарије у штампарију д. д. „Натошевић“-а закасниo се с неколико дана овај број.

Администрација „Стармладог“.

Колико да се зна.

Данас смо предали нашем адвокату око 300 неплатника „Стармладових“ — нека се он сад са њима бочи — ми смо се доста дописивали и опоминьали, — всује. Молимо их да се не срде на нас, јер и ми се више не срдимо на њих. Од кога утера дуг — утера, а од кога не утера нека му је на пешкеш.

Администрација „Стармладог“.

Улица и двор.

— Чудновато. Бан Раух тера дворску политику, па ипак призива улицу у помоћ.

— Баш зато му нема места у кући. Кад је за улицу, треба га послати на улицу.

Г. г. претплатницима.

Послали смо око 400 опомена за дуг, који износи око 800 круна — а плаћено нам је свега 50 круна. Ми и опет учтиво молимо за претплату од које зависи битисање и опстанак „Стармладог“. Идућим бројем свршава се и II. четврт о. г.

Администрација „Стармладог“.

Говор Јаше Мркшића пилићарског посланика.

(Полаже рачуна живини и доказује јој како ју је узео у обрану на сабору. Овце слушају и блеје — а петао кукуриче „живео наш посланик!“)

ДУХОВИ.

Духови . . . велики празник. У целој земљи светкују празник. Штедионице, трговци, занатлије. земљоделци — сви светкују велики празник. По неки новчани заводи у свом празничком расположењу — затворише радњу већ пре недељу дана и никако је не отварају, сигурно због празника не мисле више ни отварати. Црногорска влада слави празник — у души, а њезин министар Тамановић празник — у срцу. Дипломатски књаз Никола, кад се сети да је најординарнији аустриски шпијун Настић у стању да две братске државе — растави из братског загрљаја — осети неки празник — у глави. С просветом напредујемо и достигли смо већ незнабожачко доба. Анархисте, атеисте, социјалисте и радикали — не верују у Бога. Бог међу тим као свеправитајући верује у радикале и њихову странку као једину спасоносну странку по Србство. С тога влада и они свесници који верују у Бога и доказују да је и Бог радикал. Верују у свету тројицу, на пр. Бог Кошут. Бог Раух и Бог Јаша. На пр радикалски Бог Кошут шаље народностима на Духове грофа Апоњија у виду голуба . . . и то правог гаћастог и с мамузом голуба . . . просто да је печен на да га од милине појеш, тако је златан . . . а све народности, изузевши грабикале, ударише у дивљачку дреку: кобац! кобац! чувајте матере децу своју! И сад узалуд голуб-гаћан гуче како он није кобац и не мисли ни једно голупче појести, него баш на против заменути матер хранитељу, те голупчиће *бесплатно* хранити. Во времја оно послао је Бог духа светога у виду голуба међу апостоле — те су у један мах проговорили 12 језика. Данас је послао Бог радикалски (Кошут) неког дугачког, (од Куманова за 6 пољи дужег) „великог“ духа — који је рад да оно што је сам Господ створио — поквари, поништи, посече свих 12 језика у 12 народносних апостола (12-ти радикалски апостол Луда, он се већ продао за манастирске сребрњаке) и стопи у један „разумљив“ језик, којим се може чак на онај свет — путовати.

Ах, незнабожачки је свет! На пр. у новосадској саборној цркви о Духовима у место зелено траве донели радикали *сено*. А свет у место да чути и слуша дивно појање наших учитеља у певници, и громогласну службу владике . . . а они ударили у разговор . . радикали, сено . . . јасле . . . Неблагодаран свет. На чак и слух данас човека вара. На пр. у место црквене арије а вама се учини да слушате арију далматинских морнара: „Ој дивну ми далмацију з боравит нећу“ — да певају гимназисте, којима дириг гира сигурна рука, као да је ушла у школу код Јаше Томића. Те се у један мах осетити као на *морским* таласима, који вас час дижу високо високо, а час спуштају дубоко, дубоко (од прилике као мађарска влада радикале) а ви се топите од милине — баш као радикалска странка у Срему — и често мислите да ће вас једног лепог дана нестати, као Пашићеве владе, заједно с запереницима, у Србији.

И у Босни се празнику Духови, и то *али Духови*! Босански Бог просвете Штадлер, и Бог правосуђа Херман, шире љубав и мир међу хришћанима, а муслимане уче уз сву своју силу — хришћанској науци И они су створили „заверу“ и „целевиздајнике“ мало друкчију од оне у Црној Гори, ма да је и ту био

Настић умешан. И они су оковали мирно и слободне грађање, о чему везаних уста аустријски „Врач“ и „продана невеста“ „Застава“ — нејаде за добро да ћуте — ако нису ради да на пречац скапају, као и други паразити, који живе на телу угњетеног народа, којима крвопије већ и срч у костима сисају.

Жалосни *Духови*:

У Србији владају завереници; у Црној Гори су на влади „завереници“, у Босни су „завереници“ — откривени, плакатима, настићима и другим босанским шпијунима. Зло на све стране по Србе — само се још једино радикали сунчају као проја на сунцу, на безусловној наклоности мађарске кошутовске владе! Нај им бу!

Жути пасуљ на вагоне.

Ко је рад тврда али добра пасуља, којим може из пушке пуцати и кад је скуван — нека се обрати на Јоцу Ларму, агента неког друштва.

Груписање политичких странака под једну капу.

(По једној неостварљивој идеји Фрање Кошута).

Радост Милетићева на оном свету.

Др. Светозар Милетић (над Панчевом о интеркалацији осећајна, газут мађареским говором свога сина, ударе му на очи сузе радоснице које с неба капљаху право на Славкову главу. У један мах се чу с неба глас): „Сеј јест син мој возљубљени, о немже благоволих, того послушајте!“*)

*) Ово је мало закаснило, јер је требао клише да се изради. Но знао чртач је тога иначе да Славко то не заслужује. Има човек право. Штета за клише! **Пр. Ур. „Ст.“**

ЦЕНЗУРА У БОСНИ.

Муслиман и Србин.

— Ма знаш ли бели, да је уредништво „Српске Ријечи“, због тога што босанска влада воли да види само белу хартију — дошла на мисао да поручи црну хартију, па да види шта ће Чваба онда?

— Море прва је она њима и тако. А друго Шваба је ђаво. Он ће онда на основу закона о штампи издати наредбу да штампате жутом бојом црну хартију — па је опет на швапско.

Празник Духова.

I.

Опачина је врлину потукла,
А истину је гнусна лаж надвукла,
Невиност пати — к'о у време оно.

II.

И Србин пишти, са јадума плаче,
Туђин га гони, ил га браћа тлаче,
И Србин страда, скоро је већ клон'о.

III.

О кад би се сад на благдане Духове,
Ко у зачетку вере Исусове,
Опет се небо отворило благо.

IV.

О кад би опет Дух спишао свети,
Да све на земљи народе просвети —
Понајпре једно моје Српство драго!

V.

Ах камо, камо огњених језика
Да почну борбу против расколника,
Што лажу народ тргујући за се.

VI.

О небо пошљи апостоле праве
Умудри народ неразумне главе
Да једном прозре, — од пакла се спасе.

—tus.

ПРЕД ДУХОВЕ.

— Разговор једног народносног посланика с Векерлом. —

— Да ли се радујеш Духовима?

— Па голуба волим, зна пламене језике — не трпим.

Зидари и фешшпан.

Бука: Како је то, да је новосадски фешпан Бала, који баш не воли социјалисте (зна се и због чега) — дозволио да се организују зидарски радници. Та тек он *не живи од зидања*???

Шука: Хе, човек зна из искуства шта је то зидање — без зидарских радника. А друго ако човек и *не живи од зидања*, сад му се прохтело зидање, па може човек — ако набије зидарски страјк — да штетује.

Бука: Како, да *штетује* кад туђе зида, а не своје??

Шука: Па баш за то. Туђе се *боље чува* него *своје!*

Бука: Разумем!

У ЦЕНСУРИ.

— Какво вам је то перо?

— Гушчије, главати господине!

— Зар ви не умете писати другим пером?

— Умем, срповским!

— Можете, ал од двоглавог орла!

Говор Јоце Килијана

(продужавање пропалог кандидата за црквени Сабор).

Браћо моја! Ако сам пропао, пропао. Теши ме то да је и у Срему пропадо наших 18 кандидата, којих смо били Рауху обећали. Али види се да народна пословица има право кад вели: Обећање лудом радовање!

Пусти га нек лаје...

Био једном папа Бенедикт XIV. у цркви на проповедји неког попа. Слушајући пажљиво што поп говори, пани паде на памет, да је ту исту беседу управо од речи до речи прочитао у некој књизи духовној. У том се увуче у цркву некакво псето, те стаде да лаје, што игда боље може. Црквењак дотрчи, да истера псето, али му папа забрани, говорећи: „Не, не! пусти га да лаје, нас лаје на лупеже!"

Дум. И. С.

Решио.

— Шта ли му значи оно — у отпису министровом, у ствари решењу спора око манастирске штампарије, — после министровог имена: s. k.?

— Шварцгелбски катана.

РАЗРОКИ КАСАПИН

једно гађа

а друго погађа!

ВЕСТИ ИЗ МЕСТА.

До њега стоји. У Новом Саду влада шарлах и за то је варошко представништво решило да се све школе затворе. — Апоњи пита Балу, да ли је потребно и Срп. Гимназија да се затвори. Бала је одговорио да ће на то питање одговорити док се Јања врати и док се с њиме споразуме.

Седница на сокаку. На први дан Духова је грабикалска црквена општина одржала седницу на сокаку. Решавано је питање да ли да остане Св. Сава на школи или да се у место њега постави Јања с мамузом. Једни су били за свету тројицу: Св. Јакова, Св. Балу и Св. Апоњија. Решено је да мазало Дјеланић има пронаћи фарбу којом би се могле замазати очи радикалским телићима — како неби могли видети на срп. школи **успех** радикалског братимљења с Кошутовци.

Телеграфија без жица. О забави новосадских срп. гимназиста професор Дечермић ће експериментисати марконијевом телеграфијом без жица.. Поводом тим „Затстава“ тврди да телеграфија без жица није марконијев проналазак и доказује да су се радикали телеграфијом без жица куд и камо раније служили и експериментисали. Станице су биле: Нови Сад-Будимпешта. Позивају се на Белу Талијана, брадатог грофа Бањањија, Балу, — и најпосле Ердељана — којима је та њихова бежицна телеграфија позната. У последње време су шта више свој апарат усавршили, те су у једно и исто време на више страна могли разне вести слати. Позивају се на Рауха, „Magyarország“, „Уставност“ и београдску „Самоуправу“.

Тужио их за општету. Овдашњи трговац Kertész тужио је радикалску странку за општету. На име неколико радикалских врвака купили су оне велике влашке сламње шешире (о којима је у прошлом броју била реч) и од дана како су та четворица те шешире понели неће ни кер више таке шешире да купује. (Осим што је купио Светозар Косовац). Пошто је трговцу остао цео сандук таких шешира (јер нико неће од срамоте таки шешир да понесе, да га не би држали за радикала, на чак ни сами радикали) то је трговац тужио радикалну странку за општету. — Чујемо да је радикалска црквена општина решила да му одкупи све шешире и стави на рачун — *не предвиђених трошкова* за покривање срамоте.

На знање. Петроварадинско купатило је отворено. Она висока личност се купа сваки дан. Толико заинтересованим на — довољно знање.

Биће репонован. Новосађани погађају да ће капелан Мушицки бити репонован. Мушицки нас је овластио да најавимо, да је њему милији магазин на лочкој жељезничкој станици од свих новосадских станова, па чак и Беле лађе“ и „квартира“ преко пута од парка.

Две берберке. Две новосадске берберке, (једна из Хаџић-Светићеве улице) моле високу конзисторију, вреко уредништва „Стармладог“, да му се дозволи да сме у Новом Саду стално ноћивати и у место бербера берберке за шишање употребљавати.

Једна берберка (на добром гласу) моли Пушибрка да јој и до године дозволи ђаке држати. Код ње ће бар што научити ђаци — и неће испасти глупаци и неискусни младићи.

Наш енглески позоришни одбор. Позоришни одсек под управом Др. Тихомира Остојића решио је да набави читаву библиотеку из енглеске драматургије. Једино је незгода то што међу свима Енглезима у целом позоришном одсеку не зна ни један енглески. И сад настаје питање на што ће се та библиотека употребити? Тек ваљда не мисли славни одсек блејати у њу? А г. Тихомир не може из ње ништа прикупити и „написати“ — јер то нису српски оригинали. На пр. архива у Опову или народне песме о Краљевићу Марку, које могу чак и ђаци да препишу у случају хитне потребе.

Прослава немачког певачког друштва „Фросина“. Бадава. Шваба је ђаво. Тако фино што су подвалили с прославом овдашњим Кошутовским шовенима — швабождерима — да се то може рећи „сервијански“. Позивнице су биле разаслате на мађарском језику — али прослава чисто немачка с немачким натписима. Сјајније и лепше прославе није видео Нови Сад! — Кошутовци се заједно с Балом и Јоком Танавицом — искидање на резанац. — Нема ништ' од Мађаризације. Штета што није био Апоњи да види — имали Немаца.

ПОЛИТИЧКИ НАДЗОР.

Оптимиста.

— Би л ти мени могао рећи, шта је то оптимиста?

— Знам. То је „Вранић". Он још једини верује, да хрватска жеера није удешена и да Црна Гора има Устав.

Квалификација.

— Бивши министар Бањи би повајпоследније био за бана у Хрватској, да замени Рауха?

— А по чему? И зашто?

— За то што и он — нема никакву странку уза се.

Зар није доста било шест година?

Кад се Јаша уморио око народног издајства а он је отишао на Приморје, да се човек нало одмори.

„Швиммајстор"

— Чувени учитељ пливања, бечлија Др. Владислаус Џјорџјевић, позват је ових дана у Београд!

— А што ће им?

— Да научи краља Петра, како да се исплива из платке, у коју их је уплаткао чувени зидар Хошкова Пашић.

— Богме нека се мало причувају тог пливача, да их не увуче у какав дубљак, вртлог, — или да их чак не превезе жедне преко Саве — у хвапско царство.

Свој своме.

— Него јеси чуо да је био у Новом Саду чувени и злогласни политички мртвац Владан Ђорђевић?

— А шта је радио?

— Шта друго него је постао политичке мртваце, да му помогну да створи у Србији ново уколно друштво.

— Ха, свој своме!

ДОСКОЧИЛИ МУ.

Краљ пруски Фридрих Вилем I. толико је узимао у подсмех науку и научењике берлинске академије, да би им послао кадгод на решење и таковних задаћа, који нису имали ни репа ни ушију. Једном их писмено упита, зашто две чаше, пуне шампањског вина, кад додирну једна другу, не дају тако јасан звек, као кад би биле пуне каквог другог вина. Академци му одговоришe писмено исти дан овако: „Не можемо решити такву задаћу, пошто ми немамо толико новаца, да набавимо шампањца!" Тад им краљ дарова двапаест боца шампањског вина, да их испију у његово здравље, и ослободи их оне задаће.

Исправак.

Уредништву нашег листа се поткрала крупна штампарска погрешка која квари читав смисао речи. На име, код позната дефрауданта бечкеречке касе Јоце Григоријевића-Воздиханија, стоји Воздигање а треба да стоји Воздизање. Молимо читаоце (бечкеречке) да ово изволе исправити. Ур. „Ст."

Нови касапи.

Сраско трговачко удружење — пошто је процветало на трговачком пољу одала се на занат — прави алве. Како су алве престале и нико их не тражи, мисле отворити касапницу. И тако добијамо нове касапе. — Само да не буду клали —?

Чујте!

Матица је решила да ове године не издаје календар, јер лањски календар није могао да надржи конкуренцију с добро уређеним календаром „Гњаватором". Поњајни уредник Ј. Живојиновић.

НОВЕ КЊИГЕ:

„Браколомство", роман из живота једне хуље. Саставио Др. Ћопа.

„Новац", жалосна игра од Др Бошка Петровића. (Први пут приказано у Босни.)

„Кувар", — по практичном предавању једне куварице написао: Др. Ћопа, професор једне гимназије.

„Од чега болује Матица Српска; а од чега Тихомир Остојић?" — расправа о питању хонорара и издавању с брда с дола скупљених гњаважа. Расправља Др. Тиквомир.

„Вашар на вашару". Обесењачка приповетка од једног крајачког момка. У једној глави (која у мало не одлети).

Наступила сезона. Усљед великих врућина наступила је већ сезона — бесница. Као ово седам Шваба на једног зеца, тако је 7 полицајаца изгрунало једног пролубибог овдашњег трговца. Исти нагиње радикалско-коштутовској страници — и никако да се начуди „резултату“ — љубости, од које су му неке чворуге поискакале. -- Ха, где се љубави зачне ту су очи плачне

Одговори уредништва.

Мученику у С. Чине се и даљи кораци. Сестра ваша мора примити јамчевину за вас. Онда ће другови из Пеште — тражити ослобођење! Влада ће ових дана сести у Каменицу. Поздравље вама и оном кукавцу за којег ће се такође у скорим почети радити. Да ли добијате обоје уредно новине — или их спаче?

С. Ј. у К. Имате право такође. Од како су почели позоришном судбином управљати нови касапи: Тихомир „прикољач“, Мргуд „књижевник“ и Радић-сирдо који су глумачком свету познати као осветљиви, заједљиви пакосни и у опште за тај свет и неспособни и изгледни људи — растерали су све глумце. Госп. „прикољач“ — која жестоко музе Матицу Српску напрцирао се да ће Спасићка неда новаши ца од 10 круна. Он наравно нема појма да једна прамадона (певачица) провинцијална на пр. темишварска, добија 6.000 круна годишњу гажу а која нема ни близу такав глас као ђа Спасићка. Али наравно нови касапи .... Чујемо да мисле глумце заменути кинематографом, а ђу Спасићку фонографом. Веле: „лако је за глумце, него тешко је за нас!“ Ко ће нас таке велеуме као што смо ми — у Матици заменути?“

ПОГРЕБНО ПОДУЗЕЋЕ
и стовариште надгробних споменика
ПАЈЕ МАРКОВИЋА у Н. САДУ
у средини дунавске улице, телефон број 168.

Филијала: погребно подузеће „Конкордија“ преко Буре Стојковића, Бачванска улица број 15.

Држи увек огроман избор спаковених камених надгробних споменика. Натписе изрезује најсавршеније, а позлата дубла и дуторација. Велики избор врста, сандука, венаца, покрова и целокупне опреме за погребе. Цене строго солидне а послуга најтачнија. 5—24

Многоструко одликована Постоји од 1860. године.

ФАБРИКА НАМЕШТАЈА И СТОВАРИШТЕ
НАСЛЕДНИКА НИКОЛЕ ДУСИНГА
170 11—52
у Новом Саду
Ханска улица бр. I. преко пута од српске основне нар. школе

препоручује своје велико, богато сортирано стовариште намештаја за спаваће собе и трпезарије, као и свију врста тапецираних гарнитура за салоне у сваком стилу по јефтиним ценама.

Даље: шифоњера, кревета, столова, ноћних и за умивање, орманчића, креденца, дивана, огледала, мадраца, столица.

СЛИКА.

у тамној и политираној изради а солидној квалитети и са врло јефтиним ценама.

Избор у ћилимова, простирачима у завесама

Препоручујемо нашу нову уређену радионицу са машинским радом, за израду свију врста намештаја по жељи.

Солидна послуга! — Јефтине цене! (О солидној послузи најбоље референције).

Цена је листу: на годину К 8, на 1/2 године К 4, на 1/4 године К 2

„Стармлади“ излази 1. и 16-ог сваког месеца. Рукописи се шаљу на уредништво. Претплата се шаље на администрацију „Стармладог“ у Нови Сад (Újvidék), Хаџић-Светићева улица број 6.

УРЕЂУЈЕ: СТАРМЛАДИ. (Појединн број 30 пот.) Одговорни уредник: Петар Крстоношић.

Власник и издавалац: М. Крстоношић Штампарија Учитељског Д. Д. „Натошевић“ Нови Сад

Стармлади

Хумористично-сатиричан лист.

Број 12. У Новом Саду, 16. јуна 1908. Год. II.

После расправе о „велеиздаји".

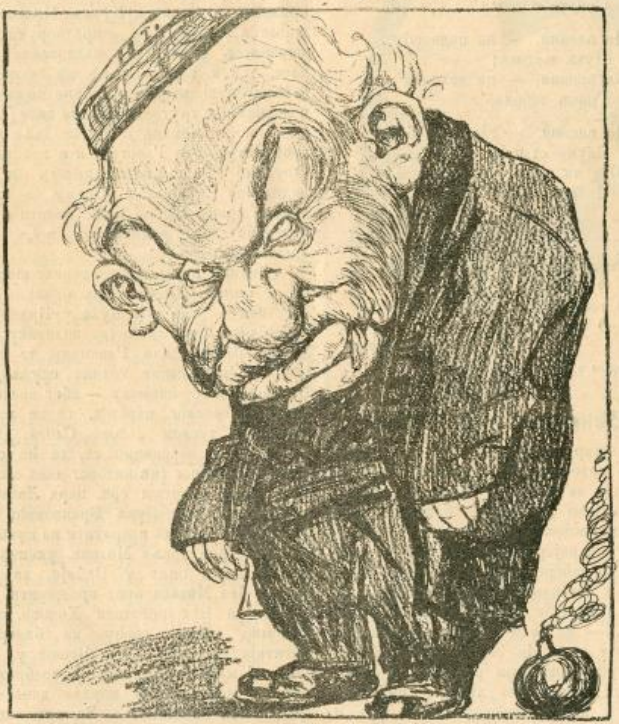

Кнез (јако покуњено): Дакле не упалише, већ ме опалише!
Стармлади: Што бомбе, ал' што штампа, кнеже!

На висини.

Шта ли мисли они оро,
Они соко, тић,
Кад се попне врх Ловћена
На највиши грић?

На висини, — од куда је
Оку свуда пут;
На висини, — е да ли је
Бригом забринут?

На висини, — куд ветрови
Разни досижу,
Са свих страна уздисаје
Српске подижу.

На висини, — на подножју
Духа његова;
На висини, — на дохвату
Грома небова.

На висини, — где ј' слобода
Скупо стечена —
Шта ли мисли кнез Никола
На врх Ловћена?....

— — — — — —
— — — — — —

Нисам пит'о, да ког кренем
Одговорити, —
О том зборим, јер је „*слатко*“*)
О том зборити.

† Змајован.

*) *Курзив и навод је наш.* Ур. „Стар.“

Векерле у Срему.

Министар председник Векерле намерава око половине јула допутовати у Срем, да разгледа за државу у Врднику купљени угљени мајдан (и том ће приликом бити гост администратора Лукијана Богдановића у патријарашкој палати у Карловцима,) и разаберe се о автономним стварима — и автономним кинезима. Даље да разгледа земљиште за колонизацију Мађара у Срему, — да види чувену манастирску штампарију око које се води већа борба него у руско-јапанском рату око Портартура, и да упозна два хероја Димитрију Стесеља и Мату Курокија, који лућ и крвав бој бију на живот и смрт, позивајући час један час други Тилдику у помоћ. Даље ће разгледати министар народне фондове, то знаменито бојно поприште око којег се радикали сви искрвавише док га заузеше. Прегледаће ко је све добио и ко није добио од радикала зајма — из народних фондова. После ће — и друге карловачке знаменитости прегледати. На пр. *усахнуло патријархово вино* — и порасле радикалске трбушине, бермет и чика Мишин нос; — дугачку браду Ђорђа Красојевића и кратко опишану главу Др. Соса, и још краће опишане рачуне фондовских фишкала. А приказаће му се том приликом и дугоноги Кузман Миловановић, школски референт, — и краткоруки бивши управитељ радикалске карловачке шпаркасе. А том приликом ће му се показати и Живановићеве пчеле и пуне кошнице — и радикалски трутови и празне касе („шпоркаса“ и „читаоница“). Ту ће даље видети гроб патријарха Георгија и с врх венца у Фрушкој Гори може видети и гроб радикалне странке у Срему, а ако се окрене према Бачкој може видети и монументално дело радикалског вођа — на ајмашком гробљу.

Видиће разне фрушкогорске животиње — и писара Ђорђа Красојевића. Може посетити — кад већ буде у Врднику — и већ има неку *врдничку* политику и манастир Врдник или Раванцу, те видети где се Срби сваке године скупљају на Видов дан да се опомену — због несложе — пропасти српског царства, те се враћају очеличени геслом „Само Слога Србина Спасава“ — заверивши се, да ће се сви Срби пиак једног (не)видовог дана сложити. Може видети мртвог срп. цара Лазара — и живот српског Вука Бранковића (који ће се донде ваљда повратити из купатила). Ту је и гроб краља Милана, укопан заједно са надом оних у Србији, да ће се Србија без Милана опет проширити. Може уједно уз пут посетити Хопово, одакле Тихомир узима грађу за биографију Доситија Обрадовића, а Бенин у својој незрелој младости пронашао сребрни мајдан, од којег многи ковачи данас кују неки политички капитал. За време док се министар бави у Раванци, могао би га на

румском чалашу с зобницом на њушки (симбол радикалне странке) посетити и чувени радикалски трбушар Жарко Миладиновић тумач. Он би могао министру показати у Срему народ који су некоји адвокати оправили у просјаке, а као чудо невиђено пришку слепачку академију под управом Др. Лазавца. Пошто је Векерле Шваба, то би могла једна *Швабица* — причати му о њеним *српским осекацима* — којима се два пут годишње, у очи Ускрса и очи Божића, продуцира — у срп. новинама. Од свих манастирских знаменитости, може разгледати празна места где су исте стајале. Даље може разгледати манастирску белу марву за коју — гину неке автономне гладнице. А може разгледати и дивну околицу која је врло подесна за насељавање Мађара издавањем манастирске земље под аренду. На може посетити и Беочин — ми ћемо за то инак у његовој посети гледати неки *дрн* чин, и то све за то што он уме Мађаре да облачи у швапске плундре, — па се бојимо да и нас не обује у дрвене опанке (кломпе) јер видећи како мамуза радикале — тешко се имамо чему другом надати.

БОМБЕ С ЦЕТИЊА.

— На предлог нашег министра Тамановића именујемо Ђорђа Настића нашим *дворским* проповедником истине, имајући на уму учињене услуге коме а и српбијанском двору, Никола II. (не онај I-ви).

\+ И ако бомбе нису пресле, инак ће се Тамановићево министарство распрштати.

≈ Ваљда нико није тако пресуда изненадила — као најмљеног Рајковића.

□ „Застава" (у 31. броју) јављајући о грозној пресуди с Цетиња, каже: „више њих је осуђено *на 6 година доживотне робије*!" — Види се да г. уредник „није код куће."

§§ Скоро сва српска независна штампа осуђује тиранску пресуду у Црној Гори — тобожним атентаторима. Многи Црногорци, који *славе* св. *Николу*, — решили се да би добро било инак да *промену* — кућни патрон.

✱ После изречене пресуде, многи су одлични Црногорци предлагали председнику суда

ЖИВОТ НА ПРИМОРЈУ.

J. T.: Кажу да не могу без мене, а лажу обешењаци још боље него ја!

Лабуду Гојновићу, који је за време истраге дописивао се с плаћеним агентима — да сад своје име Лабуд промени у Гавран, а у презимену би могао ј у в изменути.

△ Пошто Црна Гора досада није имала целата — то јој је понудио своје услуге познати заверенички џелат Настас Петровић.

○ Кнез Никола је послао честитку перзиском шаху, која гласи: Честитам Вашем величинству на храбром бранењу устава! — Уставни Никола II.

< Перзиски шах је одговорио: Угледајући се у наше бранење устава, бомбама, — послужио сам се истом методом, али једино још пречим судом од вашег преког суда! Да Бог поживи нас! Најуставнији Шах-шек-мач.

И једнима и другима.

Штованим читаоцима „Стармладог" позната је полемика између уредника овог листа и г. Мргуда. Г. Мргуд је ради своје чистоте докторског гласа тужио ме суду. Суд ме је ослободио његове оптужбе а г. Мргуда осудио на 30 кр. одштете да плати моме адвокату. И сад кад суд није хтео да суди по ћефу г. Мргуда но по правди и истини г. Мргуд се латио средства ниског, те ме је на улици изненада напао штапом. Разуме се да сам се бранио.

„Застава" је тај мучки нападај, пошто је она већ од толико година тога начела, радосно поздравила и завршује како је „Стармлада" подлијеће те као у старо доба харамије, да напада и убија туђу част. — „Стармлади" није ничију част украо — али ће баш у скоро по судским актима повлачити се име таке једне „харамије туђе части" и то баш из радикалског логора, којој ће се писац „Заставине" белешке „Штап" обрадовати — као мати мртвом детету.

„Браник" је био већ финији. Он је рекао да се не би ни осврнуо на тај догађај, јер је то приватна ствар дотичне господе!

Еле Јашина начела и „Браникова" се нашла у слози: нож — и штап!

Наравно да случај Бенина је „мучки нападај", јер „ваљда г. Поповићу треба и да се убијство десило, па да га је могао за мучки нападај осудити и са знања скинути", но али г. Бенин не уме да се лепо смешка и клања на једну и другу страну — није сарадник „Браников" а није ни толико вешт да кад изађе из редакције опозива, пљује на своје начело.

Кад би г. Марковић том мером и себи одмерио, неби требао ни једну коску да има у себи због његовог писања о радикалима.

Што се тиче даљег коментарисања „Браникова" „како није ни један од наших „познатијих људи" радио" то је врло — врло смешно доказивање. Ако сам ја приватна муштерија, за цело да „Браник" није могао знати ко ради на „Стармладом" а ко не. Па ипак и кад се за цртача интересирао један од најпознатијих ре као сам му: „ту неко" а у штампарију је само мој и моје жене рукопис улазио са разлога: што су слагачи изилазили из штампарије „Браникове" те прелазили у радикалну штампарију, те ее после декларирали као жестоки радикали. А и са овог разлога: један „Браников" сарадник написао је један чланак и казао једном од „познатих људи" да је он писац истог чланка под условом да је то тајна — и за не пуна 24 часа од куд је који једномишљеник ишао честитао му је. Све је то био разлог да сам ја био предострожан с рукописом а сарадника за јавност нити имам нити ћу имати. Нека се сети „баш један од познатих људи" да ми је рекао да има једну песму о „Мајеровим шатрама" да ми да, коју је написао такође „један од познатих људи" но са других разлога ја писам досео био но ћу Ни оволико не би рекао да ме „Браник" силом своје смешне тврдње и својег сродног исповедања начела није натерао. Оволико и једнима и другима, а са трећим ћемо се већ у суду — наплатити.

Петар Крстоношић,
уредник „Стармладог".

Матура.

Сви ђаци новосадске гимназије пре но што положе испит зрелости, покупују већ дан пре штап. Како који положи матуру, а његa један ђак (којег овде зову вицибатина) дочека и уклони му штап у руке.

— А шта би урадили с штапом, да нисте положили матуру, — упитаће један грађанин љубопитно једног матуранта.

— Па ништа, понео бих га оцу.

*

— Знаш ли ти да је у Новом Саду забрањено варошко представништво грађанству да сме носити уза се оружје.

— Знам!

— Па како то, да наш професор ипак носи за собом у школу — пушку?

— Тако, што он из ње не *пуца* него **преводи.** **Један пушкаш.***)

*) Пушком изилазиђу ђаци готове преводе.

ЛОГИКА.

— Занимање, молим.
— Борим се за женско право.
— Једном речи — *мудата*.

Роб и гроб...

У тамници азијачкој
Лежи јунак самохран,
Лежи јунак Петар Кочић —
Српски Србобран.

Муче главу на пра Бога, —
Њега — ноћ и дан,
„Одреци се Србовања
Па си слободан!“

„Ах, слобода, шта је она,
Кад је Србство роб,
Нека умрем, мучен главу:
Ваш је ово гроб...“

Стармлади.

Конференција српских родољуба.

○ У Новом Саду је одржана конференција српских родољуба — која „ће слогу свију српских политичких странака, учеедерење — уједињење целокупне снаге српског народа. „Застава“ није за ту слогу. — Можда је она за *слогу* ако није за *слогу*.

*

≈ „Браник“ набраја ко све није дошао на конференцију, па спомиње како кикиндска па и панчевачка млађа интелигенција, и ахо су добили позив — нису дошла, — а заборавио је случајно напоменути, да ни новосадска млађа интелигенција — није дошла. На пр. г. Тихомир, па госп. сарадник, па адвокат у кући и тако даље и тако ближе. А омладина је својим отсуством — бриљирала. „Warum in die Ferne schweben sieh' das Gute liegt so nah'!“

△ Неко је љубопитљив хоће ли сад ти родољубиви Срби приступити раду и народу — или ће се и даље задовољити *грђењем* у својим органима. То би било „чујем ..... браћна нема!“

≙ Чланови лобцајхбрудерства су учинили своју дужност са регистрирањем *о части и руковању* — којом су удостојени српски родољуби изван Новог Сада.

РАЗЛИКА.

— Зашто сва публика баца труле јабуке на главнога јунака — и гађа га у главу? Та и други још горе глуме него он.

— Да, али данас је његова кориеница.

Позив на претплату.

Овим бројем завршује се II. четврт или полугодишња претплата на наш лист, и са 1. (14.) јулом отварамо пратплату на **трећу четврт**, која стаје само **2 круне** или до краја године свега **4 круне**.

„Стармлади“ је заиста једини независни хумористични сатирични лист који не мора ником да метаниште.

Еле не заборавите „Стармладог“, малог али слободног — сатирика, уз њега је све што слободно мисли и љуби слободу и правду.

Уредништво и администрација „Стармладог“.

Песак.

△ Опозиција је налала ужасну вику на заверенички „Балканску Банку“ у Србији, што је ранила војску с песком. Каже до сада нам је заверенича влада сипала песак само у *очи* — а сад нам сипа и у — *уста*.

≈ Усљед тога је опозиција и престала викати на владу: „*песак у очи!*“ — и сад вичe: „*очи у песак!*“

□ Управник „Балканске Банке“ жали се на новинаре, да су таку дреку надали, да им вели не може запушити уста ни земљом! — Неко је предложио да *се* покуша — песком.

§§ Против тога је протестовао опет управник града Београда. Вели ако се песак тако буде харчио — чиме ће његова полиција после апсенике бити?

+ Један од војника који су песком рањени, случајно је умро. Кад су га спустили у гроб, попа се забунио па у место да је казао лака му земља била, а он рече: лаки му песак био!

◿ Коста Песак изјављује, да је за то мешао песак у жито, да би се војници угојили. Позива се на гуске, које кад се кљукају орасима додаје им се песак.

Порез на ракију.

— Него, је ли истина да се онај Лемовни што тобож прави дијаманте — налази у Пешти.

— Бога ми ту ће се слабо увздити.

— Зашто?

— Због конкуренције!

— ?

— Него. Векерле прави и од мошлика дијаманте за Беч.

Стрелице.

*** У Ревалу се састали руски цар Никола и енглески краљ Едуард. Верује се да ће последица овог састанка бити ако не тројни, а оно трајни савез.

*** У Немачкој су због састанка у Ревалу изгубили главу. И јако су огорчени на Британију. Само Бог би их знао зашто вичу у место Ревал. Ривал, Ривал!

*** Говори се да је прва одлука на састанку у Ревалу, грађење жељезнице од Москве за Индију. — Немачка нема и шта против, али би радије пристала на рушење санџачке пруге.

*** Неки чувени „болесник" отишао је на Приморје да се лечи, а кажу да му ништа не фали. Ах' зато фали Србији — у диспозиционом фонду.

*** У Техерану још једнако траје хапшење грађана, вешање по пресудама преког суда а и плачке трају непрекидно. — Боже мој, баш као да су у Црној Гори.

*** По шаховој заповести обешена су два народна говорника и један уредник. Против тога варварства протестовао је Настић као „народни говорник" и један „народни уредник" — из Босне. У место говорника вели — могли су обесити о клин само говор а у место уредника могли су — погубити лист, као што се то да нас у Босни практикује, па је исти успех. Само модернији!

*** У револуцији у Персији, погинуло је и много слободних зидара. На паранчо кад се руше куће — шта ће им и зидари

*** Него зашто радикали гледају да одложе сазив црквеног сабора — до на јесен. Сигурно су радикалски „народни" посланици у послу, а до јесени ће обрати и бостан!

*** Између Бугарске и Србије је опет дошло до заоштреног стања. Што му драго — вели Русија на то, само немој с децо да дође до заоштрених — бајунета.

*** Али ипак у целом заоштреном стању између Бугарске и Србије — ипак се најоштрија показала Русија.

*** Радикалски Пашићевци мисле и опет чинити неке кораке код мађарске владе. Али судећи по досадањим радикалским корацима — и баш — већ издалека се примињавају да ће у чизмама бити. Изузимајући ако их није већ Векерле обуо у дрвене опанке.

*** Експонент мађарске владе Раух, постао је аустријски тајни саветник. — Бајата каз да он досад то није био.

*** Поред све будимске воде коју сваки час пије Раух — изјављује Раухов душобрижан Векерле, да његов експонент још никада није имао чвршћу столицу него сада.

*** Коалиција је сигурно за то и пред ложила Векерлу, да га шприца.

*** Говори се да Аустрија не зна како ће свршити започету жељезничку пругу у Новом Санџаку. Русија и Енглеска је теше — да је сваки почетак тежак и да је куд и камо лакши — свршетак!

*** Неко предлаже у Србији да се усљед хладног Бугарског држања према Србији опозове садашњи посланик Симић и место њега постави Никола Пашић — па ће бугарски односаји одмах постати топлији.

*** Једни су у Србији опет тога мњења, да би најзгоднији кандидат на месту опозваног посланика у Црној Гори — био Пашић. Он не да би з грејао Црну Гору за Србију, него би је просто — подгалио.

Ајкула и Јаша Томић.

„Браник" доноси један стари виц, како је тобож ајкула хтела да прогута Јашу Томића на Приморју. — али да се ајкула у последњем часу предомислила да загризе у тако страшан и гадан залогај. Међутим нама јављају искрени пријатељи, да је ајкула заиста Јашу прогутала, али да јој се одмах нешто згадило — и да га је избљувала ко кит Јона. — Како нас накнадно извештавају код Јаше је кад су га на обали прегледали, нађена у џепу један лист, који доказују да је дивљачки нападај Др. Лазе Марковића Мргуда на уредника „Стармладог" „приватна ствар, на коју се исте новине не би ни осврнуле".

Drang nach Osten.

(Штета што је умро).

— Него штета је, што је умро славни руски еликар Василије Верешчагин.

— За што?

— Зато што би сад после еклопљеног савеза Русије с Енглеском могао насликати дивну нову елику.

— А какву то?

— Па на пример **„У Македонији је све мирно!"**

Смрко му се исток.

— Него и нашем комшији фетер Михлу се смркао Исток и претворио у Запад.

— Како у *Запад*?

— Па тако, што је човек *запао* у Санџаку.

— Море ни бриге, — извешће њега Бањушка саевним на чисто не из Санџака — него чак из Босне!

Најбоља реклама.

— На који начин је доктор Н. постао тако чувен.

— Врло просто: кад год ко умре, а он изјављује да га он није лечио.

Ватрославу Јагићу

(у славу 70 годишњице).

Никада се Словен није
Одрицао језика свог;
Поздравио би т' ал' не знам
Твога „језика босанског!"

Србин Србинић.

Зашто ban Раух, шолиџо пушује.

— Волио бих да знам, зашто сте ви банови репови, опет послали бана Рауха у Пешту?

— Зашто? — То не мораш знати!

— Ал ја бих хтео —

— (*Срдито*) Да се не скита овде по Загребу, кад баш оћеш да знаш.

Није свеједно.

Кад посланици изгубе главу — у Пешти, значи да је влада опет неки намет на вилајет поднела као препун предлог — на пример нови порез на жесту. — Али кад се то деси у Техерану, значи сасвим нешто друго.

Чивуцко сѫвађање.

— Него јеси чуо Шмуле, Шах може изгубити свој престо услед побуне.

— Па што га не препише на жену или сина.

Шта је то аутосугестија?

— Знаш ли, да ми жена пати од аутосугестије?

— Како?

— Па тако. Хоће силом да ми сугестира да јој купим аутомобил.

Леп изглед.

Госпођа (која је из вароши отишла на село да проведе лето и узела стан код једног сељака). — Али то вам морам одмах рећи — ми доводимо са собом седморо деце. — Јел'те да то не чини ништа?

Сељак: А што да чини — и ми сами имамо десеторо.

„Szrpszko narodno pozoriste".

„Привредник" напада управу срп. нар. позоришта зашто је штампало плакате у Мађарској Књижи — мађареки.

„Браник" доказује да се друкчије није могло помоћи и замера једино ортографији (а заборавио је на литографију!) Очекује се сада да „Застава" још докаже да је позориште школа и да је онда сасвим оправдан и плакат — и позор. друштво за штедњу и узајамно потпомагање!"

У народној борби...

— Из „Српске Домаће". —

У народној борби не броје се дани,
А године лете, као магновења,
И век прође. Једни — славом увенчани
А други — у гибу народног презрења.

Славко Милетић.

Нове банке.

Новине и свет.

Новине јављају да *има* — нових банака од 20 круна. Свет међу тим уверава новинаре да *нема*.

Социјалан разговор.

— Но како ти се допада нова банка од 20 круна. Која је лепша нова или стара банка.

— Бога ми ја не знам.

— Како не би знао.

— Тако лепо, што ја никада нисам имао у руци ни нову ни стару банку.

Преселили се.

Вредни скупљач срп. народних песама и умотворина и претуривач архива Др. Тихомир Остојић и кумпанија, пошто су са својим календарским „сочињенијама" прибавили „Матици Српској" *неколико хиљада круна дефицита* — сад су прешли у друго гнездо (које због дефицита на календарима, које због „од чега болује Матица") — „Срп. трговачко удружење" — и прете Србима трговцима и занатлијама (због 6 потура по реду) да ће сад „Срп. трговачко удружење" постати „Матица Српска", те после свих успеха на трговачком пољу — бацати се на књижевност и конкурисати „Матици Српској" с народним књижницама и дефицитом. — После дефицита „Срп. трговачког удружења" мисли написати књигу: „Од чега болује Срп. трго. удружење?"

Одговори уредништва.

Н. у месту. Не, далеко је од нас помисао била у белешци „Жути пасуљ" вређати дотичног г. агента, којег ми иначе знамо као врло вредног, способног и у сваком погледу трговца за препоруку. У осталом информисали смо се накнадно, да тај жути пасуљ нити је под данашњом управом нити за време дотичног чиновника ни купован ни продаван. А нисмо ради никоме неправду да учинимо.

Уредништво нашег листа преселило се и налази се сада у дунавској улици бр. 10. (у кући г. Николе Ивковића).

Мудре изреке.

— У програму бана Рауха *нема много доброга и лепога*! „Застава".

— Кад бих ја био богат — друкчије би писала сва словенска штампа. Никола I.

— Ми се на то не би ни осврнули, јер је то *приватна ствар* дотичне господе! (т, ј. Марковићеви мучки нападаји на „Стармладог".)

„Бранич".

Догађаји у Перзији.

По црногорски.

У Техерану, кад хоће посланику да одузму реч — а они му одмах, ради сигурности, одузму и главу.

Мало изненађења.

Наш чика Паја враћао се својим послом из суда. У дунавској улици заустави се пред новом фирмом „Стармладог". Мало се изненади. У том изађе и Стармлади на улицу.

— Шта ће бешењаче, зар си ти још жив?

— А зар сте ви хтели да ме *убијете*?

НОВЕ КЊИГЕ

стигле уредништву на приказ.

Ђорђе Настић: *„Тијело без душе, глава без мозга, индивидуа без идеала!"* — Цена? — пошто се ко с аутором погоди.

„Балканска Банка" доповски догађај из живота министарских и државних плаћакаша у Србији — од Јоце Јовановића, *министра краљевима*. Цена: министарска фотеља.

ПОГРЕБНО ПОДУЗЕЋЕ
и стовариште надгробних споменика
ПАЈЕ МАРКОВИЋА у Н. САДУ
у средини дунавске улице, телефон број 168.

Филијала: погребно подузеће „Конкордија" преће Ђуре Стојкановића, бурчинска улица број 15.

Држи назад огромни избор сваковрсних каменог надгробних споменика. Натписе изрезује најсавршеније, а позлата дупла и дуготрајна. Велики избор вртл. сандука, венаца, покрова и целокупне опреме за погребе. Цене строго солидне и послуга најтачнија. 6—24

Многоструко одликована — Постоји од 1860. године.

ФАБРИКА НАМЕШТАЈА И СТОВАРИШТЕ
НАСЛЕДНИКА НИКОЛЕ ДУСИНГА
170 12—52
у Новом Саду
Женска улица бр. I. преко пута од српске основне нар. школе

препоручује своје велико, богато сортирано **стовариште намештаја за спаваће собе и трапезарије, као и свију врста тапецираних гарнитура за салоне** у сваком стилу по јефтиним ценама.

Даље: **шифонера, кревета, столова, ноћних и за умивање, орманчића, кредеца, дивана, огледала, мадраца, столица.**

СЛИКА,

у тамној и политираној изради а солидној какоћи и са врло јефтиним ценама.

Избор у ћилимова, простиратчима у завесама

Препоручујемо нашу нову уређену радиону са машинским радом, за израду свију врста намештаја по жељи.

Солидна послуга! — Јефтине цене! (О солидној послузи најбоље референције).

Цена је листу: на годину К 8, на $^1/_2$ године К 4, на $^1/_4$ године К 2.

„Стармлади" излази 1. и 16-ог сваког месеца. Рукописи се шаљу на уредништво. Претплата се шаље на администрацију „Стармладог" у Нови Сад (Újvidék), Дунавска улица број 10.

УРЕЂУЈЕ: СТАРМЛАДИ. (Појединн број 30 пот.) Одговорни уредник: Петар Крстоношић.

Власник и издавалац: М. Крстоношић — Штампарија Учитељског Д. Д. „Натошевић" Нови Сад.

СТАРМЛАДИ

ХУМОРИСТИЧНО-САТИРИЧАН ЛИСТ.

Број 13. У Новом Саду, 1. јула 1908. Год. II.

Векерле: Но, и овога сам кортеша скљокао и запушио му уста — за навек.

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ.

Овим бројем ступа „Стармлади“ у III-ћу четврт о. год. те отварамо нову претплату на **трећу четврт**, која стаје свега **2 К** или **4 К** до краја године.

„*Стармлади*“ је једини овострани независан српски сатирички лист, који не припада ни једној странци, нити се суди на милости или благонаклоности ичијој — осим својих *претплатника*, па је за то „Стармлади“ и независан према *свима* и *свакоме*.

„Стармлади“ ће и даље остати непоколебим *малм*, али *слободам сатирик*, који ће у сатири, шали и уметнички израђеним карикат. рама (око чега не жалимо ни труда ни трошка) доносити све што је на дневном реду за решетање.

„*Стармлади*“ ће се постарати да и о саборском раду и нераду тачно извести п. н. читаоце и то, у слици и речи.

Кад би сви многопоштовани дужници и редовни г. г. претплатници учинили своју дужност, те нам како дужну своту тако и обнову претплате послали на прикљученим повчаним упутницама —

онда би „Стармлади“ опет одужио им се на тој лепој и звечећој пажњи тиме, што би за сво време сабора *недељо један пут излазио* — и доносио *стрмоглавске* белешке са сабора.

Еле учините г. г. роду глас — које је уједно и „Стармладом“ спас! На да Бог поживи и вас и нас!

Администрација и уредништво „Стармлади“.

С Таборовог сувог пута

(на ком је шкрабусано).

Пре интервјуа.

Hochwürden Gabriel Zmejanovich
Wien.

Пазите, да не испадне опет каква „цицепполка“.

Јаша.

После интервјуа.

Пошљи лудо на војску, седи код куће па плачи.

Радикална странка.

*

Од луда попа, луда и *молитва*! **Јаша.**

*

Сачувај нас Боже, *луда пријатеља*!

Wekerle.

Преместили га.

„Застава“ је именујући кандидате за патријарха и навађујући њихове дијецезе, случајно се помела код Гаврила Змејановића те ставила као: „пакрачки владика“.

ИДЕ САБОР...

Шта би човек био, да језика нема,
Био би ко риба, животиња нѣма.
Ал' Бог језик даде, сваком људском створу,
Да се њиме служи мудром разговору.
Хеј ал' кад би мог'о сваг' њиме да с' служи
И служећ се њиме — себе не наружи...
Чим га дуже пружи ..
Да се не окужи —
Да се не оптужи!...
— Али иде сабор,
Szegény püspök Gábor!

Док је ћут'о беху мисли роб му спњи,
Ал' онда мишљаше, нешто да га кињи,
Па се на пут даде, оде Бечу нуто,
Рече па с' опече — и угрува ћуто.
Роб му беху мисли, док је мудро ћуто,
Сад је он *роб* мисли — што их брбљ'о лудо.
Ej, Јашо, Јашо,
Кошутовска снашо!
Постиго си циља,
Ал' га натоциља!
— Али иде сабор,
Szegény püspök Gábor!

Стармлади.

Ко ће бити патријарх?

Наша странка (шаљива) још никада се није осећала у непогоднијем положају — од данашњег, где треба да се изјасни *ко ће бити српски патријарх*. Озбиљни чланови наше *шаљиве* странке поплавише нас писмима и телеграмима, у којима траже од нас одговор: ко ће бити српски патријарх? Један пише: Кад сво *Српство* на десет дана пред избор не зна *ко ће бити патријарх*, ви морате знати. — Као да је „Стармлади“ министар Векерле, па зна ко ће бити српски патријарх. Други опет пише: „Ви тамо у Новом Саду морате знати!“ — Као да је Нови Сад Будимпешта, а новосадски новинари пештанске шорналисте. „Ако ништа друго, а оно зацело знате за кога је *Ож* и његова странка“. — Та то сви знамо, а зна фаза Богу и Габор пишпек, али на кога ће гласати — то зна само Векерле и Јаша Томић! У опште ми у Новом Саду ако хоћемо што да дознамо о радикалној странци, а ми узмемо ма који

кошутовачки лист и одмах смо на чисто где их боли, где сврби а где жуљи. На пр.: „Срби радикали, који су се увек показали као *хазафијаши*, позивајући се на српске школе, итебејски зајам, бирање посланика у Новом Саду и т. д. очекују да према пакту — њихов радикалски кандидат буде потврђен. Јер зашто је онда пузила, подвлачила, брукала се — ако јој се ни једна „шугава“ автономија не осигура?“ После узмемо „Заставу“ и из ње ишчитамо оно гурикање усљед новог беочуга, који им је провучен кроз њушку — и знамо све и за кога је, и за кога није и за кога *мора* да гласа! — Ми новосађани иначе и то знамо да је **Оон** оздравио; да се новосадски владичански двор *кречи*; да је **Оон** био у Вршцу; да му је још најнепристраснији, најмирољубивији и најмекши *Митрофан Шевић*. Иначе њему се могу слати и на коректуру чланци „*Заставини*“. То би била *најновија и најугоднија радикалска вест*. Иначе им је и та *неправда* учињена, зашто баш за комесара да им пошљу *министра правде!* Зар није добар и поп Боже провизије-брадоња!

Што се тиче „*Стармладог*“ он се још није изјаснио за кога је, осим што се изјаснио за кога није — као и радикална странка; а наша шаљива странка ствар узима увек са шаљиве стране, па баш зато је она као сатирична странка у пркос одржаних зборова „српских родољуба“ „турско-бечејских (пазите слагачу, да не сложите бечких, место бечејских, јер онда и ја могу не у турско — али *Турску*. Пр. Ур. „Ст.“) демократа“ — који су за слогу — она је за цепање. Истина да је то аустријска политика „цепај па владај“, о којој барон Раух толико луна своју главу, а франковци своје тикве, — која може често пута два ока у глави да завади, па ма једно око било црно к'о горско, а друго лукаво к'о сервијанско — ипак ми као шаљиви лист, ми смо вечита опозиција па и *слогашкој политици* — (и никада нећемо да пузимо као неки озбиљни листови). Управо то је данас бечка политика: *фузија странака*. Тако би Векерле хтео да сложи четрдесетосмаше са шездесетседмашима. И сад настаје питање да ли иде 48 у 67 или 67 у 48? Јер ако неко мисли да иде 48 у 67, тај може бити врло добар бечки математичар али до зла бога рђав мађарски политичар — веле Кошутовци. За то он и тражи нову странку, нове људе, фузију. Конкуренција је велика, па су потребне конференције. Нова румунска странка је већ одржала таку једну слогашку конференцију, — па се испоставила *Кошутференција*. Са шаљиве стране би се и код нас ствар тако могла узети; а с озбиљне *идемо да видимо* —. За сада је главно питање: „ко ће бити патријарх“. А није само питање ко ће бити патријарх, него је и питање ко ће бити **Српски** патријарх?

А на то је и само уредништво „Стармладог“ као и сво Српство јако — јако љубопитно.

Еле ко ће бити српски патријарх, то данас још *нема нико*, а да (хвала Богу!) пишпек Габор неће бити, то данас већ *зна свако*.

Црно*горске.*

У Црној Гори је покренут нов лист „*Књажев Вјесник*“ — који бранећи књаза и црногорску шактерску владу **Тамановића** доноси и неке „*мисли*“, које су намењене другом а бију њихове госе по образу. Ево их одреда:

—

Историја српског народа не престаје да је без црвеног жига, који се огледа у ономе: „Кајине, где ти је брат?“

Убио сам га на вечитој робији!“)

—

Блато је лако бацити; тешко је само сачувати се, да се човјек, бацајући се њиме, сам не окаља. **Црногорско блато и Србија.**

—

Лаж је брза, али кратко траје! **Настић.**

—

„Ко ти ископа око?“ — „Брат.“ — „Зато је тако дубоко“.

Подметуте бомбе престолонаследнину.

—

Не мјери се удар какав је, но се мјери од кога је.

Џелатски суд. клевета званичне Србије — књаз.

*) Потписи испод „Мисли“ су наши. **Пр. Ур. „Ст.“**

Нова химна

(која нема претензије да је садањи сабор уевоји).

Боже правде и неправде
Што до сада спасе нас,
Кажи Јаши: „ајд одавде!“ —
Јер у том нам лежи спас.
Моћном руком води брани
Автономни српски брод,
Који хоће да са'рани,
Радикалски голи род.
Нек на Србство ведро чело,
Не удари Јашин гром,
О сохрани свако село,
Политком Јашином.
Ој милошћу твојом краси
Овај Србству свети год,
Радикала ти нас спаси
Моли ти се српски род.

СТРЕЛИШЕ.

— Словенски ренегат Бенишки тражи од државне владе преки суд — противу словачке штампе у Угарској. — Богме би тај Бенишки требао да се бар маљаризира на: Бена!

— У Хрватској Раух још једнако гони поштаре и учитеље. По целој изјави Векерловој види се да Раух за то гоњење поштара и учитеља има веке „учитеље“.

— Американска флота иде у походе Јапану. Јапанска опет сва флота ће у исто време да се „муштра“. — Само да при тој вежби не избаци случајно какво оштро торпедо ђуле — у место ћор фишека — па да се опет по јапанском обичају прво започне, па тек по том објави рат.

— Италијански листови јављају да ће се у скоро састати Титони с бароном Еренталом. — Балкански народи су љубопитни да ли ће се они због растанка састати или ће се због састанка растати.

— У Србији је министарска криза. Краљ је поверио Миловановићу да састави владу — али никако да дође до споразума међу старијим и млађим радикалима. — Неко држи да би се криза врло лако решила ако би Миловановић изјавио Пашићу, да се он за њега не зове Миловановић него Молововановић.

— Радикали се туже на Векерла зашто је сад наредио да се по највећој врућини сазове сабор. — Еле врућина им је за то су тако *скуавани*.

— У Турској су се побунили официри због глади. Султан је решио да им пошље из државних магазина за храну сто кола — *симпатије*.

— У Хрватској су затворили чиновника друштва „*Братства*“ Мандића, на пра Бога. — Сигурно хоће „Раух“ да докаже Србима и тиме, да мрзи свако *братство*.

Криза у Србији и право мањине.

— Из овог ће читаоц видети како је „Застава“ у стању сама себе и своја уредника да утера у лаж и још ошамари. —

Већина листова који излазе у Београду, доносе вест о милој посети нашег чика Јаше, и како се сад после његовог одласка осећају лакши! И одмах после Јашине походе у Београду излази у 125. броју велике „Заставе“ у чланку „Криза у Србији“, између осталог познатог становишта (управо привезишта) нашег чика Јаше, овако мнење „Застава“ о праву мањине:

„Мањина нема права да утиче у састављању владе. Нема права да тражи заједничку владу, нема права да прописује ко ће бити министар. Јер ако то право има мањина, какво право остаје већини ? (Подписан је J. T.)

То вели у уводном Јашином чланку „Застава“ о праву мањине — а одмах у истом броју у листку „Јавно мнење“ овако вели „Застава“ опет о праву мањине:

„Али већина постаје бројем, и она је „бројна већина“ и то данас на основу лажног рачуна бирача“.

Није праведно, да се једна странка дочепа потпуне власти, на пр. странка која има 1000 изборника, а противна 999 јер ту би један глас претекао свих оних 999 па би били 1000 изборника све и сва, а оних 999 ништа.

Ту би одлучивао и чуо се једино глас тих 1000 изборника а не би од оних 999, ма да се тичу и њих: јавни послови на пр. дужност и то свакога посебце и у истој мери, као и оних грађана са — привима.

Чим су обвезани тих 999 сносити дужности као и оних 1000 грађана, онда је право, да се њихов глас чује при одлучивању о тим дужностима, право је да и они одлучују о тим заступствима.

То би требали да могу у размеру који одговара њиховом броју.

И тако је „Застава“ у једном и истом броју писаћући о праву мањине утерала сама себе и своја госу у лаж и још му шамар опалила с оним „једним гласом“.

*

Пашић је имао 3 гласа већине, а радикалски крњи сабор 1 глас већине — па и тај један се ишчаурио — као дефраудант!

На здравље ти пита домаћине!

Чешагија.

Штампарска погрешка.

*Немачка и велике сиће (силе)**)

(*Мала „Застава“ бр. 140.*)

*) Правилније би вала било *Шкобиџа и сев г. д.* Пр. Ур. „Стар“.

Српијанске жеље својме Краљу.

„Срећан пут!"

Пронела се вест по граду
Да ће „неко" путовати.
Да посети старог „течу"
На бал-плацу а у Бечу.
*Нека, нека, врат му тата**)
А ваљда ће Господ дати
Да се више и не врати.
И по други пут „Срећан пут!"

„Бавo" бр. 23.

*) Курзив је наш. Ур. „Ст."

Са бечког балплаца.

Пишу нам из Беча: „Овде је био познати танцмајстор Габријел, који је извредно лепо одиграо своју „цинцелолку", а још лепше је у Будимпешти одиграо „радикалку". Министар Векерле га је том приликом одликовао орденом „нога", а радикална странка му је издала декрет — пакрачки. **Асура.**

Изјава.

Није истина, да пре но што су изашли сви гласови у јавности о антидинастичности и велеиздајству и великој срп. прозаганди самосталне странке, да сам на 2—3 дана пре тога био у Н. Саду у посете Јаши Томићу и после посете узвикнуо знаке самосталци још боље но ће

Никола Марковић Ердрљан.

Напредан Бог.

Газда Јова: Ала ти је родило жито газда Ново, да је то милина погледати. Мора да је много кише код нас у Банату било?

Газда Нова: Боме, пријатељу, код нас овудакарсна није наше жито још од Ускреса ни видило кишу! Ни једне једине капљице!

Газда Јова: Па како онда, да је тако родило?

Газда Нова: Хо, боже мој, — па свет је данас напредан. На пример, људи су пронашли барут брез дима, па кола брез коња, па лађу брез воде...

Газда Јова: Па?

Газда Нова: Па и Бог је изум'о.... жито брез кише.

Запарно им је.

— Представите себи, — рече један радикалски посланик, — влада је сазвала сабор сад у највеће врућине!

— Што, да се не бојите шлога, — одврати ће онај што је стајао с радикалским трбушаром.

ВЕСТИ ИЗ МЕСТА.

Исправак. „Браник" је донео вест, да се у Белој Цркви венчао одветнички кандидат Живко Милетић са Равицом Зрнићевом, ћерком покојног овдашњег грађана Пере Зрнића. — Ми смо међутим извештени, да се г. Милетић венчао са госпођом удовом Равицом Schnell, а не Равицом Зрнићевом!

Двобој. Између овдашњег дуелмајстора Исе Бајића и Др. Илије Вукићевића, адвоката, био је ових дана двобој. Обоје су *илезирани*. — Неко држи да су обоје били „плезирани" још пре двобоја.

Срп. Тргов. Удружење је и опет отпустило свога управника тобоже као неспособног. — Не би згорег било да се мало и контра проба . . . т. ј. да се отпусте они *способни* кочничари „Срп. Трг. Удружења", који у место да продају мануфактурну робу и напук — праве алве, календаре, па сад хоће и „просветом" да се баве, наравно и опет на рачун сироте *кесе трговачке*, која узалуд зева на *дивиденде*. (Свашта Мила окусила, једва Мила *сита* била!)

Позоришни одбор за штедњу и узајамно потпомагање је и опет одбио једну прилично добру драму „Несуђеница". — Али за то ће и даље бити суђено српском народном позоришту, да га на туђе гњаве, једног члана позоришног одбора, лептирске драме, — које обноћ цркавају. Ха, свој своме! **Баба.**

Ко ће кога брijати. Један радикалски кортеш од заната, Сава Шуца, пошто сад оскудева у кортешовању за владиног посланика — кортешује за једног брицу муштерије. Неко је љубопитан на крају крајева ко ће кога обријати.

Бука и Шука.

Бука. Богати Шука, да ли си читао оно шаљиво састављење у „Застави" „Себи руке" у ком неки Пламенко плаче због Раухових најновијег политичког успеха у Кини?

Шука. Јесам. Али ко ли му је тај Пламенко?

Бука. Не знам. Али свакако да се налази на једној ватри с *Rauch*ом (димом).

Шука. На разуме се, да је тек Rauch (дим) могао створити Пламенка.

Логика.

Дада, Кајка затвори врата!

Кајка. А да ја нисам овде, ко би затворио врата? Затворите ви!

Изјава бана Рауха.

На сва открића госп. Поповића проти мојој особи о тобожњој *нелојалности и антидинастичарству* мојем, немам шта на таке лажи рећи, и бићежим се као и досада с особ. поштовањем

Кушаковић, експонент.

ВРАЧАРИЈЕ.

— Ко држи „Врачу" душу и гушу? —

Познати „Врач Погађач" „босанац" износи како му само за ово пола године, до јула месеца 971 претплатника дугују **К 6546 90 пот.** — и завршује овако: „Барће се знати ко „Врачу" држи душу (читај: гушу!)"

— Боме зна се то већ одавна!

*

„Како сепише сабосанскомшпијуну Настићу — кад су „уста завезана а руке спутане".

Мото: „па све и кад би „Врач" баш и могао живјети без Босне и Херцеговине (што је саршенонемогуће) опак „Врач" не може ни једног словца пуштути о Калајштини. Зна лупеж да су му уста завезана а руке спутане" и т. д.

С. Л. Л.

„Врач Погађач" доноси у свом дупљом броју 11 и 12 овакав извештај о познатом босанском шпијуну Настићу:

Телеграм „Врачу".

Сарајево. Ђорђе Настић..

Запленено.(*)

*) Овај телеграм случајно није запленила цензура, већ ми сами, пошто се у њему на четири места спомиње име горњег индивидуума, а ми желимо, да се што прије у Србији заборави и да се нигде више не спомиње! Ур. „Вр. П)

— А и шта ће јадник писати кад су му уста везана а руке спутане!

*

„Врач Погађач" као наивко (који и ако је погађач не уме да погоди који су од двојице неваљалци. Ево његове најивности, коју је у 11 и 12 броју показао):

Некада се добро знало.

Некада се добро знало,
Ко за народ ради мили,
Ком' ни мало није стало
Туђем роду да с' умили.

Али данас ми не знамо,
Ко су прави ко су криви,
Сваки вели, да је само
Он омиљен борац живи.

Самосталци кажу ето:
„Радикали изд'јице;
Све што ј' Србству мило, свето,
Издали су, кукавице".

Радикали њима вел':
„Да су они по сто пути
Изд'јице, који желе
Српски народ обманути".

Ко је дакле борац прави?
Ко клеветник грешник тешки?
Кога треба да пригрли
Српски народ тај витешки?

Кога треба да осуди
Са издајства, веролома?
Ко да каже пута, људи,
Ко нам спрема вратолома?

Ја бих рек'о, да су обе
Суревњиве странке наше,
Да ту има нешто злобе,
Због које нас тако плаше!

Ово ми се чини гадно —
Ко промисли дубље мало,
Увидеће, да је јадно
Новинарство наше пало.*)

Лала.

*) Богме судећи по овом писању и „најивности" „Врачевој" — не само да је пало, него са све четир у њихов стало. *Ур. „Стармладос".*

Изјава.

У 146. броју „Заставе" у мојем шаљивом уводном чланку „*Себи руке*" има и ових израза као: „*орден сосе*", „*народајз борци*" — те овим изјављујем, да ми је далеко и помисао била истим изразима вређати нашег дичног оратора Др. Бранка Илијћа, — а у колико он исте ипак прима за увреду, ја га ево јавно молим за опроштење, као и све који су оно шаљиво састављење прочитали.

Загреб, 1. јула. **Пламенко Rauch-ов.**

НАШ ТРИЈУМФАЛНИ ПУТ ПО ДАЛМАЦИЈИ.

Хм! Добро вели пословица: Све што нам се деси противу наше воље може нам на пользу бити. Сад молим ја вас, ја сам рекћи један простак, али растолкујте ви мени, који сте учени људи, о што је требало некоме провода изван своје домовине, кад се он овде проваћа да не може бити лепше. Рећи, свет га почитује. Чим се на улицу појави, а њега прате. Иде свет за њим, боже ми прости, ко за комендијом. И то уз какво одушевљење и певање. Боже ми прости, као какви херувими, тако га славе по Загребу куд год се макне. Па како се само удешава кор пре но што се запева банова корачница „O du lieber Augustin“. Сваки се прво искашље, испљује и испчисти — „грло“ и онда је милина слушати то народно „одушевљење“ какве се ту све *одушке* пуштају и исказују: „Lieber Paul!“ „Servus Paul“ па „мах дир никс драус“ а кад се мало боље развеселе а они ударе у пошалице: „Родила мајка шепртљу!“ А кад куда „случајно“ уђе у коју радњу, а свет се скупи пред врати — као кад је био барнумов циркус са ваневропским животињама. А чим се појави, ту му се одају титуле, господе Боже, не знам где их само скупише. Па кад груну песму:

Ој, таре, тандаре,
Мартинечко крмаре!

Кажем вам, то је, да пукнеш од весеља. А кад случајно се извеземо у аутомобилу, то испред нас просипају разно „цвеће“ зелени и пантрњак и додају нам јабуке, цвекле, келерабу — а ако је пост чак и ротке. Већ шта се коме при руци нађе, дода нам. При већем расположењу чак по неки скида старе ципеле, папуче, па нам хита у аутомобил. А ако случајно није ту плац музика за час се састави музика из народних инструмената. Ту вам је пекар у место кларинете а у место егеде тестери неко дрва, а у место флауте звижди шустерски шегра, а у место бубња каква стара шерпења, па тепсије, кисканте, дување у песнице, продуцирање мачака и имитирање славуја из воде... једном речи: народно одушевљење. А кад аутомобилом кренемо, оките нам га разним кецељама, чистим мараницама... па једном смо, да простите и једне женске гаћице у аутомобилу нашли. Сад јесу их на пијаци од одушевљења свукли или су их тек хтели обући — није се могло испоставити, доста да се нашло. А кад треба знак дати с оном лоптом што онако смешно „свира“ — то неко из почасти већ из публике учини. А после кад кренемо а за нами јуре, шегрти и пси — и утркивају се и прате нас све донде, док не сустану и они и ми. По неки из почасти легне на сред пута, да би прешли преко њега — али ми га обићемо одавајући тиме народу своје симпатије, да се ми крећемо у граници својих права а нећемо никако да газимо народ. За то нам и стижу дневно 10 корпи разних „честитки“, „поздрава“ — и „славопоја“. Већ серенаду „Родила мајка шепртљу шепртљу“ ту нам свако вече дају. И сад питам ја вас поред толиког лепог провађања у својој рођеној домовини — је ли вредно било ићи у Далмацију и Книн, ради оно неколико поморанџи, трулих јабука и крушака, па чак и мушких јаја... кад свега тога има у својој домовини, на изобиљу.

Не, не кажем ја, кад некоме добро иде а он иде на лед да се тоциља. А то је и опет ово дана један господин који је ишао у Беч да се тоциља — доказао. Сад мож' бити да су га и други натоцијали — тек пословица има право. А сад лаку ноћ господари, наставићемо други пут. Одосмо с мојим господаром у Пешту. Приповедаћу вам кад се вратим — шта нам се стрефило.

БОЦКАЛИЦЕ.

— Један самосталац је фотографисао Јашу Мркшу, кад је спавао у мађарском сабору, баш кад се расправљао закон о вероисповедним школама. И ако је слика добро испала ипак Јаша не изгледа онако да проговори. Ал за то је он ипак при полагању рачуна својим бирачима 36 сати – којешта говорио.

— Србија је забранила извоз сена, зоби и т. д. Новосадски телићи се забринули да им волови не остану поред празним јаслама.

— У Србији, млађи радикали, нису за апанажу престолонаследнику за то што немају поверења према Пашићу. Главно је да имају поверења у себи — да неће изгласати ни апа-ни папа-нажу.

— У „Застави“ се непрекидно оглашује неки животињски „теј“. (Тиртеј). Судећи по вољи, биће да је од Вочића тај „теј“.

Дечији свет.

Потрефио је, пред ким ће се пофалити.

Кад је једном окружни прота обилазио своју дијецезу, похвалио му се сеоски попа, како је он децу учврстио у вероваоци. Да би га уверио прозове једног малог гаћаша, те га овако ослови:

— Но, Пајо, кажи нам ти, кад устанемо ујутро, — шта чинимо прво и прво?

— Па, овај, прво и прво се . . .

— Но?

— Чешемо!

— Седи Устани ти Сово и кажи му!

— Модим, ранимо свиње!

То је друго.

Мати чешља девојчицу.

Наравно девојчица се дере, колико је грло носи.

— Не дери се тако. Како се ја не дерем кад ме чешљају.

— Е, лако је теби. Твоја коса није прирасла за главу.

ЦИРКУС КИЛИЈАЊ*)

Поред хотела фабрија

отпочео је своје дневне представе уз врло занимљиву и разноврсну продукцију светских уметничких снага, које је вредно видети. — Ближа извешћа у плакатима.

*) Ово није онај радикалски Килијан из Суботице. *Пр. Ур. Ст.*

ПОГРЕБНО ПОДУЗЕЋЕ

и стовариште надгробних споменика

ЈАЈЕ МАРКОВИЋА у Н. САДУ

у средњим дунавске улице, телефон број 168.

Филијала: погребно подузеће „Конкордија“ пређе Ђуре Стојановића, књурчинска улица број 15.

Држи увек огромни избор сваковрсних каменог надгробних споменика. Натписе изрезује најсавршеније, и позлата дубла и дуготрајна. Велики избор мртвачких сандука, венаца, покрова и целокупне опреме за погребе. Цене строго солидне а послуга најтачнија. 7—24

Многоструко одликована Постоји од 1860. године.

ФАБРИКА НАМЕШТАЈА И СТОВАРИШТЕ

НАСЛЕДНИКА НИКОЛЕ ДУСИНГА

170 13—52

у Новом Саду

Женска улица бр. I. преко пута од српске основне нар. школе

препоручује своје велико, богато сортирано **стовариште намештаја за спаваће собе и трпезарије**, као и свију врста **тапецираних гарнитура за салоне** у сваком стилу по јефтиним ценама.

Даље: **шифоњера, кревета, столова, ноћних и за умивање, орманчића, креденца, дивана, огледала, мадраца, столица.**

ОЛИКА,

у тамној и политираној изради а солидној квалићи и са врло јефтиним ценама.

Избор у ћилимова, простирачима у завесама.

Препоручујемо нашу нову уређену радионицу са машинским радом, за израду свију врста намештаја по жељи.

Солидна послуга! — Јефтине цене! (О солидној послузи најбоље референције).

Цена је листу: на годину К 8, на 1/2 године К 4, на 1/4 године К 2.

„Стармлади“ излази 1. и 16-ог сваког месеца. Рукописи се шаљу на уредништво. Претплата се шаље на администрацију „Стармладог“ у Нови Сад (Ujvidék), Дунавска улица број 10.

УРЕЂУЈЕ: СТАРМЛАДИ. (Појединн број 30 пот.) Одговорни уредник: Петар Крстоношић.

Власник и издавалац: М. Крстоношић. Штампарија Учитељског Д. Д. „Пајтошевић“ Нови Сад.

СТАРМЛАДИ

ХУМОРИСТИЧНО-САТИРИЧАН ЛИСТ.

Број 14. и 15. У Новом Саду, 15. јула 1908. Год. II.

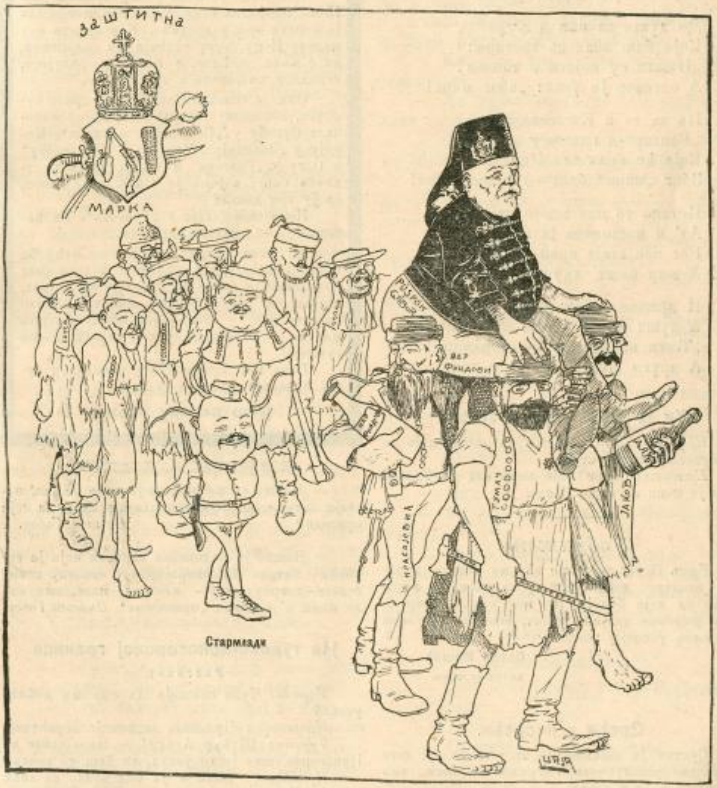

Стармлади: Куда с њиме?
Депутирци: Куда него у Пешту.
Стармлади: Пазите, рекох, да га не испустите, како га лабаво држите.
Депутирци: Море да га однесемо до Пеште, а од Пеште, може он и „цицелполку".

АПОСТОЛИ МИРА.

Путују краљеви, министри,
Са једног на други крај света;
Путују „мир“ да се углави —
Васколикога земног света.

Путују апостоли мира,
Никада путовања доста —
Путују у преважној ствари,
Која је врло, врло проста.

До душе да има и људи,
Који баш воле да третира:
„Нашто су војска и топови?“
А одговор је увек: „због мира!“

Па за то и Енглеска гради,
„Вангар“-а грдосију „мира“,
Која ће ипак тек Немачкој,
Због „мира“ баш — да импонира!

Истина то нас много стаје,
Ал' и пословица је стара:
Рат нас стаје крви живота;
А мир ништ' друго — осим пара.

И државе имају невоље,
А дужност грађанска нам кличе:
„Ћути па плати,“ — грађанине!
А друго шта те се — и тиче.

Ум за морем, смрш за брашном.

Шеф пресбироа: Јесте чули екселенцију да је Турска добила устав!

Еремшал: Море није мени сад до *Турске*, него је мени до наше Босне.

Убражење.

Краљ Петар не може ићи ни једном страном владару, докле год не оздрави од фиксе идеје од које болује. На име краљ Петар је себи *убразио*, да је он *прави, независан уставни владалац* у својој земљи.

Петар Мишић
антиклерикалац.

Срећа у несрећи.

Султан је изјавио да се јако радује што један део револуционара тражио од њега само круну — а не и главу.

† Цоца Ђорђевићка

рођ. **Миљковић.**

Велика српска уметница и глумица био градског краљ. позоришта, кћи покојног Вељке Миљковића а супруга Милана Ђорђевића, секретара у министарству финанције испустила је своју племениту душу, сад у суботу.

Покојница је била редак глумачки дар. Њена природна игра у драмама, потресала је човеку срж у костима. Кад видите ону малену Цоцу, пуну осећаја на позорници, ви с њоме осећате, с њоме се радујете, страдате, очајавате и сузе лијете.

Она је оставила за собом верног супруга, а српској талији незбрињену сирочад: Сузану у „Господару ковница“, Марђу у „Завичају“, Марселу у „Полусвету“ и Олгу у „Голготи“ и многа друга уметничка бића, којима је Цоца, свој живот, своју крв давала.

Нема више Олге у „Голготи“. Та патница је сад заиста свршила...

Да није Српкиња била — већу би славу доживела, данас би те васколаки свет оплакивао, а овако те оплакују сузе оних, којима си игром верном животу мамила сузе на око — и сад најстрашнијом игром живота — измамила сузе у којима се сви гушимо!

Нека Бог прими твоју племениту душу и нека ти да у рају насеља.

Мир пепелу твом!

ЗВРЦКАЛИЦЕ.

— Пошто се не зна где је гроф Хедик, настаје питање, ко ће интерпелисати владу за моје пригоде? *Пишпек Габор.*

*

— Зашто је радикална странка која је годинама викала да патријархову столицу несме седети дефраудант — изабрала мене, кад зна да имам и ја неких *пригодица*“. *Пишпек Габор.*

На турско-црногорској граници.

— Разговор. —

Турчин: Чули комшија да смо ми добили устав?

Црногорац: Чуо сам, да вам је беријетно.

Турчин: Шуһур Алаху! — Него славе ти Црногорче, шта је то устав, ти ћеш то знати?

Црногорац: Вала и ја бих волио да знам шта је. Чујем само за њега, ама ајде му слабо видим. Биће да је нешто, само не знам шта је.

Избор патријарха.

— Стрмоглависао: **Стармлади**. —

Лепдан.

Еле дошао је и тај радостан дан по Србе, избор патријарха. Људи се радовали томе дану као мала деца Једни су просто плакали од радости, а једни опет од радости на *три дана* (обично свако **чудо** траје *три дана*) нису ока заклопили.

Освануо је и тај радостан дан. Небо је испрва изгледало натмурено као да ће сваког часа заплакати, али се разведрило кад је преко радикалског поља „провизије“ дознало **но** ће бити патријарх. Одмах се и сунце од превелике радости исклибило на већ исклибљену автономију — и пољубац је пао, јачи и чвршћи од поновног пољупца радикалне странке и Јаше Томића, силнији од пољупца радикалско-кошутовачког, а трајнији од поновног пољупца између његове свјатости Змејановића и радикалне странке. Само кратко време нас је грејало, држећи да нисмо вредни да нас греје — као да зна да се ми грејемо и сунчамо на „благонаклоности мађарске владе“, па што џабе да троши своје зраке.

Свет.

Пред саборском зградом згрнуо се силан свет. Нешто мање него на патријарховом погребу, а нешто више од румског збора. Света је било *свакојакога* т. ј. под свакојаки не подразумевам радикале и т. д. друге сличне, — него мислим, било је људи, жена, деце, тако да је изгледало као да је какав радикалски збор, јер је била и целокупна банда на окупу. А разуме се да нису фалиля топови, жандарми — и Никола Марковић.

Долазак комесара.

Свет чуо да долази комесар.

— А шта ће нам комесар, каже један Карловчанин. Зар ми немамо комесара?

— А ди вам је? пита онај до њега.

— Па ено га, колики је! — и показа на Пајдака, комесара карловачке полиције.

— Макар. Овај долази из Пеште! — одговара онај.

— А шта ће нам два комесара? Ваљда је ово чурушки вашар, а не сабор. — па нам треба два комесара.

— Треба, треба два, — теши га опет онај.

— А нашто треба? пита опет овај.

— Па тако треба. Зашто овај један комесар *затвара*, а онај други *отвара*.

Банда.

Банда, баш права, не она назови „банда“, свира царску химну.

Један кривоноси балавац држи плајваз у руци и вели: „kutya himnusz!“

— Како се зове та песма? — пита један лала.

— Ма чујеш ваљда, да овај кривоноси вели „*кучевна химна*“.

— Не „џелатска химна“ је то! — стане му објашњавати шовенски „*шорналиста*“.

— А зашто молићу џелатска? Ја знам да је краљевска, а нема у њој никакве *националне* боје.

— Зато што су поред исте свирке погубили 13 мученика у Араду.

— Па погубили су их и поред „Оче наша“!?

Шорналиста обрише нос и уклони се.

Комесар или Јаша?

У том неко рече: гле Јаше, у мађарском гала-оделу. (Комесар доста личи на Јашу).

— Није то Јаша, — него је комесар.

— Та Јаша је! Не знам ја нашег Јашу. Познајем га да га видим на . . . . . !

— Није то он.

— Та ено му наочаре! Познајем му наочаре!

— Нисам никад веровао да се помађарио, ал сад кад га видим са заденутом перушком, сад верујем. Може мени одсада писати регелуша шта хоће — ја сам сад на чисто — да лаже!

„Стармлади“.

— Свет је нагрнуо у сабор. Стармладог не пуштају.

— А зашто?

— Потребна је легитимација.

— А нашто. Ми се познајемо. Имали сте чешће пута у мом листу . . . част!

— Та знате . . .

— Но, но, не бојте се ја ћу ствар са шаљиве стране узети. Друго, нећу ништа о вами писати — него вас само моловати.

У сабору.

Пре но што ће се сабор отворити Вочић, Жарко, Клицура, читају ергелушу.

Улази комесар.

Красојевић и „другови“ прилазе и љубе комесара у руку. Председник Мирон се ушпиртљио — али ипак отвара сабор.

Др. Сос: Молићу једну метлу, господине квесторе.

Квестор: А што ће вам?

Др. Сос: Да почистам ову женскадију из самосталских посланичких клупа.

Један самосталски посланик: Почистите прво ваше ђубре . . . из ваших клупа!

(Из самосталских клупа устају даме, а из радикалских клупа по четир посланика вуку појединe од најмање факинаже. Др. Сос се по свом обичају свађа с некима од најмањих, буковински автономичар Клицура му довикује: „остави, Бранко, то су наши.“ Пошто се после доброг сата радикалски најмањи „народ“ стишао, могла је отпочети седница.)

Комесар чита на мађарском језику краљев рескрипт и наставља даље своја упутства, каквог српски народ треба да бира патријарха. Радикали вичу што их грло доноси „ељен“. Пишпек Габору се смеши брк, Кузман се врпољи, Лизавац дрема, — а самосталци се слатко смеју.

Прво је устао Светозар Прибићевић и рекао од прилике ово:

Славни саборе!

Свима вама је познато да сав српски народ нема никакве друге бриге — него једва чека, коме ће уклонити пола милионa круна, а сасвим му је девета брига, хоће ли српски свештеници и даље са својом породицом гладовати, — главно је да се засите радикални автономни трбушари.

За тим је узео реч Вочић: Изволите погледати на г. Кузмана, рекао је, он се сав усукао док смо га догурали до садањег положаја. Па изволите и сами срачунати његов приход. Као учитељ свега неколико стотина, па управитељски приход па неровоћа прввене оцћине, па као уредник „Невена“ 600 круна и т. д. Зар онда није оправдано да му сабор (већ кад није хтела новосадска оцћина и ако је радикалска) скине предујам који једвице прелази половину хиљадице круна. А да шта се он онда мучи за народ? Ено му је трбух прирастао за хртењачу. Није то богу плакатя поред толиког манастирског прихода, да вам наши „народни“ учитељи умиру од глади.

Један самосталац: Шта је са дотацијом?

Један радикалски гурави посланик: Биће и тога о куковом лету.

Вочић наставља говор:

Славни саборе!

Ми радикали истина смо увек викали: Леба народу! Дајте му Даљ, — али верујте то је било само кортешко средство, да се у истини ми и Габор или Габор и ми дочепамо Даља. Ваљда писмо пали на теме, да пре избора патријарха поделимо свештенству и народу Даљ — а ми после с нашим Габором да деламо ваљда шпнак. Мислим да ће сваки наћи за оправдано да смо морали тако радити ради опсенити простоту, стављти као прву тачку свештеничку дотацију; а било би глупост да смо ми стали у опреку са г комесаром, те довели у питање „благонаклоност владе“ — ради никаквог питања: хлеба свештенству. Ваљда је нами наш и нашег патријарха трбух и пречи и ближи!

Народ радикалски: Тако је! Живио Јаша!

Самосталци: Ељен!

Автономни кинез Миша. (Изађе на сред сале и виче што га грло доноси): Дајте нам патријарха! Дајте нам нашег пишпек Габора!

Душан Поповић (самосталац): Није ово карловачка пијаца, чика Мишо!

Чика Миша: Ви се борите против ветрењача...

Душан Поповић: Извините, ја сам вас досада држао за *воденице* — а ви сте ветрењаче...

Чика Миша: Није истина. Ми јесмо и остајемо воденице, које увек воду на своју воденицу терамо!

Бањанин: Ма, чујемо клопот, само брашна нема!

Буде: Па наравно кад су даљске свиње појеле кукуруз.

Председник: Молим г. посланика да се држи предмета — о радикалима је говор.

Буде: Све једно је! — „Славни сабоpe! Српски народ жели да се његова автономија уреди, а не да се даљски спахилук и пола милиона круна — што пре отараси".

Један радикал, (синовац Красојевићев, из публике): Опет ти лајеш Ако те шпиим. Ајд' пзићеш ти на сокак, мајку ти твоју!

Буде: Молим г. председника да ме заштити...

Председник: Ви сте луд човек. Одкуд ви можте тражити да вас ја заштитим. Зар ви не читате „Заставу". Нисте читали чланак, како каже за прошлу седницу: „у мало је фалило што им народ није судио"... Шта значи то? Зар није то отворено пуј данје... друго ја немам права одавде наше људе истерати. (Чита). „Председник нема права терати народ из сале!"

Један радикал остраг: Е, сад нека ми још који попа свира, да ће ме истерати, ако се будем мешао у разговор. (Више једном самосталском посланику који говори) Ти буцов тамо, да си ћутао. Заш' видиш. *(Замањује тољагом)*.

Квестор: Молим председника да умири публику.

Један радикал из публике: Ја ћу овог вашег слугу шопити.

Радикалски посланици: Он је исто таки господин као и посланик.

Други радикал из публике: То ви причајте вашем деди!

Више радикала из публике: Држте ви тамо ваш пос, а за нас овамо немојте во лити бригу. Брезобразници једни.

Бањанин: Молим г. председника да прекине седницу, да би се „народ" радикалски могао изразговарати — те да му не сметамо.

Председник: Ја молим поштовану публику...

Један радикал из публике: Куш' ти тамо!

Председник: Ја ћу га избацити *(звони)*.

Други радикал из публике: Ког јарца опет ти тамо звониш. Види се да и ти ниси зглаван.

Председник: Истерајте га на поље квеcторе!

Квестор: Истерајте га ви ако можете.

Клинџура: Не можте га терати наш је човек

Исти радикал (диго буџу у вис и вреши ноже). Оди ти ако смеш! Па ће ти ту бити гроб. Пресешће ти бирање патријарха. Магарче једно.

Поп Паја Милин: Оставите бирање патријарха. Прво да се тучемо.

Председник: Добро. Пристаје ли славни сабор?

Радикалски посланици: Пристајемо!

(Поп Паја Милин, Мађушев и други одлазе у „народ" међу својим и бију се. Чује се шакање и пуцање кушока. У место бритких сабаља виде се буџе како се вихоју по ваздуху и чују куле да пуцају. Виде се „народи" како се држе за јуначке кике и викају. Напослетку једном разбију лабрње и поцепају капут а попа Пајицин мантију — и пошто се битка сврши, приступа се избору патријарха.)

Председник: Но, јесте ли се истукли?

Радикали и попа Паја: Јесмо!

Председник: Можемо ли почети?

Попа Паја се осврће и пошто види да се више нико не јавља за тучу, вичe: Kapu geh'n! (то му је узречица у фарблу).

Комесар завршује говор са „пођамо у цркву!"

Радикалски народ вичe: Јок, јок, идите ви само, а ми ћемо допде у бирцуз да по коју спустимо! И наш Јаша никад неће у цркву па му ни кер не фали.

Председник: Изволите у цркву на призивање духа, па онда ће се седница наставити

Један радикал: У мене је већ ушао „дук".

Председник: Какав дух?

Један радикал: Јашин!

Председник: Онда је добро.

Један самосталац: Како је добро, кад је то зао *дух!*

Један радикал: Макар, наш је!

(Посланици и владике одлазе у цркву: Један владика који неће да каже своје име, уз пут конституира са световима. Радикалски голаћи деле патријарховс чилаше — а један чопор је код кир Мите на алуумашу, где су радикалски православни Кошутовци заповедили да се свира:

„Кошут Лајош поручује,
Нестало му регименте!“

а самосталци опет певају:

„Где је српска војводина.“

Међу тим су и посланици се из цркве вратили и у тајној седници изабрали патријарха.

Први је изашао „сецер“ Коста Брадваровић и викнуо:

„Живео пишпек Габор!“

Народ се одазвао: Живио!

— Дај Боже кише!

— Дај Боже! — одазива се народ.

— Да нам роди дањски кукуруз!

— А народу? пита један.

„Сецер“ гурну руку у џеп, намести палац између два прста — па рече биће и народу!

Један странац прође поред мене. Пита ме: шта је то? Каква је оно грађа с бујама пред оном спахиском кућом, и кога то хоће да бију?

— Неће никог да бију, на против они честитају.

— Па шта је ово управо данас?

— Избор патријарха!

— Тако. А ја судећи по онима што се деру мислио сам да је то *чурушки вашар*.

— Е, да богме ово су Карловци господине. Зар не видите по застави.

— Е, а ко би је знао, кад та увек лаже.

— Не мислим новосадску, наравно то је позната ствар — него по барјаку.

— А, тако! — рече странац и изгуби се као и српски народ о избору патријарха.

У књижари.

— Молићу књигу „Finale“.

— Од Кобасице или Настића?*)

*) И Кобасица је написао неку књигу под насловом „Финале“. Пр. ур. „Ст.“

После другог интервјуа.

— У гвожђарници. —

— Молићу један кошар за уста!

— За шесто?

— Не, за нашег изабранина.

— „Сви су, сви су, ал н'о пишпек нису!“ — пева саборски ревизор манастирских рачуна.

— „Зелен боре не зелении се,
Фетер Михле, не веселио се!“ — босанска народна.

— „Још да ми је лице бело!“ — пева црногорска влада.

— „Играла би, скакала би,
Свакојаке ноте,
Сукња ми се поцепала,
Све на ситне фоте!“ — турска ројтанска.

— „Завериници, завереници,
Краљевски краници!“ — скупштинска химна у Србији.

— „Ала су ме наши оковали!“ — српска новинарска песма из *Црне Горе, Босне* и *Хрватске*. Компоновао Ђорђе Настић, агент „друштва за хапшење“.

— „Бога моли, врачарица стара,
Да Бог Босни не даде устава!“ — јер куд би она онда? — Нит' куд мајци, нит' куд у девере. Остала би на — муду.

Габорови афоризми.

— Брбљави су понајвише они — који нам немају ништа паметно казати.

— Неко би рад да поправи сав свет — само себе не.

— Многи лажу само за то, што се плаше да им се истина неће веровати.

— Многи се спремају уловити срећу — а довукли кући јада пуну врећу.

Чега се он плаши.

Жена (мужу). Но јеси л' чуо, тај твој благајник, што га држиш за највећег поштењака...

Муж (упрепашћен). За име Божје, шта се догодило?

Жена (јетко). Изјавио ми љубав.

Муж (одахне). До врага, како си ме уплашила. Ја сам мислио да је побегао.

Неугодно.

Стеван: Ах, та вражија, расејаност. Помислите, неки дан сам пошао у лов и заборавио сам пушку.

Марко: А кад сте то приметили?

Стеван: Тек онда кад сам жени предао зеца, а она мени пушку.

Каташтрофа Цепелинове лађе.

На глас, да је Цепелинова ваздушна лађа уништена, послао је цар Вилем Цепелину телеграм у ком га теши а уједно и храбри на грађење нове лађе.

— Хја, лако је цару — рече Цепелин. Његове куле које он зида у ваздуху, много су јефтиније, а што је главно, те му не могу порушити ни моје ратне лађе с топовима — на које он тако жељно очекује.

Сабремен просијак.

Молим, милостиви господине, да ми уделите, али вас у напред упозоравам да ми бар пет крајцара уделите, јер од како је све поскупило и ми не просимо по старој тарифи.

ЧИЧА СРЕЋКУ.

— Балада. —

Чича Срећко ил' не-Срећко,
Нисн наш'о *прави* пут,
Место право белом уји,
Михлу сврађаш, ти, уз пут.

Док си био ти Мрконић,
Мислио си друкче, млад,
Погле себе, — око себе,
На батали сав свој рад!

Совјетује ти
Стар-Млад.

Политички афоризми.

Уставне гаранције и изборне реформе су не сједињени појмови. **Министар Андраши.**

Кад би по Рауховим новинама било досада би ми 16 пута били похапшени као „велеиздајници". **Самостални вође.**

Ја сам заслужан што сам у Босни стишавао бунтовнике Србе, који су хтели устанак да створе. **Габор.**

Боже мој, ала је то лепо бити уставни владар, да ми је то да *дожењем*, па не марим сутра умрети. **Султан.**

Ми смо нашу реч одржали Пишпек Габору, а показаћемо и угарској влади да ћемо и њој задату реч *одржати*, и онда нек нам ко год каже да нисмо: *луди од речи!* **Радикална странка.**

Кад се *подигну* народи — *падају* деспоти! **Никола I. и Султан II.**

У Рожахегју.

— Међу докторима. —

— Но, господине колега, да ли је био медвед онај човек?

— Остављате ме молим вас, ми људи никада не можемо знати о себи, јесмо ли људи, медведи или евентуално — магарци.*)

*) 13. јула о. г. су у Рожахегју извадили из коже труп без главе и ногу. Доктори су правом установили да је то људски леш, који је одавнина натолички поп опојио и сахранио. Доцније се испоставило, да је то био труп медведа.

Песнички приход.

А. Море, чини ми се, да си и ти песник. Па молим те, реци ми, да ли се даје што са тим заслужити?

Б. На разуме се. Признање и одзив наше публике толики је, да ти кроз продеран џакет вири кошуља.

Речник страних речи.

Конгрес мира — залуђивање.
Атентат — „успех" бомби.
Идиот — протекционо дете.
Имун — не могу те затворити.
Интервју — избрбљавање.
Компромис — кафа бес шећера.
Дал — слатко.
Турски устав — види Црну Гору.
Вурџла — патријарх.
Дефраудант — господски лопов.
Босна — горуће питање.
Мартир — уредник срп. богаских новина.

Хуманитет.

У Сатмарњемету је ватрогаско друштво хтело на свом конгресу мало пикантном забавом да позабави госте. У програму су објавили да ће бити борба петлова. Међу тим је противу тога устало друштво за заштиту животиња, те под заставом хуманитета прво на градоначалника а за тим на самог есишпана обратило да забрани то животињско крвопролиће. — Али за то ће се и даље наћи код нас *животиња* — који ће тражити проливање људске крви.

И то ми је сећање.

Отац. Па пиле татино, јесте л' мислили кад кад и на тату, док сте се гостили?

Дете. Знаш тата још колко. Кад смо били у кафани, један господин се непрестано дерао да нешаља ручак, а мама каже: „Но тај је управо к'о наш тата!"

После избора радикалског патријарха.

И ако има у народу људи који мисле да је тобоже обављен избор *радикалског патријарха*, ми у име наше шаљиве странке довикујемо им: ово је избор био *српског патријарха*. Јер ма да патријарха није изабрало језгро српског народа, него православни кошутовци и пасивни хришћани — ипак он није изабрат шовенима за папу — него вас српском народу за патријарха. Узмимо случај да подај Боже не потврде и не дај Боже потврде избор његове свјатости Змејановића, (које је и по писању регелуше — мање више сигурно) — и да влада у (чивуцком) Сиону званично објави свога кандидата (а не као последњи пут што није објавила и имала свога кандидата, па нити је о њему у јавности говора било — па разуме се да ни гласања није могло бити) и да радикали сви листом уз пркос од самосталаца многеспоминьаној „марш-рути" — листом гласају за Векерлевог кандидата, зар би то онда био *Векерлов патријарх* — а не *српски*? И коме он треба *српском народу* или *Векерлу!?* И рецимо да га српски народ неће и баш нетреба, а Векерле хоће и баш треба, да ли је онда он *наша пасивних хришћана* — или поглавица и *патријарх српског народа?*

Не, не, каква је да је — он је наш радикалски патријарх! И дај Боже да се покажемо (чим добијемо миг од владе) што смо га бирали, те изаберемо онога најдостојнијег, најзаслужнијег и најмилијег патријарха, који је у срцу народа — васколике чивуцке штампе једини изабраник. Јер глас народа је глас божији!

Српски радикалски народе, учини при идућем избору онако, како те твој Бог (читај Јаша) учи.

Пријатељски састанак

Ерентала и Титонија, која не скрива никакве политичке смерове.

Евнуси.

— Подаетрта молба новој турској влади. —

„Слобода, слобода.
Грли брата, брате!
Што год ком узеше,
Све ће да му врате!“

„Аој дичне паше,
На устав с' заклесте.
Вратите и нами,
Што од нас узесте!“

А Нар.

Неваља глава.

Гост: Баш вам господару Мито не ваља вино! Синоћ сам попио само две литре, па сто хоће да ми пукне глава!

Крчмар: Е, мој господине, нисам ја крив што ваша глава не ваља.

Нема добар нос.

Младожења (невести). Чујеш ти си данас пила ракије.

Невеста (собарица). О ја не, него милостиви господин.

Писац.

Нашто псеудоним колега? Та ви ћете и без псеудонима остати *непознати*.

Ђука и Шука.

Ђука. Јеси чуо Шуко, ново.

Шука Нисам! Причај!

Ђука. Ухапсише Валеријана и Адама Прибићевића!

Шука. Хвала Богу! Једва једном. Одкад се то поговар?.

Ђука. Бадава, ја сам увек говорио, да у у програму бана Рауха има за нас Србе „нешта лепога и доброга“.

Шука. Ниси ти то говорио, него си читао у „Застави“, буквице један.

*

Ђука. Него како то, да је оних дана почела „Застава“ да напада бана?

Шука. Ма, одмах сам ја знао, да ће се или неко чудо десити или ће бан ићи. Тек није забадава то арлукање било Познајем ја моју ајду.

ДРУГА ДЕПУТАЦИЈА

„српског“ народа — која се кренула за Пешту ради потврде Пиншек Габора.

Поштењак.

Муж. Гле врага, неко ми даде оловно двадесет филера.

Жена. Гледај купи за њих штогод.

Муж. Сачувај Боже, како би ја узео грех преваре на своју душу.... боље ћу их просјаку дати.

Задруга.

Удовица. Видите драги мој, шта би вам шкодило, да узмете мене? Ја имам пуну кућу, имам две краве, живине, пачића, гусака, две крмаче, једна се опрасила, има шест прасића, а једна ће сад ускоро да се опраси, фали ми још брав. Купићу и то. Та молим вас, то би ми живили као у задрузи.

Постарао се.

Уредник. Еле цена угљу опет скаче — срећа што ја ложим свој стан — изрично лирским песмама.

У купалишној сезони.

Не нађе л' се младожења,
Фрајла Јули, баш за дуго —
Пробаћемо онда опет,
Купатило друго. Брижна мама.

*

Гост. Ова шницла је врло мала.

Келнер. Је ли ваљда по вољи још једна?

Лептир и Лаза Костић.

Ових дана је био Лаза Костић у Новом Саду. Бранко „Лептир“ је облетао око њега тако и редовно, да уштипне Лазу за који крунић. Пошто је тај посао сретно свршио, пређе на разговор о песништву.

— Како вам се допадају моје песме, господин колега, — о избору патриј рховом?

— Дивно!

— А строфе?

— Свака строфа је једна катастрофа! — одврати Лаза, опрљавши Лептиревом пегазу крила.

Малиција.

— Ономад сам јашио на бициклу.

— Па?

— Па ми је пала капа, а ја за њом.

— Е, то већ није морало бити.

— Тако ми и један шегрт рече. Зашто се трудио господин. Та и ја би му додао чапку.

Добар мајстор.

Шнајдерски шегрт. Имаш ли ваљаног мајстора?

Шустерски шегрт. Вапредног. И у мраку ми паде уво.

Дечији свет.

Ту је већ.

Отац тумачи малој Кати (девојчици од пет година) како ће рода донети муму.

— Знам! — вели мала Ката. — Донела је већ у мамин трбух!

Рано је почео.

— Чујеш, мали Мориче, хајде да се играмо ватрогасаца.

— Хоћу, али ако хоћете, да ја узмем — асигурацију.

Мали кудождери.

Чика. Шта се играте децо?

Пајица. Кудождера.

Чика. А што се онај мали згурио у ћошак. Зар се он не игра?

Пајица. Да, — али њега смо већ појели.

У сезони.

— Путујете ли ради забаве?

— Не, својој жени.

Пишпек у Бечу.

Чим је Пишпек изабран за владику а он је појурио у Беч, да испослује благонаклоност владареву. Келнери се узмунали незнајући какву титулу сад Пишпек Габору да даду. Напослетку ће један, који је мало боље у Пишпековој ствари био посвећен, рећи: С обзиром да је он пузавачки штребер, држим да би најбоље било да га ословљавате сви са: Euer Hochwohlgeboren!

Модерне изреке.

Не ствара прилика *лопове*, него лопови *прилику*. **Тоша Турински.**

Ко не зна туђе поштовати, од тога неће бити никада — *дефраудант*. **Јоца Воздизанић.**

И цезат спада у ред оних, који на вешалама свршавају! **А. Т.** (*Црногорски*).

Боље је *имати*, него *умети*. **Пашић.**

Смешан дуг.

Агент за женидбу. Од тог неће ништа бити. За вас немам никакву прилику! За вас нема жене код мене! Та дужни сте ми још покојну.

А ти!

— Какво је ово слово?

— Зар ти не знаш?

Некад — и сад.

Новој омладини.

(Песма Јаше Томића, некадашњег социјалисте. „Прво коло песама". Издао Коста Лера. Нови Сад. Штампарија А. Пајевића 1879. године.)

Можеш ли, питам, у ноћној тами
Са њоме кад си, када сте сами,
Кад дрхће реченца, па кад би било,
Да т' бајну главу спусти на крило.
Кад никог до ње пред собом немаш,
Можеш ли, брале, да не задремаш?
Можеш, ли, питам, и у том часу
Да појмиш боље народа шта су,
На кад би срећа његова хтела,
Да се отресеш пољупца врела,
Да место моме за народ радни
Уза се стиснеш тај челик хладни
— — — — — — — — — —
— — — — — — пушке си дуге?
Можеш ли, питам, кад народ страда
Кад тиран влада, кад нема нада
Јуначки гредиш' где та је мета
И преко силе и бајонета?
Можеш ли нада да ти не тоне
Ни кад те апсе, ни кад те гоне?
Да пред смрт славну јунака снимиш,
Кад новац даду да га не примиш,
Иа' на дну „куле" живота цела
Да мирно трунеш заред начела?
— — — — — — — — — —
— — — И то је ништа; снага се крши,
Стегне се срце па се отрпи —
Кад тиран бије то муке несу,
Страшнији боли живце потресу:
Када те, брале, „жгадија" гони
А они скачу, и то баш они,
За које трпиш, за које страдаш,
За које живиш, б риш се, надаш.
И буди готов да ће те клети,
За које с' заклео да неш умрети.
И буди готов да те к'о змије,
К'о издајицу камењем бију... —
. . . Умеш ли, брале, све то поднети,
Умеш ли гордо себе узнети
Над јавним мњењем кад ти се руга?
— Онда смо новог добили друга.

* * *

Иначе, куго, кад народ страда,
Кад тиран влада, кад нема нада,
И ти би напред случајно пришо
А љуба кука да би се вришо
— За две три сузе гиздава ока,
За две три ноћи дивотна тока,
Врати се, врати, дођи јој ближе,
Какво те боли, јунаштво стиже,
Утишај само киптеће груди,
Остави, мани, вишњи нек суди,
Крај свеца каквог главу де сагни,
Кад народ киње, ничице падни,
— — — — — моли се богу.....

А свет — а људи? — Глупо створење —
Разбери само кафанско мнење,
Тога се држи, па онда хучи,
Или у каквом „чланку" јаучи.
Доста ће бити да стечеш славе,
„Велики људи" тако бар праве.
То нису жртве, нису ни мале
Опет их за то до неба хвале....

Иа' ти је ваљда и то још мало?
Теби је можда за вишим стало?
— Та и то, болан, и то је лако,

Ти никад неси за народ плак'о,
Та он ти нема кесе да пуни,
Мушки му само у лице пљуни,
И онда бирај, све ти се даје.
Хоћеш ли груди да ти се сјаје?
Из' си у звању рад се понети?
— Не бој се, народ неће те клети.
Још су му груди са роштвом пуне,
Још таке људе данас не куне,
Још им се клања „уму и блесу:“
Јер људи данас још људи нису.

Свеједно му је, пре а после!

Кавалер: Госпођице, шта би ви радили, кад би се ја нашалио па вас пољубио?

Она: И ја би вам шалу од шавиља.

Кавалер: (Сав срећан) Ах!

Она: Шопила бих вас.

Кавалер: Па добро. Хоћете прво да вас пољубим па да ме шопите, или прво да ме шопите, па онда да вас пољубим.

ЛИСТАК.

ТРЕЋИ ИНТЕРВЈУ ЊЕГОВЕ СВЈЕТОСТИ.

Суђено несуђеног српско-радикалског патријарха, реконвалесцента ривјерског, ктитора крушедолског и учитеља православно-црквених игара „цицепељолке“, „тајчике“ — и сад најновије игре „мађарца“. — Трагикомично збитије.

Опет га интервјуисали.

Из 189. броја „*Az Ujság*“-а дознао сам да се Гаврило Крушедолски опет дао интервјуисати од једног новинара у Вршцу, којом приликом је и опет уверио дотичног новинара да нема право мађарска пословица кад вели: „*Bolond Ijukból, bolond szél fújj!* а још мање српска пословица која вели: „од луда пова, луда и молитва!“ па је и „Стармлади“ појурио да га интервјуише с шаљиве стране, (с озбиљне је и тако издржао узакрстна питања, после којих је славно — насео), држећи се оне народне, кад је вашар пек' је вашар.

„Стармладога“ интервју.

— Молићу, би ли смео Вашу крушедолску Свјатост интервенисати за свој лист.

— Ах, молим Ваг, пређите се. Вами је до шале а мени је до главе.

— Мушке или женске главе?

— Разуме се женске!

Ко је то Зорка Дотлићева?

— Сасвим ми је то име непознато.

— Јесте ли ви били у препарандији?

— Јесам!

— Мушку или женску?

— Разуме се женску!

— *Знате ли шта је то испит зрелости?*

— Је ли то питање у вези с пређашњим питањем? Ако јесте, молио бих да пређемо преко тога.

— Може се и без тога бити!

— Јесте ли против грађанског брака?

— Нисам.

— Водите ли децу?

— Не мрзим!

— *Похађате ли сиротишта?*

— Замењују ме!

— Читате ли новине?

— Читам!

— *Познајете ли Митру Клицињог?*

— И суваше добро.

— Јесте били претплатник Клициног „Српства“?

— Не сећам се. Мислим да — нисам!

— *Је л' истина да сте дили сеоски уча?*

— Истина је. Али шта је с тим? И Кузман Миловановић је био сеоски уча, па данас је хвала Богу — референт. А сеоски *Борбе Опеорски* је данас *управитељ*. Човек не може, а Бог све може!

— Мислите ли вашег радикалског Бога, Јашу?

— ?

— *Волите ли архитектуру?*

— К ко то мислите?

— Мислим волите ли да зидате...

— Волим да зидам куће, оправљам двор, имам густ на зидање штале, аз' најрадије зидам куле у ваздуху. Често пута тако замишљам себи резиденцију, патријарашки двор и већ тако даље и тако ближе.

— *Знате шта је то* **elégséges**!

— Знам, још из школе.

— *Имате ли шпанско знање?* Умете ли с бирешима опходити То би потребно било због „манастирске уредбе".

— Како не бих умео. Био сам толико година ишпан. И да ми газду, грофа Пејачевића није Хадиков коб постигла и дан данји би био ишпан.

— *Волите да ловите?*

— А да што јурим по Пешти и Бечу него због лова. Само слабо гађам. Што рекли Мађари *„стара бак ійсён!"*

Анђелић.

— Шта знате о пок. Анђелићу?

— Протежирао ме је босанској влади за *„фелдмаршала"*.

Босна.

— Какво мишљење имате о Босни, а какво о босанској влади.

— О, то вам је једна врло несретна земља. Подигну се на пр. неке срп. харамије, усташи — хоће да што је горе окрену доле, и *фелдмаршер* рекне само једну реч — и сви га као вођу или харамбашу послушају. Влада ме је оковала — у ордене „за заслуге".

— *Јс л' Беч леи?*

— Диван је!

Добротвор.

— Шта знате пок. патријарху Бранковићу?

— Он је мој добротвор. На заузимање барона Николића постао сам крушедолски архимандрит, па вршачки владичански администратор, па владика. Једном речи, ово данас што сам, имам све њему да захвалим. Ах, кад би му се могао одужити. Кад би могао још једном да целивам ту благословену десницу. Не, ја за цело нисам неблагодарник! Нисам никада био *клеветор*...

— Слушао сам за ваша добра дела!

— Ах, свет је неблагодаран! А ја сам моме добротвору умео се одужити, да ће ме зацело и на оном свету спомињати и форсирати да уз Јашину протекцију — доспем у рај!

— Дај Боже и то одмах!

— Не журим се. Имам кад. Најпре да видим *шта ће бити с мојом потврдом?*

— Та је више него сигурна —

— Мислите!

— Но, хвала Богу...

— *Ви тек немате никаквих пригода?*

— Оно, знате...

Цифре говоре.

— Ех, којешта. Мислите ли они тричавих 4088 круна и неких 6 филира којима сте оштетили или што рекли самостаљци осакатили манастир Крушедол.

— Па наравно Зар није доста што сам се мучио док сам стварио тај манастирски новац. Пашто ме онда потсећате на то што сам давно заборавио.

— Знате и покојни патријарх Георгије је био заборован, а ви сте га увек опоминьели, како је ову цифру заборавио да обрачува, па ону цифру, — најпосле сте га позвали да се мало сиђе с патријарашке столице кад не уме да обрачуна. Наравно стварје чисто математичке природе.

— *Пошамо се!*

— Сасвим тако. Наш народ то зове: Бежи грош ћа да седне два.

„Заборавност".

— Да, да, имате право. Ви дупло заборављате. Имате још један мали рачун од 3702 круне и 52 филера.

— Јест, сећам се да сам заборавно! Срећа је што ме тако кад год, о свечаним приликама новине подсећају. До душе и радикалски хајдучки сабор ме је потсећао овда, онда, — тек онако мила рада ме кад год и у суд позову. Шта ћемо. Своји смо. Не срде се они за то на мене што сам ја од 1891. год. — до 1904. „заборавно" да обрачунам. Боже мој, данас је свет заборован. Ето и они а и ја сасвим смо заборавили да смо због „исто тога само мало друкчије" дигли таку дреку на пок. патријарха — па смо изабрали мене за патријарха.

Остаје у роду.

— Ах, молим Вас ко би још на то гледао. На таке ситнице. Та тек није *дефраудација*? А друго ја припадам радикалној странци, која мало други појам има о дефраудацији — од самосталаца и других различија.

Ко је пронашао „пригоде"?

— Сигурно су вам они ту чикарму и изнели!

— Да су они, па ни по јада. Али браћа радикали они ми — ту чарламу ударише.

Један глас, „полка", праће.

— Наравно да онда нису мислили да ће ме требати за онај *један глас* — и да ја умем „ципел полку" играти. Да могу они би ми сад најмили све *своје вешерке*. Ту је сваш „Одјеку ша" па фрајла „Регеглуша", па стрина „Ронђа", па пуцер народни „Гнусник" — па при'ђ „Родокаљ", па и наше „Дете" — и око се ушело. Све су то данас моје *праље* — да их Бог поживи.

— *А држите ли да ће ме бити потврђен?*

— Као изабран патријарх, ослањам се на повереље целога Срйства!

— Разуме се и самосталне странке?

Они, нису Срби.

— Они су православни Хрвати.

— Тако?

— Онда не читате „*Заставу*“.

— А верујући у правичност и *мудрост угарске владе* —

— Можете се надати непотврди!

Мало шале.

— Мислим да неће нарушити мир целога Срйства из Угарске!

— Смем ли овај став употребити за „*Стармладог*“? Вапредно је добра ствар за мој лист. Изазваће силан смех у мојих читалаца. Такав вић се иначе у страном новинарству богато награђује. Ваша Свјатост има дара за шалу.

Кладио би се чова.

— Говори се да не знате Мађарски?

— Да се кладим с Векерлом, да ћу научити за годину и по, да ћу моћи у магнатској кући говорити!

— Ех, и папагај научи две три реч'. На пр. „igen“ и „nem“ — али прави мађар ки језик учи се још из детињства. У основној, па чак и у забавишту — а за тако матору децу као што сте Ви, нити је Апоњи — а још мање Векерле.

Мађаризирао се.

— Ех, молим Вас. Ето Вајда зна мађарски, па која Вам је вајда од Вајде.

— Ја и ако не знам *никако* мађарски, за то ипак осећам *свакако* и *свакојако мађарски*. Чак сам се и мађаризирао у *питању Габора*. С тога Вас молим да ово сад што ћу вам рећи штампате крупно — као бомбу која треба да упали и натера читаоце на грохотан смех:

(Finale).

— „**Не верујем даље да ће угарска влада заузети становиште противу читавог Срйства у Угарској. Јер би не само код куће, већ и иноземству и у свима православним државама** (па чак и међу православним Јапанима пр. ур „Ст.“) **изазивали сензацију, да се не потврђује онај патријарх, којега хоће** (*радикалски*) **народ, његова паства** (*која преко високог сабора тужи суду уједно ради „пригода“ биши имајућег патријарха*) — те је сво Срйство љубопитно хоћу ли ја заиста бити потврђен?

Сви који наш лист примају обавезни су по закону претплату платити а нека се не уздају и они који после пола годишњег читања из „учтивости“ лист врате да га неће и платити. Уверн ће се!

Театралија.

Будимпшанчки, члан српског народног позоришта и млади талентирани уметник — напушта српско народно позориште и одлази у Љубљану. Ово је већ друга одлична снага нашег позоришта, која у ери неспособног позоришног одбора напушта народно позориште, а још никако да нас напусти незгодна управа.

Штајерска земаљска
Рођичка
Кисела вода
Добива се свагде!
Управа бунара
Рођичке
киселе воде
извор ТЕМПЕЛ
најбоља вода за окрепу!
извор ШТИРИЈА
класовита лековита вода
По медицинским ауторитетима
најбоље препоручена!
Права је ако на чепу има жиг St.Landschaft. Rohitscher!

Електричан биоскоп

ИЗА ЗГРАДЕ ЗВАЊА КР. СУДБЕН. СТОЛА

Распоред 12-ог и 13-ог августа.

1. Данило у лавовској пећини (библијска приказ). 2 Непријатке једног пијаног човека (шала). 3. Доручак једног природног научењака (шала). 4. Излет у Алпе (по природи). 5 Сељак у главној варошн (шала). 6 Љубав је досетљива (шала). 7. Ко другом јаму копа, сам у њу пада (шала). 8. Хусарска љубав (шала). 9. Мајост (шала). 10 Крај стрељању (шала). 11. Измењена краљевска кћи (шала). 12. Љубавни роман Маргите (драма).

У припреми Ромео и Јулија.

ЦИРКУС КИЛИЈАН

поред хотела фабрије

Последња недеља.

Корисница уметнице са голубовима и са . . топом. . .

ПОГРЕБНО ПОДУЗЕЋЕ

и стовариште надгробних споменика

ПАЈЕ МАРКОВИЋА у Н. САДУ

у средњем дунавске улице, телефон број 168.

Филијала: погребно подузеће „Конкордија“ прече Ђуре Стојковића, Ћурчинска улица број 15.

Држи велики избор готових сваковрсних каменог надгробних споменика. Израђује израђивање, а позлата дупла и дуготрајна. Велики избор иртсандука, венаца, покрова и целокупне опреме за погребе. Цене строго солидне а послуга најтачнија. 8—24

Учитељица удата, говори перфектно мађарски, узела би на стан и храну **2—3 девојчице** из боље куће, и настојала би да исте добрим успехом сврше школу.

Стан је у сред вароши, у близини парка. Двориште здраво и чисто. Девојчице би добиле засебно одељење. Ближа извешћа у администрацији овог листа.

Многоструко одликована. Постоји од 1860. године.

ФАБРИКА НАМЕШТАЈА И СТОВАРИШТЕ

НАСЛЕДНИКА НИКОЛЕ ДУСИНГА

170 14—52

у Новом Саду

Ханска улица бр. I. преко пута од српске основне нар. школе

препоручује своје велико, богато сортирано **стовариште намештаја за спаваће собе и трпезарије**, као и свију врста **тапецираних гарнитура за салоне** у сваком стилу по јефтиним ценама.

Даље: шифоњера, кревета, столова, ноћних и за умивање, орманчића, кредепца, дивана, огледала, мадраца, столица.

ОЛИКА,

у тамној и политираној изради а солидној каквоћи и са врло јефтиним ценама.

Избор у ћилимова, простирачима у завесама.

Препоручујемо нашу нову уређену радионицу са машинским радом, за израду свију врста намештаја по жељи.

Солидна послуга! — Јефтине цене! (О солидној послузи најбоље референције).

Цена је листу: на годину К 8, на 1/2 године К 4, на 1/4 године К 2.

„Стармлади“ излази 1. и 16-ог сваког месеца. Рукописи се шаљу на уредништво. Претплата се шаље на администрацију „Стармладог“ у Нови Сад (Ujvidék), Дунавска улица број 10.

УРЕЂУЈЕ: **СТАРМЛАДИ.** **(Појединн број 30 пот.)** Одговорни уредник: **Петар Крстоношић.**

Власник и издавалац: **М. Крстоношић.** Штампарија Учитељског Д. Д. „Напредак“ Нови Сад.

СТАРМЛАДИ

ХУМОРИСТИЧНО-САТИРИЧАН ЛИСТ.

Број 16. У Новом Саду, 1. септембра 1908. Год. II.

Раух и Настић.

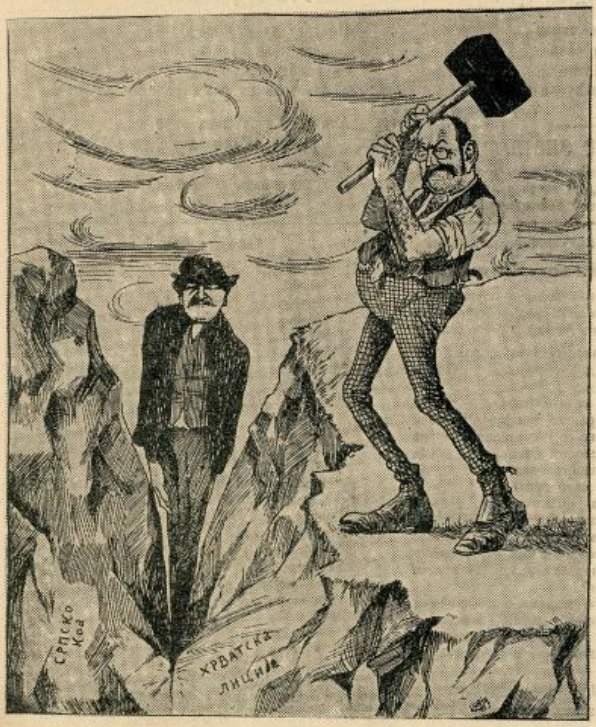

Всује. . . .

На посо се
Павел дао,
А несретник
Онај стао
Да га бију
Међу стење,
Да раздвоји
То камење,
Ко Србију,
Црну Гору,
Што раздвоји
Он злотвору.
Ал' чврста је
Ова руда
Залуда им
Посла луда.
Чврсто ј' срасло
Ово стење,
Нераздвоји
То камење.
Разлупаће с'
Чекић, глава
Али никад
Наша права.

ПИЈАНИЦА.

Поводећ се, у бесвести,
злог весеља слика креће;
промуклог му гласа псовка
намерника сваког слеће.

Са судбом се својом титра,
не знајући добра дела;
сто прохтева подлих скрива
у борама мрачног чела....

Али ти га не исмевај,
нек ти душа није јетка:
то је, можда, јад насљедни,
Бог ће знати, од ког претка!

Ил' је, можда, разочаран
у нискости пао зâлâ
са љубави оне исте
што је вами срећу дала.

Тефрик Фикрет бej.

КУШАЊЕ ЗЛАТА.

— Кажите ми госпођице, како можемо најбоље дознати о металу, да ли је злато?
— Ако га однесемо у заложницу!

СОКО И ВРАНЕ.

Сиви соко зраком лети,
поносито главу диг'о,
изнио се под облаке,
не би л' јарком сунцу стиг'о.

Задовољно свет посматра
све на њему што се збива;
кликне: „Свет је препун чара!“
па у томе сам ужива.

У то гневом црне ране
спрам сокола, налетиле,
мисле да би кобним гра̂ком
сивог тића уплашиле.

Почупат му сиво перје
помислиле луде ране,
па у лету соко-птицу
опколиле на све стране.

Али соко виш' њих горе
поносно се само диже,
не слушајућ' што грактање
лудих врана до њег' стиже.

С. А. Карабеговић.

Н. Сад, на задушнице Усековања.

Шарлах у Новом Саду.

(*Радикалска чувена опћина, дело лубенице, и обор — и школа. Кузман „ревереми“ — и мртвачка тица.*)

Је ли познато новосадској слав. црки. опћини — (разуме се радикалској) да у Новом Саду бесни шарлах и да је:

николајевска српска основна школа — уједно и дело лубеница, а двориште девојачке више и николајевске основне школе — уједно обор за свиње, где се ране 18 словом осамнаест комада свиња, од којих неки ванприродни мирис опија људе а дечицу само по мало гуши....

Је ли познато слав. црки. опћини, да онај Шваба ког је г. Кузман (као своју вешерку) наместио, да пред истом срп. школом продаје воће — уједно је и *мртвачка тица*, која мора у све куће где деца од шарлаха умиру да залази па чак и умрле да купа?

Ако им ово није све познато, нека се одмах претплате на „Стармладог“ па ће дознати — — али за то не морају из ината Стармладом или рецимо из радикалског ината ни мртвачку тицу, ни дело ни обор — уклонити.

Нек остане *Status quo*, госп. Боко!

Један стан,
који би волио да му од четворо деце,
бар једно утехе ради остане у животу.

Политика.

Цетињски „Књажев Вјесник“ који води бригу о свима Србима донео је ових дана у свом 17 броју ову одличну обавештеност о овдашњој српској либер. странци и вођи јој:

„Пуштамо новосадски лист „Браник“, орган либералне странке у **Тројединци**, коме је главни уредник познати српски прва̂к **у тим крајевима** Мих. Полит Десанчић и т. д.

Штитиу и земљопис у шаху — а не политику.

ЗНАК, ПО КОМ ГА ПОЗНАЈУ.

— Наш Јаша чешће пута посећује код куће једног великог господина, који има врло красну децу. Једног дана ће једно од њих упитати свога старијег брата.

— Реци ми, Стево, зашто Јаша увек прави магареће уши, кад год не нађе тату и остави своју посетницу код нас?

— Па за то да се зна, да је он *лично* био код нас.

СТАНАРИНА.

— Примећујем, да сам ја уметница на гласовиру, и много свирам код куће...

Шегртица: Не чини ништа, госпођице! Наше псето и тако цели дан лаје.

„Велико-српска пропаганда“

или

разговор Стармладор с једним шорнлистом,

састављен из мудрих речи од мудрих људи.

— Шта држите ви Стармлади о велико-српској пропаганди?

— Види Бог чије масло у кандилу гори!

— Али молим вас, зар не читате та све вас наше новине нападају, и то ужасно. Ви сте издајице своје домовине.... Шта дакле на то велите?

— Има лудости која су заразне као и болести!

— Али сав свет...

— Ах, молим вас, свет увек личи на Нојев ковчег; у њему је увек више животиња него људи!

— Па ено и сами Хрвати...

— То није истина!

— Франковци?

— Тако штогод, може бити.

— Шта дакле на то велите?

— Господе велик је твој зверињак!

— Дозволићете да и радикали...

— Љубав има једно око, а пакост и мржња су слепи.

— Држите, да они помажу Раухову владу?

— Ко седи под крушку, једе крушке!

— Али Настић прети новом брошуром?

— Не састоји се свака новина у томе, да се нешто ново донесе, него да се многе ствари — отклоне.

— Он прети новим открићима.

— Лупеж иде од игле до јунета, од јарета до вола а од вола до вешала.

— Зар ви држите да је он потплаћен?

— Коњу је милија зоб него седло!

— И ви верујете да је он заиста за тај посао примио од кога пара?

— Пара је душогубница!

— По томе ви онда верујете у оно, да њега гризе савест?

— Савест нема зуба па ипак страшно гризе. Срце које гризе рђава савест то је пакао; мирно срце је рај.

— Ако је *клеветао* оклеветани се немају чега бојати.

— Клевета је као масна мрља: мучимо се да је скинемо али траг увек остаје.

— Говори се и за Босну, па се прети чак и овде код нас у Угарској.

— Од три буке два вртена и обадва крива.

— Какво мишљење имате о Раухи и Векерлу у тој ствари. Чули сте њихове изјаве, да их се ствар ништа не тиче.

— Дала баба пару да улегне у коло, после дава две да излегне, ама не гу пуштав.

— Али ту је Настићева брошура „Finale“.

— Ко купи мишоловку, мора набавити и сланине.

— Верујете ли дакле и ви у то да ће се цела ствар свршити фијаском?

— Као што златан одар не помаже болеснику, тако ни лудаку не помаже наклоност среће. Али брзо начињена срећа није стална, јер је ретко дело заслуге; разни плодови мудрости касно сазревају. Обично *тикве* цветају.

— Држите ли ви целу ту ствар за глупост а неког мудрог за лудог?

— Лудак који зна своју глупост, ипак је донекле мудар; али лудака к ји се сматра мудрим, с правом зову лудаком.

— Кога ви држите све *опасним*?

— На свету су три *много*, а три *мало* опасни по људе: много говорити, а мало знати: много трошити а мало имати; и много на себе полагати а мало вредити.

— Јесте ли читали да се резултат истраге неће скоро дознати?

— Лакше је извршити заповест паметна, него молбу луда човека! У осталом како се кројија тако ће се и исцепа.

— Шта велите за славу коју је Настић од Франковаца доживео?

— Славу треба да презире мудрац, али не и част: врло ретка је част онамо где је слава, али још већа слава тамо где је част.

— Како тумачите ласкање Пејачевићеве „Drau“ — Србима?

— Ласкање је најбоља удица!

— Држите ли ви да је у ту велеиздајничку аферу уплетена банова злоба?

— Онога који је злобан, треба жалити као да је болестан. А тешка болест је — сигурна смрт.

— Ви дакле држите да се бан обрукао с велеиздајничком афером?

— У једној секунди човек се обрука за цео живот. Био човек ко му драго, он ће доживети последњу срећу и последњи час.

— Настић вели да он то све чини из патријотизма?

— По неки не може теже уверити Бога него кад му се моли.

— А како мислите о себи?

— Чувај се од оних који не разумеју твоју шалу, јер они сигурно још мање разумеју твоју збиљу.

МАЛО ПЕЦКАЛО.

Један наш сликар хвали своје богаташке слике у гњаватарском шаљивом листу „Врачу“. Напослетку ће рећи. Сад радим један комад који ћу послати академији.

— Којој академији? — упитаће га један пријатељ.

— Па пришкој, слепачкој академији! — рећи ће мали Душко.

Загрепчанин.

Status quo.

Босанац: Је ли вам то,
Ваш штатус кво?

ЗЕМБИЉ.

Турска земља саврела
Па је уста* увела.
Хај, хај, Боже дај,
Нека живи падишах!

Цариградска скупштина —
Босна шишке спустила
Хај, хај, Боже дај,
Или устав или рај!

Херцег земља и Босна,
Без устава жалосна,
Хој, хој, може бој —
Хоћу рећи: „Боже мој“!

Оста Босна кусава —
Не дају јој устава.
Тралала Мусала!
Зар је Бошњак будала!

Буријанска пирамида,
Не море је наша мида.

Хај, хај, Швабо дај,
Или устав или рај!

Рукавице плетене
Хајд отале бетере!
Хај, хај, Боже дај,
Или устав или рај!

О флафуктер сакрамент,
Дај нам Швабо парламент!
Тралала Мусала!
Дуго Бошњак чекала.

Знате ви, кад је оно Насрадин ефендија пшо с магаретом у дрва, па кад га је натоварио и пошо натраг кући, неће магаре да иде брзо, него се генга. А он шта ће, него му ћушне под реп паприку, а магаре клисне у брзине. Полети он за магаретом потећи — бош, не може да га стигне. А он шта ће, него узме још једну паприку па је себи ћушне и полети, један ти икакав шпелцуг.

Ова је прича доста слична данашњим политичким приликама у Босни и на Балкану.

Од окупације на све до некадашњег проглашења отоманског устава, политичке су се прилике у Босни и Херцеговини развијале полако и споро, попут генгавог Насрадин ефендина магарета. Бечка су господа мислила, да ће се уставно питање моћи одлагати све до розимашера. Проглашењем устава, Младотурци су ћушнули босанском уставном питању паприку под реп и оно је полетило права истоку таком брзином, да га бечка господа неће моћи стићи, ако и себи не ћушну паприку т. ј. ако се не спријатеље са босанским уставом. Дипломате око „Наје Фраје Пресе“ већ су то учинили. Кад сад човјек чита бечку „Пресу“, чисто не би вјеровао, да је то она стара росија, што би све Словене попила у чаши воде.

*

Оно смо вам прошлетос причали како нам је долазила једна шпањолска цура, да нам каже своја велика мука на срца, што јој драги ашикује са једна Шокица (Јоко једна!)

То онда било, док се опет неки дан помоли једна „кона“.

— Добар дааан!

— Бојнос дијес коно! Шта има ново?

— Јели ово соба од што се паши Зембиљ?

— Јес коно. Што ће ти?

— Молим ти господин, да ми запишиш једна ствар!

— Лукезесто коно?

— Ја сам сирота жена и имам један муж и шес дјеци. Мој муж се зови Лева и има још три браћа. Од она три браћа су двојица велики арсуаи и јангини. Један има дућан у Темалуша, а један Прид Имарет. Ама овај Прид Имарет он је најнесрећа — све наговара мој муж, да не донесе кући пари и да се од мени растави.

— Па то ти коно пријави хамбаши. Ја нисам хамбаша.

— Била сам и код хамбаша и на котарски суд. Ама нећи да ми прими за то, што немам на глава мода, перушка и шешири — што сам сирота.

— Па кад неће они да те приме, не могу ти ја помоћи

— Молим ти господине да ми само ова два браћа од мој муж, запишиш у Зембиља.

— Па што ћети у „Зембиљ“? Тури их онако у новине, не мора то доћи баш у „Зембиља“.

— Е господине, кад дође онако у новина, то није пуно сарамота, а кад дође у „Зембиља“ онда је највелика сарамота. Кад им не могу тужити на суд, да им макар направим једна сарамота.

— Е кад је тако, ево ћемо их турити баш у „Зембиља“, па нек се чује сарамота у читава чаршија.

Српска Ријеч“.

НА МАРВЕНОЈ ИЗЛОЖБИ.

Две швигарице разгледају изложбу. На један пут ће једна стати пред дебелим свињчетом и сва зачуђена рећи:

— Гле, Емице, колико свиње! Од овог ће најмање 10 шунки направити.

ТРОМФА.

Уверавам Вас госпођице, ја само неколико минута тражба да са женском проговорим и већ погађам њене мисли . . .

— Та шта говорите? Та то мора да је за вас непријатно!

ОНА ОНА.

— Сад долази госпођице тунел. Знате ли шта је то тунел.

— Како не би знала. Кратка, врло кратка помрчина између Карловаца и Новог Сада.

Чикица.

НА СЕЛУ.

Пелмка (зевајући): Није ни чудо сека Като, да ваше кокошке толико носе. У овом досадном селу, већ из дугог времена не могу друго радити.

НЕОЧЕКИВАН УСПЕХ.

Један наш набеђени песник, кад је био још дете, показао је у радости своју прву песму, те ће се похвалити и своме другу.

— На је ли био изненађен отац? — упитаће га друг.

— Још како. Сав срећан је кликнуо: Хвала богу, бар песник нећеш бити!

ЛИСТАК.

Велеиздајници у затвору.

У загребачком истражном затвору леже већ од неколико месеци ови велеиздајници: Један српски ћилим са српским грбом, српска тробојна застава, једна лепа девојачка хељаци везена кошуља, слика краља Петра, један фонограф, календари „Вардар“ и „Св. Сава“, чутура, цигарета папир, соколска значка, и два дугмета с мањетни. Сви они месецима труну у истражном затвору, одељени сваки за се, у ћелијама — без да су могли за сво време и ким једне речице проговорити. Али једног дана се деси чудо нечувено. Сви су лепо чули громогласно певати песму:

„Весела је Србадија“.

Можете мислити да су се сви горе споменути сужници дигли на ноге лагане, те се привукли до решетке на вратима и слушали уздрхтаним срцем лепу српску песму. Испрва нико није могао да дође к себи. Одкуд у затвору због велеиздаје да се усуди ико запевати и то још таку револуциону и велеиздајничку песму. Управо једно дугме од мањетне је замислило да је ту сад торба у глави. И право је имало. Таман је певач завршио весела, весела, весела је сва... и настала тишина, јер нико није од заточеника смео да се усуди ни жив да се појави — чу се у један мах глас:

— Браво, браво, живео, живео Србине Србаковићу! — То је био стари комитетлија, календар „Вардар“. Он као стари ратоборник усудио се први да проговори. На то су и остали опијењени велико-српском пропагандом и дирнути том српском марсељезом ударили у аплауз и викали: „Живео, живео: На ново, на ново!“

И збиља се наново за чу песма:

„Онам' онамо....“

и таман громогласни глас хтедо изустити „говоре да је!“ — чу се нека трка и бат и један груб и простачки глас: *„шта говоре оца им влашког“* — а за тим команда: *„шуше пред врси!“*

Слику краља Петра обузе језа. Сети се како су сирота Новаковића прошли у београдским подрумима... па знате како је. Све остале још већи страх ухвати. Једини календар „Св. Сава“ као најмирољубивији ће рећи:

— „Па шта је? Ваљда је слободно певати? Ваљда нисмо у Турској! У осталом и у Турској се данас слободно хори песма како турска тако и хришћанска?“

— Није слободно.

— А зашто?

— За то што се тиме шири српска пропаганда!

— Ваљда си хтео рећи просвета. Песму и књигу рачунају просвећени народи у просвету.

— То је истина. — Али ово је — револуциона и антидинастичка песма.

— А одкад се пева у вас?

— Пева се ваљда од кад постоје Срби, ал' ми смо се тек сад опсетили.

— Ко си ти, кукавче?

— Истражни судац Кошутић с једном четом стражара.

— Идите људи мирно својим кућама, на поздравите вашег госу оном пословицом: пошли лудо у војску, седи код куће на плачи!“

— Ко то са мном говори?

— Календар „Св. Сава“.

— Е, то је што друго. То је мудра глава. А за моју се вели да је — такођер мудра. „Дечци ван! Напред!“ — чу се команда. И одмах за тим звекнуше сабље и ходник се из тамнице испразни.

На то се за њима осу грдан смех заточеника.

— То су будаци! — рећи ће једно дугме од мањетне.

— Збиља, ми би се могли мало проразговарати! рече ћилим.

— А шта је то било? — упитаће љубопитно женска кошуља од хељаније српског платна.

— Ко се то усудио да пева? — пита друго дугме од мањетне.

— Ја сам чуо неку вежбу и командовање — рећи ће соколска значка. Шта то треба да значи?

— Али ко је управо запевао, запитаће цигарета папир?

— Ја! — чу се један крештећи али јак глас!

— Да, да! Твој је глас био? А ко си ти јадниче? — упитаће га српска застава.

— Не знам ни ја. Овде су ме назвали „велеиздајником“.

— Шта зар имам друштва? — кликне гласно српска застава. А како ти је иначе право име.

— Грамофон!

— Грамофон! — гракнуше сви у један глас. Еле ти си то мало час певао.

— Да. Досадило ми се тамновање. И ако ми није до певања него до плакања, кад размислим где сам дошао — не знам ни сам. Глас ми се одане и ја на сав точир грла запевам „Весела је Србадија!“ — докле год ми не зачепи уста неки суровн господин. Ах, боже мој! — почне фонограф уздисати. Где сам „златна слобода?“ Где су дани кад сам ја својим умилним гласом и лепим српским песмама веселио доброг мога домаћина домаћицу и госте. Зар сам једном осванио о свечарима, прквеној слави? — Да моји драги. Чак и у сватовима сам био. Сви су ме поштовали хвалили и узносили мој глас и моје песме. Лепе, нежне ручице госпођица, колико пута су ме погладиле. И једног дана, о прни дане дође нека зверка чекајте, чекајте —

кошута — и прогласи ме за „велеиздајницу“ — и нареди да се *ухапсим*: Од то доба је умукла моја песма. Стегао сам срце, и мислим да би ми било пребукло да се није одавео глас — и дао одушке моме сужањском срцу! Ej, боже видиш ли?

— Тако је, заплаче се кошуља. Ја овако слаба и танка — па и ја досела у ање.

— А шта си ти скривила, сестро, умешаће се у разговор српска застава. Да нису и тебе оценали-као и мене?

— Камо моје лепе среће, да сам се и оценала на девојачким грудима, с овим мојим лепим везом који су златне руке руменог девојчета уздишући радиле и у тајности драганово име ми шапутале обасипајући ме пољупцима, — али ево једна довадох затвора.

— А шта си скривила?

— Не знам. Речено ми је да сам велеиздајница.

— Шта сам издала? — питам ја

— Издајница си! веле!

— Кунем вам се свим на свету да сам невина као јуче рођено дете у мајке.

— А шта је ево? — продере се неки зиридов и показа на кошуљи.

— Мене обли румен стида, знајући своју невиност, а он стане по мени чаракати и преиртати ме, док се не заустави на једну тачку.

— Шта је ово? — упита ми осорно.

— Па то су слова.

— Каква слова?

— Четир слова: „С. С. С. С.“

— Шта значе они?

— То да „Само Слога Србина Спасава!“

— То је издаја! — рече он.

— А зашто је издаја?

— За то што ви радите противу нашег пресветлог бана Рауха?

— Како, противу бана?

— Тако лепо. Он ради на *челу* Срба, а ви и противу његовог државног рада тражите и радите на слози.

— Тако је и мени рекао, рече ћилим, уздахнувши. А колико су пута на мени седели предстојници и друге велике рибе. — Седели су годинама . . . и сви ме хвалили.

— А зар ја нисам висила испод слике Њ. В. краља Фрање Јосифа? — рећи ће слика краља Петра. Та он је мој најближи сусед, и ана ми сваки поглед — па ипак и мене прогласише за велеиздајницу.

— Није то ништа вели цигаретл папир. Мене су досада спаљивали на ватри од дувана, а сад вала буди мартињанечкој свести — остаиише ме на миру и поклоиише ми живот. Истина сад сам заточеник. Али опет робом икад ал гробом никад.

— Вала, рећи ће календар „Вардар“ — ја видим да је мени суђено робовати. Таман се у Турској ирогласило слобода, једнакост, братство — и раскинуо тешки синџир . . . ево овде нас опет окивају у гвожђе, као да смо не у Азији него у Босни

— А шта ја да кажем у своју обрану, рећи ће српска застава. Та ја сам се поносно лепршала на српској цркви и школи о ванпега краља рођен дану, и свима празницима наше домовине Тројединце. И сви ме благо гледали, осим Франкових телића, који ме се плаше, већ као обично теглећа стока. И где чуда сад. Прогласише ме за дволичну.

— Како дволичну?

— Тако. Веле кад сам у Славкамену, онда нисам издајничка а кад сам у Двору онда сам велеиздајничка.

— Лепо, вели соколска значка. Ви сви ипак бар знате зашто сте стрпани у ање, ама ја не знам — откуда сам овамо досела. Рецимо грамофон пева велико-српске песме, барјак се велико-српски лепрша, календари терају велико-српску пропаганду. Доносе слику краља Петра.

— Ове године смо донели слику Њ. В. Краља Фрање Јосифа! — рећи ће календар „Св. Сава“.

— Ето, онда би мене могли већ пустити из ања, — каже слика краља Петра.

— Али шта сам ја скривила, каже соколска значка.

— То, каже ћилим, што радиш против бана Рауха.

— Како радим против бана Рауха?

— Тако. За то што се соколи сад премећу, кад се премеће Раухова влада. То је конкуренција

— А што смо ми ухапшени — питају се дугмад на мантетне.

— За то што је на вами слика Вука Карађића и Змај Јована Јовановића! — каже српска застава.

— Па зар су и они „велеиздајници“ — пита кошуља.

— Нису; они су одавно умрли — али су Срби! — каже ћилим!

— Живела Србадија — кликну чутура. И опет отпоче песма:

„Весела је Србадија“.

— Пст! — ћутате неко иде! — каже ћилим.

— Тај је пијан као мајка! — каже значка.

— Биће да је члан „пијаног друштва“ — шапуће цигаретл папир.

Улаза пијани стражар за наглела велеиздајнике, мало застане . . . ослушкује, а затим у дуету с грамофоном пева „Весела је Србадија!“

Сви апсеници тапшу и вичу: Браво браво! Живело пијано друштво. Hoch Paul!

Стармлади.

МИЦИКА ЈОСТ, ПИШЕ ПИСМА.

„С радошћу притискивам тастере на писаћој машини“ . . .

Одговори уредништва.

Г. С. Ј. у С. „Врачу“ би цео одговор се дао свести у овој једној слици:

За Наставка је „Србобран“ доказао да је за босанске јасле привезан. Чији он онда може бити **достојан друг?**

За наше сатиричне радове плаћао је „Врач“ 10 круна по стуиу, а Јаша нам је честитао на сатирисању. Сад им се не допада и лажу свакојако, неби ли оправдали гњаваторство свога листа „Врача“ и његових сврачијих ногу слика. Наш лист скоро од почетка до краја сатирише о савременим политичким приликама — а лист доноси оригиналне слике, за које плаћамо само за цртеж 10 круна, нашем цртачу г. Lurji. Оригиналне слике су на продају, по 2 круне комад. Оно о срп. краљу, није ништа друго него пружање њихове њушке за —. У осталом босански устав ће то питање и онако решити. — Боље би уредили да чешу табане својим претплатницима не би ли их на смех натерали кад читају њихов „шаљиви“ лист.

Електричан биоскоп

ИЗА ЗГРАДЕ ЗВАЊА КР. СУДБЕН. СТОЛА

Из данашњег распореда особито се истиче:

„Госпођа с камелијама“.

Роман од Александра Дима сина.

Дневно две представе са обављеним ценама.

I. место 70 фил. II. место 50 фил. III. место 40 фил. IV. место 30 фил. деца и војници 20 фил. плаћају.

Улазнице у по цене могу се добити у овим радњама: Марцијански и Холеад, трафика „Фортуна“, трафика у Мајеровом биоскопу, код Игњата Урбана и Оскара Прашиловског.

Нова пилзанска пивара и гостионица

у Новом Саду

(у новој палати код гвозденог човека).

Препоручује се п. н. грађанству из места и са стране.

Точи увек фришко пиво и изврсна вина.

Завредно добра и јефтина кујна. Послуга брза и тачна. Простран и угодан локал.

За посету моли

удова Јована Крамера.

погребно подузеће

и стоваришше надгробних споменика

НАЈЕ МАРКОВИЋА у Н. САДУ

у средини Дунавске улице, телефон број 168.

Филијала: погребно подузеће „Конкордија“ браће **Ђура Стојковића**, Бурчинска улица број 15.

Држи увек огроман избор свакојаких каменог надгробних споменика. Натпише изрезује најсавршеније, а поклата дуплан и дуготрајна. Велики је ор мртвачких сандука, покрова и целокупне опреме за погребе. Цене строго солидне а послуга најтачнија. ►—24

Цена је листу: на годину К 8. на $^1/_2$ године К 4. на $^1/_4$ године К 2.

„Стармлади“ излази 1. и 16-ог сваког месеца. Рукописи се шаљу на уредништво. Претплата се шаље на администрацију „Стармладог“ у Нови Сад (Újvidék), Дунавска улица број 10.

УРЕБУЉЕ: СТАРМЛАДИ. **(Појединн број 30 пот.)** Одговорни уредник: Петар Крстоношић.

Власник и издавалац: М. Крстоношић Штампарија Учитељског Д. Д. „Натошевић“ Нови С. д.

Стармлади

Хумористично-сатиричан лист.

Број 17. У Новом Саду, 10. септембра 1908. Год. II.

Безгрешни.

Патријарх № 2: Одкуд мене безгрешника проналоше за „изигравање патријарха“?
Стармлади: Де, де потписаћемо пакрачки декрет, па мир Бог!

Срећа.

Извод.

(Прво коло песама од Јаше.)

Ал' има таких, који тек маре
Да добар ручак „пријатно" сваре,
После се тога за сретне хвале
кад се извале.

Ал' ко би с тима још да се прља,
Јер ко се тако ниско скотрља —
Довек да у том човека гледи
ни то не вреди.

На ниском то је моралном нису,
Сретан да будеш, кад други нису,
И да ти срећа, народна сета
ништа не смета.

Сред туђе вриске, сред туђе куке,
Сред туђег јада, сред туђе муке,
Кад ти с' уз песму туђ јаук плеће
ту нема среће.

Па на што играт' грабљиву лију,
Сретна кад има места за свију...
Ал' где ћеш опет убоге веће
данас од среће.

Она је хтела то век своји цели
Сваком да даје, сваком да дели
Ал беше људи подлих и мукли'
па је развукли.

Од свуда вире себичне цељи,
Никоја неће с другим да дели,
Као да се сваки по реду своме
венчао с њоме.

И све док тако устраје свуде,
Међ' нами срећа то ће да буде,
Цариград што је данас у ствари
међу владари.

А могло би се и овако завршити:

Даљ што је данас у ствари
међу радикали.

Мајсторија.

— Купање је у оној смрдљивој бари забрањено под претњом казне од 5 до 50 круна. А ја сам данас видио општинског послужитеља да се пиша у тој баруштини купа. Како је то кнеже?

— Та знате, — он то само за то ради — да би други добили густ на купање!

„Visszautasitott egyén..."

Странац: Шта велите на то, да се у краљевском решењу назива Змејановић *„одбијена индувидуа"*.

Један трбушко (хладнокрвно): За нас је аутентичан српски *прекод*.

*

— Како се слажете с оним „visszautasitott egyén..."

— Па слажемо се!

— Како слажете?

— Тако лепо. Узмите Клицино покојно „Српство", па ће те се уверити да се слажемо.

Телеграми

(измењени између Новог Сада и Карловаца).

На дан радикалске конференције, оправио је из Новог Сада фешипан Бала овакав телеграм:

Nagyméltóságos
Günther igazságügyi miniszter úrnak
Karlócza.

A helyzet határozottan javult. Holnap teszek jelentést. **Balla.**

После избора је добио Бала овакав телеграм:

Balla, főispán úrnak
Ujvidék
Mayer kioszkban.

A helyzet javult. Holnap teszek jelentést.
Günther.

Интересира се за патријарха.

Познати Крагујевић који је по „Заставином" казивању био и у Новом Саду ђак, и ако је у затвору, као добар Србин, интересира се за избор патријарха. Тако ових дана спази стражара који је баш читао мађарски лист „A nap".

— Молим вас, стоји ли што о избору патријарха?

— Стоји

— Па ко је изабран?

— А кога би ви најволели да изаберу?

— Шевића!

— Па он је изабран! **Табло.**

Драмописац.

— Је ли ваша нова драма јако дирљива?

— Није. Моја је жена за време док сам јој драму читао, три пара чарапа наштрикала.

С немачког.

ОТКУДА ДА ЗНА.

— Шта би госпођице радили, да вас пољубим?

— Откуда да ја то унапред знам?

Скупштина Матице Српске.

Као и сваке године тако и ове године скупштина Матице Српске и радикалска опозиција с Др. Сосом врло су занимљиви били — и без Момчила Тапавица за чије здравље се распитивао Др. Вочић. Скупштина је овако текла:

Жарко Тумач: Зашто Матица неће да потпомаже радикале?

Председник: На који начин?

Жарко Тумач: Нека нам дâ мало новаца.

Др. Петровић: Кад Матица није автономија.

Др. Милан Тирић: Не рукује народним фондовима.

Жарко Тумач: Ал' има друге фондове.... има новаца... (*Луна песницом и вичe*): Новаца нам дајте.

Др. Сима Тирић: Како да вам дамо, кад немамо.

Жарко Тумач: Извадите из несигурних завода, па дајте у наше „сигурне“...

Др. Сима Тирић: Који су вам најсигурнији?

Др. Сос: Па бечиречки... тамо се нашла једна моја и Јашина бианко вексла...

Жарко Тумач: Ја бих вам препоручио карловачку или румску штедионицу. Ту сте „понајсигурнија“...

Др. Малешевић: Имају ли господа још какве друге жеље, осим пâра...

Сви (вичу): Пâре нам дајте, пâре! (Одбор који рукује новцем и јамчи својом имовином показује палац између два прста).

Радикали се заседа тим одговором задовољавају и прелазе се на дневни ред.

Др. Бошко Петровић-Надињски: (*Устаје, облизује се као овца Прави лице као мачка кад громи и почиње гњавити*): Господо моја! Пре 20 година кад је била потреба у књижевницима — појавио сам се ја. Писао сам дуго година у листу босанске владе тако званом „Нада“. Али шта је с тим? Откуда Скерлић да ме онако поцепа, да ме ваљам ни Богу ни људима. Нисам ја крив ако ме је неко слагао и набедио да сам књижевник. Има нас хвала Богу доста Ето књижевни одбор Не знаш који је од којег гори књижевник. *Драмописац, песник, приказлач*.... не знаш који боље гњави. На што и мене у тај гњаваторски клуб да не узму, кад ја ласком себи да сам својим романом „Модерним робљем“ утувано око 5000 регелушиних неплатника. Од куда су они гори књижевници од мене. Ево да Вам прочитам шта о мени 21. број „Босанске Виле“ пише између осталог:

„Поред тога овај господин који је професор на једној срп. гимназији и доктор филозофије, има један, каквим у нас не пишу ни боље гимназисте из више гимназије. Он пише: Стевициног, Драгишин, орловачким, продрео; он више редовно „звање“ као да смо у времену Лукијана Мушицког; даље има: „једвојку довео у положај“, „познат кроз своје шпекулације“, он пише љеб, ладна, и т. д.“

Ово је о мени рекао Владимир Ћоровић. Др. Скерлић има о мени сасвим друго мишљење. Он ми је то у очи скресао кад ме је вукла жеља да ме неко њему представи.

Ђорђе Поповић, школски референт: И ја бих у књижевни одбор.

Тихомир Остојић: Не можете.

Ђорђе Поповић: За што?

Тихомир: За то што нисте *хомоген*.

Ђорђе Поповић: Али ја сам се спремао. Човек сам од науке.

Тихомир: То је споредна ствар. Главно је да нисте члан „лобцајхбрудера“. Ето ја на пр. баш нисам јагње које водим да више оваца сисам... А скроман сам и у наградама. Ето на пр. шта сам примио за Краљевића Марка. Предлажем, да ми и даље сами себе у књижеван одбор бирамо. Сами себе за најбоље књижевнике проглашујемо, узајамно хвалимо и награђујемо.

Бошко Петровић: И ја би награде.

Тихомир: Пошљите *анонимно*, али приватно јавите да сте Ви написали.

Бошко Петровић: Кад нисам лобцајхбрудер.

Тихомир: Не можете бити бирани у књижеван одбор. И баба мора због тога испасти из позоришног одбора. Уверио је једног нашег драмског гњаватора. Види ће те кроз који дан. Предлажем да ми сами себе бирамо.

Скупштина: Усваја се.

Др. Сос: Мала клика! Где је Тапавица?

Др. Малешевић: Зар сте га жељни?

Др. Тумач: Нисмо али имамо ми нашег инжинира Татића.

Један глас: Знамо. Чули смо како је отпочео његов заменик Лазић у Раванџици да мери —

II. глас: Вино.

Један глас: Био би добар баждар.

II. глас: Ни за баждара није. Преко мере — сила.

(*Сос и компанија се покривају ушима, а књижевни Мефисто задовољан шире руке*).

Прелази се на избор штипендија. Радикали немају кандидата, јер сви имају хрбаву савдомбу.

Први поздрави патријарху. № 2.

— Први телеграм, који новом патријарху честита избор, стигао је из Лоза од — капелана Мушицког.

— Један пријатељ патријархов пожурио га је путем брзојава, да оде у Беч на поклоњење. Телеграм је овако гласио: „Eilen Burg!“

— Један пештански аришпанац умолио је новог патријарха, да се заузме за његов незгодан положај и обећава кад изађе на слободу, да ће се умети одужити.

— Каква је разлика између патријарха Шевића и црногорског парламентарца Шегвића?

Даштомитидашто.

Приче мале

али паче.

Побили га.

Кад су ових дана познате Кошутове скутоноше, радикалски прваци Др. Жарко Миладиновић и парох Стеван Михаљић били на рапорту код свог госе Кошута због избора патријарха, Кошут им је због слугинске непослушности прилично ашикуран очитао; најпосле је изјавио да га је срам што таке савезнике има. Радикалски прваци су опет изјавили како ни њима није дика пред народом што морају с њиме (Кошутом) раме уз раме да иду.

Паде нам на ум овај случај:

Ухватио оружник једну поцепану пропалицу те је морао кроз град гонити у затвор. На путу ће рећи оружник одрпанице:

— Знајте, да ме је управо срам с вама ићи.

Нашто му одрпанко равнодушно одврати:

— Бога ми верујте, да баш ни с вама није никакова част ићи.

Галантан.

Радикали који су толику дреку били надали на покојног патријарха Георгија због тобожњих „пригода", бирали су ипак садањег пакрачког патријарха пишпек-Габора, који такођер има да одговара за неколико хиљада круна „пригода". Његов адвокат који га од тих пригода брани, погодио је да му, ако га одбрани, половицу од те „пригодне" суме плати. Покојни Радић је још боље ствар удесио. Он се погодио с адвокатом да ће му од идућих „пригода" — сав трошак платити. Паде нам на ум овај сличан догађај:

Један кесарош кога је адвокат на суду бранио, те га сасвем решио казне, рећи ће своме бранитељу:

„Хвала вам господине, што ме тако одбранисте. Чим први златан сат украдем, поклонићу вам га на дар!"

Дуг је зао друг.

Господин Мајер има једну векслу да исплати и не може сву ноћ ока да склопи, јер сутра је меница платива а он нема ни потуре. Он устане, оде до јемца и зазвони. Јемац погледа кроз прозор и пита:

— Шта желите, ви, овде ноћу у 12 сати?

На то му Мајер одговори:

— Морам вам рећи, да сутра не могу меницу исплатити.

На то му јемац одговори:

— И онда долазите у 12 сати ноћу да ме пробудите?

— Ну, рече Мајер, — кад ја не могу да спавам, рекох, не треба ни мој јемац да спава.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ.

Ништа ново. Радикали гласали на Лукијана.

Обесили се. 36 чланова радикалске странке после онако безобразног нападаја на Лукијана обесили се — Лукијану око врата.

Стиди се. Мата госпођице моргењаче срнина „Застава", стиди се као нова млада, да призна да су радикали гласали на Богдановића. У својој 198. нумери донела је овакав телеграм о избору патријарха: „Ми гласасмо епископ Лукијан Богдановић добио 39 гласова, епископ Мирон Николић добио 25 гласова. Према томе је изабран за митрополита патријарха *епископ Лукијан Богдановић.*" — А на кога су радикали гласали — прогутала је.

Видели смо. Моргењача или регелуша бр. 197. у очи избора јавља: „Један није потврђен други је захвално. Кога ће радикални посланици бирати сад, причекајте до сутра па ће те видети!" Причекали смо и видели смо.

Мртвачка птица још никако није уклоњена испред српске школе. Узрок је да је у средству с нашом полицијом, односно једним конштаблером и што није Србкиња, а што је главно Кузманова је вешерка. Kérem alasom!

Најурили га. Г. Кузма је ових дана био поротник. Председник га је најурио на сале. Сад да ли што је изгледао пре на породника, те је била бојазан да ће се сваког часа продити, или што се био успавао, — знаће најбоље они који су били близу њега.

Епиграм.

Хвала Богу, автономна
прешла криза,
Што наш Јаша ситно писа,
Све — полиза.

Езоп и сиромах.

Пође једном Езоп у неку варошицу. На путу сретне једнога сиромаха, који пошто га поздрави, упита:

— Колико времена треба да пешачим док стигнем у варошицу, која се види онамо?

— Пођи! одговори Езоп.

— Знам добро, одговори сиромах, да треба да идем, него ми реци за које ћу време стићи онамо?

— Пођи! поново Езоп.

Овај човек је луд, помисли у себи странац, и не треба да га питам више, па настави пут.

Тада викну Езоп:

— Е! Једну реч! Стићи ћеш за два часа.

Странац се окрену и упита:

— Како то знаш сад и зашто ми то не рече мало пре?

А Езоп одговори:

— Како сам ти могао рећи пре него што сам видео твој корак?!

Из гњаваторске поезије

(Из 32. броја о. г. „Грађанина“.)

ПОВРАТАК.

Зора зори, сунце руди,
Бабо сина из сна буди:
Нојце тиje дан се дели,
Устај сине дан се бели,
На пут нама ваља поћи.
У Срем китњи треба доћи . . .
— Поглен добро крова она . . .
И сећај се мила дома . . . ! ?

Дете мило трља очи . . .
— „Зар већ тата треба поћи!
Да оставим мила двора,
Те да шећем туђа двора,
Мила двора и баштицу,
И у њојзи и ружицу!
— Мајку милу близу гроба; —
У самоћи као роба . . . !“

„Не тужи ми дете мило,
Те разведри чело њило,
Утри сузу ока твога,
И са лица руменога . . . !
— Молитвице услишане,
Ославиће тебе дане,
У двор мили корачити, . . .
— Мајку милу загрлити . . . !“

Петрово Село, 14./VI. 1908.

поп **Миле Јанковић**

УЗРОК.

Адвокат: Зашто истом сад тужите господина Н што вам је рекао орангутан. И одкуда истом сад примате увреду на се — коју вам је већ давно нанео?

Тужитељ: Зато молим, господине, што сам ја тек јуче видио у комендији (менажерији) — како тај орангутан изгледа.

Скупштина за српско народно позориште.

На реду је управитељев извештај.

Др. Вочић: Скидам капу Добриновићу као глумцу, иначе то вам је једна — пијавица.

Добриновић: Не пијем петролин.

Др. Вочић: Једак тиранин.

Добриновић: Није истина. Питајте неке глумице.

Др. Вочић: И то ће доћи на ред. Једна вас је тужила . .

Добриновић: Мани је. Позивам се на све удружице и распуштенице бивше чланице српског народног позоришта а сада опет — мајсторице.

Др. Вочић: Шта је с новосадском младом госпођицом Српском? Зашто сте ју отпустили?

Добриновић: Због непокорности. Није хтела да дозна у мој стан да је учим улоге, нити у 5 сати изјутра на заказано место. Трпе нема способности. Четврто нити је распуштеница нити удовица, а чак није ни мајсторица — које имају првенство.

Др. Петровић: Какав вам је репертоар?

Један из публике: Исти као и пешачког друштва Јокића.

Добриновић: Много је научених реприза.

Књижевни одбор: Тако је!

Грчић, професор: Хтео сам само констатовати, да ни г. управитељ ни г. г. у позоришном књижевном одбору не знају, шта је реприза, иначе не би једну улогу ако се мења називали репризом.

Бошко Петровић: Хоћете узети моје драме у репертоар? Та кад можете и горе од мојих играти, које и поред нарученог клака и лобцајзбрудера обично цркавају као лептири од буба свилених, зашто не би дозволили да и моја једно два комада пропаду. Ево мој комад „Новац“ је играла изврсна путујућа дружина у Сарајеву. На не само да је комад пропао него у мало због тога није и директор пропао, тако је допадање изазвало у публици. Ја сам хтео да будем оперски певач, па како не знају глупе Швабе да цене мој тенџере глас — 3 године сам бар школу глумачку посећивао. Предлажем и нашем народном позоришту глумачку школу.

Др. Сос: Шта ће им боља школа од Добриновићеве.

Др. Б. Петровић: Не знам коју мислите? Молим скупштину, управо одбор, ето сасвим сам мекан и добар, да ме бира бар у позоришни одбор, кад сам у књижевном одбору пропао.

Тихомир: Баба Јовановић је непокоран, а и смета другим нашем чувеном књижевнику, предлажем да га искључамо.

Скупштина усвоји Тихомирово начело „Свој своме“ — и баба Јовановић, професор, испада из књижевног одбора, Сава Петровић вредни секретар такође, и на њихова места улазе хомогени.

„Отур потур не дер' опанака,
Овђе за те нема дјевојака!"

Ругалица. Певају Срби и Муслимани у Босни фетер Михај.

Протужили клички алајбези:

„Што трпимо трпјет не можемо,
Јарамаза*) Босну раскопаше,
Дигоше нам јастук испод главе!"

Муслиманска меморандумска песма.

„Ја сам цура малена
Сунђа ми је шарена!" — пева фрајла моргењача.

„Да је вишња к'о трешња
Ја би била још бешња!" — пева влада бана Рауха.

„Сви ми кажу да ја љубим лажу!"

пева радикалски народ, као патријарску изборну песму.

„Двоје су се заводели „млади"!"

радикалско-кошутовска песма.

Радикалски афоризми.

— Најгора је књижица од туђих меница.

— Говор је сребро, а ћутање је — злато.

— За новац ће и мртви проговорити, а без новаца не можеш ни живог ућутати.

— Царство се задобија мачем, а автономија плачем.

— Богати искуством а сироти новцем.

— Автономни живот је тако удешен или све узми или све остави.

— Има политичара врло промењиве природе и сваки онај који им обрати пажњу и поклони повереље, јесте лудак.

— Глава политичких протува сличан је ветрењачи на крову какве високе ограде, која се окреће према ветру.

— На курјака је и онда вика кад му крче превја.

— Што више грешимо све се мање стидимо.

*) Насилници.

Finale.

Мени Гавру не дају
та вала,
Не дају,
та била.
А и ја га нећу,
та тала
Нећу!
та била.
Нећу вала, нећу била,
Нећу ја
Мени Митру дају
Та вала,
Дају,
Та била.
А ја Мйтру нећу
Та вала.
Нећу,
та била.
Већ ја Луку хоћу,
Та вала
Хоћу
та била.
Хоћу вала, хоћу била
хоћу ја.
Ах, ах! их, их!
Уу-ју, ујујуј-ууууј!

СТРЕЛИШЕ.

— У Берлину је била интерпарламентарна конференција, која жели да одржи мир у целом свету. Хвала Богу! Сад ће се бар после ове конференције моћи постарати свака држава да што пре и што више набави топова и убојних муниције љуља.

— У Будимпешти су забранили социјалистима да демонструју у корист општег права гласа. Кажу нашто — кад и тако неће добити.

— Пештанске новине јављају, како је патријарска изборна теревенка прошла. Богме сад ће се ваљда и радикалски народ мало отрезнити.

— У Русији босни куга Раухова влада услед тога ужасно стреши, да их од куд баш у најлепшем послу морија не снађе.

ДЕЦА.

Професор физике сувише секира Јуцу. Јуца се већ љути

Учитељ: Кажите ми нешто, што је провидљиво?

— Прозор

— Још нешто.

— Рупа на кључаоници!

ЛИСТАК.

Исповест.

— Геза Гардољи. —

Мајка је озго с прозора другога боја могла све видети. — и све је видела!

Видела је како је њена Вилма у друштву с неким младим господином; над њима је кишобран и ако тек по нека кап кише промиче; они се смеју и нешто шушкају.

У мало није мајку гром ударио.

Али ипак није то било: мајка се само намрштила, па кад је видела у огледалу како је мирно озбиљна — а иза таке мирноће долази олуја — села је као какав судија и очекивала кћер.

Она утрча у собу: на руци јој виси блок с нотама златног натписа, на врату се раскошотно боа а на обрашчићима блистају рукице петнаестогодишњега живота. Вилма праве право мајци, али мајка хладно маче руку.

Девојче стаде запрепашћено, а над њом се изви сиај мач рће Дамокла.

— Најпре да се објасним! — Проговори мајка оштро и хладно, тако да се згрози од те хладноће.

Вилма испусти ноте, боа јој зашгра, у плавим се очима јави невиност голубија, на лицу се место румених ружа јавише бледи љиљани — али је ћутала.

— Како само уме да се претвара! — узвикну мајка љутито

Вилма није хтела да се претвара, а не би то ни умела и кад је не би мама на то љутила. Обори красне очи доле а из њих лијнуше сузе. Колена јој клецнуше, и њена главица с плавом коврџастом косицом клону у материно крило.

Сад мајка брзо омекша Па и худ ћеш с оваком децом говорити набусито!

— Но но, не мораш планути! — рече она Вилми, гладећи је руком по глави. — Кажи мајци све лепо. Дакле: ко је био онај младић?

Вилма узе своју малу мараму са чипкама, убриса њоме очи, па поче мајци одговарати

— Јене Ваш мамице!

— Ко је тај Јене Ваш?

— Правник, мамице!

— Дакле: није нико!

— Не, не, мамице: он је најбољи играч на омладинским забавама. Отац му је велики господин — министарски саветник, а он ће ове године свршити школу, па ће га министар узети у своју канцеларију. —

— За бесплатног практиканта! Али како се ти ваше са њим?

— Боже, мамице... па падала киша а он се понудио.

— Али га ти ниси смела примити.

— Ама он је врло услужан; тако и пре —

— Шта? зар је то било и пре?

— Боже, мамо, ала си страшна! Мене је страх...

И одиста се била уплашила: гледаше у сумњиво материно лице као да би желела испитати да ли на њему има више љутње или благости.

Виде то мајка, па је загрли и спусти крај себе на диван:

— Не бој се, ја сам твоја мајка па те волим. Зато ми можеш све казати.

— Али, мамице, шта да ти кажем?

— Ово што си мислила да сакријеш.

— Добро, мамице! Дакле: шта хоћеш?

— Прво: кад сте се упознали?

— Одавно: има већ месец дана. Али је тек две недеље од како говоримо. Раније ме је само посматрао... Ти се љутиш, мамо?

Мајка се смешила.

— Знаш, мамице, он ме је само гледао, али тако да сам се плашила. И ти би се, мамице, зацело уплашила.

— Па после?

— После смо се упознали кад је падала киша.

— А шта сте разговарали?

— Пуно, свашта...

— Сад ми испричај оно што не би хтела оцу причати.

— Хоћу, мамице, али да ни ти не кажеш то оцу, него да остане тајна до гроба... Идемо, тако, заједно, а он ми обично говори како су ми лепе очи, па каже да се у њима може видети читав рај. После сам и сама у огледалу гледала своје очи; видела сам да су лепе, али нисам видела рај.

— Но, но, па после?

— После... чекај — шта ми је још рекао? Јест како имам мале, каже, са свим мале ноге, а моје руке већ и нису руке него слатке пишкоте. Видиш да је детињаст!

Насмеја се, а по том намести укосницу из косе па продужи:

— Да, и то је рекао, како би волео да ја по десетак пута идем у школу и из школе на дан, а сваки дан да пада киша, а он...

А он!

— Ништа, мамице! После смо говорили о моди, времену, цвећу и таким бесмислицама.

— И то је све?

— Све!

— Није! На лицу ти читам како си нешто сакрила

— Јао, мамице, што си ти радознала!

— Па, душице, зар ја не заслужујем да ми све кажеш?

Вилма са свим поцрвене: на лицу јој замирисаше оне славне петнаестогодишње ружичице како нису никада до сада. Прагну се мајци још ближе, загледа јој се у очи, маче јој са чела прамен косе који је као свилена завеса покривао једну бору на челу, па кад виде да

ни та једина заостала бора није страшна, онда проговори опет:

— Ево, дакле, све. Сад кад смо се доле у трему растависли, он ми се исповедио.

— А шта?

— Боже, мамице, и то! Зар ти биси била девојка?

— Јесам, али сам се умела чувати од таке напасти.

— А што мамице, напаст?

— Зато што је опасан.

— Зар он? Знаш, мамице, да он прича својој мајци све, овако као ја сад теби?

— Али ако се он претвара? Он ти, можда не мисли добра.

Вилма умиљато зацја очима па с најдубљим уверењем проговори:

— Боже мамице, како ми не би мислио добра кад ме је неђ и — пољубио....

Молимо ц. к. претплатнике који су добили исправљене упутнице, да нам пошаљу новац. Јер не мож' даље Лазо — вода је!

Администрација

„Стармладог".

Штајерска земаљска

Ројичка Киселa вода

Добива се свагђе!

Извор ТЕМПЕЛ најбоља вода за окрепу

Управа бунара Ројичке киселе воде

Извор ШТИРИЈА гвозденовита вода! По медицинским ауторитетима најбоље препоручена!

Права је, ако на чепу има жиг St. Landschaft. Rohitscher!

У Нови Сад долази

позоришна дружина

ПЕТРА В. ЋИРИЋА

на три представе.

УЧИТЕЉИЦА

удата, говори перфектно мађарски, узела би на стан и храну 2—3 девојчице из боље куће, и настојала би да исте добрим успехом сврше школу.

Стан је у сред вароши, у близини парка. Двориште здраво и чисто. Девојчице би добиле засебно одељење. Ближа извешћа у администрацији овог листа.

ПОГРЕБНО ПОДУЗЕЋЕ

и стовариште надгробних споменика

ЈАЦЕ МАРКОВИЋА у Н. САДУ

у средњој дунавске улице, телефон број 168.

Филијала: погребно подузеће „Конкордија" преће Ђуре Стојковића, Кнежевића улица број 15. Држи увек огромни избор сваковрсних каменних надгробних споменика. Најчешће нарудже најсавршеније, а поштене дубла и дуготрајна. Велики избор мртвачких сандука, венаца, покрова и целокупне опреме за погребе. Цене строго солидне а послуга најтачнија. 9—24

Електричан биоскоп

ИЗА ЗГРАДЕ ЗВАЊА КР. СУДБЕН. СТОЛА

Дневно две представе са обављеним ценама.

I. место 70 фил. II. место 50 фил. III. место 40 фил. IV. место 30 фил. деца и војници 20 фил. плаћају.

Улазнице у по и не могу се добити у овим радњама: Маријански и Холцслд, трафика „Фортуна", трафика у Мајеровом биоскопу, код Игњата Урбана и Оскара Пражибловског.

Цена је листу: на годину К 8, на $^1/_2$ године К 4, на $^1/_4$ године К 2.

„Стармлади" излази 1. и 16-ог сваког месеца. Рукописи се шаљу на уредништво. Претплата се шаље на администрацију „Стармладог" у Нови Сад (Újvidék), Дунавска улица број 10.

УРЕЂУЈЕ: СТАРМЛАДИ. (Појединн број 30 пот.) Одговорни уредник: Петар Крстоношић.

Власник и издавалац: М. Крстоношић Штампарија Учитељског Д. Д. „Напредњак" Нови С.-Д.

Стармлади

Хумористично-сатиричан лист.

Број 18. Новом Саду, 25. септембра 1908. Год. II.

Прави патријарх

Његова Екселенција **Лукијан Богдановић**.

Моја песма.

Још у груд'ма срце клонуло ми није:
Душа ми је снажна. Залуд тешке муке
О. свикла је она тешки бој да бије,
Жилаве и чврсте још су моје руке.

Ја задршћем само када из далека
Чујем јаук оне гомиле што страда, —
Потреса ме тупа од јанаца звека...
Ал' верујем ипак: дан ће доћи када

Загрмеће поклич тол'ких милиона,
И к'о тресак грома попуцаће ланци!
И тај глас ће бити к'о звук тучног звона
Што на буну зове. Дубраве и планци

Одјекнуће једном песмом величајном,
Песмом што мирише на крв и слободу;
И нови ће дани тад у руху сјајном
Синут' једном целом потлаченом роду.

И моја ће песма тада друга бити:
Грмеће ко снажан глас убојне трубе,
У један ће с акорд с ратном хуком слити,
Биће одјек оних што слободу љубе.

Тад ће песник гримит' гласом силног Бога
И одјек ће бити целог поколења, —
Заборавив своја сва страдања многа
Гинуће, да другом потражи спасења.

Дотле песмо моја певај сетним звуком
Патњу, јад и боле прегажених људи,
Њина мрка лица, као меком руком
Милуј топлом речи и чувај од студи.

Певај љубав жарку, чежњу, слатке снове,
И стрпљиво чекај на мекапим груд'ма
Да нас тучно звоно у борбу позове,
У крваву борбу са ропством и луд'ма.

Милутин Јовановић.

Дипломатска полиција.

Једног пијаног прати гајдаш кроз дунавску улицу, који се ужасно дере.

Полицајац излази пред њега, заустави га са речима:

— Хеј ви, знате да је улицом забрањено свирати и певати?

У исти мах појави се из промепаде једна рула пушких и женских која иде из борбе уз ужасну цику. дреку и певање.

— А како они? — запитаће поменути полицајца.

Полицајац у врло важној позитури озбиљно одговара:

— Ни они нећеду дуго! **Стармлади.**

Метаморфоза.

„Застава". **Народ ће да бира патријарха.** Алмажани, либерали, самостали, клерикали и друга различија не престају клеветати радикалну странку да ће ова тобоже гласати на владиног кандидата Лукијана. Ко познаје несебичност радикалне странке, која је увек о народу с народом ишла, мора се згадити на ту измишљотину Али све једно за дан два је сабор и онда ће утерати у лаж сва та различија, јер ће народ рећи своју.

Корак у натраг.

Дубоко поклоненије Векерлу.

„Застава". Народна радикална странка изабрала народног миљеника Гаврила Змејановића. Народ одушевљен.

Само тељија и различија покуњени. Радикална странка осветлала образ

Корак у натраг.

Дубоко поклоненије Векерлу.

„Застава" Усљед клевете „Србобрана" и „Браника" није народни миљеник потврђен за патријарха. Наши прваци отпутовали у Пешту.

Дубоко поклоненије и пољ у руку Векерлу.

„Застава". Народ ће бирати кроз који дан патријарха. Кога видићете Народна права морају се поштовати, ма колико нам озго поручивали и наметали свога кандидата. Радикална странка није и неће бити издајица свога рода Живи били па видили!

Дубок поклон Векерлу и љубљење у чизму.

„Застава". Опет је осветлала образ радикална странка и изабрала народнога Шевића. Али хвала Богу он је захвалио. Шта сад?

Видићете. Толико стоји:

Векерлового Лукијана никад.

Опет јурњава у Пешту љубљење где се не љуби

Пауза...

— Марш!

*

„Застава". Бразјав. Карловци. Данас изабран за патријарха већином гласова Лукијан Богдановић (Ништа више за телиће).

Народ пита брзојавно које изабрао патријарха Лукијана? И где је био радикална странка кад су алмажани клерикали либерали и само стоји могли изабрати Векерловог кандидата Лукајана?

„Застава". Одговара телићима: **Време је изабрало!**

Деца.

Учитељ пита цео I. разред: Ко зна да каже шта је то мађарски ür? Већина подигла прсте а међу њима и њен Сава.

Учитељ: Но Саво, шта је то ür.

Сава: Мо.. о.. лиим.. ўрр... ка.*)

Миладинка.

*) Кобасица. Пр. Ур. „Ст."

Његова Свјатост Гаврило Змејановић, радикалски „шакрачки“ патријарх.

Радикали решили шајкашко питање.

Шајкаш (прилази посланику Мушици): Јел'те господине, шта ће бити с тим нашим ритом?

Др. Мушица: То је решено већ. Добићете.

Жандар: Тако је. Сваки од вас који тражи рит, добиће по један ланац!

Чика Мића Чурушки.

Разлог.

Један бирач (озго с галерије): Дакле, Лукијана изабрасте?

Радикалски посланик: То је наше убеђење!

Један бирач (с галерије): На шта то писте одмах први дан учинили?

Радикалски посланик: За то што нам се не исплати за један да у Карловце долазити.

Лепо име.

Мали Милан дошао први пут у школу. Учитељ запиткује децу час ово, час оно, па ће случајно запитати и Милана:

— Но Милане, како је име твојој матери?

— Матора вештица, каже баба, — избаци Милан.

Миладинка.

БОСАНЧИЦЕ.

Отаџбини.

О, гола брда, голо камење
О мрачне горе небом љубљене
О, земљо света мојих очева, —
Витешке крви, свијетла образа
Зашто си тако тужна, жалосна?
Зашто ти чело облак покрива
И тешки терет груди савлама
Кад увијек бјеше чиза весела? —
И онда, кад те бичем шибаху
Тврани бијесни дивље Азије,
Подижућ' горди поглед Европи,
Ти бјеше сјајна, дивна, заносна,
Ко благо чело вјечног Генија
Када на крсту бјеше прикован,
Сажаљевајући ријечи клевете
На осрамоћеву свету истину!...
О земљо моја!
Гдје су ти оне црте божанске
На челу твоме што но сијаху,
На коме бјеху ријечи писане
„Борба", „Слобода" !? Гдје су?
И гдје су гусле, што су звуцима,
Из мрачна гроба, тебе дизале
Синове твоје грвљућ огњима —
Божанском силом — свете љубави,
За спас и борбу? О, гдје су, гдје су?..
Или си, можда, духом клонула
Под тешким јармом дугог сужанства?
Ал не?...
Необориво је крило генија,
Што кроз ноћ, водећ народ болова,
Мука и патње, тражи путање
У неразбијеној тмини борења!
Несавладљива је света зами б
Великог Вођда, с чијим ријечима
Једини израз грмну народа!...
. . . . . .
Па ипак ти си једна, жалосна
О мајко моја!... Твоје планине
Туже и плачу.. На изворима
Кукају виле, очајно, болно...
И моје сузе падају, сво,
На срушен олтар твога уздања,
Јер боли сина, боли у срцу
Кад мајку своју види жалосну.

† Јанош Шантић.

Зембиљ.

Асли, откако Шпабо проврће Иван-планину, нема код нас ни ових досадашњих зима и помећенија Ево која су доба године, па још увијек море се без ћурка и зимског капута. Додуше јутром мало зазими, и жива на термометрима спусти се до два града испод нуле (по новом календару); али како је то чудо, кад данас испод нуле стоји морал наше неке журналистике; па испод нуле стоји и љубав наших куферашa и куферашица према овоме ојађеном топраку земље; па ефендиса бенум, испод нуле стоји карактер босанско херцеговачких мехкиша и предстера. Једино што испод нуле не стоје акције наших анексијаша — оне стоје испод туреког пет И наш „Воš-еff-њак" не стоји испод нуле, него наш „Воš е -њак" стоји испод муле (хрватски рећено) и ваше.

А лијепо је на овој љепоти прошетати по Сарајеву, оживило ко о каквом великом году. Мени мигнуло, да ми је мало изаћи, да са свијетом коју проетлењшем и да накупим материјала за „Зембиља", да купим једне фине и елегантне тегтере и дадем се изивјети, ко какав кинески господин мандарин.

Ах тога зевка и љепоте по Сарајеву, то се не да описати. Зато вам нећу ни опи ивати, него ћу само узвибљати.

Прво пођосмо испред „Дирекције бос. херц. жељезница", на мало застанем и упитам се луцки:

— Добар дан фрау Дирекција! Ви гец куфер?

Она зајорлamила на ни „бонди", тек у једна доба превали преко зуба:

— Никс ферште, са ајнхајмише немам посла.

— Видим и ја госпоја, да ти са хајхајмише неваш посла, немала хљеба јести... Ристијант госпоја, немам кад, одоше ми коњи.

Пођемо даље и дођосмо до Земаљске Владе. Лијепа кућа, красна кућа. красна кућа. Што но реко онај луди Мато: „Липе цркве, а бисних свитаца, да се пуста Бога намолимо!" Хајде, мислим кад је овако узгред, да с и ја увратим и да се штогод замолим.

— Помоз Бог госпоја Владо, како сте сниколици?

— Бог ти помого, ћутуруме!

— Дошо сам госпоја испред народа. Народ тебе јесте поздравио, да му се осладило давати порезе и дације и лијепо те моли, да уведеш порез на ваздух, јер је сваки алаханта дисати џабе ову божију хаву, а не плаћати на њу никакве — ариве ни — маријве.

— Е, сједи ћутуруме, кад тако лијепо егленишеш, да попијемо по једну каву.

— Хвала, хвала госпоја, не куланишем еларне кахве, не да ми доктор. Него због остајте, и селам ћете господину Даустуаку по двајесет и двије хиљаде пута, еловом 2.000.

Вас махт ди устав!

Унд ди анексија — биће гужве? ψ.

АНЕКСИЈА.

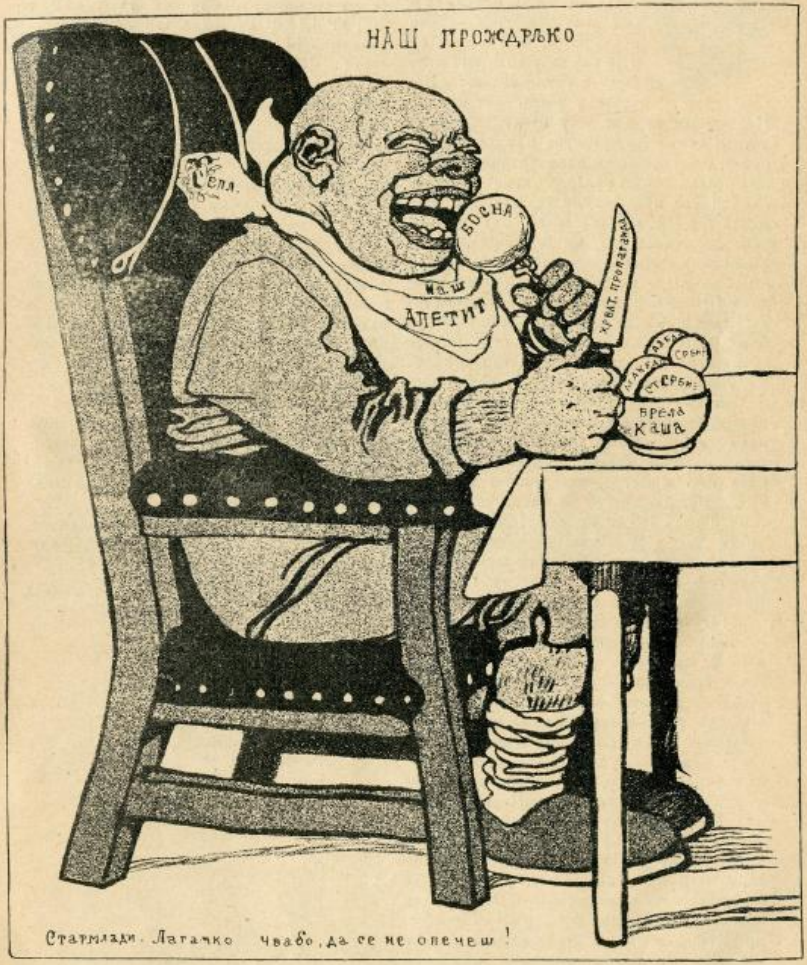

Стармлади. Лагачко чвабо, да се не опечеш!

Аћим Толмачев,

тумачи басне.

Нисам ни ја цокулу сисао. Има овде соса — што рекао др. С с. Разумем се и ја вађда у политици мало боље него и радикали и Векерле у нашој автономији. Ево да вам причам неку басну, па просудите и сами. Кад је први пут лисица сусрела лава а она се тако уплашила да је све реп по земљи вукла а „срце“ јако стисла. Други пут уплаши се, али већ није вукла реп по земљи. Трећи пут се већ тако окуражила, да му је приступила и учинила познанство те склопила пријатељство! — Шта да вам к жем тандара мандара Векерле, радикали и избор патријарха. Кажем вам да знам и ја шта је то уз брдо, мало боље него наша тета, шта је то клопка. Ево да чујете: Лисица упадне у бунар и стане арлукати. У то исто време, по случају пролазећи туда, вук чује глас и вику из бунара, погледа унутра и види бедну лисицу, готову утонити се, која га почне молити и заклињати да похита што брже, донесе уже и да је извуче. Вук обећа све то учинити, но при тому запита је да му каже: како је ту упала она, коју иначе свако почитује за хитру зверку и која се неда ласно преварити? — Уже! Уже! викне она. Помагај! Видиш да ми није до дангубе и до разговора! Прво ме извади па онда ме питај што год хоћеш!“ — Тандара мандара, Аустрија и њена жељезница у Санџаку, или Ерентал и Изволски. — Има овде памети! Разумем се ја мало боље у политици него др Мушица у адвокатури. Ево да вам причам: „Магарац опази Езопа где хода по пољу, гледа шта животиња чини и отуда саставља своје басне и даје их људима за науку, приступи и рече му: „Чујеш ли Езопе! Та често мене у твојим баснама спомињеш; барем напиши да сам и ја кадгод што паметно рекао и учинио!“ На то му Езоп, смејући се, одговори: „Онда бих ја био магарац, а не ти!“ — Шта да вам кажем? Тандара мандара др. Малешевић и др. Мушицки, ком Езоп Малешевић неће никад у „Бравнику“ да призна, да добро води манастирску парницу.

Позив на претплату.

Овим бројем се навршује III. четврт, те отварамо претплату на IV. четврт „СТАРМЛАДОГ“, малог али слободног сатирика, који никоме не пева, нити стоји у служби Кошутовој, Рауховој, нити ичијој него о свом руву и круву, не обазирајући се ни на кога — свакоме креше по заслузи.

За то и опет молимо г. г. претплатнике, да нам пошаљу дужну претплату путем послате им новчане упутнице, јер „Стармладом“ је једино претплата извор живота. То су његове јасле.

А ону учтиву г. г., која нам још од лањске године дугује, пр дали смо адвокату као што ћемо предати и све остале који су три четврти године лист читали, и сад кад је дошао ред на плаћање покушавају да враћањем листа одуже претплату. Но преварће се у рачуну. Куријално решење гласи, да свако ко је лист примио мора га платити, без обзира да ли га је поручио или није. А држимо да нам неће бити тешко доказати помоћу поштанског звања, да су та фина господа која су толико учтива да после три четврти године мукте читања — истом сада кад су добили опомену да плате — лист примали, читали и сад га враћају. Али платиће они, још како ће платити

Уредништво и администрација „Стармладог“.

ИЗ УБЕЂЕЊА.

Реч се чула сред сабора:
„Гласали смо за Габора,
Народно је уверење,
Наше странке **убеђење**!“
Ал' вуто несреће,
Векерле га неће.

И за вр кратко време,
Опет наше **убеђење**:
„Изгласасмо Митрофана,
Чик' век њему нађу мана!“
Али вуто јаде. —
Он остав у двде.

Кад се мења, нек се мења
Ми с држимо **убеђења**:
„Векерзове нисмо луде,
Нек патр јарх Лука буде!
И за ово кратко време.
Трипут бисмо **убеђење**!“

ЛИСТАК.

„Смем ли молити мало ватре?"

Меморандум онима који дају ватре свесним непознатим људима, заједно с обавешћу о учтивости и неопходности — које се том приликом дешавају.

Славни суде! Нема сумње да сам ја несрећан човек што имам примамљиво љубазно и гостољубиво лице, у колико сам приметио да људи, који су за ватром за своју цигару просто горели, пролазили поред три четир особе с цигаром у устима да се управо испред мене испрече на путу уз фразу: „Смем ли молити ватре?" Ја сам по природи доброћудан човек, и радо сам сваком човеку на услузи, али изгледа ми да ме нека зла коб гони, да баш ја морам свом свету давати ватре. Почешће од оних балаваца који запрденцају цигаретлу у уста и за уставе вас на улици и дрско као с неким правом испрече се, управо раскораче се пред вас и вели: „Смем ли молити мало ватре", готов да вам довикне ако би га одбили — нечалу реч „магаре". Ја бих волио да знам какви све осећаји сналазе пушача кад га непознати на улици ослови са „смем ли молити ватре" и кад му он добродушно преда своју цигару, и у сљедећем тренутку овај догађај посматра: Пре свега је згњечи међу прстима тик до ватре, тако да јој све лепе варнице и мрвице сад ће јој дроб испасти, а уз то се сав љубазан извињује: „Че иде дрикчије; цигара гори изнутра . . ., јест, данас се пуше шкандалозно хрђаве цигаре!" Уз то злостављену цигару с таким бесом урије у своју да мислите сад ће се на фронцле распасти. Мш... мш.. ш... ш... ш! — вуче дим, свом снагом, свуда ће вашу цигару о своју тарући и окрећући је, да мислите да се неће и од самог трења мора ужећи и жеравица појавити. Али не иде. Опет је мало прочарака са својом цигаром, тако да ваша цигара полако почиње добивати облик печурке. Изгледа да се и цигара усиљена због таког грубог опхођења с њоме, те само пушта дим који смрди, дочим на његовој цигари се до душе види како је са стране нека жеравица дохватила, али поред свег тог остаје хладна, без ватре. Непознати онда прекине и почне загледати вашу цигару са свију страна и вели:

„Опростите, господине, али утрапили су вам неку баговачу. Како можете то ђубре пушити? Требала би да видите, дали нема у њој женске косе, коњског струка, хозентрегера или подвезица (штрупфпандле)... Боже мој човек се мора радовати да му се није што отровно у цигару завукло. Ја се бојим да ћу једанпут бубу шваби или чак жабца у цигари наћи, тако неће да гору те цигаре. Али почнимо из нова!"

Онда поново ужеже и дубоко урије своју цигару у вашу унутра, да би дошао до жељене жеравице и ватре, која се чак остраг у цигари налази, па ма се ваша цигара и распала. На један пут застане, ухвати вас за крогн од ка пута и повикне: „Брзо, брзо, журите се!"

— Шта је? упитате препашени.

— Брзо, вуците у вашу цигару, иначе ће се угасити па ћемо обоје стајати к'о неко на брегу.

— Мш.. мш... мш... ш.. ш... шш!

— Мш.. мш.. мш... ш.. ш.. шш!

— Пфуј, врагу!

— Дозволите, то је....

Опростите, нисам тако мислио, али ви сте ми сав пепео у очи одували....

— Их, сад опет почиње киша да пада! Молим вас будете тако добри, да уђемо овде под кабију, иначе нећу до сутра изјутра доћи до ватре. Јел' те ви ћете дозволити да мало прогњечим вашу цигару? Ви ћете је и тако после бацити.... Пфи.... знао сам да ће тако б ти.. угасила се... а није ни чудо... ди ћеш ти да ти свако ђубре гори..

Пошто су ове цигаре биле? Ваљда три крајцаре пар? Губа „Е" за крајцару две... Хе, хе, хе. Не преостаје нам друго, него морамо обоје пећи у трафикању и заискати ватре. Како ви немате времена? А шта ја тек да рекнем који сам због ваших хрђавих цигара толко времена продангубио. Други ба тражио да му платите дангубу. Слу а сам покоран!

Ето, тако ми се четиће пута дешавало славни суде.

Циљ овога меморандума би био да се то питање реши, да се регулише питање о пушачима који ватре иште и ватре дају. А тако исто реши и питање о поступку кад се тућину по вери у руку и иначе слабе ераверске цигаре

С поштовањем

Пуша Пушић.

Из Ћирићевог позоришта.

Стармлади: Како вам се допада игра Ћирићевих чланова?

Др. Трифковић: Добро. Лепо игра гђа Ћирићка природно игра Барјактаровић, а упадљив таленат је г. Бокић. Само је ужасно мршав.

Стармлади: Па за то је лако. Ангажујте га за члана срп. нар. позоришта — па ће одмах од рада — трбух пустити.

Репертоар Ћирићевог позоришта:

Данас у четвртак: *„Јединствени муж"*. Комедија у 3 чина с француског. У суботу *„Радости свога дома"*. Шала с француског. У недељу *„Коштана"*. Награђени комад из живота Срба из новоослобођених крајева, с певањем.

Календари за 1909. годину.

ГОТОВИ СУ И РАЗАШИЉУ СЕ КАЛЕНДАРИ:

српски народни велики илустровани календар

СВ. САВА и календар ГРАНИЧАР

Цена 1 ком. 1 Круна. *Цена 1 ком. 50 пот.*

Препродавци добијају ВЕЋИ ОД НАЈВЕЋЕГ попуста.

Поруџбине се шаљу Првој срп. творници искључиво свих срп. прав. црквених утвари

ЛУКЕ К. АЛЕКСИЈЕВИЋА, НОВИ САД — UJVIDÉK (Hungaria)

Велики илустровани ценовник свих црквених утвари шаље се на захтевање бадава.

ПОГРЕБНО ПОДУЗЕЋЕ
и стовариште надгробних споменика
ПАЈЕ МАРКОВИЋА у Н. САДУ
у средњим Дунавске улице, телефон број 168.

Филијала: погребно подузеће „Конкордија“ пређе Ђуре Стојковића, Кнежевска улица број 15.
Држи вазда огромни избор сваковрсних надгробних споменика. Израђује најсавршеније, а поклаче дупле и дуготрајне. Велики из ор мрт. сандука, венаца, покрова и целокупне опреме за погребе. Цене строго солидне а послуга најтачнија. 9—24

Електричан биоскоп

ИЗА ЗГРАДЕ ЗВАЊА КР. СУДБЕН. СТОЛА

Дневно две представе са обављеним ценама.

I. место. 70 фил. II. место 50 фил. III. место 40 фил. IV. место 30 фил. деца и војници 20 фил. плаћају.

Улазнице у по ц не могу се добити у овим радњама: Марјански и Холфелд, трафика „Фортуна“, трафика у Мајеровом киоску, код Игњата Урбана и Оскара Пранбиловског.

Многоструко одликована — Постоји од 1860. године.

ФАБРИКА НАМЕШТАЈА И СТОВАРИШТЕ

НАСЛЕДНИКА НИКОЛЕ ДУСИНГА

170 15—52

у Новом Саду

Ханска улица бр. I. преко пута од српске основне нар. школе

препоручује своје велико, богато сортирано

стовариште намештаја за спаваће собе и трпезарије, као и свију врста тапецираних гарнитура за салоне у сваком стилу по јефтиним ценама.

Даље: **шифоњера, кревета, столова, ноћних и за умивање, орманчића, креденца, дивана, огледала, мадраца, столица.**

СЛИКА.

у тамној и политираној изради а солидној каквоћи и са врло јефтиним ценама.

Избор у ћилимова, простирачима у завесама.

Препоручујемо нашу нову уређену радионицу са машинским радом, за израду свију врста намештаја по жељи.

Солидна послуга! — Јефтине цене! (О солидној послузи најбоље референције).

Цена је листу: на годину К 8. на 1/2 године К 4. на 1/4 године К 2.

„Стармлади“ излази 1. и 16-ог сваког месеца. Рукописи се шаљу на уредништво. Претплата се шаље на администрацију „Стармладог“ у Нови Сад (Újvidék), Дунавска улица број 10.

УРЕЂУЈЕ: СТАРМЛАДИ. (Појединн број 30 пот.) Одговорни уредник: Петар Крстоношић.

Власник и издавалац М. Крстоношић Штампарија Учитељског Д. Д. „Натошевић“ Нови Сад.

СТАРМЛАДИ

ХУМОРИСТИЧНО-САТИРИЧАН ЛИСТ.

Број 19. и 20. У Новом Саду, 25. октобра 1908. Год. II.

Једна птица.

(Онако како је замислио и донео бечки лист „Мускете").

Ереталов финале.

Ма колико се све силе буниле противу анексије Босне и Херцеговине Еренал ће ипак доказати Европи да неће доћи у конфликт — с марсовим становницима.

Преварила се у рачуну.

— Одкуда је смела Аустрија да задржи топове које је Србија поручила од Шнајдера из Крезота?

— Сигурно што је рачунала, да се шнајдерски рачуни не морају плаћати.

Утопација.

Кад се човек окупа и сврши окупацију а он изађе напоље. Има их и који не изађу. за те кажу: утопили се. Еле **утопација**!

Још ће испасти она крива.

Дошло је време да ни једна сила неће да прими на се одговорност анексије Босне и Херцеговине. Још ће сирота Аустрија испасти сама крива — што су јој наметнули окупацију и натерали на анексију.

Адам као Фараон на престолу и Луцифер као његов министар.

(Из „Човекове трагедије“ од Мадаћ-а. Превео З. Ј. Ј.)

ЛУЦИФЕР:

Светла круно чуј! Народ кој' за те радо мре,
Растужен пита какав је на' удес ил јад,
Што Фараону великом сумрачи часе одмора
На светлом престољу.
Дане си своје жртвов'о бригама државним,
Исте ти бриге сметају у ноћном одмору;
Што терет овај не бациш на плећа роба свог?
Та ти си већем прибрао сву славу и сву власт,
Па што одбијаш награду: уживање и спас?

АДАМ:

Не прија мени такав неизвојеван дар,
То је ка' данак нека, што не иде од срца.
(Једнога радника роба надзорница ужасно туче. Он ридући од бола добегне у отворен трем и ту се стропоштв пред престолом).

РОБ.

Помагај, светла круно!
(Ева, као жена овога роба отме се из реда радника, па вриштући падне на свог мужа).

ЕВА.

Умукни, коме вичеш!
Његова леђа нису под шибам' модрила,
Он не зна шта је бол. —
Престо је његов висок и јаук твој је слаб.
Дозивај мене, ја сам болова тв јих друг;
Бијте по мени, моје тело је његова штит.

АДАМ.

Твој наук више вред', ти мене научи
Слушати, чути врисак робова згажених;
Ал нек му буде крај; доконаћу га, знај.
Слободу ћу му вратит, том робљу несретном,
Нек буде сретан с њом
Шта вреди така слава, та слава ништавна
На патњи милијона људи видана,
Шта вреди моја снага, шта вреди моја власт
— Милијон горких кастав' — а цигло једна сласт.

ЛУЦИФЕР.

Прибер' се, светла круно; народу ј' суђено
Где год га има, свуда да гроби, издире,
Да јаде јадује, да робом робује.
Слободу неш му дати, па шта ће бити тад,
Твој губит неће доћи њему у добит.
Слободу неш му дати, а чим је дохвати
Сутра ће тражит' другог ком ће робовати.
Та зашт' он данас трпи оков и јарам твој?
За то јер зна да није и не мож' бити свој.
Та њему треба рука што ће га шибати,
Јер самосвести нема, нит' ће је имати.

АДАМ.

Па за што онда пишти, као да ћута бол,
Што стење, плаче, вришти бесвесна маса та?

ЛУЦИФЕР.

Боли ју, јест' боли ју, ал сама не зна шта.
Хе, људма је у крви, свак жели власник бит',
И видиш то је тек,
Но братство, но једнакост, већ једино је то
Рад чега кашто дижу слободе заставу;
Али се под њом никад не буде нова свест,
Само их слепо гура разуздан неки бес,
Руше, обарају, ништа не стварају,
Вијају забун свој и мутних снова рој.
Народ је пусто море, у њему вечит мрак,
Само на површ падне по који светао зрак;
По неки талас уме упити висиња сјај, —
И данаске на пример, ти си му талас тај.

АДАМ.

По чему ја, баш ја?

ЛУЦИФЕР.

Ти, ови који други духовни сродник твој
У ком се нагон вука преобрази у свест;
Ти који ето смеш, идејом задахнут
Са престола, с висине слободе крчит' пут.
А шта ће рудо вајдит' — оквирно с', доста је. —
Иље се само мења а ропство остаје.

АДАМ.

Бескрајан коловрт је у твојим речима,
Из којег канда нема спаса ни излаза.

ЛУЦИФЕР.

Спаса би могло бити. Покушат' лака ј' ствар.
Избери из те руље букача неколико,
Дај им колајну, пртен, ил друге играчке,
Реци им: Верна моја ја вас узвишујем,
Ви сте бољари сада, сердари племићи.
И с места ће умукнут' и теби вероват'
И народ, бдећу своју, холо ће презират', —
Ал ти их за то можеш пљуват' и грдити,
Неће се срдити.

АДАМ.

Даље са искушењем. Не дам се мрежи тој.
Шта хоћу добро знам. Ја ропство укидам.
Одлази на растр'и и растелази то.
Робова више нема. Одлази што си стао,
Одлази, док се нисам још'о и покајао.

ЛУЦИФЕР (на страну).

Хајд' тако, само тако. Ти мисаш твој је ход,
А то је твоје судбине ил гурање или вод. (Излази).

АДАМ.

Почето ј' дело велико, — да л' се довршат' да?
Да л' се довршит' и може? а ко ће то да зна!
Или ће остат' развала увуку којем мом,
Он ће се њоме подстицат', ил ће се стрмит њом.
(На позву се чују радосни усклици. Радници се разилазе. Луцифер се враћа).

Радујте се', ој сад робови, сврше вам с пута краљ
Немојте само мислити да беах приморан.

Цепелинов успех и један уздах.

Астматичан човек (после дужег кашља који га гуши) Сав ваздух хоће да освоје — а мени да је доћи само до мало ваздуха

Заједнички плен.

(По Боресм Јанку).

Мађар Пишта: Ао да дивних голубица! Овамо с њима да се то мало прожири, мађарским заједничким правом.

Векерле, главни евнух: Чибе ћауре! Зар не видиш да ове јагањце терамо у државни харем — великог господара!

Решено источно питање.

Боже мој, још сам био мали кад сам слушао чешће пута у говору, кад неко нешто држи сигурно као у војску, да му други примети: баме то је источно питање — које још није још решено И ено хвала Богу сад сам ипак дочекао — да је и источно питање решено. И ко би то могао замислити да ће се тако лепо решити — мирним путем. Без боја и без крви. Бадава види се шта вреди данас дипломација и добар дипломата као што је Ерентал. Ко би икад могао помислити да ће он тај бити знаменити муж — који ће источно питање решити. И онда нека ми докажу да латинску пословицу: Nullum magnum sine mixtura dementiae fuist (ни један велики дух није био без смесе безумља) — није утерао барон Ерентал у лаж и доказао да Бог не може, а чорек све може Најпосле какво је то чудо да барон Ерентал обноћ реши балканско питање, кад су младотурци с Ахмед Риза-бејом обноћ створили од тиранске и деспотске Турске — најслободоумнију државу и измирили крвне непријатеље српске четнике — и љуте Арнауте, па се ови љубе уста у уста, као да су се давно зажелили љубљења — а не клања. Да сам ја то пре тог преврата донео у „Стармладом“ као слику будућности — могла би пристати, најпосле шалин је лист, ал' опет би могао једино у броју од априла донети. Еле, данас је све могуће (само претплату од г. неплатника није могуће добити). Ето, ко би могао икад помислити да барону Еренталу неће поћи за руком да вековне непријатеље Србију и Турску измири — и ако им се интереси укрштавају. Још пре кратког времена у Београду се држало, да се војска оружа противу Турске, а оно барон Ерентал их — измирио ко браћу рођену. На онда и Србија и Црна Гора мислиш крв и нож.. ал' јест хоћеш — ту је барон Ерентал. Неда он. На онда све велике силе су — сад за мир. Нико се не оружа. Енглези се праве сасвим Енглези у балканском питању — јер виде да је решено, и сад траже само мир. Русија је такође за мир. Дума — да јој Немци не би могли рећи die Dumme — такође је за мир. Италија је дуж наше границе разоружала своју војску, изгледа да је и она за мир. Србија се на врат на нос разоружава, Црна Гора исто тако пушта старе четнике од 65 година из војске кући а до 16 године момке не прима у војску. Чак и Румунска је за мир. Ваше и не мисли на демонстрације, Ердељ и Буковину. А Немачка — та ратоборна држава с њеним царем „оратором“ — сад је сасим за рат! Јер ма колико иначе била пророчица која је прорицала европски мир и — Словенства крај — погодила је. Све је мирно. На и код куће је све у најлепшем миру и реду — изузимајући што барон Раух још једнако води рат са коалицијом и заробио — Србе из опозиције и наденуо им име „веленздајници!“ И што се народности у Угарској јако радују плуралном праву, а Чеси у Прагу и Словенци у Љубљани љубе с Швабом због његовог братског поступка. И тако ускоро ће се састати европска конференција која има барону Еренталу да призна велике заслуге око мира — и мал' да му неће издати Нобелову награду, као најзаслужнијем члану — за европски мир, а на пешкеш ће му дати још и Босну и Херцеговину коју је заборавио — да присвоји. И онда као што видите, мили моји, источно питање је решено — а мир ће се утврдити.

Зврчке.

— **Радикалски трбушари**: Бока с лепом брадом и Др. Жарко Томић с лепим трбухом хтели су на рачун продате беочинске куће да придигну неколико хиљада, за парницу коју би у напред изгубили. Министар Векерле је ударио господу по прстима и и двикнуо им: себи руке! Господа су сада завукли руке — у своје џепове .... који су случајно празни!

— Саборски одбор који је са манастирске земље Бездина и Св. Ђурђа хтео да отера људе, који су већ посејали усев — са поседа, и поставши познатог „препродавца“ влашко-ивањског Др. Чизму Милорадовића — изгубио је парницу на свима инстанцијама. Сад тражи С. О. неког разјашњења од темишварског епархијског одбора. Сигурно Др Чизма није разумео судско разјашњење — па су радикали ради да му набаве од епархије разјашњење.

— Један радикалски попа је тужио учитеепарх школској савету, за то што неће уча да му цепа дрва — и држи децу. Надати је се да ће Кузман Велики повести најстрашнију дисциплинарну истрагу противу учитеља.

— Јован Медурић благоглаголиви, јавља у „Бранику“ да одустаје од своје узете речи те исту сам себи поклоно подељује и наставља своје бомбардовање на учитељско председништво. Ако му нико на његову пољбу не буде за вредно нашао да одговори, он прети да ће се ипак — испуцати.

Шта је ново?

Што рекла фрајла Регелуша. — Или: „Ајд да се диванкмо“.

Доста незгодан наслов, а да се човек може згодно извући, те због „и што“ не каже ништа. Оно у ово озбиљно вријеме могао сам и озбиљнији наслов наћи, али ми новинари смо вам јако поводљиви (по неког поведу за ухар, а по неког за бесчуг, који му је кроз брњицу провучен; разлика је тада оног који поведу за ухар привезује за јасле, а оног за бесчуг, да им мало повиргра шаравца. Наша мила госпођица Моргенљача, она најрадије игра мацарца — а њезин курмахер је опет страстан играч бечког галка. Изволите ви сад то ваљање и цупкање саставити — па ћете видјети шта ће испасти. Све, само слога не. Најпосле која нам је ваљда и од слоге. Ето, недавно је била гђа слога да се куша у Илиџи, па како је она љубитељка слоге, а она склопила с окупаторима слогу, те се ни те њихове „модерне љубавне слоге“ изгледо 200 примерака за Босну, и још приде је „акт“ те љубави објављен преко славне дирекције државних железница, која воли тако по неке ексемпларе да фрај воза — и јавља кад и у које доба воз полази, за које од сваке „објаве те љубоети“ још екстра 200 крунаша плаћа. И пошто се госпођа слога тако фино избављала и окупала нема више ништа о окупацији да дивани. И сад смо још само љубопитни на српски глас, шта он на то има да каже — или ће и прозборита у виду објаве дирекције државних железница. И тако видимо да ових дана није за то падао снег да помори свет, него да свака зверка свој траг покаже... И ту онда човеку дође да накриви шешир и запева познати бећарац: „Ала пара удара!“ Али куд сам ја забасао, у главном ви треба од мене најозбиљније да дознате шта је ново (најзаљивије ће вас известити фрајла Регелуша), јер држим, да ми се не приличи у озбиљно вријеме да се шалим, лудирам и шегачим, као каква мала мајушна „застава“ и њезин Тикван Будаковић, (рекше Брадваровић), што сад луда тикве у „Застави“ за своје телиће. Најпосле не замерите што вас тако на широко гђавим. Знам да нам није стало до гђаваже, јер коме је стало до гђаваже тај или нека купи какав роман од Бошка Петровића или још јефтиније купи „Заставину“ крајцарушу па је прогњављен изврсно, кад прочита оно шегачење: „Шта је ново?“, које кад прочитате а ви знате о балканским приликама толико исто колико сте и пре знали — изузимајући што уједно недознајући о балканским приликама — дознајете радикалске неприлике те из целог тог шегачења дознаје да имате посла с препреденим обешењаком обешењаковићем, који изврсно игра „думер Аугустина“ и тако мајсторски прави глушаве чланке, да у први мах изгледа да их најглупљи члан редакције пише Др. Сос. Али апропос! Не би ли ми могли рећи зашто банкротирала „Застава“ не истакне опет фирму? Ко јој је госа? Сигурно је Јаков за то своју скинуо, што ма колико му образ био дебео као опанак, — није ни он бивол и ако је престао бити магарац, па осећа шкло буђења народне свести — којим га и његови рођени гађају. Оно у данашњих неких радикала тражити свести, не би је могао наћи ни рентгеновим зрацима. Срећа је још што имамо наше поркеташе или управо подрепаше... који су своји ски спровели начело „свој своме“ и остварили „друштво за штедњу и узајамно потпомагање“. — Ај на дотле Србине, а куда ћеш више! А није несрећа ни што имамо свесну младосрпску омладину, коју можете наћи увек на „раду“ у „народним пословима“ (код Линде) с Пушибрком на челу. Она ревносно третира животно питање своја — стомака. Те испитивајући Линдино пиво долази до закључка да свака омладинац мора устати на ноге (ако може!) да поведа најенергичнију и најозбиљнију борбу за опстанак — лични; те уз омладинску химну од нашег омладинца: „Али нами стига, па нас није брига!“ проводе дане. Има вам међу њима либерала, клерикала, социјала — и исцитуртурала, једном речи свега и свачега — само Срба не. Сигурно се људи плаше Јаше, Баде и Кошута, да их због њихове велико српске центрирјске пропаганде не похапсе. Напослетку у ово озбиљно време је и боље кад човек ћути — него којешта дивани као на пр. мала мајушна „Застави“. Јер кад један најречитивији говорник, цар Вилем, уме да „ћути — сасвим је природно да онда један државник као што је Мита Клица (који се увек у очи 15-ог и 1-ог јавља у „Застави“ због оно мало плате од 100 круна) — да има да кутује, у толико пре што и воћа слепаца Ј. Т. — уме да ћути — кад то „интерес“ српског народа изискује. Онај други воћа, дивано, а не дивано — толико му је. Он је и тако генерал без војске! који доста личи на ког руског ратног генерала, који до душе има војску — али се у јапанском рату испоставило да је толико исто као да је и нема. И уздала се Србија у Немачку или у врбов клин — свеједно је. Београдски вилењовци су одавна ни чисто с тим, само још нису на чисто с тим, да ли су у „Правда“ и „Београдске Новине“ српске или швапске новине. И је су у Браћа Савићи шашави или безобразни, па срамоте Србе и Србију својим „Карикатурама“ — карикатуре једне. Јер ако су ови погани није право да на рачун свој, погане све Србе из прека, и да сваки Србин који нема машице при руци а узме ту погањ што се назива „Карикатура“ — опогани своје руке. Зашт' кад би такав друштвени живот био у Србији, као што ти блазирани мозгови пишу — онда би се Србија могла слободно назвати: Содомом и Гомором. Али нашто откривати овамошњим Србима моранске голаће из Србије

— кад они преко држе да им је то литерарно ђубре потребно за васпитање женског света — и огледало „народног живота“ или боље рећи ђубретарске журналистике. И тако сад ми драги читаоци знате о балканској ситуацији толико исто као да сте и малу мајушну регелушу прочитали — у којој најглупљи новинар Коста Брадвар вић пише уводне чланке и подлиске о европско балканском заплету — заплет један! Још кад вам додам да за Србију скупља добровољце познати „смотаус“ и дефицитлија срп. нар. позоришта, забиве на ади циганлији — књижевни пајац Нушић — онда имате приличио нејасну слику — о неизбежном рату Србије с Аустријом — као да сте све то у малој „Застави“ у уводном чланку или великој у подлиску прочитали, за заједно с нашим аминашима узвикнули: Амин! и наздравље ти пита домаћине, коју ти је замесио

твој Керентал.

ЈЕДНА СТЕНА.

Мишиње Јаковљево некад и сад.

(Прво коло песама од Јапе. Стр. 61.)

* * *

Умукнуше пушке кобне
И јунак се мача ману,
Али јаук клети није
Још умин'о на Балкану.

А *босанска стена* гледа
Бледи радник где је лама,
За дворове неке нове
Невесело где је слама.

Али залуд. Њу разнети
То је теже него касти,
Из нова се она шири,
Чисто гледаш како расти.

Она земља, оно грање.
Оно убуње што је туди
На оваку нову бруку
Скамени се на заруди.

И све ово гледе, прате
Препредене дипломате,
Мислиш стење хладне ти су
А и штета што и нису.

Али нека — та баш да се
И скамене груди оте,
Куд би онда право стење,
Куд би, куд би од срамоте . . .

Леп изглед.

— Ви имате леп изглед, — ухвати неко стан једног весељака.

— Јест, одговори весељак врло леп изглед! Преко пута ми тече река, под прозорима сто дрвећа, у кући станује још пушкар и апотекар. Докле, могу се по вољи удавити, обесити, убити отровати — како ми већ падне на ум.

НОВ ПОЗДРАВ.

Од како је бан Раух почео да апси Србе ни криве ни дужне у Хрватској, од тада је мода да се у Хрватској поздрављају на улици и питају: „Јесте ли већ били ухапшени због „велеиздаје?“

У добу скупоће.

— Чујеш мајсторе, рећи ће један трговац своме обућару. Мени ће требале нове ципеле. Начини ми једне. Само гледај да не буду скупе као досад. Што је могуће јефтиније нека буду. Видиш данас су велики трошкови на скупоћа.

— Па онда, газда, биће најјефтиније да ти начиним једне папуче! — одговори обућар.

Шта чини квалификација.

Како саборски одбор јавља у свом извештају на расписани стечај за управитеља манастирске штампарије јавио се једини Мита Клицин који је имао — потпуну квалификацију коју је сабор тражио, — па је тако он једногласно изабран

ОТМИЦА.

— Чија ће бити цура? —

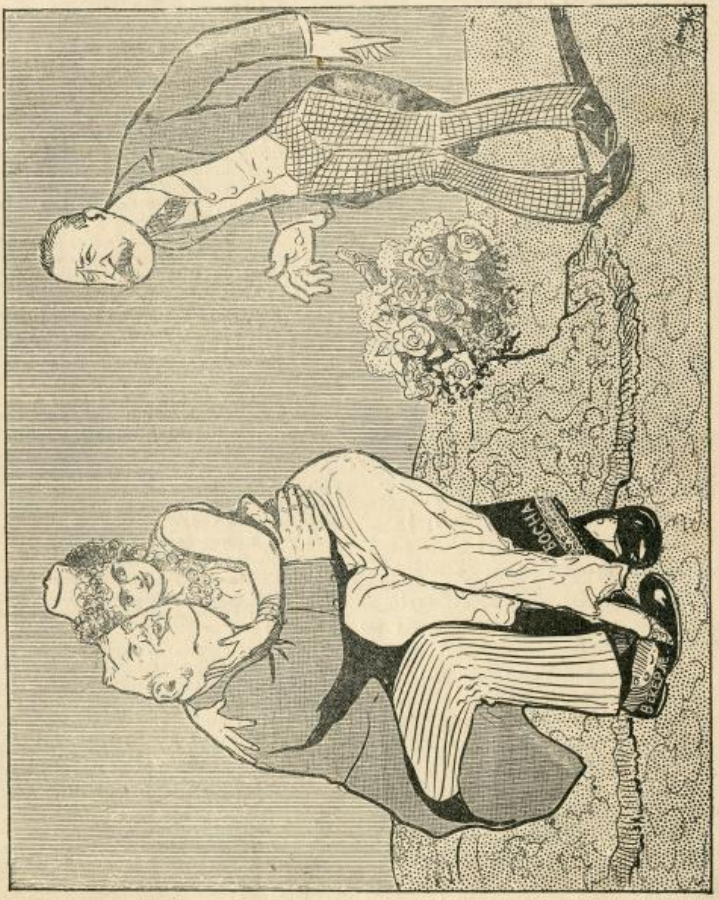

Младожењ: Ја сам је отео, а ти је грлиш. Нисам, тако мислио, нисам. Ја сам је за себе хтео ....

Венерле: Дозволи пријатељу, да је и ја милујем — јер и тако ћемо је канда на суду — морати вратати кући.

Ситно пада кишица,
Кад је облак високо,
Али крупно субвенција,
Кад је Исток далеко.

— пева „независна“ штампа.

Ој ала су ме наши оковали!

— забрањена песма — али опет се пева на све стране.

Притискује синџир клети!

— запљењена — у земљи смеја.

Скини с плећа пушку шару!

— певају велесиле Бугарској.

Сунце јарко, не сијаш једнако.

— Серенада, од народности црном грофу.

Што си тако жалостан?

— Серенада Еренталу.

Сви ми кажу, да ја љубим лажу!

— Дует — певају Француска и Русија као серенаду Немачкој.

Кад извесни, шалај куцне час!
Зовни само ево нас!

— Марш руско-енглески.

Где си душо, где су рано
Где си данче мио —

— Тугованка за субвенцијом — која никако из Босне не долази, ваљда због пречих потреба. — Пева један ожалошћени и осрамоћени јасланки лист.

Али месец и не хаје
Што на њега сад пас лаје!

— певају Срби Франку, као одговор на његову денунцијацију.

СТРЕЛИЦЕ.

— У једном мађарском селу био је о бучу покољ између Мађара и жандарма. Редак случај — покољ а нису ни избори.

— Ватрослав Јагић, који је пронашао „босански језик“ — одликован је ових дана из Беча. „Бранник“ му честита и виђедан више српски лист. Тако и треба. На муци се познају јунаци — а у нужди знају *пријатељи*.

— Франкови згољни Хрвати сад ликују и веле: хвала Богу сад је и у Босни лед пробијен. — Богме сад се и Хрвати могу — *тоцмљати*.

— Ових дана је у невреме почео у неким нашим крајевима да пада снег. Богме штета што се истопио — јер Франковци су баш добили густ да се мало *просамњају*.

— Хвала Богу у Црној Гори су помиловани сви „атентатори“ удешеног атентата, осим главног сведока — Настића. Он и даље остаје сведок — злочиначке махинације.

— Новосадски Кошутовци у свом (ј)органу „Хатареру“ много су навалили да се отпочне зидање Ћуприје, која се има саградити између Новог Сада и Петроварадина. Тиме би веле омогућено се лакши прелаз из Мађарске у Хрватску. — Сигурно људи мисле да је то позданији мост — од пањева и дасака радикалских који су досада Мађарима служили као мост за прелаз у Хрватску.

— Чује се да су аустријски ратни монитори задржали неке топове, који су били за Србију намењени. Сад да им је још пронаћи какав барут за Србију.

— У Земуну се продаје „народност“ — јефтино. — Може је свако купити.

— У Прагу су отпочели немири. Чеси се буне против немачке неправде. — Па зашто су онда у Бечу узнемирени кад се немири у Прагу дешавају?

— Руски одличан публициста *Мемчиков* јавља да ће своје презиме променути у *Бундаш*.

— „Велезадајници“ који су затворени због српских чаша, чутура, пешкира и календара — решили се да изнуде правду гладовањем. Kaucher-a „Уш“ и српски кошутовци радикали не могу да се начуде како се неко може решити да гладује — поред толико *масних залогаја*.

— Међутим социјални лист „Народно право“ вели није то ништа — у Хрватској има још мало више народа *који гладује*.

— У Паризу у једној менажерији показују једног мајмуна, за којег се не зна да ли је човек или мајмун. — Чудна ми чуда. И за Јозуа Франка се још никако не зна је ли човек или је мајмун, и ако се по целом његовом ходу и „раду“ може на сигурно закључити да је нека животиња.

Зашт' два ока да имамо?

(Песма коју и деца знају у I. разреду. Посвећено Црном грофу — на штудију.)

Зашт' два ува ди имамо
А тек *једна уста само*?
„Више слушај, мање збори,
За то творац тако створи;"

Зашт' два ока да имамо,
А тек *једна уста само*?
„Мудар човек више гледи,
Ал' о свачем не беседи!"

Зашт' две руке да имамо,
А тек *једна уста само*
„Више ради, мање једи,
Мудри творац све уреди!"

* * *

Ниси Боже, ниси знао,
Ниси право све нам дао,
Ал' хвала ти ипак Боже,
Што т' заменут други може,
Да заврши он бар смело,
Несвршено твоје дело,
Тебе Боже да поправи:
Троје уста да направи!
Гроф Андрашши — мудра глава,
О слава му, слава, слава!

Једна плурална глава
о троје великих уста.

То је друга ствар.

— Куда тако журите?

— На погреб!

— Па имате још времена!

— Е да богме! (Вади сат.) У три сата је заказан погреб, а сад је већ десет минута прошло.

— Та кад вам кажем имате времена. Стићи ћете и у пет сати.

— Како то?

— Тако лепо. Учитељ Ружић тек је сад отишао код „беле лађе" да се биљари, а док он сврши партију и док га ђаци с рипидама нађу, биће и пет. У осталом није доцкан ни онда. Неће се мртвац охладити.

— Е ал' неће он и његови ђаци погреб обавити.

— Е, то је друга ствар. Онда пожурите, јер ћете закаснити.

Поглед на бугарског „цара" озгоре и оздоле.

Стармлади: Но и овај је израдио ствар — на чисто.

Свој своме.

— Имају право наши покреташи, кад вele да не треба свој новац туђину дати, нити пунити туђину џеп. Пре сам све код чивута пазарио, и то још за *готов новац*, а сад лепо пазарим код свога — на *вересију*.

Оглас.

Због оскудице у простору, продаје се један најновије фазоне модерни шешир. Свега је једва четир метара широк обод а капић за главу нешто мањи од обичне вешкорпе. Ближа извешћа даје: Шашава мода.

Погодио.

Говор је о мађарској речи gomb. Већина деце дигла прсте.

Учитељ: Но устани Павле па кажи: шта је то gomb?

Павле: То је... то је гомбоц.

Миладинка.

Модерни шешир.

— У четир слике. —

I.

Штити од индискретног погледа

II

О ручку је до душе мало незгодан.

III.

У возарини га међутим добро чувају

IV.

А кишобран замењује.

Молимо г. г. претплатнике и који нам дугују прошлу, а по неки и претпрошлу претплату, да изволе дуг намирити и претплату обновити — јер овако нећемо моћи дуго још шалити се. Ту престаје шала и настаје — врак.

Администрација „Стармладог".

Загонетке разних народа.

Скупио их: Др. Жежељ.

Еле теле еле̂ше, на камену бдеше: јасј мени до Бога, једно воле позобах, још би једно по зобе, докле би се назобо'о. Босанско аустријска.

Отуд брег, одуд брег, а у среди вајбег. Сапачка.

Наша шкољцара, зинула ко хала, свет би прогутала. Немачка.

Обрнјан деда иза брда гледа. Турека.

Седи бака на прти, сама собом шепрти, кују томе да смрти, ко се баком упрти. Аустријека.

Црно мало, многом додијало. Србијанека.

Црно момче кроз гору промче, кога год стиже главу му диже. Црногорека.

Шкољцину шкољцара, чу се до цара. Цар се препаде, царица доваде. Не бој се царе, земља се тресе, војска се купи, добро ће бити. Руска.

Ива се вози на танкој дози, сам се Бог чуди, како се Ива вози на танкој дози. Бугарска.

Четир брата по свету ходе, на све туже, на све вичу, јер им је тешко, јер им је горко. Србијанска.

Летеле су челигуске. Питао их делибаш: Куд летате челигуске. Куд летимо да летамо, никога се исбојимо! Француска.

Отуд иде да мрдаш пли иди да му даш, или бежи куда знаш Енглеска.

Падну буре с тавана, разасе се све до дна сто бачвара не може, да га више сложе ?

Добар савет.

Био неки врло паметан отац који искупи једном своје троје деце па им рекне: „Децо слушајте и упамтите што ћу вам рећи! Будите добри и поштени. То ће вам требати децо! То ће вам олакшати казну ако кад украдете што год па вас дотерају пред суд!"

Мали крадљивац.

Мали крадљивац: Ајно чика џандаре украшће ми чича жељезницу, а тек сам је „купио“ код „Балкана“.

Стармлади: Де, де немој слинити. Ниja твоја никада ни била.

Џандар: Ни бриге те синко, слободно је красти, само треба да пазиш да те не ухвате, други мало јачи, а чиче се не плаши он је и тако мало „болестан“.

НА ТЕЛЕФОНУ.

(Једна телефонација — без намотација).

I

— Зврррр!

— Зврррр!

— Хало!

(*За се*). Хала ти главу однела. (*На телефону*). Хало, ко је тамо?

— Овде Радоња Милановић, бирташ. А тамо?

— Овде Јаша с ио — винама. Шта је по вољи говорите, немам времена. Данас сам опет нервозан да су ми сви самосталци црни. За „малу“ још ни словце није *слагано* — а има да се *сложе* — читава страна. Нешто вести је Кеста из србијанских новина напабирчио, а остало ће огласи за народ испунити: „Ракија без казана“ и „ноћна радња с сјајном будућношћу“ —

— Јел' ту Кеста?

— Који? Има два — па ни један не ваља.

— Та наш Кеста. Репрезентант Ујвидека.

— Тај пустош, већ од пет дана није завирио у редакцију.

— Не знам која вам је најда од њега и кад је тамо? Чланак и тако не уме написати, а макаре ваљда није понео собом у џепу. У осталом могао бих вам ја своје дати . И тако су у пензији.

— Нашто ће ми? Ваљда да одсечем себи своју луду главу? Ко ми је казао да сам сомић, баш сам сомић. Или да не мислите да би у нападању Срба у Хрватској — требао мало свој језик да штуцујем.

— А нашто? Којешта. Као да ми нисмо још доста штуцовани. Новосадски посланик, па школе, па автономија... маји либхен вас вилст ду нох мер, што рекао Шваба...

— Молим вас, није ми сад до политике стало...

— Ни мени!

— Него —

— До једне лиценције, тамо код вас у комшилуку...

— Па шта ћу вам ја...

— Да ми је издате.

— А одкад ја лиценције издајем!

— Та за бога чика Јашо... Ви би могли Бали!...

— Ха потрефили сте сису међу роговима Ја се с њиме ево већ 3 недеље нисам састао...

— Шта? Да није пукла...

— Шта?

— Тиква...

— Јок, јок. Љубав постоји. Само неки ђаво је турио прст између нас. Забранили нам састанак...

— Како?

— Ех како... Трррр... (ово телефон ради).

— Зврррр...

— Трррр...

II

— Хало!

— Хало!

— Ки бесел?

— 48! (нећвењољцаш) сам. Еш от?

— 67! (хатванхетеш) сам. Кичода?

— Томич Јакаб, серб Кошутовац.

— Сервус прапорче! Шта ради српско велика пропаганда?

— Хахаха! Јо виц. Ја и пропаганда. Ха, ха ха. Сад сам их баш бечарски изгрдио... Него хтео сам вас питати кад ћемо у Белград...

— Трррр! (*опет се телефон стреса*).

— Зар ви нисте читали „Рајхспошта“ ујшаг.

— Читао сам! Хахаха! Кошут — и велика српска пропаганда. На сервус нећвењољцаш. Та већег мамелука никада Беч није имао. Ха, ха! И ја и велико српска пропаганда? Је ли икад Српство већег измећара и пузавца родило и имало од мене, и је ли икада шовенима ико толико услуга учинио као ја... па зар ја Срби... но то је добра шала... Хахаха! Него збиља, хтео сам вас питати, шта

сте у ђавола довели оне титкоше из Пеште. Ког ће нам беса? Не могу да изађем ОО — а да не сретнем таку једну шпицловску њушку.

— Хја, шта ћемо. Мусај и то бити.

— Све једно брате. Да мало и ми радикали од тога коштамо, како је то. Лако је било мени ругати се онима ни кривим ни дужнима у Загребу. Сад и ми мало да видимо од тог доброг.

— Ех, лако је вама. Вами није сефте чабар . . . ама . . . трррр . . .

— Трррр . . . .

Аћа Толмачев

толмачи анекдоте.

Има овде памети! Већ да вам причам: Враћао се кмет с неке славе доцкан ноћу својој кући, па сретнувши сеоског бирова упита га онако накресан: „Знаш ли ти море, где је кметова кућа?“ — „Па ти си кмет“. — „Ама знам ја то, него не знам где ми је кућа“. — Ман да и наш Ерентал неће после конференције погодити кућу. — Некакав стари бећар (нежења) зове у недељу рано свога слугу и рекне му: Баш си ти Јоване непослушан! — „Како господине?“ — тако! Има већ три недеље како сам ти рекао да ми спремиш чисту кошуљу да се пребучем, а ти ми још ниси спремио! — Тако и наш Раух, већ четир месеца иде у пређавом вешу а његов слуга никако да му — спреми суд за „зеленадајнике“. Него да вам кажем сад ово: Политично владање. Како се ти, кмете слажеш с попом и учитељем? уништаће начелник дошавши својим послом у једно село. — Па лепо господине! одговори кмет безазлено. Кад се састанем с попом грдимо обојица учитеља, а кад се састанем с учитељем онда грдимо заједно попа. И тако се лепо слажемо. Тако и наш цар Вилем кад је говорио с Бурима он псовао Енглезе, а кад је с Енглезима а он крјао врат Бурима. . Хе, тако је... а да што се каже фино и политично! — И ово је практично. Старешина некога тамбурашког друштва што је свирао обично по кафанама, посумња да онај што зађе с тањиром од стола те прикупља бакшиш, хоће да одвоји но нешто и у свој џеп. Да тај скупљач не би могао више пару мотати, старешина се досети па му да да држи једној руци тањир а у другој — живу муву. — Боже мој, рекох, како је саборски одбор разјурени црквени одбор бечкеречке црквене опћине опет поставио, а новац прикупе опћине већ једном воздигнут од познатог воздизања — како би рекох било да покуша сад благајнику — утрапити муву у руку. И то док је за раније... т. ј. док још има мува. — А и ово није рђаво: Некакав обешењак дође у полицију и пожали се капетану: „Господине мени је украден сахат?“ — „Какав сахат? Је ли дуварски или џепни?“ — „Џепни господине“. — „А како је изгледао?“ — „Као сваки сахат: округао, па две сказаљке и унутра точкови“. — „А на кога сумњаш да је украо? И је ли тај сахат био златан или сребрн?“ — „Ево га, господине, па видите сами какав је. Беше ми га још лане украо мој познаник и комшија Мата, али од шале и одмах сутра дан ми је вратио“. — „Па се сад жалиш? Ти си луд!“ — „Нисам ја луд господине! Тај исти Мата, тако ја мислим, хоће да ми преотме девојку, коју сам ја заволео и коју ја хоћу да узмем. Молим вас, ако икако можете, ухапсите га за то што ми је лане хтео да украде сахат с да се ја дотле венчам с оном девојком“. Сећате ли се Форнеровог писма Настићу? Ко стоји „Србобрану“ за леђа? Ко су главни људи? другог вам коментара нећу казати. Још једну ћу вам испричати али сасвим обичну. Последња жеља. Стара престара бака лежи на самртној постељи. Крај ње седи њезин старац, невесео и тужан што хоће баба да му умре, па тек запита жалостиво: „Бако јадна! Кажи ми, желиш ли још што год овог света?“ — „Јао старче, прошапута бака да се једва чуло: да ми је само да још мало оздравим!

КЛАСИКА.

Из „Латинских сентенција.“

Од зла дужника и нову бен хлијека.
Векерле и радикали.

Боље је да се пријатељство раније (полагано прекине) него раздере.
Др. Жирко Костић.

Проклета глади за златом!
Радикали.

Лакомост човека на свако недело наводе.
Џернкофих

Ја сам овде варварин, јер ме нико не разуме.
бан Раух.

Срећан је, не ко има што жели, већ ко не жели што нема.
пишпек Габор.

„папрачки“ патријарх.

Нека ратују други, ти се, срећна Аустрије уђи!
Турска.

Дужност је добру пастиру, овце стрићи а не гулити.
Штадлер.

Трудим се да будем кратак а постанем таман (неразумљив)
Цар Вилем.

Пламењи пас жешће лаје него што уједа.
Лозја Франк.

Од смрти нема лијека.
Радикална странка.

Старај се, да никад ништа против своје воље не чиниш.
Радикалски дисиденти.

Време и будале обично излечи!
Др Жига Продановић.

Слатко је лудовати кад је тоже време.
Автономне шићарџије.

Са луда јежика кастиј много негоде.
Др. Жирко Костић.

Роди се какан осветнике из наших костију.
Либерална странка.

Гвожђе чува владаоца, али боље (га чува) поверење.
Никола I.

Која срећа одвише милује, тога начини будалом.
Др Ревијан.

Употребити општу овар на своју личну корист није само срамно већ и опако и безбожно
Радикалски аминаши.

Ово знам за извесно: кад год се ја ћубретом божим било да победим, било да ме победи, увек се ја укаљам
Стрм.

Сналазиду се права, кад год власт поврсте. Tacit.

Један мир и ратом се добро замењује. P. Syr.

Много не достаје сиромаху, а лакомцу све.
Seneca.

Много мерица соли треба заједно појести, да се завадиш пријатељства неједни. Cic.

Многима прети, ко једном чини неправду.
Publ. Syr.

Ни богови нису у помоћи онима, који непромишљено у опасност срљају. Cic.

Грехота је накодити отаџбини Sen

Никад нико није власт срамотом стечену поштеним средствима вратио. Tac.

Не тражи неко, да ти не досадне тврдо Erasmus

Ништа није гадније него рат водити са оним, с којим си пријатељски живео. Cic.

Ништа од људских ствари није тако непостојано и лабаво као власт, која се на своју снагу не ослања.
Tacit.

Ништа својим не сматрај, што год се може променити.
Publ. Syr.

Превелико уздање служи обично на погрешку.
Phaedrus.

Злочинца ко брани, себи кривицу стиче.
Publ Syr.

Немојте ми оно давати, што би многи пожелели и више њих и желили. Corn Nepos

Пљачи плен (добитак) нема добрих последака. Ovid

Сила злочинством стечена ником није дуговечна.
Curtius.

Нема спасења у рату; мир од тебе молимо сви
Publ. Syr.

ТЕАТРАЛИЈА.

Из Ћирићева позоришта.

Пролазећи главном улицом поред П. Н. Момировићеве трговине с одећом застаде глуман Милошевић те ће рећи Стармладом, показујући на један фини зимски капут кожицом постављен:

— Пази овај капут! Већ недељу дана га наговарам да пође са мном у глумце, па никако да га наговорим!

*

Упало је у очи да оне облигатне три главе, професоро-докторске — нису се могле видети иза кулиса — за време Ћирићеве сезоне.

*

— Не би ли ми могли казати зашто је Душан Вребало, који ведри и облачи код Дунђерског, спустио мрак у позоришту код Ћирића, и догод му Ћирић није половину (40 круна) платио, није хтео помрчину да дигне — и ако је Геда лично обећао Ћирићу представу бесплатно дати.

— На сигурно због *помрчине*, којом Душан управља.

Наше Мезимче.

Наше мезимче, које управник чешће пута назива „наше назимче“ — (сигурно због својих синьарија) бави се сада у Вел. Кикинди. — Чујемо да ће управник на жалбу да чланови и неколе чланице не могу под њиме да раде — доказати противно.

*

Позоришни одбор лобијахбрудера је отпочео *свој род*. Наиме *хвале се* у „Србобрану“ како они нису плагирали Др. Бошка Петровића програм репертоара — из његове свеске о срп нар. позоришту. — Фино друштво!

*

Тражи се један стари отрцан фонограф, који би био у стању да замени садање „певачице“ срп. нар позоришта За исти ће се платити 10 круна по вечеру, од уштеђених 10 круна повишице, које друштво хомогенаца није хтело — да одобри њи Спасићки из штедње.

*

— Зашто срп. нар. позориште није у Кикинди дало „Ракију“?

— Знаш г. управитељ а и Кикинђани не волу ракију. А поште је позориште школа, то нису ради ни народ да уче *на ракију*

— Та знам, ама ово је баш на против комад с антиалкохоличком тенденцијом.

— На баш зато. Могао би се народ истрезнити па ко би онда долазно у тејатор да гледа расправе господског разуздиног живота Није вајда позориште за то „народно“ да учи народ, него је за то народно да народ учи позориште и њеног — *изјаног* управитеља.

Деманти.

Није истина да сам се ја разболео због избора Мите Клициног за управитеља манастирске штампарије. Уједно се овом приликом пуштам од фра Димитрије Руварца препоручујући му најтоплије свога заменика г. Миту Клициног — Мургуловог.

Мата Косовац
ех-управитељ манастирске штампарије.

Овим дупним бр. отварамо претплату на IV. четв.

Цена је листу К 8 на целу, К 4 на пола, а К 2 на четврт године. — Молимо г. г. претплатнике, нарочито оне у Хрватској, да нам дуг који смо им на послатој књиг. упутници назначили — намире

Администрација „Стармлади".

ЛИСТАК.

Франкова легија.

На Балкану је завладао велики страх. Европске силе су запрепашћене обртом у балканском питању, усљед — Франкове легије, с којом ниједна велика сила није рачунала — а која се сад од једном као каква неман испречила у балканском питању, јер су највећим жавуњу обрезани Хрват Мојсијеве вере Франк, на вијећу закључио основати легију, која ће поћи на обрану Босне, а против србијанских легија. „Хрватска Слобода" доноси врло опширан и карактеристичан извештај — о Франковој легији. Ево по истом листу извештаја — у изводу:

Егзекутивни Франков одбор послаће депутацију ратном министру Шенајеу, да затражи за легију пушке, муницију, топове, бајонете, мундире, коње, кола, војводе и инструкторе за војне вежбе.

Присега. Легионирци су већ положили присегу и добили жуте знакове. Присега је овако текла: Тамница и вампиродан мирис влада у сали. Чувена Франкова Огњена чита заклетву. Ми сви подигли по три прста и Франк целу шапу. Заклетва је положена на Франково најсветије на свету: кит ли талес Легионирци су били врло добро расположени. Било је и смеха. Које бије слабије нетље, тај је попустио...

Мундури: Мисле су различна у мундури Франкове легије. Неки су за то да се позајми одело из позоришта, а неки од изнајмљача гардеробе за фашанке. Било их је који су били за то да се као у старо доба што су Римљани војевали — у кошуљама, а ове да се набаве из Стењевца, и других завода за умобоље. Једни су за то да се панталоне имају и остраг џепић и дугмета.

Касарна: Многи се питају где ће становати легија пре одласка? За сада се нешта ништа поуздано. Највероватнија је вест, да ће се исправити лудница у Стењевцу.

Оружије. Много се о оружју говори. Опште је мишљење да ће употребити отрагушке. Исте су у ретерезију врло згодне... нарочито ако се усвоје панталоне које имају и остраг разрез.

Теглеће животиње. Теглеће животиње приватне легионирци из Херцеговине. Пошто зими има у Херцеговини доста воде, то ће сви коњи или магарци добити дозволу, да се уврсте у легију. Радикали су им као резервну теглећу стоку понудили — своје теглеће

Храна. Због зиме мораће легионирци јачу храну узети. За то је и већ неколико људи послало да уче пећи ћевапе и ракију. Од домаћих производа у велико конзервишу норе главе... а Франково „Право" лупа у велико бундеве...

Здравствени положај. За здравствено стање одређена је горе споменута зграда у Стењевцу. Постарано је за ладна купатила, тушеве и штрцалко.

Кад ће легија кренути? Прехо зиме, пошто је по студени немогуће ратовати, вежбаће се легија скакако у стењевачкој касарни. — Чим настане сезона да се може у воду — легија ће кренути к Дрини, Сави и другим текућим водама.

Најновије вести о легији. Велику узрујаност у водству проузроковала је вијест, да су неки људи приступили у легију само за то, да добивено оружје и мундиру — заложе Истрага је поведена да се није међу легијонарцима који радикал увукао.

Рубље Известан ди легионирац предао је молбу, у којој се моли, да се ослобити обзир узме на број гаћа Пошто ће за време рата чешће пута мијењати рубље, које ће се и без крви брзо каљати — то је водство уважило преподнизну молбу.

Последње брзојавне вести.

Диктатор. Др. Јован Франк је проглашен једногласно за диктатора на Балкану. У Београду, Софији, Цариграду и Атини влада силна узрујаност, јер се свуда боје легије — С њиј бежи у шуме. — Школе су позатварене. — Трговина стаза — Све се државе спремају за сваку евентуалност.

Ултиматум. Легија је упутила Србији енергичну ноту — и ставила ултиматум ако се у Србија кроз 24 часа не учини ред — легија ће измаршировати из Стењевца.

Златар Каштељ. Данас се креће М. пл. Писачић да устроји аутомобилску дивизију.

Мартијанац. Управа Раутова имања, према преузвишеном налогу, одашиље 500 крмка за легију.

Сењ. Јурек Загорац комендант поморске хрватске флоте — креноје своју убојну флотилу.

Ђука и Шука.

Ђука: Бога ти Шуко, од куда то Јаков и друштво иду Векерлу, да се узму за оне невиће српске жртве, које чаме у затвору.

Шука: Па знаш они се свакако и пре тога код Векерла за самостоље заузимали. Само ми је чудо, — како у том друштву сада нема посредника Николаја Марковића Ердељана.

Ђука: Боже мој, на човек је у пословању. Он ће доћи на Видицково место за настојатеља манастира Ковиља.

Шука: Не лупи магарче...

Многоструко одликована. Постоји од 1860. године.

ФАБРИКА НАМЕШТАЈА И СТОВАРИШТЕ

НАСЛЕДНИКА НИКОЛЕ ДУСИНГА

170 15—52 **у Новом Саду**

Ханска улица бр. I. преко пута од српске основне нар. школе

препоручује своје велико, богато сортирано **стовариште намештаја за спаваће собе и трапезарије, као и свију врста тапецираних гарнитура за салоне у сваком стилу по јефтиним ценама.**

Даље: **шифокера, кревета, столова, ноћних и за умивање, орманчића, креденца, дивана, огледала, мадраца, столица.**

СЛИКА,

у тамној и политираној изради а солидној каквоћи и са врло јефтиним ценама.

Избор у ћилимова, простирачима у завесама.

Препоручујемо нашу нову уређену радионицу са машинским радом, за израду свију врста намештаја по жељи.

Солидна послуга! — Јефтине цене! (О солидној послузи најбоље референције).

Изашао је из штампе **СВОЈ СВОМЕ календар**

цена 20 потура.

Трговци, који поруче **100 комада** добијају бесплатно на комадима свој оглас и још 33⅓ рабата. За готово 40%, али без огласа. Најјефтинији и најзгоднији календар за рекламу и поклон о новој години.

Разашиље се и **хумористични календар**

„ПРОСВЕТНИ НАДНИЧАРИ"

цена му је 40 пот.

Ко поручи наше комада добија 33⅓% попуста, за готов новац 40%. Поруџбине врши: књижара А. Пајевића (Св. Ф. Огњановић) у Новом Саду (Ujvidék) и администрација нашег листа.

ПОГРЕБНО ПОДУЗЕЋЕ

и стовариште надгробних споменика

ПАЈЕ МАРКОВИЋА у Н. САДУ

у средини дунавске улице, телефон број 168.

Фирмајала: погребно подузеће **„Конкордија"** пређе **Ђуре Стојковића**, ћурчиска улица број 15.

Држи назад огроман избор сваковрсних камених надгробних споменика. Натписе израђује најсавршеније, а поплата дуплa и дуготрајна. Велики избор мртвачких сандука, венаца, покрова и целокупне опреме за погребе. Цене строго солидне а послуга најтачнија. 10—24

Календари за 1909. годину.

ГОТОВИ СУ И РАЗАШИЉУ СЕ КАЛЕНДАРИ:

српски народни велики илустровани календар

СВ. САВА и календар ГРАНИЧАР

Цена 1 ком. 1 Круна. *Цена 1 ком. 50 пот.*

Препродавци добијају ВЕЋИ ОД НАЈВЕЋЕГ попуста.

Поруџбине се шаљу Првој срп. творници искључиво свих срп. прав. црквених утвари

ЛУКЕ К. АЛЕКСИЈЕВИЋА, НОВИ САД — UJVIDÉK (Hungaria)

Велики илустровани ценовник свих црквених утвари шаље се на захтевање бадава.

Цена је листу: на годину К 8, на ½ године К 4, на ¼ године К 2.

„Стармлади" излази 1. и 16-ог сваког месеца. Рукописи се шаљу на уредништво. Претплата се шаље на администрацију „Стармладог" у Нови Сад (Ujvidék), Дунавска улица број 10.

УРЕЂУЈЕ: СТАРМЛАДИ. (Појединн број 30 пот.) Одговорни уредник: Петар Крстоношић.

Власник и издавалац: М. Крстоношић. Штампарија Учитељског Д. Д. „Натошевић" Нови Сад.

Стармлади

Хумористично-сатиричан лист.

Број 21. и 22. У Новом Саду, 25. новембра 1908. Год. II.

ИЗРОДИМА (Франковцима).

Презирем вас, гмизавци једни,
Што по праху пузите тако,
Без стида сваког — јадни и бедни —
Пљујућ' блатом поштење свако.

Презирем вас!... јер сте к'о црви
Што срце здраво буше и рују,
Да се крај туђе одрже крви
И даље гмижу, точе и трују...

С. Д.

Куд' ће вам душа, изроди једни,
Кад је за шаку продасте злата,
Те народ овај гоните бедни
У дрске руке, жедна — пелата!

Згазио бих вас, све у прах сами!..
Да вам се није не види трага,
Што ваздух кужи, а псине мами,
Несносну штенад — жидовског врага!

Маринко.

Њихова гостољубивост.

— (По Мускету) —

Кмети, посланик и шовен! Изволите, браћо Босанци! Код нас је гесло: „Слобода, братство, једнакост!“ Ми ћемо морати вам у нашем парламенту осигурати места, а уједно проширити нашу „сретну и ненасилничку владавину“ и над Босном. Разуме се уз потпуно респектовање индивидуалног и историјског бића босанског народа. А да би могли ваше тегобе изнети, даћемо вам

у сабору

— реч!

Франкова легија.

УБОЈНА КОРАЧНИЦА.

Клингили лингли, чингарата,
То је све због рата,
И нашег бан Хрвата,
Нека каља братац — брата.
Дум, дум, дум, дум!
Абер нох ви дум!

—

Ди банда комт, ди банда комт,
Ди банда ист шон да!
Аха — хахаха, ха!

Цици рици — цици!
Ихи, хихихи!

—

Напред иде хер Франк лебен,
С дике згремерц-лебен,
Фрајнд Изак ајух данебен.
Тидириди риди риди!
Сокак сав нам смрди!

—

Хеј пердари, хеј јуначи,
Запамти ће све нас Раци!
Знаће ко је ритар Наци!
Ајвај, вај, вај, вајвајвај
Шмуле не бегај!

—

Da hast!
Дер душман мора паст!
Франк Јозуа је љут,
И тражи ханџар крут,
За уши ватај пут!
Шуи — гут!
Па напред све до Стамбула
Да живи занзибамбула.
Хахахахаха!

Угарски тејатор.

— На дунавској обали у Будимпешти. —

Једва је једном и та ноћ сврака и спустила се у угарском тејатору на дунавској обали.

Приказивао се:

„Бели троглави гроф“

или „Аристократско буржоаски буздован“ за туцкање (не кафе него) бирачке свести и народног права, у 15 и ½ чинова и више махинација, с певањем владе и плакањем народа. Уз евентуалну промену (владе) и провалију владиних посланика. С пуцњавом (шовенске штампе) битком (социјалиста) и лупањем (глава и прозора) уз бацање дискоса (каменица у прозоре) и пуштањем крви (без народних пијавица). Свира камаралне музика. Редитељ: Један Шваба.

Представа је врло лепо и глатко текла. Глумци су научили улоге. Шаптало се није ни чуо. Ово су главне сцене из комада:

Јуст: Отварам тејатор и почиње се комедија, сензационална, интернационална, феноменална, инструментална — и плурална — од белог грофа. Обраћам пажњу г. г. комедијаша, да у овом комаду умире 67 особа и то од бечке падавице, 48 особа од лакејске грознице. Три М. скакавају од сена из јасала, и т. д. Молим све и свакога да сочинитељу ове епохалне комедије тапшу и вичу живео. Надати је се да се неће наћи ни једног тако паметног човека да сочинитељу подвикне „уаа“ или чак звижне . . . . то се противи и параграфу § 13 — који је данас уведен и у свима бољим клубовима за мешање тридесет и две... а шта је кућасајкошар или по рачки брњица, мислим да сваки од г. г. народних комедијаша зна . . . Еле отварам тејатор и комедија може почети. Изван реда је ванбрачни или незаконити предлог белога, троглавог грофа, о изборној беаформи.

Мамелуци: Усвајамо, усвајамо!

Јуст: Како усвајате, кад још нисте ни чули!?

Мамелуци: Свеједно. Чули, не чули и допало нам се а не допало — наше се право зна: ми имамо да усвојимо и вичемо живео!

(Вичу): Живео бели троглави гроф!

Бели гроф: Мало поштована господо. Хвала вам на поверењу које нисам заслужио. .

Јаша Мркша: Тако је!

Бели гроф: Шта тако је? Шта мисли г. комедијаш под тако је?

Јаша Мркша: (Брише рукавом нос, скоро кроз плач). А шта знам ја. Нас је Јаша научио да ми имамо или да ћутимо или да вичемо „тако је“.

Бели гроф: Молим г. комедијаша да не каконе.... него нека се држи Сосове пословице; „Нос у . . . !“

Јаша Мркша: Молим лепо! (Тура нос у — футрол).

Бели гроф: Ја мислим да није потребно да вам опше износим мој законски предлог о изборној беаформи!

Сви: Није потребно, није. Изнели су га већ пре вас социјалисте. Познато је и сувише добро.

Бели гроф: До душе то је крађа . . . . Али социјалистама је дозвољена крађа . . .

Мезефи: Тако је. Тек неки дан се један социјалиста убио — што је харао и дао се подићивати у државној служби.

Јуст: Госп. комедијашу препоручујем § 13.

Бели троглави гроф: За то износим пред вас нешто, што нити је тајно, нити је опште, а нити је једнако.

Сви: Тога, тога, мајстор Гога. Тога нам дајте.

Три М. (или родокаљци): Дајте нам самосталан ђумрук и народну банку!

Векерле: Зар су нам мало народни фондови?

Бели троглави гроф: Молим г. г. председника тејатора, да она три м. — опомене да ми не упадају у реч, к'о мува у супутку.

Три М. (мрмљају. Један од њих промрмља: Послаћемо ми њима до године Др. Соса, па ће они онда видети шта је упадање).

Бели троглави гроф: И тако ће народна жеља . . .

Чује се један глас: А где је часна реч. (Бели троглави гроф и његово друштво, дало је часну реч на највишем месту да ће увести „опште, тајно, једнако право гласа“).

Халас: Ко је та хуља, која тражи часну реч од белог грофа?

Јуст: Ко сме овде часну реч и споменути — а камо ли тражити?

Шомођи: Тај је сигурно из лудинице утекао.

Барабаш: Да видимо ту белу врану!

Иванка: Ја сам!

Сви: Напоље с њим.

Шомоћи: Зар има овде међу нама издајника — који би се усудио противити утопистичкој шовенској идеји? Убијмо га!

Сви вичу: Убијмо, убијмо!

Иванка: А што? Могу ја и полизати. Ево. (Лиже). Сад нема више часне речи!

Сви: Живео! Живео бели троглави гроф!

ПОБУНА У СРЕМУ.

Вест о реповању милогласног распона Ердрљана изазвала је панику у Сирему. Сремске гусенице из свију винограда одржали су велики „радикалски збор“ на ком збору су једногласно донеле резолуцију, да се поднесе протест код Његове Екселенције министра Векерла противу реповања Ердрљановог, јер да се боје гладне године. У исто време су и шапке одржале ужу конференцију и дале једно другој часну реч, да ако се обистини реповање Николауса — да неће посетити Фрушку Гору. А поговара се, да је ђва филоксера поднела меморандум саборском одбору у којем се жали да је њен опстанак услед појаве попа Николине угрожен и да је у питању њена животна егзистенција. Н-после помоћу духова и асталчета што говори, дознало се да је и сам Св. Илија протестовао код господа Бога, да услед реповања попа Николиног, неће њему остати — ништа у винограду да ледом туче. Но најгоре је то што су сва осигурајућа друштва отказали свима манастирима осигирање противу филоксере — на глас о попа Николиној рехабилитацији.

И избави нас...

Није крст — него круна.

Брадати Ђока, презет радикалне странке јавља, да није добио крст, него орден гвоздене круне. — Кад се председнику радикалне странке издају ордени гвоздене круне, а коме ће се онда издати ордени сребрних и златних круна? — Валда тек не Јапи?!

Лађе на Ловћену.

„Заставин“ јутрошлет јавља, да су на Ловћену, који у Црној Гори пара облаке усуђали убојне лађе. Са Цетиња јављају, да нису убојне лађе него убојне топове поставили на Ловћену. Уједно су умолили „Заставу“ да им позајми неколико прапорија из своје редакције. „Застава“ је одмах одговорила да другог убојног оружја нема — осим историјског ножа.

Ђука и Шука.

Ђука: А како то бога ти да у Угарској није одузет пост деби београдској „Српској Застави“?

Шука: Па није ово валда Раухова влада да јој сметa српска застава и да је хапси. А друго људи читају сваки дан „Заставу“ па виде људи да је то владин лист на све четир ноге...

Ђука: Ама разабери се, није говор о Јаковљевој мађаронској „Застави“ — него о београдској „Српској Застави“.

Шука: Па знаш сигурно људи мисле да је „Застава“ — „Застава“, измећарска ова, па је и ова...

Ђука: Ван тако штогођ.

У Златноме Прагу.

Праг је ово чешког рода,
А понос га чешки златни.
Амо шаљте српску ђецу
Да с' науче родовати.

Вјекови су јаде тресли
Над поштеним овим гњездом,
Ал' учениk пренуо је,
Пак за својом пош'о звјездом.

Ту му звјезду није могла
Ноћ затрести ни најцрња
Ишао је за њом право
Преко чагља, преко трња.

Мучна је та борба била,
Коју данас свако штује,
Чешки народ снажан стоји
Истрајо је побједује.

† Зм.

На врби свирала.

(Уасо деда унука који плаче, па га тешн): — Ћути, ћути, голубе. Деда ће теби преписати купоне од акције друштва „Рада“. Па кад будеш велик и стар као деда — можда ћеш још добити дивиденде и можеш „штогођ“ себи купити!

Мehet!

Од како је Кошут министар судариле се 999 возова. Народ је уверен да се несреће не би више дешавале кад би се нашло странке која би подвикнула Кошуту: mehet!

ПУТ НА ГОЛГОТУ.

Лепобрадић: Ала, мајсторе, баш ни направи крст, вала ти и занат и алат!

Мајстор тишљер: Ха гада Тоско, за то сам га „штудирао“ 5 година, да штогод знаде. А друго није то мени хвала Богу први крст који сам израдио. Ето ми на пр. на гробљу. Чим убеш, још ће далеко моћи видети ремек дело — моје руке!

Лепобрадић: Него једно ми не иђе као не доведа....

Мајстор тишљер: Говори голубе. Нёмо дете ни матя не разуме...

Лепобрадић: Рекох, кад ме „шатовари“ што ме претоварн.

Мајстор тишљер: Колај работа. Кад није тежак ономе коме је намењен, нећеш се ни ти — сатрти под њиме!

Лепобрадић: Право велиш мајсторе, да ен поштен и жив и здрав.

РАТНЕ ПИТАЛИЦЕ.

Приватне.

Пита Билова: Како је? — „Добро би било, да није — цара Вилема.“

Пита Вилема: Како је? — „Добро би било, да није — језика.“

Пита Краља Петра: Како је? — „Добро би било да није завереника!“

Пита престолонаследника Ђорђа: Како је? — „Добро би било, да ми не конкурира с говорancијама Цар Вилем, — и не саставља говоре Мишић!“

Сад долазе званичне

Пита Босну: Како јој је? — „Добро би било да није куфераша!“

Пита Бугарску: Како је? — „Добро би било да није Турске!“

Пита Ерцегтала: Како је? — „Добро би било да није Србије и Црне Горе!“

Пита Србију: Како је? — „Добро би било да нема инфериjантских лопова, који у место барута инфеpyју ћубре.

Пита Црну Гору: Како је? — „Добро би било, да не труну цриногорски јунаци у књажевој азачкој тамници.

Пита Аустрију: Како јој је? — „Добро би било да није Енглеске, Русије, Француске, Турске, Србије, Црне Горе, Чеха, Словена, бојкота — питања о анексији Босне и т. д. и т. д.

Сад долазе зле питалице.

Пита Србију: Како јој је? — „Зло би било да није Енглеске и Русије!“

Пита Црну Гору: Како је? — „Зло би било да није Русије и муниције!“

Пита Балканце: Како је? — „Зло би било да није европске конференције!“

Пита Аустрију: Како је? — „Зло да није Немачке!“

Пита Бугарску: Како је? — „Зло да није Аустрије!“

Пита Аустрију: Како је? „Зло — роди зло! одговори Аустрија!“

(Продужиће се и зло и добро).

Др. Крц-кврц.

Бојкот.

У Турској још једнако траје бојкот аустријске робе. „Врачу“, „Словен“ и „Београдским Новинама“ је међутим слободан улаз. А што би кукавни Срби без тих — мелема.

„Чисто вино“.

Даранајев предлог о „чистом вину“ је примљен. Народ је љубопитан хоће ли му влада од сада чисто вино точити — или опет фалзификарано и у Бечу фабрицирано.

Ђаволска посла.

Оон (као ђаво, рита се на српско-хрватску коалицију): Видиш, господару, умем ја и овако!

Раух: Е, баш си ђаво!...

Шта би било!

Замислих се, а та мисо
Ужасно ме свег потресе —
Шта би било да сад чујем:
Милка твоја удаје се.

Зар ти с' не би оног часа
Српска крвца заледила.
Шта би било да то чујем?
Шта би било!! Лаж би била.

† Зм.

Сишне вести — крупног садржаја.

— Српске новине јављају, да су у Шапцу ухватили аустријског шпијуна, неког Михаела Симона. Да не би што запамтио, ради сигурности, одузели су му по српском обичају — главу.

— У Бечу је између талијанских и немачких ђака дошло до крвавог сукоба. Забринути због тога формалног рата, Бечлије се питају, кад је већ сад дошло између Немаца и Талијана до рата — а да шта ће бити кад дође до правог рата.

— У Угарској су забранили извоз коња и магараца. Усљед тога је један новосадски бивши магарац, који је пошао за Београд — враћен из Земуна натраг.

— Неко држи да је извоз и продаја коња и магараца забрањен због рата, а неко због предстојећих избора на основу општег бирачког права гласа, да неби наступила оскудица у — гулашу.

Пукла — тиква!

Збор аминашке странке.

Сад у прошлу недељу су одржали наши аминаши **збор за сипање песка у очи** — радикалском милом народу. Иначе продукцију у надлагињању г. г. говорника уз уметничко опсењивање масе.

На збору се заиста могло видети од српског народа свега неколико радикалских **гета**. Иначе упада у очи да овом збору није присуствовала позната бабица свију зборова: Бока, не брада, него покретач конзерве фабрике. — Балин лајбаћутант Тапавица.

Неки држе да је узрок слабом одазиву срп. народа на овај **збор пескара**, то што је народ на чисто, да ма шта радикали радили, да је све удешена **комендија**, која се може и без народа одржати. Клон Аугустин, фразер Јаков, Жига Продановић - срп. језика, и позната њавица из регелуше, Павковићева, Др. Соса бољa половина, и финанц. Пера Попадић. — То вам је цео радикалски штаб.

У главном је прогњавно познати „социјалиста" Продановић — оно неколико с брда дола скупљених слушалаца и споменуо како народ никада не може ништа изгубити, док се не нађе какав народ — да подлачећи одриче свога права — и свога језика. Њавица Павковићева је — тражила да и женске имају гласа. Јер по Андрашијевом предлогу до душе даје се права — и женскињама, али које роде троје деце. Она је за опште, тајно и једнако право гласа! — Супруга господина Соса је говорила о кувању и домазлуку. Па држи кад имају права кувати и прати — да имају права и бирати — посланике. Придружује се предлогу Павковићеве, и држи да би тиме многе девојке лакше дошле до мужа. Ето на пр. наш Др. Резанац. Колико би само уседелица њему глас дало.

Напослетку је донета резолуција:

Да српски радикалски народ одржи вента ради још који овако сјајан јалов збор, како би се још мало задржао на ниабрдници радикалски народ, који стрмоглушке — лети у измећарски логор и гроб радикалне странке.

Пошто је неко пљунуо — збор је био завршен.

Неколико радикалских дисидената су опет опсовали Јашу с ножем и Боку с брадом.

Чешагија.

ВЕСТИ.

— „**Српска Ријеч**" је до сада од како је Босна анектирана осуђена са 2594 К 64 п. глобе. Види се, да би Швабо хтео да утуши **српску ријеч** — у Босни, ама не може се уз брдо, стрмо је...

— Из Цариграда јављају, да се тамо ради на руско-турском савезу, у ком ће Русија Турској оружаном силом помоћи — ако је Аустро-Угарска нападне. — Ерентал на то примећује, да Аустрији није ни у крај памети да кога напада. На против, радоваће се — ако нико њу не нападне!

— Лист „**Бока**" који излази у Котору, у Далмацији, а почиње полако у аустријским колима да тегли — изашла је сва **црвена**. Биће да јој је срамота!

— Сомборска „**Слога**" која је онако фино умела да ружи радикале, донеси сад оглас државних железница — противу којих је огласа некада дреку надала. О анексији Босне и Херцеговине не пише ништа — и 250 примерака иде сад више у Босну. — Колико да се зна!

— „**Бранин**" кука, што ће Политу судити сегедински суд. А овамо је њихов један сарадник противу уредника нашег листа, кад је у новосадском суду решено, да нема кривења, пајурио у Сегедин, одакле је после решења радосно ускликнуо: сад сам на коњу. — Само шта ли га је тај коњ стао? — Како су они фини, кад се њихове коже тиче.

— Кикиндски „**Српски Глас**" покушава, да одбрани управитеља срп. нар. позоришта, којег би требало због својих моралних подвига све мотком сјурити са управе. Сигурно је за то и г. управитељ дочекао изасланике — надеран. Хја, некада се друкчији морал тражио у позоришту, а данас друкчији. Данас на пр. сомборци (који су научени да госп. Добриновић сваке године с другом глумицом долази у фијакеру) веле, да су љубопитни — с киме ће г. управитељ до године доћи у фијакеру.

— Неки набеђени критричар из Кикинде покушава у „Бранику" да оцењује глумачки рад и лишава баш најспособнију млађу глумицу ђу Мицићку леба. Да не буде то по команди дон Жуана управитеља.

Будућа конференција европскиҳ сила.

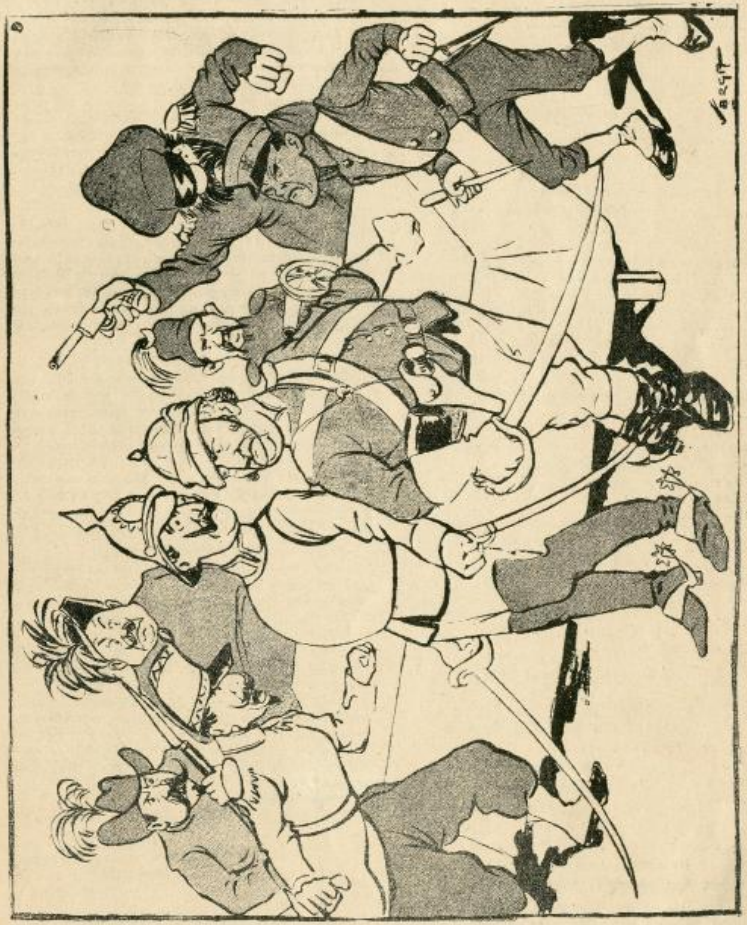

Немац: Год дам!
Енглез: По там!

Стара песма.

То је било давно, прије
Памтивека;
А сада вам шапћем
Ради лека.

Ветар с' горе духно песму
О слободи;
А ту песму чуше људи
И народи

Чули су је и министри
Вел'ки, мали;
А цареви и краљеви
Уздрхтали.

Ту су песму и мачеви
Стари чули,
Чули су је, па кроз рђу
Просинули.

Диже с' хајка, да ухвати
Ветар с' горе,
Да га вежу и окују
И затворе.

Оде ветар — кад се најпре
Насмејао;
Ал' остаде песма, што је
Посејао.

Та је песма више него
Уздисаји;
Ал' каткад се и затиша
И притаји.

Не чује се по некада
Више лета —
Ал' угаснут' никад неће,
Док је света.

Стара песма, што се пева
Ради лека, —
Зар ће само песма остат'
До крај века. — — —

† Зм.

Грозно.

— Па реци, молим те, нашто си повратила прстен, кад већ три недеље је како сте се вериле?

— Ех, молим те, зар то није грозно, за то време није ми ни један пут рекао, да он није заслужио таку девојку, као што сам ја.

Позив резервиста — за новачење.

И ако је наш административни уред, већ више пута издао позив на **резервисте**, да приступе новачењу или управо новчењу — ипак се врло тражаво вршио. Међу тим напој **девет**ој сили која има осим спаних непријатеља да се лепо и са материјалним приликама и непријакама бори, потребна је **војска**, **џебана** и храна, ма колико **сит гладном** не веровао. Поштo је већ одавно доказано, да се људ даје у течност претворити, но поред свег тога ипак се неда јести, још мање од њега само живети, ми ево овим и последњи пут под претњом **судских последица** позивамо

све наше резервисте

како из године 1907, тако и године 1908 I-ог, II-ог, III-ег и IV кора „Стармладових" претплатника да непосредно изволе наруковати с позивом у којем им је назначен и број, и који им је већ неколико пута послат а који и **овом приликом прикључујемо**, (ве буд' од урока), а наравно и опет уздијући се, да нико није спао на

плачну наше седме велесиле,

и њених сиромашних али храбрих борања, који се истина свом свету смеју — а себи плачу, због страјка г. г. резервиста претплатничких; тако да ће страјк и нас захватити — са слањем листа, па можда и штампом и писањем — па чак и постојањем — усљед чега би приморани били да вам објавимо **рат**, као што смо својеобично **тешкој батерији** г. г. претпланицима објавити рат тако да ће кроз који дан нове групе **тешких батерија** добити

нашу ултиматум ноту

од нашег заступника велике силе (адвокат) коју ако не уваже, мора ћемо отпочети бомбардовањем (преко суда) и одмах после извиђања упаљење непријатељ (г. егзекутор) и напасти их на рођеном огњишту и разуме се, да ће пљенити или анектирати — шта му падне шака, као наш отац Мака, па било коме право или не, он неће питати.

Ми дакле стављамо **ултиматум** и г. г. претплатницима, те их молимо, да што рекао Фојнер Настазу „mitfolgendes" и „beigelegtes" изволе уважити и свога **звечећег глас**ника изволе што пре нам послати. Иначе им објављујемо:

Рат! Рат! Рат!

Живела наша литература и г.г. књижевници!

Петар I-ви
а можда и последњи уредник
„Стармладог".

Ерентал се љуља.

Скоро све новине доносе вест, како се Ерентал љуља. — Што му драго, што се он љуља, само да се неко други не изврне!

Ђубре у чаурама.

*** У Србији је откривено, да су у пушчане чауре у место барута мешали ђубре. Испрва се држало да је свињско ђубре, али је анализом доказано, да је то људско ђубре.

* Чим су браћа Савићи дознали, да се чауре могу и ђубретом пунити, понудили су неколико кола свога најчесног ђубрета познатог под именом „Карикатуре".

* И наша радикална странка, која има у свом програму и пољопривреду, понудила је своје страначко ђубре. Радикали из прека одговорили су јој, да им није потребно т у ђ е ђубре — кад имају они, хвала Богу, и свога ђубрета — доста.

*** Чујемо да су браћа Станојевићи, који су пронашли, да ђубре може барут заменути — одликовани од министра краљевина.

*** Усљед епохалног проналаска браће Станојевића војни министар у споразуму с министром пољопривреде — забранили су извоз ђубрета из Србије. Сигурно се због тога и не вићају „Карикатуре" — у Аустрији.

** Цена ђубретy с 12% скочила.

* Браћа Станојевићи добили у Србији патент на барут од ђубрета.

Љубав и верност.

— Реци, драга моја вереница, хоћеш ли ми увек верна бити?

— О, то ти свечано обричем, слатки мој голубе, да ћу те увек волети.

Опасност.

Богатство не доноси човеку свакад мир, срећу и задовољство.

Богме не, јер но где кад наведе човека, да аутомобил купи.

Проза.

— Зар вас то не дира, кад видите, како лишће са дрвећа опада, како је цела природа успавана, ветар хуји, људи дрхћу . . .

— О на против! Ја се радујем, јер ја сам продавалац угља за ложење пећи!

Изговор.

— Мали Јоца има добар изговор кад хоће да изостане од школе.

— На шта ради?

— Е па добро опере лице те побели, а учитељ мисли да је онда болестан те га пошаље кући.

PAT! PAT! PAT!

Господо дужници! Предајте се! и положите оружје (пару), да можемо и даље оперисати с нашим непријатељима.

Адмирал „Стармладог"
с флотом у дунавској улици бр. 10.

Заставине тиквице.

○ Скоро сваког дана има уредништво „Заставе" тиквица на продају, које не само лети него и у зимње доба производе вредни тиквани — новинарски. Тако недавно су донели вест како се Др. Вујић, српски посланик који се бавио на путу по Европи, да обавештава велике силе врака с пута из Рима — вући. Милановановића су сигурно у коју од својих тикава сабили — па га претворили у Вујића.

○○ „Моргенача", од недеље бр. 255. доноси овај телеграм: Између С р б и ј е и Ц р н е Г о р е доћи ће ово дана до одбравбеног савеза. Ц р н а Г о р а неће ући у тај савез.

○○○ Ових дана је донела матороњица „Застава" да је један мађарски бик који је свега 200 кила тежак био подигао у вис на рогове швајцарског бика од 500 кила, па га бацио у вис да се сасвим раздробио. Какав је то врага бик који је свега 200 кила тежак. Да не буде теле — из редакције.

Ново занимање.

— Морић-лебен зашто си метила та црвена капа на глава?

— Хја, ја сад имам ново занимање. Ја сам босански депутират!

— На је л то добра кшефт?

— Изврсна. Идем у Беч да изјавим радост за анексија Босне, добијем 50 круна. Дођем кући у Пешти и протестирам да се Босна и Херцеговина Бечу прикључи, него Мађарској, добијем 50 круна. Седнем на цуг, одем у Загреб и тражим да се из Босна направи „Велика Хрватска". Опет 50 круна. Ушишем се обендрауф још у Франково легија — опет 50 круна.

— На то је онда данас још најбоља кшефт!

— И најсигурнија!

М. Á. V.

— На како си путовала, мила моја?

— Захваљујем на питању, врло добро Свега четворо мртвих и двоје рањених.

М. Á. V. жезничар.

Чивутска посла.

— Купите ове чакшире!

— Ух, ала смрде!

— О, не смрде чакшире, већ ја!

Нешто ништи у пољу сарајском
На Илиџи покрај жељезница
У зеленој до колена трави.
Јад' је вила саломила крила,
Јад' је **оро** *тице изубио,*
Јад' је *југа од каменом пуја.*

Срп. нар. песма.

Два се тића побратила!

Певају црногорско-турски офици и.

Ах тешко је умрети
Кад ништа не боли, —
Још теже је љубити,
Што срце неволи!

Босанчица.

Ој да је мени лећи па умрети
Ал' да ми је смрти не видети.

Бугарска

Ој Ђурђев-дане, спћани брале,
Срећан ти сјај!

Сервијанска.

У бој, у бој, за народ свој,
Нек душман види, како мремо ми!

Црногорска.

Једноставно.

— Ох, мила госпођице, ваше је име дубоко урезано у мом срцу.

— Боље га урежите у један веридбени прстен.

Хитна интерпелација.

Један новосадски капелан на допусту чуди се оном пештанском учитељу, као мањем у рангу, од куда је он могао фалсификовати преко 500 меница и придићи пола милиона. На против учином садругу који се убио — смеје се! Уједно пита радикалску конзисторију и високопреосвећеног епископа — кад ће му већ једном издати декрет? Крајње је време.

КАРТЕЧИ.

☒ Из Београда је кренула комисија у Русију да купи коње за брзометне топове. Комисија је већ послала у Србију 2.400 коња. По који магарац ће се наћи и код куће — по рекавцијама ва пр. ур. „Штампе".

△ Турски и црногорски официри се сбратимили. Турски официри завјетовали су се црногорцима на вјерност до пошљедње капи крви. Е, а што и неби, кад им је предат Сапџак, па сад им и Босну нуде Срби а и Црна Гора.

✻ У Данској треже џелата. Министарство је расписало стечај и нико се није јавио. Чујемо да се јавила једна особа из Хрватске — на тај стечај

< У Прагу је проглашен пречки суд! Пражки градоначелник је изјавио Бинерту, да је пречки суд над Прагом отворено непријатељство према Чесима. Као да Чеси нису имали и пре тога пречки суд.

○ Кажу да ће Србија и Црна Гора добити оружја из Русије. — Богме ако се ослоне на руско оружје и српски барут — могу још мало проћи.

⁂ Пре је Аустрија враћала Србији свиње, а сад како чујемо враћа Србија Аустрији неке њене крмаче — фолксеншгерке!

≦ Бојкот аустријске робе у Турској још непрекидно траје. Ерсеталј је изјавио аустријским трговцима да ће бојкот престати — чим се реши балканско питање.

÷ Турска је опет послала Бугарској опстру ноту. Пошто јој Бугарска ништа на исту још није одговарала, сад опстри бајунете.

⊰ Из свију крајева стижу вести да зима стеже. Међутим Бинертова чиновничка влада у Бечу у јакој је запари. А из Загреба јављају да је тамо тако загрејано, да читаоци извештаје „Хрватског Права" и „Agramer Zeitunga" — долазимо до закључка да су наступили прави пећњи дани.

У опери.

— Тата, зашто хоће овај човек да истуче ту жену?

— О ти глупане, та неће је туђи!

— Е, па зашто се онда тако дере?

Сумњиво.

— Зашто си увезао тако главу?

— Та дошао сам ноћас касно кући, а жена ми добацила кључ кроз прозор, те некако незгодно ми пао на главу.

Немогуће.

— Ох, боже, боже, та ти опет из кафане кући долазиш.

— (Муж пијан.) Па не могу довека у њој остати.

Аћим Толмачев

— толмачи анекдоте. —

Дође Цигански баби у кућу, да заиште, да му да што да једе, а она му рекне, да нема у кући ништа за јело. Онда јој Цигански рече: А ти дај ми барем тигањ и мало воде да начиним клин чорбу. Баба му то да, а он метнувшу у тигањ гвозден клин, налије воде и метне на ватру. Кад се вода угреје, а он заиште од бабе мало соли (и баба му даде) те је насоли. Кад вода узври, а он заиште мало брашна (баба му да и то, само да види од чуда, каква ће то бити клин чорба), те сасипе у ону воду и замете. По том заиште једно јаје, те и њега разбије у онај скорун. За тим заиште још мало масти, те онако замасти, па онда скинувши тигањ с ватре, извади клин напоље а клин-чорбу појсде. — Шта да вам кажем, т. ндара мандара наш Векерле је баба — а циганка је Аустрија. Она је све по мало чекала, а Векерле и Кошутови мамелуци по мало давали — док нам није скувала клин чорбу. И ту је сама појела. — И ово није хрђаво: Донео један човек на пијацу чисту пшеницу да прода. Нашила нека фина муштерија, која је хтела да чисто жито купи, те га почела кудити. — Море то је сам кукољ! — Кукољ брате! — одговори продавац. Па и главнице има у њему! — Има брате! — А и граха је пуно! — Пуно брате! На једаред ће муштерија разрогачити очи и упитати оног с чистим житом. „Богати, кад ја кудим жито, што га кудиш и ти!“ „Е па помажем ти загати!“ одврати му муштерија. — Тандара мандара, Босна и наши културтрегерески куферапи.

„ПЛУРАЛНО“

Жури му се.

— Господине докторе, би ли ви могли мени наредити, да моја жена пре времена роди?

— Не би. Изузимајући ако не буде недоношче.

— Макар и недоношче.

— А што ти се тако жури?

— Та знате, господине, имам двоје деце, па ми је потребно још једно, због Андрашијевог изборног права.

При новачењу.

— Одакле сте ви?

— Из Чуруга.

— Из Чуруга? Па како је то да су из Чуруга само тројица дошла на визитацију, а требало их тридесет дођи.

— Знате, господине, ми смо по „плуралном“, нас десет аналфабета — бирали по једног за визитацију.

Какав је ауфлаг.

— Шта си ручао?

— Пасуља.

— А шта је било од горе?

— Једна кашика.

Сличне сличице.

— Овогодишња зима је као и Франкова легија — рано је почела.

— Ереитавова политика је к'о захрђан пиштољ — не може да опали.

— Удовица је као Бугарска — за час је можеш утешити.

— Србија је као рампаш — врн!

Солдачка љубав.

(Једно истинито и верно преписано солдатско љубавно писмо које је послато из Пеште у Нови Сад да се преведе на мађарски, јер је „љубезна“ Мађарица).

Драга Ержика!

Од како је бајо оставио шешт бог знаде како је мени сада тако се сам једем и секирам не спавам све о вами сањам на вите шта је он код куће, зјде макар опет се ћекад трефи па га некуд пошаљемо по вино у биртују или по гас или макар шта, опет се ми можемо мало шалити и апсолутне наше послове вршити, док он дође ½ сата пређе и не треба нам више времена. Али види сад муке дао је ону другу собу оном старом свињи, гадном, па сада не можемо никако се забављати кад оде један у бирцаус да нешто купи остане други јој бог их убио обојицу. Драга Ержика дође вријеме и наше свањуће и наш дан неће валда ни он живити 100 година, црко да богда, валда ће умријети, ја се богу молим сваки дан. Молим се богу и у касарни али кад одем у цркву прекрстим се по 1000 пута и молим све свеце на небу да га приме у своје руке. Драга Ержика, што ме секирате за претење што сте ми дали и кажете ми да сам ипо у бирцаус пити, нисам тако ми бога, ја никог немам само бога па вас. Отшио нам је рекнуе утрофицир на урлаун, мјесец на ме је молио да му дам али опет ћу добити натраг *na prosz* и донећу код вас па ми оставите и немојте ми дати догод не ислужим солдачију и кад се обучем у цивилство опет недајте ја знам јербо ће те мислити да ћу ићи кући, нек стоји код вас. Драга Ержика срце моје, претење ћу вама поклонити али ја ћу од вас леп мундир да ми наручите код шнајдера. Ја сам сад шћео да наручим, али ћу од вас нисам ништа добио.

Крај конац упо зец у лонац!

ваш Недељко.

Расејаност.

Жена: Ух, ужасан сам. Сиђам, да седим као на некој стрмој стени, а одједном сам онесвесела . . .

Муж: Ето, видиш! А јесам ти већ толико пута рекао, да не идеш никуд без мене!

Један милијон.

— Видиш, шта чини вредноћа! Комшија Чива је дошао овамо у једној кошуљи, а сад има милијон.

— Ју, боже, па шта ће радити са милијон кошуља?

Скоро да је погодио.

Болесна је баба.

Доктор сва-и дан други лек преписује.

Мали Ђајица ће шести дан рећи:

— Јел' те, чика докторе, ви сваки дан другу медецину преписујете, да пронађете, која је права?

*

Тако и наш Ерентал проба разне медецине, да пронађе противу бојкота аустријске робе у Турској, ама никако да погађа праву.

ЛИСТАК.

ЗЕМБИЉ.

Како видите и небесни су се кругови почели уплетати у балканску политику. Не памти се да је икад Аллах целешануху овако рано послао зиму и снијег, ко ове године. Тамам читав мјесец дана раније него обично. У политичким се круговима ово тумачи као божија интервенција прот-в рату. С тога су у журналистици подијељена мишљења: Њемачка штампа тврди, да је бог принципијелно противан рату, а енглеска и руска штампа у то не вјерује. За то је дописник „Дељи Телеграфа“ на гори Синајској, замолио Његово Величанство Цара Небеског за један Интервјув и упито Га, да ли је Он послао овакву рану зиму због тога, да у опће отклони рат. На то му је Саваот одгрмио, да Он тиме неће да отклони рата, него само да да времена овима, који се нису добро наоружали да се спреме и наоружају.

По што је одуговлачење и затезање рата цијл младотурске политике — само да се боље приправе, то је онда сигурно, да је и Бог на страни балканских народа и Младотурака. Како но има ријеч: „Сви ти свеци помогли, сам те Бог убио“!

Сад ће се барем дати прилика Јосипу Штадлеру, да се, док се није састала „Европска конференција“, оствари једна његова жељица. Да се нашме све што је у Хрватској плумли и калемли размили по читавој Европи и да доказују свијету хрватство Босне.

Писац књиге „Mi i oni tamo,“ ићи ће у Париз и доказиваће на основу биологије, ембриологије, геологије, зоологије, геометрије и метеорологије, да је Босна хрватска. А казаће им такођер да се је хрватски краљ Томица Силни окрунио у Дувну у „срцу и центруму“ Босне и да је Босна „срчика“ хрватске, без које мамици нема хајира од живота. (Лез домузе и ћафире ћаврски! Откад Дувно поста центрум Босне, кад је на самосамој граници Босне у к у л и-м а т с к о м сенту!)

Јусуф еф. Франк и Затлук-ага мутеселије од будуће загребачке џамије, ићи ће у Цариград да јаве Младотурцима хаирли вијест, да су на нијету Турцима, ако се одрекну Босна вилајета, начинити у Загребу једну џамију по хрватском плану. Младотурцима ће ова конпензација бити врло магбул и завикаће:

— Чоџаша Јусуф еф. Франд и Затлуг-ага!

Мула Ибо Елегевић отпутоваће у Смокву, хоће рећи у Москву, да упозна руску јавност са Старчевића идејама, и да умоли Маћушку Русију да им пошаљу сто хиљада сикира да остваре жељу покојног Старог т. ј. да све Србе тукну сикиром у главу. Ако га Руси не шћедну саслушати, а он ће им дернути све на камару и свеца и њеру и да су лопови итд. и на концу навјестиће им рат и по овој зими и сехмеријама, освојити пола Русије ко Наполеон и онда

Ухватиће цар Николу
Слављанина љута,
Шибаће га љутим бичем
Игрми беш пута.
А ако га не уфати,
Ев' Ивине браде,
Нека у њој гуске, туке.
Мемаишхану граде.

Да се заинтересује енглеско јавно мњење за босанско хрватство, отпутоваће наш знаменити експедиклсал Сир Ахмак Варварић оф Блатај и држаће на енглеском језику у „Балканском комитеу“ једно предавање „О хрватском државном праву с обзиром на Босну.“ Како је наше хрватски краљ Пинин Мали био ожењен Саром, удовицом покојног Сарданапала XIV. асирског краља, из ког се је брака родио Навуходоносар VI. лављега срца,“ који се оженио Симаном даиницом монголскога Џингис кана, а шћери тибетскога Далајламе Хаџи-Кускува, која роди сина Кузмана и Дамјана. Кузман је био Богумил, али кад се оженио Ђуком Бурбонском, пређе на католичанство и папа Аралемпија VIII. би му дебели кум. Велика књегиња Ђука Кузманова рођена Бурбонска роди сина Емануела (што значи: „Бог снама и анђели божији“ !), а пупак му свеза на жељу паше Аралемпија VIII. босанска краљица Катарина и од драгости му даде наслов „босанског краљића.“ У том му умрије ђедо краљ Навухо-

доносор VI. „дављега срца, и тако наш Емануило основа великохрватску државину која се протезаше од Тригласа од Хималаја; и ако је жив и данас му је добро.

Овако ти брате њима разложи и уразуми их и Енглезе и Французе и Русе, па да видиш море кад се европско јавно мњење заталаса у прилог Великохрватима, а на „Европској конференцији“ Пишон, извољски и Сир Едвард Грej предлажу да се Босна и Херцеговина уквири у Велику Хрватску и да се та чатања клурма назове „Република Франкинсе“ т. j. република Др. Франка и Исе Кршњавог На не само то, него да виднш кад стану у Загреб стизати добровољачке чете из Русије, из Енглеске, из Француске, на се гурају и њушкају пред редакцијом „Hrvatskog Prava“ ко ће се прије уписати, а мула Иво, јусуф бег Франк и Затлука-та пишу, пишу, пишу..... Пише Иво дични муза, а све расте број Зизибамбуза

У Хрватској је врло живо. Лов на зецове, препелице, фазоне и Србе у највећем је јеку. Само су препелице, зецови и фазани пред законом више заштићени, јер за њија треба ловачка карта, а Србе је слободно тући и без ловачке карте. Особито се показују франковски херои и исн као добри Срболовци. Алал им бечка фурда, што ће је за награду полантати!

Обер Сотона, управник пакла, добио је двомјесечни допуст да чини „штудијен-рајзе“ по Хрватској и Славонији, да се боље усаврши у „инквизиционарству.“ Обишо је све институције на том пољу и дивио се. Дописнику бечког „Zeita“ изразио се је, да се је у Хрватској осјећао као код своје куће.

Е шта ћемо де. Хрватска је данас пуна „велеиздајника“, јер је то у моди. Исто тако, ко што је код нас било пролетос и љетос мода, да нас зову „велеиздајницима,“ а сад је рецимо мода, да нас зову „задовољницима“ То се, знате, све равна према „Wiener Mode Journal“-у.

Андрашијева изборна реформа наишла је код угарских народности на такав отпор, да ће јој се смрknути још прије, него што се роди онће право гласа ће се морати увести. Да спасе мађареку превласт у парламенту Андраши је сад измислио једну нову изборну реформу, на темељу онћег права гласа, а да опет Мађари остану у већини. То ће овако бити:

Једног ће се дана у парламенту предложити закон, по коме ће бити забрањено немађарима у Мађарској држати гуске. Народности ће се наравно опирати проведби тога закона али на концу попустиће, пошто то баш не засјеца у њихове виталне интересе. На један пут иза тога изађе ће нова Андрашијева изборна реформа, којом се подјељује сваком мађарском држављанину без разлике право једног гласа. А да се докаже да је мађарска најкултурнија и најлибералнија земља под небеском капом, то се право подјељује и то гускама, нек и оне знају шта је мађарски либерализам. Пошто гусака неће смјети имати народности, него само Шовени, то ће они заједно с гускама добити у парламенту апсолутну већину.

Немојте мислити да је ово каква шала. Кад су гуске са Капитола могле спасти Рим, за што неби и Шовеншег,

Га-га-га!!
Шовени су прекарили врага.

Приповиједају нам из чаршије, да међу „липом виром Исусовом“ која некака парација ли, медаљица ли, шта ли, што је скована сад максуз послије анексије и на њој пише, да здрава Марија помогне Босни.

Колуко је нами познато, на „Европској конференцији присуствоваће и одлучиваће изасланици Велесила: Сир Едвард Грej, Пишон, Извољски, Кјамил-паша, Титони, Ерентал и Билов, али да ће присуствовати „здрава Марија“, није још ништа познато. Бар Извољски је још није позвао на конференцију.

С тога је нужно у питању Босне и Херцеговине тражити интервенцију „здраве Марије“. Она има, слава јој и милост, пречег посла на небесима.

— А знате ли шта је најновије?

— Да није ударио Рус на Москова?

— Јок то. Него јутрос су сви Срби и Турци устали (из душека) и кад су сишли у чаршију, видили су један велики пумбуш — изашао Зембиљ у чаршију, ама није онај чуругија из шипатаја, него његова друга свеска Зембиља и продаје се ко халва.

„Српска Ријеч“.

Одговори уредништва.

Н. П. у З. Календар „Гњаватор“ није изашао — али за то поред свег тога неће бити оскудице у гњаваторским календарима за 1909. годину.

Ј. З. у С. Је ли Вам позната она лоповска: „Држ'те га!“ „Лопов!“ Е, тако и „Врач“ вели, да ми илустрације мађарских листова видимо и дотерујамо, међу тим у последњем броју она слика Раух и Кошутова песница, украдена је из 1 броја 1904. год. мађарског сатиричног листа „Борсем Јанка“. — Наравно нами поручују — а они краду! А зар нисте приметили и друге оригиналне обешењачке слике о Босни? На пр. онај аустријски стражар спава, озго сија Словенство (као месец) а „Врач“ буди некога — и вели к'о би могао на овакој месечини спавати! А у последњем броју, насликао фетер Михаз како је под пазухо зграбио два цака: Босну и Херцеговину, за којом кука Хрват! Којег „Врач“ наравно немејава у интересу — тегљења у аустријским колима. А где је Српство остало — на дуду? Њега у Босни и нема! Али наравно тај мелем за Босну одавна не узима Српство у уста — јер су му везана — да неби на пречац свршио. На у место да напада ондашњи

режим, који онако запушава уста српској штампи и глоби је казнама — он забашурује ствар грдњом Хрвата — наравно да опет тиме тегли у аустријска кола. Кукавац! Сад је дошао у тесњац! — Требало би нешто рећи — ама не море се.

Календари за 1909. годину.

Уредништву нашег лиса је стигли су ови календари на приказ:

„Св. Сава" српски народни велики илустровани календар. Година друга. Уредио проф. Ј. Грчић. Цена 1 круна. Овај календар је под уредништвом Др. Каменка Суботића, прошле године први пут угледао света, и већ се прве године опазила разлика од досадањих календара у лепој и фин ј изради као и одабраној садржини, која је ове године под уредништвом проф. Ј. Грчића још боља, тако да се може сматрати као један од најбољих календара у нашим крајевима, у толико пре, што календар не преставља нашарску робу — него дело литерарне вредности. Мора се исто тако признати, да и издавач није такође издао нашарску робу, него заиста лепу модерну израду, на финој сатинираној хартији уз лепу штампу, а још лепши отисак фино израђених слика. Штампан је у Бранковој штампарији. Нека је календар сваког српског кућн то пло препоручен.

„Нови Орао" велики илустровани календар, који је ове године уредио*) Тоша Грујић, фактор штампарије. И ако се уредник календара досада није бавио литературом, доказао је ипак да има врло добар укус — какав треба материјал за календар за народ забрати, те тиме и много ловце за масним наградама у „Матици Српској" — на лој утукао, поред све њихове професијоналне књижевности. — Књижара А. Пајевића (Св. Огњановић) је ове године највише календара у народ протурила, па како је и Нови „Орао" у лепој штампарској изради изашао — распачан је врло брзо.

„Просветни надничари" хумористичан календар. Цена 40 потура. Добија се уредништву нашег листа или књижари А. Пајевића.

*) Ваљда с маказама? — Прим. слагача.

ПОГРЕБНО ВОДУЗЕЋЕ
и стовариште надгробних споменика
НАЈЕ МАРКОВИЋА у Н. САДУ
у средини дунавске улице, телефон број 168.

Филијала: погребно водузеће „Конкордија" преће Ђуре Стојковића, Кумичићева улица број 15.

Држи залиха огромам избор сваковрсних каменних надгробних споменика. Најлепше израђује најсавршеније, а поклапа дупло и другојачије. Велики избор мрта. сандука, венаца, покрова и целокупне опреме за погребе. Цене строго солидне а послуга најтачнија. 12—24

Изашао је из штампе **СВОЈ СВОМЕ** календар
цена 20 потура.
Трговци, који поруче **100 комада** добијају бесплатно на корицама свој оглас и још 33⅓ рабата. За готово 40% али без огласа. Најефтинији и најзгоднији календар за рекламу и поклон о новој години.
Разашиље се и хумористични календар
„ПРОСВЕТНИ НАДНИЧАРИ"
цена му је 40 пот.
Ко поручи више комада за готов новац добија по 24 пот. комад. Поруџбине прима:
ПЕТАР КРСТОНОШИЋ
у Новом Саду (Ujvidék).

Календари за 1909. годину.
ГОТОВИ су и разашиљу се КАЛЕНДАРИ:
српски народни велики илустровани календар
СВ. САВА и календар ГРАНИЧАР
Цена 1 ком. 1 Круна. *Цена 1 ком. 50 пот.*
Препродавци добијају ВЕЋИ ОД НАЈВЕЋЕГ попуста.
Поруџбине се шаљу Првој срп. творници искључиво свих срп. прав. црквених утвари
ЛУКЕ К. АЛЕКСИЈЕВИЋА, НОВИ САД — UJVIDÉK (Hungaria)
Велики илустровани ценовник свих црквених утвари шаље се на захтевање бадава.

Цена је листу: на годину К 8, на ½ године К 4, на ¼ године К 2.

„Стармлади" излази 1. и 16-ог сваког месеца. Рукописи се шаљу на уредништво. Претплата се шаље на администрацију „Стармладог" у Нови Сад (Ujvidék), Дунавска улица број 10.

УРЕЂУЈЕ: СТАРМЛАДИ. (Појединн број 30 пот.) Одговорни уредник: Петар Крстоношић.

Власник и издавалац: М. Крстоношић. Штампарија Учитељског Д. Д. „Натошевић" Нови С. д.

СТАРМЛАДИ

ХУМОРИСТИЧНО-САТИРИЧАН ЛИСТ.

Број 23. и 24. У Новом Саду, 25. децембра 1908. Год. II.

Из бановог програма: „Нешто лепо и добро!"

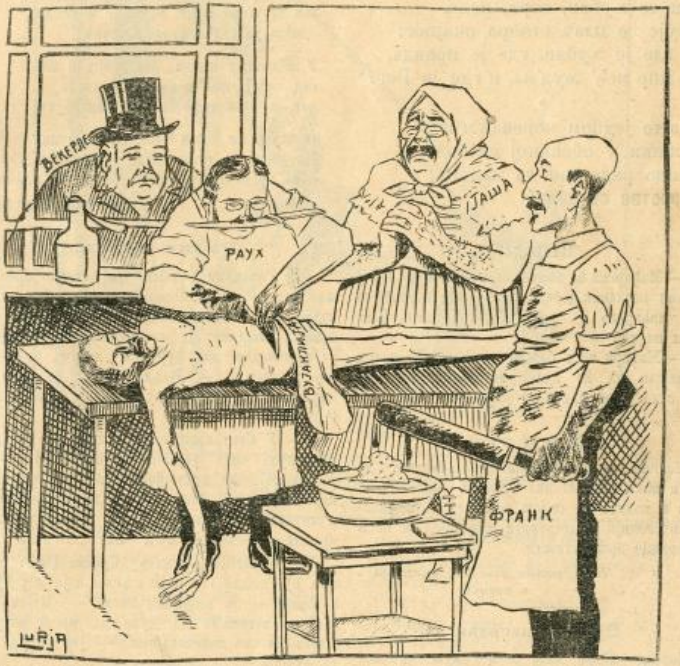

Рауш: (*Тражи доказе о велеиздаји, пошто се на жалост код покојника ни велеиздајничке врпце нити дуџмади нису нашли*).

Мачија, сека Јаша (*кокетовска сплаша, лије крокодилске сузе*).

Франк: (*помаже Раушу*).

Векерле: (*као комшија из даље гледа, кроз прозор*).

Христос се роди!

У васиони небесни мир
А сјајна звезда свете ноћи,
Свечано се сјаји кроз етир.
На небу анђелски пође хор:
Христос се роди! И на земљи
Нека је међу људима мир!

*

Ал исчезава тај свети зрак
И спушта се већ на земљу мрак...
Губи се љубав, вера, нада,
И чује се плач створа очајног:
„Ој где је љубав, где је правда,
Где мир међ' људ'ма, и где је Бог?"

*

О дајте једном човечанству
Да живи у обећаној слободи,
И онда радостан да кликне:
Христос се роди!

Награда.

— Мађарски ће министри израдити, да сваки радикал посланик добије крст у име награде за своје мађарско — родољубиво држање. Шта велиш на то?

— Мађари могу, богати су. Српски је народ сиромашан, па ће целој радикалној странци дати само један крст; то је заслужила.

Упит.

Молимо славно уредништво „Заставе" да јави и нама, колико има празних чиновничких места и колико ће се још основати у радикалној автономији. Одговорите што пре па ће и повереници брже стизати.

Незадовољни учитељи, књиговође и писари.

Срећа у несрећи.

Господе Боже, како се мој муж пропио! Све му носим стакло за стаклом ракије. Срећа његова што ја најпре од сваког стаклета отпијем по три четвртине па допуним стакло водом. Да тако не радим зацело би несретник изгорео од те ракијентине!

Христос плаче.

Овде густа пола, тамо брда сива,
где жалосно шуми купина и драча,
ред убогих села сан покојних снива —
ја не видим нигде рала ни орача...

Под тамним дрветом, уз мирну ријеку,
не чује се звоно преходника овна;
свуда гроб и чемер, мрак, магла оловна,
и запевка тужне што срце сијеку.

Села наша где су ваше руке радне!
Гола, црна њива, где је орач, брáна?
Ах, другове ваше, невољне и гладне,
одвела је судба преко Океана.

У подземљу црном, без сунца и неба.
сад копају они комад суха хлеба,
док за вама срце све ми цвили јаче...

О, жали ли когод тебе, земљо гола?
Нигде за те сузе, нигде једног бола,
само, негде близу, чујем... Христос плаче..

Мостар. **Алекса Шантић.**

Разне вести.

— Госпићки „Србин" је недавно предложио да се од узапћених ствари ради веледаје, као Ћилимова, чутура — створи изложба. „Застава" је такође ту вест донела, уз примедбу да „један лист згодно предлаже". — Ваљда јој је, од како се мађаризирала, срамота куканној да спомене име Србин.

— У Сентомашу се још пре две године покренуло неко укупно друштво „Помоћ" — од којег до данас још нико никакву помоћ није видео. — Неки који су положили новац а не знају шта је с новцем, предлажу да се друштво назове „Одмоћ" или „Обноћ".

— У Босни је, како „Српска Ријеч" јавља проглашен говор Извољског који је у Думи говорио — за веледајнички. — Чујемо да је Раух затражио од Думе да му се изручи Извољски као веледајник — јер је рад да га ухапси.

Црногорска.

Ко на брду ак' и мало стоји, више види но онај под брдом.

Једно хтео, а друго успео.

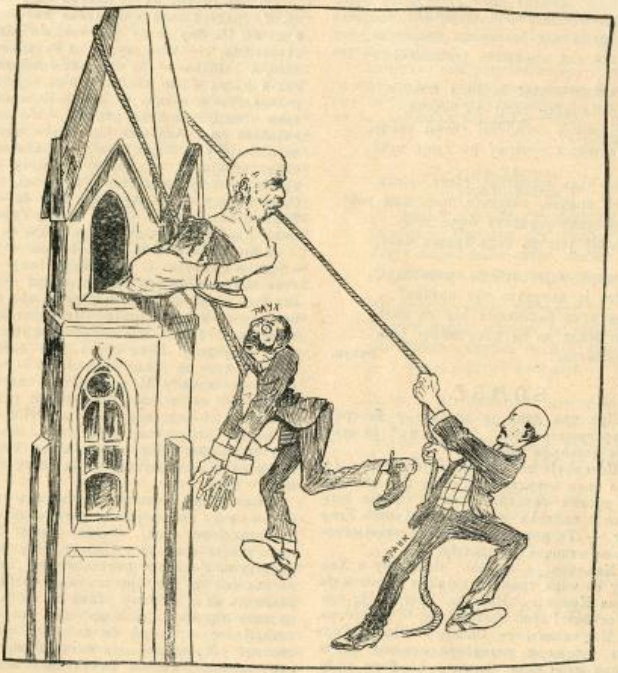

Рауш: (на торњу новоградишке цркве) Ауу, пардон нисам Ваше Величанство тражио, него Његово Величанство краља Петра.

Најгоре.

— Одкуда сте дошли на помисао да сам ја ожењен?

— Па јуче сам вас видео њи с једном дамом испод руке... па сам помислио...

— Наравно, одмах најгоре... да сам ожењен!

Модерна.

Служавка: Госпођице, на пољу је један човек, он вели да је ваш муж.

— То може свако, рећи!

На пошти.

Сељанка: Молим има ли писмо за мене од мога сина?

Поштар: Јел' пост-рестанте?

Сељанка. Није! Он је католик, али млада му је протестанткиња.

Питање.

Зашто су сремски радикалски адвокати најбогатији? — Зато, што су Сремци највише сиромашили.

Паћеник . .

Спуштао се мрачне ноћи мрачни вео
Над животом бољовима сатрвеним,
Ко на душу кад се спушта очај врео,
Или јади над огњиштем угашеним! . . .

Самртничка поглед блуди у даљини,
Као да би неку тајну да докучи,
Мисли тону у песносној густој тишини,
Спомен тешки суморну ми душу мучи . . .

Безброј нада закопаних гледа сјенке,
Гдје се мрачне, полунаге пред њим рађу,
К'о тренутно усхићене бајке неке
За обману још по неки врачак нађу.

До понора, гдје слободе сунце пада,
Од суза је направио пут крвави! . .
Пошље нука наклонијех још се нада,
Да ће некад да се нови живот јави . . .

Данилов-Град. **Мићун.**

БОМБЕ.

— Пре три дана је отпочео у Београду бојкот аустријске робе. „Застави“ је међутим ипак дозвољен увоз.

— Потврђује се вијест, да је генерал Липовац на свом повратку у Русију изјавио пред некојим руским официрима да ће Србија безусловно овог пролећа навијестити Аустро-Угарској рат — Та рат је већ одавно навијештен, само да не отпочне на пролеће.

— Миљуков је изјавио: За Босну и Херцеговину се мора тражити најмање автономија, какву има Хрватска. Наопако. Још да је тражио да се бан Рауш постави за — гувернера.

— По читавој се Србији и Црној Гори основали одбори и пододбори црвеног крста, који веома живо раде. Сигурно ће бити рата, кад се већ и крстови приправљају.

— „Мађар Хирлап“ пише: „План је бана Рауха да колонизира Мађарство у Хрватској!“ — Еле ипак има „Застава“ право, кад вели да у програму њеног савезника бана Рауша има много лепога и доброга.

Ала и потрефи!

Неки попа, говорећи о свецу, ког је тај дан црква славила, рече сељацима што беху засели око софре: „Где да га поставимо? Међу свеце — то је мало; међу пророке — то је мало: међу анђеле — и то је мало. Дакле где да га поставимо?“ — Попо, одговори један сељак, постави га на моје место, а ја одох кући да ручам“ па устаде иза софре и оде.

Божићно прасе.

И ове године ми је зинуло срце на прасиће, к'о радикалским фишкалима на — народне фондове. Па бар да су јефтини, к'о радикалски „хазафишаг“ — него скупљи од Раухових шпицлова, а „мршавији“ од прихода фишкала народних фондова и ако клоповији и од најклопавијег радикалског новинара — Јанка Кнежевића. На први поглед ти изгледа гепаво — к'о какви радикалски геца. Али шта ћеш брате ако си рад да о Божићу омастиш брке, к'о радикали о избору патријарха, — мораш стегнути срце, к'о франкови легијонаши хлаче (чакшире), па изути се за петацу — к'о Аустрија што би се изула Турској за миндуш — т. ј. кад би Турска примила. Али главно је да сам ја дошао до прасета — и без крмаче! Ово злопатио сам и ја летос с једном крмачом — али хвала Богу — опростио сам се исте као пок. патријарх радикала и ако још и сад по мало замном грокће и рије.... неби ли ми кућу подрила Што ћеш брате.... знаш како се вели, зна свиња шта је дивља, она трчи у бунџеву. Него срећа што добри људи не могу дуго да гледају свињарије — па одадрву по њушци крмачу. И сад опет ја идем својим путем, док ми се опет не испречи где год на раскршћу. И онда могу је још утући — и ако не носим нож собом, нити сам Јапа Томић. Човеку зацрни пред очима, к'о у Турској деспотизам, и онда метне све на једну карту, па или — или!

Као прави хришћанин, помислих у себи, не морам га ја сам појести, к'о Раухови жбири диспозицијони фонд, — или распон Ердељав, манастирске приходе у Србији. Могу ја то лепо разделити, к'о браћа радикали касу „Братства“, па нек сви од тог прасета виде вајде, и што рекли по мало лабрњу. Така на пр. њушку ћу послати Акуртају, да може боље њањушити велеиздајнике, а добро би дошла и радикалној странци у Хрватској која воли да рије противу самосталаца. Уши би ове године могли дати Др. Ђорђу Красојевићу, — као други одликовање од срп. народа, а могле би најпосле и ове године пришаста Јаши Томићу, његове га и тако болу, почиње да глуви (о Србство се ове године сасвим оглушуо) — и онда би слободно могао с тим свињским ушима подвикнути Мађарима, као оно пре: „Нисам више магаран“ — него сад сам: свиња у капуту!

Језик — радикалским посланицима на угарском сабору, или саборском одбору (и ако иначе ти људи не оскудевају у језику) — јер изгледа да ти људи за Србство немају језика, а не би био на одмету ни пресељу радикалне странке. И тај би му језик боље пасовао, него онај његов у угар. сабору — „босански.“ (Неко је предложио да језик пошаљем уреднику шовеског листа „Нап“-а, познатом дрекавцу Левњелу, — али ми смо чешће пута кад је реч о нами Србима у његовом јоргану била — могли уверити

се да он већ има — свињски језик). Мозак би могли дати пола барону Ереинталу — а пола Франковим легијонашима или телићима. А шупљу главу би дали руском дипломати Извољском — нека има пар. (Лањске године је шупљу главу, добио Др. Сое!) Очи — Србима бирачима, да их добро отворе, те разикале Раухове потрикушке, о идућим изборима и опет ножицом у тртицу — цакну Зубе би могли дати Рауху. Он их је и тако иступио о коализији А не би били на одмет ни мађарским шовенима — који толико уједају народности. Најпосле како је у последње време побеснила „Застава“ па добила густ на уједање Срба самосталаца можда би и тој маторој крезубој бабу кери — ти прасећији зуби сасвим пасовали. Чварке би дали Раухової сиаш прави: „Die Drau“. Нека њиме пере прљаве веш — пијане банде. Мисе Др. Јозуи Ф. анку — (на жалост, он једе само гушчију), „Врачу погађачу“, соморској „Слози“, сарајевском „Даву“ — јер они су и тако научени да их подмазују и „озго“ и „оздо“. Кожу и ове године Др. Милдиновићу у Ст. Пазови, да се има на чему вежбати — у адвокатској пракси. Ноге Раухової „Застави“, земунском „Одреку“, „Уши“, „Народним новинама“, „Хрватском Праву“ и Пфајферовој „Die Drau“ — да би се и даље могли утрквати у лагању. Папке уреднику „Народности“, „Врача“, „Заставе“, „Слоге“ — ако би им се измакла жрвањица, на отегли папке, — нека им се ови нађу у резерви. Жуч Акуртијеву и Кошут.ћу — да не би оскудевали у жучи, ако већ оскудевају у души. А могли би жуч и чивуцкој штампи дати, ако би јој у случају жуч противу Србије и Црне Горе пукла — да јој се нађе у резерви, како не би даигубила — у чикошком ружењу и клеветању свега што је српско. Бешику ћемо дати ћаву Раушу. Нека чово надува нову „народну странку“. Цигерицу немачком цару Вильему. Тај ће човек добити сушицу од силног говора. А до душе могли би је и поделити међу три М. радикалска посланика на угарском сабору — и њима је отпала цигерица од силног говора у одбрану Срнства. Стомак — народностима у Угарској, нарочито бирачима „плуралног“. Напослетку и уредницн српских новина који нису привезани за јасле — да могу поднети све оне учитиве „претплатнике“ који у место новаца — враћају у очи нове године лист. — Срце богаташима — да се сете бар о празнину оне кукавне сирочади српских учитеља и осталих кукаваца — који на пра Бога чаме у затвору због „велеиздаје“. Реп — половину Раухоном репу Јаши а другу половину с пиперком заједно Јозуи Франку. Они су и тако Раухови рептили, код којих је све без ушију и репа Једном речју: стока без репа. Остале су још кости. Те бих дао Пастиву ако би му кад год можда земља кости избацила — нека му се нађу у резерви ове — и ако нису људске, пасују му. Најпосле могли би их у случају да Босна добије автономију дати и нашим познатим босанским јаслашима, на пр. Др. Лази Дмитријевићу, и т. д Боље је и кости глођати — него празне јасле. Мал' не заборавих на стомак. Тај ћемо оставити мађарским шовенима, да лакше сваре будућу „мађарску команду“.

Ето тако сам расподелио ове године прасе, па ако је још какав рест остао, нек с њиме омасти брк славно уредништво „Уши“ — и нек му је наздравље заједно с госом.

Стармлади.

О грабите....

Кирил Христов.

О, грабите ко шта где дохвати,
Далеко је Народни суд, знајте!
Једни народ неће скоро знати
Да узвикне: рачуна ми дајте!

Ви видите: много трпељиви,
Прости народ сазнање не грије! —
Ви видите: таквом патњом живи,
А у боље вероват не сиије.

Крадите га, пљачкајте без срама,
Док се шпага просјачког не лати;
Жудње ваше нека страх не слама:
Да нам за то својим гњевом плати.

Но, последњи залогај му када
Изтргнете из крвавих зуба —
Чувајте се! У народу тада
Загрмеће але освете труба.

С бугарског: Вучитрнац.

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ.

Народе претплаћуј се на једини према свима и свакоме потпуно независни српски сатиричии шаљиви лист **„Стармлади“**. Јер иа да је све поскупизо, на чак и радикал ки хафишаг, ми да не би наушили мир радикалске странке, остајемо при старој цени, status qu : 8 круна на годину, 4 круне на пола године, или 2 круне на четврт године. Сиромашнији га могу добити и у по цене, а они који скупе 2 претплатника (или они који га не мисле платити) могу га добити и џабе — к'о Раухову „Уш“, или који други босански јаслашки лист.

„Стармлади“ ће одсада као и до сада у слици и речи — доносити рачна чуда и чудотворце садашњости. А у будуће како Бог и г. г. претплатници — наређе. С поштовањем: Уредништво и администрација „Стармладог“ у Новом Саду (а може и у Ujvíék-v).

Интернационални концерат.

Стално друштво за прављење комендије: „Drang nach Osten“, приређује ове јесени

„ЗАБАВУ“

с „свираљем“ и „играљем“

уз судјеловање великих и малих сила уз овај

Програм:

1. *„Боже миљи куд сам заш'о!“* — поздравни говор од Ерентала.
2. *„Напред!* — *у ред!“* — пева Енглеска.
3. *„Падајте браћо, илините у крви!“* — руски народни кор
4. *Кога српска мишца служи,*
   Ко је Србин прав!
   С бритким мачем нек молита
   Бојишту на јав! — пева Србија.
5. *„Обекање — родованье“* — пева Француска.
6. *„Погледај ме невернице!“* — пева Аустрија као серенаду Италији.
7. *„Због ом остај Јорикова Саро!“* — пева Италија — тројном!
8. *„Мени сандак дају,*
   А ја сандак нећу!“ — Србијанска
9. *„Што ћу нано, дика нас је ман'о!“* — пева Аустрија и Немачка заједно.
10. *„Ејј да је мени леки на•умрети,*
    Ал' да ми је смрти не видети!“ — пева Немачка.
11. *„Шуцкај, шуцкај гарава*
    А што лају за нама!“ — пева Црна Гора.
12. *„А чије је ово луче?“* — босанска народна.
13. *Ти за мене ништ' не хајеш*
    Твоју руку другом дајеш! — плачњава босанских Штадлерових клона. Плаче плачевно друштво: „Велика Хрватска“.
14. *„Сад ја могу, сад ја хоћу*
    Здрав сам на когу!“ — пева Турска.
14. *„Хоћу, хоћу ја*
    За једна круна!“ — пева „независна“ Бугарска

Улазница је за сада фрај — а доцније ће се плаћати глава од особе.

Почетак се не зна. Записи од много чега.

Има жена право.

— „Бог с тобом, Мицо! рећи ће мати својој кћери. Како би се ти свађала с твојим заручником? Може ко год чути на мислити, да сте се венчали!“

ДОЂИ.

Дођи, брате, слатки брате!
Наша мајка нагло вене;
Још за један часак само
Склопиће се очи њене.

Можда никад више нећеш
Сагледат' јој плачне зене,
Смртнички час се ближи —
Наша мајка нагло вене.

— Нека вене, нека вене,
Нек јој други боле блаже:
Њена чеда, гола боса,
По туђини хлеба траже.

У Београду. **Авдо Карабеговић-Бошњак.***)

Нађени фашански документи

на жалост више у фрагментском стању.

1.

.... злато .... сати. — 15 К.... 12 авг. 1908.. зам.... банк...

2.

.... Тино! зацело .... фино!... Суботица .... штумадла и екстрамадла такођер долазе .... Вурцна .... **Елеа.**

3.

Либер Хуго!

.... Кадет брат.... како си могао помислити..., Увек само тебе... много сам плакала.. ваљда још 50 круна... сутра.. стан... **Амелија.**

4.

Либер хер лајтнант!

... Затворена Ђуприја... гвоз.... дале... Кауција... умре... стриц.... радимо? — Убити.... Трамвај... качи... без булету... љуби... **Ватренка.**

5.

Драги — пректоре!

... потребно 300 круна.... Слав..... врат... кук... лет... све на један пут... Не браним... бањ... **Јулија.**

6.

.... Хер оберлајтнант... на жалост, мој муж... сумња... где ће... фехер... изгубљен. Оберкелн... вишт.... наш... страх... **Амелија.**

*) Ових дана је умро у Србији као учитељ, а по вери Србин мухамеданац. Краљ Никола је послао на одар покојнику венац

„*Скувала сам вечерицу, вечерати неку!*“ — пева Аустрија.

„*Вечерај, мене не чекај!*“ — отпева немачко јавно мнење, нашој тетки.

„*Ајде драга да ашикујемо!*“ — пева Ерентал Турској.

„*Аој драги не ашикуј на ме!*“ — отпева Турска Еренталу.

„*Ој гарава, гарава, и што си ме спомала!*“ — кука аустријска дипломација на Црну Гору.

„*На те мислим када зора сване!*“ — радикалска раиседиља, посвећена народним фондовима. Пева збор народних радикалских гласница.

Бог и Ерентал.

У Италији је усљед страшног земљотреса погинуло 148 хиљада. — Толико је само у Италији божјом вољом погинуло, а колико ће вољом г. Ерентала на проклете и гинути док се затресе цела Европа?

СРПСКИ ОДГОВОР.*)

Турци беху прешли у Европу, предвођени својим султаном Аркином II, и продираху напред скоро у нецивилизованим победама. Њихова обест не знађаше за границе. Они у своме у бржењу већ гледаху сав Запад пред својим ногама у прашини, и већ замишљаху како ће се поносно дефилирати њих барјак с полумесецом на развалинама овога просвећеног дела Свеша. Из њих стојаху села и градови у пламену, пред њима бежаху људи у шуму и пустињу, остављајући куће и имања, само да спасу живот свој.

На све стране света разашиље новости султан своје гласнике, захтевајући од сваког безусловну покорност. Тако и српском владаоцу посла овај силник својега гласоношу, која му изнесе султанову поруку овим речима:

— Кнеже, цар над царевима, мој господар, шаље ти заповест, да му се закунеш на верност и да се обвежеш да ће ми плаћати данак. Ако не пристајеш на то, очекуј његову војску, која ће твоју земљу опустити, војску која је многобројнија но што је број зрнаца у овој врећи пшенице!...

При овим речима изручише пратиоци султановог изасланика пуну врећу пшенице пред ноге српског владаоца.

Љутином и праведним гњевом испунише се груди српског владара, када је чуо ову поруку обесног непријатеља, али му мудрост налагаше да се уздржи, те одговори привидно умишљено.

— Три дана молим да ми се да на размишљање. После тога времена доћи опет к мени и поволи ту поруку султанову и пред мојом властелом, а тада ћеш чути и м ј одговор.

После три дана дође опет турски изасланик на двор српског владара, где сада беху на окупу и многобројни српски великаши, властела и војводе у сјајну руху и богатој ратној опреми.

По исказаној султановој заповести опет изручише Турци пуну врећу пред овај сјајни збор.

Тада даде српски владалац једва приметни знак, и са свију се страна у једанпут поотвараше врата, а кроз њих јурну унутра силесија гладне живине и ванадне на жито, уз радосно кокотање и квоцање. За тили часак нестаде на поду ни зрнцета.

— То је мој одговор! — загрме српски владалац с поносним достојанством забезекнутом турском изасланику. — Поздрави твога султана, нека шаље војске колико му драго; сва ће она бити уништена овако као ово зрневље овде!

Са ужасном претњом удали се турски изасланик, испраћен прохотним смехом српских достојанственика и витешким клицањем српских војвода.

Кад султан чу српски одговор, разјари се и бесно заповеди да се одмах прикупи велика војска и крене без оклевања на Србију.

Заповест бп извршена.

Пут је водио кроз једну густу и мрачну шуму. Турци морадоше ићи човек уз човека, пажљиво мотрећи на све стране.

На једанпут се стаде дрвеће у шуми љуљати. Гороетасна стабла сташе се једно за другим рушити ужасном ломљавом и за неколико тренут ка уништише турску војску једну победе.

Стабла су ова била неприметно потсечена тестером, јер се знало да непријатељска војска мора проћи кроз ту шуму. Сада од бата и потреса силовите војске, зељуљаше се ова стаблаа, срушише се на њу и уништише је, ослободивши на тај начин за дуги низ година земљу на којој су расла.

*) Ова лепа и карактеристична причица од немачког писца К. Кибласа о правом херојском суноби Срба с Турцима, после њиховог преласка из Азије у Европу, налази се у немачкој књижици Fanfaregrüß.

„Велеиздајников сан."

Било је то последњих дана једнога месеца. Школа је тек отворена после мале почивке и ђаци су у њој са професорима ушли у други семестар.

Ја сам тих дана тога месеца имао само пет ноћења у џепу. Нисам доспео да мислим, како је дошло до те ноћне сликовице; пречe ми је било да размишљам, шта се може учинити са толиким капиталом. После вишедневног, свестраног дубоког, академског и филозофског размишљања дошао сам до тог научењачког резултата, да са пет ноћења не могу ни у кафану ни у позориште. Не могу даклe ово што волем; радићу оно што не волем. Преко дан још нако тако. Слушам предавања или се грејем у књижници. Усиљавао сам се и чинио сам даћу ово, што не волем, али ноћу, ноћу не могу ни то.

У вече сам могао бесплатно лутати по сокацима и трговима, ал' више од тога ништа. Када човек нема новаца, а нада се да ће скоро добити, онда му време страшно и грозно споро пролази. И мени је тако било.

Кад сам се већ натумарао и назебао, разлутам се на свој капитал, скренем у прву радњу и узмем за сав новац артије.

Пожурим кући, упалим лампу, закопчам добро зимски капут на себи и почнем да пишем.

Треба то радити мислио сам у себи. Ако већ нисам расположен да пишем какву дубокоумну расправу оно могу писати разумно-пиитке и широкосрдачне чланке за наше дневне листове.

Пишем, пишем, пишем.

Кад сам већ толико утовио у давну прошлост, извукао сам из постеље један јастук и метнуо подасе.

Чим сам написао један чланак, одмах сам га савио и спремио за куверту.

Узмем други табак артије и почнем писати. Плодови хладног разума о тављели су траг испод пера и ја извучем други јастук и метнем на главу. Правучем с' друге стране пешкир и њиме свежем јастук око главе.

Завршим и тај чланак, савијем га и оставим на страну.

„Хоћу ли вечерас и трећи" упитам сам себе. „Хоћу". Навучем брже и трећи јастук, метнем га на ноге и још мало зашушкам унаоколо. Зуби ми већ почеше цвокотати. То ме не збуни. Сном свагом замочим перо у мастило и опет — на посао.

Опет ја пишем, пишем и напишем — чланак.

Сутра ћу с' њима у куверту, помислих, но брзо се тргох. „Не" рекох, „што можеш данас не одлажи за сутра".

Одагнам будућност, стресем прошлост и у садашњости побацам јастуке са себе. Умотам чланке у чисту артију — из разлога, што готових коверата нисам имао.

Извадим из сандучета јаје, полако разбијем и белањетом залепим куверту. Адресу ћу написати сутра лепо, цифрасто, нек по писму суде о карактеру пишчеву мађарски чиновници, које је високо министарство поште и брзојава премештало из Дебрецина и Сегедина у Бели Загреб.

Ах, Загреб, сав је почадио од — *дима*; рекох и онако нехотице упалих шпирит и метнух на троножац шерпењицу с малко масти.

Увек сам вечеру сам себи спремао. Од куће су ми слали маст и јаја и — поштo је белањевина врло хранљива — вечерао сам увек кајгану. Промена се састојала само у томе, што ми је кајгана некад била преслана, а некад прељута. Испечем ја оно јаје, што сам начео да залепим коверте, спуцкам и то мало кајгане, скинем са себе зимски капут, бацим га на кревет и — свукавши се — легнем и благо усним.

Страшан је то сан сно

Као ја лежим на плишаном отоману и читам. Не знам право, шта сам читао, ал' знам да сам ипак спромашан ђак.

Наједаред чујем, где неко пред врати рече „Овде смо". Куц, куц.

Слободно, рекох а у себи ми уђе један господин.

— Слуга сам покоран, — рече дошљак.

— Мени не треба слуга. Ја сам себи чистим ципеле, ал' и то ретко. Боже да су мало и црвене, него да сваки дан жуљам кожу.

— Дозволите да вам се прикажем.

— Зашто Вам ве бих дозволио?

— Ја сам доктор Акурато, одвјетнички државник.

— Мило ми је, мило ми је, а чим ћу ја свог госта послужити?

— Хвала лијепо, ја нисам дошао на част, већ чисто службено.

— Драго ми је, рекох и кад погледах по себи, а оно по зидовима свакојаке заставе; чисто протрнух

— Најпре ћу извршити преметачину.

— Изволите, изволте, само пазите да ми не полупате јаја у овом сандучету, јер ћу остати без вечере до првога.

— Ооо, молим. Ако буду државни интереси захтијевали, бата ћу принуђен, да употријебим брахијум за лупање јаја, да се докаже, нема ли и у њима што год велеиздајнички — сумњивога.

— Хм, хм, хм.

— Молим да ми покажете сва писма, која сте сачували.

— А зашто? — Чујте то није лепо, то није кавалерски, то није центлмењски, то није — Једна ми је пошло за руком да се приближим оној дивној „Меркурашици", што јој обећавају место у творници „Давица", а Ви сад хоћете да читате њезина писма.

— А, то ме се не тиче. Ја тражим доказе велеиздаје, и за то —

— Дозволите да ја најпре прочитам сва Ваша писма и писма онога ко Вас је послао; можда ће се и ту наћи трагови велеиздаје. Ово је збиља којешта. Ко Вас је послао к мени?

— Ех, знате, Ви сте по својој обући сум-

њави и кад су наши органи испитали — потајно — Вашу одјељу и реферисали да се и ваша спољашност може прогласити као сумњива, почело се сумњати да у вашој унутрашњости постоји сумњива лојалност према данашњој уставној власти, која је због нужде да себе одржи на власти — како би јој хисторија могла што веће признање одати ради промакнућа господарствених интереса миле нам домовине Хрватске, — прекршила милостиво закон и на основу те сумње, сумња се да ви љубите свим жаром своје хрватске душе велики кабинет преузвишених кр. тајниках у Пешти, а кад је та сумња очита, јасно је да се морало посумњати у ваше држање, — јер

— Не тако нагло. Добићете свињу. Ви сте се баш уморили. Изволите чашу сирћета.

— Сирћета? — А, то је вино, и то — ако ме нос не вара — по мирису суднји талијанско вино.

— Ха, ха. Можда је то у Италији вино, ал' код мене је сирће.

— Како? Зашто?

— На тако. У овој је фламп најприје донесено сирће. То Вам је сирћетна фламша или фламша за сирће. Јел' Вам сад јасно? Што год је у њој све је и с е мора бити сирће. Кад мене се сирће није, једе у салати, гори у лампи, у саховарц — ја знам само за сирће.

— То не разумијем.

— Па то је моја стара теорија. Чудновато да Ви то још незнате. Ето ја сам Вам јагње.

— К-јешта!?

— Молим, молим. Моја је мати остала удовица и девери су је истерали из куће. Склонила се у овчару и онде ме родила. Што се роди у овчари, то мора бити јагње. То је моја теорија: не пита се ко те родио, већ где те родио. У овчари нам крмача ојагњила шесторо јагњаца, крава нам ојагњила лепо велико јагње.

— То су све животиње.

— Тако је и с људима. Молим Вас. Б рон Павел фон Вегкеле ини ју Штеџи-Фр ик био је наш посланик у Риму, Цариграду, Атини, Паризу и напослетку је постао адмирал флоте у Јозуином мору. У сваком му се граду родило по једно дете. Он Шваба па има једног сина Талијана, једног Турчина, једну кћер Грчињу, једног сина Француза и једну кћер Хрватицу. Тако је.

— А шта сте Ви?

— Па јагње. Отац ми је Србин, мати Српкиња; дошли су из Србије. Рођен сам у овчари, одрастао у Славонији и припадам славној радикалној странци основаној за дељење дневница.

— Аха. Ево три писма.

— Оставите то. Ја ћу Вам и тако рећи шта сам написао. Написао сам три чланка за новине. Овај први садржи у себи молбу на све Србе и Српкиње, који имају мало народне пантљичице, или ћилим и т. д. да то пошљу најближем суду и да се пријаве као „велеиздајници" како би што прије дошло до главне расправе са оним јадницима. Тешко је дуго чамити у истражном затвору и кривцу, а камо ли —

— Молим Вас, овима је тешко по године сједети, а прије двије стотине година могао је Ђурђе Бранковић сједити двадесет година па је бутао. Кад је умро онда смо га покопали. Зашто није чекао?

— Досадила му је правда на овој округлој земљи па је отишао у њу.

— Тако је. Ко му је крив. А шта је у овом другом чланку?

— Овде је молба на оног господина к ји ће наследити господина „Ернтала".

— На шта молите ту?

— Молим истог господина: ак би му пало на памет да онако „блиндо" најприје милостиво окупира, а после превишње анектира који српски крај, нека најприје позатвара све Србе у дичној овој м нархији, јер о народу, који је за десетину година могао изгубити сто тисућа синова за свог цара и сву домовину, може се у таким случајевима сумњати да неће у Франкове легије.

— То је добро.

— А шта има у овом трећем чланку?

— То је повјерница радикалној странци, која се зове српском-народном.

— И треба, и треба. А на чему повјерница?

— На томе, што је — због силног затварања Срба, који су чували и поно или се својим народним свећињама — нашла пута и начина да са својим народним епископима замоли и саму круну, да или обустави тамањење Срба или да нареди што бржу истрагу.

— Ја нисам чуо, да се та странка заузима за Србе.

— Ниште чули? — Нећете ни чути.

— А имате ли Ви слику краља Петра?

— Имао сам ал' сам спалио.

— Ааа!

Јест јест. Купио сам на пашару слике свију владара за двадесет и пет крајцара. Кад сам чуо, да због саме слике краља Петра гоне људе у затвор, помислим, на шта ће тек са мном радити? Ја имам слике свију владара. Због тога би ме м гли и вешати и стрељати и спалити — и ја лепо са сликом у џеп. Имам слику и свију владарица. То ћу Вам поклонити.

— Хвала, хвала. Имате ли што год с' оним „само слога Србина спасава".

— То је оно што слоге нема. Имам, ал' то не могу дати.

— Зашто?

— Зато, што ми је у души урезано.

— Можда имате и какву врпцу српску.

— Имам.

— У име закона ви сте ухапшени. Изволите са мном.

— Хвала лепо. Писам ја с Вами ни дошао.

— Морате док не видимо шта ће велика конференција рјешити.

— Та баталите то. Ви сте ми Хрвати. Ни презимена Вам нису хрватска. Зар хрватски језик

зна за глас ц, па наставке ицх, ксицх, мицх. Идите — зар Вас није стид.

— Ја морам тако. Наредба је наредба.

— И то ми је једна јазна автономија.

Пробудих се и би ми жао, што је то само у сну било.

Ђак-сиромак.

Пред зиму.

I.

Снег мирише . . . .
Ветар, весник студи,
стару песму гуди;
Спремајте се људи, —
зима! . ,.

II.

Зима . . зима . . . зима . . .
Њој није до шале,
палите мангале,
пуните бокале —
зима! . . ,

III.

Иде зима, иде веселица
веселица, ал' не весели ме;
Треба, круха, треба топла руха,
знам је, пусту још од оне зиме.

Иде зима иду благи дани,
а треба их дочекат' — ал чиме?. . .
Веселица овеселила ме.
Знам те, пуста, још од оне зиме.

Милорад М. Петровић.

Ловачке вести.

Ловци су пред христов празник оковали поп Данила Подунавца, за то што је Подунавац велеиздајничко презиме, јер је познато да Дунав и подунавац и преко границе продиру; даље је ухапшен Симо Вуксан, учитељ. Он је сумњив такођер због свог презимена: Вук, Курјак! Даље је ухапшен Коста Дугосавац и опет због велеиздајничког презимена: Дугосава. Комшутић и Акурти то тумаче као човека који је дуг као река Сава А познато је, да и Сава и преко границе тежи и има везе са Србијом. Ухапшен је и гостионичар Стево Зукановић. Он је ухапшен на основу вуцкања, да је стајао у вези са „Словенским Југом. А ухапшен је и један од најодличних Срба грађана Ђорђе Јагњић. Он је ухапшен на основу тога, што се кр. одветништву сам као јагње — пријавио.

(Наставиће се.*)

*) Разуме се хапшење! Пр. Ур. „Ст."

Кашим поштованим г. г. претплатницима честитамо празник: Христос се роди!

Уредништво и адм. „Стармладог".

Кад би ја био критичар!

— УТОПИЈА. —

а) *шта бих радио?*

1. Увек бих био на оној престави о којој пишем.

2. Увек бих испаван дошао на главну пробу.

3. Увек бих констатовао, да је „ауштатунг и режија" била без приговора.

4. Увек бих правио разлику између управитеља позоришта и грабежног убице

5. Увек бих писао: „изненадила нас је у својој маленој улози госпођица X". — Нека се радује сиротица!

6. Увек бих играо с управитељем позоришта алпова Нека покуша контру ми дати.

7. Увек бих добру критику писао о хрђавим комадима. И тако ми не помаже.

8. Увек бих издао коминике.

9. Увек бих похвално преводиоца, који је и „своја доста додао!"

10. Увек бих пљескао оном комаду кад се по стоти пут приказује о ком сам већ о премијери писао да је пропао.

б) *шта не бих радио?*

1. Никада не бих лично познавао писца.

2. Никада не бих пре премијере, што хрђаво писао о комаду.

3. Никада не бих дошао касно на представу.

4. Никада не бих дозволио да ме колегинице замењују.

5. Никада не бих у фојеру противу комада се изражавао.

6. Никада не бих после другог чина се удаљио.

7. Никада не бих препоручивао никакву младу глумицу, која је род мојој шогорици и коју њен колега у звању препоручује

8. Никада не бих писао хрђаву критику, о добром комаду. И тако му не може наудити.

9. Никада не бих рекао да је позориште пола празно било, кад је пола пуно.

10. Никада, али никада не бих позоришна дела писао Особито кад ми обиоћ пропадају.

Прев.

АЂИМ ТОЛМАЧЕВ.

— толмачи и примењује анегдоте. —

Има овде соса у глави — што рекао Др. Сос. Чујте да вам ово причам. Неки отац се попео на крушку, па бере и млати крушке. Његов синчић куши по трави и једе. — „Бирај, сине, вели му отац одго с крушке, само те мекане на једи, а оне тврде оставићемо да угниле!“ — „Тата, а имају ли крушке ноге? упита дете оздо.“ — „Немају, сине! А што питаш?“ — „Ја изедох једну па има ноге!“ — „Их лудо моја, — па ти си то изео жабу!“ — Тако је нама Франк, који има велики апетит, пешто гњило изео у политици. — А није ни ово хрђаво: Некакав чувен кајишар погађао кочијаша да га мало провезе по варвши. Кочијаш му одсечно одговори: — „Не могу те возити ни по које новце!“ — „А зашто?“ — „Не могу за то, што ће свако кад те види самном на колима рећи: Ено оног кајишара и лопова!“ — „На пек рекне! Шта те је стало?“ — „Стало ме је, јер не знам: тиче ли се то мене или тебе?“ — Фино друштво! — Јели онда некоме чудо што не може да дође до фузије између радикала и франковаца кад обоје једном госи тегле и служе. — Ал' ово је баш права истина. Дошао некакав путник у Загреб, па сретнувши једног господина упитаће га: „А где је овде бирцус брате?“ — „А који бирцус?“ — „Све једно ма који, рад сам да се састанеи са нашим баном!“ — Цигурно место, зна човек где га треба тражити. Него и тај Јерентал се бламиро са својом анексијом. Нико од великих сила неће да загрије у ту киселу јабуку — бојећи се да се не би отровао. Паде ми на ум овај догађај: „Шта је брате?“ — упита апотекар сељака. — „Ама они не помањкаше“. — „Ко то?“ — „Па они мини.“ — „Не може бити! Замачно ниси радио како сам ти рекао!„ — „Вала јесам баш све онако.“ — „Јеси ли онај отров намазао на корице хлеба?“ — „Јесам!“ — „Дрвеном кашиком?“ — „Јест!“ — „Јеси ли их онда метнуо пред мишије рупе?“ — „Јесам!“ — „На суво место?“ — „Јесам!“ — „И мини се нису отровали?“ — „Нису.“ — „Е, онда мој брајко, не ваљају твоји мини!“ А сад браћо! *Христос се роди!*

БОЖИЋНИ КОЛАЧИ

— Умесио их и дели Др. Крц кврц. —

— Велики колач, великом дипломати барону Еренталу. Јер изгледа да ће поред свеће колача што га је умесио Аустрији — остати Швабе без колача, пазимајући ако им когод не пошаље.

— Шаку, мађарским краткодимим политичарима, у место оне, коју сваког часа из Беча добијају, — јер ти људи изгледају да су без шака, тако их шакају. А не би згорег било ни бечкеречким радикалима — Ти људи су и тако „кратких“ шака. Да је песница та би добро дошла легијонашима цицибанбулама.

— Месец Рауху и радикалној страници, јер залуђењи обично волу месец. Могли би и бечким и загребачким нотурицама — за цамију послати. А и уреднику „Bosnische Posta“ а би добро дошао. Он и тако воли да лаје на месец. А како је у Хрватској и у главама франкове легије завладао неки мрак, па да им се не би сасвим са њиховим госом заједно сирило — добро би им дошао месец да им осветли — ум, и пут за Беч!

— Здравље, и ове године познатом болеснику, „накрачком“ патријарху Гаврилу Жежановићу, како не би и ове године тражио Ривијеру. А могао би га и наш реконвалесцент Јаков требати. Тај човек је тако болан и преболан, да не ваља ни богу ни људима. Управо због његове неизлечиве болести — мора сво овострано Сриство — да пати.

— Квочку с пилићи и ове године Јаши Мрлићу. Да се може вежбати у очигледној настава за говор у сабору.

— Виноград — Сечкеречкои бившем презеду радикалске црквене општине Др. Панићу. Он и тако воле вино — а нема виноград. Најпосле и нашем виноградару Др. Сосу би добро дошао. Можда би још које научно дело о виноградарству добила наша — гњаваторска књижевност

— Волове и ове године Јашиним телићима, као очигледну наставу из мађарске пословице: „Учи се као теле — да постанеш во!“ И ако Јаша пред свих телића не осекудева у воловима. Најпосле волови би добро дошли и бугарској дипломацији. А и једна држава која неће да каже своје име, требала би једнога вола — да спари са једним што га већ има.

— Потковицу сам мислио да пошаљемо Др. Лази Димитријевићу и његовој босанско

самосталној странци, али сетих се да су они и тако недавно били у Бечу да их поткују —. Хтео сам најпосле штадлеровим Хрватима, али и они су поткивани од босанске владе. Најпосле сетих се да би у данашње прилике најбоље поткивица пасовала Др. Ђури Красојевићу и Др. Ђурђевићу. Они још нису поткивани.

— Гувно, даљским кукурузарима.

— Сноп српско-хрватској коалицији — да је не може савити никад ни до века никаква пијана банда.

Наравно.

— Из једног новорипта. —

— Како то господин колега, да ја имам мању гажу него ви, па ја могу да излазим на крај, а ви не....

— Е, то отуда долази, да оно што вас богати мене упропашћује. **Бохем.**

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС.

Удружењу Срба књижара у Новом Саду једва је пошло за руком да набави дозволу за штампање саборских говора Срба радикала при своголишњој прорачунској расправи.

Удружење је платило једну круну за сваку реч и говори ће изићи по стенографском записнику. Пошто је у тим говорима нарочито истакнута „велеиздајничка“ ревера Срба самосталаца у Хрватској и Славонији — као нешто доброга у програму бана Рауха, кога пријатељи народа онако „блинд“ осуђише — надамо се да ће и они Срби који чаме у истражном затвору ту књигу набавити.

Књига ће изнети 20 штампаних табака, а цена ће јој бити управо оноликв, колико је господин Красојевић, председник радикалне странке, добио из државне касе за свој рад у сабору шаре Угарске Пошто ће сваки господин посланик радикал водити коректуру свога говора — како би све испало без погрешке — дело ће изаћи кад на команду време изабере другог патријарха.

С одличним поштовањем

Удружење Срба књижара
у Новом Саду.

Штедљивац.

Господин: Колико плаћам до жељезничке станице?

Кочијаш: Једну круну. Изволите!

Господин: Захваљујем! Хтео сам само да знам колико ћу уштедити док стигнем донде.

Толстој и варошани.

Пред једним руским новинаром бунио се, једном приликом, Лав гроф Толстој против расписаног културног живота по градовима и хвалио сељака као „краља груде земље“.

„Цело то варошко друштво, вели Толстој, живи абнормално, вештачки; оно је веома далеко од истинског живота Свој разум не употребљују они за усавршавање себе самога, које је од користи целоме човечанству, него на неморалне пресићености, које у ч веку служе животињским инстинктима. Та се пресићеност сву да опажа.

Варошанин се не вози као бесан кроз улице за то, што мора пре да стигне, него да обрати на себе пажњу гомиле света и да се пред њом размеће својом немоћи, да иде пешке.

Он носи нарочито одело; али не из тога разлога, што је оно практично, лепо, трајашно здравствено, већ просто зато, што будала мода заповеда да се тако одело мора обући.

Он не једе и не пије зато што је гладан или жедан, него с тога што је дошло време, кад сви једу Он једе само пикантна јела, а не чорбу од кеља и кашу (на вађда је луд); он не пије млека или кваса већ запомљива пића.

Он не говори зато, што хоће да каже или да обасања нешто ново, што је јавно мишљење жигосано сваког њубаницу Кајиновим жигом, а још и због тога што га језик већ и сувише сврби, а самољубље тражи голицања.

Варошанин хоће да се покаже као свезналица и због тога се срозао до празнога брбљивца.

Варошанин хоће да има светлости, много светлости, и због тога измишља све могуће светлосне зракове.

Варошанин би хтео живот и зато се уклања од њега. Хтео би да има у животу реда и зато свуда изазива највећи неред.

Варошанин би хтео да има у земљи мира и благостања и због тога се спрема, да појача војску и флоту!

Он би, најзад, хтео рај на земљи и због тога преобраћа све у потпуни пакао.“

Тако остреза Толстој! Ко хоће, може и да се сложи с њим! *У.*

Кум белов.

Нека сналша дође до кумовских вратница, па како није смела да уђе унутра од злог белова, зовне:

— Кумо, изиђи да пред кућу!

— Одн, кумо слободно! одазива јој се кума из куће. Сналица, нешто стидљива а нешто и од страха рекне:

— Ама, кумо, не смем ти, бога ми од кума белова, бојим се.... уједке ме!

Савремено читање.

Ђука: Шта мислиш Шука, кад ће отпочети расправа ухапшеним „вел издајицима?“

Шука: Одмах чим сви поумиру у затвору.

Божићне продаје.

За време божићних празника, може се уз врло снижене цене добити и најбоље пазарити:

„Радикалски хазафишаг“ — будзашто од Јаше Томића и компаније. Трговина на велико и мало.

„Мађарска самостална банка“ — јефтиније него бадава. 100 процената испод сопственог гонтања. У трговини Фрање Кошута и Александра Векерла, бечких трговаца с народним стварима.

„Босна и Херцеговина“ — врло драгоцена оријентална роба, тешко се цена, а која се за сада израђује у творници фетер Михла и Ерентала, чувених хандлера. За робу нуди сам фетер Михл 100 хиљада круна, некадашњем госи те робе. Србија и Црна Гора је не дају ни за толико глава.

„Бугарска“ врло лака али фина роба. Јако провидљива и лако се цена. Није пост - јана — али је шарена. Продаје се за 1 круну — сва.

„Црно-жута роба № 67.“ — права шпанска роба. Већином је у Бечу траже.

„Четрјест-осмашки бофл“ — стара отрцана роба, још из револуције. Продаје се на метере и на фатове. Већином је Беч тропи.

„Велика Хрватска“ — јако трула и слаба роба. Кад је мало боље загледаш распада се као шпански сир. Врло подесна материја за фашанке и друге лудорије.

На свима аустријским пијацама се тражи овај куртан артикл:

„Велико српска пропаганда“

и добро се плаћа.

У Хрватској се јако траже и на цени су: српски ћилимови, чутуре женске кошуље од српског платна, тробојне врпце, дугмића и т. д. Ко од те робе има на лагеру или зна изворе — нека поднесе понуду на

Рауха, Акуртија и компанију
у Загребу, код „Агуста“.

Тражи се за влашки божић барут, динамит, пушке, бомбе и топови, све српска роба, по врло доброј цени. Оферте ваља што пре поднети на:

Одбор Цицибанбула.
код 3 мајмуна, у Загребу
р. р. Zágráb.

Продаје се радикалски „О—дрек“, „Народност“ у Земуну, „Застава“, „Врач“, „Дан“, „Слога“ и још нека сорта исте робе. Траже се купци на све стране. Понуде сви примају, ако их когод само понуди.

Уредна домаћица.

„Е где ти, молим те! — рекла ће жена мужу за ручком: сво јутро тражим ципелицу Перпичину и не могу да је нађем. А она ето у киселом купусу!“ И ту домаћица ухвати с два прста детињу ципелицу и извади је из чиније, па чисто радосно додаде: „Ама кажем ја да се код мене не може ништа изгубити!“

НА ПРОТИВ.

— Мораш ли и ти ако хоћеш да ти муж што купи, прво да падаш у несвест?

— Не, то је код мене излишно: чим ја какву жељу имам и саопштим је мужићу, а он одмах пада у несвест.

Немачко-српски речник.

„Либе вол“ = во би леба.
„Их либе дих“ = дика се клиби.
„Дас ист гут“ = даске гута.
„Их бите шен“ = бију га да шени.
„Сер шен“ = шени и нешто ради.
„Сер гут“ = нешто ради па гута.

Стоћаво.

Од свачег помало.

Уредник: (Мери посетиоца који му је донео за божићни број — песницу). Шта, ви сте песник, а ја сам мислио папуџија.

Бранко Лентир: Па и то сам по мало, молим а по мало и песник!

Бечкеречанин.

Распродат еспап.

Мара: Хоћеш ли и ове године на бал?
Дара: Нећу!
Мара: А што?
Дара: Па зато, што немам више ни једну ћерку за удају.

Он даје више.

На једној јавној лицитацији је неком нестао новчаник; на један пут ће неко викнути:

— Господо, газда Паја је нестао новчаник с 500 круна. Он обећава 50 круна ономе ко му врати новчаник.

— Ја дајем 100 круна! — рече неки Чива који је дошао на лицитацију.

Максимална тарифа

(на пр. у Котору).

	по кгр.	К	
Говеђина (најгора са 100% костију)			3·—
Свињетина	„	„	3·40
Пар пилића (а la врапчићи)	„	„	3·80
Јаје	„	„	—·20
Главица купуса	„	„	1·—

Ерентал.

Брзометни картечи.

— Како „Echo de Paris“ јавља: У овдашњим се дипломатским круговима сматрају предлози Аустроугарске неприхватљивим. Па инак изгледа, да ће их Србија и Црна Гора у пролеће не само прихватити — него и дохватити.

— Енглески лист „Морниng пост“ пише да једва има државе, која сама себе штује, а који би хтела признати анексију Босне и Херцеговине. Види се јасно да Бугарска и Аустрија дувају у један рог. Неко пита, да ли је то воловски рог и да ли га није Ерентал као кристкиндл дао.

— Исти лист даље вели: о праву или неправу не да се дипломатски расправљати, нарочито не с државом, која је толико тврдоглава као Аустрија. Ту су нужна друга средства! — Види, види болесника како сада крупно кашљуца. Лепше него лане.

— Турски цариград ки „Икдам“ предлаже, да се преговори с Аштријом морају с места прекинути и златно пријеме употребити у памет-није сврхе. Богме време је новац — каже енглеска пословица. А пошто Турска неће да прими новац, остаје јој време!

УЛОГА РАДИКАЛСКЕ НИШТИЦЕ.

Један радикал: Море, како ви то извештавате у вашој „Застави“ о општем политичком штрајку у Будимпешти. Свега 7300. Публика нам се подсмева!

Он: Треба да знаш, да код нас ништица (т. ј. 0) игра велику улогу, зато ако се тиче наших непријатеља онда пишемо увек једну 0 мање, ако се пак наших избора тиче, онда увек по две ништице више. Те ето тако увек у вечити.

Један радикал: Онда је што друго! — Знаш, ја ко велим, небих волео да ти будеш први који ће употребити Цицерове патент-чалме (фахне) које сад наша полиција има уза се.

ЛИСТАК.

Кроз Београд (Талви и Мандиловић).

Кроз Београд не шапућете се само о рђаву калдрму, него и о — Талвија и Мандиловића. Куд се окренете Талви и Мандиловић, у свима новинама Талви и Мандиловић! — „Ко продаје на вересију? — Талви и Мандиловић! — Ко распродаје једну огромну партију пантолона? — Талви и Мандиловић — Ко конкурише целом Београду? Ми — Талви и Мандиловић. — Ко има највећи избор палетоа за даме? — Ми Талви и Мандиловић, опет ми и остајемо ми и до вијења ми, Талви и Мандиловић!“ Просто као Трикоп и Каколе. Али то још није ништа: ко ово — ко оно, на све Талви и Мандиловић, него је ово нешто, кад упитате ко је социјал демократа? Одговориће вам: Ми, Талви и Мандиловић!

Не верујете?

И није за веровање, али они су нас уверили прошле суботе преко „Радничких Новина“: „ми смо гласали за социјал демократске кандидате и то ћемо и будуће чинити. Ми, Талви и Мандиловић.“

То је писмена изјава, ако хоћете усмену извод'те у дућан Талви и Мандиловића, упитајте и разговор ће овако тећи:

— Дакле ви сте социјал демократе?

— Јесте. Ја Талви, ја сам социјал, а Мандиловић је демократу, и онда из ово нас два испадне социјал-демократу.

— А зашто сте социјал демократе?

— Ћуку зашто? Ми, Талви и Мандиловић од наш чукундеда, ми смо за овај идеја. Ми ћемо да ови буржоазија изађи из Кнез Михајлово улица, што су уфатио најлепше дућану. Ми ћемо једна капља крв да извадимо за овај идеја. Зашто да богату трговци седи у првој улицама, а пролетаријатус, да седи у изван важним улице?

— Али то не можете тиме постићи. Ту треба водити борбу конкуренцијом.

— Ми водимо и с конкурнција, то је јавна борба, а тајно правимо једна завера против главна чаршија! У цела главна чаршија, нема

ни један Еврej социјал-демократ, а ми, из спроћум чаршија, два смо из једну дућану. Па кад једна дан изађемо с фарба на средина, да смо ми, Талви и Мандиловић, два еврејска социјал-демократ, сви оне раденаки стану уз нас и пу ну на главна чаршија! Онда је главни чаршија свршио!

— О, о! — Од куд вам толико ратоборности?

— Шта сте ви мислио, да смо ми кашаљ од мачку? Да ви знате наше срцу! У свако као у стари јунаке, спава по три љута змија! У наше два срце има пес' овакво змеје. Кад се оне разљути, онда је свршено један револуција! Таква смо ми, Талви и Мандиловић.

— Е, е! — Неће бити баш тако!?

— И каку неће? Знате, кад мени испадне помрчина на очи, ја сам у стању, да направим читава бунт! И ово бућт мора да бидни. Наше Еврејско, унижено махала, мора да се дигне до свога свести! Мора да устане, да се отме из свој сиротињу!...

— Ко сирома? Зар Јевреји?

— И како сте ви мислио? Ми, Талви и Мандиловић затрпана смо у толико анџуги, да нам се не види ни глава. Наше Ешкенази, Буди Де Мајо и други, не могу да се извучу од свој пара, свака се мучи изнутра! Зашто? — за то: што нисмо још организовани! Кад се направи синдикат од сви Габиј, кад се направи савез од сви Ешкенази, кад се све Јевреји скупе у једној социјално партија, онда је наше Београд. Онда смо ми и све речи Метнемо за председник на општину Меворах, за управник на варош Мику Мејухас и дрмнемо с целог светом!

— То ви имате огромне идеје?

— И шта сте ви мислио. За овој вдеј, ја ћу да бацим пет сако анџугу, и шта ми кошта, не марим, само да овој идеј изводим из Јевреји. Па нек ми мети на шпицаста дрво — колац! Не марим за овај идеј. Зато смо ми уз раденики и дали смо две куглиџа, без икаква провизион. Ни смо хтео да се цењкамо. Дала смо као добровољна прилог од фирма Талви и Мандиловић.

— Дакле, тако?

— И таку! Него какву?

— Баш социјал-демократе?

— Социјал-демократу, за рату и преврату и да уфати за врату и свој рођену брату! Такви смо ми, Талви и Мандиловић! Јесте л' видо због једна наша изјава у раденичка новину, одма је полиција забранио тај број! Толико се упаљила од наше прокламација!

— Море, на вас треба човек да потегне — шпенодја м. —

— То остави! Немој да се шалиш и остра!..

Ето такав би разговор водили

Како вам се допада?

Мени се допада и зато ћу још д нас разговарате с њима, па шта буде јавићу вам. Само — немојте се смејата! **Сатир.**

Одговори уредништва

Др. Б—ски у Б—и. Примили смо ваше писмо, послато преко ваше матере. Потребна нам је адреса ваше матере, да би могли отпочета у вашу корист порадити. Писмо преко г. Д. послато које споменуете, нисмо добили, који је сасвим нојмљево. Поздрављ вами и овом мучевнику.

Ј. С у Сарајеву. А да ли та су они глупави вицеви у рубрици „С брда и дола?" Зар то није о Босни? — Ваљда сте хтели рећи о босанској влади? То је друга ствар. Не море кукавац „кад су везана уста и спутане и руке и ноге" због што се тиче. — Тај други лист сада у 20 примерака намешу у Босни. Вратите га натраг, видите да тај наразит ништа о Босни не пише и да на рачун угњетеног народа хоће да живи!

Многима који траже 2-ги број од ове године, јављамо да је 2-ги број изашао заједно с првим. Изнутра је у листу назначено.

„Широк свет". — Кад вам је широк свет, откуда сте прошашли баш нас да пишете с вашим песмама.

Шаљивчина. Ваша радова су нас загрејали и добро нам дошли. Молимо Вас пошаљите нам још који дењак — зима је рако отпочела.

ПОГРЕБНО ПОДУЗЕЋЕ
и стовариште надгробних споменика
ЈАЦЕ МАРКОВИЋА у Н. САДУ
у средини дунавске улице, телефон број 168.

Филијала: погребно подузеће „Конкордија" преко Ђуре Стојковића, Кумичевска улица број 15. Држи увек огромни избор свакојаких камених надгробних споменика. Најпре израђује најсавршеније, а повлата дугова и дуготрајна. Велики избор мртвачких сандука, кеница, покрова и целокупне опреме за погребе. Цене строго солидне и послуга најтачнија. 15—24

ЗА 6 НОВЧИЋА
може се добити шаљиви календар
ПРОСВЕТНИ НАДНИЧАРИ
(Продајна цена 40 потура)
али само за готов новац и ако се поручи најмање 25 комада.
Изашао је и разашиље се:
ТРГОВАЧКИ КАЛЕНДАР ЗА ЏЕП.
цена: погледи у платну 1 круна.
Препродавцима добијају 25% попуста.
ПЕТАР КРСТОНОШИЋ, НОВИ САД.

П. Н.

Част нам је овим учтиво ставити Вам до знања да смо **нашу (фабрику) творницу довршили**, која се налази **у творничкој четврти на Лиману, у Новом Саду**, и најновијим помоћним машинеријама, по модерно системи намештили и предали је експлоатацији.

У нашој творници се раде: **Мотори**, све врсте: гасе, бензина, проналазак гаса и генератори. — **Целокупно уређење** за творнице, циглане и млинове. — **Алати** за индустрију метала и дрвета. — Све се галантеријска и обична роба. — Ливница машина по сопственим и туђим моделима. — Оправке и реконструисање свакe врсте. — **Старо гвожђе и метали** купују се по пијачној цени.

Наша техничка канцеларија, налази се на „Лиману, у нашој новој творници, а канцеларија за куповину и стовариште мустара је у старој творници, у казанџијској улици бр. 19.

Захваљујући се на дојакошњем поверењу молимо уједно да нас и у будуће многобројним цен. наруџбинама, у нашем новом подузећу потпомогнете.

Ценовнике у предрачуни бадава и франко.

Траже се заступници.

С поштовањем

Цигмунд и Друг.

А. ЦИГЛЕР

(власн. Фрања Циглер)

ПРАКТИЧАН БАНДАЖИСТА

власник ц. и кр. привилегија и више одликовања

У НОВОМ САДУ,

код „Црвеног Крста" у лебарској улици, у сопственој кући.

Помоћ од укљаре! Од укљаре нема боље помоћи осим мојих справа, које су већ хиљадама помогле. — Такође израђујем машине од конопца и т. д. — Имам готових неправљача за младеж, надувених јастука за болеснике, подметача, справа за тврду столицу, за нитрицу, од шљема, за електрисање, за дојење деце, шприцева свију врста и многе друге ствари.

Господи лекарима се особито препоручујем.

Коме фали око, имам најбоље вештачке очи свију боја.

ЦЕНА ЈЕ УМЕРЕНА.

М. ФИШЕР

вештачки сајџија у Новом Саду

Ракоција (пређе Футошка) улица број 20.

Свака тачна оправка сата	90 нч.
Оправка будилника	65 нч.
Федер за навијање џепног сата . .	55 нч.
Spring-федер . .	45 нч.
Стакла за џепне сатове	15 нч.
Сказаљке за џепне сатове	12 нч.
Кључеви	4 нч.

За тачан ход нових сатова јамчим 5 а оправљених 3 године.

ЗА БАЛСКУ СЕЗОНУ.

Част ми је овим поштов. женском свету до новољног знања ставити, да сам за балску сезону ангажовао

бечке женске снаге,

те сам у стању сваком захтеву удовољити.

У моме **првом новосадском**

ДАМЕН МОДЕ САЛОНУ

се израђују: **балске тоалете, позоришне блузе, вечерње мантлове, енглески и француски костими, тоалете за улицу** и сви у ову струку спадајући послови.

С особитим поштовањем

ХЕРМАН ВАЈТ специјалиста у изради енглеских костима

У НОВОМ САДУ

у Ракоци (пређе Футошко) улици број 28. С.

Цена је листу: на годину К 8, на 1/2 године К 4, на 1/4 године К 2.

„Стармлади" излази 1. и 16-ог сваког месеца. Рукописи се шаљу на уредништво. Претплата се шаље на администрацију „Стармладог" у Нови Сад (Ujvidék), Дунавска улица број 10.

УРЕЂУЈЕ: **СТАРМЛАДИ.** **(Појединн број 30 пот.)** Одговорни уредник: **Петар Кртоношић.**

Власник и издавалац: **М. Кртоношић.** Штампарија Учитељског Д. Д. „Напредњак" Нови Сад.